M. TÓTH ISTVÁN

FEJÉR MEGYEI HÍRLAP

A kék óriás az esztétikai örömöket is fontosnak tartja

A munkakedvet serkentő, a művészeket pártoló IBM-tárlatok

● **Zágoni Erzsébet**

Az emberi erőforrásokkal való okos gazdálkodás azt is jelenti, hogy a praktikus tudás és a test karbantartása, építése mellett művészi élményt, esztétikai örömöt kínálunk a szellemnek s a léleknek. Fontos vezérlő elv ez, s különösen hangsúlyosnak kell lennie olyan cég esetében, amely a világ legnagyobbjai között tudhatja magát. Az IBM legnagyobb európai merevlemez-gyárának fehérvári avatásán az Alba Regia Szimfonikus Zenekar és az Alba Regia Táncegyüttes mellett a képzőművészet is megszólalt *M. Tóth István* kiállításán. Festményekben is gyönyörködhetett a népes és rangos ünneplő gyülekezet. Szakmai tárlatot is láthat az érdeklődő, 40 éves a winchester, megszemlélhetők a szekrény méretű, behemót ősök.

Hors Breitenstein, az IBM ausztriai, közép-európai és oroszországi vezérigazgatója az új Business online lapnak — az igényes munkájáról ismert fehérvári Regia Rex Nyomdában készül — nyilatkozta: *„Nekünk minden időben, a rosszakban és a jobbakban is a hazájuk, a szakmájuk, a cégük iránt elkötelezett alkalmazottaink voltak. Tudták, hogy részei egy nagy nemzetközi vállalatnak, az IBM közösségnek..."*

Gál Péter, a kék óriás PR-manegere elmondta, hogy a világcégnek 200 ezer dolgozója van, akiket külön társadalomként kezelnek és sokoldalúan támogatnak. (A fehérvári gyárban jelenleg 1600-an dolgoznak, a jövő évi terv: 2500 fő.) Szerves része a szellemi és fizikai erők újratermelésének az esztétikus környezet, amely jó közérzetet teremt, és ebbe beletartozik az is, hogy a dolgozók a munkába jövet-menet képzőművészeti alkotásokkal találkozhatnak.

— Az oktatás, a kultúra, a sport támogatásával, az ideális feltételek biztosításával az életformára, az életszemléletre is hatni kívánunk, mégpedig már kisgyermek korban. Nem véletlen, hogy 1 millió forinttal támogatjuk a Tóvárosi óvodában folyó oktató-nevelő munkát, a kreatív programokat. A tárlatok sorát M. Tóth István művész úrral kezdtük, szeretnénk bemutatni a városban és a környékén élő művészeket, foglalkozunk az alkotó közösségek támogatásának gondolatával is.

M. Tóth István képein hősök, szentek, királyok, krónikások, történelmi múltunk regélő tanúi és mesélő kövek, kőtárak, amelyek a királyi város és a római Gorsium épületeit, falait idézik. A természet törvénye szerint, a Hajnali fényben című képekről a művész természet iránti olthatatlan kíváncsisága és tisztelete sugárzik. Viharoktól tépázott, kidőlt fűzfák, vénségesen vén, odvas fatörzsek mutatják az ember öregedésének fázisait, az elmúlás görcseit. Egy út melletti felkiáltójel, a Pléh Krisztus is figyelmeztet az élet múlandóságára. Meleg emberség fogalmazódik meg az Öregek szívében című munkájában: az öregek szívében mindig akad hely a fiatalok számára. Vajon megfordítva is igaz?

A komorabb szürkék, barnák után, mintha örömóda csendülne fel, eleven, friss színek, virágok, Vénusz... A hangulatváltás okairól beszélgetve a művész a csöndes, a meghitt szeretetről mesélt, amelynek színei vidámabbak, de nem harsányak, elcsöndesült színek ezek.

Örömmel hallgatta Gál Péter mondatait a művészek és a művészet pártolásának igyekezetéről, amelyet nem számító reklám táplál, hanem az emberek közérzetének javítása, alkotó kedvének serkentése. A gyárnak ugyanis Magyarországon nincs piaca, mindent exportálnak.

A művész már következő kiállítására készül, amely december 4-én a Vörösmarty Színház galériájában nyílik. Beszélt Jókai utcai kiállítóteremről is, amelynek jövője, működése anyagi támogató hiánya miatt kérdésessé válhat.

— Pedig remek nevelő helye lehetne az ügyes, tehetséges ifjaknak. Kisebb-nagyobb gyerekek, képzőművészeti pályára készülő ifjak, tehetséggondozó körök műhelyévé válhatna a város szívében kialakított művésztanya — mondja a festő —, ahol jómagam és mások iskolázhatnánk a rajzban, a festésben, a szobrászkodásban mesterkedő, jeleskedő ifjakat.

INTÉZMÉNY keres igazgatási-ügyviteli végettséggel, számítógépkezelői ismerettel munkatársakat titkárnő-adminisztrátori feladatok ellátására. Bérezés megegyezés szerint. Angol vagy német nyelvtudás előnyt jelent. Jelentkezni – szakmai önéletrajz beadásával – 1996. december 15-ig. „December 193095" jeligére a kiadóba. (193095/1H)

POLGÁRDI Ipartelepi Fatelepre nyugdíjas házaspárt keresünk éjjeliőrnek, ottlakásért. Tel.: napközben 367-980, délután: 323-152. (193189/1K)

ÁLLÁST KERES

FELSŐFOKÚ marketing ismeretekkel, angol tudással, közgazdász állást keres. „SIKER" jeligére MA-HIR 2000 József u. 11-be. (192579/1H)

„B" jogosítvánnyal munkát vállalnék. Bármilyen megoldás érdekel. 06-30-395-524. (192626/3K)

3 fő burkolásban jártas, 25-35 év közötti kőművesek, állást keresnek. Érd.: 336-595. (193229/1K)

MINDEN hét végére 1 napra férfi munkát keresek. „Megbízható 193259" jeligére Székesfehérvár, Fő u. 17.-be kérem. (193259/1K)

OTTHON végezhető munkát keresek. Minden érdekel. 342-104.

29 éves, független, intelligens, munkájában igényes B-C-Páv.1. kat. elhelyezkedne! Üzletemberek, vállalkozók, magánszemélyek jelentkezését várom. Tel.: 345-312. (193403/1K)

KÖZLEMÉNY

GÉPÍRÁSOKTATÁS, TITKÁRNŐKÉPZÉS. Érdeklődni: 22/312-640. (189221/7K)

FOLYAMATOSAN Sm, A1, A, B gyorsított tanfolyamokon **JOGOSÍTVÁNYT** 10 havi részletre, kamatmentesen. **SZFINX Kft.** Palotai u. 5. **(Piac tér mellett)** Tel.: 329-386.

KARÁCSONYI AKCIÓ! Kedvező árakon motorkerékpár, segédmotorkerékpár, személygépkocsi, „C-D-E" kategóriára tanfolyamot indítunk. Fejér ATI Kft. Nefelejcs u. 52. Hívjon bennünket. Tel.: 315-214. (190762/6H)

TANULJON vezetni a VITESSE Autós Iskolánál. Aki még ebben az évben jelentkezik, karácsonyi kedvezményt kap. Tanfolyam indul dec. 4-én, fél 5-kor. VITESSE Autósiskola Székesfehérvár, Kossuth u. 14. Telefonszám: 328-602 és 06-60-464-373. (190778/3H)

SPEED-CAR BT. XII. 10-én, 16 órakor „B" kat. tanfolyamot indít, RÉSZLETFIZETÉSSEL. Jelentkezni lehet: Szfvár, Szekfű Gy. u. 3. Tel.: 316-130. (191812/4H)

ÁLLAMI bizonyítványt adó alapfokú számítógépkezelő tanfolyam indul. Tel.: 334-587. (192288/5K)

AZ INDEX' 95 Autósiskola december 2-án, fél négykor autóvezetői tanfolyamot indít, jelentős kedvezményekkel. Távírda u. 10. (Kálmán udvar). T.: 22/345-300 és 06-20-216-262. (192334/3H)

PÓTMAMASZOLGÁLATOT vállalnak óvodapedagógusok. Felsőfokú nyelvvizsgával német órák! Tel.: 342-447 vagy 342-448.

ANGOL HEADWAY és német DEUTSCH EXPRESS középhaladó nyelvtanfolyamokat indít szakképzett nyelvtanárok vezetésével a Relax Nyelviskola. Beiratkozás: Bástya utca 5. Tel.: 315-963.

A SZERVO-91 Autós Magániskola **SM; A1; B; C; D; E;** kategóriákban gyorsított gépjárművezetői tanfolyamokat indít, rendkívüli **KARÁCSONYI ÁRKEDVEZMÉNNYEL** és **RÉSZLETFIZETÉSSEL, DIÁKOKNAK** további **ENGEDMÉNNYEL.** Tanfolyamok igény szerint hét végén is! Megnyitók: Szfvár, Deák Ferenc u. 24. fsz. 2. – november 30. de. 10.00., Agárd, Közösségi Ház – december 7. de. 10.00. Érd.: Szfvár, Deák Ferenc u. 24. fsz. 2. vagy 22/355-817, 22/341-173. (192615/2K)

ELADÓ lakásokat és üdülőket keresünk külföldi vevőkör számára. ALBA STÚDIÓ 313-375. (192645/1K)

SZÁMÍTÓGÉPES szövegszerkesztő tanfolyam indul. Tel.: 334-587. (192293/1K)

MÉG egy lehetőség + egy rendkívüli ajánlat! Ha jelentkezik a 12. 06-án induló **gyorsított** tanfolyamunkra, **még az idén** elméleti vizsgát tehet és **jövőre is idei áron** vezetheti le óráit, ezenkívül jelentős kedvezményekben részesülhet. MÁTYÁS ISTVÁN AUTÓS ISKOLA: Székesfehérvár, Olaj u. 47. Telefonszám: 337-373. (192722/2H)

ENYINGIEK és környékbeliek figyelmébe! A MÁTYÁS ISTVÁN AUTÓS ISKOLA **„C-D-E"** kategóriákban tanfolyamot indít **12. 13-án Enyingen.** A tanfolyamra jelentkezők **jövőre idei áron** vezethetik le óráikat. Jelentkezés: Nagy László Mezőszilas, Petőfi út 31/a. Tel.: Mezőszilas 39. 16.00 után, vagy Szfvár, Olaj u. 47. Tel.: 337-373. (192725/1H)

AJÁNDÉKOZZA meg gyermekét **JOGOSÍTVÁNNYAL!** Karácsony alkalmából szenzációs kedvezménnyel várjuk önt. Rutin '88 Autósiskola Szfvár, Horvát I. u. 7. Tel.: 326-526. (193176/1H)

MIKROBUSZ járatok hetente, szfvári indulással az alábbi útvonalakon: Bécs, Párizs, München, Nürnberg, Tarvisio, Zürich. 25 éven aluliaknak 20% kedvezmény! Jelentkezés és részletes felvilágosítás: ALBATOURS RT. 8000 Székesfehérvár, Kossuth Lajos u. 14/A. Telefon: 312-494. (193227/1H)

HA NEM MINDEGY, hogy mennyi idő alatt fizeti ki jogosítványát, hívjon bennünket! 329-386. Szfinx Kft. (187497/25K)

GERHARD MUNSCH Közlekedési szakemberképző iskola nívós színvonalon személygépkocsi-vezetői tanfolyamot indít, 1996. XII. 10-én 15.00-kor. Székesfehérvár, Sörház tér 3. Telefonszám: 314-556/120. RÉSZLETFIZETÉSI KEDVEZMÉNY!!! (193265/1K)

JOHN-DEER traktor, 50 lóerős és 13 soros gabonavetőgép eladó. Érd.: Pátka, Kossuth 107. (193281/1K)

LAKÁS

MÁRCZ Ingatlaniroda keres, kínál eladó, kiadó ingatlanokat. Petőfi u. 3. 344-300. (188109/24K)

SARLÓ utcában 2 szoba hallos, III. emeleti lakás eladó. 324-162 17 után. (191463/5K)

SZEDRESKERTI lakónegyedben 1+3 félszobás, IV. emeleti lakás eladó. Irányár: 2.500.000 Ft. Érdeklődni: 06-20/370-686 vagy 22/323-499. (192062/2K)

1,5 szobás, vízórás lakás eladó, vagy 1 szobásra cserélhető. Érdeklődni: szombat-vasárnap 10-től egész nap, hétköznapokon: a délutáni órákban. Szfvár, Lövölde u. 22. IV/14. (192464/1K)

ELADÓ! Egy másfél szobás és egy 1+3 hálófülkés lakás, egy családi ház, kp-ért. Csere esetén egy kettőszobás lakást beszámítunk. Érd.: 302-526 munkaidőben. (192529/2K)

GÁZ utca 17-ben 55 m²-es lakás tavaszi költözéssel eladó. Érdeklődni: 18 óra után a 345-331 telefonon. (192548/1K)

3 szobás Kelemen Béla úti, földszintes panellakás eladó vagy 1 és fél szobás gázfűtésesre cserélném értékegyeztetéssel. Érd.: 313-611 tel. (192612/2K)

SÜRGŐSEN VENNÉK 1 1/2 szobás, felújítatlan lakást Székesfehérváron. Tel.: 322-082. (192635/2K)

2 szobás, 4. emeleti lakás a Köfém ltp-en garázzsal, vagy nélküle eladó. Érd.: 22/304-938. (192648/2K)

ELCSERÉLNÉM 2 szobás, belvárosi, tanácsi, félkomfortos, olcsóbérű lakásomat 1 szobás saját tulajdonú lakásra, vagy vidéki házra, nyaralóra. 321-780, 475-843. (192693/2K)

ÚJ, 108 m² tetőtéri lakás belvároshoz közel eladó. 312-669. (192719/1K)

MÓR központjában 2 szoba összkomfortos 4. emeleti lakás eladó. Tel.: 405-135.

KISEBB lakást vagy társasházrészt vásárolnék Öreghegyen, Fiskális út-Zobori út környékén. Telefon: 22/300-640. (192994/1K)

HOSSZÚSÉTATÉR elején kettő szoba hallos, 53 m²-es, I. emeleti, tehermentes, üres lakás 1.840.000 Ft alkalmi irányáron eladó. Érd.: 06/20-288-281. (193159/1K)

ÜZLET, IRODA

600,- Ft/m²/hó áron üzletnek, irodának helyiségek Székesfehérváron kiadók. Tel.: 22/349-933. (191337/2K)

ACÉLVÁZ CSARNOKSZERKEZET eladó. Ára: 2.500,- Ft/m² +áfa. Érdeklődni: 06-60-392-026. (191846/2H)

BÉRBE ADÓ 147 m² belvárosi, gázfűtéses, földszinti üzletnek, irodának alkalmas helyiség Szfvár, Széchenyi u. 1-3. sz. alatt. Tel.: 22/300-360, 327-296. (191863/5K)

KŐSZÁRHEGY központjában, melegkonyhás falatozó sürgősen eladó. Tel.: 446-521. (192202/2K)

SÁRBOGÁRD új üzletközpontjában 120 m²-es üzlet, felette lakással eladó. Érd.: este 18.00-21.00-ig 25/312-622. (192302/2K)

TELEFONOS, összkomfortos helyiség üzletnek, irodának kiadó. Érd.: 325-707 17 órától. (192380/2K)

BELVÁROSI üzlethelyiség bérleti joga eladó! Tel.: 06-20-293-273. (192794/3K)

ÜZLETHELYISÉGET bérelnék Székesfehérváron, frekventált helyen, 25 m²-től. 06-20-440-992. (192896/2H)

VÁRKÖRÚTON ÜZLETHELYISÉG KIADÓ 06-20-414-600. (192933/1K)

JÓL menő 150 m²-es ABC 3 milliós árukészlettel, 3 milliós berendezéssel, 20 millió Ft-ért eladó. 10 millió forintig családi házat, üdülőt beszámítok. Sürgős, hívjon, megegyezünk, minden megoldás érdekel. Érd.: 307-781 vagy 300-804-es telefonon. (193118/1K)

JÓL frekventált helyen üzlethelyiséget keresünk. SÜRGŐS! Tel.: 06-20/410-311.

ELADÓ, kiadó élelmiszerpiacon üzlethelyiség. 1/2 kg-os belkermérleg. Érd.: 321-494. (193333/1K)

ALBÉRLET

ÜRES, 1+2 félszobás lakás kiadó, azonnal beköltözető. Érd.: 459-243 tel. egész héten. (193150/1K)

1,5, 2 szobás albérletet keresek. Tel.: 389-888. (193295/1K)

CSALÁDI HÁZ/NYARALÓ

SUKORÓN körpanorámás, 860 m²-es, összközműves telek, családi háznak is alkalmas 160 m²-es, szerkezetkész nyaralóval eladó. Irányár: 4,8 M. Érd.: 22/437-409, 22/437-099. (188623/4H)

CSÓRON 600 n.öles, 8-as főútvonal melletti saroktelek, telefonos, gázfűtéses parasztházzal eladó. Tel.: 06-30-420-523. (191364/2K)

KÁLOZON eladó, vagy székesfehérvári lakásra cserélhető egy 600 n.ölön fekvő, 3 szobás, 12 éves családi ház. Gazdasági épületek vannak. Tavaszi költözés is megfelel. Érd.: 342-631. (192311/3K)

ÚJ ÖTSZOBÁS családi ház eladó. T.: 317-506. (192346/1K)

SOPONYÁN telefonos családi ház eladó. 2 szoba, 2 konyha, nagy kerttel. 363-936. (192414/1K)

SZFVÁRON, Palotai u. 102 alatt 404 m²-es, 3 szoba összkomfort + gazdasági épülettel családi ház 3,2 millióért, családi okok miatt sürgősen eladó. Minden megoldás érdekel. Tel.: 389-300. (192474/3K)

KISTELEKI út 13. szám alatt családi ház eladó. Kisebb lakást beszámítok. Telefonszám: 341-935. (192568/1K)

KÁPOLNÁSNYÉK központjában 300 n.ölön 3 szobás, zárt verandás, összkomfortos családi ház (felújítást igényel), melléképületben garázs és egy szoba-konyhás lakás eladó. Irányár: 5 millió Ft. Érd.: telefonon 06/1/137-2080. (192594/2K)

OLAJ utca 70. sz. kétlakásos családi ház eladó. Tel.: 327-776. (192716/1K)

ELADÓ a Beregszászi út 16. sz. alatti 2 lakásos családi ház egyben, vagy csak az osztatlan 52%-a a földszinti rész beköltözésével. Csere is érdekel. Tel.: 310-222 17 óra után. (192727/1H)

SZFVÁRTÓL 20 km-re, Abán összkomfortos

M.D.K.

Tóth István. /1861-1934/

900. Vízhordó nő. Bronzszobor. 47 cm.

Háborus mütárgyveszteség-jegyzékek. I. füzet.
MUMOK. Bp. 1952. 98. l.

MDK

Tóth István és Karvaly Gyula épitészek

közösen tervezték a VI.,Benczur-u. 44. sz. 2. em. villát közösen tervezték.

Magánépitési engedélyek. Épitő Ipar - Épitő Müvészet. 1929. 31.l.

Tóth István M.D;k.

Budapest, Nagy Lajos király uti lakótelep III/B üte m lakóépületeine épitésvezetője

Főéptésvezető: Strázsli ~ándor

Tervező: Medvedt László

Terv: 1958.
Épités: 1959/60 repr.

Magyar Épitőművészet 1961. 5.sz. 11.1.

MDK

Tóth István - Pogány Móric

Pályamü a Vörösmarty-szobor pályázatra looo K.
III.dij

Müvészet II.évf. 19o3. 216.1.

KDK

Tóth István - Foerk Ernő

Ernődbet emlékmű pályaterve

Művészet VII. évf. 1913. 206-11 o.
illusztr. 205-36 o. között

SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NAPLÓ

1970 DEC 5

M. Tóth István

Szabad szombat

A NAPLÓ hétvégi melléklete

1021

A III. INOTAI TÁRLAT

M. Tóth István: ŐSZI EMLÉK

(et)

könyvespolc

és az emberi élet tartalmát korlátlan időre meghosszabbítani? Elképzelhető-e az emberiség sex nélkül, és mi lesz, ha a szaporodás a férfi és a nő közvetlen részvétele nélkül folyik majd? Hogyan alakul életünk, ha az örökletes sajátságokat előre meg tudjuk határozni. Milyen lesz az emberek közötti kapcsolat, ha a magatartást különféle kémiai eszközökkel kedvünkre szabályozhatjuk és az ember szellemi teljesítőképességét szinte korlátlanul megnövelhetjük? Ki, hogyan és milyen elvek alapján határozhatja meg azt, hogy az ember milyen mértékig avatkozhat be önmaga megváltoztatásába és ki dönti el majd, hogy mi a jó, a fejlődés és mi a káros?

— a nemzeti jogo

Illyés-interjú az Új Szó-

A magyar nyelvű szlovákiai napilap, az ÚJ SZÓ a közelmúltban közölte *Batta György* beszámolóját Illyés Gyulánál tett látogatásáról. A vendég már járt Tihanyban, a költő Kopasz-hegyi villájában, ahol a környezet „költészet-izzású hangulata" ragadta meg.

— Négy évvel ezelőtt érdekes véleményt hallottam Illyés Gyulától a költészet és a világ összefüggéséről. Akkor arra vártam feleletet, hathat-e a költészet a köztudatra, van-e napjainkban társadalomformáló szerepe. Az olvasók nagy része éppen ezért fordult ugyanis háttal a poétikának, mert túl absztraktnak, túl ködösnek találta. A felelet, az Illyés-féle megfogalmazás már négy évvel ezelőtt is pontos volt és gyakorlati. A keleti és a haladó nyugati (a jobbára közérthetőségre, erkölcsi felelősségvállalásra és — a másik oldalon a túlzott képiségre és önfelfedezésre épülő) költészet útvesztőjében látta a jövő útját, ezt a folyamatot tartotta eszményinek nemcsak esztétikai, hanem emberi szempontból is abból indulva ki, hogy mindkét irányzatnak van tanulnivalója egymástól.

A költészetben négy-öt év sóhajtásnyi idő, mégis föltettem újra a kérdést: hogyan áll a világ és a költészet 1970-ben: van-e pozitív jegye a fejlődésnek, és egyáltalán: közeledik-e a versíró a mindennapok történelmi valóságához?

Illyés: Azt hiszem, e kétannakidején a francia szürrealista iskola tagjai, *Aragon, Eluard* és a többiek, amikor Franciaország politikai válságba vagy más veszedelembe került, megváltoztatták kifejezőeszközeiket, visszatértek a hagyományos, népdal-tisztaságú verseléshez és élesen, körvonalazottan tárták fel a problémákat. Ez a jelenség tapasztalható manapság például a színes népek irodalmában. *Sézair*, akit világszerte a szürrealizmus egyik legkiválóbb képviselőjeként tartanak számon, egyébbel sem foglalkozik, mint néger fajával, annak gondjaival és szellemi felszabadításának kérdéseivel. Ez tapasztalható másutt is. A magyar költészet példa lehet rá, hogy a magyarság sorsa, történelmének alakulása milyen nyomokat hagyott legnagyobbjainkban. Én ezt nagyon helyesnek és hasznosnak tartom, bár természetesen nem várom el, hogy minden költő ezzel foglalkozzék, de ahogyan *Petőfi* vagy *Vörösmarty* ezzel a kérdéssel foglalkoztak, az nagyon szép és hasznos volt. A társadalmi problémákat sokszor áttételesen érzékelhetjük a költészetben. Nem

SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 310-726

FEJÉRMEGYEI HÍRLAP

1971 JAN 24

1021

M. Tóth István

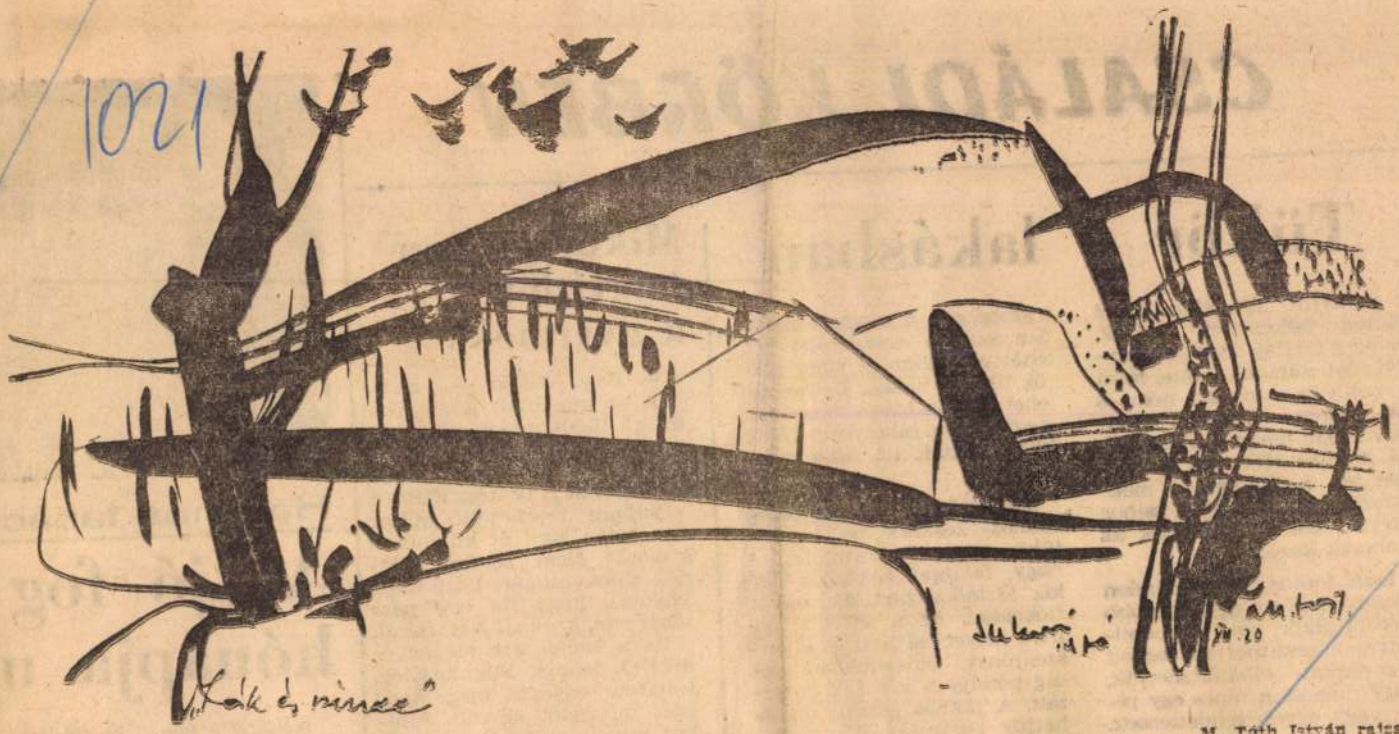

Fák és pince"

M. Tóth István rajza

Fák és pince

CSALÁDI KÖRBE...

Tükör a lakásban

A tükröt általában a női hiúság jelképének tartják, pedig a férfiak legalább annyi időt töltenek előtte, mint a nők. Ez azonban nem is baj, hiszen mindenki nyugodtabban megy el otthonról, ha indulás előtt egy pillantást vet a tükörbe, s meggyőződik róla: rendes, csinos vagyok, tehát indulhatok az emberek közé!

Igen fontos, hogy minden lakásba legyen egy nagyobb méretű tükör, amelybe bepillantva elkészíthetjük reggeli frizuránkat, ellenőrizhetjük, hogy ruhánkon nincs egy pihe, vagy egyéb rendetlenség.

Valaha a nagy, úgynevezett [illegible] a szobában. A modern lakásban minden egyszerűbb lett, tehát általában a sima tükrök illenek hozzá. De hogyan lehet változatosan és célnak megfelelően elhelyezni őket? Ehhez adunk itt néhány tanácsot:

Lakószobába világos bútorokhoz készítik a toalett-tükör modern formáját. A nagy, faalapu tükörhöz egy kis asztalka tartozik, oldalt fiókokkal. Ez a sarokba állítva helyettesítheti az éjjeliszekrényt, előszobában pedig pótolja a kis rakodóasztalt. A tükrös asztalt díszíthetjük kerámiával, virággal. Szükség esetén kis lámpá[illegible]

Mikor nézzen televíziót a gyermek?

— *Szia, mama* — vetette oda az anyjának Laci. Nem ért rá illedelmesen köszönni, mert nagyon sietett. Még a táska is a kezében maradt, úgy rohant a tv-készülékhez.

Valami rendkívüli műsor van talán, ami őt különösen érdekli? Nem, semmi különös sincs, csupán Laci rossz szokása, hogy *ha egy perc ideje van, azonnal a tv elé ül.*

És a szülei ezt megengedik? Ó, dehogy. Ellenkezőleg, sohasem engedik meg, hogy Laci televíziót nézzen. Amikor csak kinyitja a készüléket, máris szidják: *megint a tv-t nézed?*

Hasznos tanács

A „jó fog hónapja u[illegible]

Néhány éve kezdődött, mint „fogászati hét", majd „fogászati hónap"-ként tért vissza [illegible]

SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1971 DEC 6
FEJÉRMEGYEI HÍRLAP

M. Tóth István
1021

Fejér és Veszprém megyei képzőművészek harmadik tárlata Inotán

Munkásnegyed kulturális centrumában harmadik alkalommal rendezték meg a Fejér és Veszprém megyében élő festők, grafikusok, szobrászok tárlatát. A Várpalotához tartozó Inotai Béke művelődési otthonban huszonöt képzőművész legújabb alkotásait mutatják be.

A kiállítás hozzájárul a képzőművészeti ismeretterjesztéshez és ízlésneveléshez. Egyben példát ad a két szomszédos megye együttműködésére, amely más területen nem ilyen közvetlen és hasznos.

Korántsem ad teljes képet a harmadik inotai tárlat a két megye művészetéről, de anyaga a korábbiakénál gazdagabb, tematikailag és műfajilag egyaránt változatos. Több művész is szerepel, színvonalasabb művekkel. A veszprémiek közül Borsos Miklós balatoni tusrajza, Mikus Gyula, Csizmadia Zoltán, Ircsik József, Bognár Zoltán Udvardi Erzsébet, R. Kiss Lenke, Szelestey László, Fényő A. Endre alkotásai méltán keltenek figyelmet.

Fejér megye alkotói a kiállított művek számával felülmúlják a veszprémieket. Művészi értéküket tekintve öregbítik jó hírnevüket. Áron Nagy Lajos, M. Tóth István, Ujházi Péter, Bodor Aladár, Petik Ferenc, Molnár Eszter, Ballagó Imre, Kiss István, Sándorfalvi Sándor, Sauerwald Rudolf és Francsics József festményei épp úgy, mint Liptay Tamás márvány szoborportréja és Meszlényi János rézdomborítása megnyerte a közönség tetszését.

(r. i.)

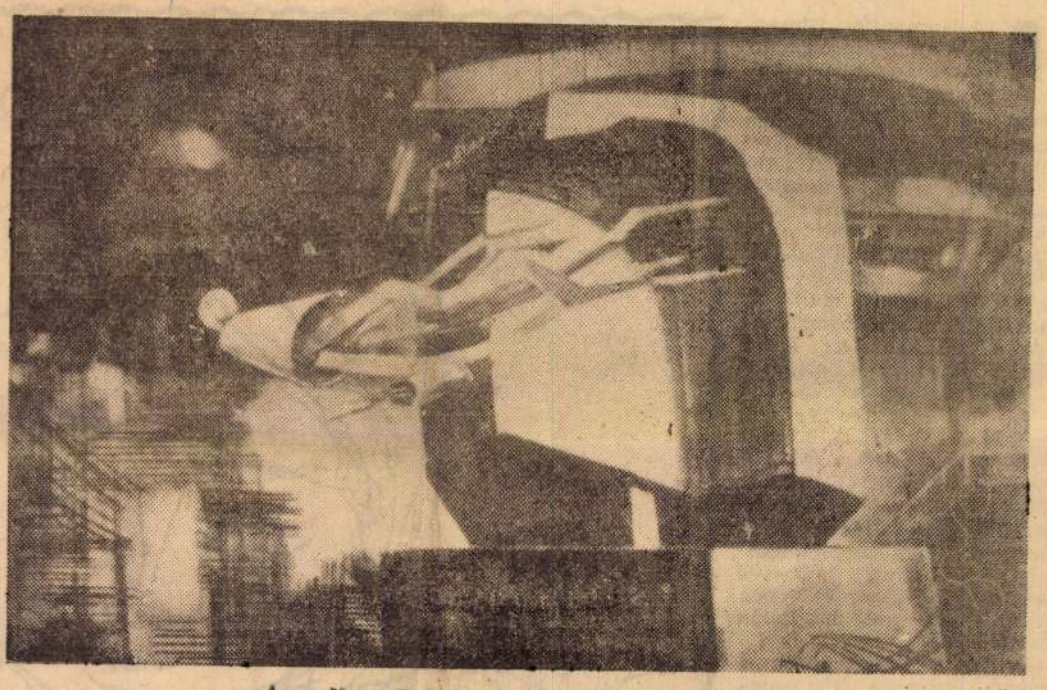

Áron Nagy Lajos: Gondolatok az alumíniumról

M. Tóth István: Őszi emlék

Szelestey Tibor: Nádvágó

(Foto: Borbás)

EGÉSZ ÉLETRE SZÓLÓ ÉRZELEM

AL' Humanité Dimanche-ban olvastuk, hogy Pierre Durand — kissé mellbevágó címet adott könyvének: *„Marx szerelmi élete"*. De Durand mindjárt meg is jegyzi: *„Aki a szerelmi életen valamiféle gáláns megnyilatkozást ért, annak ez a cím talán fura ellentétek összekapcsolását jelenti. A legnagyobb szerelmet azonban csak az mondhatja a magáénak, akinek az érzelmei az egész életen át minden megpróbáltatást sikeresen kiállottak."*

A szerző e fura könyvcím tiszta értelmezésével érte el, hogy tisztelettel és meghatóan írhassa le „hősének" érzelmi életét. Mert jelen esetben a hős, a gondolkodás óriása, szintén húsból és vérből való ember és éppen ezáltal válik még nagyobbá és emberibbé.

És vajon miért tünt a szerző számára fontosnak Marx Károly érzelmi, illetve „szerelmi" élete (hogy az esetleg méltatlannak tűnő kifejezéssel is szembe nézzünk)? Miért tünt fontosnak a lángelme érzelmi élete, aki egész filozófiai és politikai életművét az embernek a szolgasorból való kiszabadításáért alkotta és képes volt saját boldogságának megteremtésére is?

Kétségtelen, hogy ez az

Kiss Attila rajzai

A KÖLTŐ, AKI ELMENT

„A városok fölött
a tél még gőzölög.
De villogó vágányokon,
városba fut a kék fagyon
a sárga éjszaka fénye."

Kötetet forgatok. József Attiláét.

József Attila akkor már egy éve nem élt, amikor a ferencvárosi ház kapujan, egy késő őszi napon — nem először és nem utoljára — beléptem. Ott a földszinten, hátul, ott lakott. B. Feri az iskolatársam. Abban a házban csak őt ismertem. Azt nem tudtam, hogy a költő szülőhelye az a ház a Gát utcában, a hármas számú. A szappangyár is ott volt, talán József Áron egykori munkahelye, a házak hátulsó tűzfalához ragadva, homlokzatát a Thaly Kálmán utcára fordítva. Nehéz, bűzös ködöket, néha illatos pipere-gőzöket bocsátott ki.

Csak B. Feriről tudtam abban a házban. Hogy ott lakik, és beteg. Ajtót sem jött nyitni, feküdt az ágyában, beburkolózva a dunnába. Az ágy mellett szék,

talán nem is evett. Ezek a Gát utcai anyák talán soha nem is ettek.

„A bögrét két kezébe fogta,
és úgy estefelé egy vasárnap
csöndesen elmosolyodott,
s ült egy kicsit a félhomályban."

Az én apám hajnalban indult munkába. Kerékpáron, Csepelre. Télen is. Anyám Budára. Valaki azt mondta neki, rakjon papírt a cipő lába. Kitömte kem a tél. Se Mester utcán, don, fel a nem volt, az Mert a tél vékony kabát

A Gát utca pékség volt. még a lehúzo te lisztfehér felé, észre se rongycsomót: minden éjjel.

„A vár

Tóth István
fotóművész

M.D.K.

„Parvadi csomnemesi lők"
(repro)

A kiállításon részt vett a kép.

—: Országos Fotóművészeti Kiállítás 1965
Nők Lapja, 1965. szept. 11. – 11 kép

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307
M. Tóth István
FEJÉR MEGYEI HIRLAP
1965 AUG 29
1021

VÍZPARTON.

M. Tóth István rajza

Itt a dalmát csemege...

FALUSI BÚCSÚK

Török és dalmát csemege ● Miért nem éri meg a kirakodás az Ipsz-nek ● Az italboltos piszont

...., Stanly u. 15.) gyárt...

A papírokon 30—45 nap a szavatossági idő, dátumot csak egyen találtunk: 1962. augusztus 12. Az külön furcsaság, hogy a gyártási engedély száma 306.868/1963.

(Elég furcsa eme maszek gyártmányok mellett, hogy a Fejér megyei Vendéglátóipari Vállalat, mint az igazgató mondja, néhány éve nem gyárthat nugát szeleteket, mert az az állami édesipar profilja.)

Magyaralmáson, ahol szintén ezen a napon volt a búcsú, a cukorka és édességárusoknál hasonlót tapasztaltunk. Az áru többsége náluk is maszek gyártmány. (Az öt forintos tejcsokoládés török csemegén kívül többségében egy, esetleg kétforintos áru.)

Ennek lenne kelete? — töprengtünk, de aztán láttuk, hogy fogyott a 80 filléres (állami készítmény), Újító szelet is.

A gyerekek, no és a felnőttek is mind a két helyen vásárolták a különféle csemegéket. Bakonykutiban Hubner Tibor az ötforintos tejcsokoládé elfogyasztása után

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

M. Tóth István

FEJÉR MEGYEI HIRLAP

1965 OKT 1[illegible]

1021

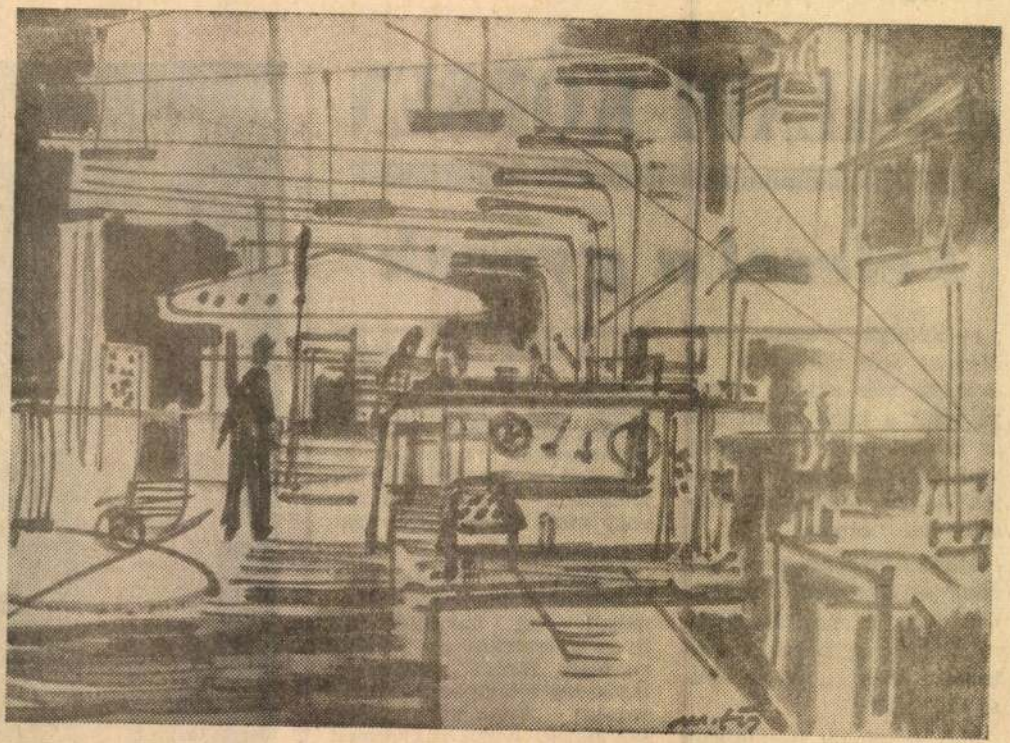

M. Tóth István rajzai

CSALÁDI KÖRBEN

Felesel a gyerek

— Kétségbe vagyok esve! Még be sem töltötte a 12 évet, de már akkora a szája, mint a bécsi kapu! Övé az utolsó szó! Állandóan visszabeszél, felesel a gyerek! — panaszolta az édesanya felháborodva.

Mielőtt azonban igazat adnánk az elkeseredett mamának, nézzük meg közelebbről, mi is az, hogy „visszabeszél", hogy „övé az utolsó szó"...?

Ha bennünket, felnőtteket igazságtalan bírálat ér munkahelyünkön, vajon fejet hajtunk-e? [illegible] igazunk van! S védi, — ezúttal a maga „vélt" igazát.

Persze, vannak olyan gyerekek, akik a legkörültekintőbben alkalmazott szülői kijelentésekkel, vagy kívánságokkal is szembekerülnek, feleselnek! Talán tudják, hogy nincs igazuk, és mégis!

Gyermekkorban ez még „gyógyítható". A feleselés tulajdonképpen következmény! Azt mondjuk az ilyen gyermekre és felnőttre, hogy „izgága". Nos ez az izgágaság többnyire nem betegség! Általában abból származik, hogy a gyermek fáradékony, vitaminhiányban szenved.

M. Tóth Istvan

Székesfehérvár - Központ

KULTÚRA - 2006. 05. 04.

ELHUNYT M. TÓTH ISTVÁN FESTŐMŰVÉSZ

Életének 84. évében elhunyt M. Tóth István Székely Bertalan-díjas festőművész. A leginkább tájképeiről, természetet megörökítő festményeiről ismert festő-tanárt hosszú, súlyos betegség után álmában érte a halál. M. Tóth István az Iparművészeti Főiskolán 1941 és 47 között végezte tanulmányait. 1951-től volt a Petőfi Sándor Általános Iskola rajztanára, 1974-ben Kiváló Tanár elismerést, 1975-ben Város-díjat, 1979-ben Székesfehérvárért Emlékérmet, 1982-ben Székely Bertalan-díjat kapott és 1997-ben választották Fejér Megye Díszpolgárává.

az alábbi írást Bialkó László juttatta el szerkesztőségünkhöz:

"M. Tóth István emléke előtt adózunk. Nem csak mi, műveszet-szerető emberek, Székesfehérváriak, de mindenki, aki valaha is ceruzát, vagy ecsetet fogott kezébe. Értesülésem szerint több volt diákja még hallotta e tragédiát. A könnyek azonban mindenhol hullnak, mert M. Tóth István igazi embersége abban rejlett, hogy megmutatta nekünk azt, amit mi egyébként észre se vettünk volna. Képei, s vele együtt gondolatai, világa körbevesz minket. Alkotásai nem feltétlenül galériákban, kiállításokon lelhetők fel, több más, így például pszichiátriai rendelőkben is. Nem véletlenül. Képei gyógyítanak, tanítanak, szórakoztatnak, értékeket adnak. M. Tóth István ezzel együtt vált halhatatlanná számunkra.

Maroshegyinek lenni kiváltság, mert Tóth István ott született. Büszke volt rá, szerette, nem tagadta meg magát, sőt felvállalta és a neve elé vette származásának jelét, az M betűt. Maroshegyi Tóth István nekünk adta, ránk hagyta művészetét. Emlékét megőrizzük. "

R. Tóth István, Japaragó M.Dk
népművész

A Népművészet Mestere

– Népművészeket és népnevelőket
tüntettek ki 1.

ESTI HIRLAP, Sp. 1964. aug. 18.

Tóth István
szobrán.

A főváros szüvásárló bizottsága a Kéve a nemzeti
tiszteban rendezett kiállítása alkalmával
ülést tartott A bizottság tagjaként szerepel.

Magyar Hirlap
1929 II. 22

Tóth István
szobrász

A kéve kiállítása alkalmából a Fővárosi Művásárló Bizottsága a Nemzeti Szalonban ülést tartott. A bizottság tagjaként szerepel.

Nemzeti ujság
1929 11. 22

MDK

Tóth István

Kossuth Lajos képmása, gipsz

Egyéb köztulajdonból elveszett műtárgyak jegyzéke
Bp. 1952.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

FEJÉR MEGYEI
HÍRLAP

M. Tóth István

1967 NOV 12

1021

(M. Tóth István rajza)

ok
enedik
ordulóra

címszó alatt az írásokat. Valóban: mindenkinek, aki csak akarta és várta a társadalmi változást, hozott valamit az októberi forradalom ha mást nem, hát annak a felismerését, hogy a rossz nem szükségszerű, és az sem lebírhatatlan törvénye a világnak, hogy legyenek elnyomók és elnyomottak. A szovjet bolsevik forradalmárok vérükkel pecsételték meg ezt a felismerést. Segítségükre voltak a világ haladó erői, s büszkén mondhatjuk, hogy a magyar forradalmárok is ott álltak Oroszország különböző helyein a különböző csatakban a bolsevikok ol-

BARANYI FERENC:

Staccato

Amíg csupán lopjuk magunknak egymást:
csak lopott holmi lesz, mi rég miénk,
vezekelünk a rég megérdemelt nász
visszaeső kis bűnözőiként,
akié vagy, elvesz naponta tőlem,
s ha néha visszakaplak egy napig:
megint után, csak félig-ismerősen
puhatolom felejtett titkaid,

JANKOVI

Ház
fel

Házat húz
megy ez;
tegnap ser
mint növé

Dolgoznak

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

FEJÉR MEGYEI
HÍRLAP

1987 NOV 18

M. Tóth István

1021

VASÁRNAP DÉLUTÁN

M. TÓTH ISTVÁN

szekevernek és a keveréket felrázzák, leheletfinomságú fehér por keletkezik. A víz egyik pillanatról a másikra elveszti minden jellegzetes külső tulajdonságát és porrá lesz. A „vízpor" stabil, álékony anyag, üvegben jól tárolható.

A jelenség magyarázata feltehetően az, hogy a kovasavval összerázott víz, éppen úgy, mint a tengerpartra zúduló hullám, apró cseppek millióira esik szét. Az így létrejött, körülbelül ötszázad milliméter átmérőjű cseppecskék kovasav bevonatot kapnak: a víz tehát bezáródik a víztaszító burokba. A por — kézbe véve — száraz, hideg tapintású.

A felfedezés gyakorlati jelentőségéről a szakértőknek az a véleményük, hogy a száraz vizet elsősorban a porszerű anyagokkal dolgozó iparágakban hasznosítják majd, mivel 0,5 %-os adagolása minden porszerű

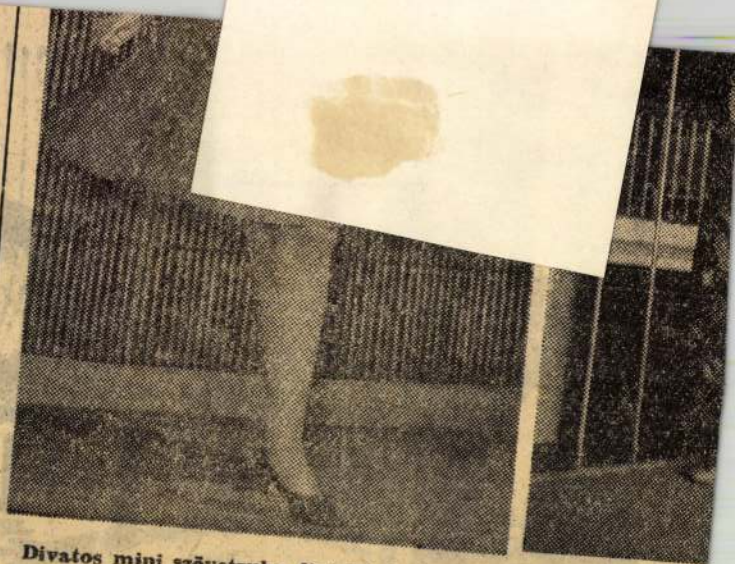

Divatos mini szövetruha fiatal leányoknak.

Lezajlottak a divatbemutatók, ahol a tervezők diplomatikusan közölték: „minden divatos", azaz nyugodtan hordhatjuk a tavalyi holmikat. A divattudó-

A párizsi divathatás évente leginkább a Különlegességi Női Divatszalon kollekciójában jelentkezik. Francia anyagokból dolgozik, s minden bemutatón meglepi közönségét vala-

Maxi, am

Toth István

Jentschné arcképe

Sopron Liszt Ferenc Muzeum /repr./

Csatkai Endre: A soproni képzőművészet története

Sopron 1962. Képmelléklet

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
1971 AUG 27
FEJÉR MEGYEI
HÍRLAP

M. Tóth István

1021

FIATALOK (M. Tóth István rajzai)

A turai himzés

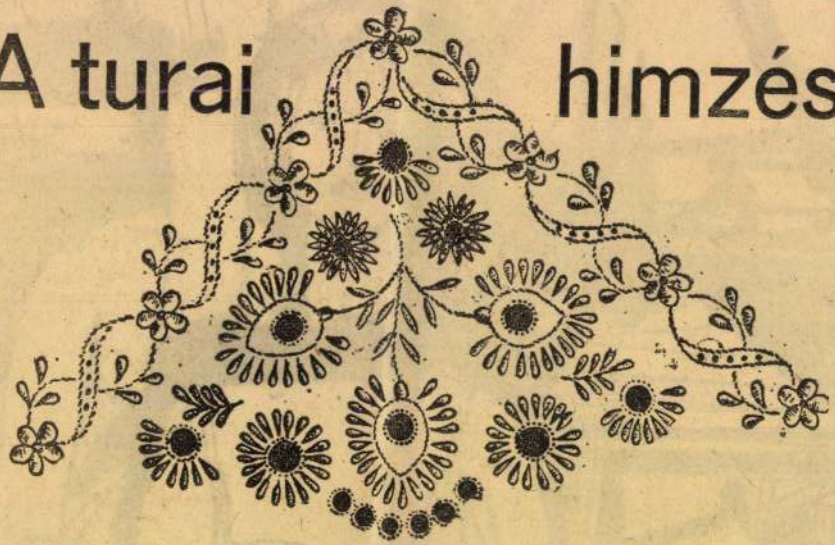

A Galga völgye, gazdag népművészete őrzi az ősi díszítési módokat is. Ezek egyike az anyáról leányra szálló kézimunka, a hímzés.

Finom kendervászon lepedővégeket, kömódon dolgozik. Puha fába vésett mintákkal „nyomtatja" a vászonra a hímzés rajzát.

A turai hímzés öltésmódja a laposöltés, és a lyukhímzés (madeira) a széleket pedig

MDK

Tóth István

Dávid, gipsz szobor

Főv. Képtár háborus veszteségeinek jegyzéke
Bp. 1952.

1021

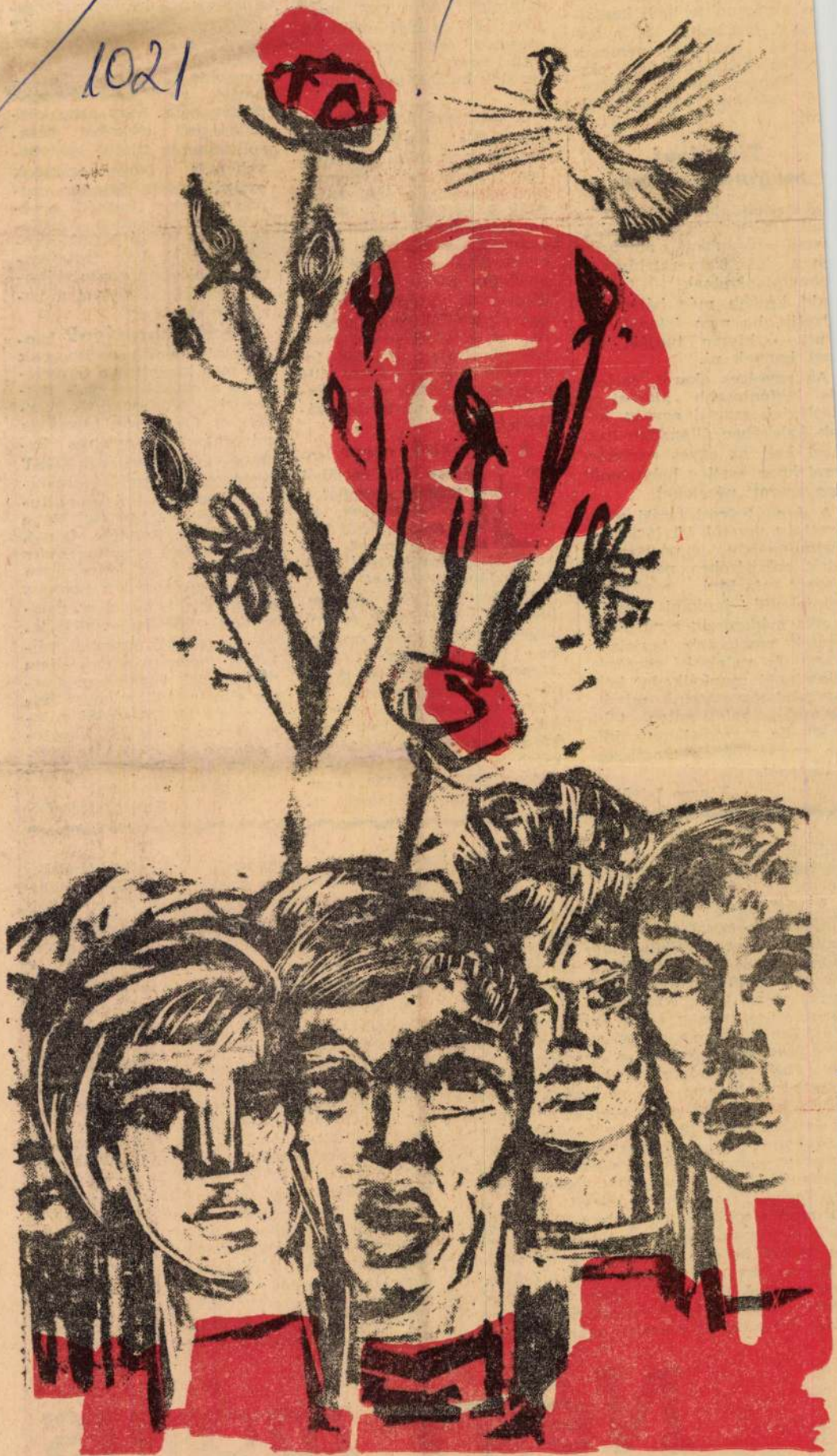

M. Tóth István rajza

ítás, a mozgósítás a szolista építés céljainak elérée, alaposan fel kell készülk. A felkészítés és a felszülés gazdája nemcsak vetlen pártbizottsági osztv, hanem minden pártvető számára kötelező felat.

Tisztázni, megmagyarázni

ló párttagjaink között is ad. Ha mi sok kérdést tiszzunk, olyanokat, amelyeken a pártszervezetekben is zonytalankodnak, akkor ajd később még bátrabban lvetik, ha nem értenek vamit — hiszen tudják, vászt kapnak rá.

Az egységes akarat, cselekés legfontosabb alapjai az leológiai, eszmei egység, enek érdekében állandóan tiszázni kell az egyes pártszerezetekben esetleg helytelenül lagyarázott nézeteket.

A dunaújvárosi járási pártizottság vezetői jól látják: a ártmunkában, a pártszervetek erősítésében nem lehet ihenőt tartani, megállni, züntelenül javítani kell a unka módszereit, a pártszerezetek vezetőinek, tagjainak karati és cselekvési egységét, züntelenül munkálkodni kell, ogy pártszervezeteink mindig nagasabb színvonalon töltessék be a szocializmus építése szervezőjének megtisztelő szerepét.

Vincze István

tőszekrényt, 1100 mosógépet, 607 800 különféle órát importáltunk. Vagy egy más tény: 1957 és 1964 között összesen 49 ezer magánhasználatú személygépkocsit vettünk be a KGST államból.

A tervszerű árukapcsolkon túl belkereskeszerveink is mind intében foglalkoznak a nemközi választékcserével. Kicrélik a belföldi szükségleteket meghaladó mennyiségben gyártott cikkeket a baráti országokkal oly termékekre, amelyek itthon hiányoznak, illetve kis választékban állnak a vásárlók rendelkezésére. A választék-cserée alapján növekedett a hazai fogyasztók rendelkezésére álló árualap, és bővült a kereskedelmi hálózatunk termék-választéka.

A választék csere során 1964-ben Bulgáriából 400 tonna gyümölcskompótot, 50 tonna húskonzervet, 80 ezer bőr- és műbőrtáskát importáltunk. Ugyancsak tavaly Csehszlovákiából 5000 darab Jáva motorkerékpár, 7 millió forint értékű frézer illetve 5 millió forint értékű játékáru érkezett az országba. Lengyelországból 3000 Moped, 130 ezer méter gyapjú- és műszálszövetet, 150 tonna lakk- és zománcfestéket, és 500 ezer palack vodkát importáltunk e választékcsere keretében.

Az NDK-ból 150 ezer garnitúra kerékpárlámpa, il-

sek megkönnyítésén, a sokoldalú elszámolás lebonyolításán munkálkodik, hanem ...ságot érintő pénzforga... is. A KGST

1965 MÁJ 11
FELÉR MEGYE
Budapest, V. Telefon:

...ven...
...nak a ...
...nak me...
...ráti ország...

A KGST ...csolatai nem ...ma már kizárólag ...si és a szűkebben ...dasági együttműködés kérdéseire. Országunk lakossága mindinkább személyes haszonélvezőjévé válik a KGST országokat összefűző sokoldalú kereskedelmi és kulturális kapcsolatoknak. Ez a lakosságot közvetlen érintő, egyre fejlődő együttműködés biztosítja, hogy kölcsönösen jobban megismerjük egymást és megértsük közös gondolatainkat. Közvéleményünk tevékeny alkotó szerepet vállalhat magára a szocialista nemzetközi munkamegosztás elmélyítésében, mert fejlődnek a KGST országok lakosságát összefűző kapcsolatok és közvetlenül használ látja a fejlődő nemzetközi munkamegosztásnak.

Kovács József

Négy május

alálunk beszámolókat erről. Az első, 1890-ben tartott budapesti ünnepről így írt a Pesti Hírlap:

„A városligeti szinkörrel ellenkező oldalon elállított tribünről érdekes volt nézni a felonulást. Maga a tribün fehér lepellel volt eborítva, elöl vörös pajzsban két kézre foott pöröly ábrája, alatta a főváros címere; égy szögletén pirosbetűs táblák a legújabb jelzóval: 8 órai munka, 8 órai szórakozás, 8 órai lvás! Innen nézve meglepő szép képet nyújott a csoportok felvonulása. Egymásután jönek a Flóra gyertyagyár, a m. kir. államvasút, Schlick és Wörner-gyár munkásai, a nyomászok, az esztergályosok egylete, a gépkezők és kazánfűtők (60 helyett körülbelül 150). Nicholson-féle gyár, a szabók, a sütők, a áng-féle gyár, a cipészek, sokan zászlóval és meszóval. Minden csoportot egy-egy főrendező fogad, ki a számára kijelölt helyre vezeti, ahol megállnak nyugodtan. Senki kivülk a rendezőség által vont kordonon belül em mehet, ha csak jelvénnyel nincs ellátva. Lassan-lassan megtelik az egész óriás tér, -ott a sűrű tömegben még széles utcák ilnak, hogy a később érkező csoportoknak lyet adjanak, de 3 órakor már tele van a tér, s munkás csoportok közül alig hiányzik egy-kettő. S dacára annak, hogy oly roppant mérvben jelentek meg a népgyülésen, sehol se volt szorongás vagy lökdösés, amiket pedig olyan jól ismerünk eddig nagy ünnepélyeinkről."

Az első szabad május elseje

Aztán nagyot fordult a történelem kereke. Oroszországban 1917-ben a Bolsevik Párt vezetésével a nép megdöntötte a cári elnyomást és a maga erős proletárhatalmát szervezte meg helyébe. 1919-ben a példát Magyarország, Szlovákia, majd Bajorország népe is követte. Így lett 1919 felejthetetlen május elseje a megvalósult néphatalom első örömünnepe. A győztes orosz forradalom fővárosában, Moszkva Vörös terén Lenin beszélt ezen a napon, Bécsben százezernyi tömeg tüntetett, Berlinben senki sem dolgozott. A háborúban győztes Franciaországban a kormány megtiltott mindenfajta felvonulást. Párizst százezer katona szállta meg. Mégis óriási tüntetés folyt a francia fővárosban és az egész országban sztrájkkal válaszoltak a kihívásra.

Budapest dolgozói számára örökké emlékezetes 1919. május elseje. A támadó imperi-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

M. Tóth István

FEJÉR MEGYEI HIRLAP

1964 AUG 23

1021

(M. Tóth István vázlatkönyvéből.)

fáradságos munkát végeznek azért, hogy szebbé, kényelmesebbé tegyék közös otthonukat.

— *S már el is jutottunk ezzel a negyedik kérdéshez. Változik a város, változnak lakói is. Hogyan tudná, Tilinger elvtárs, a közelmúlt emlékeiből meritve érzékeltetni a változásnak ezt a folyamatát?*

— Emlékszem, amikor azon az emlékezetes május 29-i vasárnapon, amikor elkezdtük építeni a Vidám Parkot, nagyon reménytelennek tünt a vállalkozás. Szeméttelep és pusztaság hebizony: szombat délután volt. Sokan sétáltak itt, a főutcán, szép, ünneplő ruhába öltözötten, s megbámultak bennünket, amint kevertük a habarcsot, hordtuk a téglát. Egy-egy megjegyzés is elhangzott: „nem lesz ebből semmi..." Jó dolog volt egy év múlva a színházat építő társadalmi munkások között sok emberrel találkozni az akkori hitetlenkedők közül. És később is, szinte nincs is Fehérvárnak olyan lakosa, aki ne tett volna valamit ezért a szép, új színházért.

— Egyszóval: azokról ki-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
M. Tóth István
FEJÉR MEGYEI HIRLAP

1964 AUG 16
1021

(M. Tóth István rajzai)

Dühös szépségek

Valahány szépségverseny, annyi botrány

A közelmúltban a floridai Miamiban rendezték meg a versenyt a Miss Világegyetem címért. Az történt, ami ilyenkor történni szokott. A különböző Kft-k futtatták szép és kevésbé szép jelöltjeiket. Szépnek egyáltalán nem nevezhető ádáz marakodás folyt a színfalak mögött a zsüritagok kegyeiért. Hja, a Miss Universe cím nemcsak azokat a nyereményeket jelenti, amelyeket a verseny színhelyén osztanak ki. Az ilyen Miss Világegyetem joggal pályázhat hollywoodi filmfőszerepekre, fogpaszta reklám-tündér lehet, sőt — esetleg — bevonulhat valamelyik közelkeleti sejk háremébe is, első ladynek. Satöbbi. Egyszóval, nem babra megy a játék...

A szépségversenyek krónikája azonban ezúttal új színfolttal gazdagodott. Betört titkaiba és manővereibe — a politika is. Eddig csak üzlet volt, de most már politikai vetélkedés elemeivel is színesedett. Az történt, hogy a verseny két legesélyesebb főszereplője nemcsak a bájaival, hanem a politikai nézeteivel is szemben állt egymással. Az egyik Miss görög volt, a másik török. A versenyt Miss Kiraki Copei nyerte meg, a török Miss-szel szemben.

A versenyben alulmaradt egyéb szépségek egyike-másika sírva fakadt, görcsöket kapott, sikoltozott dühében. A török Miss mindezt nem tette, hanem tiltakozásképp méltóságteljes léptekkel kivonult a teremből. Két török tábori zenekart felülmúló ricsajt hagyott a háta mögött, de megmutatta, hogy az ő jelenlétében görögöt nem lehet ünnepelni. Lám...

(—)

Lányok assz

Palotai Boris:

A f

A közismert írónőnek előkelő helye van a mai magyar irodalom ranglétráján és új könyvével csak megerősítette eddigi pozicióját. A kötet legjobb darabja a címadó kisregény. Mi történik benne? Egy deportálásból hazatérő, mindenkijét elveszített nő beleszeret egy férfibe, akiről később kiderül: csendőrtiszt volt. Emiatt Judit szakít vele, s új életet akar kezdeni, de ez nem sikerül. Visszatérőben volt szeretőjéhez Judit, amikor a zajló Dunába fullad. Az alaphelyzet tekintetében szeretnék vitatkozni a jeles írónővel. Miért kell annak kiderülnie a „férfi-

A régi magyar konyha

Az étlapon naponta talál

Tóth István szobrász

MDK

Képzőművészet. 1929. 2e.sz. 127-8.l.

MDK

Tóth István

Munkácsy szobor tervpályázata. Vállalk. Közl. 1908. okt. 21. 6. l.

M Toth István MDK

"Csendélet"

Sz.L. Székesfehérvári képzőművészek a budapesti Tavaszi Tárlaton.
Fejérmegyei Hirlap. 1957. máj. 4.

MDK

M Tóth István

Szerepelt a Fejér megyei Képzőművészek Munkacsoportjának 1956 évi tárlatán.

"Balaton"
"Festő"

Sz.L. Bemutatjuk a Tavaszi Tárlatot.
Fejérmegyei Hirlap. 1956. jun.3.

M. Tóth István MDK

"Utcarészlet"
"Nyári napsütés"
"Parkban"
"Zsuzsi"
"Balatonpart"
"Régi utca"

Sz. L.: A megyei képzőművészek Téli Kiállitása.
Fejér Megyei Hirlap. 1957. dec. 18. 4.oldal.

MDK.

Tóth István

Müvészfotókiállitásának hirdetése

Pestmegyei Hirlap 1965.márc.26. lap -

MDK

Tóth István és Pogány Móric

Vörösmarty szobor pályázaton I.kategóriába osztott pályamü

Müvészet I. évf. 1902. 5. sz. 326 l.

TÓTH István

M.D.K.

Nagybányán a Szépművészeti Iskola tagja

1927.

Réti: Nagybánya... Bp. 1954. 338.e.

M.D.K.

TÓTH István

1925-ben Nagybányán a szabadiskola tagja

Réti: Nagybánya... 337.l.

TÓTH István

M.D.K.

1926-ban Magybányán a szabadiskola tagja

Réti: Magybánya...338.l.

TÓTH István

M.D.A.

1927-ben Nagybányán a Szabadiskola tagja

Réti: Nagybánya.... Bp. 1954. 338.l.

M.D.K

TÓTH István

1924-ben Nagybányán a Szabadiskola tagja

Réti: Nagybánya ... 336.e

Tóth István

A Magyar Képzőművészek Egesülete szobrászati szakosztályának ülésén hozott határozat után résztvett a Zsolnay szoborpályázatra vonatkozó átirat megfogalmazásában.

Szobrászmüvészek sérelme.
Mücsarnok.1911.15.sz.21o.1.

MDK

Tóth István

Hunyadi János, szobor

A tiz szobor.
Mücsarnok, 1899. 25.sz. 297 l.

MDK

Tóth István

Magyar kiállitó művészek névsora. Mücsarnok, 1899. 22.sz. 346-348 l.

Tóth István MDK

szobrász

Repr:

"Hunyadi János"

Szöveg utáni képtáblák lapszám és sorszám nélkül

Gádor Endre: Budapest szobrai. Bp. 1955.

Tóth István MDK
/1861 Szombathely - 1934 Bp/
szobrász

Bécsben tanult..
Egyházi tárgyu müvei. Nagyváradon, Szombathelyen
és Szegedan.
""Kossuth Lajos" Szentes
"Horváth Boldizsár" Szombathely
"Nepomuki Szt János" Bp. Keleti Károly utcában
állt. a II. világháborubun elpusztult.

49.o.

Gádor Endre: Budapest szobrai. Bp. 1955.

Tóth István

szobrász

"Hunyadi János" Bp. Halászbástya lépcsőjénél.
1934.

"Kossuth Lajos" Zugliget, Mátyás Király ut. 1913.

"Polipölő" Bp. Hunyadi János ut. 1928.

49.-50. ó.

Gádor András: Budapest szobrai. Bp. 1955.

Tóth István

MDK

szobrász

"Hunyadi János bronz szobra és a "Polyp-ölő" /Hunyadi János uton/.

150.o.

Székely László /szerk / : Budapesti zsebkalauz.

Bp. 1959.

Tóth István szobrász,/Nagyszombat/

a bécsi képzőművészeti akadémián elsőosztályu dijat nyert "Bucsu"-jáért

Kitüntetett magyar művész-növendékek. Vas. Ujs. 1889, 457 l.

emeletes, 2 ablakos, sarokerkéllyel,
felé 4 ablakkal. Épittette Herner ser-
ház, tornya 1860 körül.

v. Eger, 1937, 34 l, képpel - Eger V

M. Tóth István
szobrász

M.D.K

Székesfehérvárón szobormű vét állítják fel.

Irodalmi és képzőmű vészeti pályázatok . . . . .

Magyar Nemzet, 1959. jan. 29

2 l

M.D.K.

TÓTH István Jenő

1913.-ban Nagybányán a Szabadiskolában dolgozott

Réti: Nagybánya... Bp., 331.l.

MDK

Toth István

Hunyadi János érc szobra.
35.o.

Repr.: /ø/ 50.o. után

- : A budai Vár. Bp. 1958./Szerk.: Föv. Idegenforg. Hiv. /

MDK

Tóth István

Ybl E: A budai várpalota épitése. Művtört. Dok. Közp. Évk. 1954-55. 1957, 253-277 l.

MDK

Tóth István

Hunyadi János szobra

lo szobor. Vas.Ujs. 1899, 472 l.

MDK

Tóth István

Hunyadi János szobra

Három uj szobor. Vas, Ujs. 1900. 38.sz. szept. 23. 621-622 l.

MDK

Tóth István, mohván

(megmohott jó kvalitásu)

Mürs. - Neuvz. képzőmüv. kiáll. - Magy. Szemle, 1933 XVIII. 2 -

166 l. - Gerevich

TÓTH István

M.D.K.

1920-ban Nagybányán a Szabadiskola tagja

Réti: Nagybánya... Bp. 1954. 334.l.

MDK

Pöth István ~~[illegible]~~ nobrán.

Röhle-dýva pályánk, 1888.

MDK-A-1-1/2578

MDK

MDK

Póth István nobrán

Hunár Adolf sivemlék pályázaton réztvén.

1889.

MDK-A-I-1/2465.

Tóth István MDK

Hiradás arról,hogy október 12-én le/plezték le Szombathelyen , a Deák-parkban Horváth Boldizsár szobrát,mely Horvátot mint 1848-iki követet ábrázolja.

Horváth Boldizsár szobra.
Mücsarnok.19ol.26.sz.337.l.

Tóth István MDK

Szombathelyi

Hiradás arról,hogy Tóth elkészitette Horváth Boldizsár szobrának életnagyságu mintáját. A szobor a Szél Kálmán-utra , az épitendő kulturpalota elé volt tervezve.

Horváth Boldizsár szobra.
Mücsarnok.19o1.11.sz.175.1.

MDK

Tóth István, szobrász

Telcs Edével és Leitersdorferrel közös terve második dijat nyerte. A megoldás pantheon-szerü, zárt csarnokban helyezi el a szarkofágot. A kidolgozás eredetisége és az eszme jól átgondoltsága hamar kitünik. A szobrászok is egyértelmüleg dolgoztak az épitésszel ugyanazon eszmén.

A Kossuth -mauzoleum pályatervei.
Vasárnapi Ujság. 1902. 14.sz. 49.évf. 221-2.l.

MDK

Tóth István, szobrász

magyaros rythmikájával tünik ki.

Illusztr. 1002.1.

A Rákóczi-siremlék.-Vasárnapi Ujság.1909.48.sz.
56.évf. 999.1.

MDK

7. Tóth István szobrász

Révész Imre, festővel és Kotál Henrik épitész-szel közösen vettek részt a pályázaton.

A Rákóczi emlékmü tervpályázat.
Vállalkozók Közlönye. Bp.1909 okt. 6. 6.l.

MDK

Z TÓTH ISTVÁN

kitüntető elismerés

17. Tav.Szal. dijnyert.~~kiáxix~~ névsora
N.Szal, 1942. jun.

MDK

Tóth István

Hunyadi János szobra a budai Halászbástyán,repr.

Hunyadi János szobra Budapesten. Vasárnapi Ujság 1903. 48. sz. 797.l.

Tóth István MDK

Ében Gyula képmása, gipsz

Műcsarnok 1904-5. téli kiáll.

Tóth István MDK

Küzdelem, gipsz

Műcsarnok 1904-5. téli kiáll.

Tóth István (debreceni) építész

tervei szerint épül fel a debreceni Kereskedelmi és Iparkamara palotája. ~~Deb-~~
~~re~~

Vállalkozók Lapja, Bp. 1900. XXI évf.
febr. 28. sz. 6. old.

MDK

Tóth István, szobrászm.

a biráló bizottság ápr.10-én elhangzott döntése alapján a hatodik - 1500 K.-ás dijat nyerte el.

a bp.-i Kossuth-szobor tervpályázata.
ÉP-IP.15.sz. 1908 ápr. 12. 162.l.

MDK

Tóth István, szobrászm.

a budapesti Kossuth-szobor pályázatán a hatodik - 1500 korona- dijat nyerte.

Müvészet. 1908. 204.l.

MDK

Tóth István, szobrászm.

Leány madárral. Gipsz.

Az OMK. Képzőm. Főisk. Ifj. Körének kiállí.
1943. Kat.

MDK

Tóth István

Szent László, repr.

Nemzeti Képzőm. kiáll. 1935.

MDK

Tóth István

Képzőművészet 1927. I. évf. 1. sz.

MDK

Z.Tóth Istvan

Tanulmányfej, mükö

"A Magyar Művészetért" Képzőm.Kiáll.Kat.
Műcsarnok, 1940 Dec.19 - 1941.Jan.12 7.1.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

FEJÉR MEGYEI HIRLAP

M. Tóth Istvan

1982 APR 28

M. Tóth István: **Négyszemközt**

Színészek „vallanak“ a szerepről

Megszoktuk már, hogy az Állami Déryné Színház minden esztendőben műsorra tűz egy-egy Jókai dramatizálást. Bár régen kialakult kritikusi vélemény, hogy a nagy regényekből igen ritkán lehet sikeres színpadi művet „fabrikálni”, a színház eddigi kísérletezései eredményesek voltak. A „Kőszívű ember fiai” mellett az idei évad másik sikeres produkciója volt az immár 160 előadást megért „Fekete gyémántok”. Szó van arról is, hogy a jövő évadban, éppen az eddigi sikereken felbuzdulva, újabb Jókai művet mutat be a színház, valószínűleg a kuruc időkben játszódó romantikus történetet, a „Szeretve mind a vérpadig” című regény színpadi változatát.

— Milyen érzés Jókait játszani?

Milyen lehetőségeket nyújt egy ilyen dramatizálás a színész számára? — faggatom a mostani előadás négy főszereplőjét.

Berend Iván életrekeltője, Komlós Róbert így fogalmazza meg válaszát:

— Másodszor játszom Jókai darabban és az a véleményem, igen hálás feladat életrekelteni Jókai hőseit. Bármennyit vitatkozunk is a dráma fejlődésének lehetőségeiről, számolnunk kell azzal a közönségigénnyel, amely most ismerkedik a színházi kultúrával, s ha ismerős hősökkel találkozik, az mindig örömet okoz.

A többiek helyeselnek. Kálló Margit, Tassi Béla és Pálfy Ferenc is egyetértenek abban, hogy Jókait játszani hálás, színészi feladat.

Estéről estére más színpadon játszani, nem könnyű.

— Nem megy ez az előadás színvonalának rovására?

— Ellenkezőleg. Így tudjuk talán elérni, hogy a 150-ik előadás után sem tűnik fáradtnak a produkció — mondja Tassi Béla.

Megteremtjük mi magunk

— mondja Kálló Margit.

— Hogyan?

— Jelenleg például egy stúdió előadásra készülünk. Van szabadidőnk és elhatároztuk, hogy a jelenlegi bemutató mellett a társulat tagjai betanulják az „Esőcsináló”-t. Úgy tervezzük, hogy évad végén, meghívott szakmai közönség előtt bemutatjuk ezt a kísérletünket. Ebben játszom most Lizy szerepét, amely a jelenlegi munkám mellett kitölti időmet és érdeklődési körömet. Emellett igen sok verset tanulok és készülök arra, hogy később még jobban megálljam a helyemet a színház kollektívájában belül.

— Dédelgetett álmok?

— Kinek ne volna ilyen?

Komlós Róbert, Berend Iván megformálása közben régi álmait dédelgeti, többek között az Ólmos Tibor

Maga a művezető is meglepődött. Sós Bertalant rendes munkásnak ismeri. Pertuban is vannak egymással, tizennégy év óta együtt dolgoznak. Ez alatt az idő alatt Bertalan soha nem mulasztott — még egy órát sem. De a szabály az szabály! Felszólították annak rendje és módja szerint, hogy igazolatlan távollétét indokolja, dokumentálja, mert különben „ugrik” a nyereség 50 százaléka. Az pedig forintban sem kevés.

Tudni kell, hogy Sós már elérte az 55. évét, megette a kenyere javát. Bort szerető öreg legény. Meg is adóztatták érte évekkel előbb.

Munkaszüneti időben szívesen időz a csárdában. Úgy jár oda, mint a falusi öregasszonyok a templomba. Az italbolt szolidabb törzsgárdájához tartozik. Részegre még soha nem itta magát. Tud mértéket tartani. Reggel műszak előtt betér egy féldecire, munka után egy-két pohár borra, itt fejezi be a napot. A bort csak tisztán issza, nem szereti a „keresztségben fogant” italokat. A sört még látni se tudja.

Ennyit Bertalanról. A többit a bánatáról. Bántotta a becsületén, a zsebén esett folt. Szinte érezte, hogy kihullott a kezéből, a zsebéből a piros, ropogós legalább nyolc darab százas.

Előzőleg már számadást is végzett, beosztva, mit vásá-

Tóth István

A hanna(i) bolotanfinnesti tárlatan kiállít.

Balogh Elemér: A mineszet elöszobájában
Napló, Veszprém 1964. aug. 23.

Tóth István
festő

M.D.K.

Nyíregyházán megalakult a Bencsur-kör, Tóth István az alapítótagok közé tartozik.

Telepy Katalin: Szabolcs-Szatmár megye
művészet, 1969. október – 45 kap

MÜVÉSZETTÖRTÉNETI
DOKUMENTÁCIÓS KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György ut 41.

M. Tóth Istvánn

Kiállít Tatai

Risley Gábor: Kiállítási Kalauz
Nagymaros, Bp. 1969. szept. 12.

M.D.K.

Tóth István (debreceni) építész

Varga Ferenccel együtt
több debreceni magánházra
hérit terveket.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1894. XV. évf.
márc. 20. sz. 1. old.

MDK.

M.Tóth István

Képvásárlási hirek

Fejérmegyei Hirlap 1966 dec.8.

M.D.K.

M. Róth István, festőművész

1961-ben jún.4-júl 31. Vándorkiállitás x Sárbogárd Művelődési Házban.

F. Petres Éva: Jelentés a Fejér megyei Múzeumok 1960-62.évi tevékenységéről. 190.o.

Alba Regia. István Király Múz. Közleményei. 4-5. köt. 1963-64. Székesfehérvár. 1965

M.D.K.

M.Tóth István,festőművész

1961,ápr.9-máj.7.Olaszországi utiképek kiállitása a Múzeumban.Rendezte a Fejér megyei Képzőművészek Munkacsoportja,katalógus.

F.Petres Éva:Jelentés a Fejér megyei Múzeumok 1960-62.évi tevékenységéről.189.o.

Alba Regia.István Király Múz.Közleményei.4-5.köt. 1963-64.Székesfehérvár.1965

MDK.

M.Tóth István

Kiállitási kritika

Dunaujváros 1966 nov.11.

M. Tóth István

M.D.K.

Műve a kiállitáson

Este a parkban

P.G.: Észak-dunántuli képzőművészek III. kiállitása Székesfehérvárott

Magyar Nemzet 1966. szeptember 23. 4.l.

M. Tóth István M.P.K.

Müve a a pedagógusok IV. országos képzőművészeti kiállitásán

Ülő nőt ábrázoló képp

Hat mü - négy megyei müvész

Fejér megyei H irslp 1965. jan. 22.

.

MDK

Tóth István, szobrászm.

még a zala György irányzathoz sorolható. T.I. röviddel ezelött hunyt el.

Képzömüvészet. - ? kiállitás. 1935.
83-84. sz. 85.l.

MDK

Toth István szobrász

A művész tervei szerint készitették a szegedi fogadalmi templom főkapu szárnyain lévő ó- és ujszövetségi jelenetek rézdomboritásu reliefjeit Heksch Nándor és Szöry Józsefné iparművészek.

Horvtemplép. 57.1.

MDK

Tóth István

a Rákóczi-siremlék-pályázaton kétezer koronás jutalomdijat kapott

Kitüntetések. Művészet 1908. 128.l.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

FEJÉR MEGYEI HIRLAP
1964 FEB 1

M. Tóth István

1021

A gyakorlat teszi a mestert

(M. Tóth István rajza)

Szombat, 1964. február 1.

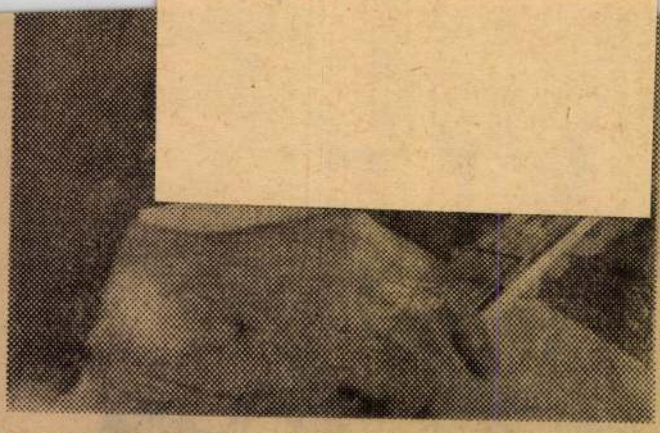

Klimó György bányamérnök, körletvezető, mint KISZ oktatási felelős és előadó.

Ki lehet tagja a versbarátok körének?

— A versbarátok körének mindenki tagja lehet — mondta **Gábor Zoltán**, a Balassa Bálint Könyvesbolt vezetője.

— És a feltételek?

— Könyvesboltunkban kitölti a versbarátok köre részvételi lapját, amelyet a Magvető Könyvkiadó indított útjára. És egyben kötelezettséget vállal, hogy egy év alatt: 120 forint áru verseskötetet vásárol — mindenekelőtt a fiatal költők műveiből.

— Milyen kedvezményben részesül a bátor kötelezettségvállaló?

— Ötszáz forint erejéig 15 százalékkal olcsóbban vásárolhat — hivatalosan megállapított áraktól — a raktárunkban lévő verseskötetünkből. Ezen kívül elővásárlási jogot kaphat a ritkábban megjelent könyvekre. Lehetővé tesszük számára, — ha ezt kéri, előjegyzés alapján — dedikálva kaphassa meg a verseskötetet. Évente 40 forint értékben ajándékkötetet kap.

A versbarátok köre iránt különösen az ifjúság részéről várunk nagy érdeklődést.

— k —

M. Tóth István: „ERDŐSZÉLE

zetet. Az intézőbizottság elhatározta, hogy az 1200 négyszögöl területet 3 holdra egészítik ki. A jövedelem 50 százalékát a tsz közös kiránduláshra, 50 százalékát pedig munkaegység arányában a tagok között osszák szét. A gépi és fogatos munkákat, a földek trágyázását.

Az úttörő tsz-eknek segítséget nyújt Virág József szövetkezeti felvásárló, aki vállalta a pusztaegresi és az őrspusztai úttörőszövetkezetek szakvonalon történő patronálását.

Egyhónapos fizetett szabadságot kezdtek a végzett martinász és kohász szakmunkások

A Dunai Vasműben a martinászok után a hét második felében a végzett kohász ipari tanulók is letették a gyakorlati és elméleti szakmunkásvizsgákat. Az ifjú kohászok gyakorlati vizsgájuk során háromszor elkészítették a vas- és salakcsatornát, a három- eredménye 4,28 átlagos, az eln letié alig 3-as volt. Szakmai t tárgyakból csaknem valamenn en kiválóan végeztek.

Az összesen levizsgázott martinász és kohász ifjú sz munkás most egyhónapos fizet

M. Tóth

M. Tóth István:

N. SZ. HRUSCSOV
ADONYBAN

M. Tóth István

Fejér megyei Hírlap
1958. ápr. 13.

— Hruscsov elvtárs azt mondotta, ami [illegible] Azt, hogy a mi népünknek messzire előre kell nézni és azt, hogy a nép ellenségeit jobban szemelőtt kell tartanunk. Enélkül...

Beszélt volna még a nagybajuszos, de egy másik közbevágott, pontosan úgy, mint aki attól fél, hogy elfelejti, ami a beszédből hirtelen eszébe [illegible]

— Azt is megmondotta Hruscsov elvtárs, hogy baj esetén nem úgy kell számítanunk, hogy: majd segítenek megint az oroszok. Arra kell törekednünk, hogy mi magunk védhessük meg hatalmunkat, szabadságunkat... Amerre néztem, mindenki tapsolt, amikor Hruscsov ilyen egyenesen megmondotta a véleményét.

A nagybajuszú Vollár János bólintott.

— Fején találta a szöget, annyi szent. Persze, azt is a szívünkre kötötte, hogy erősítsük magunkban az osztályöntudatot. Nem hízelgő ránk nézve, hogy Hruscsov elvtársnak külön kellett ezt megmondania, az emberek mégis örömmel fogadták. Tudjátok: — még most is büszke vagyok, amikor az emberek örömére gondolok. Hej... Szeretném látni, mit szóltak volna ehhez az amerikai urak...

Sűrű, fekete füstöt csapott a kis csoport közé a szél. A beszélgetők egy pillanatig prüszköltek, krákogtak, de egy tapodtat sem mozdultak helyükből. Hruscsov megállapításainak, jótanácsainak igazsága, őszintesége összetartotta, földhözcövekelte őket,

Cmondott-e társuk. Nem é
csov magyarországi látogatása és
néppel, miért bosszantaná Nyuga
megkérdezte:

— Mi káruk lehet abból, ho
hozzánk?

— Mi? — kérdezte diadalm
hogy ezután már nem lesz olyan
az angol, meg a többi népnek, l
oroszokra. Az ellenforradalmi h
hogy azok „szabadságharcosok".
tapsra nem mondhatják azt, hog
emberek mindenütt tudják, hogy
a tetszésnyilvánítás jele.

Hirtelen felrecsegett a hang

— Figyelem... Külön vonat

Vollár János megszorította k

— Te is fején találtad a s
üröm és méreg a nép ellensége

Melegen kezetszorítottak e
arra; a téli álomból él
tájai felé.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

M. Tóth István

KISALFÖLD

1963 JUN 30

észet

102i

M. Tóth István: Nyár (szénrajz)

APRÓHIRDETÉSEK

ADÁS-VÉTEL

Lucerna kapható! (Győr, Bálint Mihály utca 123. sz.) (N)

Simson 250-es eladó. Győr, Vörös Hadsereg u. 73.

Rekamié, fotel, szekrény, ágyak, konyhaszekrény, szalon, mély gyermekkocsi eladók. Győr, Köztársaság tér 13.

Rekamié, pároságyak, egyes szekrények, asztalok, sodronyok, jégszekrény eladók. Győr, Lukács S. u. 12. — Kovács.

Azonnali belépéssel FELVESZÜNK gyakorlattal rendelkező okleveles

gépészmérnököt és raktárvezetőhelyettest

Fizetés megegyezés szerint. Cím a kiadóban, Győr, Tanácsköztársaság útja 3. sz.

Teleháló-szobabútor eladó. Győr, Árpád u. 60. Czeper.

Prima állapotban levő kisipari diófa hálószobabútor jó pénznek eladó. Érdeklődni: 9 h-tól 16 h-ig Győr, Telefon: 20—46.

Munkácsy tv antennával eladó. — Győr, Bokányi Dezső u. 84. Balla Fe-

A 19. sz. Autóközlekedési Vállalat

naponta — munkaszüneti napokon is —

vagonkirakáshoz felvesz alkalmi rakodókat

győri és vidéki munkahelyekre. Jelentkezés: Győrött, Benczur u. 5. sz. alatt, Sopronban és Beleden az AKÖV főnökségen.

Bösendorfer angolmechanikás rövid zongora eladó. Győr, Czuczor u. 3. I. em. 6.

Kontyhoz póthaj kapható minden színben és nagyságban. Vágott hajat veszek. Kovács Árpád női fodrász. Győr, Kazinczy u. 18.

Jó állapotban levő oldalkocsis IZS motorkerékpár eladó. Tét, Rákóczi u. 26. Szakál

Keresek sürgősen megvételre, fekete-fehér márványkópult asztal- vagy szekrénylapokat. —

Beköltözhető egyszobás, garzon öröklakás a Belvárosban eladó, esetleg elcserélhető 2 szobás OTP öröklakással. Érdeklődni: Győr Árpád út 8., III. e 3.

Kétszobás, összkomfortos, kertes alápincézett családi ház eladó. Győr Bercsényi liget 30. Érdeklődni. hétköznap du. 4—7-ig.

Rábatamásiban, falu közepén 2 szobás ház, vízvezetékkel, kerttel eladó. Azonnal beköltözhető. Érdeklődni lehet: Népköztársaság u. 59.

Beköltözhető ház eladó. Győr, Kossuth L. u. 109.

Beköltözhető szoba- összkomfortos belvárosi öröklakás OTP átvételi jel eladó. Dr. Pap Győr, Árpád út 24.

Eladó Börcsön a Kossuth u. 10. sz. alatti háromlakásos házingatlan. Az adás-vételi szerződés már 9100 Ft előtörlesztés (13 százalék) lefizetése mellett megkötheti. A vételárhátralékot 25 évig 301 Ft-os részletekben lehet törleszteni. Cserével beköltözhető. Bővebb felvilágosítást a Takarékpénztár, Győr, Lenin út 25. sz. alatti fiókja nyújt.

A Győri Lemezárugyár azonnali belépéssel

1963 JUL 14
1021

Piros szegfűs lány (M. Tóth rajza)

melléklete

en lakk, ami fénylik

yekeznek ők minket kiok-
atni?

Hogy mi tulajdonképpen
em is haladunk, hanem hiá-
a is küzdünk és dolgozunk,
lig érünk el valamicskét. De
ég erről a valamicskéről
em ildomos beszélnünk. Ne
mlegessük eredményeinket,
ert ez csak hiú kérkedés-
ek tetszik. És mi csakis a
alóságról beszéljünk. De mi-
en is ez a valóság? Egészé-
en véve rút és elszomorító.
z egész élet csak hibákból,
ogyatékosságokból, piszkos
oltokból, gondokból, elma-
adásból áll. Ez volna a mi
alóságunk. És ha valamit
égis szépnek és jónak hi-
zünk és mondunk? Az csak
valóság lakkozása. Mert
álunk csak az fénylik, amit
elakkoznak, minden egyéb
omoran feketéllik.

Ezt a mérget az impe-
ializmus ideológiai boszor-
ánykonyháján kotyvasztot-
ik. És akadnak emberek,
kik — bár köztünk élnek,
ő velünk együtt dolgoznak,
s a szemüknek bízvást sok-
al inkább hihetnénk, mint
llenségeink csalárd és osto-
a trombitálásának —, mégis
ekortyoltak a kishitűség
ódító italából. Ez a mételye-
ett ital elvette szemük fény-
rzékenységét. Szemükben
em tükröződik vissza az
let sok-sok valódi, hamisí-
atlan fénye, ezek a szemek
sak a lakkra érzékenyek.
nnyira, hogy szünteleniil
be esnénk; az önbecsmérlő hitetlenség nem kevésbé verné béklyóba alkotó erőnket, mint a lakkozó önáltatás!

Sajnos, imit-amott találkozunk emberekkel, akik bedőltek az imperialista maszlagnak. Nincs az az örömteli tény, amely kedvüket szegné a kesergéstől, aminek felületén ne keresnék a lakkot. Pedig hát nem minden lakk, ami fénylik, sőt! De ha ők egy színműben, vagy novellában például életigenlő, pozitív hősöket fedeznek fel, rögtön elbiggyesztik a szájukat: ez valami régi hang visszacsempészése, sematizmus és lakkozás. Szemükben minden művészi, ami a valóság árnyoldalait tárja fel, és minden művészietlen, ami nem a szemétdombról való. Pedig micsoda valóságlátó szem az, amely a modern, új lakótelepet meg sem látja, csak tövében az ott felejtett törmeléket?

A mi teljes valóságunk: a dolgozó milliók eredményes munkájából és küzdelmeiből fakadó, mind teljesebben kibontakozó szocialista élet, a valóra váló remények és igények tengernyi sokasága, és másfelől e fénylő tényeknek árnyékában sok emberi mulasztás, baklövés, még elvégzetlen tennivaló. Lakkozva torzít, aki csak a jót és szépet kiemelve, figyelemre sem méltatja a leküz-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
M. Tóth István
FEJÉR MEGYEI HIRLAP
1963 OKT 6.

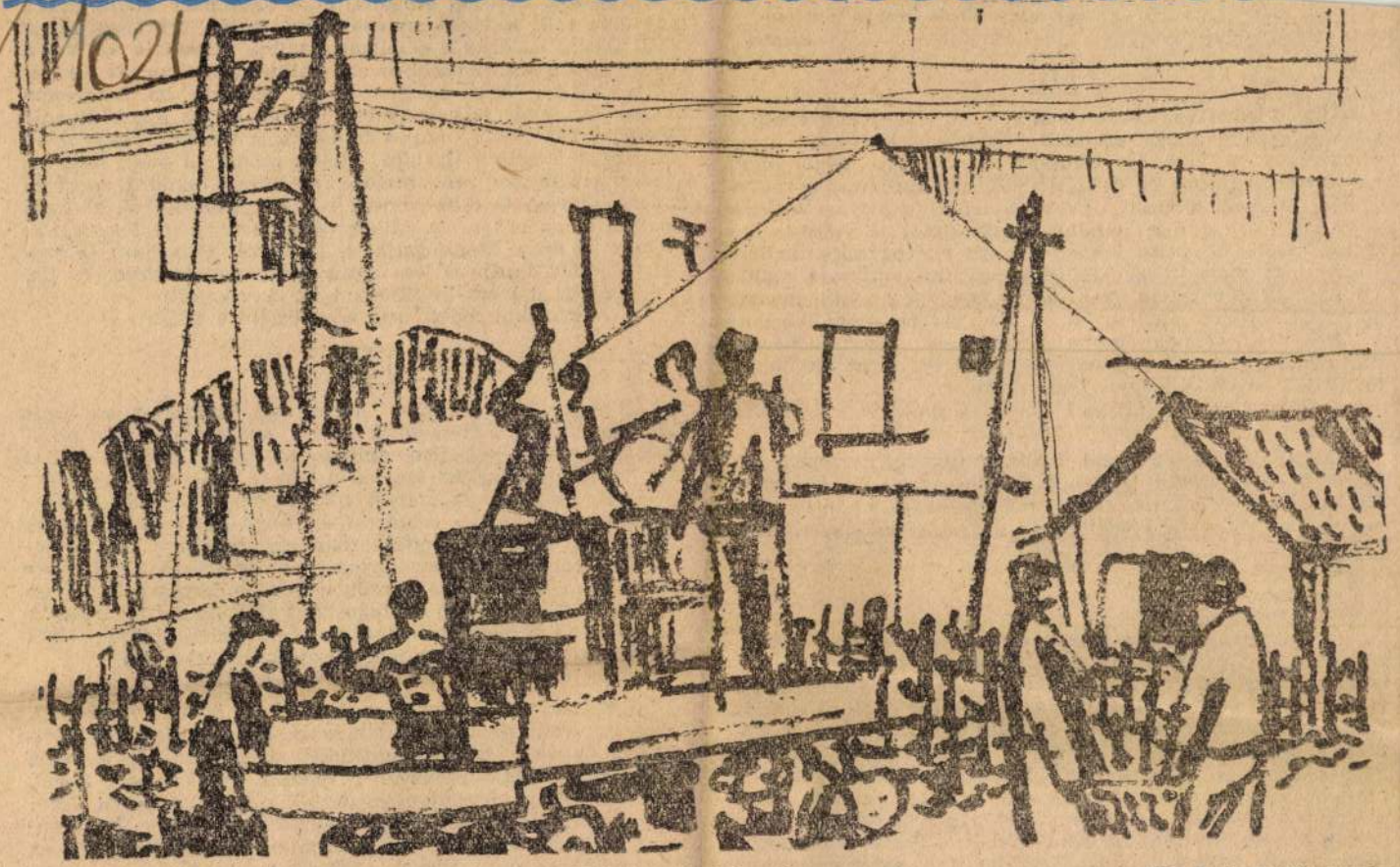

Szüreteinek Pákozdon (M. Tóth István rajza.)

„Az emberélet útjának felén
egy nagy sötétlő erdőbe jutottam".
(Dante)

1.

Úgy érkezett a Tiszántúlról jött kubikusokkal, ahogyan Gorkij hősei szoktak érkezni. Egyetlen batyúval, benne minden ami az övé, egy ünnpelő ing, egy pár tiszta zokni, egy öreg türülköző és a kubikusok elmaradhatatlan plétányérja, amiben lebbencs levest is lehet főzni, ha meleget akar enni az ember. Elindult meghódítani a világot, szerencsét próbálni, pénzt keresni. A kis Nyíregyháza melletti faluban ott maradt egy kis vékonycsontú nénike, a mama, aki ettől kezdve egyre gyakrabban gondolt a Duna mentén épülő új városra, ahol a fiú, a Jani gyerek megállapodott.

Negyven évesnek nézem, pedig csak harminchárom. Bár tartása fiatalos, a szeme nagyon öreg, mint aki többet látott már, mint amennyit kellett volna.

— Nézze csak a hajamat. Ősz! — mutatja kissé előrehajolva.

Összehajolunk az asztal fölött. A jegyzetfüzetemet mutatom neki és azokat a bejegyzéseket amit róla írtam fel. Mások mondták el róla, hogy néhány évvel ezelőtt „zűrös ember" volt. Belekeveredett valami fekete dologba, tárgyalása is volt.

— Igaz?

— Igaz.

— Hogyan történt?

— Messziről kellene kezdeni. Talán ott, amikor ide kerültem. Tudja hogyan van az a falusi legényekkel, becsöppennek a városba és amikor az első fizetésből tudnak venni egy új nadrágot, azt hiszik körülöttük forog ezentúl a világ. Én is így jártam. Amikor elindultam hazulról még nem tudtam hogyan alakul az életem sora, csak azt tudtam, hogy akármi is lesz, tanulni fogok. Sokszor hallottam a tanítóm hangját amint mondogatta, tanulnia kellene ennek a Gacsi Jánosnak. Azt hiszem 1951 végén történt, megkérdezték ki szeretne tanulni. Kint laktam a Radarban a többiekkel együtt. Amikor megtudták, hogy én is jelentkeztem, Oda ágyazott a tiszta szob
megvárta míg lefeküdtem
alatti lócára és órákig elha
városban. De legszívesebbe
ról beszéltem. Vagy szász
az iskolát, akkor milyen e
Leszek-e olyan okos, mint a tanító úr a faluban, vagy olyan okos, mint a volt szolgabíró? Hiába mondtam neki, hogy ez másmilyen munka, amit majd és szeretnék csinálni, mert én építeni akarok. Ő csak mindig hasonlítgatta, leszek-e olyan okos, mint az orvos fia. Mikor ráhagytam, hogy leszek, ragyogott az arca. Mondogatta is, ki hitte volna, lám, a szegény Gacsiék Janija is lesz olyan okos, mint az orvos úr fia.

— Miért maradt ki 1960-ban az egyetemről?

— Akkor keveredett meg körülöttem a világ.

2.

Miközben a szokványos történetet hallgatom az arcát figyelem, mintha kételkednék benne, pedig csak azt a pillanatot szeretném rögzíteni, amikor felnéz és kérdően tekint rám, érzem-e, hogy itt volt az a törés.

— Két év már mögöttem volt az egyetemen. Jó vizsgaeredményeim alapján érhettem el, hogy bizalommal voltak iránta és az egyik építésvezetőségre kerültem csoportvezetőnek. Harminc ember tartozott a kezem alá, akik úgy tekintettek rám, mintha mérnök volnék. Jó érzés volt, hiszen 10 évvel előbb még kubikosként dolgoztam ugyanitt. A fizetés? — legényembernek nem is kívánhat jobbat. Csak a nyarankénti otthoni pihenő kezdett elmaradozni.

— Miért?

— Szinte már magam sem tudom, hogyan kezdődött. Talán egy veszekedéssel. Egyik szombaton este történt. Emlékszem éppen egy beküldendő dolgozaton töprengtem, amikor beállítottak néhányan a régebbi munkatársak közül. Névnapot jöttek köszönteni és hívtak egy pohár borra. Nem akartam menni. Akkor vágta az egyik a szemembe, hogy engem soha nem látni ott, ahol a többiek vannak. Kerülöm az embereket, akiknek pedig elsősorban köszönhetem, hogy

Tóth István MDK

Emese álma, gipsz

Műcsarnok 1897. tavaszi kiáll.

Tóth István

MDK

Férfiképmás, gipsz

Műcsarnok 1897. tavaszi kiáll.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

FEJÉR MEGYEI HIRLAP

M. Tóth István

1983 DEC 31

/ 1021

M. Tóth István rajza

JÁNOS:
on gyártmányú motoron ér-
gye Parnasszusára. Igen ter-
tő, verseket ír minden étke-
minden étkezés után. Költé-
lapvető élményisége a falu.
áradó derű és duzzadó öröm
hol hangsúlyos, hol pedig
verselésben.
zete lapzártakor még tart.

et kis falumba

engem a nagy Sárrét,
ersem ezért konkrét,
nint egy kinyílt bokrét.
mindemellett konkrét;
álsz benne, amice,
mi szimbolice.

dtam a falumtól,
úttól, kisafától;
ással tarisznyámban
ményen nekivágtam.
hiába húz úgyis,
ott engem az urbs-urbis.

kem egy nagy motorom,
durrog, ha berugom,
abakúti lányok,
mellel telt szoknyátok,
meg a piros szátok,
ek, ha látnátok!

tok, a városból
lelkem rátok gondol.
engem nagy hívással,
l, meg pálinkával;
engem kacsacombbal,
lel, galuskával,
jjel, birsalmával,
meg forgácsfánkkal.

abakúti lányok!
kerek lábikrátok,
atok, csókos szátok,
ok, kis karotok,
gyek, megharapom!

széléseit Dunántúl-szerte is-
y falu főterén, rögtön mon-
: itt ma irodalmi est lesz.
sszapillantó tükörből, jól ki-
pillanthatja benne a nyájas

n szorgalmazója a megyei
részét így a kéziratok be-
marad még ideje novellák
se után bálákba köti azokat,
irodalmi Kiadóhoz lektorálás
bálákat visszaszállítja.
i:
an itt, pedig elsősorban ku-

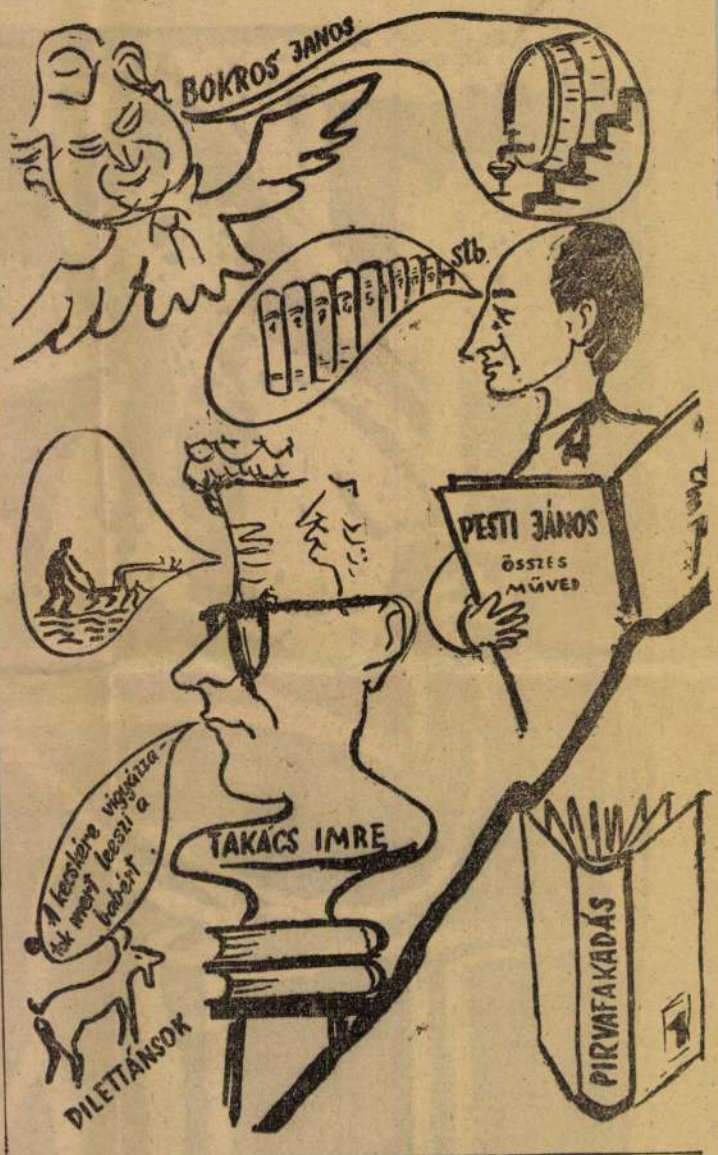

KÓBOR ANTAL

A Deák Ferenc utcában és a Jelenkorban látott napvilágot. Kora gyermekkorában elhatározta már, hogy művész lesz. Először a festészettel lépett frigyre és ennek rövidesen látható következményei is lettek. Első nyilvánosság elé szánt képzőművészeti alkotásáért majdnem elnyerte a marathóni futás nemhivatalos aranyérmét. Másfél óráig kergette a pedellus az iskola körül, amelynek falára remekművét elhelyezte.

Ekkor áttért az írásra, mivel az nem annyira fárasztó. Főleg a mai fiatalok erkölcsi problémái érdeklik, s ezért hő vágya, hogy kilépjen a csakszemlélődés elzártságából, és emberközelből vizsgálja ezeket a kérdéseket, — lehetőleg ösztöndíjjal.

Szürke kórlát

Tóth István

MDK

Emese álma, repr.

Műcsarnok 1897. tavaszi kiáll.

Tóth István építész M.D.K.

XVII., Ferihegyi uti 12 tantermes gimnázium

Társ tervező: Heyhál Éva

Magyar Építőművészet 1962 /6. 58.1.

M.Tóth István MDK

Szerepelt a Fejér megyei Képzőművészek Munkacsoportjának XXXXXXXXX tavaszi tárlatán, amely az István Király muzeumban ápr. 4-én nyilt meg.

"Borus idő"

K.Kovalovszky Márta: Tavaszi Tárlat.
Fejér megyei Hirlap. 1963 ápr. 7.

K. Kovalovszky Márta: Tavaszi Térlét.
Petőfi megyei Hírlap. 1963 ápr. 7.

M.D.K.

Tóth István, nobrász

Révész Imrével és Kotál Henrikkel közös terve az egyik 3000 K-ás harmadik díjat nyerte el a Rákóczi sirenlér pályázatori

Vállalkozók Lapja, Bp. 1909. XXX.évf.

nov. 3. sz. 13. old.

MDK

Tóth István, szobrászm.

Polypölö c. szobra /küzdö izmos férfiakt/ mely a Várhegy oldalán a Hunyadi János utra néz.

Jajczay János dr.-Gyöngyösi Nándor dr.:Budapest szobrai az utolsó tiz évben.
Képzömüvészet. 1931. 42.sz. 155-156.old.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

M. Tóth István

FEJÉR MEGYEI HIRLAP

1964 MÁJ 10.

1021

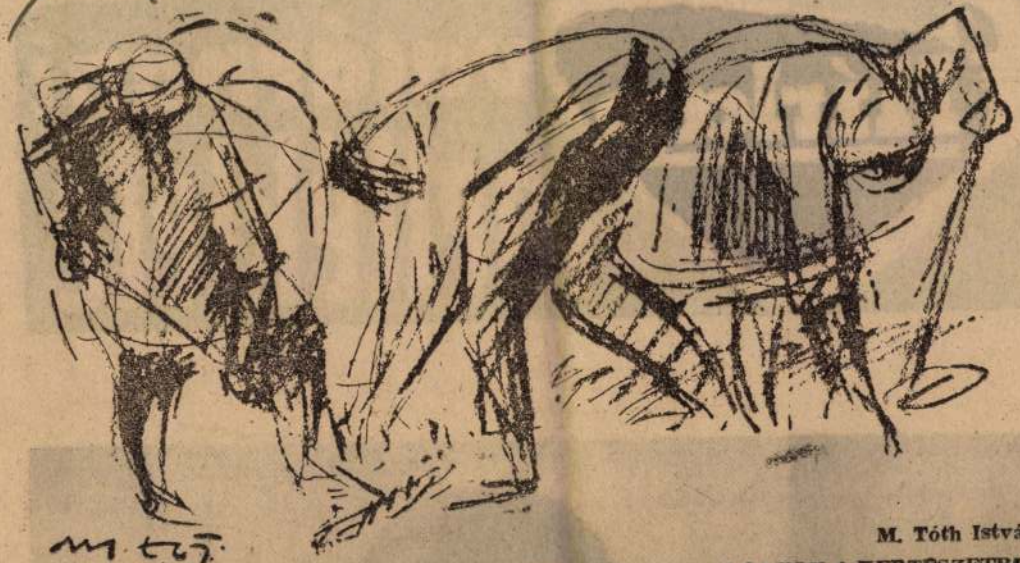

M. Tóth István:
LÁNYOK A KERTÉSZETBEN

Hírlap vasárnapi melléklete

MDK

Tóth István

Műcsarnok 1904/5. téli kiáll. kat. 61.l.

MDK

Tóth István

Képzőművészet 1930. 34. sz. 205.l.

MDK

Tóth István

Polypöpő, repr.

Képzőművészet 1931. 42. sz. 159.l.

MDK

Tóth István

Siremlék, repr.

Magyar Iparművészet 1907. 156.l.

MOK.

Tóth István

Művével szerepelt a Műcsarnok 25 éves jub. kiállításán.

Cikk: A Műcsarnok jub.kiáll.

Vas.Ujs. 1886. 46.sz. 742.l.

MDK

Tóth István

Palasovszky B.: Két szentesi szobor kanossza-járásáról. Magyarság 1934. szept. 16. 4.l.

Tóth István építész

M.D.K.

BUVÁTI

Garzonház, Bp. Bajza u.

Társtervező: Hejhál Éva

Magyar Építőművészet 1 67/1. 44-45.l.

mdk

R. Tóth István Balmazújváros

nyugdíjkedő faragó pásztor

Berés András: Terelők, terelőeszközök a Hajdusági pásztorok kezén.

Déry Múzeum Évkönyve 1962.

171. l.

MDK

Tóth István

Pieta-ja szerény igényű s művészi megitélésre jobban tarthat számot Hikisch Rezsővel együtt készitett siremléke.

Cikk: Budapest szobrai...

Képzőművészet, 1931. 42.sz. 150.l.

MDK

Tóth István

A háború után állitja fel a Főváros az állami Statisztikai Hivatal előtti kis téren Tóth István Szent Jánosát, melyet a művész pátyi kőből faragott.

Cikk: Budapest szobrai...

Képzőművészet, 1931. 42.sz. 149.lap

MDK

Tóth Istvan

A háború után állítja fel a Fováros az állami Statisztikai Hivatal elotti kis téren Tóth Istvan Szent Jánosát, melyet a művész patyi kobol faragott.

Cikk: Budapest szobrai...

Képzőművészet, 1931. 42.sz. 149.lap

MDK

Tóth István

Pályaművével résztvett a Szabadsagharc-szobor pályazatán.

Kovacs Dénes dr.: A szabadsagharc szobra.

Vas.Ujs.1891. 38.évf. 166.l.

MDK

Tóth István

Az Erzsébet királyné emlékszobor pályázaton a 3ooo K-val jutalmazott negyedik csoportban 1500 Koronát nyert.(Szobr.rész.)

Művészet,1916, 81 l.

MDK

Tóth István

A Bosszú, öntött bronzszobor. Tóth Istvan műve. XIX. sz.vége.

Almásy Teleki III. 1940. 63.1.

MDK

Tóth István

A debreceni Kossuth-szobor pályázaton művét a zsűri 1000 koronával jutalmazta.

Művészet, 1909. 264.l.

Tóth István

A Kecskeméten felállítandó Kossuth-szoborról mintát készített, a szoborbizottság elbírálására.

(emlitve)

Pestmegyei Hirlap. 1899 4. száma, 3. lap.

MDK

Tóth István

"Hunyadi János", repr.

Mücsarnok 1902. tav. nemzetk. kiáll. kat.

B Tóth István
Karikáskészítő népművész

„A műrényi tetek" keretében
bemutatja alkotásait
Nyíradonyban és Nyíradá-
czon.

Tanácsok Lapja 1964. jan. 9.

Mon cher ami,

Je suis très heureux de vous savoir
à Paris et en bonne santé.

Je vous prie de bien vouloir
me rendre le service
de me faire parvenir
ci-joint
la somme de cent francs
que je vous prie
de bien vouloir
me faire parvenir.

R. Tóth István, fafaragó MDk

A népművészet mestere címet kapta.

—: Népművészek kitüntetése Augusztus 20 alkalmából 8.

NÉPSZABADSÁG, bp. 1964. aug. 19.

R . Tóth István faragó

M.D.K.

Népművészet mestere kitüntetés

Népművészek kitüntetése augusztus 20-a alkalmából

Magyar Nemzet 1964. augusztus 19. 4.1.

Nagyvárad: Mária szobor

Tóth István 1906.

Művészet V. évf. 1906. 422 l.

MDK

Tóth István

Piéta, repr.

Képzőművészet 1931. V. évf. 42.sz.

Tóth István MDK

Női képmás, márvány

Bosszu, gipsz

Műcsarnok 1922 jubileumi kiállitás

MDK

Tóth István szobrász

Kotál Henrik, Révész Imre és Tóth István szobrász terve a Rákóczi-síremlék tervpályázatán III.díjat nyert.

Épitő Ipar, 1909.nov.14. Képpel.

MDK

Tóth István

Kotál Henrik, Révész Imre, Tóth István, a Rákóczi emlékmű 2.pályázatán III.dij.

Forster Rákóczi, 43.lap

MDK

Tóth István

Malonyay Dezs: Rákóczi siremléke.

Budapesti Hirlap, 1909. 255.sz.

Tóth István, festö. MDK

az ifju generáció tagjai. Bemutatta müvészetét Erdélynek az élen Thorma Jánossal.

/B./: A nagybányai festök kiállitása Kolozsváron. Pásztortüz.- Szépirod.képes folyóirat.Kolo: 1930.máj. 4. 216.l. vá

MDK

Tóth István

Éva.c. szobormüve. A szegedi Fogadalmi Templomból. Repr.
Gr.Széchenyi Miklós püspök c. szobormüve. Repr.

Képzőművészet, 1929. 134.l.

MDK

Tóth István, szobrászm.

A bosszu. Szobormü.

KMTárs.1899-1900. Téli kiáll. Kat. 27.l.

Tóth István

MDK

Kettős képmás, márvány

Mücsarnok 1927 tavaszi kiállitás

1021

M. Tóth István rajza

KOMBÁJNOSOK

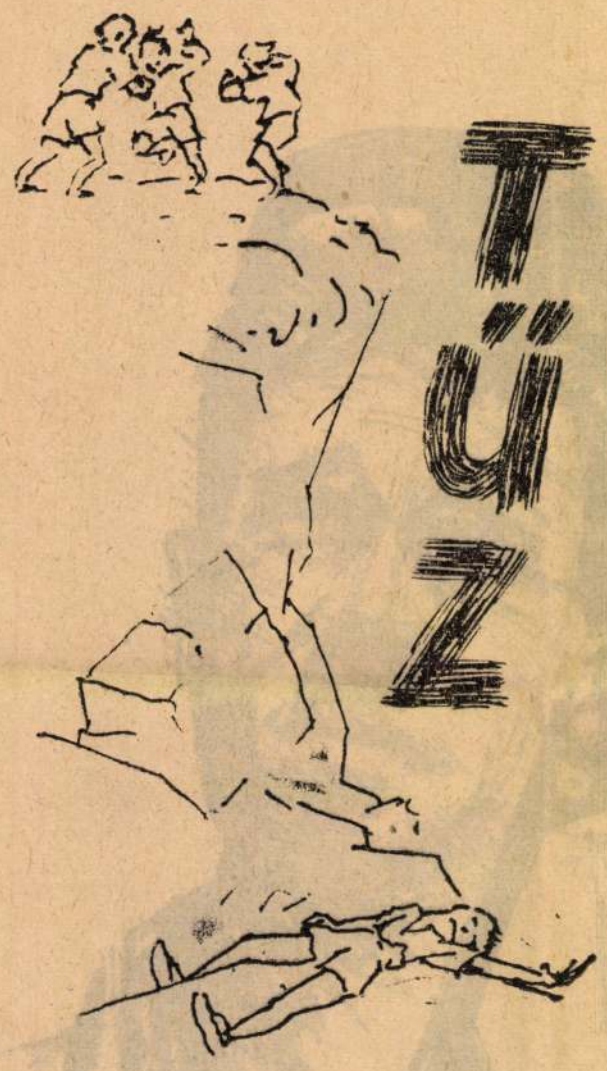

RIJONO PRAKTIKTO, az indonéz irodalom egyik legfiatalabb művelője, 1932-ben született a Jáva szigeti Somarang városban. 1947-ben, 15 éves korában részt vett az indonéz nemzeti forradalomban. Édesapját, Semarang város rendőrfőnökét a holland gyarmatosítók elhurcolták és meggyilkolták.

Rijono Praktikto 1951-ben fejezte be tanulmányait Bandungban. Számos elbeszélése jelent meg különböző antológiákban, és megjelent egy önálló kötete is.

Rijono Praktikto:

*

Már nem vagyok egyéb, csak egy kis rakás hamu. Gyermekeim megszenesedtek. Én és a ház együtt váltunk porrá ebben a vérzivataros időben.

A férjem halott, a szerelemnek vége. Még ha átfürészelnék a kemény gerendákat, akkor sem találnák meg a romok alatt.

Bölcsőben fekvő gyermekemet és a másikat, akit a szivem alatt hordtam, ugyanaz a sors érte.

Köztem és az életben maradottak között nincs többé semmi kapcsolat. Mindenki csak önmagával törődik, senki sem gondol a másikra. Senki sem hullat értem könnyet, sen-

PETŐFI SÁ

Százhúsz esztendővel ezelőtt, 1849. július 31-én, a segesvári csatában tűnt el Petőfi Sándor, a legnagyobb magyar költők egyike. Ő az első a magyar írók közül, akit a világirodalom befogadott. Krónikánkban az élő Petőfit idézzük: életéről, alakjáról, költői pályájáról vallanak történeteink.

Kezdő éveiben Petőfit Vachot Sándorral szokták összemérni, ami a költőt nem kevésbé bosszantotta. Egyszer megkérdezték tőle, hogy miért nem szereti Vachot költeményeit?

Petőfi–így felelt:

— Azok a költemények bizonyosan szépek, de tudjátok, hogy én mindent zsírral eszem és a könnyű, vajas ételeket nem szeretem.

A sok keserűségen keresztülment költő bosszankodással nézett néhány jelentéktelen versfaragó kortársára, akik rendezett vagyoni viszonyok között éltek. Petrichevich-Horváth egyszer egy társaságban a költők különböző fajáról beszélt: a tragikus, a komikus, erotikus, didaktikus, stb költőkről.

Petőfi ekkor közbeszól:

— Egy csoportot kifelejtettetek, pedig az a legszámosabb... Az éhező költőket!

Hajdanában bevett szokás volt, hogy a színészek nagyrészt pályájukat változtatott református tanulókból verődtek össze. Egyszer Petőfi vándorszínész korában egy alföldi városban megismerkedett egy molnármesterrel, aki nagyon jó volt hozzá. Beszélgetés közben a molnár bizalmasan megveregette Petőfi vállát, mondván:

— Hát maga színész? No, annak örülök, mert — én is kálvinista vagyok!

1844-ben a költőt segédszerkesztőnek szerződtette Vahot Imre a „Pesti Divatlap"-hoz. A segédszerkesztő dolga volt a lap korrigálása

hogy Petőfi is énekelje természetesen a kórusba. Az pedig rettenetes vo amikor Petőfi énekelt. A tőle hallotta azt, hogy „H rom alma, meg egy fél." a nak nem kellett többet abb az almából egy gerezd sem.

Semmi érzéke nem volt dalhoz, az operát úgy gyű lölte, hogy soha egy dalm előadásán nem volt, s ké sőbb is csak olyankor fogo a daloláshoz, amikor a akarta, hogy szobatárs menjen el már hazulról Már pedig Almásy úr nézet szerint, a színésznek énekel nie is kell, annál — fogv Petőfit minden délelőtt oda állították a karba és hogy jobban fülébe menjen a nó ta, Almásy (egyúttal kar mester is), odaállt melléje a hegedűvel, úgy mortifikálta órahosszat a betanítással.

— Dejszen fűrészelhet az úr az én fülembe naphosszant azzal a nyirettyűvel! — mondta Petőfi —, *azér én mégsem tanulom azt meg!*

Tompa Mihály ajánlotta a költőnek, hogy ha házassága végett teendő útjában Sárospatakra megy, egyenesen Palkovich professzorhoz szálljon. Hivatkozzon reá és a legmagyarabb vendéglátásban fog részesülni. Nos, be is állított Petőfi a tanárhoz, aki elkalauzolta híres poéta vendégét a Rákóczi-várhoz. Hazajövet pedig már ott várta a fiatalság a messze földről érkezett híres vendéget.

Este megkezdődött a poharazás Hegyalja tűzes levével. Petőfit az asztalfőre ültették. A költő kezébe ragadta a tülök-poharat, amelynek talpa nem lévén mindig ki kellett inni. A poéta jókedvű felköszöntőt mondott:

— Kiszom e poharat hogy részeg legyek, s felejt sem el, hogy szabadságoma

A. Tóth Sándor
festő

M.D.K.

Veszprémi kiállitásán szerepel a „Vegyipari dolgozók között" és a „Bakony-Balaton" c. képe. „Lámpa fény", „Éjjel", „[illegible]", a sok más kép között.

Heitler László: A. Tóth Sándor képkiállitása Veszprémben
Művészet, 1964. junius – 41 kap.

MDK

Tóth István, szobrászm.

A szobrászok terme kivéló alkotásával gazdagabb.

/Gy./: A szobrászok terme.

A Műcsarnok representativ kiállitása.
Képzőművészet. 1932. 48.sz. 63.l.

M.D.K.

Tóth István, szobrász

művét 1000 K-ért megvásárolták a debreceni Kossuth-szobor pályázaton.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1909. XXX.évf.
jún. 16. sz. 13. old.

M. Tóth István festő M.N.K.

Műveiből kiállitást rendez a székesfehérvári Csók Képtár

Fejér megyei festő

- mekis- Ötéves kiállitássorozat a Csók Képtárban

Mire készül a muzeum 1965-ben ?

Fejér megyei Hirlap 1965. január 13.

Tóth István MDK

Kettős arcmás, repr.

Mücsarnok 1927 tavaszi kiállitás

MDK

Tóth István

Szent László. Gipsz.

III. Nemzeti Képzőművészeti Kiáll. 1935.
Márc. 24-Máj. 15. Műcsarnok. Kat. 10.l.

MDK

Tóth István

Dávid. Gipsz.
Engel János. Gipszplakett.

III.Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.1935.
Márc.24-Máj.15. Műcsarnok. Kat. 9.1.

Tóth István, szobrász M.D.K.

és Pogány Móric ürös tervét a Kossuth-szobor meddő pályázatán, a birokság 800 koronáért megvásárolta.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1905. XXVI. évf.

jun. 14. sz. 9. old.

MDK

Tóth István

A bosszu, br.

Százezer pengőt kaptak művészeink. Ujság 1928. máj. 27.

mDK

1/. Tóth István gráf.

A kolozsmonostori templom egykoru valószinü képe. Repr. 536.l.
Az eredeti kép után rajzolta Tóth István.
A kolozsmonostori apátság egykoru képe.
Az eredeti kép után rajzolta T.I. Repr. 537. l.

Pásztortüz.1929 nov.17. 536,537.l.

Dr.Biró Vencel: Ösi magyar emlék Kolozsmonostor

MDK

2/. Tóth István, graf.

A kalocsamonostori templom képe Kalocsmegye címerében. Az eredeti címer után rajzolta T.I. Repr. 534.1.

A kalocsamonostori templom a plébánia régi pecsétjében. Az eredeti pecsét után rajzolta Tóth István. Repr. 534.2.

Dr Biró Vencel: Ősi magyar emlék Kalocsamonostoron. Pásztortüz. 1929. nov.17. 534.1.

Tóth István, szobrászm. MDK

Minthogy a Munkácsy-szoborpályázat ismét nem járt eredménnyel, a jury a pályázók közül zárt pályázatra hívta meg Pásztor Jánost, Tóth Istvánt és Horvay János szobrászművészeket.

Munkácsy-szoborpályázat.
A Kor. 20.sz. 1907. 72.l.

Szamolovszky és Tóth István szobászm.-k.

szakértők véleményét meghallgatva nagy fölénnyel Istók
Jánosnak tartalmas szép pályamüvét találta a legjobbnak
a bizottság s öt is bizta meg a kivitellel.

Csányi László zalaegerszegi szobrának pályanyertes müvei.
Vas.Ujs.1911. 8.sz.58.évf. 145.l.

MDK

Tóth István ,szobrászm.

fogadalmi templom felajánlása" Dombormü. .

A szegedi Fogadalmi Templom reliefje.
Ádám -Éva szobrok . Repr.
Széchényi Miklósnak a n.Váradi püspöknek ülő-
szobra jelentékeny alkotása. T.I. a hat vanon tul
legszebb müveit csinálja.
Gy.: Tóth István szobrász /?/

Képzömüvészet. 1929. 21.sz.

KDK

MDK

~~XXXXXXX~~ Tóth István és
Pogány Móricz

A bizottság egyik tervet sem fogadta el, a beérkezett pályaművek 3 kategoriába osztotta be. Pályaművük az I.kategoriába jutott.

Minthogy kétharmad szavazatot egyik pályázó sem ért el, az I.kat.-ba jutottak között ujabb pályázatot hirdet a bizottság.

Irodalom és Művészet. - A Vörösmarty-szobor. Vasárn. Uj. 1902. 49.évf. 41.sz. 675.l.

MDK

Tóth István, szobrászm.

326. Jókai Mór plakettje. "Jókai 1825" felirat-tal. Bronz, vörös márvány talapzaton.

Székesfővárosi Történeti Muzeum.
Höllv. Nemz. Szing. kiáll. 49.1.

Tóth István

MDK

Vizhordó leány, bronz

Műcsarnok 1924 február-március

M.D.K.

Tóth István, szobrán

a legutóbbi Erzsébet-emlékmű-pályázatra behüldött pályaművén lóhátra ülteti a királynőt. A cikkíró (Molnár Sándor) a hosszás és szégyenletes halogatás miatt szomorú hangon ismerteti a pályázatot.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1913. XXXIV. évf.

jun. 18. sz. 6. old.

.

MDK

Tóth István

Évk. KMT. 1929.

Tóth István

MDK

Küzdelem, repr.

Művészmunkások 1904/5. téli kiáll.

MDK

Tóth István,

a kiállitás megnyitó napján nevesmüvészeink müvészi adományából tombolát rendeznek.

Mükiállitás Budán.
Mücsarnok.1900. 4.sz. 51.l.

MDK

Tóth István

Bosszu, repr.

Nemzeti képz. kiáll. 1933. kat.

Tóth István MDK

Bacchansnő párduccal, repr.

Mücsarnok 1888. őszi kiáll.

II. sorozat

Tóth István MDK

Férfiképmás, gipsz

Műcsarnok 1888. őszi kiáll.

II. sorozat

Tóth István

MDK

Bacchánsnő párduccal, gipsz

Műcsarnok 1888. őszi kiáll.

II. sorozat

MDK

Tóth István

A Munkácsy-szoborra harmadizben kiirt pályázatot is meddőnek mondotta kia Társulat pályabirósága. A viszonylag legjobb három mű szerzőjét Pásztor Jánost, Horvai Jánost és Tóth Istvánt, a Társulat választmánya szűkebb pályázatra hivta fel.

Műcsarnok, 1907.3.sz. 16.l.

MDK

Tóth István

Művészet 1915. 276.1.

MDK

Tóth István

Küzdelem. Gipsz

Műcsarnok 1904/5. téli kiáll. kat. 37.l.

MDK

Tóth I.

P.Németh G: Őszi szalon Kolozsváron.
Pásztortüz 1929, 24.sz. 575 l.

MDK

Tóth István

Éhen Gyula orsz.képv. képmása. Gipsz

Műcsarnok 1904/5. téli kiáll. kat. 38.l.

MDK

Tóth István

A debreceni Kossuth-szobor tervpályázata. Magyar Épitőművészet 1910. 6. sz. 31.l.

Képesarnok kiállítás 1985 XII. 5-14
Székesfehérvári Képzőművesek kollektív kiállítás
Székesfehérvár Nákoly G. terem

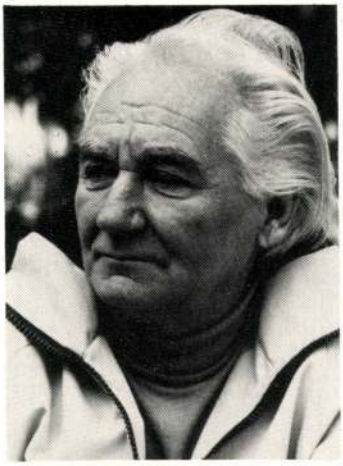

M. TÓTH ISTVÁN festő
Székesfehérvár, 1922

Az Iparművészeti Főiskolán Borsos Miklós, Domanovszky Endre, Miháltz Pál a mesterei. Tanulmányait 1947-ben fejezte be. 1948 óta Székesfehérváron él. Jelentősebb egyéni kiállításai: 1961 István Király Múzeum Székesfehérvár, 1962 Dunaújváros, 1973 István Király Múzeum Székesfehérvár, 1981 Tamási. Festményein szülőföldje, a város múltja és jelene, a Velencei-tó és környéke jelenik meg, mértéktartó impresszionisztikus felfogásban, világos és sötét kontúrok váltakozásával.

MDK

Tóth István, szobrászm.

Hunyadi János emlékszobra. Repr. 237.l.

A Képzőművészeti Társulat tavaszi kiállításából.
Vas.Ujs. 1902.42.évf. 15.sz. 237. és 238.l.

M Tóth István

szerepelt a megyei festők őszi tárlatán.

Kovács Péter: Gondolatok az őszi tárlat képeiről.
Fejér megyei Hirlap. 1963 dec.1.

MDK

Tóth István

Küzdelem c. szobrának repr.

Műcsarnok, 1904/5. téli k.

MDK

Tóth

Tóth, Pogány és Körösi palyamüve, a Kossuth szobor tervpalyazatan. Repr.

Vas.Ujs. 1905. 52.évf. 311.l.

MDK

Tóth István, festőm.

művészi felfogásban és karakterben szorosan a nagybányaihoz zárkózmak fel a kolozsvári és szatmári művészek.

T.I. számottevő tényezőjre Kolozsvár művészeti életének.

A nagybányai művésztelep tagjairól. ?
Képzőművészet.1932. 51.sz. 139.1.

MDK

Tóth István szobrász

Szapolyai János, I.Ferdinand, Albert és Bethlen Gábor alakját formálta meg az Országház szobrai közül.

Cikk:Az új országház ünnepéhez.

Ország-Világ, 1894. 19.sz. 315.l.

MDK

Tóth István

Résztvett az Arany-szobor pályaterven.

R.: Az Arany-szobor.

Vas. Ujs. 1887. 48. sz. 801-803. l. képekkel.

MDk

Tóth Istvan szobrász

Résztvett a Szabadsagharc-szobor palyazaton, mely 1891-ben járt le.

Erdey Aladár:Stróbl Alajos.

Művészet, 1911.évf.50-61.l.Képekkel.

MDK

Tóth István

Szobormüvei a parisi világkiállitason.

Dr.Kovács Dénes: A párisi világkiállitas.

Vas.U.s.1900. 47.évf.36.sz.590.l.

MDK

Tóth István

Az éj. Gipsz szobormű.

KMTárs. 1886. őszi kiall. II.sorozat.

Tóth István MDK

Hazslinsky Gusztáv zeneszerző mellszobra, bronz

Műcsarnok 1911/12. Jubiláris kiállítás

MDK

Tóth István szobr. - Foerk Ernő

Erzsébet kirné eml.mü tervpályázat,képekkel
Épitő Ipar 1913. 283 l.

MDK

Tóth István szobrasz

A Kossuth Lajos siremlékre hirdetett palyazaton a 4000 koronás második dijat, Tóth István és Telcs Ede szobrász, Leitersdorfer Béla épitész terve nyerte.

Cikk: A Kossuth-mauzoleum tervei.

Vas.Ujs.1902. 49.évf. 13.sz. 207.l.

M.D.K.

Tóth István, szobrászt

birták meg a királyi ajándékból felállítandó 10 szobor körül Pázmány Petér szobrának elkészítésével [melyet akkor a Bakács-térre szántak. Később egy ideig - márvány kivitelben - az Apponyi-téren állott s tudtommal Radnai Béla műve volt.]

Vállalkozók Lapja, Bp. 1899. XX évf.

febr. 15. sz. 8. old.

MDK

Tóth István

Siremlék, márvány

KMT. 1907. tav. kiáll. kat. 34.l.

Tóth István, debreceni épitész M.D.K.

nyert megbírást az Osztrák Magyarbank debreceni fiókja sianára épitendő hétemeletes palota terverésére.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1901. XXII évf.

máj. 15. sz. 6. old.

M.D.K.

Tóth István, építész

Leitersdorfer Bélával és Teles Edével hőrösen hészi tett műve 4000 koronás második díjat nyert a Kossuth-mauroleum pályáratán

Vállalkozók Lapja, Bp. 1902. XXIII. évf.

márc. 26 sz. 3. old.

MDK

Tóth István, Pogány Móricz és Körösi Albert

Szabadságharcz-szobor pályamüvükön a föalak egy hatalmas férfi,stb.

Kép. 313.l.

mindkét pályázaton 8t-öt szobrmüvet találtak megvételre érdemesnek.

D.L.: A szabadságharc- és a Kossuth szobor-pályázat. Vasárnapi Ujság. 1905. 52.évf. 2o.sz. 313-315.l.

Tósh István, szobrász

M.D.K.

Foerk Ernő épitésszel közö-
sen készitett müve egyik második
dijat nyert az Erzsébet-
emlékmü pályázaton.

Epitőipar - Epitőművészet, Bp.1916. évf.27.sz.
162.old.

KDK

M.Tóth Istvan, Székesfehérvár, Fehér m.

Téli táj aqu.
Tavasz a Városligetben aqu.
Tél "

A vidéken élő képzőművészek kiállitása.
1954.nov.20. - dec.4-ig.Ernst Múzeum. 14.1.

MDK

N.Tóth István, Székesfehérvár, Fehér m.

Szigliget olaj

A vidéken élő képzőművészek kiállitása.
1954.nov.20.-dec.4-ig.Ernst Múzeum. 11.1.

MDK

Tóth István Lajos

Fiu-középiskolai rajztanári oklevelet kapott.

Képzőm.Főisk.Évk.1930-31. 90.l.

MDK

Tóth, festöm.

A képtár helyi művészetét szolgáló fenntartott
termében kap helyet alkotásával, bár nem soproni
születésü, de Sopronban tartózkodott egy ideig.

A helyi művészet megbecsülése.
Muz.és Kvt.Ért. III. 1909. 2-3.sz. 144-145.l.

Tóth István MDK

Szaniszló Ferenc nagyváradi püspök, gipsz

Mücsarnok 1897. téli kiáll.

MDK

Tóth István

Dr.Tőry Józsefné mellszobra. Márvány szobor
mű. Mgt.

KMTárs. 1907. tav.kiáll. 32.l.

MDK

Téth István, szobrászm.

Pest-Budának a szobrai 19.sz. közepéig le számitva az épitészet szobrászati tartozékait_- vallásos jellegüek.
A háboru után állittatja fel a Főváros az áll. Statisztikai Hivatal elötti kis téren Szent János szobrát, T.I .alkotását.
Pázyi kőből, barokkosan faragta.

Jajczay János dr., és Gyöngyösi Nándor dr.:
Budapest szobrai az utolsó tiz évben.
Képzőművészet. 1931 . 42.sz. 149- 150.l.

MDK

Téth István, szobrászm.

Pest-Budának a szobrai 19.sz. közepéig le
számítva az építészet szobrászati tartozé-
kait_- vallásos jellegűek.
A háboru után állíttatja fel a Főváros az
áll. Statisztikai Hivatal előtti kis téren
Szent János szobrát, T.I. alkotását.
Pátyi kőből, barokkosan faragta.

Jajczay János dr., és Gyöngyösi Nándor dr.:
Budapest szobrai az utalsó tíz évben.
Képzőművészet.1931 . 42.sz. 149- 150.l.

MDK

Tóth István, szobrászm.

realista művészünk pompás alkotása:

a bástya alján lévö Hunyadi János szobor.

Kőszegi László: Művészetünk világértékei.
Bpest.1938. 37-50.l.

TÓTH István *19, 38, 61, 62, 63*
Marosvásárhely, 1892. május 29.–Kolozsvár, 1964. május 24.
Képz. Főisk. Bpest, festő és grafikus

Banner Erdély

TÓTH István szobrász

Kotál Henrik és Tóth István pályázata a kassai Rákóczi emlékre III.dij. 1909

GERLE János - KOVÁCS Attila - MAKOVECZ Imre: A századforduló magyar építészete. Bp. : Szépirodalmi, 1990 63.p.

MDK

Tóth István, festöm.

Thier László ismertetö kis nyomtatványában mint kiváló mesterröl emlékezik T.I.-ról ki föhercegi festök sorában a második volt.

Csatkai Endre dr.: József nádor udvari festöje Sopronban.
Soproni Hetilap. 1938.jan.6. 3.l.

Toth István.

Magyar Impresszionisták és Naturalisták körének tagja.

Bende J:
A Képzőművészeti egyesületek története,kézirat.

Toth István.

Az Ernst muzeom kiállitást rendez müveiből 1928-ban.

Bende J:
A Képzőművészeti egyesületek története,kézirat.

Toth István.

A "Céhbeliek" társaságának alapitótagjai 1914-ben

Bende J: A Képzőművészeti egyesületek története.

MDK

Tóth István, szobrászm.

XXXX

196. Küzdelem. Gipszszobor.

Mücsarnok. 1904/5 téli kiáll. Kat. 37.l.

MDK

Tóth István, szobrászm.

203. Ében Gyula orsz.képv.képmása. Gipsz.

Műcsarnok. 1904/5 téli kiáll. Kat. 38.l.

Tóth istván szobrász M.D.K.

Kossuth-mellszobra , a Disznófő sikságon / .1913/

Kreisich Gábor: Bp. városépítésének története a kiegyezéstől a Tanácsköztársaságig Bp. 19 4. 105.1.

MDK

Tóth István

Vizhordó leány, gipsz

Az 1921.évi őszi kiáll.tárgym. Műcsarnok.1921. nov. 8.l.

Tóth István

MDK

Déli pihenő, bronz

Arcképtanulmány, gipsz

Műcsarnok 1920-21 téli kiállitás

Tóth István (1861-193.)

Dávid.
Szobor.Gipsz.Sign.1936.

A Fővárosi Képtár háborus veszteségeinek jegyzéke
Budapest 1952.

Tóth István

1903-ban alkotta Hunyadi János szobrát, (a Halász bástya lépcsőlejáratána 1 tor 20 lakában)

A Budai Vár, Fő Idegenforgalmi Hivatal, Bp. 1958 35 o.

MDK

Tóth István szobrász

Füredi Rikhárd és Tóth István szobrászművész, Lechner Ödön épitőművésszel a budai Várbazárban kiállitott siremlék-terveik. Repr.

-r.-r.: Művészi siremlékek.

Vasárnapi Ujság, 1907.54.évf. 195-196.l.

MDK

Tóth István

A Fogadalmi Templom felajánlása. A szegedi Fogadalmi Templom reliefje. Repr.

Képzőművészet, 1929. 21.sz.

M.D.E.

Tóth István, szobrász

16.120 P. ára megrendelést kapott a szegedi Fogadalmi templom szobrászmunkáira.

Vállalkozók Lapja. Bp. 1929. L. évf.
ápr. 17. sz. 6. old.

M. Tóth István

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

FEJÉR MEGYEI
HÍRLAP

1971 AUG 13

1021

(M. Tóth István rajzai)

Jófalatok — „Oroszul

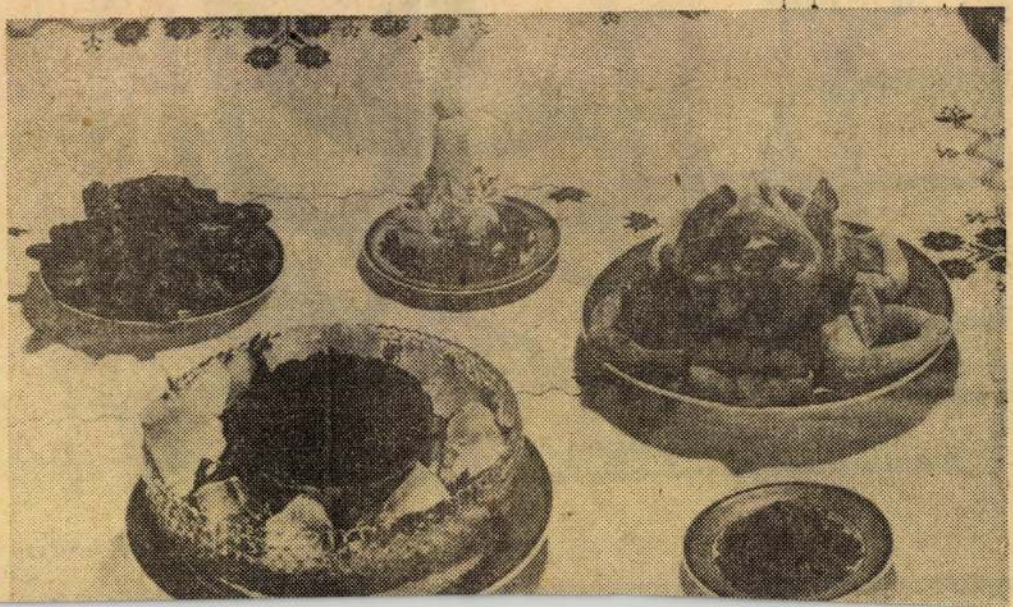

M.D.K.

Tóth István, szobrász

Műve az Albrecht ut hanyarulatában a Schuler által tervezett talapraton álló Hunyadi János szobor, melyet Ferenc József adományából 1903-ban állítottak fel. Cikkíró elismeréssel méltatja a művet, melynek beállítása tagadhatatlanul emlékeztet Németország egyr.-másik Bismarck szobrára, de ez nem változtat azon hogy a művész belket tudott önteni alakjába, s azt érezteti tudta minden szemlelő jével.

Petrik Albert: A tíz király szobor.

Építőipar - Építőművészet. Bp.1914. 38.évf. 36.a.

343.old. 7.á.

M.D-K.

Tóth István

A tavaszi Mücsarnok-kiállitáson,-ahol négyszáznegyvenhárom képet és szobrot mutattak be,- a müvész gondoskodott a szobormüvek elhelyezéséről.

Képek, szobrok -- festők, szobrászok c. közl. Szinházi Élet. Bp. 1921. juni 26-juli 2. X. évf. 26. sz. 16. lap.

Tóth István, festő MDk

A sztálinvárosi múzeumban bemutatták Tóth István fejér m.-i festőművész Glaszországi utiképek c. kiállítási anyagát.

—: Ma hallottuk . 2.l.

ESTI HIRLAP, bp. 1961. jún. 6.

MDK

Tóth István szobrász

III.Béla c. szobormüve az Országház nyugati homlokzatán.

Zámborszky Ilona: A Magyar Orszaghaz.Bpest. 1937./Képekkel./ 129.l.

MDK

Tóth István szobrasz

Albert c. szobra a képviselóházi arkadok felett.

Zámborszky Ilona: A Magyar Orszaghaz.Bpest.1937.
/Képekkel./ 130.1.

MDK

Tóth István szobrász

Szapolyai János, I.Ferdinand c.szobormüvei a képviselőházi árkádok felett.

Zámborszky Ilona: A Magyar Országház.Bpest.1937. /Képekkel./ 130.l.

MDK

Tóth István szobrász

Bethlen Gábor erdélyi fejedelem c. szobormüve a főrizalit déli oldalán.

Zámborszky Ilona: A Magyar Országhaz. Pest. 1937. /képekkel./ 130.l.

MDK

Tóth István szobrász

Mérnöki tudomany c. szobormüve a Képviselöhazi társalgóban.

Zámborszky Ilona: A Magyar Országház.Bpest. 1937./Képekkel./ 131.l.

MDK

Tóth István szobrász

Teológia c. műve a Felsőházi társalgóban.

Zámborszky Ilona: A Magyar Országgház.Bpest.1937.
/Képekkel./ 131.l.

M.D.K.

Tóth István, szobrász

1500 K-ás második
díjat nyert a budapesti
Kossuth-szobor pályá-
zaton.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1908. XXIX. évf.
ápr. 15. sz. 12. old.

М.С.К.

MDK

Tóth István zentai

Törülköző nő. Terrakotta.

VII. Nemzeti Képzőművészeti Kiáll. kat.
Műcsarnok. 1944. jún. 1-től-ig. 35. l.

Téth István András

Született: [illegible]

MDK

Tóth István

Déry Kult. 1921. 7.1.

Dr.

Toth Istvan

Debr. Kult. 1923. T.I.

MDK

Tóth István

360 k. állami ösztöndijat kapott.

Képzőm.Főisk.Evk. 1915-16. 8.1.

MDK

Tóth István szobrász

Vas.Ujs. 1900. 27o.l.

M.D.K.

Tóth István (debreceni) építész

tervei nyomán uj díszes templomot épittet a hajdu-sámsoni ref. egyházkörség 30.039 frt. 40 krajcár költség-előirányzattal.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1897. XVIII. évf.

febr. 9. sz. 3 old.

MDK

Tóth István

Képzőművészet 1932. 52. sz. 153.l.

MDK

Tóth István

Szombathely város közkutja. Magyar Iparművészet 1902. 30.l.

Tóth István MDK

Margitka, szobormü

Mücsarnok 1896. ezredéves kiáll.

MD K

Tóth István, szobrászm.

a biráló bizottság ápr. 10-én elhangzott döntése alapján a hatodik - 1500 K.-ás - dijat nyerte el.

A budapesti Kossuth-szobor tervpályázaton...
Magy .Épitömüvészet. 1908. 5.sz. 32.l.

Tóth István

MDK

szerepelt a "Felvonójavító" dolgozóinak önálló képkiállításán.

Ilkei Csaba: Munkáskezek művészete.
Építők Lapja, 1962. nov. 12.

SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
M. Tört. 22
FEJÉRMEGYEI HIRLAP
1963 FEB 3
1021

szúra ... folytattam az Otthon-körben és utána a New York-kávéház éjszakai törzsasztalainál, mivel... ugyanis... Egyszóval: lekéstem a vonatindulást. Tíz perccel később futottam be a pályaudvarra.

Kétségbesett szemeim gyönyörű, áramvonalas vajszínű autócsodán akadtak meg. A meseautó ott állott a szemközti „Fehér ökör" előtt, a benzintöltőállomásnál. Az autó benzint, sofőrje pedig odabent a söntésben pálinkát tankolt. Nem akarom hosszúra szabni a mondanivalómat, tehát csak annyit közlök, hogy két perc múlva már a meseautóban ültem és repültünk Kelenföld felé. A sofőrt egyébként — mert udvariasan bemutatkoztunk egymásnak — Feketének hívták. A fuvart is ugyanúgy, melynek honoráriumában megállapodtunk.

Hiába repültünk, száguldtunk azonban, — a vonatot Kelenföldön is lekéstem. „Három perce, hogy elindult!" — tájékoztattak a pályaudvaron. Újabb gyors tanácskozás és alkudozás. Végezetül, irány Székesfehérvár!... Ha minden jól megy, idejében ott vagyunk. Nem késem el a szoborünnepséget, hulljon le a lepel!...

Fekete mester tehát rákapcsolt, amennyire csak tudott.

A baj csak Fehérvár határában kezdődött, a műút torkolatánál. Álldogál ott egy másik gépkocsi, előtte két karszalagos ferfiúval, akik élénken integetnek felénk. Már ki is tudom betűzni a karszalagjuk felírását. Az áll rajta aranybetűkkel, hogy: RENDEZŐ.

Lassítunk, majd kénytelenek vagyunk fékezni is, hogy el ne gázoljuk az úttest közepén közelgő két fiatalembert. Odajönnek a kocsimhoz, s bemutatkoznak. Az egyik takaros kis beszédet is mond:

— Szeretettel és tisztelettel üdvözlöm, méltóságos uram!... Engem ért a megtiszteltetés, hogy elébemehessek államtit-

titkár úr...

És indulunk befelé, a városba.

Amikor kocsink befut a térség elé, újabb deputáció tart felém. Ezúttal két férfi és egy hölgy is. Csak nem a zászlóanya, illetve szoboranya? — tűnődöm, de már nyújtja is csókra a kezét.

— Örülök, hogy megismerhettem, kedves államtitkár — mondja — gróf Cziráky Antalné vagyok!

— Boldog vagyok, grófné, — Válaszoltam, — Anti hogy van?... — Most már itt csak a biztos fellépés, a szemtelenség segíthetett.

Kisvártatva cilinderes, pókhasú férfi tűnt fel a láthatáron és már messziről lóbálta kezeit.

— Szervusz Fülöp! — harsogta felém borízű hangon és zsíros fejhúsába ágyazott disznószemei csak úgy ragyogtak a boldogságtól. Ámikor

... tette a fuvardíját.

Egyszerűbbé válna a tocsiba és amilyen gyorsan csak lehetett, igyekeztünk eltűnni a városból. Tagadhatatlan azonban, hogy félórán keresztül államtitkárként szerepeltem Székesfehérváron, és most huszonötesztendő múltán, ezúton kérek elnézést a két rendezőtől, gróf Cziráky Antalnétől és a pohos helybeli előkelőségtől, hogy nem fedtem fel magam előttük.

Herczegh Kálmán

Nevelők ideológiai továbbképzése

A Pedagógus Szakszervezet kibővített megyei bizottsági ülésen tárgyalta a nevelők ideológiai továbbképzésének problémáit, formáit. Az igen tartalmas, őszinte hangú értekezlet célját elérte azzal, hogy a megye minden területéről elmondták a szakszervezeti titkárok, milyen nehézségek, véleménykülönbségek vetődtek fel a tantestületekben a továbbképzéssel. A hozzászólásokon végigvonult az az egységes elv, hogy nem lehet a szakmai és ideológiai önképzést különválasztani. Az élet, amely a pedagógiában jelentkezik a maga egészében nap, mint nap új feladatok, kérdések megoldását követeli a katedrán ülőtől.

A vita során megállapítást nyert az is, hogy az ideológiai továbbképzés, — legyen az filozófiai, közgazdaságtani, vagy tudományos szocializmus — legalkalmasabb szervezeti formája a tantestületen belül létrehozandó 15—20 főből álló konferencia. Ez feltétlen elősegítené a vitáktól való tartózkodás és a tantestületen belül még sok helyen meglévő szakmai lebecsülés megszüntetését. De jelenti azt, hogy a tantestület vezetője is megismeri munkatársait, jelenti azt, hogy a munkaközösségek működésükbe tudnák iktatni a szakmai, ideológiai oktatás egységes elven való gyakorlásának ellenőrzését.

Egyszerűbbé válna a továbbképzés technikai oldala azzal is, hogy a konferencia vezető utazna, s nem egy tantestület, amelynek anyagi kihatása is van.

Helyesen látja a Pedagógus Szakszervezet megyei bizottsága a falu nevelőtestületének helyzetét és szerepét az oktatási rendszer lépcső-

MDK

Tóth István

A külföldi kiállitások ügye. Képzőművészet 1928. 10. sz. 116.l.

Tóth István MDK

A bosszu, gipsz

Mücsarnok 1899/1900. téli kiáll.

Midk

Tótl

rajza: Nászutasok

Ország-Világ Humora
" " 1963 32. sz 21. l

Tóth Istvám MDK

A bosszu, repr.

Mucsarnok 1899/19oo. téli kiáll.

MDK

Tóth István szobrász

Művészi siremlék-tervek Tóth István, Füredi Richárd és Lechner Jenő kiállításából. Repr.

-r.-r.: Művészi siremlékek.

Vasárnapi Ujság, 1907. 54.évf. 195-196.l.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
M. Tóth István
FEJÉR MEGYEI HIRLAP
1963 AUG 31.

Holnap: bányásznap

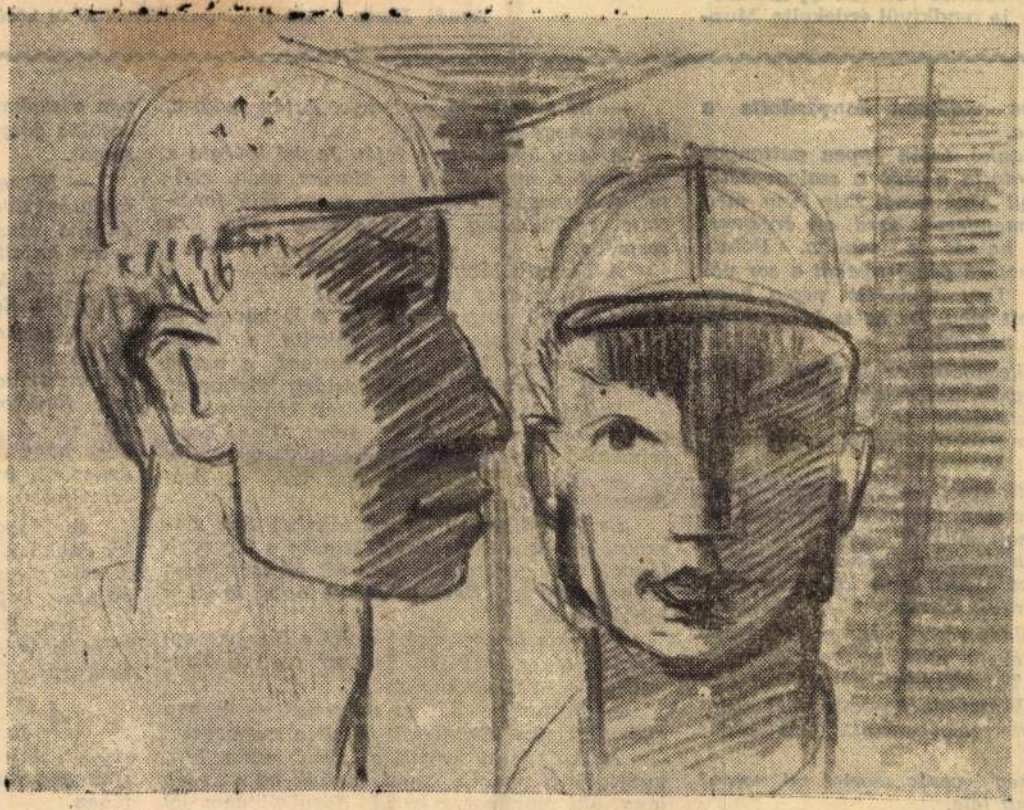

M. Tóth István rajza

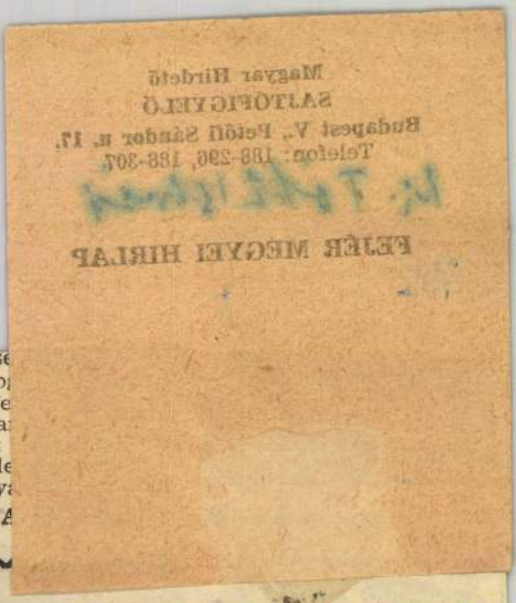

üresedés folytán rá esett a választás, hogy a bányageológusnak segédkezzen. Gyuszi naponta járta a bányát, szelvényeket készített, vetőket vett fel. Új munkája rendkívül érdekelte. Mun-

re — leszerelése
visszavárják, ho
a fúrások fe
technikumi ta
Katonaidejének
letöltése után le
becsületes bány

zba, vidáman kanyarította a
ira.
Jankó, talán éppen puttonyos
rította a szót a szalagvezető.
y! Ahol ennyi szép lány, meg
menyecske szed, ott érdemes.
haladt a munka. Bohus
hosszú gácsérnyakát a sor vé-
Úgy tekintett végig, hogy
elt meg. De az is lehet, hogy
nézegetett.
lkezdődött az ő dolga is. Be-
pére. Szétvetette a két lábát,
kusajtott is, hogy az asszo-
nnyebben elérjék a puttonyt,
tják a szőlőt.
ttonyos! — rikoltotta magas
mesen várta a kosarakat. A
san megtelt aztán indult a
aráló szája éhesen tátongott. A
szőlő meg sem kottyant neki
rdult vissza.
ıladt végig a soron. Gondosan
céket. Már szinte elérte az
Tancsik Marikát, amikor hir-
Visszaegyenesedve két ujja
rt szőlőt tartott. Dús kadar

neg igazság szerint mi volna?
ny felé.
szőlő! Mi lenne?

— Ez nem szőlő, ez benge. Aztán tudja-e, kedves, hogy mi az ára?

A lány lehajtotta a fejét. Jankó levágta a puttonyt s már nyúlt is Marika után. Erőteljesen megfogta a vállát, maga felé fordította. Pillanatokig nézett a lány szép kék szemébe.

A Tancsik lány megrázta magát:

— No meddig vacakol még?

Jankó megszeppent az erős hangra és bátortalanul megcsókolta a lányt. A csók fele a levegőben csattant, a másik fele csak éppen hogy érte a kislány fülehegyét.

Bohus Jankó erre bögyösen kihúzta magát és erőteljes hangon kiáltott. Úgy, hogy mindenki meghallotta. Már akit illetett.

— Minden bengének egy csók az ára! Semmivel sem alább!

És szorgalmasan leste a tőkéket. Sok szerencséje volt a huncutnak. Mindig a legszebb lányok után fűtetett és már jól végigcsókolta az egész hadat. Nem is tudott hová lenni a büszkeségtől.

Egy kis huncutságért azért a lányok sem mentek a szomszédba. Egyszer csak a Tancsik-lány elkiáltotta magát.

— Puttonyos, hát ez micsoda? — és egy gyönyörű fürt kövidinkát emelt a magasba.

Jankó frissen kapott a szőlő után. Már nyújtotta a nyakát, hogy melyik az a szép lány, aki most sorra kerül. Hátulról nem jól látta a tőke fölé hajoló fehérnépet. Csak ép-

pen a szoknyá
hajolva dolgoz
magát.

— Beszed
mutatóujjával
mintha viszk
kétrét hajolt.

— Hé, kis
rű fürtöt. Egy

A fehérn
Jankó nem
megmarkolta
felé fordított
szemét. A
arra, hogy els
dekezésül ma
erőteljesen m

A lányok
ki. Jankó szi
A szép piros
bajuszú, bagó

Igen. Bu
tréfa kedvéér
szoknyáját, b

Attól k
Jank
csókot. Azt is
ronfogva hal
tében.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

M. Tóth István

FEJÉR MEGYEI HIRLAP

1964 JUN 13.

1021

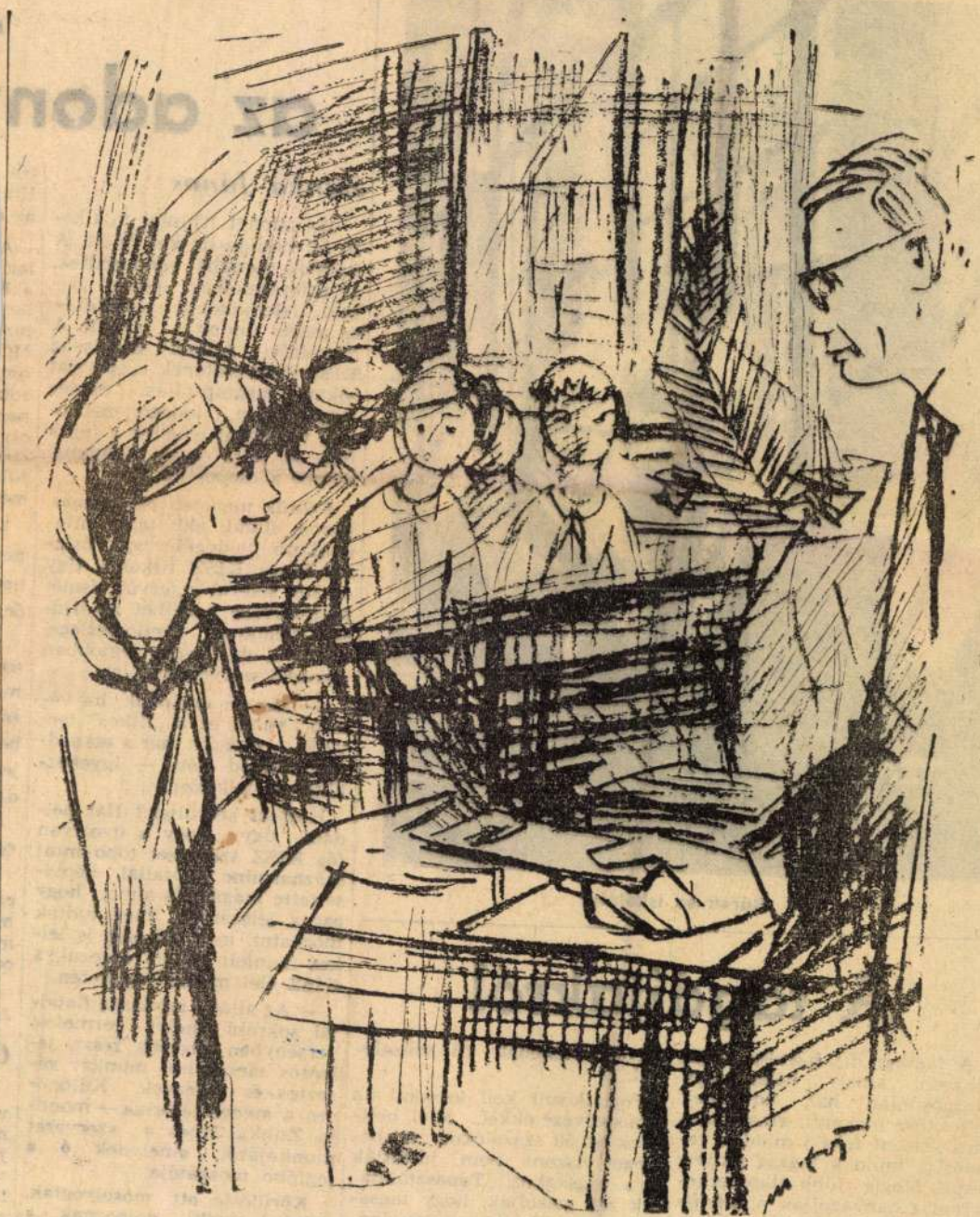

Bizonyítványosztás. *(M. Tóth István rajza)*

Búcsú az iskolától

az adony

Zsinka János

Az adonyi ifjúsági találkozó felvonulással kezdődött. A fiatalok sorokba rendeződtek, az úttörőzenekar indulót játszott, felemelték a zászlókat — és máris indult a menet. A Mezőfalvi Állami Gazdaság KISZ szervezetének csoportját sokan megtapsolták. Színes léggömböket, lobogó zászlókat, virágokat emeltek a fejük fölé, az tette olyan vidámmá, széppé a csoportjukat.

Köztük menetelt egy magas, barna, fiatal, aki talán mindenkinél boldogabb volt: Zsinka János KISZ titkár. Úgy érezte, sikerül a tervük, ismét Mezőfalvára kerülhet az ifjúsági találkozó vándorserlege, amely a találkozón legjobban szereplő szervezetet illeti.

— Nagyon örülnénk, ha valóra válna ez a „titkos" tervünk — mondta már a szabadtéri színpad előtt. — Igyekeztünk jól felkészülni.

Hogyan készültek? Hát például úgy, hogy a nyolcvan fős KISZ szervezet több mint százharminc fiatallal képviseltette magát. És ahhoz, hogy ezt a létszámot meg tudták mozgatni, már előzőleg is lelkes munkát kellett végezni, a KISZ élet minden területén.

— Az állami gazdaság fiataljai sokrétű helyi termelési versenyben vesznek részt, jelentős társadalmi munkát végeztek és végeznek. Különösen a ménesmajoriak — mondta Zsinka János a szervezet munkájáról, amelynek ő a legfőbb mozgatója.

Körülötte ott mosolyogtak, akikkel együtt dolgoznak a KISZ-ben, a ménesmajori néptáncosok, Szarvas Katalin,

A tagdíjakról

A tagsági díj fizetése olyan tényező, amely kölcsönösen mozgósítólag hat, amelynek teljesítése serkenti, elhanyagolása viszont fékezi mind a vezetőség, mind a tagság aktivitását. Mégis több alapszervezetnél elhanyagolják a tagdíjfizetést. Ennek okát abban látjuk, hogy a KISZ vezetőségek ezeken a helyeken nem fordítanak kellő gondot a bélyeg értékének 50 százalékát.

Foglalkozni kell azokkal az alapszervezetekkel, ahol befizetik az 50 százalékot, a bélyeget viszont nem juttatják el a tagsághoz. Tapasztalataink azt igazolják, hogy tagságunk kész idejében eleget tenni a tagdíj-fizetési kötelezettségének. KISZ vezetőségeink

1021

Az iskolában (M. Tóth István rajza.)

megérdemelnék ezek az együttesek a városi nyilvánosságot.

Csupán arra szeretnénk felhívni a figyelmet, hogy törődjünk az új művelődési évadban egy kicsit többet a munkásfiatalok kulturális életével. Jó lenne, ha a művelődési otthonok a városi KISZ bizottsággal egyetértésben bevonnák az üzemek KISZ-szervezeteit is a különféle kulturális programok előkészítésébe, szervezésébe. Így válna lehetővé, hogy az üzemekben, vállalatoknál — s most nem csupán a nagyüzemekre gondolunk — kibővüljön a kulturális munkát végző fiatalok száma, érdeklődési köre egyaránt. Elérhetnénk ilyenfajta kollektív törekvéssel azt is, hogy üzem és üzem, üzem és iskola KISZ-szervezetei között még tevékenyebb, jobb kapcsolat alakuljon ki a közös célok megvalósítására, s nem utolsó sorban azt, hogy újabb száz és száz fiatalt vonhassunk be a város kulturális életébe.

A kulturális munka nemcsak szórakozási lehetőségeket biztosít a fiatalok számára, hanem részese a fiatalok nevelésének is, s nem utolsó sorban fontos feladata minden KISZ-szervezetnek. Jó lenne hát, ha figyelmet fordítanánk erre a kérdésre is.

Mekis János

Anyagot készít elő a három segédmunkás: Major Margit, Balogh Ferenc és Jónás István

A nemrég átadott Horváth István utcai lakóház.

— Dala Ágnes — mondja a másik, s máris elindítja a beszélgetést. — Valóban nagy útra készülünk, nem kilométerekre értve, mert csak Budapestre utazunk. Az előttünk álló feladatok nagyok. Felvettek bennünket az egyetemre és most megyünk a kollégiumba, hogy a „gólyák"-hoz illően elfoglaljuk „fészkünket". Engem az orvosi egyetemre vettek fel.

— Én pedig az ELTE Természettudományi Karán kezdem el a tanulást matematika és fizika szakon — vág közbe Ildikó.

— Az első próbálkozásra sikerült bejutni?

— Nem. Egy éve érettségiztünk és ez a második próbálkozásunk volt — mondja Ágnes.

— Egy évig hol dolgoztak?

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

KISALFÖLD

M. Tóth István

1964 FEB 2

1021

M. Tóth István: *Lány virággal*

Kezdő házasok

Balázs-Piri Balázs rajza

ős jellem

Mindenki ámult. A faliújságra kitették az arcképem és aláírták: Mindenki olyan erős jellemet nevelhet magából, mint Antal.

Hamarosan megdöntöttem az úszásban mindazt a rekordot, amelyet a gyár fiataljai felállítottak, na és hát a munkát

majd szinte kórusban kérdezték:

— Henem kié?

Kereken meg kellett mondani: a dohányzást azért hagytam abba, mert a feleségem követelte, az ivás abbahagyásához is önuralma

Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

1963 FEB 17.

/1021.

M. Tóth István: Kerámikusok

Magyar Hirdető
SAJTÓBÉLYEG

Monos József: **Barak bácsi**

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

M. Tóth István

FEJÉR MEGYEI HIRLAP
MÁR 17

1021

M. Tóth István: **Nagyanyám.**

Fejér megyei Hírlap

elemzésnek olj
„Materializmus
ű művében, — h
ern természettudo
szített tételeit
a szubjektiv ide
. Leninnél azont
befejezése a vitá
onala.

am, az imént n
t, amit a XX. század első fe
vagy jogtalanul — az ócska
... ám kifejtettem közülük a
vitairatot, Marx korának e
gyilkos műfaját. A pamflet
tudományos és világnézeti
ak a folyóiratok hasábjaira,
mzetközi fórumokra. És újab
két rendszer békés versenye
— mindjobban sokasodnak,
re többrétűvé válnak. Ismét
lnunk tehát vitatkozni — el
nk az „ars disputandi" sza

dése Prágában

rendezték. Nagy sikerük van a
magyar nyelvtanfolyamoknak
s. A magyarul tanuló prágai
ak száma ebben az évben
neghaladta az ezer főt. A prá
aiak előszeretettel vásárolják
magyar kulturális központ
zleteiben kapható kerámiát,
nűvészi reprodukciókat, hang
emezeket és könyveket. Az
tóbbiak a legkeresettebb cik
ek közé tartoznak. Csupán
962-ben körülbelül 40 000-en
ásároltak magyar könyvet.

1021

M. Tóth István rajza

szemével, ki tudja hányszor, tetőtől-talpig végignézi a masinát.

tudatában készülnek

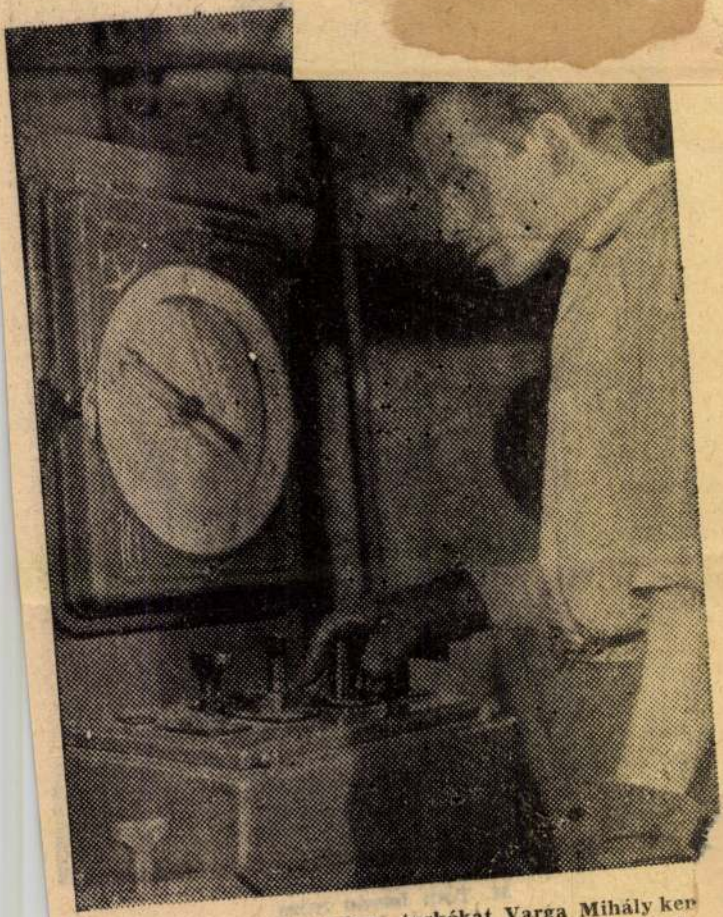

Az előmelegített alumínium tuskókat Varga Mihály ken cekezelő egy kar elfordításával helyezi be a présgépb

Magyar Hirl...
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307
M. Tihlstrom
FEJÉR MEGYEI HIRLAP
1964 JUN 2 7

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
M. Tóth István
FEJÉRMEGYEI HIRLAP

1021

A jelentkező (M. Tóth István rajza.)

CSAK „BALESET" ...

Nemrég az egyik székesfehérvári üzemben járva régi jó ismerőseimet, az egyik ifjúsági brigádot kerestem. Nem valami nevezetes brigád ez, nem nyerték még el a szocialista címet, feltűnést keltő vállalásaik sincsenek. Csak dolgoznak, hétköznapról hétköznapra fáradhatatlan szorgalommal. S mert régi ismerősök, szívemhez nőttek.

Beszélgetünk, tréfálkozunk. Egyszer csak, mikor az egyik távollevő brigádtag után érdeklődöm, csend lesz. Végre megszólal valaki: „Baleset érte"... És látom az arcukon, hogy szégyenkeznek, nem szívesen beszélnek róla.

Elég az hozzá, hogy T. J.-t nem ott, a műhelyben érte baleset. Csupán az történt vele, hogy már

régebben kezdett kimaradozni

a kollektívából, más, rosszabb utakra tért, más pajtásokat keresett. S ez nem tünt fel senkinek. Csak akkor, amikor összeütközésbe került a törvényekkel. Elítélték. A vád: garázdaság.

Ez a beszélgetés indított arra, hogy utána járjak a dolognak, rendőrségi, bírósági ügyeinek. Beszéltem a bíróság tanácsvezetőivel, a rendőrség ifjúságvédelmi csoportjának dolgozóival. És a vaskos iratkötegekből feltárulkoztak a szomorúbbnál szomorúbb történetek.

B. J. még tizenöt éves sem volt, amikor súlyos bűncselekményt követett el három fiatalkorú társával egyetemben. Kétszer egymás után követtek el pincebetörést, ittak, összetörték a berendezést, k... okoztak.

Sz. L. 16 éves. Akkor fogták el, amikor betört egy katolikus templomba, s

a perselyből

Sárszentmihályon egy 16 és egy 17 éves fiatal betört az állami gazdaság raktárába, s élelmiszert, meg egy mentőládát loptak.

Gy. Feri a Dunai Vasmű ipari tanulója volt. Egy ízben besurrant az öltözőbe, két munkatársa szekrényét feltörte, s pénzt, kabátot, apró használati tárgyakat emelt el.

És sorolhatnánk tovább a történeteket. De nem az a szándékunk, hogy statisztikát adjunk az olvasó elé, vagy elsoroljuk az igazságügyi szervek szűkszavú hivatalos krónikáit, hanem az, hogy az indítékait kutassuk. Hogyan lehetne megelőzni őket? Mert akkor jóval kevesebb lenne a hasonló „baleset".

B. J. esetében főként anyja a hibás. A különélő szülők gyűlölködése hatott a fiúra, azért akart „bosszút" állni apján, kárt okozni neki. Sz. L.-t öt testvérével együtt anyja neveli. Az állami gazdaság megkárosítói közül az egyik fiatal édesanyja özvegy, a másik szülei más megyében dolgoznak. A családi otthon,

a nevelés hiánya

tehát itt is, ott is megmutatkozik.

De a „szülő felelősségével" mégsem intézhetjük el ezeket az ügyeket. A bíróság hasonló esetekben pártfogó figyelést vagy állami nevelőotthont szab ki — nem büntetésül, segítségül. Mégis, addig kellene megállítani ezeket a lejtőre jutott fiatalokat, mielőtt idáig kerül a dolog. A közösségnek kellene segítenie.

S most térjünk vissza oda, ahonnan elindultunk. A brigád, amelynek tagjai szégyenkeztek társuk botlásán, „balesetnek" nevezték!, csak akkor döbbentek rá a valóságra, amikor az szembe került brigád kis közösségétől, ta... eljutott volna az a garázda... bűntettéig? Nem hiszem.

A megtévedt brigádtag n... volt kiszes. De

többet törődhette... volna vele kiszes társai

is. Az egész alapszerve... B. J., Sz. L., Gy. F. é... többi fiatal esetében nem ... szerűen „baleset" történt. ...gyon is törvényszerűen alal... így fiatal sorsuk, hiszen ... gukra hagyatva, a közö... segítsége nélkül könnyen ... térhettek az igaz útról. Pe... az Ifjúsági érdekvédelmi ... nácstól kezdve számos ol... társadalmi szerv, szá... olyan lehetőség adódik, a... lyek segítségükre lenné... a KISZ szervezeteknek eb... a munkában, a segítés, a ne... lés munkájában. Tegyünk ... érte!

Mekis Jáno...

M. Tóth István: KAPASOK

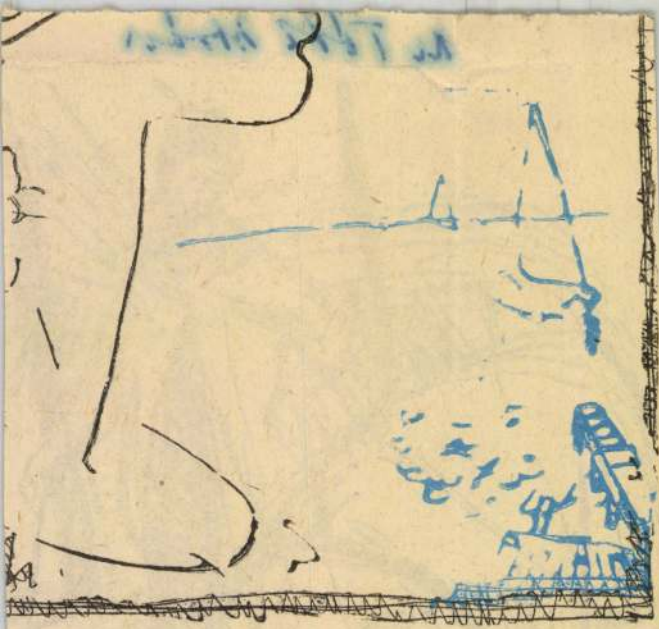

Pálfalvi János: JÚLIUS

OY ISTVÁN

ázadi elfelejtett antiklerikális ublicista nyomában

II.

elentette. Az egyház szintén autonómiára törekedett, de

zödése szerint tisztelni... A vallásnak nem szabad az al-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

M. Tóth István

FEJÉR MEGYEI HIRLAP

1963 DEC 8

1021

M. Tóth István: **Olvasó nő.**

önyvtár 12. köteteként
ötér István Nemzet és ha-
dás című, nagyjelentősé-
i munkája, A szabadság-
arc bukásától a kiegyezés
iszöbéig terjedő idő iro-
alomtörténetet összefoglaló
ű középpontjában Arany
nos életműve áll: rajta
vül Vajda, János, Ma-
ch Imre, Jókai Mór, Ke-
ény Zsigmond, Gyulai
l, Erdélyi János pályá-
rajzolja meg a szerző.
irodalom nagyszámú
ének szóló másik ajánl-
k a Benedek Marcell
rkesztésében több mint
dalmat képviseli Ber
vits Ilona Zichy Mih
élete és munkássága cí
gazdagon illusztrált kö
ve. Magyar és német ny
ven egyidejűleg jele
meg az Esztergomi Kere
tény Múzeum képtárán
ismertetése, amelyet B
kovits Miklós, Mojzer
Miklós és Mucsi András
állított össze.

A tudomány haladásáról
nyújt magasszínvonalú,
népszerű áttekintést a Szalay Sándor akadémiai levelező tag szerkesztésében megjelenő Tudomány és emberiség című kötet, amelyben 36 kiváló tudós számol be legújabb kutatásainak eredményéről.

[redacted]

eredményeivel, és meddig érhet el keze, ha akarja.

Már pedig akarja! Ezt bizonyította a nagy érdeklődés, a bensőséges hangulat és a barátságos beszélgetés, amely után hallgatók és vendégek egyaránt gazdagabban ráztunk kezet búcsúzóul.

Bartha Tibor

gy rajza

HARALAMB ZINCA:

GÖDÖRBEN

Magam ástam a gyalogsági ásómmal. Mély gödör. Fala fekete jég.

Nem látom az eget. Nem látom a háborút. Gallyakból tákolt keskeny égbolt, rajta vékony hótakaró választ el mindentől, ami él. Nem hallom a golyók fütyülését. Nem hallom a gránátok robbanását. Minden olyan bizonytalan, nem tudnám megmondani, véget ért már a háború, vagy csak én nem vagyok már katona?

Mit keresek akkor ebben a gödörben, aminek a fala fekete jég? Mit keresek e tábori telefon mellett, két kagylóval a fülemen; olyanok, mint két lehetetlen fekete fülbevaló.

— Halló, „Tölgyfa"!

„Tölgyfa" nem felel. Hangom végigfut a fekete kábelen, mint borzongás a hátgerincen. A „Tölgyfa" néma, mint ha már nem is volna. De nem hagyom abba a hívást, a hangok a gödör falára kapaszkodnak, mintha a rőzse-égbolton át ki akarnának törni a háború világosságába. Nem sikerül. Hallom harsogó hangomat: „Tölgyfa!" „Tölgyfa!" Pillanatokig úgy érzem, mintha látnám is a hangokat. Körülfutkosnak e gödörben kétségbeesve, aztán fáradtan visszatérnek belém és eggyé olvadnak testem fáradságával.

Mozdulatlanul fekszem a gödörben. Ez az én gödröm. Én ástam magamnak. Az én gyalogsági ásómmal és gyalogsági verejtékemmel. Hogy megvédjen a golyóktól, repeszektől, a robbanásoktól. Minden katonának van egy gödre. Lám, nekem is van egy, benne fekszem, nehéz telefonkagylók vannak a fülemen, s a vékony kábelen át a környező világot keresem, a háborút. Egyedül fekszem benne, szorítanak a gödör falai, mint valami szűkreszabott koporsó, amit nem az én gyalogsági mellkasomra méreteztek.

Egyedül fekszem! Olyan egyedül, hogy hallom a hópelyhek szelid hullását gödröm rőzse-fedelére.

Egyedül fekszem! Olyan egyedül, hogy hallom vérem riadt lüktetését az ereimben.

Egyedül fekszem! Olyan egyedül, hogy hallom a gondolataim fakadását. Kifakadnak, mint hideg verejtékcseppek a bőrömön. Kifakadnak, leválnak agysejtjeimről, kígyóként

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

M. Tóth István

FEJÉR MEGYEI HIRLAP

1963 NOV 24.

1021.

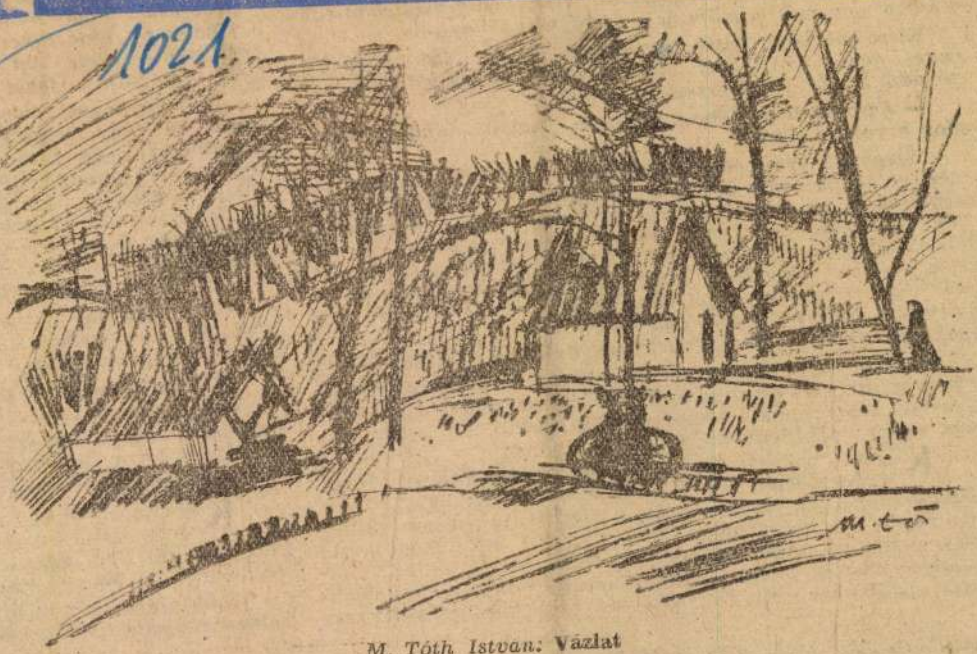

M. Tóth István: Vázlat

Fejér megyei Hirlap

minauntalan bókolnak. Ha tudnák...! Mennyi Kálmántól és a hozzá hasonlóktól Péter. Pedig n jó szava nem volt hozzám és a többi lányokhoz s

Kissé megvető, kissé reménykeltő, kissé kac lényes, nem a csitri lány, hanem egy öntudatos val nézett a fiú rajongással teli arcába.

— Örülök, hogy tetszem neked. Tudod mi adok a véleményedre.

(Szegény! Nem tehet róla, hogy ki nem állhatom. De azért valahogy vonzó benne a rajongása, meg persze az, hogy megcsinálja a matekleckémet és helyet foglal a vonaton. Nem is tudom, miért nem kedvelem. Egészen csinos, rendes fiú, az osztály egyik legjobb tanulója, sportol is és nagyon ért a műszaki dolgokhoz. Megvan! Ezt nem szeretem benne. Azt, hogy mindig gépekről, kísérletekről és a technika vívmányairól beszél. Borzalmasan unom már, de kénytelen vagyok úgy csinálni, mintha érdekelne. Ennyivel tartozom neki.)

— Kati, képzeld sikerült az a fizikai kísérletem, amiről már a múltkor is beszéltem. Tudod, ha az ember úgy igazából akar valamit, akkor mindig sikerül. Én is így voltam, pedig azt hittem, hogy...

Kálmán beszélt. Kati gondolatai másfelé jártak. Hogy érdeklődését igazolja, néha bólogatott egyet. Elrévedt tekintete rátévedt Istvánra, a szemben ülő fiúra, akivel már régóta jó barátságban van. Egyedül neki mondta el, hogy mennyire unja Kálmánt, de nincs ereje ahhoz, hogy faképnél hagyja. István cinkosan ránevetett, miközben Kati fogja ajkaiba mélyedt, hogy kitörni készülő kacagását elfojtsa.

seg, tolény, ahogy a lányokka
közömbösen szemlélődő lány
villan. Irigykedő, fitymáló te
két lány alakján, akiknek ma
részül, hogy Péter társaságába
ró lányokkal ritkán látni, leg
szik körül hórihorgas, mégis

Kati, ahogy meglátja közö
díja. Péter észreveszi a közö
kísérőjétől, aztán felszáll a v

— Szia Hosszú! — köszö

— Szevasz Péter! — ford
bek, akik tisztelik, mert az
és nagyon ért a lányok nyelv

— Szervusztok — fordult

Kálmán abbahagyja a
értekezést, s kissé ri
Féltékeny rá. Nem egyszer ell
tetét, amellyel Péterre nézett.

(Nem tudom mit imádnak valami ragyogó tanuló, nem i

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
M. Tóth István
KISALFÖLD
1983 MÁR 9
1021

M. TÓTH ISTVÁN: FESTŐNŐ

Fiatalok

MÁR-MÁR azt hitti hogy a twist talaján egym ra talál végre ifjú és öre s nem lesz több belviszá az elütő korosztályok közö amikor ismét felharsant a halali és harcba szólította a bajvívó feleket. Ifjú *költőóriások* bontottak zászlót a Dunántúl lankáin, valamint az Élet és Irodalom ormain. Kiáltványuk megremegtette az irodalom öreg falait, s félő volt, hogy porrá lővik azt a nagy nekibuzdulásban.

Nos, a fiatalok és öregek presztizsháborúja egyre hevesebben dúl az irodalomban, így annak végső kimenetelét nem áll módomban összegezni. Most már vad általánosításokat vagdosnak egymás fejéhez, amiből kiderül, hogy elérkezett a harc legválságosabb szakasza. Amikor ugyanis valaki, vagy valakik saját nézeteiket általános igazságként hangoztatják, ott megbékélésről már szó sem lehet. Ezt a megállapítást — ami mellesleg a sajátom — a fiatalok és öregek emberemlékezet óta pusztító háborúzásainak okait kutatva, akár mértékadó magyarázatként is elfogadhatjuk.

Ivanics István

életét, nagyokat aludt, nagyokat üldögélt, nagyokat szívott a tajtékpipájából. A Pösze előnév akkor ragadt rá, amikor egy heves kocsmai ankéton olyan két pofont kapott, hogy néhány foga azt mondta: na én megyek.

Ez időtől kezdve Bálint bátyám beszédét csak főleg süketnémák értették meg, akik szájról tudnak olvasni, olyan motyogó lett a beszéde. A néhány megmaradt fogát pedig az idő vitte el lassankint. Ha a borharapáshoz fog kellene, az öreg biztosan megcsináltatta volna rágószerveit, de így nem volt szüksége rájuk.

Zavartalanul telt az idő egészen addig, amíg meg nem unta az öreg a semmittevést. Egy szép napon fogta magát és munkára jelentkezett a helyi téeszben. Az elnök nem tudott neki adni mást, mint éjjeliőri beosztást.

Nem valami jól kezdett az öreg, mert már az első éjjel megdézsmálták a raktárt. Az öreg a fogatlan szájával motyogni is alig

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

FEJÉR MEGYEI HÍRLAP

M. Tóth István

1962 DEC. 22

1021

Bogárka. (M. Tóth István rajza

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
M Tóth István
FEJÉR MEGYEI HIRLAP
1983 MAR 9

1021

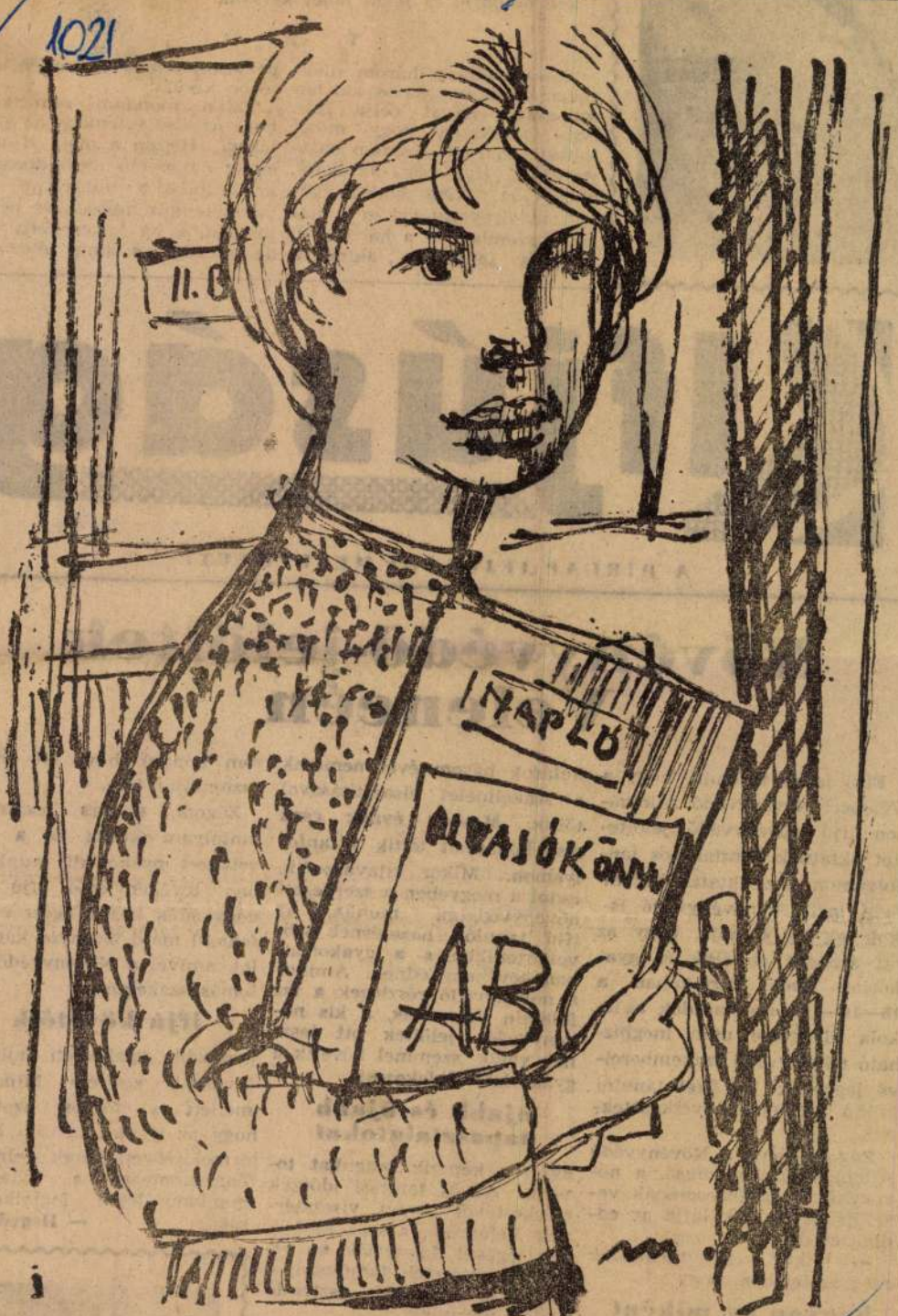

M. Tóth István: **Tanítónő.**

— Olyan ne...
kell dolgozni és s...

Három válasz, h...
típus. Csaba öntuda...
tározottan halad ...
Arra törekszik, h...
többet tanuljon. Ká...
rozatlan. Úgy veszi az életet, ahogy jön. Nem támaszt igényeket környezetével és önmagával szemben. S a harmadik; Imre az „anyagias", akinél a

... egyik alapvető tulajdonsága az öntudat, a tudásvágy. De vannak közömbösek és pénzimádók, s ha kevesebben is, de léteznek, s amíg léteznek,

Ifjúság

A HÍRLAP IFJÚSÁGI MELLÉKLETE

Növényvédő-jelöltek Velencén

Első ízben történik, hogy a Velencei Növényvédő Állomáson ifjú növényvédő jelölteket oktatnak bentlakásos tanfolyamon. Az oktatás három évig tart. A növényvédő iskolának az a célja, hogy az ott szerzett elméleti és gyakorlati tudás birtokában a 15—16—17 éves tanulók az iskola elvégzése után megbízható növényvédő szakembereivé legyenek az őket tanulni küldő termelőszövetkezeteknek.

Zágoni Jenő, a Növényvédő Állomás főagronómusa, a növényvédők tanfolyamának vezetője biztatónak látja az eddigi eredményt.

— Mikor ott tartottunk még az ügyben, hogy

hogyan és miként

rendezzük meg a tanfolyamot, volt némi kétsé...

nulásuk három évét nemcsak a szakelmélet elsajátításával töltik. Minden évnek csak első hónapjait töltik a tanfolyamon. Mikor kitavaszodik, indul a megyében a szervezett növényvédelmi munka, az ifjú tanulók hazatérnek szövetkezetükbe, s a gyakorlatban tevékenykednek. Amikor a növényvédő részlegek a tsz földjein dolgoznak, a kis növényvédő jelöltek ott lesznek velük, szemmel követik a gyakorlati védekezést,

újabb és újabb tapasztalatokat

gyűjtve képezik magukat tovább. Az új tanítási időszak elérkeztével ismét visszatérnek Velencére, s szakoktatóik segítségével folytatják az elméleti ismeretek tanulmányozását. A harmadik esztendő elején ugyanigy.

— Az így felosztott tanulmányi idő igen kedvező, nem ...

rom hónap) havi 110 forint ösztöndíjat kap.

Zágoni elvtárs szerint a tanfolyam oktatói és a szövetkezet gyakorlati munkájában tevékenykedő ifjú növényvédők között egész évben fennáll majd bizonyos kapcsolat, amivel a Növényvédő Állomás szakemberc

ifjú követőik

gyorsabb gyakorlati fejlődést kívánják segíteni. Mindezek mellett is fontos azonban hogy az ifjakat tanulni küldő termelőszövetkezetek elnökei főagronómusai a választott munkaterületen foglalkoztassák.

— Hegedüs —

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

M. Tóth István

FEJÉR MEGYEI HIRLAP

1963 NOV 10.

1021

Leányfej

(M. Tóth István rajza.)

BA VÁROSBAN

gombát eszünk. Párolt gombát, ez biztos".

Azután elmagyarázza a kisebb gyerekeknek, hogy mi is az a gomba, odaadással beszélt a különböző fajták szépségéről, fírom ízéről és készítéséről. Ezzel szólásra bírta feleségét, ki mindeddig hitetlenül és szórakozottan figyelte.

„És hol van ez a gomba" — kérdezték a gyerekek. — „Mondd, hol nő?"

E kérdésnél egy gyanakvó feltevés lelohasztotta Marcovaldo lelkesedését: ha megmondom nekik, hol nő, elmennek megkeresni egy csomó utcagyerekkel, a hír elterjed a környéken, és gomba más emberek fazekában köt ki. Így fellobbantotta a felfedezés — amely az első pillanatban világot átfogó szeretettel töltötte meg szívét — a tulajdonjog szenvedélyét, és helyette gyanakvó, féltékeny félelem hatalmasodott el benne.

„A gomba helyét egyedül én ismerem" — figyelmeztette a gyerekeket — „és jaj nektek, ha csak egy szót is beszéltek róla".

Másnap rossz előérzettel indult a megállóhely felé. A zöld sáv fölé hajolva megkönnyebbülve látta, hogy a gomba valami keveset nőtt, és még majdnem teljesen elrejti a föld.

Még javában hajolgatott, amikor észrevette, hogy mögötte áll valaki. Azonnal kiegyenesedett és megkísérelte, hogy közömbösnek mutatkozzék. Egy utcaseprő szerszámázékkal, azzal, hogy kissé be-

Még alig szürkült — vasárnap volt — kifutott gyerekeivel, és egy kölcsönkért kosárral a zöld sávhoz. A kis gombák magasra emelt kalappal álltak a nedves föld fölött. — Evviva! — és belevetették magukat az aratásba.

„Papa! Nézd ott azt az embert, mennyit szedett már!" — mondta Michelino, az apa odanézett, észrevette Amadigit, gombával telt kosárral a karján. „Ah, ti is gombát szedtek? — kérdezte az utcaseprő. „Tehát akkor meg lehet enni? Szedtem néhányat, de nem tudom, ehetők-e... Tovább, arrafelé az úton sokkal nagyobbak nőnek... Jól van na, most már tudom, és szólok rokonaimnak, akik ott vitatkoznak, hogy szedjenek-e, vagy ne..."

Hosszú léptekkel eltávozott. Marcovaldo szólni sem tudott: néhány nagyobb gomba, amit nem vett észre, egy soha nem

[illegible] elől. Egy pillanatra az indulattól megkövesedve állt, aztán, — mint ez gyakran megesik — az egyéni szenvedély nagyszabású lendületté alakult át. „Hé emberek! Akartok estére gombát enni?" — kiáltott az utasoknak, kik a megállónál várakoztak.

„Itt az utcán gomba nő! Jöjjetek velem! Elég lesz mindnyájatoknak!" Egész csapat ember ment Amadigi nyomában, aki esernyőt is hozott magával, mert az időjárás nedves és bizonytalan maradt.

Mindenki talált gombát, de miután nem volt kosaruk, a gombát a kinyitott ernyő belsejébe rakták. Valaki felvetette: „Az lenne szép, ha közösen ennénk meg". Azonban mindenki magához vette a gombáját, és hazament.

Csakhamar viszontlátták egymást, még aznap este a kórház termében, a gyomormosás utáni kellemetlen kábulatban. Megmentették őket, mert a mérgezés kisméretű volt; kevés gomba jutott mindegyiknek.

Marcovaldo és Amadigi egymás mellett feküdtek, és bősz pillantásokat vetettek egymásra.

(Sényi Imre ford.)

Kérdések egy kérdőívről

Egy mintapéldányt **én is** kaptam s miután átolvastam a kérdéseket, a felelős kiadót kerestem, ki bocsátotta utra. Az út Rajnai Lászlóhoz, az Építők művelődési otthonának igazgatójához vezetett.

— Milyen szándékkal született ez a kérdőív?

— Nagyon egyszerű szándékkal, azzal, hogy kissé be-

Természetesen miközben kíváncsiak vagyunk erre, megkérdezzük azt is, hogy hány közös rendezvénye volt brigádjuknak az elmúlt időben és ezek közül hány ilyen rendezvényen vett részt. Úgy érzem, ezen a területen kissé szorít a cipő, de ez egyelőre csak megérzés, akkor nyerünk tiszta képet, ha a

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
M. Tóth Ilona
FEJÉR MEGYEI HIRLAP
1963 MAR 30

Tárlaton

melnek zöldségfélét, káposztát, paradicsomot és paprikát, ezenkívül primőrburgonyát — és fokhagymát a Szabad Élet Tsz-ben, 30 holdal nagyobb területen mint tavaly. Tervezett jövedelmük 3 millió 200 ezer forint. Kétszáz ablak korai karalábét, 90 ablak karfiolt, 150 ablak paprikát és 90 ablak paradicsomot már elvetettek a melegágyakba a kertészet szorgos dolgozói — köztük a fiatalok.

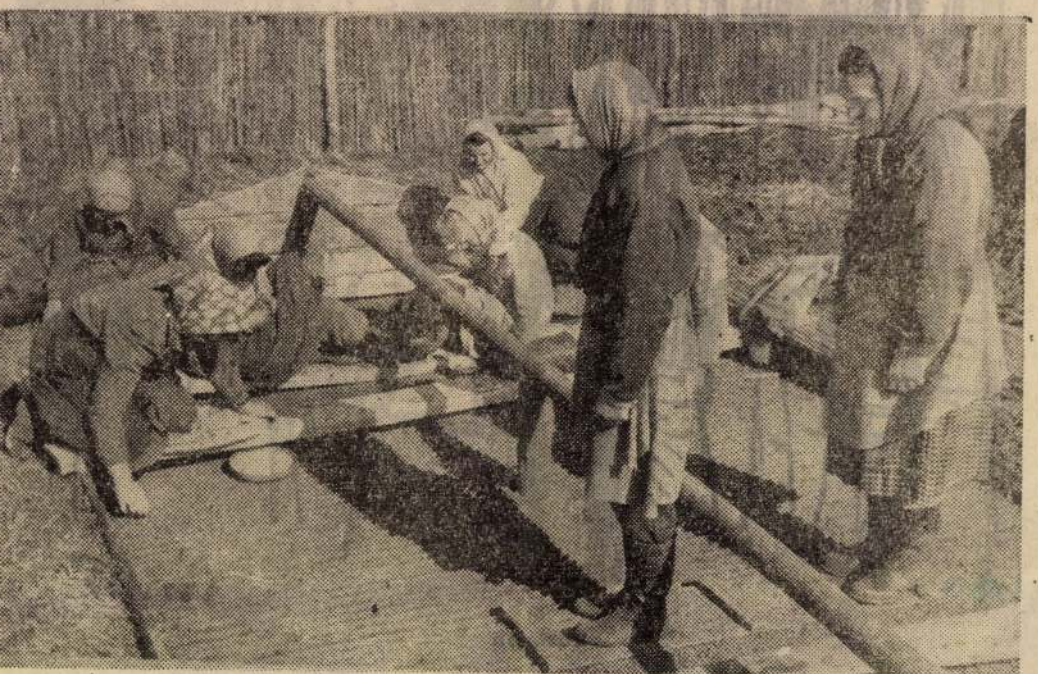

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

FEJÉR MEGYEI HIRLAP

M. Tóth István 2.

1982 MAR 30

1021

A tavasz virága

...jetés ...vezetről

...lyan időpontot találni, ...mely valamennyiünknek ...megfelel. Ez az oka azután ...nnak, hogy a szakkörök rö...id élet után megszűnnek lé...ezni. Ez minden esetre nem ...elentheti, mint ahogy nem ...s jelenti azt, hogy minden...ek meg kell állni.

— Egyszóval nem lehetünk ...légedettek önmagunkkal — ...llapítja meg Ilonka —. Töb...et kell tennünk, mert többe, sőt, sokkal többre is ké...esek vagyunk.

— Jaj, de nagyon elbeszél...ettük az időt — vág közbe Marika —, otthon még azt ...iszik, hogy elvesztünk. Nem ...s zavarunk tovább.

Amilyen gyorsan jöttek, ...lyan gyorsan el is mentek. ...n is elbúcsúztam Elindul...am a hepe-hupás, lejtős ut...ákon nyomomban a falu ...angja, körülöttem

a falusi élet

jellegzetes alakjai, a tejeskannát cipelő kisfiú, a talicskát toló férfi, a kisajtóban álldogáló asszonyok, akik mindenkit ismernek és mindent tudnak.

— zágoni —

Játék...

Hétköznapi este BICSKÉN

Alkonyodik. Majd az este, a sötétség szinte észrevehetően szárnyai alá vonja a házakat. Az ablakokban itt-ott már fények gyúlnak, hogy elűzzék a sötétséget. Az úton emberek igyekeznek hazafelé, vagy éppen a dolguk után. Egy füszerüzlet ajtajában fehérköpenyes fiatalember a rolóval bajlódik éppen. Zárnak. Végetért egy dolgos hét-

KISZ szervezet kulturális életének irányítását, s most is minduntalan szóbakerülnek a KISZ ügyei. Akad beszélnivaló bőven, holnap ünnepélyes taggyűlés lesz, azonkívül a másik nagy probléma: mit kellene kezdeni a lányokkal. Mert Klári kevesli a lányokat a KISZ-ben.

Juhász Klárit, a 21 esztendős gyógyszerész-asszisztenst megtiszteltetés

be adják a kilincset a fiatalok. A kisteremben ott vannak a legifjabb Kiszes-jelöltek is, a nyolcadikasok. Nekik még csak nyolc óráig szabad itt tartózkodni. Szabó Mihály — úgy mondják — mindennapos vendég itt. És rendre érkeznek a többiek, a „felnőttek" Polner László, Varsányi Mihály színdarabpróbára jött, nemsokára kezdődik. Ő játsza az ifjú Ráczot a Százházas lakodalomban.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
M. Tóth István
FEJÉR MEGYEI HIRLAP

1963 MAR 31

1021

M. Tóth István: *Anyaság*

Mihályfi Imre, Básti Lajos és Szendrő József a Hotel Germánia c. film felvételének szünetében

A mai ember problémáira szeretnék választ adni

— Beszélgetés Mihályfi Imre televíziós rendezővel —

Komoly, barnahajú fiatalember ül velem szemben a karosszékben. Mihályfi Imre, a Magyar Televízió több hazai és nemzetközi sikert elért televíziós játék és film rendezője.

— 1949-ben tehetségkutatás során kerültem Győrből a Színművészeti Főiskolára, a filmrendezői tanszékre. A négy évfolyam elvégzése után a Hunnia Filmstúdióba kerül-

tani a magyar nemzetet a katasztrófától, mely a német utóharcok színterévé változtatta az országot. A film főszereplője Dálnoki Miklós Béla, az I. Magyar Hadsereg parancsnoka, akit Páger Antal alakít. Ezt a filmet valószínűleg júniusban mutatja be a televízió.

Mihályfi Imre művészi cél-

kitűzéséről a következőket mondja: — Teljesen mindegy, hogy mai vagy történelmi témát dolgozok fel. Célom mindig az, hogy a mai ember problémáira adjak választ, mely egyúttal felelet a társadalomhoz való viszony, és a társadalomban élő személyiség kérdésére.

Sényi Imre

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
M. Tóth István
FEJÉR MEGYEI HIRLAP
1963 OKT 1
1021

M. Tóth István: **Lovak**

Hírlap vasárnapi melléklete

GOVORIS PO RUSSZKI?

Helsinkiben, a VIT egyik magyar fogadásán küldötteink ázsiai fiatalokkal találkoztak. Gondoltam, jó lesz, ha az angol tolmács mellé ülök, mikor egy fekete indiai megszólított: — Govoris po russzki?

Így kezdtünk el beszélgetni Indiáról, hazánkról, a Szovjetunióról, a hatalmas alkotó munkáról.

Három éve Várnában francia fizikussal találkoztam. A Fekete tenger hűs hullámai közt az orosz nyelvről beszélgettünk. Arról, hogy alkalmi ismerősöm 1957. november 5-én kezdett el oroszul tanulni, egy nappal azu-

milliós népével tud értekezni, a világ első szocialista országával tud könnyebben ismerkedni, aki oroszul tanul, de ezenkívül e nyelv útján közvetlenebb kapcsolatba kerül a többi szocialista ország dolgozóival is. hiszen ezekben is százak és ezrek beszélik már és még többen

1963 JUN 23

1021

1963. június 16.

(M. Tóth rajza)

A HÁROM HALOM

Amikor a bogárhátú zötyögős országút elhagyja Jászkarajenőt és nyilegyenesen belehasít a deszkasima határba, — megcélozva Tetétlent — azt hinné az ember, hogy jó darabon semmi sem akasztja látását néhány elhintett tanyán kívül.

Alig halad jó rugaszkodásnyit, alig tünnek fel a villamos távvezeték hatalmas oszlopai, kis tanya mögött tenyérnyi halom állja útját nyargaló tekintetének. Tenyérnyi az bizony, abban a rettenetes nagy földtengerben.

Jó, ha öt méterre emelkedik ki a környező síkságból. A nép mégis dombnak keresztelte, már három emberöltővel ezelőtt. S a török dombok-nak — mert több is van belőlük ezen a vidéken — a története szájról szájra jár három falu határában.

Azt mondják, hogy a török, amikor ellepte ezt a kis országot, megszervezte a hírszolgálatot. Ilyen halmokat hordtak össze a bosnyák, a magyar és a román foglyok. Kosarakban cipelték, körömmel kaparták a földet, mégis hamar elkészült. Sokan voltak a foglyok és sok volt a janicsárok ostorcsapása is. Mondják, azért olyan tömött a török halmok földje, mert a foglyok vére áztatta azt. A vér pedig jó kötőszer.

Mikor elkészültek a dombok — mind egyvonalban, mintha zsinórba húzták volna — felállították az őröket. Az volt a feladatuk, hogy mindig egy irányban ügyeljenek. S ha ott felszállt a jelzőtűz füstje, jelezve a győzelmet vagy a szultán érkezését, kötelességük volt a dombra rakott rőzsenyalábot meggyújtani és figyelni, vajon a következő dombon ezt teszi-e az őr? Így ment ez a nándorfehérvári tábortól egészen a Mátra aljáig, ahol a végvárakat kerülgették a kontyosok.

Most tótkenyér meg törökbúza terem ott ahol valamikor a pitypang is csak a bokor árnyékában bontogatta szirmait.

*

Van a vidéknek másféle dombja is. Igaz, meszszebb a török domboktól, de ide tartozik a karai határhoz. A Vörös csárdán túl, a Kutyakaparón innen — valahol a kettő között — emelkedik, de nem magasabbra, mint töröképítette rokona.

Ha kérdezik, a legkisebb gyerek is rávágja: Kenyérváró domb. A múlt század emlékét őrzi, amikor a határban sok volt a fa és legalább annyi a birka. Ahány tanya van most arrafelé — úgy mondják — annyi juhnyájat terelgettek szűrös bojtárok annak idején. Tavasszal, amikor a hó alól előkíváncsiskodott az első, friss-zöld fű, kihajtották a nyájat és csak a hó kergette őket akolba, fedél alá.

Volt köztük karai juhász, kocséri bojtár, abonyi számadó. Más vidékről, más emberek, de mind megegyezett egyben: tarisznyából éltek hónapszám. S a tarisznyának akármilyen nagy a bendője, egyszercsak megürül.

A bojtár gyomra még hamarabb.

Alig várták hát a szombatot.

Reggel, ha befűtöttek a karai kemencékbe, a kukoricaszár, szárított alom füstje messzire elfeketéllett. Ilyenkor mondta a számadó juhász az első bojtárnak.

— Nézd már, nem döglődik-e valamelyik birka?

De bizony döglődött, éppen a legkövérebb. A többi a bojtár dolga volt. A húsát megosztották a környék juhászai között. Azok is úgy cselekedtek, ha birkahúsra éheztek.

Aztán eljött a délután.

A juhászok — valahányan csak arrafelé legeltettek — mind a Kenyérváró domb alá terelték a nyájat. Mikor a pulik karikába hajtották a vékonylábú jószágot, felmentek a dombra és onnan lesték: Jönnek-e már az asszonyok?

A leáldozó nap vörös függönye előtt kirajzolódott az asszonyok alakja. Hátukon átvetett terítő. Abban van a friss kenyér, még melegíti a hátukat.

S a juhászok csak akkor jöttek le a Kenyérváró dombról, amikor az aljánál fáradtságtól földre roskadtak a kenyérhozó asszonyok.

Ma a Kenyérváró domb aljában zománcos lábasból meri a töltöttkáposztát a karai magyar. Hozzá csattos üvegből, fonott korsóból kortyolja az idei fehéret. S az asszonya? Kerékpáron jár hozzá, nylon szatyorral.

*

A harmadik halomról belátni a törteli fúrásokhoz.

Neve nincs.

Arról különböztetik meg, hogy mellé épült a Petőfi isko-

...zőművészek szemléje

Lajos és Tóth Imre kapták meg.

*

A látogató első benyomása a képek nyugalma. Erőt, megállapodottságot sugároz a képek java. Mintha a stílus is

dolgos emberek jellegzetes mozdulatával üldögélnek.

Benedek György olajpasztell képén anya alszik hozzásimuló gyermekével. A szilvakék kontúr, mint jótékony al-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
M. Tóth István
FEJÉR MEGYEI HIRLAP
1963 JUN 23

1021

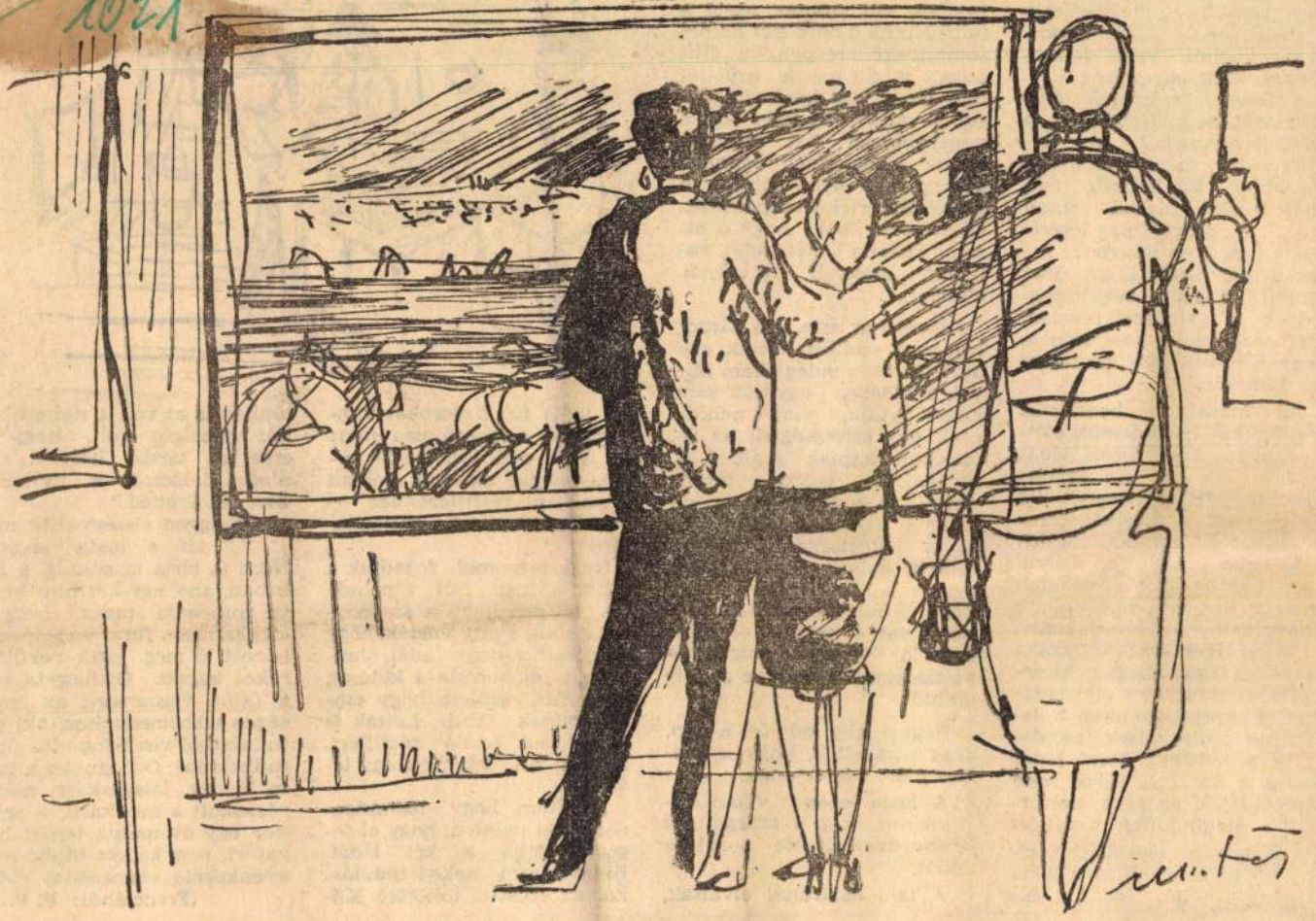

Tárlatnézők — *M. Tóth István rajza*

amennyi időre a legények leszerződtek —, megkérdezte a legényeket, haza kívánnak-e menni, vagy leszerződnek még egy évre?

A lusta legénynek már elég volt a műhelyből, s a szigorú mesterből, aki bizony néha mégis munkára szorította, kijelentette hát, hogy ő nem marad semmi áron. A szorgalmas legény pedig nagyon-nagyon vágyott már rá, hogy öreg szüleit lássa, segíthessen rajtuk a keresett pénzzel, ezért azt felelte mesterének, hogy ő is szívesen visszatérne falujába.

Az igazságos, becsületes mester hát hazatérésük előtti napon két egyforma ládát tett a fiúk elé. Az egyiket szemük láttára megtöltötte rézpénzzel, a másikat csengő ezüst forintokkal. Mindkét legény sejtette, melyik láda lesz az övé, a baloldali volt a lustáé, rézpénzzel, a jobboldali a szorgalmasé, ezüsttel. Igen ám, de éjszaka az öreg szabómester kicserélte az udvarban álló ládákat, s reggel, amikor a legények útrakeltek, mindegyik a másikat illető ládát vette a vállára. Udvariasan elbúcsúztak az öreg mestertől, s megindultak hazafelé.

Nyögve, zsörtölődve cipelte a vállán a lusta legény a nehéz ládát, s tele volt haraggal becsületes pajtása iránt. Nem ment ki a fejéből, mit szólnak majd a faluban, ha ő csak egy halom semmit-érő rézpénzzel állít haza, míg a másik ezüsttel tele ládát visz haza. Ráadásul a vállán vitt láda volt a nehezebb, így hát percről-percre jobban forrt benne a méreg, hogy ilyen súlya van a csekély értékű rézpénznek, elhatározta hát, hogy ő bizony éjszaka a két ládát valahogy elcseréli, történjen akármi...

Leszállt az este, s a fáradt legények szállást kértek egy útmenti kis vendéglőben. Mivel a ládához egyikük sem akart nyúlni, pénz nélkül, csak úgy szívességből az istállóban kaptak szállást. A szorgalmas legény fáradt volt és el is aludt hamar, de a lustát nem hagyta nyugodni a kapzsisága. Óvatosan felkelt, halkan a szorgalmas legény mellé lopózott, egy-két mozdulat, és kicserélte a két ládát, — azután — mint aki jól végezte dolgát, — visszafeküdt a helyére és ő is elaludt.

Reggel, alig kelt fel a nap, már útrakeltek, hogy sötétedés előtt hazaérjenek.

A lusta legény vígan dudorászott, míg a szorgalmas görnyedve cipelte a súlyos ládát.

A falu határánál elváltak,

s a lusta fiú fintorokat vágva nézett a szorgalmas után:
— „Vidd csak a pénzedet ostoba, meglátjuk, mit szólnak otthon a rézfillérekhez" — mondta magában csúfondárosan.

Nagy örömmel fogadták a szülei a lusta fiút. Elmondták, milyen nagy a szegénység náluk, s alig várták, hogy felnyissa a nagy ládát. Jankó hát előkereste a kulcsot, s biztatta szüleit, hogy csodát fognak látni. Láttak is csodát, sok barna rézfillért, s rajta ott fehérlett egy levélke:

„Tudtam, hogy lustaságodat azzal mented, hogy el fogod cserélni a két ládát. Ezért adtam neked induláskor az ezüsttel töltöttet. Különben is az volt a nehezebb, hát igazságos volt, hogy te cipeljed társad helyett, aki eleget dolgozott a műhelyben tehelyetted."

Nagyon elszégyellte magát a lusta legény. Nem is bírta ki sokáig a faluban, ahol egy-két nap múlva mindenki tudta, hogy a szorgalmas fiú ezüstpénzt hozott, ő meg csak rézfillérreket kapott. Otthagyta hát a falut, visszament az igazságos szabómesterhez, aki jóindulatból visszafogadta őt a műhelyébe. Ott azután a lusta legény lassacskán mégis rászokott a munkára, s amikor egy év múlva ismét hazatért, nem kellett többé szégyenkeznie szomszédai előtt.

(Franciából: P. V. J.)

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

FEJÉR MEGYEI HIRLAP

1963 MÁR 17.

1021.

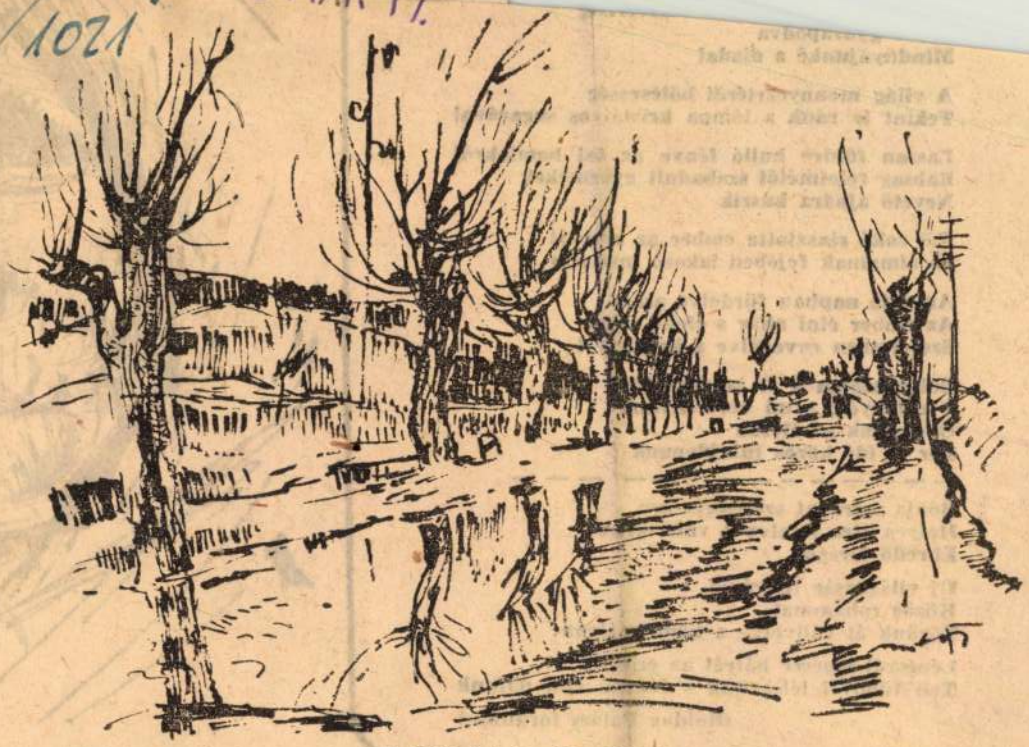

M. Tóth István: **Olvadás.**

...gyarapodva
Mindnyájunké a diadal

A világ mennyezetéről bölcsesség
Tekint le ránk a lámpa kristályos sugar

Lassan földre hulló fénye az ősi homlo
Rabság félelmétől szabadult gyermekek
Nevető ajkára kúszik

Túl soká riasztotta ember az embert
És álmainak fejében lakozó madarát

Aranyló napban fürdetve arcát
Az ember élni akar s életet adni
Szeretetben egyesülve a holnappal

Boldogságom a ti boldogságtok
Verőfényem a mi verőfényünk
Osztozunk az életen
Tér és idő közös tulajdonunk

— — — — — — — — — — — — — —

Bonts szárnyat szépséges arc
Helyes útra terelve a való életre
Ébredő virágot

Új világosság fényénél
Közös rohammal
Törünk át vállvetve a ködhomályon

Lépésről lépésre hátrál az erőszak
Teli tüdővel lélegzünk s fennen szól dalunk

(Boldog Balázs fordítása)

M. Tóth István

Téth István, szobrászm. MDK

A régi budai és pesti temetőket főleg a 19. sz. első felében díszitik művészi siremlékekkel. l.

T.I. Pietája szerény igényü s müvészi megitélésre jobban tarthat számot Hikisch Rezsővel együtt készitett siremléke.

Jajczay János dr. és Gyöngyösi Nándor dr. : Budapest szobrai az utolsó tiz évben.

Képzőművészet. 1931. 42.sz. 15o.l.

Mit látsz, szabrászom.

T.I. Pietà-ja szerény igénnyé s művészi megítélésre
jellemző tartását szemét Hiúsok Mesterével egyúttal
készített síremlékre.

Isz.J.

MDK

Téth István, szobrász és
Foerk Ernő műépitő.

aIII. sz. teremben:
pálya müvük felállitva.

Műcsarnok. - Kiáll.

Az Erzsébet-emlékmü.
Művészet.1913. 205-6.1.

MDK

Tóth István, szobrászm.

1500 koronás dijat kapott.

Müvészet.: A Kossuth-szoborpályázat végre dülöre jutott. - Szalon Ujs. 1908 7.sz. 1908. lo.l.

MDK

Tóth István, szobrászm.

pálya- művét megvették.

P.A.: A Kossuth-szobor pályázata. Bp. EP-IP 16. sz. 167. l. 1908. ápr. 19

MDK

Tóth István

szobrászati szakbizottság tagja lett

Az Orsz.M.Képzőm.Társ.választmánya... Épitő Ipar Épitő Művészet 1916.máj.7.

116.l.

MDK

Tóth István, debreceni ép.mester

a Guthi-telken létesitendö cselédlakások épitésével Debrecen város tanácsa öt bizta meg.

Cselédlakások Debrecenben.
Vállalkozók Közlönye. Bü. 1909. szept. 22. 6.1.

M.D.K.

Tóth István, aobrás

pályaművét 2000 K-ás
jutalomra javasolták a
kassai II. Rákóczi Ferenc
sircmlék-pályázaton.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1908. XXIX. évf.

febr. 12. sz. 13. old.

MDK

Téth István, szobrász és
Foerk Ernő műépitő.

III. sz. teremben:
pálya müvük felállitva.

Müvészainak. - Kiáll.

Az Erzsébet-emlékmü.
Művészet. 1913. 2o5-6.1.

MDK

zentai Tóth István

Törülköző nő, terr.

7.nemzeti képzőm. kiáll. 1944. jun. Műcs.

M.D.K.

M. Tóth István, festőművész

1958-ban a Müv. Miniszterium által a Múz.-nak vásárolt "Parkban" c. képe. ~~Alba Regia II-III.~~ 1200. 58.8.1.

F. Petres Éva: Uj szerzeménye.

Az István Király Múz. Évkönyve. Alba Regia. II-III. 1961-62. Székesfehérvár, 1963

M.D.K.

M.Lóth István, festőművész

1958-ban a Műv.Miniszterium által a Múz.-nak vásárolt "Faluvége" c. képe.Ltsz9 58.9.1. 120.o.

F.Petres Éva: Uj szerzemények.

Az István Király Múz.Évkönyve.Alba Regia.II-III. 1961-62.Székesfehérvár,1963

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

FEJÉRMEGYEI HÍRLAP
Mtóth eszlán
1966 OKT 9
1021

(M. Tóth István rajza)

vezett vízizű löttyöt isznak hozzá. Toronyházak, brötchen — és egy pad a zsákutcában.

Micsoda nyár volt, amikor elindultak! Búzakalászok kacér táncában gyönyörködtek az egész úton, amíg a határhoz értek. Fényzuhatag csordult az égből bő folyamként a földekre és boldogan tárta ki termékeny testét a drága vén Pannónia.

Itt a föld is hideg. Hideg és józan. Ebből nem lehetne tündérvárat építeni, ezt nem lehetne az újak között pergetni, ennek nincs illata, selymes puhasága, erre nem lehetne leheveredni, tücsökmuzsikát hallgatni, jövő terveket színezni... ezen csak járni lehet, csikorgó, kemény léptekkel, vagy tántorogni bizonytalanul, keresni legalább egy padot a zsákutcában.

A terv éjszaka született. A felesége suttogta fülébe, amikor ebbe a városba érkeztek. Sötét volt a szállodai szobában, fáradtak voltak az egész napi városnézéstől, nem tudtak elaludni és az asszony forró, illatos mellét tárta feléje, kínálva és vágyva a gyönyört.

Hajnalig vitatkoztak, mert ő nehézkes. Egész életében az volt, földforgató őseitől örökölte a töprengést, a mérlegelést. Mindent megfontolni — ezt mondta az apja, amikor ő elindult a város felé, az egyetemre...

Az egyetem...! Milyen boldog volt akkor is! Valami forróság öntötte el a szívét, meg az agyát, amikor átlépte az egyetem kapuját. Arra gondolt, hogy édesanyja öreg bibliájában megtalálta a család történetét. 1810-től minden benne volt... „született ekkor meghalt ekkor"... és másfél évszázad után, ő a szolgák késői unokája, a családban elsőként lépte át az egyetem kapuját. Ez akkor sor is. A szalonnáz
kollégium, a mohács
és a betemetett öreg
kút a falu mellett
legelőn. A napfény,
hullott a falusi iskol
fekete táblára és
szomszédék lánya,
először csókolózott é

Nemzeti közösség! Mi is az? Az energia, ami falat épít, ami őt felemelte, ami a szolgaősök unokájából mérnököt csinált! Az az akarat, ami ott lüktet, él, alkot, azon a távoli földön, ahová akkor délelőtt elindult az autóbusz! Azokkal, akik elismerő tisztelettel megnézték a Nyugat fényeit, azután visszatértek betonutat, meg házat építeni, szántani és aratni, ölelni és gyermeket nevelni, vergődni, káromkodni, elkeseredni és lelkesedni, búsulni és örülni, átkozódni és dicsérni.

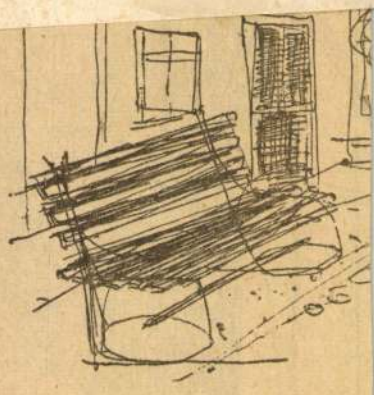

Batthyány János

— Legenda és történe

(1849. október hatodikán végeztette ki Haynau a budai Újépületben Batthyány Lajost, az első magyar felelős miniszterelnököt. Utolsó napjairól sokat írtak már, ám a történelemkönyvek nem melítik az alábbi történetet. Batthyány egyik fogolytársa ugyan említést tett róla naplójában, s a Vas megyei Jánosháza népe is szájhagyományként megőrizte számunkra.)

1849 januárjában Reichardt őrnagy belépett a budai katonai körzet parancsnokának szobájába, és ezt jelentette:

— Ezredes úr, Windischgraetz tábornagy úr parancsára január nyolcadikán este gróf Batthyány Lajost letartóztattam és Budán, az Országházban őrizet alá helyeztetém.

Az udvarról vezényszavak hangzottak fel: Halt!... Hab' Acht!... Links um!...

Az ezredes válasza egy csöppnyi erőltetett mosoly, s únott fejbólintás volt.

*

Néhány hónap múltával, áprilisban Batthyány Lajosné búcsúzni ment férje börtönébe, a Várba. Az első magyar miniszterelnök üzent érte: „Holnap elindítják a fogolyszállítmányt Bécs felé!"

Batthyányné tudta már, hogy a magyar hadak Pest

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
M. Tóth István
FEJÉRMEGYEI HÍRLAP
1966 AUG 20.
1021

VIRÁGOK

(M. Tóth István rajza)

„Folyékony gyümölcs"

CSALÁDI KÖRBEN

A hazánkba látogató külföldiek nagy előszeretettel fogyasztják forgalomban lévő gyümölcsleveinket. Dicsérik a nemes gyümölcsök kiváló zamatát, mely jóformán károsodás nélkül konzerválódik a kis palackokban. Az igazsághoz tartozik, hogy országunk lakossága még nem ismerte fel kellő mértékben a gyümölcslé-fogyasztás jelentőségét. Így adódhat az, hogy mind európai-, mind világviszonylatban rendkívül rossz „helyezésünk" van az egy főre eső fogyasztásban. Ennek okát elsősorban abban kell keresni, hogy az emberek a frissítő hatáson túl igen keveset tudnak a gyümölcslevekről.

A gyümölcslevek tápértéküket cukortartalmuknak köszönhetik, ami minden különösebb emésztőmunka nélkül, gyorsan szívódik fel a szervezetben. Az üdítőhatás a gyümölcslében lévő almasavnak, citromsavnak, borkősavnak és ezek savanyú sóinak köszönhető. A

és vetik alá a további feldolgozási műveleteknek. Úgy látszik, hogy a hazai fogyasztóknak — akik a belföldi gyümölcsöket nyáron egyébként is bőségesen megvásárolhatják — ez a gyümölcslé kedvencükké vált. Legalábbis erre enged következtetni a nehezen kielégíthető, egyre növekvő szükséglet.

Korunk asszonyai

Bemutatj
Makoldi Mih

Makoldi Mih

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

FEJÉRMEGYEI HÍRLAP
1966 OKT 9

1021

Pénteken délután helyezték el az Ybl Miklós Általános Iskola homlokzatán az M. Tóth István tervei alapján készült kovácsoltvas díszítőelemet.

ról. Milyen lesz a divatszín?

— Erre nincs szabály. Az a fontos, hogy a sál a kosztüm vagy a kabát színével mindig harmonizáljon. Örömmel mondhatom, hogy végre a népszerű szintetikus anyagból készült sálakból

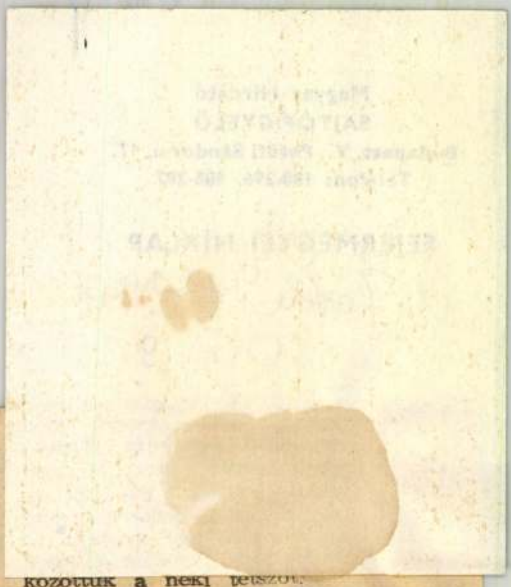

közöttük a neki

A. E.

más"-ban ezt a szerepet osztották Rátkaira. 57. Nem ez az ital. 59. O. A. G. 60. Értékesít (a = d). 62. Fagylaltot fogyasztó (—'). 63. Énekhang. 65. Talpán van-e? 67. Félig — evezős (!) 69. N. T. E. 70. Magyar családnév. 72. Lásd: vízszintes 33. 75. Felelőssé tesz. 76. Több mint tehetséges. 78. G. O. L. 79. Már nem találja szórakoztatónak. 81. Jegyzett-e? 83. Ipari felhasználásban babakitömésre szolgál. 85. Irataik (—').

FÜGGŐLEGES: 1. Púpos állatom. 2. Az ezüst vegyjele. 3. Virág. 4. Kártyajáték. 5. Bizonyos pénznemben. 6. Hirhedt francia várbörtön (vissza). 7. E. R. F. 8. Nevén nevezett lovát. 9. Az író neve és a darab címe, amelyikben Rátkai Zahar Bargyin szerepét játszotta. 10. Német — fül (kimondva). 11. N. T. 12. Beletörődik, ... aminek jönnie kell. 13. Ebben a darabban ez a szerep a legemlékezetesebb a Rátkai-alakítások közül. 18. Szétdobálta. 20. Algériai város (+'). 22. Rátkai szerepe volt a Tanner John-ban. 25. Település Brazíliában a Rió Grande partján. 27. Átnyújtó. 29. Nagyon szeretné (+ h). 31. Befőtt, ha nem állna el. 34. Össze-vissza kevert italra mondják. 36. Juttat. 38. Kubai miniszter keresztneve. 40. Német — semmi, senki. 42. Város a Szovjetunióban. 44. L. S. 46. Bevarr. 49. Eledel. 51. Ó. M. Y. 55. Kutyafajta. 56. Idegen férfinév-e? 58. Becézett fiúnév. 59. Kevert — szerencsejáték. 61. Névelővel — főzésnél használt alapanyag. 64. Jégbe vágott luk. 66. Becézett Liza. 68. Derékszorító. 71. Gyenge áramforrás. 73. Ön papírra vet. 74. Biztatást kifejező szócska. 77. S. N. T. 80. Valamilyen irányba. 82. Morzejel. 84. Ó. I.

A megfejtést a következő sorok adják: vízszintes 1., 33., 47., 54., 72., valamint a függőleges 9., 13., 22.

Z. Tóth István

MDK

Ülő nő, gipsz

Miccsarnok 1943 Őszi [illegible]rlat

Z. Tóth István

Tanulmányfej, mükő

Micsarnok 1940/41 A magyar művészetért c. kiáll

Z. Tóth István

MDK

Akt, gipsz

Műcsarnok 1941 Jubileumi kiállítás

2. Tóth Istvánné

Akk. Éjpas

mini

A Műemlékek Országos Bizo

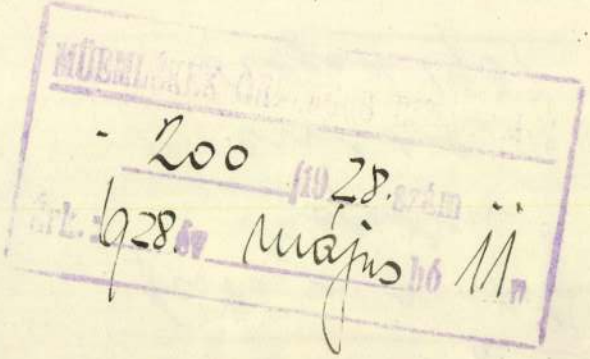
- 200
1928 május 11

Tóth István Jenő

pestő Szeged

lásd életrajzához

Péter László = Juhász

Gyula a képzőművé-
netről.

Szabad Művészet

1955. 8. n. 380. l.

Tóth Ádám József

festőművész

Budai Szépművészeti Társulat kiállítása - Budai Klubban- képével szerepel.

Pesti Hirlap
1935.II.17.

Tóth István József MDK

Tihany, vizf.

Műcsarnok 1937 IV. Nemzeti Képnőm. Kiáll.

(Tóth István Lajos)

nyíregyházai rajztanár
cikke

( ) A műalkotások
tanításának vidéki
problémái. I. Közl.
Rajzoktatás. 1942. III.
cf. 11. sz.

'RIE KIEFER, A.-G.
ALLEIN (SALZBURG)

Oberalm, am 29. März 1921.

nlékek Országos Bizcttsága

B u d a p e s t

VI., Állatkerti-Ut 1 SZ.

ehr geehrtes Schreiben vom 10. ds.

MDK

Tóth Istvánné

V. Orsz. Iparm. kiáll. Műcs. 1965.

Tóth Istvánné M.D.K.

Karton ,repr.

Ipari művészet Bp. 1960.

Tóth Istvánné

MDK

Hímzéseivel

szerepelt a Zrínyi emeleti társalgójában megnyílt kiállításon.

—: Fotók, hímzések, rajzok kiállítása.

Uj Komló. 1963. ápr. 2.

M. P. U

TÓTH Istvánné textilkerező
ujításával a fotocellas telmnyomó-
géppel a régi tervekből új hatású
mintók jöttek létre (1961)
A kistext tervezője
Horváts Judit: Kis lak a Kistextben

Magyar Nemzet 1962. julius 22. 8. l.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

1965 MÁJ 16
FEJÉR MEGYEI HIRLAP

1021

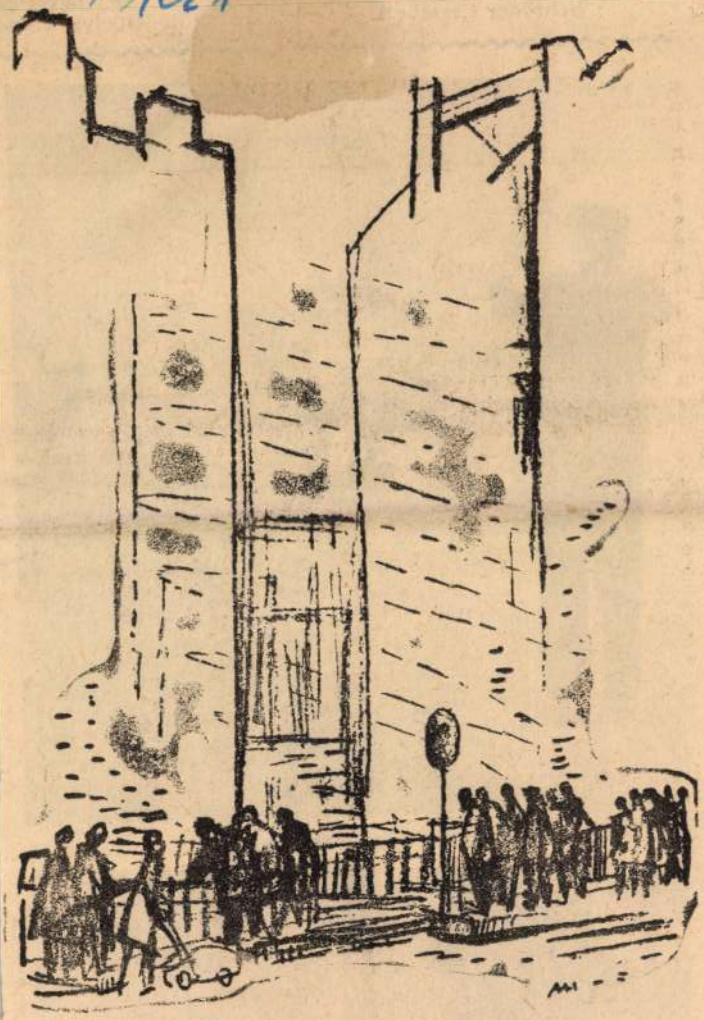

M. Tóth István: Mézők, a romkerti ásatásnál

Nem nehez
van cél.

Schr

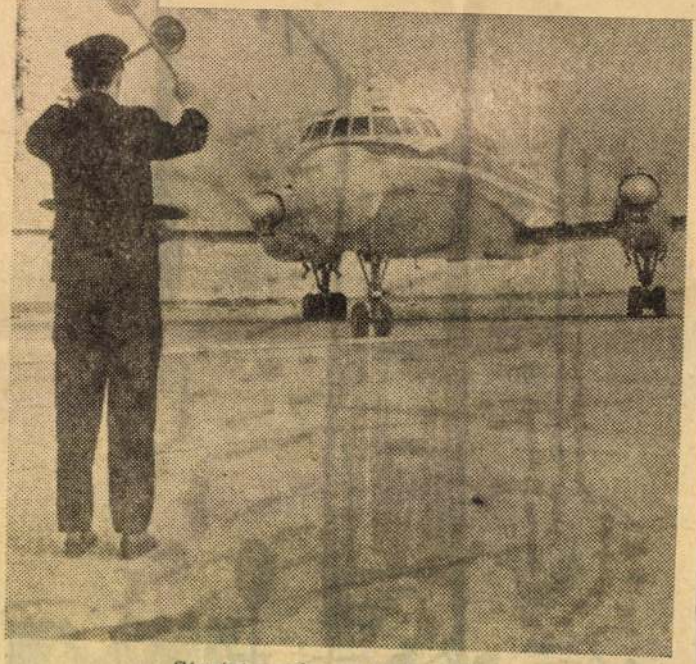

Startol a gép, szabad az út.

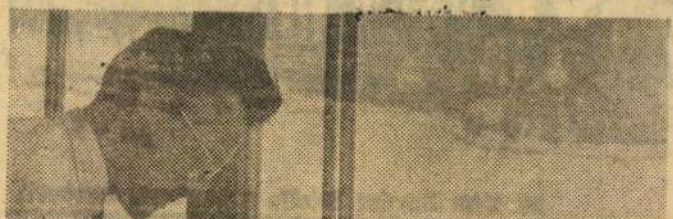

KÖNYVEKRŐL

Szombathely az irodalomban

A vasi föld nem szűkölködött kitűnő írókban, költőkben, csak éppen Szombathelyre jutott kevés belőlük. A szellemi élet csak a 18. század újjáéledésével kezd kialakulni a városban, de a megye többi városkájában, sőt falvaiban is seregestül törnek nyilvánosságra tudós tanárok, írók, költők egyaránt. *Mikes Kelemen* Törökországi levelei itt jelentek meg először, s itt szavalta el *Berzsenyi Dániel* A fennköltnemességhez c. versét. Itt írta verseit a két világháború között *Ősz Iván* és *Bárdosi Németh János*. Az utóbbi Szegény ország c. kötete 1942-ben jelent meg. A költő Szombathelyen élt, innen szemlélte a vasi föld gondjait. A kötet záró versében, a Hazáról és Európáról vallott:

„A tájat mondjam: dombjait, a fákat?
Vagy azt az érzést, mely nyomaszt és áthat?
Ki nem mondhatom sorsom és a földem
keservét, ahogy látom, örököltem.
Ezer veszély közt mindig, szakadatlan,
a nép bilincsben, bölcsőnk bezárt katlan."

Részben innen indult Weöres Sándor, aki a Berzsenyi által megénekelt Kemenesalján, Csöngén született. Itt munkálkodott a két világháború között a kiváló tudós és szerkesztő, *Pável Ágoston*, akiről *Weöres Sándor* írt emlékverset:

„Esztendők szállnak, vándor felhők
piros sugárban, lila homályban —
Pável Ágoston, higyjek-e nékik,
hogy tíz éve nem vagy az élők sorában?
Percek siklanak az idő árján,
ezüst pikkelyük villan, mint az álom,
mire megfognék egyet, már eltűnt —
higyjek-e nékik, bátyám, barátom?

Megint egy év múlt, eljött a másik,
messzi a fecskék sötétkék szárnya,
fagyos a szikla, dermed a forrás,
téli napoknak hosszú az árnya,
de a homályból kinyújtózik
növekvő nappalok aranyos karja.
Szombathely földje csontodat rejti,
híredet soha el nem takarja.

Ma egyik legszebb sétány őrzi a népek közötti barátság és testvériség, a neves szlovén írónak, Cankar-nak műveit fordító, Dunántúl egyik legszínvonalasabb tudományos folyóiratát létrehívó és szerkesztő *Pável Ágoston*nak a nevét.

Szombathely azonban nem annyira íróinak és költőinek köszönheti hírnevét, hanem inkább történetének. Ebből is négy korszak az, ami a forrásokból különösebb éllel emelkedik ki: a római kor, a 18. századi barokk, a 19. század utolsó évtizedének lendületes építkezése s a mi éveinkben folyó városrekonstrukció, amelynek során ismét új város születik.

Gosztonyi János győri püspök a 15 .század végén nem ok nélkül nevezte a várost *„Nyugat-Magyarország kapujának és várának"*. Szombathely az említett korszakokban a szép és kitüntető elnevezést megérdemelte.

*

Szombathelyt is a rómaiak alapították, mint majdnem minden dunántúli városunkat, ahol lábuk nyoma, kezük munkája föllelhető. *„Pannónia, az arany földje ez"* — énekli Illyés Gyula s talán nincs is olyan négyszögöle Pannóniának, ahol római

A nyolcadik osztály kötelező olvasmánya a „Légy jó mindhalálig" című Móricz-regény. Mielőtt részletes tárgyalására került volna a sor, két órán át a legérdekesebb részleteket olvastam fel a regényből (Idáig csak nehány, magyarból elégséges osztályzatú tanuló nem olvasta el, közöttük természetesen Csáti Jóska sem.) Nem tudtam még a könyvtárba becsalogatni soha, bár nemcsak vasárnap délelőtt, hanem a minden második heti délutáni tanítás után is útba ejthetné a könyvtárt, hazafelé előtte megy el, s akkor a könyvtár nyitva van. Félre raktam a számára nemcsak a legkiválóbb ifjúsági könyveket Mórától, hanem egyszerű fizikai kísérleteket tárgyaló könyvet is. Nem óhajtotta egyiket sem.

— De most a kötelező olvasmányt el kell olvasnod, Jóska! Már ott van részedre a könyvtári fiókomban. Bejössz-e érte?

— Nem tudom.

— Hát nem ígéred meg, hogy találkozunk a könyvtárban?

— Nem.

— Felhozzam-e az iskolába?

Mosolyogva rázza a fejét. A társai nem csodálkoznak ők is csak mosolyognak, ismerik Jóskát nyolc éve. Mit tehetnék mást, egyelőre én is mosolygok ezen a csökönyös irtózáson. Ilyennel még nem találkoztam. Pedig nagyon izgat a dolog, napokig nem megy ki a fejemből.

Hogy a szülők eddig sem olvastak, a múlt bűneinek rovására kell írnom, de e téren sem adom fel a lehetőséget. Hogy a termelőszövetkezeti traktoros édesapa ma sem olvas könyvet, ez, sajnos, nem kivételes eset, mert tény, hogy traktorosaink általában nem olvasnak (belépési lapjaink bizonyítják). Ennek okát ők nehéz munkaviszonyaikkal magyarázzák; szabad óráikban nem kívánják a szellemi szórakozást sem, tétlenül pihennek. De Csáti Jóska szellemi igénytelenségéért — úgy érzem — minden nevelő felelős, aki eddig tanította.

Vajon akadt-e az elmúlt évek folyamán, aki többször is megkísérelte volna, hogy egy-egy megfelelő könyvet a kezébe adjon? Ez a tanuló nem követheti a régebben neveltek szomorú példáját, sorsuk sem ismétlődhet az övében, hiszen a világ százszorosan megváltozott körülöttünk. S azt is érzem: most én vagyok felelős ennek a gyermekifjúnak szellemi igényeiért. Éhséget kellene benne ébresztenem!

Úgy érzem, ennek a nehéz, de szép feladatnak a megoldását a szülőknél kell elkezdenem. Lehet, hogy éppen olyan ellenállásba ütközöm, mint a fiúknál, de akkor is meg kell tennem az első lépést. Mindent elkövetek, hogy ezzel az alig megszólaló, hallgatag ifjúval elérjem kitűzött célomat, éppen az ő érdekében s egyben társadalmunk javára. Hiszen sok hasonló képességű tanulónk igen sokat olvas. A lehetőségem adott, pedagógus és könyvtáros is vagyok egy személyben. Hiszem, hogy beszámolhatok majd egy reménytelennek látszó feladat megoldásáról.

Tanka János

ÉRTÉKES IZLANDI KÉZIRATOT vásároltak — 36 000 fontért — közösen az izlandi pénzintézetek egy londoni árverésen. A híres Skardsbok kézirat (Codex Scardensis) az egyetlen olyan történelmi dokumentum, amely még magánkézben volt. A kézirat a XIV. században keletkezett, s az izlandiak nemzeti kincsüknek tekintik. (N.)

A Savaria tér. Balra új épületek — jobbra a helyreállított középkori templom

birodalom polgára valamely istenségnek áldozatot ne mutatott volna be, ahol iparos, kereskedő vagy földmívelő ott ne hagyta volna munkája emlékét. *Savaria*-t, a mai Szombathely ősét bizonyára a legelőkelőbb helyek egyike illeti meg a dunántúli római városok ranglistáján.

Ezzel is magyarázható, miért foglalkozott a hazai tudomány oly sokat Savariával, miért jelent meg róla a legtöbb cikk, tanulmány és könyv. Európában nem sok olyan város található, ahol 2000 év történetének folyamatossága olyan kézzelfoghatóan igazolható volna, mint ebben a városban.

A várost Claudius császár alapította, az isteni Claudius, akiről Seneca oly gyilkos szatírával írt s akiről Marton László nem volt hajlandó szobrot készíteni a város nemrég lezajlott 1900 éves alapítási évfordulójára. Mintázott helyette egy szép női alakot, talán Savaria Géniuszát.

Claudius a legmagasabb rangot adta a városnak: *colonia* Claudia Savaria. Virágzó élet alakult itt ki, mert e városon haladt át az Északot Déllel összekötő borostyánút, amelyen a borostyánkövet szállították. A város virágkora az V. századdal lezárult, olvassuk *Kádár Zoltán—Balla Lajos Savaria* c. könyvében. Savaria neve valószínűleg a Savus folyónévből származik.

Kádár Zoltánék tanulmánya rendkívül tömören és mégis világosan foglalja össze a római kori Savariáról az összes fontos tudnivalókat. Mikor a várost 458-ban a földrengés elpusztította, javarészben már a kereszténység uralkodott falai között, erre vallanak a bazilika föltárt romjai. A Quirinusról nevezett bazilikából többek között gyönyörű mozaikok maradtak fenn, az ezeket ábrázoló képek egyetlen Szombathelyről szóló könyvből sem hiányoznak. Savariában született s a franciaországi Toursban működött Márton püspök, akiről Szentmárton község — ma a város egyik része — is tanúskodik.

Savaria római emlékeinek zömét a múzeum őrzi. Kőtárát külön füzet-sorozatban ismertette *P. Buocz Teréz*. Ezeken a reprodukciókon nem kis csodálkozással látjuk a feliratos kövek gyönyörű antik versálisait.

1955-ben, illetve az ebben az évben megindult ásatások során kerültek elő a sabariai Isis-szentély porticusának oszlopdarabjai, párkányzatának díszített s részben föliratos töredékei, domborművű ábrázolatokkal. A szombathelyi múzeum igazgatója, *Szentléleky Tihamér* vezette az ásatásokat. A kultuszról, a szentélyről s a helyreállító munkálatokról jelent meg Szentlélekynek egy részletes tanulmánya *A szombathelyi Isis-szentély* címmel 1960-ban s így belőle az antik világ egyik igen érdekes — kultikus — területe tárul az olvasó elé, annak ellenére, hogy a tárgyalt kérdések nem minden részlete tisztázódott még a tudományos kutatás során.

Szombathely régiségeiről, műemlékeiről a legterjedelmesebb s egyben legszebb könyvet *Kádár Zoltán—Horváth Tibor Antal* és *Géfin Gyula* tollából kaptuk 1961-ben. A történeti rész után a leíró következik — a régiségek, műemlékek szakszerű ismertetése s mindezt jegyzetek, irodalom, tárgy- és névmutató egészíti ki.

Az ismertető jellegű könyvek között elsőnek *Szepesházy Róberté* érdemel figyelmet, különösen, ha az 1943 előtti Szombathelyt akarjuk alaposabban megismerni. 1943-ban jelent meg, 80 sűrűn szedett oldalon. A kiadvány érdeme többek közt az is, hogy a nevezetesebb épületeknél mindig feltünteti az építész nevét. Ismételten találkozunk *Hauszmann Alajosnak*, a budai vár, a Nemzeti Galéria (régen Kúria) építőjének nevével, aki Szombathelyen a városházát tervezte (1880), továbbá a város szülöttének, *Wälder Gyula* műépítész, egyetemi tanárnak a nevével. Az ő tervei szerint építették újjá a Szent Márton templomot (1931).

Szepesházy említi a híres *Herzan*-féle könyvtárat is. E főleg francia könyvekből és kéziratokból álló kb. 5000 kötetes könyvtárról már *Nagy Rezsőné, Géfin Mária* tanulmányt írt a Diárium 1935-ös évfolyamában s méltatta kultúrtörténeti jelentőségét. Herzan püspök, császárok kedvelt diplomatája, a barokk korszak egyik nagyvonalú gyűjtője volt, egyben bőkezű mecénása íróknak és művészeknek. Remek könyvtára gyűjtőmedencéje a felvilágosodás egész irodalmának. Amellett kéziratgyűjtő is, neki köszönhető, hogy Mária Antónia nyakláncperének, (amelyről Szerb Antal is írt) egész kötetre terjedő irattömege fennmaradt, azután egy eredeti levél Napóleon kezeírásával.

Szombathelyt a második világháborúban több súlyos légitámadás érte s a városképben kiemelkedő jelentőségű székesegyháza is elpusztult. A bombák levitték oromzatáról a jelképes szobrokat, bezúzták a főhajót, tönkretették Winterhalder és Spreng mennyezetfreskóit, Maulbertsch és Dorfmeister híres oltárképeit. 1945 augusztusában megindult az újjáépítés s 1947-ben újra állt a székesegyház, az állam és a megye is komoly támogatással járult hozzá a helyreállításhoz. A székesegyház pusztulásáról és újjáépítéséről *Toronyi Németh István* önálló és terjedelmes könyvet írt, amely elsősorban e híres műemlék építészeti és művészeti vonatkozásai miatt értékes.

A felszabadulás után a város egész múltját s részben a jövőjét is összefoglaló könyv először 1947-ben jelent meg, nagyon silány papíron, de dicséretes buzgóságról tanúskodó cikkekkel. Összeállítója és több cikk szerzője *Szepesházi Róbert*. A könyv *címe: — Szombathely-Savaria múltja, jelene és jövője* — és terjedelme is sejteti, hogy valamennyi Szombathelyről megjelent — 1945 utáni — könyv közül ez a legrészletesebb. S valóban Szepesházi könyve valóságos enciklopédiája Szombathely történetének, egészen 1947-ig. Nemcsak a megszokott témákra kerít sort, hanem még olyan részletkérdések megtárgyalására is biztosít helyet, mint II. József reformjainak szombathelyi végrehajtása. A napóleoni háború szombathelyi eseményeinek és a nemesi fölkelés helyi kapcsolatainak is bő teret szentel. Megillető helyre emeli a kitűnő szobrászt, *Rumi Rajki Istvánt*, aki szobrot készített a város nagy polgármesteréről, *Éhen Gyuláról*, s az Afrika-kutató Magyar Lászlóról. Szent Márton-kút-ja is kitűnő alkotás. A város újjáépítésével és jövőjével külön fejezet foglalkozik, ennek olvastán lemérhetjük, hogy mi valósult meg azóta.

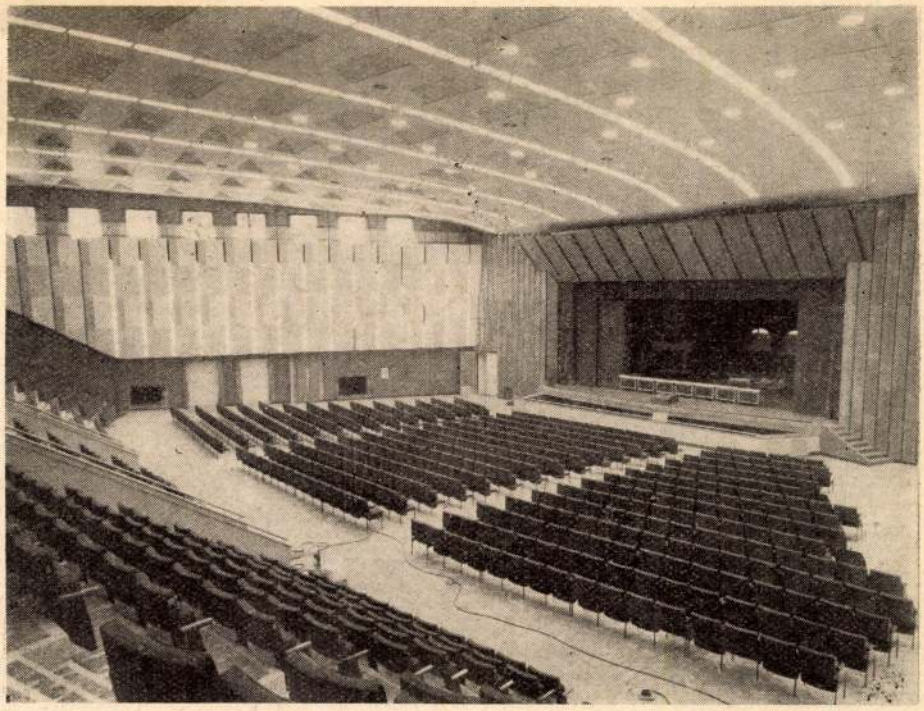

A művelődési és sportház

Ezekről azonban az azóta megjelent ismertetők szolgáltatnak bővebb adatokat. *Brenner* Vilmos és *Majtényi* Károly: *Savaria romjai Szombathely falai között* — ellentétben a kiadvány címével, nemcsak a régi Szombathelyen vezet végig, hanem az akkori jelenen is, amelynek képe az azóta eltelt 10 év alatt ugyancsak megváltozott. Az új létesítmények közül Majtényiék mégcsak az új egészségügyi nővérképző épületet tudták bemutatni. A kalauzt főleg a sok fotó teszi hasznossá.

1958-ban jelent meg *Dömötör Sándor* összeállításában *Szombathelyi séták* címmel az a típusú ismertető, amely már minden tekintetben igyekezett a korszerű szempontoknak eleget tenni. Szombathely „Nyugat-Dunántúl természetes fővárosa", olvassuk a könyvben, amely múltból és jelenből egyaránt a főbb eseményeket emeli ki. *Demográfiai* adatokkal indul, hogyan nőtt a város lakosainak száma 1407-től 1950-ig, 1600-ról 60 000-re. Azután a kerületi beosztást ismerteti, majd a városnak a történelem során elért rangját, (1009-ben már mezőváros). Az első utcakép, amelyet közöl — Bajcsy Zsilinszky nevét viseli s ezt talán jelképnek is vehetjük. — A közigazgatásról szóló fejezet után az egészségügyet ismerteti, számos érdekes adattal. Vak Bottyán tábornok 3 járványkórházat is berendezett annakidején, az első hazai bábaképző pedig 1897-ben nyílt meg. Gyermekosztályának elődje 1904-ben nyílt meg mint gyermekmenhely, s 1911-ben követte az *első* magyar gyermekkórház. A kórházat a 48-as szabadságharc nemzetőr orvosáról, Kossuth Lajos barátjáról, Markusovszky Lajosról nevezték el. Kétezer ágyával ma egyike legnagyobb hazai kórházainknak, pedig, amint a könyvből megtudjuk, mellette honvédkórház is működik, amely a millenium évében, 1896-ban készült el. Kevés várostörténeti műben kapunk ilyen részletesen szemléltető egészségügyi fejezetet.

Az iskolákat csak pár sorban érintve, azokat a neves művészeket sorolja fel, akiket a város adott a magyar kultúrának. (Pl. Tóth István szobrászművész, Derkovits Gyula festőművész, P. Márkus Emília színművésznő.) — A csillagvizsgáló és az 1908-ban megnyílt Savaria Múzeum után a két világháború közötti időszak egyik legszínvonalasabb tudományos folyóiratát mutatja be (a Vasi Szemlét, később Dunántúli Szemle). Elmondja Mikes Kelemen Törökországi leveleinek szombathelyi — első — kiadásának történeti körülményeit. A kötetet *bibliográfia* egészíti ki, ami a város iránt érdeklődnek, hasznos útmutató a forrásokra nézve.

1960-ban jelent meg *Pethő Tibor: Budapest, Szombathely, Kőszeg* című úti-

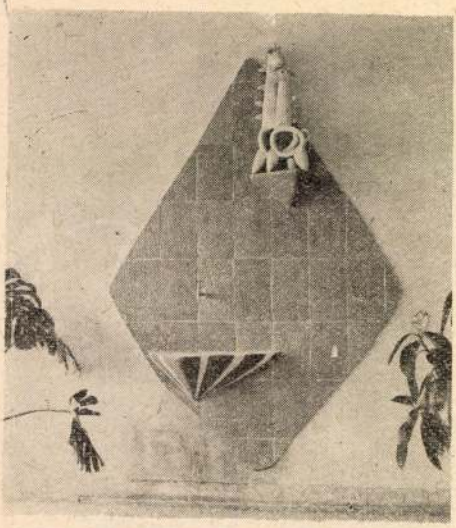

Díszkút a Fürst Sándor utcában

könyve, amely az [illegible]ng-lalja össze Szomb[illegible]it a várossal ismerk[illegible] nia vagy megt[illegible] tólag támaszk[illegible] néhány eredeti megállapítással nála találkozunk egyedül. Helyesen állapítja meg, hogy a város voltaképpen a török hódításnak köszönheti mindazt, amivé lett. Mivel kívül esett a török által megszállt területen, Vasvár eleste után idemenekült a vármegye s ettől kezdve lett megyeszékhely, később vasúti csomópont, s az ország „nyugati királynője", noha e kifejezést Pethő túlzásnak ítéli. Azt is találóan jegyzi meg, hogy Szombathely sohasem lett olyan értelemben „papi" város, mint Esztergom, noha a legszámottevőbb műemlékei közt számos alkotás fűződik a felvilágosodás szellemiségéhez hajló Szily János püspök nevéhez. A püspökség is csak 1777-ben létesült. Dzsentri városnak sem nevezhető oly értelemben, mint Nyíregyháza, Zalaegerszeg vagy Kaposvár. „Századvégi rohamos fejlődését is józan és tevékeny polgárságának köszönhette." Figyelemre méltóan elemzi a két világháború közötti időszakot is.

Arról, hogy mi mindent kapott a város 1945 óta, intézményekben és épületekben 1960-ig, a *Szombathely 1960* című kiadvány számol be, amely a város 15 évének fejlődési adatait és eredményeit rögzíti írásba és képbe. A város — többek között — Felsőfokú Tanítóképző Intézetet kapott, amelynek működésével külön kiadvány foglalkozik. E sorok írójának *Épülő Szombathely* című ismertetője 1963-ig mutatja be azokat a kulturális épületeket, amelyeket a város újabban emelt, ez utóbbiak közül részletesen ismerteti az 1963-ban felavatott Művelődési és Sportházat.

Néhány részletkérdéssel foglalkozó monográfia megemlítése gazdagíthatja a várostól eddig kialakult képet: *Fodor* Henrik *A százéves szombathelyi Kisdedóvó Intézet*-ről 1958-ban jelentetett meg egy terjedelmes kiadványt, *Kuntár Lajos* a szombathelyi könyvnyomdászat történetét foglalta össze, amelyben szellemes újításként külön fejezetbe gyűjtötte össze a szombathelyi kiadványok nevezetesebb sajtóhibáit (5 oldalon keresztül). A fiatalon elhunyt *Ulrich Tibor Szombathely nyomdái*-t dolgozta föl igen alapos munkában. *Szabados M.* Rajmunda O. P.—*Vágó Lajos: Savaria-Szombathely bibliográfia* című könyve a tudományos kutatás számára nélkülözhetetlen.

Befejezésül hadd említsük meg, hogy ez év januárjában jelentette meg a városi tanács *Szombathely 1965* című könyvét, mely képes beszámolót közöl a város legújabb gazdasági, kulturális és építészeti eredményeiről. Továbbá Szombathelyen *Életünk* címmel évnegyedes folyóirat jelenik meg irodalmi és művészeti tartalommal.

Szij Rezső

BIBLIOGRÁFIA

Brenner János: Szombathely városépítéstörténete a XIX. század második felétől az első világháborúig. — Építés- és Közlekedéstudományi Közlemények. 1959/1—2. sz. 131—189. l.
Brenner Vilmos—Majthényi Károly: Savaria romjai Szombathely falai között. Szombathely, 1956.
Felsőfokú Tanítóképző Intézet. Szombathely, 1961. Megyei Tanács művelődésügyi osztály, 14 l.
Fodor Henrik: A százéves szombathelyi kisdedóvó intézet. Szombathely, 1958. Megyei Tanács, 55 l. (Vasi Kiskönyvtár 1.)
Kádár Zoltán—Balla Lajos: Savaria. Képzőművészeti, 1958. 46 l.
Kádár Zoltán—Horváth Tibor Antal—Gerlin Gyula: Szombathely. 1961. Képzőművészeti, 173 l. (Magyar Műemlékek)
Kuntár Lajos: A szombathelyi könyvnyomdászat története. Szombathely, 1957. Pável Ágoston Néprajzi Munkaközösség, 85 l.
Pethő Tibor: Budapest—Szombathely—Kőszeg. [1960.] Panoráma, 148 l.
Szabados M. Rajmunda—Vágó Lajos: Savaria—Szombathely (bibliográfia.) Szombathely, 1948. 177. l.
Szentléleky Tihamér: A szombathelyi Isis-szentély. 1960. Képzőművészeti, 34 l.
Szepesházy Róbert: Szombathely-Savaria ismertetője. Szombathely, 1943. 80 l.
Szij Rezső: Az épülő Szombathely. Szombathely, 1963. Megyei Tanács VB, 32 l.
Szombathely-Savaria múltja, jelene, jövője. Szombathely, 1947. 180 l.
Szombathely [évkönyv-sorozat] 1964., 1965. Szombathely Városi Tanács.
Szombathelyi séták. Összeáll. Dömötör Sándor. Szombathely, 1958. Városi Tanács, 96 l.
Toronyi Németh István: Szombathely ünnepe. Szombathely, 1947. 57 l.
Ulrich Tibor: Szombathely nyomdái 1787—1900. Szombathely, 1960. Savaria Múzeum, 228 l.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Tóth István

PETŐFI NÉPE

1965 MAJ 12

1021

Középpontban: az ember

Május közepén zárul a ceglédi Kossuth Múzeumban Tóth István fotóművész gyűjteményes kiállítása. Száz művészi foto. A portrétól a tájképen keresztül a riportfotóig szinte minden műfaj.

Tóth Istvánnal, a Duna—Tisza közi Mezőgazdasági Kísérleti Intézetben berendezett laboratóriumában beszélgettünk el pályafutásáról; munkásságáról, amelyet a nemzetközi elismerés számos megnyilvánulása fémjelez.

— „Véletlenül" lettem fotós, csaknem két évtizede. Az egyik barátom, szorult anyagi helyzetében, eladásra kínálta a gépét. Akkor még csupán arra gondoltam, hogy a családról készítek majd „háztáji" fényképeket. A kezdetleges masina azonban már néhány hónap múlva kedvet csinált ahhoz, hogy a sablonnál többre törekedjem. Szaklapokat kezdtem olvasgatni, majd személyes kapcsolatba kerültem Haller Frigyessel, a neves fotóesztétával. Hogy művészi rangot értem el, azt elsősorban neki köszönhetem. Bírált, biztatott, nevelt; s egy szép napon meghívót nyomott a kezembe: a bordeaux-i nemzetközi kiállításra szólt. Engedtem az ösztönzésnek, s részt vettem. Itt értem el az első sikert: négy képem „a falra került".

Ezután még komolyabban mélyedtem el ebben a művészeti ágban; tanulmányoztam a képszerkesztés törvényeit; esztétikai fogalmakkal, követelményekkel ismerkedtem. Bizony évekig tartó szívós, kitartó elméleti és gyakorlati elfoglaltsággal járt ez.

A siker nem is maradt el. Tóth István 1956-ban a budapesti országos fotoművészeti pályázaton a tájképek csoportjában „Alkony" című képével az első díjat érdemelte ki. Ezt még ugyanabban az évben egy újabb első díj követte, majd nemsokára minden kiállító legnagyobb álma: az első aranyérem. Nagydíjak, érmek — csaknem évről évre —, tagság megannyi művészegyesületben, elismerő szakcikkek a hazai és a külföldi folyóiratokban.

— Mi a művészi hitvallása?

— Témáim középpontjában mindenekelőtt az ember áll, az ifjúkortól az aggkorig, örömével és bánataival, munkában és pihenésben. Nem véletlen, hogy a „Vasembereket" tartom kedvenc képemnek, amelynek főalakjai martinászok. De kereső foglalkozásom, a kísérleti intézetben végzett üzemi fényképezés is számtalan lehetőséget nyújt az emberi munka előtérbe helyezésére. Ilyen jellegű képeim a — kiállításomon is szereplő — Paradicsomnemesítők, Bonitáló leány, Magszedők, vagy a Rozsnemesítők...

— Melyek a legközelebbi művészi célkitűzései?

— A közeljövő terve: még többet foglalkozni a munka művészi ábrázolásával. Az elkövetkező évek számomra e szándék jegyében telnek majd el.

...A műterem fényárban úszik, de künn halványulnak már a színek, s a táj nemsokára olyanná válik, mint egy kezdő fotós túlexponált képe...

Jóba Tibor

SPOR

Olimpia 1965" versenyről

Kecskeméten a versenyeket az alábbi időpontokban rendezik meg. Atlétikában május 20-án, csütörtökön du. fél 3-kor a Belső Városi Pályán. Tornában május 19-én du. 3 órakor a Katona József Gimnáziumban. Úszásban május 20-án Kiskunfélegyházán du. 3 órakor. — A kosárlabdában május 20-án du. 3 órakor a Dózsa-pályán, labdarúgásban a nevezések számától függően május 19—20—21-én a később kijelölendő helyeken. A bajai versenyek helyét és időpontját később közöljük.

KIK FEDEZIK A KÖLTSÉGEKET?

Az úttörő olimpia rendezésével kapcsolatos minden költséget a rendezőség fedez. A városi versenyeken a részvétel költsége — tehát az esetleges utazási, vagy étkezési költség — a résztvevőket terheli, de a további versenyek során — tehát a középdöntőkön és döntőkön — már ezt is a rendezők fizetik.

Pajtások! Sokan közületek bizonyára már hallották a televízió felhívását. Az idő most már rövid. Aki részt akar venni a versenysorozaton, haladéktalanul jelentkezzen az úttörőcsapat vezetőjénél, mert csak azok indulhatnak, akiknek nevezését pontos időben beküldik. Az úttörőcsapat-vezetőket kérjük, hogy az összegyűjtött nevezéseket szám szerint küldjék be a rendezőség fent közölt címére.

Vegyetek részt az „Úttörő Olimpia 1965." versenyein.

Megyei TS elnöksége

Megyei úttörőelnökség

TEKEHÍRADÓ

Kecskeméti MÁV— Kőbányai Sör 5:3 (2108—2061)

NB I-es női mérkőzés, Kecskemét, Építők-pálya.

Tavaly még volt egy jó kettős tekepálya Kecskeméten — a MÁV-pálya —, amelyen NB I-es mérkőzéseket is lehetett játszani. Az idénre négyes pályát ígértek és a kettős pályát elvették, úgyhogy mind az NB I-es női, mind az NB I-es férfi

A bajnokjelölt FTC ellen, annak otthonában semmi esélye nem volt a sereghajtó kecskeméti csapatnak. Ennek ellenére a kecskeméti tekézők javuló formában igen lelkesen küzdöttek, és az eredményük jobb is lehetett volna, hiszen Földházi csak két fával kapott ki Reibltől. A kecskemétiek közül különösen Mozsár — győzött 442 fával — és Pintér Tibor szerepelt jól. Tekézőink közül Pintér T.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

M. Tóth István

FEJÉR MEGYEI HIRLAP

1984 MÁJ 30

1021

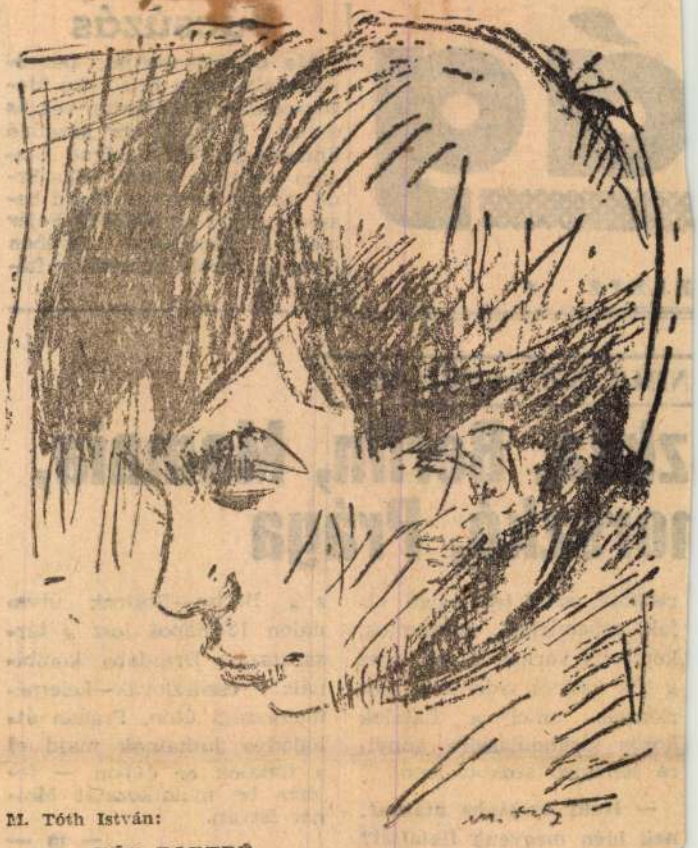

M. Tóth István:

KÉT PORTRÉ

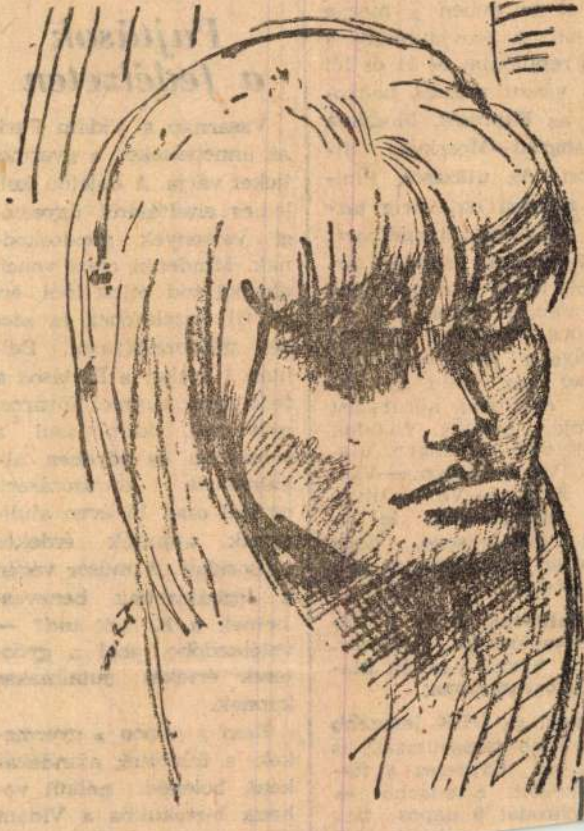

ág

KLETE *

Ma délelőtt tartják ünnepélyüket a Felsőfokú Mezőgazdasági Technikum végzős diákjai. A fél 11-kor kezdődő ünnepségen, Váncsa Jenő igazgató megnyítója után Tóka Ernő igazgatóhelyettes mond beszédet, majd az MSZMP Fejér megyei Bizottsága nevében Gyenge Károly búcsúzik a fiataloktól.

NDUL AZ EXPRESSZ:

zkva, Berlin, Mamaia, norszkó, Prága

risztika, szép természeti tájak, műemlékek, múzeumok, képtárak várnak rájuk, s az a sok kedves vidámság, szórakozás, amely a fiatalok közös kirándulásaira annyira jellemző szokott lenni.

— Hány országba utazhatnak idén megyénk fiataljai?

— Öt ország túráira visszük el ez évben a megye fiataljait. A Szovjetunióba 9 napos repülőutat és 11 és fél napos vasúti utazást bonyolít le az Expressz, Moszkva—Leningrád—Moszkva útvonalon. Az utazások júniustól egészen októberig tartanak .A román tengerpartra, Mamaiába, szintén repülővel, 10 és félnapos üdülésre mennek fiataljaink. A 13 napos bulgáriai üdülés színhelye a gyönyörű Primorszkó lesz. Indít az Expressz Ausztriai körutazást is, Fejér megyei fiatalok részvételével. A lengyel utazások Varsó—Gdynia—Varsó és Krakkó—Varsó útvonalon bonyolódnak le — utóbbi érdekessége, hogy szilveszteri mulatsággal lesz egybekötve.

— Hallottuk, hogy a Német Demokratikus Köztársaság is benne van az utazások programjában.

— Igen, az NDK legszebb tájaira több társasutazást is szervez az Expressz a fiatalok között. Eisenachot és Friedrichrodát 9 napos tár- [illegible] fel s a Berlin—Rostock útvonalon 12 napos lesz a társasutazás. Drezdába kombinált csehszlovák—keletnémetországi úton, Prágán áthaladva juthatnak majd el a fiatalok ez évben — fejezte be nyilatkozatát Molnár István.

— m —

Pajtások a fedélzeten

Vasárnap a Vidám Park az ünnepelteket, a gyermekeket várja. A délelőtt kellemes eltöltéséről ügyességi versenyek gondoskodnak. Mindenki részt vehet, aki jól tud célba lőni, ért az íjj kezeléséhez és szeret görkorcsolyázni. Délután 4 órakor a Pajtások a fedélzeten címmel fővárosi művészek, kárpótlásul a mozikban és tévében alkalmazott korlátozásért, ezúttal csak 16 éven aluliaknak ajánlják érdekes műsorukat. A műsor végén a legbátrabbak benevezhetnek a Ki mit tud? — vetélkedőbe, ahol a győztesek értékes jutalmakat kapnak.

Ezen a napon a gyermekek, a felnőttek ajándékaként, belépődíj nélkül vehetik birtokukba a Vidám Park vidámságait.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

FEJÉR MEGYEI HIRLAP

M. Tóth István

1964 AUG 2 0.

1021

(M. Tóth István rajza)

átó

vjet novella

Szolzser.yicin: Iván Gyenisov egy napja. De ha helyes irodalompolitikai igénk, s tegyük hozzá: olvasói igény is, hogy új alkotásokat adjunk magyar nyelven a hazai olvasótábor kezébe, akkor csak helyeselni lehet a válogatás módszerét.

Az is világos, hogy olyan vonatkozásban sem törekedhetett teljességre ez a kötet, hogy a szovjet irodalom teljes gazdaságából, s nemzeti formákból adjon akárcsak ízelítőt. De az orosz elbeszélő irodalom legkiforrottabb, leggazdagabb anyagaival szolgál.

Az ismert nevek, Karakevics, Antonov, Kazakov mellett nyilván a magyar olvasóközönség a jövőben kedvenc szerzői között fogja számontartani az ebben a kötetben bemutatkozó szovjet írókat, mint egy nagymúltú és gazdag irodalom méltó képviselőit.

A novellák, akár a tajgán, akár a rakétalaboratóriumban, vagy a szibériai kohóvárosban zajlik is le a cselekménye, szórakoztató, lebilincselő olvasmányt nyújtanak, s egyúttal azt is megmutatják: milyen nagyszerű lehetőségeket tárt a XX. kongresszus az egész szovjet nép előtt.

Bolgár István

---

munkatervünk éppenséggel más művészek idetelepítését is szorgalmazza. Érdekünk csak a közös érdek lehet: magasszínvonalú művészet teremtése.

Eddig a beszélgetés. És hadd fűzzek hozzá magam is néhány gondolatot!

Ha a múlt évben induló Élő Folyóirat végre rendszeresen, havonta be tud mutatkozni, találkozókat szervezhetne művész és közönség közt. Akár minden számában bemutathatnának egy-egy festőt, és nemcsak a Fejér me-

Két történet

G. B. Shaw-ról

A Candide newyorki premierje után Shaw táviratozott a főszerepet játszó Cornélia Skinner színésznőnek: „Kiváló, felülmúlhatatlan!" A dicsérettől megrészegült színésznő visszatáviratozott „Nem megérdemelt a siker!" Shaw válaszolt: „A darabra értettem!" Nemsokára megérkezett a művésznő válasza: „Természetesen én is!"

*

A Pygmalion premierje után tombolt a színház közönsége az elragadtatástól, és a szerzőt követelte. Mégis abban a pillanatban, amikor Shaw végre megjelent a függöny előtt, a karzatról egy velőtrázó fütty vegyült az éljenzésbe. G. B. Shaw kedvesen a karzat felé intett és felkiáltott: „Kedves barátom tökéletesen egy véleményen vagyunk. De mit tehetünk ekkora szótöbbséggel szemben?!"

(Ford. S. Rácz Judit)

Fantasztikus hasonlatosságok

A múlt héten több nyugati lap ismertette azokat a hasonlatosságokat, amelyek Abraham Lincoln és John Kennedy amerikai elnökök meggyilkolását megelőzték és amelyek meggyilkolásuk után bekövetkeztek. Így például:

— Mindkét elnök — Lincoln és Kennedy — a polgári jogokért harcolt.

— Lincolnt 1860-ban, Kennedyt 1960-ban választották meg elnökké.

— Mindkét elnököt pénteken, feleségük szeme láttára gyilkolták meg.

— Mindkét elnököt hátulról lőtték fejbe.

— Mindkét elnök utódját Johnsonnak hívták, demokraták voltak, a déli államokból származtak, s azelőtt szenátorok voltak.

— Andrew Johnson 1808-ban, Lyndon Johnson 1908-ban született.

— John Wilkes Booth-t, Lincoln merénylőjét és Lee Harvey Oswaldot meggyilkolták, még mielőtt bírósági tárgyaláson ítélkezhettek volna felettük.

— Mindkét elnök egy gyermeke meghalt a Fehér Házban.

— Lincoln magántitkára, akit Kennedynek hívtak, azt tanácsolta az elnöknek, hogy ne menjen a színházba.

— Kennedy magántitkára, akit Lincolnnak hívtak, azt tanácsolta az elnöknek, hogy ne menjen Dallasba.

— John Wilkes Booth, miután megölte Lincolnt, a színházi páholyból egy raktárba menekült.

— Lee Harvey Oswald, miután megölte Kennedyt, egy raktárból filmszínházba menekült.

— Mindkét meggyilkolt elnök neve hét betűből áll.

— Mindkét elnök utódjának a neve tizenhárom betűből áll (Andrew Johnson és Lyndon Johnson).

— Mindkét merénylő neve tizenöt betűből áll (John Wilkes Booth és Lee Harvey Oswald).

(News week)

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307
M. Tóth István
FEJÉR MEGYEI HIRLAP

196 JUN-6
1021

PEDAGÓGUSNAPRA

(M. Tóth István rajza)

BEN

van a munkával végignéz rajta.

— Olyan, hogy a kígyó mehetne a tetején — mondja.

Este aztán, ha beszélgetésre kerül a sor, hajnalig is tudna mit mondani. A pohárak egymásutánja csak abban mutatkozik nála, hogy egyre hangosabb lesz. Meg ha nevet, a szeméből folyik a könny.

Leginkább azt szereti hallgatni, ha valaki öregemberek teles cselekedeteit beszéli.

—... hogy ez meg az, még hetvenen túl is mit csinált...

— Na! — kiált közbe dialmasan.

Aztán mekkora öröme van, mikor valaki azt mondja, lhet még az öreg tíz évig ...

Együtt örülnek mindketten, a az öregnek elindul az orvére — mert úgy mondják, bben a korban az jót tesz!

Ha nagyon legénykedik, gy beszél:

— Engem a feleségem fiaal korában se tudott szemmel tartani, hát még most! Mire ő felkél, akkorára én már...!

— Csak nem tán? Még kiderül, hogy míg az öregasszony alszik, addig menyecskék várnak a szőlőtőkék között, aztán Sándor kivisz egy gy kancsó pirosat... Vannak menyecskék közt, akik bor-

Milyen is az ifjúság?

— Történet a „Keopsz" kávéházból —

Laboda Lali a „Keopsz" kávéház állandó vendége már régen szakítani kívánt éppen csak megtűrt helyzetével a Törzsasztalnál. Ezért elhatározta, hogy most már ő is ír valami jó zaftosat ifjúságunk erkölcsi válságáról. Ugyanis az asztal fejesei közül már elég hosszú ideje nemes verseny folyt, ki tud — ahogy „Keopsz"-nyelven kifejezték, — minél penészesebbet írni a mai fiatalokról. Bun Barnabás kisebb eposzt írt a huligánok rémtetteiről, Langy Alajos szociográfiai értekezést az ifjak között népbetegségként fellépő és csak „Quinoseptil"-lel gyógyítható közönyről, s a csak nemrég feltűnt Hukk Elemér is benyújtott egy színháznak egy ifjúsági témájú darabot: „Hurrá, rohadunk" címmel. És bár az utóbbi darabot egyenlőre nem fogják bemutatni, mert a színházat közben lebontották, a dramaturgnak tetszett Elemér alkotása és Laboda Lali érző szívét emiatt is rágta az irigység. Hiszen már 18 éves és még egyetlen dramaturggal sem találkozott.

Az elő lépés az irodalmi pályán az volt, hogy Lali kiírt néhány jelzőt asztaltársai műveiből. „Hullaszagú", „merevközönyös", „álmábanis ásító", „csupareflex" — sorakoztak a jelzők az „Ápisz"-nál vásárolt kockás füzetben. Az utóbbi jelző különösen tetszett neki. A témákat azonban nem lophatta el, — szegény fiúk maguk is oly kínos-keservesen csentek azokat régebbi korok alkotóitól — s arra sem kérhette az őt oly fölényesen lekezelőket, hogy legyenek szívesek, adjanak neki kölcsön valami jó cselekményt, majd elsején megadja... És mert Lalinak magának hiányos élettapasztalatai voltak — a nyolcadik általánossal befejezte tanulmányait, aztán egy ideig otthon magánzott, deztünk a kibernetika társadalmi jelentőségéről...

— Kibernetika, az nem jó — gondolta Lali és hugához fordult, a 16 éves Klárihoz.

— Klárikám, — kérte a csinos, kicsit huncut arcú lányt — részletezd nekem, milyen erkölcstelen ajánlatokat tettek neked az utolsó időkben a gimnáziumba veled járó fiúk.

— Mondjam Póker Lajos esetét?

— Mondjad! — csillant fel Lali szeme és már hozta is a kockás füzetet.

De az ifjú írónak nem volt módja az írásra, mert Póker Lajos azt az erkölcstelenséget követte el, hogy miután Klárit előzőleg biztosította arról, hogy azt sem tudja kicsoda Martinovics Ignác és Klári a diák-körben nagy előadást tartott a magyar jakobinusról, az a piszok Póker felállt és — hozzászólásában — minden dicsőséget elaratott a lány elől.

— Marha! jelentette ki hugának Lali, ami egyrészt nem volt udvarias tőle, másrészt okos sem, mert meghallotta azt apja, a fiára már évek óta „pikkelő" idősebb Laboda Jenő és erkölcsi prédikációban részesítette. — Te fekete bárány...! — fejezte be szavait.

Lali, a bárány már farkassá vált dühében, amikor az utcára ért. Szerencsére azonban találkozott egykori osztálytársával, Szántó Rudival. Rudi ipari tanuló lett, s most szakmunkásként dolgozik egy nagy, Buda-környéki gyárban.

Lali valósággal lerohanta őt:

— Rudikám, mondd, miféle huligánságok történtek mostanában nálatok.

A nagyorrú, kicsit „jampi" módra öltözködő Szántó Rudi komolyan utánagondolt a

Tóth István Lajos IV. c.

l.

Képröm. Fönk Évk

1930-31. 52. l.

niceni. Horváth István földmíves 50 «
ölak. Fodor Gyula ref. lelkész --- 50 «
királyszabadja. Simon Dénes föld-
s --- --- --- --- --- --- --- --- --- 50 «
a. Kron Ferencz tanító --- --- --- 50 «
czali. Rumi István káplán (1907 óta) 50 «

b) *A DMKE ajánlatára:*

tyán. Barna Sándor tanító --- --- 50 K
rokszállás. Meleghegyi Miklós közs.
alnok --- --- --- --- --- --- --- --- 50 «
alma. Tolonich József segédjegyző 100 «
lózsa. Tóth Sándor tanító --- --- --- 50 «
Böröcz András --- --- --- --- 50 «

1. *Vinkovcai Ostjecki.* Balog Károly vezető-
tanító --- --- --- --- --- --- --- --- --- 100 K
2. *Daruvár.* Mészáros Károly ig.-tanító 100 «
3. *Osekovó.* Keszeics Lajos ig.-tanító --- 50 «
4. *Satrinci.* Bella Béla o.-tanító --- --- 50 «

Összegezés.

150 K	jutalmat nyert --- --- --- --- ---	1	kezelő
100 «	« « --- --- --- ---	14	«
50 «	« « --- --- --- --- ---	29	«

Magyarországi ötvösjegyek czimű közleményünk folytatólagos közlését a czikk írójának egyéb téren való lekötöttsége miatt folyóiratunk 4-ik és következő füzeteire kellett elhalasztanunk.

M. Tóth István

Szerepel az alább. tárlaton

(r. i.): Fejér és Veszprém megyei
Képzőművészek III. tárlata
Ignotán

Fejér megyei Hislop 1970 XII. 6

Tóth István

Bach korszak alatt gazdatiszt volt a Széchenyiek birtokán, amikor a fertőhomoki templom számára oltárképet festett /Szt Anna/ és Hodegségen /Szent sir/

Két olajportréval szerepelt a soproni festők első kiállitásán 1847-ben. Történeti jeleneteket is készitett Geiger metszetei után.

Csatkai Endre: A soproni képzőművészet története
Sopron 1962. 8.l.

M.D.K.

Tóth István, vargam.

Axveszprémi Nagy.vargacéh cserépkorsója. Feliratból: "...Tóth István ur céhmesterségében...1843 25 dik novembris."44.kép. Veszprémi Bakony Múz. Lsz:C-29. Függelék: 63. 196.o.

Nagybákay Péter: Veszprémi és Veszprémmegyei céhkorsók. 139.o.

A Veszpróm Megyei Múzeumok Közleményei.4.1965. Veszprém. Kiadja a Veszprém Megyei Múzeumok Igazgatósága. Veszprém, 1965

Tóth István

festő Sopron

l.

Lykanemzromantika
202. l.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36. IV. 1.

Tóth István soproni

fiatótól Bentók Sándor varási

tanácsos arczképe az ottani

muzeumban.

Kugler Alajos – Vezető a

soproni muzeumban 1903. 43.

557	750	610	5500	663	3000
558	500	611	300	664	3500
559	200	612	750	665	2200
560	250	613	1000	666	3500
561	1250	614	500	667	150
562	500	615	500	668	250
563	440	616	150	669	5500
564	1500	617	3000	670	500
565	600	618	500	671	900
566	500	619	250	672	3500
567	500	620	1500	673	4000
568	5000	621	200	674	750
569	1000	622	1250	675	4000
570	2500	623	1000	676	3300
571	10000	624	800	677	1650
572	6000	625	1250	678	200
573	250	626	800	679	200
574	750	627	1000	680	1000
575	1500	628	1250	681	7500
576	500	629	1250	682	400
577	3300	630	1000	683	2000
578	750	631	1000	684	3000
579	550	632	1400	685	250
580	250	633	2200	686	300
581	100	634	1750	687	750
582	1000	635	750	688	15000
583	500	636	1750	689	1250
584	2000	637	1500	690	400
585	1500	638	1500	691	500

Tóth

T. 7. *István*, festő, * 1825, † Sopron 1892. Akadémiai tanulmányai befejeztével Sopronban telepedett le, hol a közélet számos alakját örökítette meg. Művei közül Bartók Sándor városi tanácsnok arcképe a soproni múzeumban van.

E. G. II. 545 l

merítőkanál 210
1614. OVÁLIS TÁLCA, ezüst, trébelt dísszel. 247 gr. 24
1615. TEATARTÓ, csiszolt üveg, ezüst kupakkal 20
1616. MELLTŰ, ezüst, zománcképpel. Gara Arnold műve. Egyetlen példány 15

Tóth István

Sopron festő

Bertok Sándor volt
városi tanácsos archepé

Sopronvármegye és Sopron
Szentett Muzeumában.

Lód

Kugler. Vezető. Sopron.
1903. 43. l.

..... *mühely.*

lyfőnökség!

..... év ..... hó ..... n történő kifize-

..... indokából személyesen meg nem

e ..... számu .....

iztam.

..... évi ..... hó .....

.....

sajátkezü aláirás és munkásszám.

Tóth Ilona
Sopron

Magyar Művészet
1928. 560

16684-88. Posner, Budapest.

Tóth István

akadémiai festő
meghalt Sopronban
67 évés korában.

Vas Víg 1892. 214.
67

1825

1892

Tóth István

archépfestő Sopronba
1825 — 1891.

A soproni közélet számos alakját örökítette meg becsületes pontossággal.

A Soproni Képzőmű-vészeti Kör kiállítása 1927

820

Sandrart, Joachim von.

M. Joh. Schuster arczképe. Rm. D. Preissler után

K. 2

166 m. 111 sz.

„Tóth István"

Bécsben 1846-ban"
jelzéssel egy hivatásos
művésztől való, egyébként
gyenge férfi arckép, mely
Mezey Ferenc tállyai
földbirtokos és gyógyszerészt
ábrázolja. Jelenleg
özv Bejczy Lászlóné tulajdo-
nában Tállyán.

Láttam 1937 aug. 22.

Tóth István

Sopronból, 1844-ben 18 éves.

László

Fleischer Béla

91. l.

613

1907. deczember 7.

Selmeczbánya sz. kir. város tanácsának: a beküldött érnek hozzávetőleges becsléssel visszaküldetnek (945/1907.)

Tóth István

sopronifestő

1846,

lásd

Csipkés soproniórakiáll

q. l.

számszerint öt kódexet, antiphonalékat és gradualékat hagyott az utókorra. (Amíg a pozsonyi műhely missalékat készített, addig ez liturgikus énekeskönyveket.) Mind az öt kódexet a budapesti Egyetemi Könyvtárban őrzik. Jelzetük: Cod. A. 104., Cod. A. 105., Cod. A. 108., Cod. A. 109., Cod. A. 110. Az öt kéziratot mindezideig részben XV. századi, részben XVI. századi munkának tekintették.[21] A kódexek vizsgálata azonban első pillantásra

[21] Budapesti Egyetemi Könyvtár Cod. lat. A. 104, Cod. lat. A. 105, Cod. lat. A. 107, Cod. lat. A. 108, Cod. lat. A. 109, Cod. lat. A. 110, — SZILÁGYI A. id. m. 16. l. — RADÓ P. id. m. 19. l. 90, 91, 93, 94, 95, 96. sz. — RADÓ POLIKÁRP szíves közlése szerint az A 104, A. 105, A. 109. és A. 108. jelzetű kódexek összetartoznak, egy *Antiphonarium* négy részét képezik: A 104, I. De tempore, téli rész; A. 105, II. De tempore, nyári rész; A. 109. III. Sanctorale, téli-nyári rész; A. 108, IV. Sanctorale, őszi rész.

meggyőzhet bennünket, hogy azonos műhely termékei, de nyilvánvaló az is, hogy a XIV. században készültek, sőt, valószínűleg még a század első felében, talán ugyancsak I. KÁROLY idejében. Ezek a kódexek az eddig ismertetett magyar kolostori termékek között a legszegényesebbek. A díszítések sívárak, csak a kalligrafia színeivel, a kékkel és míniummal színezettek. Kivitelezésük is nyersebb, nehézkesebb. Mégis, a hazai kódexek sorában, ezekben a kéziratokban találkozunk a francia mintaképeket követő drôleriek legfurcsább és legszellemesebb ábrázolásaival. A betűszárakat

mindenkor vál[illegible]

Tóth István

Nagyméretű arcképeket festő soproni művész. A Sopronban bujdosó Ligeti által hatott rá.
1851-ben festett kis képe Jenny Fridolinról tájképi háttere Ligetire utal.

Csatkai Endre: A soproni képzőművészet története
Sopron 1962. 10.l

Tóth István
1825-92 /Sopron/

Soproni ügyvéd fia. Bécsi Akadémián tanult. Rajza unokatestvéréről Tóth Ágostról. 1847. fiatal tiszt arcképe táji háttérrel. 1858-as soproni naptár szerint táj és portréfestő, bár tájképe nem ismert. Széchenyi György megfestette vele a királyi pár arcképét 1880. a városháza számára. A Liszt Ferenc muzeumban van az idős gróf portréja slaraff jelmezben. Slaraffia számára készitett képei szétszóródtak az egyesület megszüntével.

Csatkai Endre: A soproni képzőművészet története
Sopron 1962. 8.l.

Tóth István
1825-1892

Soproni festő. Viszonylag előkelő családból származott

Csatkai Endre: A soproni képzőművészet története
Sopron 1962. 6.l.

Tóth István
rajztanár jelölt
1896/97 I.

Ferkèpzomfoiskívk
141. l.

Tóth István

szül. Laczházán 1874

1896/97 I. o. rajztjel

Kimaradt

Miskolczi Vakokat gyaimolitt orz.
Szylet fiokjá V. 300

Tóth István, tóvári

Est. Magyarország festő

1942 május 27, szerda

A Műbarát kiállítása

Három művész — egy festő, egy szobrász és egy grafikus — sorakoztatja fel legújabb munkáit a *Műbarát* most megnyílt kiállításán.

Tóvári Tóth István festőművész tizenöt olajfestménye komoly, alapos felkészültségre, színben és formában egységes, lehiggadt, szinte nyugalmas előadásmódra vall. Az egész kollekciót a tárgyilagos festői kifejezés jóleső szolidsága jellemzi. Tóvári Tóth skálája nem túlságosan széles, művészete inkább befelé mélyülő s főképp árnyalati gazdagságának változatosságával fogja meg a nézőt. Tájképei, figurálisai és csendéletei nehéz, sötét színekben tartottak, de a borús, olykor komor hangulatú tónusfátyol alól fojtott izzással ragyognak elő sárgásvörös fényfoltjai egy-egy házfalról, arcról, ruhadarabról vagy az alkonyati égről. Legigényesebb vászna, a *Szegényasszonyok*, egy monumentális hatású, nagyméretű, többalakos kompizíció, amely mintegy összegezve mutatja fel a kitűnő művész jellegzetes festői kvalitásait. *Piros házak*, *Novemberi szürkület*, *Hegedű*, *Udvarkövezők*, *Fűrészbak* és *Kékruhás nő* című képei ugyancsak meggyőzően tanúskodnak rokonszenves tehetsége mellett.

Tóth István

gróf festő

lásd

Tóvári (Tóth)

István alatt

Tóvári (Tóth) István

Kok. kiáll. a Műbarátban
1942. máj.

Biztos léptű indulást jelez **Tóvári (Tóth)** István 15 olajfestménye. Formai és szinbeli erényeit igyekszik egymásbafüzni. Ahol erényei egymásra találnak, ott minden kivetnivaló nélküli érdemes alkotás születik. Mélyebb kedélyü művész, jól ismeri a különböző érzelmek sok válfaját. Szinvilága gazdag és változatos, a legbiztatóbb jel egy induló festői pálya kezdetén.

Nemzeti Újság
1942. máj. 31.
(Kiállítás.)

SÁRNAP
2
t. Viktória
rot. Achill
. 20. Artém.

N. k. 6 ó. 44 p. N. ny. 16 ó. 42 p.

HÉTFŐ
3
. Halottak n.
rot. Győző
g. 21. Hilar.

Izr. 13. Seni bójt

KEDD
4
t. B. Károly
rot. Károly
g. 22. Aberc

ZERDA
5
. Imre herc.
Prot. Imre
g. 23. Jakab

ÖTÖRTÖK
6
Lénárd hv.
ot. Lénárd
g. 24. Prokl.

ÉNTEK
7
. Engelbert
rot. Rezső
25. Marcián

ZOMBAT
8
t. Gottfried
t. Gottfried
. 26. Demet.

Izr. 18. S. Vajere

Tóth István

győri festő

győri őszi kiáll. 1931

vód

z

Kató Sándor =

Képzőművészeti szemle

Győri szemle

1932. 65. l.

azonos technikával, azonos kivitelben készültek. A fürstenfeldi kódexben is az arcokat két vörös ponttal színezi a miniaturista, és a szem, az orr és a száj vonalát fínom tollheggyel rajzolja. A bajor cisztercita kódexben továbbá ugyancsak föllelhető a pozsonyi munkáknak az a jellegzetessége, hogy a betűk alapja színes, de a drôleriek és az indamotívumok festetlenek. A fürstenfeldi cisztercita kódexszel való összevetés alapján jogosan feltételezhetjük a pozsonyi missalékról, hogy cisztercita alkotások: azonban e feltevést adatokkal alátámasztani alig tudjuk.

Pozsony a XIV. század első évtizedeiben Ágnes királyné

Tóvári (Tóth) István

koll. kiall.

cród

Ujság 1942. máj. 29.

(c.a.: Három művész a Műbarát-szalonban.)

Tóvári István

l.

Győri kisáll. 1941 dec

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Rothermere-utca 12. III. 2.

Tóvári (Tóth) István

győri festő

l.

Győri kiáll. 1942.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Rothermere-utca 12. III. 2.

Tóvári-Tóth István

Győr Szentháromság
utca 16.

lárd

Győrdunántúli tárl.

1944.

Tóvári István

1937/38. tanév végén
iparostanonciskolai
rajztanítói oklevelet
kapott.

Ferképzőmfoiskavk
1937/39 182.l.

Tóvári (Tóth) István

festő

		Pengő
123.	Szegény gyerekek, olaj.	3000.–
124.	Öreg emberek, olaj.	2500.–
125.	Koldusasszony, olaj.	2000.–
126.	Ujjárulvar, olajpastel	800.–
127.	Festőnő, olaj.	700.–
128.	Zöldkalapos nő, pastell	500.–

A Győri Képzőművészeti és Iparművészeti Társulat 1943. évi téli tárlatának katalógusa.

Tóváry Tóth István

festő

Kékruhás nő c. képe

repr.

Művészet 1913. 67. l.

Magyar művészek

kiállításról.

Tóvári Tóth István

Istállóudvar, olaj.

Művészeti Hotek Komárom

1941

r Familie

burger

dessen

märkische

Tóvári (Tóth) Zoltán

festő

l.

Műbarát XXVI.

1942. május.

Góthok IV. 154.

Tóvári (Tóth) István kiállított tizenöt műve biztos indulást jelez. Mély kedélyű művész, a képalakításnak sok változatát ismeri. Kérdés, vajjon a kiállított alkotások közötti különbségek erőpróbát jelentenek, vagy inkább az indulás jelenségei-e, mely helyesen igyekszik fölmérni a távlatot, megbecsülni a sok lehetőséget. Szerkesztésbeli változatosságához hasonlóan gazdag színvilága, jól ismeri a különböző érzelmek minden válfaját — mondanivalói határozott állítások — elismerést követelő jel az indulásnál.

Koll. Kiáll. a Műbarátban
1942.
Képművészet 1942. 180. l.

Tóvári (Tóth) István

— POSTATAKARÉKPÉNZTÁRI CSEKKSZÁ
37.473. — KIADÓTULAJDONOS: KIR.

Kéziratokat nem őrzünk meg és nem adunk vissz

BILDENDE KUNST

MONATSCHRIFT — SCHRIFTLEITUNG
ODÖN MARIAY U. ZOLTÁN VITÉZ NAGY

ADMINISTRATION: KGL. UNG. UNI
VERSITÄTSDRUCKEREI, BUDAPEST VII
MÚZEUM-KRT. 6.

JAHRESABONNEMENT RM. 20.

TARTALOM —

Ybl Ervin: Sidló Ferenc művészete 21

Bogsch László: Hazai szobor-kőanyagok 21

Csaba Rezső: Az új magyar építő művészeti szemlélet kialakulása 21

Csabai István: Erdélyi címereslevelek 22

Megjelent

VITÉZ N

Tóth István szobrászmüvész

A lap bemutatja a müvészt egyik hatalmas alkotásával és Szent László király szobrát Nagyváradon. Repr.-ók.
Szokolay Béla a müvész nevét cimül adva, kritikájában Tóth István müvészetének ismertetésén kivül kitér arra is, hogy a XIX. században milyen mostoha viszonyok között tengődött a magyar müvészet. A középületeknél idegen müvészeket foglalkoztattak. Felsorolja a középületeket tervező idegen müvészeket.

ÉLET, Bp. 1925. szept. 13. XVI. évf. 19. sz. 370, 371, 382-383. lap.

Tóth István

Az idegèn müvészek foglalkoztatására felfigyel a sajtó is. Az ujságcikkek hatására "A Müegylet választmánya 1846 februárjában határozatot hoz, mely szerint ezentul a vásárolt müvek egynegyede magyar müvész munkája lesz." Az egykoru ujságok viszont megirják, hogy a határozatot nem tartották be.

Izsó Miklós feltünésével enyhültek a viszonyok. Egyszerre jobbnál jobb müvészek kerültek felszinre, s mint Szokolay megjegyzi, ugyannyira, hogy még a külföldet is elláthattuk.

ÉLET, Bp. 1925. szept. 13. XVI. évf. 19. sz. 370, 371, 382, 383. lap.

Tóth István

Az alant felsorolt nevek Tóth István szobrászmüvészről szóló Szokolay-kritikában szerepelnek:
Kugler Pál, Kiss György, Szász Gyula, Zala György, Stróbl Alajos, Lóránfi Antal, Bezerédi Gyula, akikről megállapitja a beszámoló, hogy Izsó Miklós fellépése után tüntek fel. Ezután azt is megirja, hogy ugy a festők, mint a szobrászok küzül sokan kivándoroltak: Boehm József Edgár Angliában, Klein Miksa Németországban, Tilgner Viktor Bécsben, Arady Zsigmond Velencében telepedett le.

ÉLET, Bp. 1925. szept. 13.
XVI. évf. 19.sz. 370, 371, 382-383. lap.

Tóth István

Előbb Helmer, később Zumbusch tanitványa volt. 1887-ben elnyerte a Mesteriskola díját "Bachánsnő" c. müvével. 1888-ban "Tóbiás" c. dombormüvével nagy aranyérmet, a hatvanöt forintos aranyat nyerte.
"Gladiátor" c. szobra "még a klasszikus iskolához füzi...Canova és Thorvaldsen távoli hatását mutatja".
Ezután müvészi fejlődésének utját elemzi a kritika.
1890 év elején Zumbusch-sal együtt dolgozik a Radetzky emlékmüvön. Ugyanebb en az évben hazatelepszik.

ÉLET, Bp. 1925. szept. 13. XVI. évf. 19. sz. 382-383. lap.

Tóth István

Schlauch Lőrinc, a kiváló műbarát révén itthon sok nagyszerü művészi feladatot kap. Elkészíti Szent László szobrát, a nagyváradi székesegyház főoltárát, Szaniszló püspök, Horváth Boldizsár, Szily püspök szombathelyi szobrait, Szent Márton onix és bronz ereklyetartóját, valamint a zentai Szent János szobrot.
A kritika igen nagy elsimeréssel emliti meg mütermében készülő, kétszeres nagyságu Kossuth szobrát és "Bosszu" c. férfiaktját. A müvész stilusát, fejlődését, művészi előrehaladását hosszan ismerteti.

ÉLET, Bp. 1925. szept. 13. XVI. évf. 19.sz. 382-383. lap.

Tóth István jáki

keresk. min.-tól 300 K

Értimisk 1911/12

24. l.

2048-909-21 1783-909-5
Modern-képtár.

426. Tűzoltó-készülék.

Egy darab ~~vörös-basus~~ kúpalakú Minimax-készülék az I. számú teremben a felszereléssel együtt.
Becsértéke.....60 K

Vétetett az 1908:I.20-iki számla alapjan a Minimax gyártól (95-908).-- Kifizettetett 1908:I.28-an a 40 sz. nyugtára.-- Elszámoltatott 1908:VII.26-an 216 sz.alatt.

Tóth István, jáki

600 kr államsegély

Évnisk 1912/13. 28. l.

Csatt bronzból; római – VIII. 126.

Tóth István

asztalos

Buda 1848

l.

Tanulmányok Bp

multjából.

X. 253. l.

Tóth István

polgári asztalosmester és háztulajdonos, volt Buda nagy. kir. fővárosának választott képviselő (így!) és gardázati alelnöke.

† 1863 VI. 22.

63 éves

Geppert a vízivárosi temető fenntartási javaslat sürgetéséről.

[Bp 1931] 40. l.

manya eredményeivel csak lendíthet és ismereteinket bővítheti, s mikor kormányzattörténeti, kancelláriai belső élettel foglalkozó munkák eredményei meglepő szempontokat tárnak fel, új utakat nyitnak és jobban érthetővé teszik a történelem eseményeit, akkor a heraldikai munkálkodás sem válhatik meddő búvárkodássá.

A magyar városok címereinek kialakulása is érdekes és gyümölcsöző eredménnyel kecsegtet, bár az előmunkálatok helyenként még váratnak magukra. A vizsgálódás mindenekelőtt bizonyítja, hogy az idegen tőről sarjadt címerviselés teljesen magyarrá vált és a saját jellemző szellemét kialakította s érvényesítette gyakorlatában.

[1] V. ö. a nagyarányú pecsétpublikálásokat a Sürgönyben, Tudományos Gyűjteményben, az Új Magyar Múzeumban, a M. Akad. Értekezésekben, az Erdélyi Naptárban, a M. Történelmi Tárban, a Hazánkban, a Századokban és az Archeológiai Értesítőben. L. Kumorovitz, A magyar szfragisztika multja. É. n. 26.

[2] Pl. Hattyúffy Dezső, A hazai vármegyék és városok címerei. 1881. — Munkánk sajtó alá rendezése alatt jelent meg dr. Széll Sándornak Városaink neve, címere és lobogója (1941) című műve, amellyel népszerűsítő jellege miatt nem foglalkozunk.

[3] P. B. Gheusi, Le blason. 1933. 386.

Tóth István József

festő

Műcs. kiáll. 1937-től

Pipics — 121. l.

Tóth István

1931/32 – 1932/33

Ferkepzomfoiskevk
141.l.

Tóth István Lajos

1927/28 - 1930/31.

Ferk. pzomfoisk. vk

141. l.

Tóth István Lajos

Képzőm. főisk. kiáll.
1937
4 db alakrajz
Tanár: Benkhard A

SZET

399	50	452	750	504	2200
400	30	453	10000	505	2500

Tóth István
rajztanár. Sárospatak

Rajzolás Mesterb Tóth István Mor
alatt Classisták körül 25.
t.i. enyi tanítványa volts.

A Sáros Patakí Reform. Collegium-
nak legujjabb Statisticája. Tud.
Gyűjt. 1821. XII. K. 54. l.

420	30	472	750	525	1500
421	150	473	1000	526	4500
422	100	474	1000	527	9000
423	30	475	500	528	500
424	40	476	2200	529	75
425	125	477	1500	530	50
426	40	478	750	531	1200
427	50	479	6500	532	500

9	750	45	100	80a	150
10	250	46	100	81	25
11	150	47	50	82	25
12	150	48	100	83	25
13	500	49	50	84	25
14	150	50	50	85	50
15	750	51	50	86	100
16	50	52	25	87	25
17	500	53	25	88	25
18	100	54	75	89	25
19	25	55	25	90	25
20	200	56	50	91	25
21	750	57	50	92	25
22	250	58	25	93	100
23	1000	59	25	94	50
24	250	60	25	95	50
25	100	61	25	96	50
26	25	62	25	97	75
27	200	63	50	98	50
28	100	64	25	99	50
29	200	65	50	100	25
30	50	66	25	101	25
31	50	67	25	102	25
32	50	68	25	103	25
33	50	69	75	104	25
34	50	70	50	105	25
35	150	71	25	106	25
36	50	72	250	107	25

Tóth István

ezüstműves Pest

1850–60-as évek

Horváth Kerepesi

257. l.

Tóth István Jenő

festő Szeged

Némedy Szeged 420. l.

Tóth István

debreceni épiksz
(?)

1907-ben a szakértők elavultnak és veszélyesnek tartották a debreceni Kistemplom tornyának fedelét ⊕ A presbiterium ideiglenes lapos tetőt és ezt, palástoló angolmintájú pártakorovát, csipkés attika falazatot rakatott a donzsonszerű toronyra fentivel.

Zoltdebr Kistempl

10. l.

⊕ tetőzetet

EUROPA

FILM-, KÖNYV-, LAPTERJESZTŐ
ÉS KIADÓ R.T.

Bp. V. Rathermere u 12.

Tóth István

debreceni építész-építő-
mester meghalt
1926. aug. 13.

Építő Ipar – Építő
Művészet 1926, 140. l.

Tóth István

debreczeni épitész

tervezte a debreczeni

zeme iskolan nj. kalo-

taját. Olasz renais-

sance stuf. Ugyanezek

tóle a debr. ref. felsőbb

leányiskola nj. épulete.

E. K. L. Debreczeni iskolai

Vas Ujs 1894. 556. l.

Egyéb.

GARAMKOVÁCSI

Visitatio Canonica : Az Esztergomi Főegyházmegye Barsi Főesperességének egyházlátogatási jegyzőkönyvei 16 -1674. Vál.bev. Tomisa Ilona. Bp. : MTA Néprajzi Kutató Intézete, 1992

54-56.

TÓTH István épitész [Debrecen]

Kálvineum, 1913

Hajdúböszörmény utikalauza. Szerk. Tarczy Péter. Hajdúböszörmény, 1993 44-45. és ill.

Ifj. Tóth István

1910/11 – 1913/14

Ferkipzomfoisk.vk

141 f.

Tóth Ivan

1912/13 - 1916/17. I.

Ferképzőmfőiskért

141. l.

A REGGEL SPORTJA

Prágában döntetlen... Ezzel szemben áll Szófia bevétele!

Magyarország—Csehszlovákia 2:2 (1:2)
Magyarország—Bulgária 4:1 (1:0)

(A Reggel tudósítójától.) Két fronton harcolt vasárnap a magyar futballsport. Az egyik válogatott csapatunk *Prágában* a csehszlovákok ellen az *Európai Kupáért* játszott, a másik Budapesten a bolgárokkal tartotta meg világbajnoki selejtező mérkőzését. A mérleg:

győzelemnek beillő döntetlen Prágában és gyenge teljesítményű győzelem Budapesten a bolgárok ellen.

A magyar—csehszlovák válogatott mérkőzést gyönyörű időben, az olasz *Mattea* bíráskodása mellett, *harmincötezer* néző nézte végig. A magyar csapat így állt fel: *Háda — Sternberg, Biró — Palotás, Móré, Lázár — Markos, Vincze, Sárosi, Toldi, Kemény.* A csehek ebben az összeállításban startoltak: *Planicka — Zenishek, Nahlovszky — Kostyalek, Csambal, Krcsil — Horak, Hess, Sobotka, Kopecky, Pucs.*

Óriási iram az első félidőben

A játékot a magyar csapat kezdte. Mingyárt nagy tempóban indultak a támadások. *A csehek Kopecky és Pucs révén a második percben a magyar kapu elé kerültek, Sternberg és Biró meg volt zavarodva,*

a labda Sobotkához pattant, aki közelről megszerezte a cseheknek a vezetést.

Ezt magyar ellentámadás követte, de nem tudott kibontakozni a kellő akció, mert *Zenisek nagyon vigyázott Sárosira.* A magyar center azonban mégis leadta a labdát, viszont *Markost* kornerra szerelték. A 12-ik percben *Móré* éles lövését *Planicska* nehezen mentette. A 13-ik percben *Csambal belerúgott Markosba,* aki azonban tovább játszott.

A 20-ik percben a cseh kapus óriási bravúrral mentette meg hálóját a góltól: Toldi bombalövésére tigrisszerűen ugrott rá és megkaparintotta a labdát.

Később megint nagy gólhelyzethez jutott a magyar csapat, de *Vincze akkorát rúgott a labdába, mintha Debrecenbe akarná küldeni.*

A magyar csapat a 30-ik percben egyenlített ki. Móré szöktette Keményt, aki lefutott, középre adta a labdát, Sárosi faképnél hagyta az őt akadályozni akaró cseh védelmet, két-három »driblit« után belőtte a labdát (1:1).

Változatos akciókkal folytatták a meccset, a 40. percben *Markos egyedül ment le a labdával és addig tológatta, amíg a kifutó cseh kapus elkaparintotta az orra elől.* Még további tízperces magyar ostrom után *váratlan cseh ellentámadás következett és a 44. percben, tehát 1 perccel a félidő vége előtt Szobotka védhetetlen gólt lőtt. A csehek vezettek 2:1-re.*

A két kapus bravúrja

A második félidőben az első félidőbeli nagy iram miatt kissé *ellanyhult* a játék, ez azonban csak *nyolc percig* tartott. Ekkor ugyanis a magyar csapat kiegyenlített. *Nahlovszky durván legázolta Markost, aki megsérült, pár percre kiállt és csak később jött vissza, de már alig tudott játszani.*

A megítélt szabadrúgást 20 méterről Vincze lőtte Sárosihoz és a kitűnő centercsatár annak ellenére, hogy hárman is tolongtak körülötte, felejthetetlen akcióval védhetetlenül belőtte a labdát a csehek kapujába és ezzel a magyar csapat 2:2 arányra egalizálta az eredményt.

Most indult csak meg a nagy harc a győzelmet jelentő gólért. Húsz percen keresztül *a magyar csapatnak nyerésre állott a meccs: Toldi harcolt a labdáért, közelről kapura lőtt, de Planicska elfogta a labdát. Aztán megint Toldi lövése nyomán a labda csak hajszálnyira süvített el a cseh kapu mellett. Planicska,* a cseh kapus bravúros védése megmentette a *cseh csapatot a vereségtől és ugyancz mondható Háddra is,* aki az utolsó percekben *közvetlen közelről kétszer akadályozta meg a cseh csatárok góllövését.*

A magyar csapatból elsősorban Háda és Toldi játéka emelkedett ki.

Két hátvédünk kissé gyengébb teljesítményt nyujtott, míg *Móré* és *Lázár* most már végleg biztosították helyüket a válogatott csapatban. Sárosi jól dirigálta csatársorát, de nem sikerülhetett minden törekvése.

Sárosi György kritikája a mérkőzésről

A mérkőzés után megkérdeztük *Sárosi* Gyurkát, a legjobb magyar futballistát, nem sérült-e meg?

— *Nincs semmi bajom,* — mondta mosolyogva — *erősen fogtak, sokat lökdöstek, de nem voltak durvák. Legalább egy góllal megnyerhettük volna a mérkőzést, de balszerencsénk volt.* A végén pedig örülnünk kellett a döntetlennek is, mert

ahogy az utolsó percben Háda elfogta Pucs lövését, ilyen csodálatos védést alig láttam.

— Sajnálom szegény *Markost,* aki *izomrúgást kapott, de hála Istennek, nincs komolyabb baja és egy-két nap alatt teljesen rendbejön.*

Lénárt Ernő

a BLASz főtitkára, aki a magyar csapat úti marsalja volt, ezeket mondotta *A Reggel*-nek:

— Elsősorban *Toldit* kell kiemelnem, aki végig példásan, fairen küzdött és a mezőny legjobb játékosa volt: *Az egyik percben a védelemben segített, a másik percben már a cseh kapu előtt küzdött.*

Élmény volt Toldi ragyogó játékát nézni.

Háda védéseivel elragadtatta a harmincötezer főnyi közönséget, jól helyezkedett, bátran futott ki én önfeláldozóan védte a magyar kaput. *A magyar csapat tagjai* — ha nem is játszottak mindannyian kifogástalanul — *minden elismerést megérdemelnek a lelkes játékukért.*

Gyenge játékkal is legyőztük a bolgárokat

Alig *nyolcezer* néző jött ki a *hungáriaúti* sporttelepre a bolgár-magyar mérkőzés megtekintésére. A magyar válogatottak első garnitúrája Prágában a csehekkel mérkőzött és

ezalatt a második garnitúra a zölddresszes, szimpatikus, keménykötésű bolgárokkal játszotta le a világbajnoki selejtező mérkőzést.

A bolgár és a magyar himnusz intonálása után nagy iramban kezdődött a mérkőzés és úgy látszott, hogy a magyar válogatott könnyen győzi le *a technikailag még nem eléggé csiszolt bolgárokat.* Egymást követő magyar támadások után

a 10-ik percben Cseh »dopplerral« továbbította a labdát a balszélre P. Szabóhoz, aki lefutott, középre kanyarodott és védhetetlenül a kapu felső részébe vágta a labdát. Az első félidőben nem esett több magyar gól

és hogy a bolgárok nem értek el gólt, az nemcsak a magyar védelmen, hanem a bolgárok *balszerencséjén* múlott. *Villámgyors* akciókkal törtek előre a bolgárok és a magas labdákkal támadó csatárokat

legtöbbször Mándi vagy Lyka akasztotta meg,

míg Kiss hibáival veszélyes helyzetet teremtett a magyar kapu előtt. *Kínos volt nézni a magyar csatársor ellentámadásait. P. Szabó* állandóan *hasravágódott* a zöld füvön, *Avar* pedig *egymásután rontotta el a legjobb helyzeteket.* A tribünről nem a szokásos biztatás,

hanem gúnyos megjegyzések morajlottak a játéktérre.

Az egyik bolgár támadásnál *Gabrovszky* a kezére esett, úgy hogy negyedóráig, amíg Gabrovszkyt bekötözték, *csak tíz emberrel küzdöttek a bolgárok* és ezalatt majdnem gólt lőttek. Az első félidő után a közönség *fütty-koncerttel* tüntetett a *léleknélküli,* rendkívül gyengén játszó válogatottak ellen.

Szabó megsérült

A második félidőben a magyar csapat *változatlan* összeállításban játszik tovább. A csatársor egymásután vezeti a támadásokat a bolgár kapu ellen, de a *befejezésnél hiányzik a kellő higgadtság és ötlet.*

A bolgár hátvédek jól rombolnak,

kapusuk egyszer ügyesen, másszor szerencsével ment. A 14. percben szabadrúgásból *P. Szabóhoz* kerül a labda, aki lerázza magáról fedezetét és a szembenálló hátvédet és

14 méteres lapos lövéssel az ellenkező sarokba helyezi a labdát (2:0).

Középkezdés után Szabó szépen hárítja el a bolgár balszárny támadását. A 16. percben újabb magyar gól esik. *Mistaloff* rövid felszabadító rúgását *Avar* fogja akinek beadása *Cseh* lábáról *Solty* elé pereg, s

a center közeli éles magas lövése a kapus kezét érve jut a hálóba (3:0).

A bolgárok alig kezdenek újra, a magyar védelem meginog és *Lozanoff* közelről védhető gólt rúg *(3:1).* A gól után újabb bolgár támadás következik, amikor is *Peseff* a felugró *Szabót* meglöki, aki összeesik.

Félpercig szünetel a játék, majd Szabó sántikálva kiáll és helyette Juhász lesz a kapus. Kapkodó magyar támadások után a 27. percben P. Szabó fejesét *Maznikoff* kornerre hárítja.

Tamássy sarokrúgásából Solty lapos lövéssel beállítja a végeredményt (4:1).

Most váltakozó támadások következnek, mindkét részről kihagyott gólhelyzeteket. Az utolsó percekben a magyarok erősen rohamoznak, de újabb gólt már nem tudnak elérni, sőt majdnem mi kapunk gólt *a 44. percben, amikor is Peseff bombalövése a kapufa élérő vágódik le a gólvonalra, majd onnan visszajut a mezőnybe.*

Dinnyés Lajos: Sivár meccs volt!

A magyar csapat megérdemelten győzött, annak ellenére, hogy nem mutatott különösebb játékot. Ezzel a győzelemmel kvalifikáltuk magunkat *a római futballvilágbajnokságon való részvételre.* Különösen az első félidőben bosszankodtak sokat a nézők a tribünön, a magyar csapat kapkodó *ügyetlen* játéka miatt.

Egyedül a sokszoros válogatott Mándi érdemel dicséretet, aki — bár minden akciója sikerült — kitűnő helyezkedésével pompásan tudta fogni az egyébként gyors bolgár csatárokat. Kellemesen tűnt fel Szücs centerfedezet játéka is.

A bolgároknál a Calligaris-szerű *Nikoloff,* valamint *Gabrovszky, Bajkuseff* és *Peseff* aratott tetszést. A mérkőzés után *Dinnyés* Lajos képviselő, a PLASz társelnöke egy mondatban foglalta össze kritikáját: »*Nagyon sivár, tartalmatlan meccs volt.*«

II. osztályú professzionista labdarúgó eredmények: *Soroksár—Budafok* 3:0 (0:0), *ETC—Millenáris* 6:1 (4:1).

Hollandia válogatott futballcsapata Antwerpenben világbajnoki selejtező mérkőzésen 4:2 arányban verte *Belgium* csapatát.

A Nemzeti FC Kladnóban 3:2 (2:1) arányú szép győzelmet aratott.

Reggeli levél

A 14 éves Tisza Pistáról

A Rózsadomb egyik fínom bérpalotájának loggiáján ülök, szemben a 77 éves Csengery János professzorral, a klasszikus görög filológussal. Homeros Ilias-ának új fordítását korrigálja, körülötte virágoznak a kertek, süt a nap, a zengő áprilisban úgy virul a loggia többi virágai között ez a galambősz öregember, mint egy fehér orgonabokor. Tisza Istvánnal egy padban ült Csengery professzor a debreceni református kollégium VII. és VIII. osztályában s most a kisdiák Tiszáról beszél nekem:

— Élénken emlékszem, amikor a VII. osztályba behozták a kis Tiszát, aki akkor pontosan 13 éves volt. A hat gimnáziumi osztályt addig magánúton végezte, az apja, Tisza Kálmán a VII-be azonban már beadta a nyilvános kollégiumba. Kis, szelíd, szemérmes gyermek volt, bizony mi nagy diákok vegyes érzelmekkel fogadtuk a csendes és nálunknál annyival fiatalabb osztálytársat. Aztán meg Debrecenben, az ellenzéki civis főfészekben, más egyébről is szó volt a Tisza névvel kapcsolatban, amit talán azzal az anekdótával tudnék leginkább kifejezni, hogy mikor egyszer Tisza Kálmán beszámolót tartott (képviselője lévén Debrecennek), az egyik civis belekiáltott az éljenbe, hogy: »éljen, de orvossággal!« A beszámolót mi, diákok is meghallgattuk és ott volt közöttünk a hallgatóságban István is. Azt fejtegette Tisza Kálmán a beszédben, hogyha ő a nagytemplomtól a vasutig akar kimenni és látja, hogy tele van az ucca vásáros szekerekkel, akkor bizony nem fog várni, amíg az ucca kitisztul, hanem megindul s majd csak kiér valahogy az állomásra. Amivel azt akarta mondani, hogy a bihari pontokat szegre akasztva, a lassú haladás hívévé szegődik s inkább megindul előre, semhogy egyhelyben maradjon. István aztán később megmutatta nekem a beszéd konceptusát, egy kis cédula volt az egész, amelyen egypár slagvort volt mindössze. Tisza Kálmán szabadon beszélt...

A 14 éves Tisza érettségi fényképe

— A miniszterelnök fiával aztán hamarosan megbarátkoztunk, mert láttuk, éreztük, hogy kiváló gyerek, erről az egész osztály hamarosan meggyőződött, s dacára annak, hogy idősebbek voltunk nála, hamarosan tisztelettel voltunk iránta. Azt mondhatom, hogy élvezet volt hallgatni, ha ő felelt, nagyon szerette a latint és a történelmet, ha történelemből felelt, mindig a saját külön tanulmányaiból is tett ahoz valamit, amit a tanártól hallottunk vagy a tankönyvből megtanulhattunk. A legnagyobb komolysággal fogta fel a tanulmányait s arra nem volt példa, hogy valamikor készületlen lett volna.

— A kollégiumban néhányan szűkebb baráti kört alkottunk, hogy úgy mondjam egy kis kasztszerűséggel a többi között, amelynek heten voltunk tagjai. Heten voltunk, öcsém, heten! Tiszán és rajtam kívül Tóth István, kiváló debreceni asztalosmester fia, aki később építész lett Debrecenben s aki Tiszának végig egyik legjobb barátja volt, aztán Budaházy Zoltán, aki gentrycsaládból származott és táblabíró lett Debrecenben, Szaplonczay Manó, aki Máramarosszigetről ugyancsak a VII-be jött Debrecenbe s aki Kaposvárott lett megyei főorvos, aztán Halmágyi Oszkár, a debreceni pénzügyigazgató fia, akinél gyakran összejöttünk s aki később egy öngyilkossági kísérlete következtében elpusztult, végül Poroszlay Gyula, aki most is él, nyugalmazott számtanácsos Debrecenben, akinek a testvérét vette el később Széll Kálmán, az Arany Juliska özvegyen maradt férje. Ezt a mi kis baráti körünket Vörösmarty-körnek neveztük el, s kézírásban egy kis lapot is adtunk ki és mondhatom, hogy Tisza István fiatalkora dacára egyik vezéralakja volt ennek a körnek. Rendkívüli eszét, tehetségét hamar felismertük, — ő már nyelveket beszélt, amikor hozzánk került: angolt, franciát, németet folyékonyan — míg mi csak éppen annyit tudtunk, amennyit az iskolában tanultunk. Híres fiúk voltunk mi, a Vörösmarty-kör tagjai, a kollégium büszkeségei, akik mindenből elsők voltunk, úgyhogy például a szóbeli érettségin a latin nyelvből valamennyiünket fel is mentettek a vizsga alól. Az érettségi után elhatároztuk, hogy ötévenként összejövünk s ezt be is tartottuk, ameddig csak lehetett. Az első találkozót a Bikában tartottuk meg, természetesen Tisza is eljött, aki akkor már elvégezte a jogot s emlékszem, hogy mikor az öreg Magyari Imre kezéből kivettem a hegedűt, Tisza odaállott a szoba közepére s egy teljes órahosszat ropta a csárdást, amúgy régi, magyar délceg módon, egyedül...

Szaplonczay Manó Poroszlay Gyula Tóth István
Budaházy Zoltán Tisza István Csengery János Halmágyi Oszkár
A »VÖRÖSMARTHY-KÖR« TAGJAI

— Nagyon derék és hű baráti szív volt Tisza; kisdiák korában csak úgy, mint később, amikor miniszterelnök lett. Ha akármelyikünk kért tőle valamit, azt lehetőleg el is intézte. A Jókai temetésén ő ott ment a koporsó után Berzeviczyvel, — én, mint az erdélyi irodalmi társaság elnöke, két sorral hátrább: egyszerre csak meglátott Tisza. Odajött, karonfogott s előrevitt maga mellé. Megkérdeztem tőle:

— Kegyelmes uram, mikor voltál legutoljára Debrecenben? Rámnézett s ezt mondta:

— Hallod-e, engem ne kegyelmes urazz, mert nyakonvágjak... — Amivel csak azt akarom mondani, hogy soha semmi póz, gőg, elbizakodottság nem volt benne, ugyanolyan kedves és közvetlen volt valamennyiünkhöz, mint Debrecenben a kollégiumban.

— Olvasom, hogy miket írtak most róla összevissza a szoborleleplezés alkalmából. Állítom, hogy a magyar néplélek legkifinomultabb sajátságai voltak meg benne, ismerte és szerette a népet, mit tehetett volna érte egyebet, mint hogy meghalt érte.

Csengery professzor úr visszahajol az Ilias felé. Nagyon hasonlít az arca — olyan szakállt is visel — a Kossuth Lajoséhoz, csak korát meghazudtolóan, sokkal-sokkal fiatalabbnak látszik. Finom, fehér művészkezével rámutat a falon egy fényképre, a 14 éves Tisza István érettségi fényképére.

— Nézze, öcsémuram, úgy-e hogy hasonlít? 59 év telt el azóta...

L'ORÉAL HAJFESTÉK:
L'ORÉAL HENNÉ! Világcikk!
Csak eredeti L'Oréal Hennével festesse a haját!
Ártalmatlan! Tartós! Természetes színek!
Főraktár: Török patika, Budapest, Király u. 12.

• **A »Sárga liliom«-ot** a Fővárosi Operettszínház kitelepítette a *Budai Színkörbe. Kertész* Dezső szerepét egy most feltűnt fiatal színész, *Fabinyi* István játssza.

• **Ismét varieté-műsor a Royal Orfeumban!** Május 1-től ismét varieté-műsort hoz a Royal Orfeum igazgatósága. A nagy nemzetközi műsorból kiemelkednek: »Marino« néger revűje, Roykó Gizi nő jazz-zenekara, a Hortobágyi akrobata csoport, Szentiványi Kálmán konferánszai.

PÖSTYÉN
A vágvölgyi enyhe tavasz — a legkedvezőbb idő rheuma, ischias izzadmányok elleni kúrára. Felvilágosítás; Pöstyén fürdőiroda, VII, Károly körút 3/a. T. 453-82

Abbaziából hazajött magyarok beszélik és híresztelik
Ha Abbáziába készül, csak a Residenz penzióba
hogy legjobb a »Residenz«-ben. Jobb mint otthon. Együtt van a szórakozás a tengeri, pormentes levegővel, a nap-, légfürdővel, a loggiás szobával, összes komforttal, meleg tengeri fürdővel, a legfinomabb konyhával, az összes diétákkal, a tengerparti terraszon a kerti fekvőkúrával, a gyermekhomokkal és hintákkal s állandó »Bridge«-partikkal. Legelső kategória. Olcsó penzióárak. Pengőbefizetés és információ: Diana-patika, Károly körút 5. (Telefon: 31-6-19.) Prospektust küldünk. Levelekre válaszolunk.

A Burgtheater
tagjainak világhírű együttese — a Magyar Színházban kedden, szerdán, csütörtökön és pénteken vendégszerepel. Főszereplők:
Maria Eis »Az ember tragédiája« Évája, Ebba Johannsen, Auguste Pünkösdy, Alma Seidler, Hilde Wagener, Baumann Häussermann, Kallina, Hammer, Károlyi, Pranger, Wengraf,
valamennyien a Burgtheater nagyságai. Kedden a »Caprice«, Sil Vara híres vígjátéka, szerdán a »Domino«, Achard vígjátéka, csütörtökön »Ringelspiel«, Hermann Bahr vígjátéka és pénteken »Asien«, Lenormand híres színműve szerepel a műsoron. (Jegypénztári telefon: 33—8—33.)

Tóth István, szobrászművész (1861–1934).

Kachlich Endre: Az első fővárosi Kossuth-szobor.

Pesti tükör.

Budapest folyóirat, 1988. 7., 3-old.

Az első fővárosi Kossuth-szobor

A Budapest márciusi számában cikk jelent meg *Kossuth Lajos elfogatása* címmel. A szerző, *Diószegi György* részletesen leírja, hogy 1837. május 5-re virradó éjszaka miért, hol és hogyan fogták el Kossuth Lajost, majd vetették börtönbe. Történelmünk eme epizódjához kapcsolódik egy 75 évvel ezelőtti esemény.

Közel az Istenszeme nyaralóhoz, melyben hosszabb ideje a Kossuth Lajos Nevelőotthon működik, a zugligeti Disznófő feletti tisztáson 1913. június 22-én avatták fel Kossuth másfélszeres nagyságú, sziklás mészkő talapzaton álló bronz mellszobrát. Az avatóünnepség megnyitójaként a Budapesti Munkásdalárda elénekelte a Himnuszt, majd dr. Szebeny Antal országgyűlési képviselő, a Szabad Polgári Kör elnöke mondta el megnyitó beszédét. Ezt követően Bátori 'Sigray Pál székesfővárosi bizottsági tag, a Zugligeti Egyesület elnöke méltatta Kossuth munkásságát, visszaemlékezett az elfogatás indokára, a bíróság által kirótt négyéves börtönbüntetésre, melyből az általános közkegyelmi rendelet szabadította ki Kossuthot.

Az emlékmű alkotója, Tóth István szobrászművész (1861-1934) a talapzaton elhelyezett bronz domborművön az elfogatás jelenetét örökítette meg. Ez a dombormű a II. világháború alatt eltűnt, helyébe márványtáblát helyeztek a történetre utaló szöveggel.

A háromnegyed évszázaddal ezelőtti ünnepségen, melyen részt vett Kossuth Lajos fia is, Bárczy István, Budapest székesfőváros polgármestere vette át az emlékművet, az első fővárosi Kossuth-szobrot, majd Ábrányi Emlil (1851-1920), a neves költő, műfordító és újságíró elszavalta Kossuth-szobor a hegyen című versét.

Kachlich Endre

Egyetemi város

Budán, az egyetemi város terve nem új. Már korábban is megjelentek különféle elképzelések. Ha most sokat hallhatunk az ötletről, annak magyarázata az: a felsőoktatási lehetőségeket bővíteni kell, s erre Lágymányoson vannak a legkedvezőbb feltételek.

Az egyetemi város gondolata az évek során gazdagodott. Ezt a dél-budai városrészközpont is szükségessé tette. Nem kizárólag oktatási intézményeknek kívánnak itt otthont adni. Fejlesztik az egész kerület művelődési életét is. Ezért a készülő tervben megtalálható a színház, tornacsarnok, uszoda és könyvtár terve is. Mindez sürgeti ugyanakkor a bevásárlóközpont és a közlekedés hálózatának megújítását.

A Moszkva tér jövője

Sok vitát keltett a legutóbbi esztendőkben a Moszkva tér jövője. Valójában még az sem dőlt el, meddig terjed a közép-budai városrészközpont. Csupán a nagy múltú tér alkotja-e, vagy ide kell számítani a budai nagykörút egy részét a Vérmező és a Margit híd között, sőt, a Várat is?

Az élet választ ad. A hegyvidék és a Rózsadomb lábánál végig a körúton gyorsult a kereskedelem fejlődése, és megnőtt az irodai munkahelyek száma. S aligha választható el innen a Vár, mint vendéglátó és művelődési központ.

S mi lesz a Moszkva téren? A legfontosabb a közlekedés rendezése. Az új elképzelés szerint nagyáruház helyett változatos bevásárlóhely nyílik. Addig pedig várják, hogy a különféle vállalkozók felfedezzék Közép-Buda nagy lehetőségeit.

Irodai központ a Hungária körúton

A Hungária-gyűrű építése folytatódik, és a századvégi főváros egyik legnagyobb hatású beruházása lesz. Megszünteti a belső zsúfoltságot, és a főút mentén, Angyalföldön és másutt új fellendülést bontakoztat ki. Ennek feltétele, hogy a gyorsvillamos elérje délen az új hidat.

Az egyik új ötlet: legyen irodai központ a Hungária körúton. Jól megközelíthető hely, és itt még viszonylag olcsó az építkezés. Érthető, hogy a legtöbb vállakozó a Belvárosban szeretne megtelepedni. Erre azonban kevés mód kínálkozik.

Arról már fölösleges vitatkozni, kell-e most irodákat építeni. Az új gazdasági jelenségek ezt megkövetelik. Ha a vállalkozók nem találnak elég helyiséget, vesznek, esetleg kibérelnek irodának — lakásokat.

Az ötödik földalatti vasút

Készül az ötödik földalatti vasút terve. A legutóbbi viták módosították a korábbi elképzeléseket. Ez természetes, hosszú a tervezés útja, sok érdek ütközik. Ami nem változik: a leghosszabb vonal Óbudáról indul és a Sziget alatt halad át Pestre.

Ami új: nem a negyedik — dél-budai-rákospalotai — pálya köti össze majd Budafokot Pesttel, hanem az ötödik. A negyedik Gazdagrétet kapcsolja be a forgalomba. Az ötödik, vagyis az óbudai-budafoki vonal útját meghatározza, hogy az észak-déli földalatti vasúttal az Élmunkás téren, a keletnyugatival pedig a Baross téren találkozik.

ACZÉL KOVÁCH TAMÁS

Tóth István, Főépítésvezető

Golda János: 450 lakásos lakónegyed Sajószentpéter. Építész: Thoma Ágnes (Ésszakterv.)

Elektromos tervező: Jáger József.

Fő-Építésvezető: Tóth István.

Magyar Építőművészek, 1988., 6., 48-old.

Tóth István

fotóművész

Ziállítása műtőrázosában, Cegléden.

Stúdió '84

1984 okt. 23.

Tóth István

fotóművész (ceglédi)

munkái a Gödöllői Galériában

Pest Megyei Hírlap

1982 jún. 26.

Tóth István, grafikus

L: Krizbai Sándor

– . Heti ajánlat 3.

Új Tükör, B p. 1986. máj: 4. XX III/18

TÓTH István születése (1861-1934)

Tóth István: Tóth István (1861-1934) =
Vasi Szemle, 39, 1985, 1. 116-128. p. ill 6.

U ZAGREBU.
TISAK KR. ZEMALJSKE TISKARE
1920.

TÓTH István szobran

(1) Tóth István sz., Szombathely, Savaria Mus., 1985
Balló Ede, — " — — " —

(2) Kunffy Lajos, Bp. Csak 6. 1985

Wagner István

Vivat Accademia?

Századfordulós tárlatok divatja

Magyar Fiatalok. 1985. jan. 29. 6.

A KIÁLLÍTÁST MEGNYITJA

SZÍJ BÉLA
MŰVÉSZETTÖRTÉNÉSZ

1973. MÁRCIUS 11-ÉN, VASÁRNAP
DÉLELŐTT FÉL 12 ÓRAKOR

KÖZREMŰKÖDIK

BÁNFFY GYÖRGY
JÁSZAI-DÍJAS SZÍNMŰVÉSZ

F. k.: Dr. Fitz Jenő – 73.1429 FMNYV

MEGHÍVÓ

A FEJÉR MEGYEI MÚZEUMOK

MEGHÍVJÁK ÖNT

M. TÓTH ISTVÁN

FESTŐMŰVÉSZ

KIÁLLÍTÁSÁRA

SZÉKESFEHÉRVÁR, ISTVÁN KIRÁLY MÚZEUM

1973. MÁRCIUS 11 – ÁPRILIS 9

NYITVA HÉTFŐ KIVÉTELÉVEL 10–13 ÉS 15–18 ÓRÁIG

TÓTH ISTVÁN FERENC

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

ÉLET ÉS IRODALOM

1982 JUN 18

Nem a melankóliától.

1021

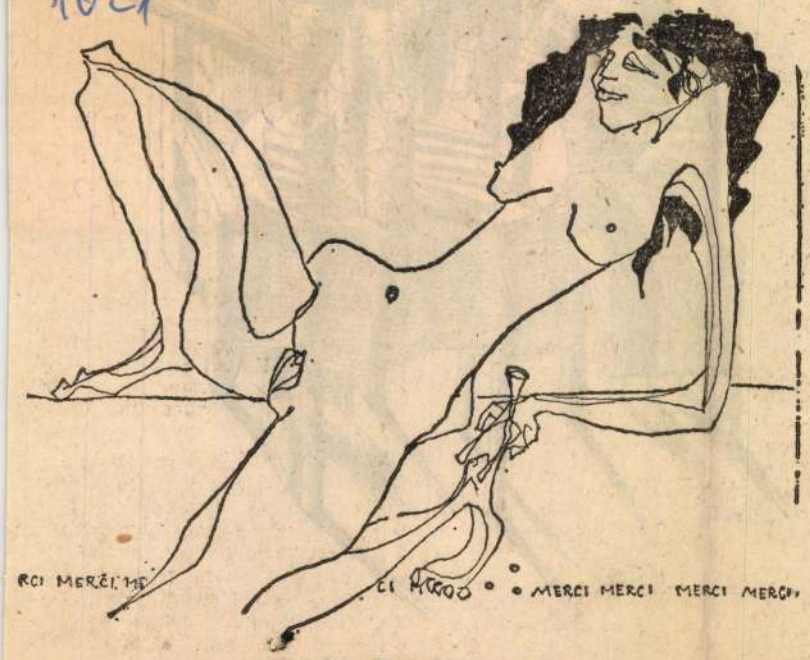

Tóth István Ferenc rajza

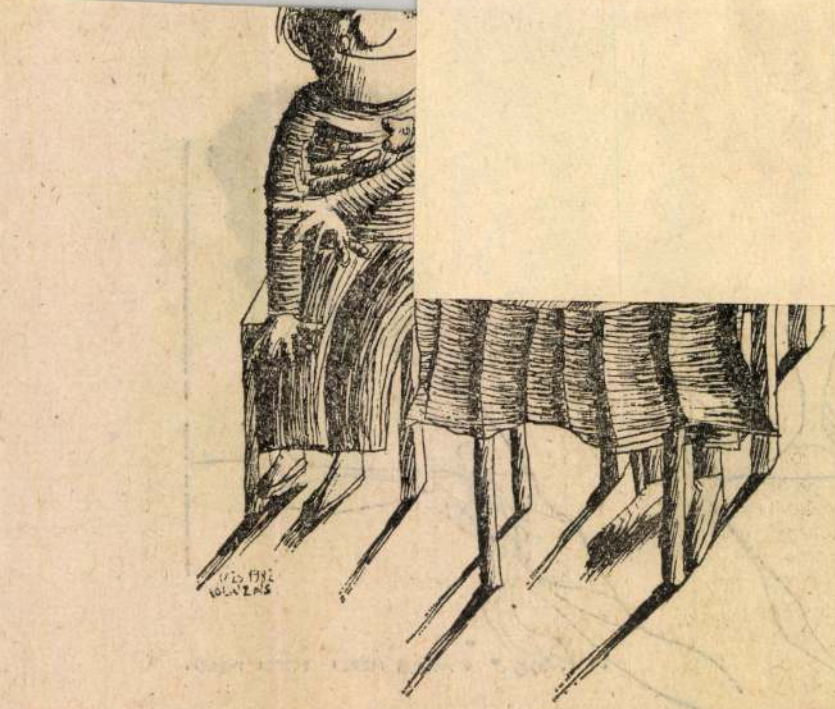

Varga Zsófi (8 éves) rajza

TÓTH István festő

CATALOGUL

EXPOZIŢIEI

SOCIETĂŢII PICTORILOR DIN BAIA-MARE

CLUJ 13–23 APR. 1930

KATALOGUS

A NAGYBÁNYAI FESTŐK TÁRSASÁGA KIÁLLITÁSA

CLUJ
KOLOZSVÁR
1930 ÁPR.
13–23

Preţul catalogului: 20 Lei — Katalogus ára: 20 Lei

Minerva Rt., Cluj-Kolozsvár. 11000

TÓTH ISTVÁN:

— — — — 2.500.—

TÓTH ISTVÁN:

49. Cap de studiu — Tanulmányfej — — — — — — 1.500—

TÓTH István

91 11. 35

VL. Studien

Új Művészet

TÓTH István építész

Gáborján, ref.t átépitője 1860

VÁRADY József: Tiszántúl református templomai. I-II. köt. Debrecen [Sajószentpéter] : Borsodi Református Egyházmegye, 1991
159.

Tóth István 11, 42, 46, 148 szobrász
(in: Déry Attila: Budapest eklektikus épületszobrászata
/Művészettörténet-Műemlékvédelem I. /OMF kiad. Bp. 1991.

TÓTH István festő

Nagybánya : Nagybányai festészet a nagyok fellépésétől 1944-ig. Miskolc : Mission Art Galéria, 1992
180. p. + ill

A Nagymajom utca Nagybányán 1928 ?.

TÓTH István

Tasnádi: Kitüntetett lepröműversek.
= Nepszava, 112. 101. 1984. ápr. 30. 11. p

1984. évi SZOT-díjas

Kis Rózsi Hona
Varga Imre
Tóth István festő

bvenciók általános adatai: /eFT/

/TS-4 ill.5/	OTKA/I	OTKA/II	összes
	—		893
	387		1012
+49 /kiadv./	580	+41o/infra-str.	2134
	1073	863	2543
+120	100	408	1978

ainak összehasonlitásából kitünik,
an is a pályázati szubvenció csucspontja
en a folyó pályázatok lezárulásával

redő támogatások foglalkoztatási

ktura keretében a Kutatócsoport
llami megbizás keretében végezte,
va dokumentációs tevékenységének
nyert támogatások nagyrészt az állami
sből is finanszirozott témákhoz

Tóth István

erdélyi festő

A magyar díszítés alapformái c. könyvének ismertetése Szopós Sándortól.

Pásztortúz 1940. 535, 536. l.

A Magyar Nép szekerítőségének jovoltából évről-évre írta, rajzolta a nép számára mindazt, amit, magyar díszítő szlusnak mondhatunk.

A könyvet a kolozsvári Minerva műintézete adta ki.

Azt hiszem megvan könyvtáramban.

A mellette lévő vörösmárvány
következő mellékletekkel:

Aranyozott ezüst halotti l
hasonlóan négy kereszt díszíte
azonkívül a királynő fátylána

Az Árpád-korba sorolható
mellkeresztet, egy korpuszt, eg
mes megemlíteni. A mellkere
mellékhajó egyik sírjában t
két részből áll, melyet felül cs
Krisztus és a négy evangelista
oldal síma, ábrázolás nélküli.
adása, különösen Krisztus
záló mintaképekre és a XI.
előbbi sírtól nyugatra a földl
mann aranyozott sárgaréz

TÓTH István szobrán Vigilia 1983. 11. sz.

A zene esetében azonban az amúgy sem egyszerű probléma tetéződik még egy sajátos kérdéssel: hordozhat-e a zene közvetlenül verbális, gondolati tartalmakat? A szöveges, liturgikus zenével kapcsolatban gyakran elhangzik az a megállapítás, hogy a zene leválasztható a szövegről, és fordítva. A gyakori szövegcserék, zenei kölcsönzések azt igazolják, hogy a zene és a szakrális szöveg bár összefügg egymással, függetleníthető is egymástól, minthogy anyaguk, közegük teljesen másnemű.

A zene és a szöveg közötti viszony függ magától a szerző személyétől, egyéni meggyőződésétől, de nem mentes a kor, a korszak általános szellemi állapotának hatásaitól sem. Nyilvánvaló, hogy a középkorban még fel sem merült a gondolat, hogy szakrális szövegeket „értelmezni" kelljen; *Adorno* szerint azonban már Beethoven *Missa Solemnis*-ének szövegtartalma és a szerző meggyőződése között ha nem is ellentét, mindenesetre bizonytalanság fedezhető fel. Egy terület, egy birodalom viszont megjelölhető, ahol a szakrális szöveg és a zenei anyag által hordozott jelentés, tartalom feltétlen egységbe fonódhat, egymásra találhat, ez pedig a transzcendencia birodalma. A zene, az igazán nagy zene olykor-olykor megérinti ezt a Nicolai *Hartmann* által metafizikus szférának nevezett legbelsőbb vagy legfelsőbb régiót, amelynek mind tökéletesebb megközelítése a művészet mindenkori feladata és célja. Más kérdés, hogy amíg az európai egyházi zene a kereszténység hagyományos szimbólumain keresztül, azokat mintegy megtestesítve, közelít a metafizikai, a transzcendens szféra felé, addig a *zene* elvben és gyakorlatban szövegezett eszmei tartalmak, „programok" mellőzésével, tisztán zenei, tisztán érzéki, tisztán esztétikai úton képes ugyanabba a magasságba emelkedni, illetve mélységbe hatolni. Másképpen mondva: nemcsak a szakrális zene hordozhat transzcendens tartalmakat.

Hogy aztán egy remekmű esetében ezek a tartalmak az ember belső világának mely rétegeit érintik meg, milyen zsilipeket nyitnak meg benne, az – minthogy teljesen nem racionalizálható jelenségekről van szó – nehezen fogalmazható meg. Mindenesetre Bachnál még a kettő: a zene útja a transzcendencia felé és nem kizárólagos, konkrét tartalma, a keresztény hit még egybeesik. Hallgassuk meg, mit mond Ligeti György korszakunk egyik legjelentősebb egyházi témájú művének, *Requiem*-jének *Dies irae*-jéről: „Az Utolsó ítélet-idea sok-sok éve állandóan foglalkoztatott, minden vallástól függetlenül. Lényege a félelem, a halálfélelem, szörnyű események elképzelése, s ezeknek a túlzott expresszivitás révén való elidegenítése, kihűtése. ...Mindig lekötött a pokol, a Végítélet ábrázolása. Gondolok Brueghelre és főleg Boschra. ...A sequentiát én hallatlanul színes képeskönyvként fogom fel, minden pillanatban minden három sorban más, új képpel." Látható, hogy itt már az eredeti jelentés és a zeneszerző szöveghez való viszonya nem fedi egymást. Ám a szerző mégis használja, feldolgozza a szöveget: értelmezése jelentésváltozást eredményez.

Éppen az efféle jelentésváltozás miértje és mikéntje gondolkoztatott el a fenti módon, amikor megismertem Vajda János első szerzői lemezét, rajta a *Barabbás* című egyfelvonásos operát, melyet 1976–77-ben komponált (1982-ben jelentette meg a Hungaroton). A mű szövegkönyvét Sárospataki Csaba írta Karinthy Frigyes *Krisztus és Barabbás* című novellájából. Jézus feltámadása után visszatér azok közé az emberek közé, akik halált kiáltottak rá, s akik azóta Barabbás önkényeskedéseitől szenvednek. Pilátust arra kéri Jézus: kérdezze most meg újra a népet, mit akar: „Barabbást-é vagy a Názáreti Jézust?" S ekkor következik a döbbenetes válasz: a nép újra Barabbást kiállt. Karinthy az eredeti bibliai szövegek módosításával, átértelmezésével a tömegről, az emberről mond ítéletet Jézus szavaival: „Pilátus! A nép felnőtt immár, tudják kit kell ma választani... Én a szabadságot hozom most nekik, a lélek s a gondolat szabadságát."

E lemez alapján bátran nevezhetjük *Vajda János*t a fiatal magyar zeneszerzés tehetséges egyéniségének. *Barabbás* című operája stílusában szintetizálni igyekszik sok lényeges hagyományt: a bartóki-kodályi színpadi és oratorikus művek művészi eredményeit, beleértve a sajátos magyar prozódia továbbfolytatását, a hatvanas években kibontakozott új magyar zeneszerzés vívmányait – ebben a tekintetben leglényegesebb a kontinuitás hangsúlyozása –, vala-

mint a lengyel és a nyugat-európai avantgarde stíluseszközeit: aleatorius szerkesztésmód, ütőhangszerek használata stb. Operájának hangvétele egyértelműen a zenei expresszionizmust követi: nagy drámai erőt képes kibontakoztatni a szegény népet képviselő Első nyomorult (Bándi János), Második nyomorult (Palcsó Sándor), Harmadik nyomorult (Barlay Zsuzsa), Egy nő (Bogdány Anna) és Egy férfi (Kovács Péter), továbbá a hatalmat képviselő Barabbás (Sólyom Nagy Sándor) és a hatalmat kiszolgáló Pilátus (Polgár László) szembeállításakor. E feszültség a darab kezdetétől a csúcspontjáig egyre fokozódik, csak Veronika (Tokody Ilona) egyetlen fuvolával kísért szólója szakítja meg ezt az emelkedést. Veronika szerepeltetése a zene lírai funkcióit hozza, s talán nem túlzás azt mondani, hogy Veronika énekli meg Jézus (Gáti István) ismételt elítélése után a feloldást, katarzist hozó második szólóját. Rezignáltan vesszük tudomásul, hogy a megváltás elmarad: Krisztus újra és újra megfeszíttetik. Vajda művét, a kezdetre rímelve, latin nyelvű kórus zárja le, keretet adva a kompozíciónak. (A Magyar Rádió és Televízió szimfonikus zenekarát és énekkarát Oberfrank Géza vezényli.)

A szerzői lemez még két művet tartalmaz: a *Búcsú* című zenekari kompozíciót és a *Stabat Mater*-t. A *Búcsú*-ban Vajda Jánost már más izgatja, nem a drámai kifejezőerő, az expresszivitás elérése, sokkal inkább egy lágyabb, elégikusabb hangvételű zenekari hangzáskép kialakítása. Érdekes mozzanat, ahogyan a szerző egymás mellé rak, egymásra vonatkoztat különböző hatású és fejlettségű hangrendszerbeli megoldásokat a pentatónia világától egészen a század tizenkét hangú megoldásaiig. Legkevésbé eredeti darab a lemezen a Stravinsky emlékének ajánlott *Stabat Mater*. Ebben Stravinsky-reminiszcenciák, megannyi stílusgyakorlatnak való zenei megoldás sorakozik fel, anélkül, hogy igazi, eredeti művé tudna szervesülni.

VÁCZI TAMÁS

HONISMERET

Karácson Imre emlékezete

A Torna-patak mentén, Veszprém megyében járó kirándulók gyakorta felkeresik Tüskevárt. Valamikor fazekasközpont volt, Bottyán János kurucai 1707-ben itt arattak fényes győzelmet a Dunántúlra törő császári hadakon. A község XIV. századi pálos templomának szép faragványait a plébánián őrzik. Az apácatornai községrész nevezetessége a XII. században épült román stílusú templom megmaradt szentélye és diadalíve.

Az egykori Tornán született százhúsz évvel ezelőtt, 1863. február 19-én Karácson Imre történetíró, orientalista kutató, nyelvész és műfordító. Szülei – idősebb Karácson Imre és Nagy Júlianna – a tehetséges fiút előbb Veszprémben és Sopronban taníttatták, később a győri szemináriumba iratkozott be. Teológiai és neveléstudományi tanulmányait a budapesti Tudományegyetemen végezte. Részt vett az egyházirodalmi iskola munkájában is, megválasztották a bíráló bizottság tagjává és levéltárossá.

A győri székesegyházban 1885. július 6-án szentelték pappá. Rövid ideig Rábacsanakon, Szanyban és Gyömörén[1] volt lelkész, utóbb kinevezték a győri szeminárium tanulmányi felügyelőjévé. A XI. és XII. századi magyarországi zsinatokról írt értekezésével 1888-ban teológiai doktori oklevelet szerzett Budapesten. Huszonhat évesen tanára, 1891-től igazgatója lett az 1778. óta működő győri katolikus tanítóképzőnek. Az intézet tanári karának olyan kiváló pedagógusok tartoztak, mint Haller József, Holczmann Ferenc, Köppl Ferenc, Mersich János és Öveges Kálmán. Karácson Imre kezdeményezésére létesítették a – mai Bajcsy Zsilinszky úti – gyakorlóiskolát.

A pedagógia mellett munkássága a török–magyar történelmi kapcsolatok kuta-

tására irányult. Tanulmányozta a Rákóczi szabadságharc és a száműzetés irodalmát, majd a nyolcvanas évek közepétől történelmi, egyháztörténeti és nyelvészeti tanulmányok hosszú sorát írta. A görög, latin, francia és német nyelven kívül megtanult arabul és törökül is.[2] Vámbéry segítségével megszerezte és magyarra fordította Sahir bej és Subhi török történetírók feljegyzéseit, melyek III. Károly 1737-től 1739-ig vívott háborújáról készültek, s közzétette a Hadtörténeti Közleményekben. Lefordította két XIII. századi török diplomata hazánkról tudósító krónikáját is. Szent Imre hercegről élet- és jellemrajzot írt, ez 1894-ben jelent meg Győrben; függelékében a fennmaradt Imre-himnuszokat is közreadta. Szent László királyról halálának 800. évében, 1895-ben nyomtatott ki biográfiát.

1897-ben elnökévé választotta a Győrvidéki Tanítóegyesület, melynek életében előadásaival, szervező munkájával évek óta tevékenyen részt vett. A délkelet-európai kultúrák megismerésére többször beutazta a Balkánt, Kisázsiába is eljutott. Az újabbkori török írók műveiből *Keletről* címmel összeállított szemelvénygyűjteményét 1899-ben hozta nyilvánosságra. 1800 áprilisában kérésére kinevezték a Győr megyei Pér plébánosává, egyúttal az egyházkerület esperese lett. Megkülönböztetett figyelmet fordított az ifjúság nevelésére, oktatására és a tanulmányi fegyelem színvonalának javítását szorgalmazta. A község monográfiájából[3] megtudjuk, hogy Karácson Imre hívta életre a péri R. k. Ifjúsági Egyesületet, az iskola épületét pedig új tantermekkel bővítette ki.

A Magyar Tudományos Akadémia Történelmi Bizottsága 1902-ben megbízta a világhírű török utazó, Evlia Cselebi tízkötetes útinaplója magyar vonatkozású fejezeteinek lefordításával. A mű VI. és VII. kötete 1904-ben és 1908-ban jelent meg magyarul. A későbbi kutatás megállapította, hogy Karácson fordításának egy része nem az eredeti kézirat, hanem egy gyengébb másolat alapján készült.[4]

1906 szeptemberében Széchényi Miklós püspök a győri szeminárium élére helyezte, de mindössze hét hónapig állt a lelkésznevelés szolgálatában. A Rákóczi-emigráció hamvainak hazahozatala lendületet adott a török tárgyú kutatásoknak. Thallóczy Lajos miniszteri osztályfőnök javaslatára a kormány őt bízta meg a konstantinápolyi levél- és könyvtárak magyar vonatkozású, elsősorban II. Rákóczi Ferenc korabeli okmányainak feltárásával.

Karácson Imre 1907 áprilisában érkezett meg a Boszporusz parti fővárosba. A század első évtizedében Konstantinápolyban élő magyarok közül Kájdi János lazarista atya, Hegyey Géza zongoraművész és Széchenyi Ödön nevét jegyezték fel a krónikaírók, de átmenetileg itt élt Kunos Ignác, Germanus Gyula és az Anatóliába induló Lendl Adolf zoológus is. Karácson Imre honfitársai segítségével elsősorban a szerveződő török tudományos élettel keresett kapcsolatot. A szultánok, pasák, csauszok világa iránt érdeklődő magyar tudós török szakkörökben egyhamar elismerést szerzett önzetlen, kitartó munkájával. Fél évtizedes kutatásai során az Evkaf-minisztérium, a pénzügyminisztérium, a Defterkhane levéltáraiban és a mecsetkönyvtárakban rendezetlen okmányok tömegét dolgozta fel. III. Joakim ortodox pátriárkánál tett látogatását követően engedélyt kapott arra, hogy a pátriárkai levéltárban végezzen kutatásokat[5]. Hosszas kérvényezés után a Topkapi szeráj levéltárába is bejutott. Feljegyzéseiben megörökítette, hogyan hozták ki az iratokkal teli első ládát ünnepélyes külsőségek között, mintegy negyven előkelőség jelenlétében, az Oszmán Birodalom féltve őrzött levéltárából. „... ezrekre menő, összevissza hányt, porlepte iratok között, melyek defterekben és zsákokban minden rend nélkül összegyömöszölten hevertek, lassú, fárasztó munkával sikerült felfedezni az itt közölt okiratokat, melyek az 1717. évtől 1803-ig terjednek..." – írta a Rákóczi-emigráció török okmányainak összegyűjtéséről.[6]

Karácson Imre feltárta a Törökországban menedéket keresett magyarok és a porta kapcsolatait. Lemásolt és lefordított számos korabeli írásos emléket, például a szultán 1706-ben kiadott rendeletét a temesvári erődítmények javításáról, valamint a győri nemesi felkelésről szóló követjelentést. Kutatásai eredményéről hazai és török lapokban, folyóiratokban (Katholikus Szemle, Századok, Élet, Haditörténeti Közlemények) rendszeresen publikált. Sokoldalú munkássága – akárcsak Körösi Csoma Sándoré – tragikusan ért véget. 1910 őszén rozsdás szeggel megsértette ujját, borotválkozás

közben kapott arcsebe pedig súlyosan elfekélyesedett. A penészes levéltári iratok közt kutatva sebfertőzést kapott. Vérmérgezés következtében hunyt el 1911. május 2-án az osztrák irgalmasok Szent György-kórházában. Mindössze negyvennyolc évet élt. Terve, hogy Konstantinápoly magyar emlékeiről könyvet ír, nem valósulhatott meg.

Hazaszállított hamvait a győri városháza előcsarnokában ravatalozták fel. Temetésére a török kormány képviseletében öttagú küldöttség érkezett Győrbe. A régi temető kápolnája mellett helyezték el, majd onnan rövidesen az új temetőbe, a város által adományozott díszsírhelyre szállították át.

Tóth István szobrászművész[7] a győri Eötvös-parkban felállított Karácson-emlékművének felirata a „török–magyar érintkezések lelkes kutatójaként" méltatja. Életútjáról tanítványa, Bene István írt elemző tanulmányt halálának huszonötödik évfordulóján.[8] Tüskevár helytörténeti gyűjteményében az érdeklődő korabeli levelek, táviratok és újságok segítségével végigkísérheti a tudós paptanár pályáját. A gyűjtemény folyosóján elhelyezett márványtábla „Magyarország hódoltságkori történetének úttörő kutatójá"-ról emlékezik meg.[9]

Jegyzetek. 1. Szinnyei József *Magyar írók élete és munkái* V. kötetében (996–998. l.) tévesen Gyömrő olvasható. – 2. Törökországban 1931-ig az arab írásjegyeket használják. – 3. Karácsonyi Sándor: *Pér község és plébánia története.* Győr, 1941. – 4. Cselebi hiteles kézirata az 1930-as években került elő. Angol–török nyelvű kritikai kiadását és új magyar fordítását tervezi Bayerle Gusztáv, a bloomingtoni Indiana University turkológus professzora.– 5. Erről naplójában *Vázlat a konstantinápolyi pátriárkaság történetéből* címmel ír. – 6. *A Rákóczi-emigráció török okmányai.* Budapest. 1911. – 7. Tóth István (1861–1934) szobrászművész, a budai Hunyadi János és a szentesi Kossuth Lajos szobor alkotója. Karácson emlékművét 1915-ben állították fel . – 8. Bene István: *Karácson Imre élete és művei* (1863–1911) Győri Szemle, VII. 8–9. 1936. október–november, 137–171. l. – 9. Az emléktáblát az Idegenforgalmi Hivatal 1967-ben helyezte el.

VARGA LAJOS

FILM

Zaklatott együttélés

Irodalmi analógiaként hirtelenjében Móricz Zsigmond jut eszembe, aki kis jegyzetfüzetével, ceruzával járta az országot, és szorgos jegyzetelése nyomán riportokban, cikkekben számolt be az akkori Magyarország életéről. Ezeknek az írásoknak anyaga azután nemegyszer beáramlott szépirodalmi műveibe is. A módszer persze nemcsak Móricz sajátja volt, a kör tágan szélesíthető napjainkig. Így dolgozik néhány mai magyar filmrendező is. Mai életünk hiteles feltárói kisebb-nagyobb dokumentumfilmjeikben, és az ott szerzett élmény, életanyag játékfilmjeikben is kamatozódik. Legerőteljesebben Gazdag Gyula, Elek Judit és Gyarmathy Lívia munkásságában fedezhető fel ez a módszer. (Az utóbbi időben „dokumentarizmus" néven emlegetett, társadalmi, gazdasági kérdéseket tárgyaló, sokat vitatott rekonstrukciós stílus alkotóinak említésére, munkájuk elemzésére itt nincs mód, egyébként több írásban megtették ezt mások.) Gyarmathy Lívia az idei őszi évadban új dokumentumfilmmel jelentkezett, *Együttélés* címmel.

Rendezői pályafutását, filmalkotói világképét, a belső világot alakító számos tényezőn kívül, két életrajzi tény befolyásolta. Az egyik: a Színház- és Filmművészeti Főiskola filmrendezői tanszakát egy sajátos, úgynevezett „felnőtt" évfolyamban végezte, melynek érdekessége az volt, hogy egy korábbi, „civil" diplomával lehetett rá jelentkezni. *Gyarmathy Lívia* vegyészként végezte el az egyetemet, és a Kispesti Textilgyárban dolgozott a főiskolai felvétel előtt. Ez a rövid, de bizonyára jelentős szakasza életének erőteljesen befolyásolta szemléletét, kapcsolatát a valósággal, a mindennapi élettel. A másik pályáját befolyásoló mozzanat házassága az ugyancsak vegyészként diplomázó, majd az említett filmrendező osztályban végző

Tóth István

festő

Pásztortűz

1924. 200. l. (T. képkiállitásai)

Szelecsko c. képe repr. u.o. 25. l.

Részlet a ht Mihály templom belsejéből c. képe repr. u.o. 169. l.

A málnási ut a „pad"-on c. képe repr. u.o. 174. l

Meseillustráció repr. u.o. 273. l.

Ez cifolyamban tobb. cum-lapillustráció is fentiti

Tóth Istvánt

festő

László Marcella

Nótás Zsuzska c.

mesekönyve, illusztrálta

festi

Pásztortúz 1929. dec. 1.

576 l.

1935/36 évi K.I.

Csapat	Kossuth	Hunfalvy	Árpád	Mátyás	To
Kossuth			4:1 (0:0)		10:
Hunfalvy				1:0 (1:0)	6:0
Árpád	1:4 (0:0)			7:0 (1:0)	
Mátyás		0:1 (0:1)	0:7 (0:1)		
Toldy	1:10 (1:4)	0:6 (0:4)			
Vörösmarty		2:1 (0:1)			3:1
Kanyom	2:3 (1:1)		7:1 (2:0)		
Kertész					
Bólyai				4:2 (3:1)	
Kochmeyer	3:4 (2:1)		8:2 (2:0)		

* A mérkőzést a Bólyai megnyer

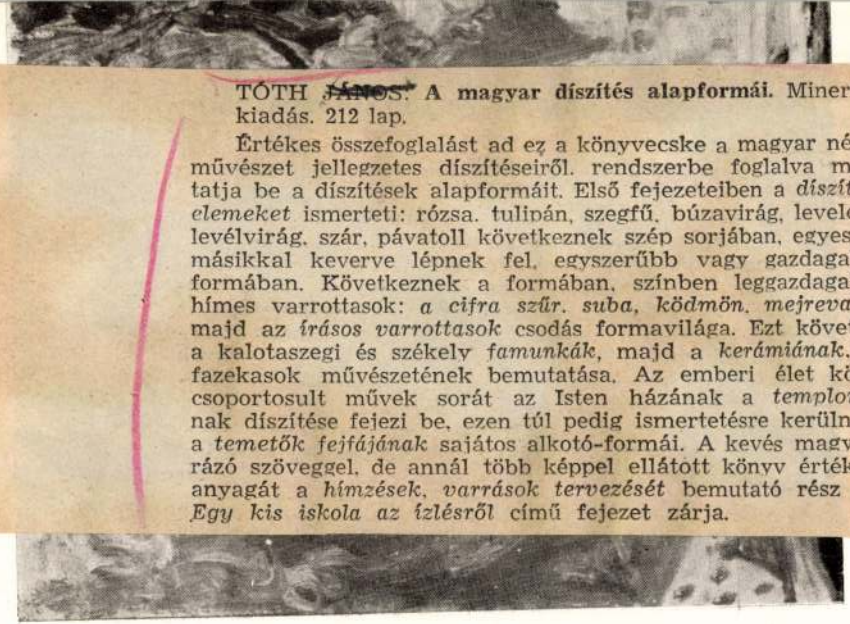

TÓTH ~~JÁNOS~~. **A magyar díszítés alapformái.** Minerva kiadás. 212 lap.

Értékes összefoglalást ad ez a könyvecske a magyar népművészet jellegzetes díszítéseiről, rendszerbe foglalva mutatja be a díszítések alapformáit. Első fejezeteiben a *díszítőelemeket* ismerteti: rózsa, tulipán, szegfű, búzavirág, levelek, levélvirág, szár, pávatoll következnek szép sorjában, egyesek másikkal keverve lépnek fel, egyszerűbb vagy gazdagabb formában. Következnek a formában, színben leggazdagabb hímes varrottasok: *a cifra szűr, suba, ködmön, mejrevaló*, majd az *írásos varrottasok* csodás formavilága. Ezt követik a kalotaszegi és székely *famunkák*, majd a *kerámiának*, a fazekasok művészetének bemutatása. Az emberi élet köré csoportosult művek sorát az Isten házának a *templomnak* díszítése fejezi be, ezen túl pedig ismertetésre kerülnek a *temetők fejfájának* sajátos alkotó-formái. A kevés magyarázó szöveggel, de annál több képpel ellátott könyv értékes anyagát a *hímzések, varrások tervezését* bemutató rész és *Egy kis iskola az ízlésről* című fejezet zárja.

Tóth ~~János~~ Istvánt erdélyi festő

Nem T. István ?

Magyar Kulturszemle
1940. 6. 7. 140. l.

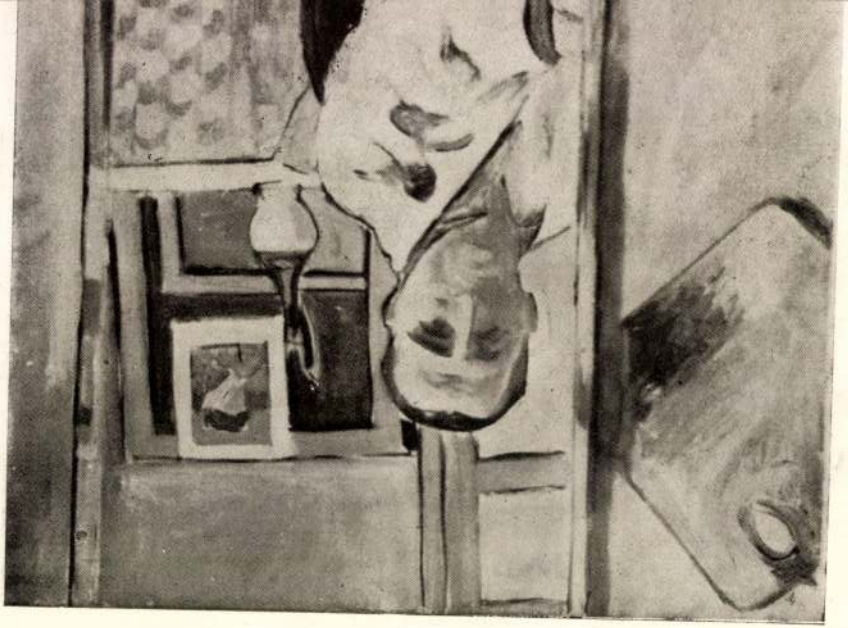

Tóth Istvánné

festő

l.

Pásztorbűr

1924. 39. l.

Tóth István

festő

készítette az alábbi
mű illustrációit

Bíró Vencel dr.:

A Kolozsvári piarista
templom alapítása.
Cluj-Kolozsvár
1932.

T. 5280.

innen a keresztény lovasság mé-
térben Buda ostroma szemlélhető.

Vestung Offen, wie dieselbe von
atta quirt Ao 1686
követ A. die obere Statt kezdettel
nen wo sich Chur-Brandenb: eingelo-

: 38.8 cm.

<Tóth István>

rajzlanár?

könyve

<.> A magyar

díszítés alapfor-

mái.

Kolozsvár

1939.

könyvtáramban

Csók György ev. lelkész X. 115.

Tóth István

könyvé

< > A magyar di-
szítés alapformái -
Minerva R.T. kia-
dása. Kolozsvár,
8-r 212 l. A Magyar
Nép Könyvtára 60-
61. sz.

Fenti rajztanár?

5 urnak,

.

zottsága.

Tóth István

festő

l. Szépmüvészet

1942.126.l.

Tóth István

festő Kolozsvár

Tájképe repr.

Képzőművészet

1932. 51. sz.

1907.

gprimás.

és egy sima karimájú, de egy oldalú
erém elolapjaú

hermelines cappában van ábrá-
~~és szakálla leberetvált.~~ A szent
illagja mellét disziti, szalagon
lánczon viseli. ~~Fején~~ Caputiumot és hosszú hajat
en vésett betüldzel

MAGYAR-ORSZÁG PRIMÁSA 4, jelzése pedig

ima.

ett véséssel, méretei 4.1:4.1 cm.--
ajándéka 1907. április 30-án (787-

228

1672

Tóth István

festő

Eit. 1928

Fig. 10.

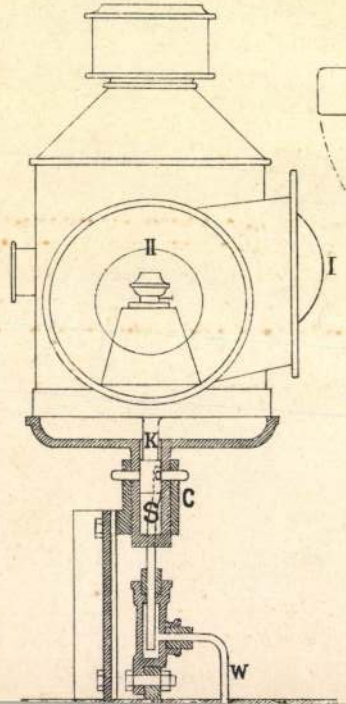

Fig. 9.

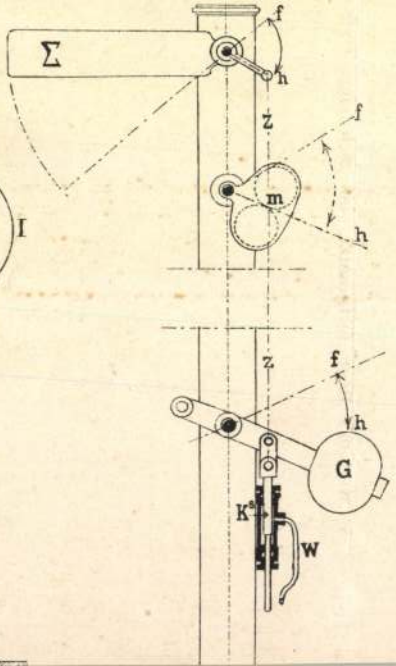

Fig. 2.

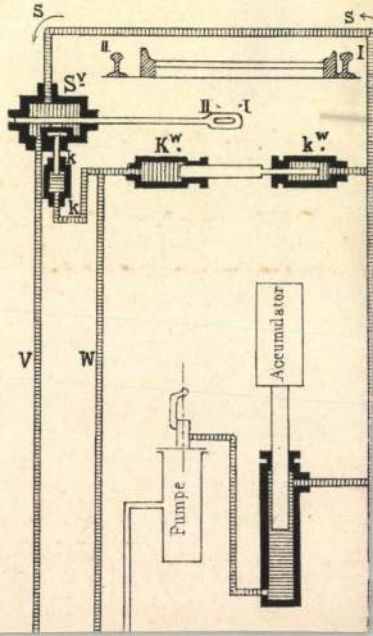

Tóth István

festő

Kalotaszegi motívumok gyűjtője és rajzolója

írod

a

Podhorszky Pálfi

Sándor. Az erdélyi népművészet albuma.

II kiadás Kolozsvár 1927

26 l.

Tóth István
festő"

Torockó szentgyörgyi
várromok.

A végi kolozsvári
magyar nemzeti Szinház
Szines repr. akva-
rellek után fentitol

Repr.

Tabéry Géza és Incze
Ernő: Jókai Erdélyben-
Nagyvárad, 1925.

<Tóth István>

Jestö??

Kelemen Lajos

<> Eppel

Művészeti halom

1927 I. 8 sz.

Vasárnap **4** B13 Veterbói Róza	SZEPTEMBER 30 NAP Prot. B12 Rozália
Hétfő **5** Juszt. Lőrinc	Prot. Viktor
Kedd **6** Ida	Prot. Zakariás
Szerda **7** Kassai vértanúk	Prot. Regina
Csütörtök **8** *Kis Boldogasszony	Prot. Mária
Péntek **9** Kláver Péter	Prot. Ádám
Szombat **10** Tolentinói Miklós	Izr. S. Ki Theze 37. hét Prot. Erik

Tóth István

Kelemen Lajos:
Erdélyi szinfolsok.
Tóth István képes könyve-
Ism. Magyar Nép
1924. IV. 26. sz

Sza Kelemen

BUDAPEST
938 NOV 22
4 HL
A TELEFON
MA MÁR
NÉLKÜLÖZHETETLEN
NYOMTATVÁNY

I.

Műemlékek Országos Bizottsága,

Budapest IX.

Hőgyes Endre u. 1o.

Tóth István

az ilabbi lap állandó
rapsolójának

Koll. Eiáll. Kolozsvárt
24. Lépe volt
Eiállítva

vód

P. Nemeth Gellért

Őszi szalon Kolozsváron.
Pásztortűz 1929. dec. 1.

S.O.K. bajnokság

ldy	Verbáczy	Kranyoni	Ker Ak.	Bólyai	Széchenyi
1(4:1)		3:2(1:1)			4:3(1:2)
(4:0)	1:2(1:0)				
		1:7(0:2)			2:8(0:2)
				2:4(1:3)	
	1:3(1:0)				
(0:1)		0:7(0:3)			
	7:0(3:0)		5:2(2:1)	×2:1(1:0)	
		2:5(1:2)		1:1(1:1)	2:2(1:2)
		×1:2(0:1)	1:1(1:1)		0:3(0:0)
			2:2(2:1)	3:0(0:0)	

a meccset 1:0 gólarányt a Bolyaiinyeri

Tóth

T. 9. *István*, grafikus, * Marosvásárhely 1892 máj. 29. A bpesti képzőműv. főiskolán szerzett oklevelet, 1919-től Kolozsvárt rajztanár. Több gyüjt. kiállítást rendezett Erdélyben, linoleummetszet-sorozatokat adott ki, mesekönyveket és díszműveket illusztrált.

E. G II, 545 l

Tóth István

festő

Nagybanyai részlet,
c. Egyenes repr.

Pásztortúz 1930, jun 15.

impressionista

Tóth István

festő

lásd

Műmészet

1939. 23. 7.

9. l.

ismertetés. MM, V., 1929., 173. l. — Berti Toesca 959. l. (Képe 957. l., Palmezzano.) — Berenson 414. l. (Palmezzano.) — Delogu 184. l. (Palmezzano.) — Leopold—Lippay. 55. l.

Szent család Ker. Szent Jánoskával, Szent Katalinnal és Szent Sebestyénnel

Fa, olaj, 63·5×80·5 cm.

A Bertinelli-gyüjteményből.

Maszlaghy II., 72. szám. — Gerevich: Az Újság, 1916. júl. 20, 3. lap. — Lepold—Homor 97. l. — Gerevich PA, 236. l. (Palmezzano.) — Décsei: Könyvismertetés. MM, V., 1929., 173. l. — Pigler: La vierge aux épis. Gazette des Beaux—Arts, 74. évf. II. kötet. Párizs 1932., 134. l. — Berti Toesca 959. l. (Palmezzano.) — Delogu 184. l. (Palmezzano.) — Lepold— Lippay 55. l.

PANETTI, DOMENICO (ferrarai festő, 1460—1513 körül)

A halott Krisztus Nikodemus és Arimathiai József közt (102. kép)

Fa, tempera és olaj, 61×49 cm.

A Bertinelli-gyüjteményből.

Maszlaghy II., 92. szám. (Mantegna iskolája.) — Lepold—Homor 97. l. — Gerevich PA, 232. l. (Panetti.) — Berti Toesca 959. l. (Panetti.) — Lepold—Lippay 55. l.

PANNINI, GIOVANNI PAOLO (római festő, 1695—1768)

Képzeleti tái alakokkal (103. kép)

Tóth István

illusztrátor

Biró Vencel dr. A kolozsvári piarista templom alapítása. Tóth István rajzaival. Előadás az Erdélyi Katholikus Akadémia 1932. április 12.-i felolvasó ülésén. Cluj-Kolozsvár. 8° 42 l. Az Erdélyi Katholikus Akadémia kiadása. (Minerva rt.) (Az Erdélyi Katholikus Akadémia Felolvasásai. I. osztály. 6. szám.)

z, mag. 10·5 cm.

IJÉNTARTÓ,
s, gótstílű minta utánzata.
mag. 7 cm.
lni Schnütgen-gyüjteményből Simor prímás
rolta, 1884.
Keresztény Múzeum Esztergomban. Egy-
házművészeti Lap, V., 1884., 362. l.

DONNA és SZENT LÁSZLÓ,
őri antifonale vereteinek másolata.
. század.
egyenkint 45 cm mag.

DONNA JÉZUSSAL,
bormű. Jézus madarat enged repülni. Gótstílű
ta nyomán.
. század.
ız, mag. 20·5 cm.

)STOL,
yvfedélről, gótstílű minta nyomán.
. század.
ız, 11·5 cm.

Az unitárius hivő ezt a fölfogását nem szégyenli, mert meg van győződve, hogy „ez a Krisztus evangeliuma."

Ezekből mindenki láthatja, hogy az unitárius hivő abból a kijelentésből táplálkozik, melyet Isten az ő lelkében hoz tudomására. Ő nem fél szembe állani Istenével. Nem fél attól az égi ténytől, melyet Istenétől kap. Csak attól fél, hogy a rá bizott isteni küldetésben nem tud hiven eljárni.

A bünt mindenki a maga ajtaja előtt látja settenkedni. Egyik bátran beereszti, a másik félve elrejtőzik, nehogy magával ragadja és megmutassa neki a világ kincseit és hatalmát. „Ahol van a te kincsed, ott van a te lelked is." Akit elragad a világi csábitó, az már a bün örvénye szélén áll. Kérdés, hogy meg tud-e menekülni. Meg tud-e váltatni?

A megváltás krisztusi munkája az unitárius előtt azt jelenti, hogy az ő példája, az ő nagyszerü lelki ereje és bátorsága, melylyel a sátán csábitásait visszautasitotta, olyan bátoritólag hat az ingadozó lélekre, hogy nagy és nehéz küzdelmében megáll s igy szól: távozz tőlem Sátán, téged követlek én Jézusom.

Az unitárius vallásnak meg van a maga elmélete a társadalmi élet kérdéseire is. Erről máskor lesz szó.

A mi katonáink.

Dr. Benedek Miklós 21. h.-gy.-ezr. tart. főhadnagy, kolozsvári ügyvéd, mint csererokkant hazaérkezett kastromai (Oroszország) fogolytáborból.

K. Nagy Béla 21. h.-gy.-ezr. tart. főhadnagy, Sziberiából, szakálát megnövesztve batyus zsidónak öltözve, sok gazdag tapasztalatot szerezve, szerencsésen hazaérkezett s Kolozsvárt teljesit szolgálatot.

Dombi Béla zászlós, közel három évi fogság után, mint csererokkant, **Tarcsafalvy Kálmán** zászlós ügyesen elszökve, **Péter Pál** hadnagy Omszkból jó egészségben itthon vannak. Mindnyájukat melegen üdvözöljük.

Dr. Mikó Lőrinc főhadnagyott Solikamskból Szibériába szállitották. **Dr. Kovács István** egy. m. tanár, 21. h.-gy.-ezred hazaszökött hadnagya május végén Omszkban találkozott vele

Pap Domokos főhadnagy Ukrainába, **Dr. Borbély István** főhadnagy Ukrainából az olasz frontra ment.

Tóth István főhadnagy, jeles müvészünket Prágába rendelték be, az 31. gy.-ezred háborus emlékalbuma szerkesztéséhez. Remél-

jük, hogy a harctéren készitett sok szép képéből az album müvészi illusztrálása érdekében minél több fölhasználására álkalma nyilhat.

Nagy Sándor őrmester, marosvásárhelyi kereskedő 1914. aug. 14-től 1916. julius 3-ig a 2-ik közös gyalogezredhez beosztva az orosz fronton védte hazáját. Baranovicsinál 1916. julius 3-ikán másodszor sebesülve került orosz fogságba, ahonnan ez év március 2-ikán hazaszökött. Másfél évi fogsága alatt sok viszontagságnak, nélkülözésnek volt kitéve s mindannyiszor a vallásban keresett vigasztalást és enyhülést. Jaroszláv mellett egy gyártelepen dolgozott 50 különböző felekezetü hadifogoly társával. Egyedül volt unitárius s amint igen sokszor összegyültek együttes imádkozásra, mind annyiszor maga tartott egy-egy rövid imát. Ezek közül egyet alább közlünk.

Magyar hadifoglyok karácsonyi imája Oroszországban.

(1916.)

Irgalmas Isten, jó atyánk, világnak hatalmas ura! Nagy kéréssel borulunk zsámolyod elé, mi fogságban levő katonák. Kegyelmezz életünknek, ne engendd kedves hozzátartozóinknak kiüriteni a keserü poharat, ne engedd, hogy kenyér nélkül árván maradjanak gyermekeink, drága hitveseink pedig özvegyen. Nyujtsd meg a mi életünket; engedd, hogy kedves gyermekeinket a te szent tiszteletedre, félelmedre, nagyságodra tanithassuk, s hozd el azt a várva várt időt, amidön ujból visszont láthatjuk szeretteinket. Hagyd jó szüleink, testvéreink, rokonaink hátralevő esztendeit bánat nélkül eltölteni. A még harcban levő társaink és testvéreink elől, távolitsd el tőlük az öldöklő fegyverek golyóit; vezess a jó uton, szent atyánk mindenütt, tartsd meg koronás királyunkat, védd meg drága hazánkat, hogy tetszésed szerint még számos éveken keresztül dicsérhessük és imádhassuk nagy neved.

Hatalmaságnak nagy istene, fölséges atyánk, hirdették szent angyalaid a békességet és jó akaratot, amelyet te parancsoltál nekik. Kérünk jó Istenünk, ama betlehemi jászolyban született Jézus Krisztus által teremtsd meg a békességet, add, hogy ezen régen-régen történt szent napon hirdetett békesség iránt az összes arra hivatott királyok tanácsadói, nagyhatalmaknak kemény szivei egyszerre lágyuljanak meg és mint egykor Betlehemben, ugy itt is a békesség hóditson tért az öldöklő fegyverek helyett, hogy mi, mint hadi foglyok is harsányan kiálthassuk a szent angyalok szavait: *Dicsőség a magasságban az Istennek, békesség legyen a földön.* Kis házikót szenteltünk szentté, imaházzá. Istenem! itt állunk eme karácsonyfa mellett, hallgasd meg igaz szivből jövő imánkat, hallgasd meg szeretteinket, kik szivettépő fájdalommal érettünk hozzád magasra emelt kezekkel imádkoznak. Amen.

—

nézve ezen a vonalon szerencsétlen új orosz offenziva alkalmával az elfogatástól szerencsésen megmenekülve, nehány napig Kolozsvárt tartózkodott. Innen bevonult ezredéhez.

(67 és 94) **Tóth István** hadnagy az 51. gy. ezredben. Junius elején a harctérről szabadságolva Budapesten szép sikerrel letette a rajztanári vizsgáját. Közel 100 szép tábori s harctéri rajza és festménye van együtt. Junius közepén visszament Baranovici közelébe.

A testvér áldása konfirmáláskor.

Édes Gizuska!

Még egy rövid nap, vagy talán csak pár óra választ el attól, hogy arról a hitről, amelyet te vallásodnak nevezel, tanubizonyságot tegyél az Isten és emberek előtt. Én, ki távol vagyok tőled, csak lélekben lehetek otthon, azt kívánom neked, tegyen a hit téged boldoggá

Unitárius Közlöny.
Kolozsvár. 1916. 114. l.

retüket vettem, hogy minél később ...
hogy idővel hozzászoktok elmulásomhoz.

Ha tehát későn jut el hozzátok, ne haragudjatok, mert ez az én kívánságom

Köszönöm imádott szülőim, hogy felneveltetek, minden áldozatot meghoztatok jövőm biztosítására Az volt célom, hogy jóságotokat, önfeláldozó szülői szeretetteteket akkor hálálom meg, mikor arra öregségetekben teginkáb rá lesztek utalva. Sajnos, nem tehetem. Imádott hazám veszélyben volt, hivott s én készséggel fogtam fegyvert védelmére. Adja Isten, hogy az én kiömlő vérem legyen a jobb jövő záloga.

Lehet, hogy előérzetem felizgatott képzeletem szüleménye s én még látni és ölelni foglak s csókjaimmal halmozhatom el áldott szülői kezetek, de ha elesem, tartsatok meg emléketekben s legyetek büszkék fiatokra, aki a hazáért hal meg.

Egyetlen kicsi testvérem! Légy jó, engedelmes és szófogadó gyermeke áldott szülőinknek s arra törekedj, hogy esetleges halálom okozta fájdalmat feledtesd velök. Gondolj mindig hős bátyádra büszkeséggel, aki a hazáért hal meg.

Oh Istenem, hogy szeretném e pillanatban mindhármatokat

kir. 82-ik székely ezred önkéntese lett. Egy év mulva 1916 julius hó 25-én, mint zászlóst az olasz fronton az I. osztályu ezüst vitézségi éremmel tüntették ki. Az oláh invázió óta az oláh fronton küzdött oly nagy kötelességtudással és oly lángoló hazaszeretettel, hogy temetésekor „az egész ezred tisztikara — amint egyik tiszttársa, barátja, dr. Sándor Pál hadnagy, irja róla — lesujtva és az iránta táplált szeretetére és becsülésére mért sulyos csapástól meghatva és könnyező szemekkel állott az őt befogadó sirgödör körül."

Ugyancsak a tisztikar legszebb elismerése róla, hogy „kivétel nélkül osztatlan becsülésünknek és bámuló tiszteletünknek örvendett Ő, mert a legbátrabb, legkötelességtudóbb és legszeretetreméltóbb tisztje volt ezredünknek, aki sajnos nem érhette meg hadnagygyá való előléptetésének örömhirét, sem pedig a szintén utban levő II. oszt. ezüst vitézségi érem megkapását."

Márton Lajos tehát a mint az iskola falai között mindig jeles tanuló volt, ugy a harctéren is mindig igazi katonának találtatott. Mindhalálig hiv, aki nemcsak jól tudta, de a leglelkiismeretesebben teljesitette is hazafias kötelességét. Szülői és testvérei rajta kivül még egy fiut, egy testvérét *Józsefet*, siratják, aki korábban tünt el, illetve halt meg a galiciai harctéren. Kijutott hát nekik is a kétszeresen megszentelt fájdalomból, melyben minden jó ismerős, barát, rokon őszinte, igaz részvéttel osztozik.

Legyen csendes siri álma a ma még idegen de, majd az édes hazai földében nyugvó hősnek (mert szülői kivánsága szerint haza fogják hozni) s emlékét őrizze nemcsak a Firtosváraljai „Elesett hőseink emlékére" kegyeletes érzésekkel felállitandó emlékmű hanem a szülők, testvérek, igaz barátok fájó és kegyeletes érzése, valamint a szent magyar haza milliókért könnyező, méltán bús Nemtője.

Firtosváralja. *Máté Lajos,*
unitárius lelkész.

---

(143) **Ütő Endre** zászlós julius végén Szicziliából, olasz fogságból irt egyik tanárának. Május 23-án került az olaszok kezébe s tudatta, hogy ugyanakkor estek fogságba (758 **Sári József** és (1226) **Vekerle Sándor** hadnagyok is, kikkel két hétig együtt volt a megfigyelő barakkokban.

(716) **Adorjáni Gyula** hadnagy a 11. isonzói csatában sebesülten olasz fogságba jutott.

(1012) **Gál Ernő** zászlós a Hermada hősies védelmében kitüntette magát. Nehány társával Boroevics vezérezredes külön személyes dicséretében részesült.

(67 és 94) **Tóth István** hadnagy felujult sebével került a Hermadáról kórházba, majd rövidebb szabadságra, hol idejét nagy részben a harctéren készített művészi rajzai rendezésére forditotta. Jelenleg Prágában van.

(60) **Gálffy Zsigmond** kőszilánktól sebesülve került az olasz frontról egyik nyitrai kórházba.

(206) **Dr. Kiss Ernő** főhadnagy, (93) **dr. Borbély István** főhadnagy és **Márkos Albert** e. é. önk. szakaszvezető, kolozsvári tanáraink Bukovinában vannak a fronton.

(1227) **Csongvay József** az 50. gy. ezred e. é. önkéntes hadapródjelöltje érettségi tanfolyama után Palánkára, Szerbiába vonult be s innen pár hét mulva Bukovinába vitték. Augusztus 10-én ott egy magaslat elfoglalásánál győzelmes rohamban hősiesen küzdve, dicső halált halt. Papi pályára szeretett volna menni, de tervétől elsodorta a háboru s örökre elzárta a halál. Komoly, derék, kötelességtudó, jóérzésü ifju volt, aki díszére válhatott volna papságunknak. Mélyen sajnáljuk elestét.

(1228) **Székely Tibor** a bal lábán gránátszilánktól sebesülve, (1127) **Gelei Kálmán** (Désfalva) szintén több sebbel jutottak ki a 11. isonzói csata borzalmas megpróbáltatásaiból. Mindkettő gyógyulóban van.

IRODALOM.

A reformáció költészete. Irta Baja Mihály ref. lelkész. Nagyon csinos kiállitásban lelkesitő költeményeket (11.) tartalmaz ifjusági stb. ünnepélyeken való elszavalásra. Ára 1 kor. *Hegedüs és Sándor* könyvkiadónál. *Debrecen.*

Az értelmi és erkölcsi nevelés viszonya. II. köt. módszeres rész. Irta: dr. *Kiss Elek.* Ára 8 kor. Addig is mig bővebben ismertethetnők a könyvet, üdvözöljük a termékeny irót, ifju lelkészünket.

Egyházi és iskolai mozgalmak.

A főt. püspök urat gróf Apponyi miniszter Budapestre kérte okt. 30-ra egy enquette-re, melyen egyházunkat érdeklő kérdések lesznek szőnyegen. Örvendünk, hogy a főpásztor fölmehet, mert az egyházunknak nagy előnyére lesz.

Uj iskolai felügyelő gondnok. A kolozsvári kollegiumhoz felügyelő gondnokká dr. Arkossy Gyula közjegyzőt választotta az E. Főtanács. A buzgó és munkás férfi már megkezdette működését. Beiktatása a tanév második felében lesz.

Tóth István

grafikus

Szül. 1892 V. 29

Marosvásárhely

Lásd

Osvát Kálmán dr.

Erdélyi Lexikon.

Nagyvárad, 1928. 294. l.

németországi festő.

zad végéről.

lefejeztetése.

vidékének előterében és abban
midőn a balrafordultan tér-

nytől körülvett fejét a bakó
részül. Közelében a főpap, a
vádját emelők, valamint a
ő ujjú piros köntös és zöld
kezekkel és oldalán karddal
l fején egy beretvált arczú
anyargó országútján katona,
özeledik dárdával. Legelől a
r, míg a fűvek közül három
ki.

— Lelt. sz. 4146. — Vétetett az
813–912) és az 1912 április
Julius Boehlertől 1930·68 K-án
május 12-én (1126–912). — El-
1261–912). — Az elszámolásra
előadmányt.

111
835 (4146).
974 (49).

Tóth István grafikus
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi S. u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

MAGYAR SZÓ

1969 AUG 17.

1021

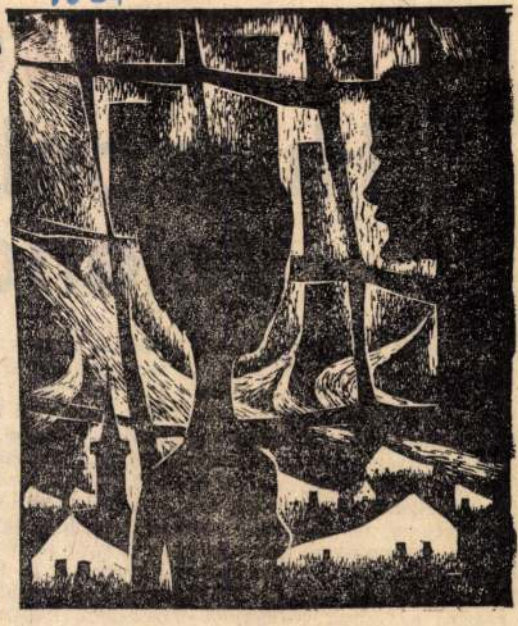

Török István rajza

FI

Velenc

Tizenhét ország huszonhat filmjét fogják bemutatni a 23-án kezdődő és szeptember 5-éig tartó XXX. velencei nemzetközi filmfesztiválon. A filmek közös jellemvonása a politikai és szociális allegória, az egyéni sikertelenség és kollektív vereség, valamint a meztelenség ábrázolása. Ernesto Laura, a fesztivál új igazgatója szerint a filmek válogatásában kizárólag a művészi színvonalat és az időszerűséget vették figyelembe. Úgy véli, hogy csupán a banális

csak Ezópus vag
és angol moralis

A velencei fe
ténetében első íz
Brazília, Kuba,
Bolívia. Kinából
rült filmet szer
igazgató reméli,
re legalább egy
az ország is rés
a szemlén. A le
az olaszok küldi
összesen négyet
nagy érdeklőd
Federico Fellini
a Satyricont. Á
lepetés lesz Pie

Tóth István

pestő.

Cród

Szász Béla:

Kolozsvárón megalakult az Erdélyi Képzőművészek Szövetkezete.

Függetlenség

1940. okt. 20.

Tóth István

Budapest,
Villányi u. 55—65. 1118

1954-ben született Budapesten.
Autodidakta képzőművész. Tagja a Vajda Lajos Stúdiónak és rendszeresen szerepel a VLS kiállításain.
Festményeket és „combine-painting"-eket készít.
Figyelemre méltó művekkel szerepelt a Szentendrei Képtárban 1986-ban, az Új Vegyes kiállításon, valamint a fiatal szentendrei művészeket bemutató Frankfurt am Main-i tárlaton (Jahrhunderthalle, 1987)

Önálló kiállításai:
1978 Vajda Lajos Stúdió, Szentendre (Nagy Sándor Zoltánnal és Balogh István Vilmossal)
1980 Stúdió 5, Vajda Lajos Stúdió, Szentendre (Balogh István Vilmossal, Bereznai Péterrel, Imreh Tiborral és Selényi Károly Istvánnal)
1981 Vajda Lajos Stúdió, Szentendre (Nagy Sándor Zoltánnal és Balogh István Vilmossal)
1982 Bercsényi kollégium, Budapest (Balogh István Vilmossal és Kéri Ádámmal)

1954 born in Budapest
autodidact, member of the Lajos Vajda Studio and permanently takes part in its exhibitions makes paintings and "combine-paintings" His

works were successful in the Exhibition of the Lajos Vajda New Studio and in Frankfurt am Main at the Exhibition of young artists of Szentendre

One-man shows:
1978 Lajos Vajda Studio, Szentendre (with Zoltán Sándor Nagy, Vilmos István Balogh)
1980 Studio 5, Lajos Vajda Studio, Szentendre (with Vilmos István Balogh, Péter Bereznai, Tibor Imreh, István Károly Selényi)
1981 Lajos Vajda Studio, Szentendre (with Zoltán Sándor Nagy, Vilmos István Balogh)
1982 BME Bercsényi Dormitory, Budapest (with Vilmos István Balogh, Ádám Kéri)

1

2

3

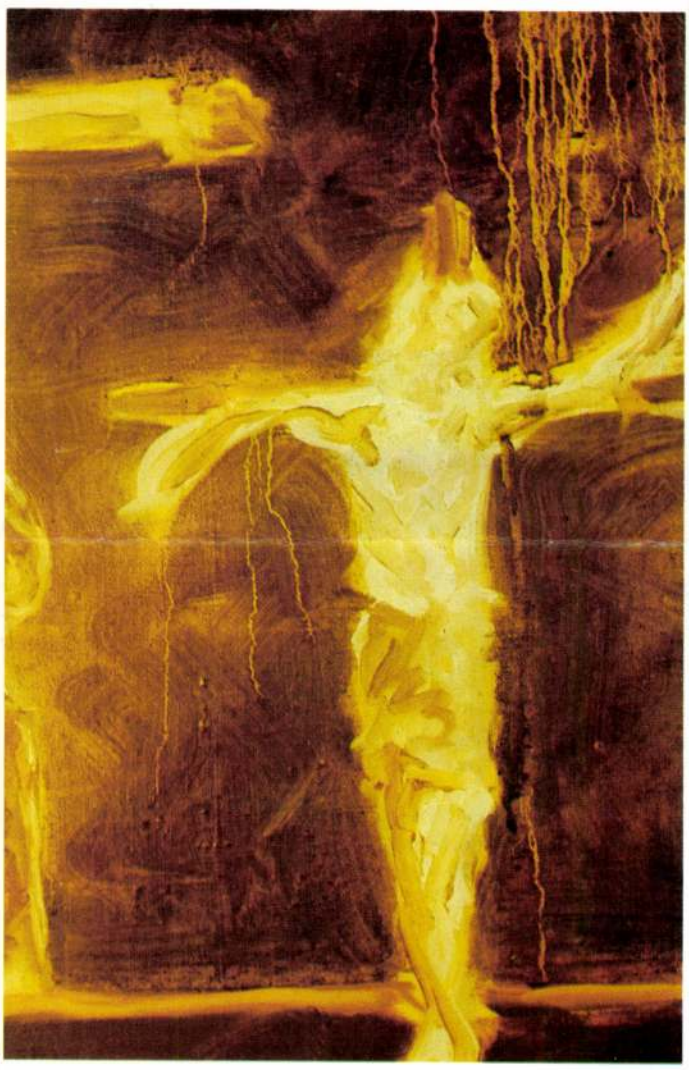

1. **Totem II., szitanyomat, 100×70 cm,**1987.

2. **Emlék . . .**, vegyes technika, falemez, 110×130 cm, 1986.

3. **Kálvária, részlet,** olajvászon, 1987.

1. **Totem II.,** 1987
silkscreen, 100×70 cm

2. **Remembrance,** 1986
mixed technique, wood-fibre 110×130 cm

3. **Calvary,** 1987
oil on canvas (detail)

2

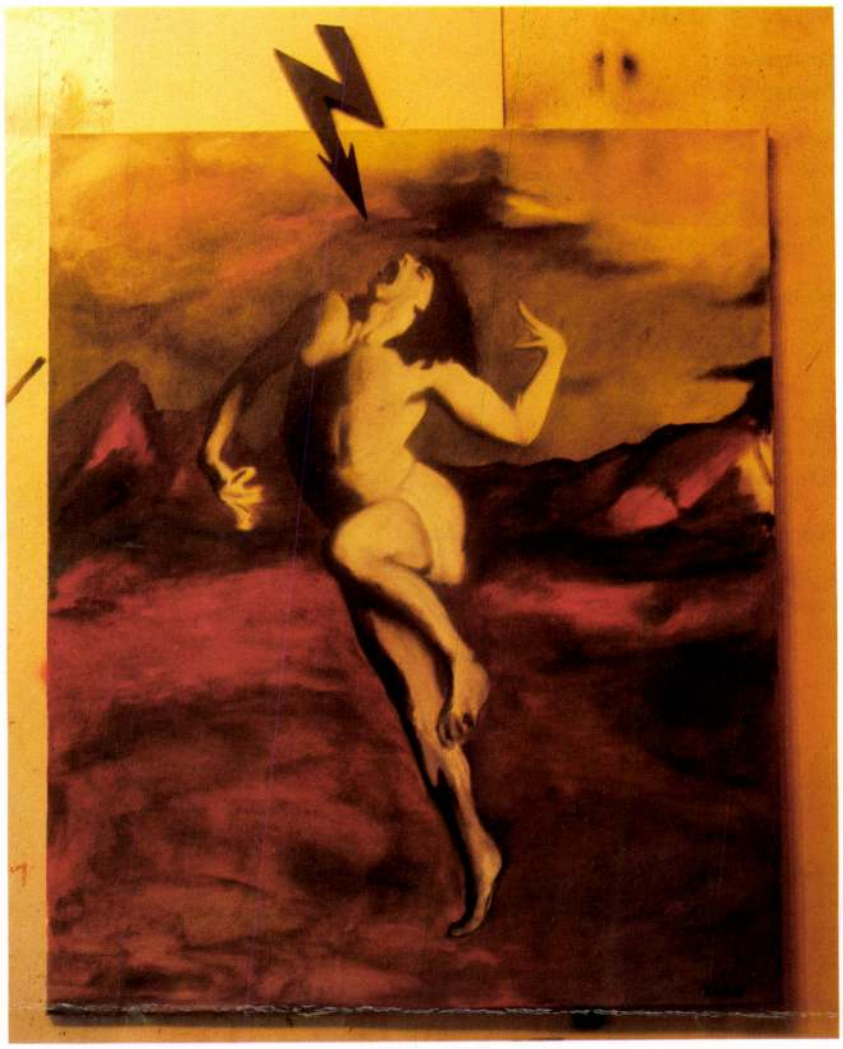

3

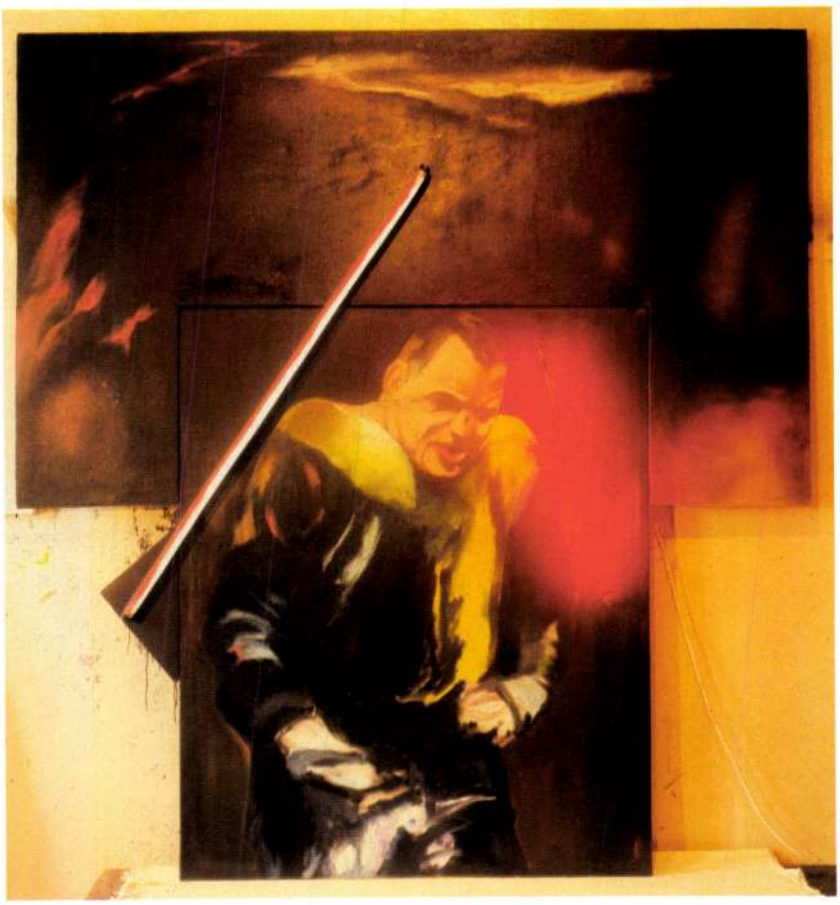

1. **Európa napfényben,** részlet, olaj, vászon, 100×100 cm, 1986.

2. **Metamorfózis,** olaj, vászon, festett fa, 130×110 cm, 1987.

3. **A „Nagy" Dezertőr,** olaj, vászon, neon, 180×200 cm, 1986.

1. **Europe in Sunshine,** 1986 (detail)
oil on canvas, 100×100 cm

2. **Metamorphosis,** 1987
oil on canvas, painted wood, 130×110 cm

3. **The "Great" Deserter,** 1986
oil on canvas, neon, 180×200 cm

Vincze Ottó

Szentendre,
Pannónia u. 7—9. 2000

1964-ben született Kisvárdán.
1986 óta tagja a Fiatal Képzőművészek Stúdiójának.
1987-től a Szentendrei Grafikai Műhelynek és a Vajda Lajos Stúdiónak.
1987-ben NDK ösztöndíjat kapott Thüringiába.

Önálló kiállításai:
1985 PMKK, SZENTENDRE
1986 Egressy Gábor Művelődési Ház, Ócsa

1964 born in Kisvárda
1986 member of the Young Artists' Studio
1987 member of the Graphic Workshop in Szentendre and the Lajos Vajda Studio
1987 scholarship to German Democratic Republic

One-man shows:
1985 PMKK, Szentendre
1986 Gábor Egressy Cultural Centre, Ócsa

1

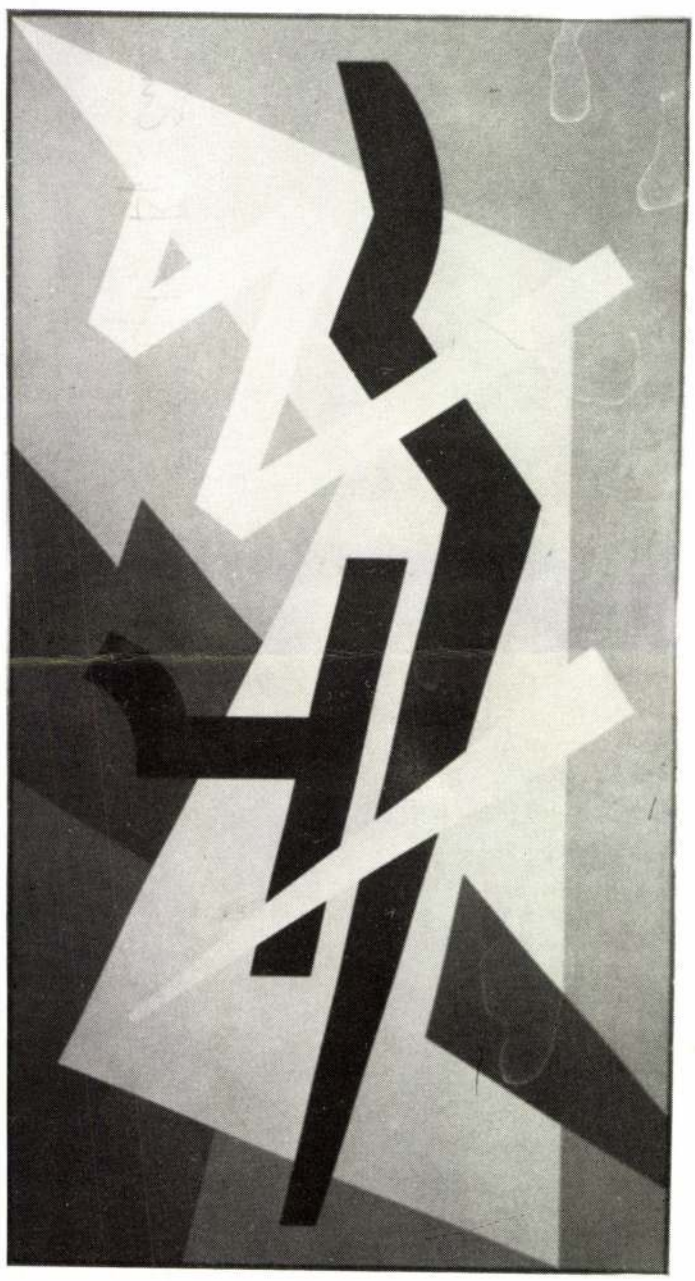

TÓTH Ulrich Jestő Új Vegyes. Szalevche, 1986

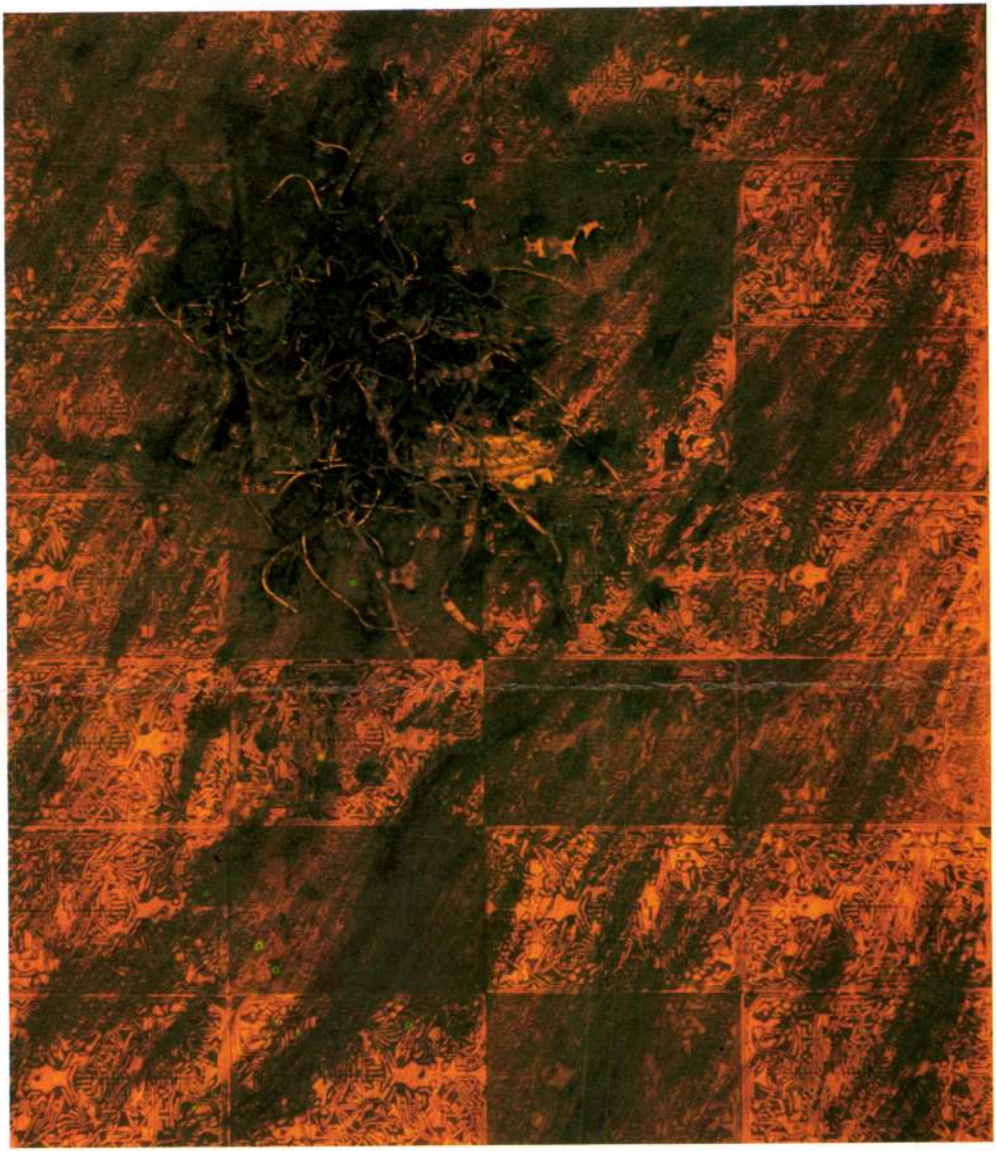

Zavar/Trouble/Verwirrung
falemez, vegyes technika/wood-fibre, mixed media/Holzplatte, Mischtechnik
81x91 cm, 1985

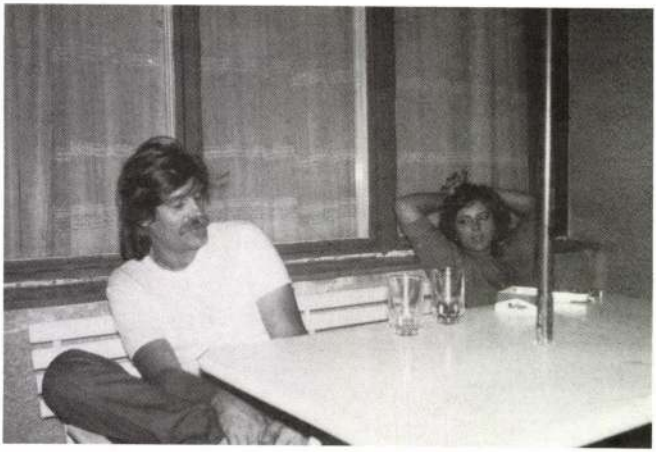

TÓTH István

1954, Budapest

Lakcím/Address/Adresse:
H-1118 Budapest, Villányi út 55-65. III.ép. fszt.4.

"Nem egy vagyok az egymással küzdők
közül, hanem mindkét harcoló fél
egyszerre." (G.W.F. Hegel)

"Evakuálni az öntudatot"

(Hajas Tibor)

Rudolf Schwarzkogler 1969-es öngyilkossága -erotikus stigmák, elvérzés, halál- egymásnak való megfelelés (praxis-etika) illúziójának tudatos felszámolása. A kritikai, a deviáns magatartás már nem az esztétikán belüli mozzanat, ezzel szemben kötelezővé teszi bizonyos egzisztenciális magyarázatok exhumálását. A gesztus és kifejezés feltételezi az intenditást, konvergál a filozófiával, s ezáltal az egész esztétikumon kívüli valósággal.

A vágy:
A taktika és stratégia egysége-krízis intervenció-ja tragédia (hellenisztikus értelemben; ide sorolom elsősorban a vad és kegyetlen ösztönöket, az animálisan kegyetlen embert. A tragédia az ilyen emberek mulatsága és gyönyörűsége volt. A belőle kiinduló emóciók mindenesetre valamiféle metafizikai áhítatot hordoznak önmagukban) zárórésze, a jelenségek mögött az összes tünet demonstrálására való törekvés, az Exodus utáni új helyzet, az "Arter"-fogalom megjelenése. (Pionírja a modern tragikus kultúrának. A kultúra, a kritikai tudás magányossá tesz- ez vonatkozik az elkövetőjére is.)

Lehetőség:A cinikus kollaboráció.

Gyakorlat:
A stammheimi gyilkosság -ön- gyilkosság az eszkalációs motívum többszörös ismétlésének roncsolt emlékműve. Vannak műalkotások, melyek éppen a töredékes jellegüknél fogva -a töredék formának tekinthető- fölébe emelkednek az egységnek, s olyan minőséggel rendelkeznek, melyek meghaladják az egységet. Elvezetnek egy szélsőségesen exlex terület, egy katartikus Terra incognita zöld területéhez. A befejezett cselekedet, az eszme töredéke, de ez a töredék a legáltalánosabb és legbelsőbb lényeget hordozza önmagában. Felveti a valóban egyetlen komoly problémát, a túlélés problémáját (ideiglenes lényegének szegénysége, maga a létezés). Mindenféle ködös pszichológizálás nélkül megállapítható, hogy a "hisztéria" a "túlélés"-helyzet első kétségbeesett reakciója. (A középkorból és később, nagyszerű leírások maradtak. Szent Teréz alakja elképzelhetetlen hisztérikus vonások nélkül. Van Gogh öncsonkítása. Pontos etnográfiai írások léteznek az eksztázisig fokozott rituális történésekről. A hely, idő, faj elhanyagolható. (Az érzékenység, az abnormisra nőtt ideg- és cerebrális élet, az akarat heve és szenvedélyessége elnyomja a "józanságot". Ebben a szituációban jobban érthető amit legyőztek, semmint az amit győzelemre vezettek. A szellem természetes készenléti állapota alakot teremt magának, amely neki megfelel.

TÓTH ISTVÁN (1984)

RUDOLF SCHWARZKOGLER's 1969 suicide was the self-conscious liquidation of the illusion of erotic stigmata, bleeding to death, praxis-ethics. This critical, deviant conduct is no longer a part of esthetics, and it calls for the unavoidable exhumation of certain existential explanations. The gesture and expression converge on philosophy and thus on reality, outside of esthetics.

Desire: The unity of tactics and strategy--crisis intervention--tragedy (in the Hellenistic meaning of the word, including the wild and cruel instincts, the animal-merciless man. Tragedy: the circus and delight of such men. The emotions coming from it carried some sort of metaphysical awe...), the end of tragedy, the striving for demonstrating all the symptoms behind phenomena, the new state of things after the Exodus, the appearance of the concept of "Arter". (It is the pioneer of modern tragic culture. Culture and critical knowledge makes for solitude, and this is true for those who are behind it as well.)

Opportunity: Cynical collaboration.

Practice: The murder at Stammheim is the maimed monument of the multiple repetition of the motif of excalation. There are works of art which, precisely due to their fragmentary nature, rise above the whole, and are of a quality which surpasses the quality of the whole. They lead us to the terrain of a catharctic, green Terra incognita. It is the fragment of finished action, of a concept, but this fragment carries within it the most general and intimate essence. It brings up the only truly serious problem, that of survival. (The poverty of its temporary character is existence itself.)
Without getting involved in vague psychologizing, we may say that it is the initial desperate reaction to "hysteria" and the state of "survival". (There are excellent descriptions from the Middle Ages and later. St. Theresa and her hysterical features. Van Gogh's selfmutilation.

Ritual leading to ecstasy among many primitive tribes. Place, time and type are of no consequence.) Sensitivity, abnormally large cerebral and nervous life, the heat of the will and its passionate character suppress "soberness". In a situation like this, it is easier to understand the thing conquered than that which attains victory. The natural state of readiness of the intellect gives itself the shape that is best suited to itself.

ISTVÁN TÓTH (1984)

Rudolf Schwarzkoglers 1969-er Selbstmord - erotische Stigmen, Verblutung, Tod - war die bewusste Liquidierung der Illusionen des Einanderentsprechens (Praxis-Ethik). Das kritische, deviante Verhalten ist nicht mehr ein Moment innerhalb der Aesthetik, dagegen verursacht es zwangsläufig die Exhumierung bestimmter existentieller Erklärungen. Die Geste und der Ausdruck setzen Identität voraus, sie konvergieren mit der Philosophie, und dadurch mit der ganzen, ausser der Aesthetik liegenden Wirklichkeit.

Die Sehnsucht: Die Einheit der Taktik und der Strategie - Krisenintervention - ist der Endschluss der Tragödie (im hellenistischen Sinn; dazu zähle ich in erster Linie die wilden und brutalen Triebe, den tierhaft brutalen Menschen. Die Tragödie war die Vergnügung und Wollust solcher Menschen. Die aus ihr strahlenden Emotionen tragen auf alle Fälle eine Art metaphysischer Andacht in sich), sie ist das Streben nach der Demonstration aller hinter den Ereignissen anwesenden Erscheinungen, die nach dem Exodus entstehende neue Lage, das Erscheinen des Begriffs "Arter". (Ein Wegweiser der modernen Tragik-Kultur. Die Kultur, das Kritiker-Wissen machen einsam - dies gilt auch für diejenigen, die das vollbracht haben.)

Möglichkeit: Zynisches Kollaborieren.

Praxis: Der Stammheimer Mord - Selbstmord ist das zertrümmerte Denkmal der mehrmaligen Wiederholung des Eskalationsmotives. Es gibt Kunstwerke, die sich gerade wegen ihres trümmerhaften Charakters - die Trümmer können als Form betrachtet werden - über das Ganze erheben, und sie besitzen eine solche Qualität, dass sie das Ganze übertreffen. Sie führen zu einem extrem exlexen Gebiet, zu einem grünen Gebiet der kathartischen Terra incognita. Die beendete Handlung ist ein Bruchteil der Idee, aber dieser Bruchteil trägt das allgemeingültigste und innerste Wesen in sich. Er wirft das einzig ernste Problem, das Problem des Überlebens auf. (Die Armut des zeitweiligen Wesens ist das Sein selbst.)

Ohne jegliches nebelhafte Philosophieren kann man feststellen, dass die "Hysterie" die erste verzweifelte Reaktion auf den "Überlebes"-Zustand ist. (Aus dem Mittelalter und späteren Zeiten sind wunderschöne Beschreibungen verblieben. Die Gestalt der heiligen Theresia ist unvorstellbar ohne hysterische Züge. Van Gogh hat sich selbst verstümmelt. Sehr genaue ethnographische Schiften existieren über die bis zur Ekstase getriebenen ritualen Geschehnisse. Der Ort, die Zeit und die Rasse können vernachlässigt werden.)

Die Empfindlichkeit, das abnormal gewachsene Nerven- und Cerebralleben, die Glut und die Leidenschaft des Willens verdrängen die "Besonnenheit". In dieser Situation kann man besser verstehen, was besiegt wurde als das, dem zum Sieg verholfen wurde. Der natürliche Bereitschaftszustand des Geistes schafft sich eine Form, die ihm entspricht.

ISTVÁN TÓTH (1984)

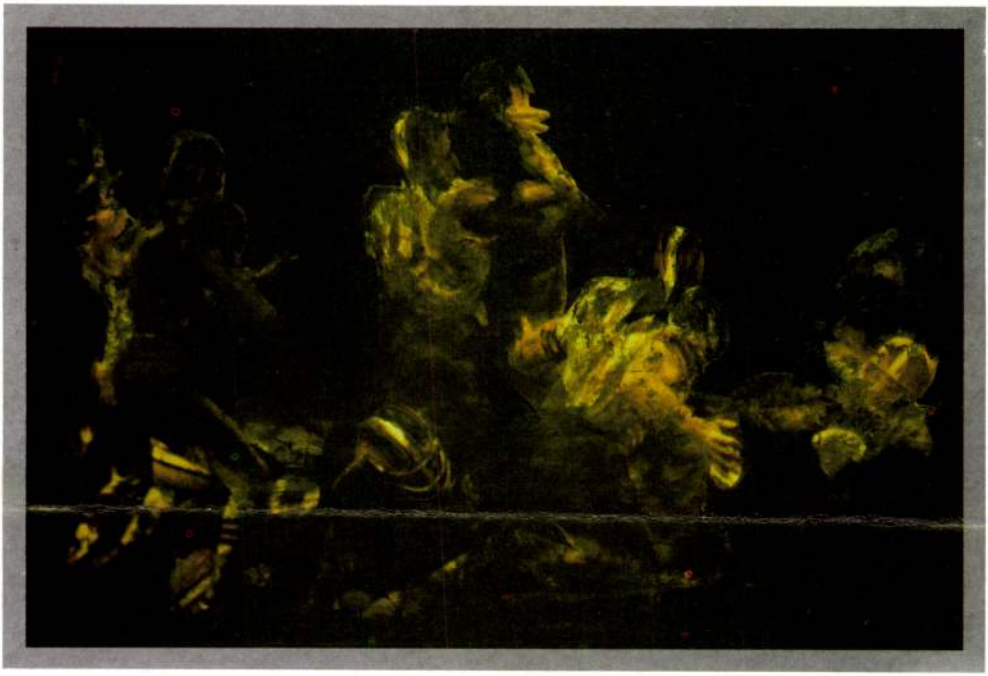

"Harcosok" című sorozatból/Fighters (from the series)/Aus der Reihe "Kämpfer"
ofszet, akril, tus/offset, acrylic, waterproof ink/Offset, Akril, Tusche
70x100 cm, 1982

Tóth János épitész

MDK

Szombathely, Savaria-tér

Magyar Épitőművészet 1955.IV.évf.11-12.sz.340.l.

MDK

Tóth János épitész, dicséret

Pécs sz.k.város városszabályozási tervpályázata.
Magy.Mérnök és Épitész Egylet Közl. 1928. 15-16.sz.
104 l.

Tóth János festőművész

Gyenesdiás, tempera
Csatári dombok, tempera
Balatoni alkonyat, tempera
Kilátás ablakomból, tempera

Nemzeti Szalon, 1934. okt.3o

tár tulajdonába, amint ez az előzéklapokon lévő bejegyzésekből kitűnik: „Ex libris Cardinalis Mezzofanti 1832", „Ex libris Ludovici Farkas 1852", „Dono Bibliothecae Metropolitanae Joannes Card. Aeppus. 29 Apr. 1861."

A kódex miniaturái a toursi miniaturafestészet legkimagaslóbb művészének, Jean Bourdichonnak és műhelyének díszítő modorában készültek. Közeli kapcsolatban állnak a frankfurti Iparművészeti Múzeum Jean Bourdichonnak tulajdonított L. M. 48 jelzetű kéziratával (ld.: Swarzenski, G.—Schilling, R.: Die illuminierten Handschriften und Einzelminiaturen des Mittelalters und der Renaissance in Frankfurter Besitz. LVI. tábla) és az Országos Széchényi Könyvtárnak Jean Bourdichon iskolájából származó Cod. Lat. 225. jelzetű kódexével (lásd : Hoffmann E. : Az Orsz. Széchényi Könyvtár illuminált kéziratai. VI. tábla).

A lapokat széles díszítés kereteli, de többnyire csak három oldalról. A lapszéldíszítést fekete vonallal szegélyezi a miniátor, s legtöbbször ecsetarannyal színezett alapra festi, amely kék, barna, különböző alakú mintákkal díszített. A lapszéldíszítést könnyed levélindák képezik, virágszárak kis virágokkal, búzavirággal, szászorszéppel, földieperrel, lepkével, madárral, sárkánnyal. Ugyanazon levél *a* és *b* lapján rendszerint teljesen azonos a lapszéldíszítés. A miniaturák keretét mindig vékony, ecsetarannyal festett csík képezi. A miniaturista a szenteket többnyire aranydíszítésű kék kárpit, vagy mélybenyúló, kék egű zöldelő táj elé helyezi. Az arcok sápadtak, szelíd kifejezésűek, finom kidolgozásúak. A ruhákat ecsetarannyal árnyékolja. Máriát mindig kék

MDK

Tóth János épitész

Kilátás a Bece hegyről aquarell repr.

A frigyesi szélmalom aquarell repr.

Vákár Tibor:Két képzőművészet kiállitás Magyar Épitőművészet 1955.IV.évf.1-2.sz.61-62.l.

Tóth János

Szombathely, városház

festő- és épületi

	Ár	P	f
1934. évi kiáll. 397			

számla

Kelet			Mértékegység			
év	hó	nap				
1928.	szept.	2.	600.			Balázs
						2%
"	"	16.				Pálos
						ellene
						Felná
"	"	26.	400.			V-an
						nél
"	"	30.	1500			Készl

Tóth János

építész

Kombathely

1.

Tér és Forma

278. l.

Magy. Képt. 195.

MG 195 TK

l. Jobbkezét a piros teritővel leta-
re támasztotta. Parókája fodritott, sze-
és bajusza leberetvált. Nyakravalója
ecse és dolmánya zöldeskék, derekát zsi-
polczon, égő gyertya mellett, két levél
egyikének czimzése ez: » Magnifico Domino
ő Surány, Sacratissima Caeae, et Regio
lae Septem Viralis Assessori, nec non
ti qua in Merito Exsiccationis Stagnorum
egio. Amico Charissimo Nobis observan-
icio «

Lelt 12.75

.— Magy. Képt. 195. — ~~Festője is merelleni~~ —
jüttüs 24.— én.

adatok.
:VIII. 94.
84:IV. 74.- 1894.VII.260.

Bene Kár. aj. 1869

Tóth János

Szombathely

Reggeli fények a Balatonon, olaff

A titokzatos felső partján (Fireure) fametszet

Verno, eredeti fametszet

Repr.

Irokkó 1936

Sept. 7.

Szlávy József:

Mellig, kissé balra. R
Ingének gallérja álló, csok
ján diszgombok vannak
a csatok
nagyok. Felirata a kép al

„Szlávy J
Bihar Vár

alól balra: „Kiadra Vereb
Középütt: „Nyomt. Po
s jobbra: „Az utánny

Könyomat, az alak

Ltsza 8316

Tóth János

szombathelyi festő és grafikus

l. Tóth Kós

1936. 157. l.

Tóth János

Jametszetei

Kőszeg romantikája

Repr.

Irott Kö. 1936.

2. sz. 85. l.

Régi Szombathely

Repr. u. o. 95 l

lásd u. o. 152. l.

Ybl Ervin cikke

fenti Jamet-

szeteiről

us hó 3.-án 2249/1933. szám alatt
ágához intézett kérvénye alapján
ziós Társulat Gyermeküdültetési
, hogy az általa Visegrádra tanul-
gyermekcsapatok f. évi szeptember
yszer a visegrádi várat dijtalanul

ottság a Nagytekintetü Vezetőséget,
gypénztárnál minden alkalommal fel-
ár megtekintésében minden kihágástól

Tóth János

építész

Szül. Zalaegerszeg 1899

oklevelet nyert 1921.

Névjegyét mellékelem 21. l.

T. 5548.

ıgy fa diszlik, a város épületei
ıplom uralkodik. Felirata a lebe-

9 : 9.9 cm.

Tóth János

szombathelyi városi fő-
mérnök

pécsi városszabályozási
tervpályázaton tervét
megdicsérték.

Dunántul

1928. márc. 21.

Tóth János

szombathelyi építész

cród

MME Ekosz

1934. 235 l.

(A magyar népi építő-
művészet Vasmegyé-
ben c. kollekció-
jának kiállítása szom-
bathelyen.)

Gyermek. Grinzett nyomat. 13·5 x 10
cm. XVIII. sz. Vége.

Tóth János

épitész és festő

lásd

E-G II. 545. l

MEGHIVÓ

a MAGYAR-OLASZ TÁRSASÁG

f. évi április 27-én,
szombaton délután 6 órakor
az Iparművészeti Múzeum (IX., Üllői-út 33—37.) dísztermében

és

f. évi április 29-én,
hétfőn délután 6 órakor
a TESz (V., Falk Miksa-utca 1.) dísztermében tartandó

NYILVÁNOS ÜLÉSEIRE,

amelyeken

P. FACCHINETTI VITTORINO
a milánói Szent Szív egyetem tanára

tart előadást

szombaton:

„DUE FULGIDE GLORIE DELLA SANTITÀ ITALIANA"

címmel (vetített képekkel),

hétfőn: **„LA RADIO IN VOLO"** címmel.

AZ ELNÖKSÉG

Vendégeket a Társaság szívesen lát.

Tóth János

A jáki templom c. grafikája

repr.

Művészet 1937. 7 sz. 64. l.

MEZZANIN.

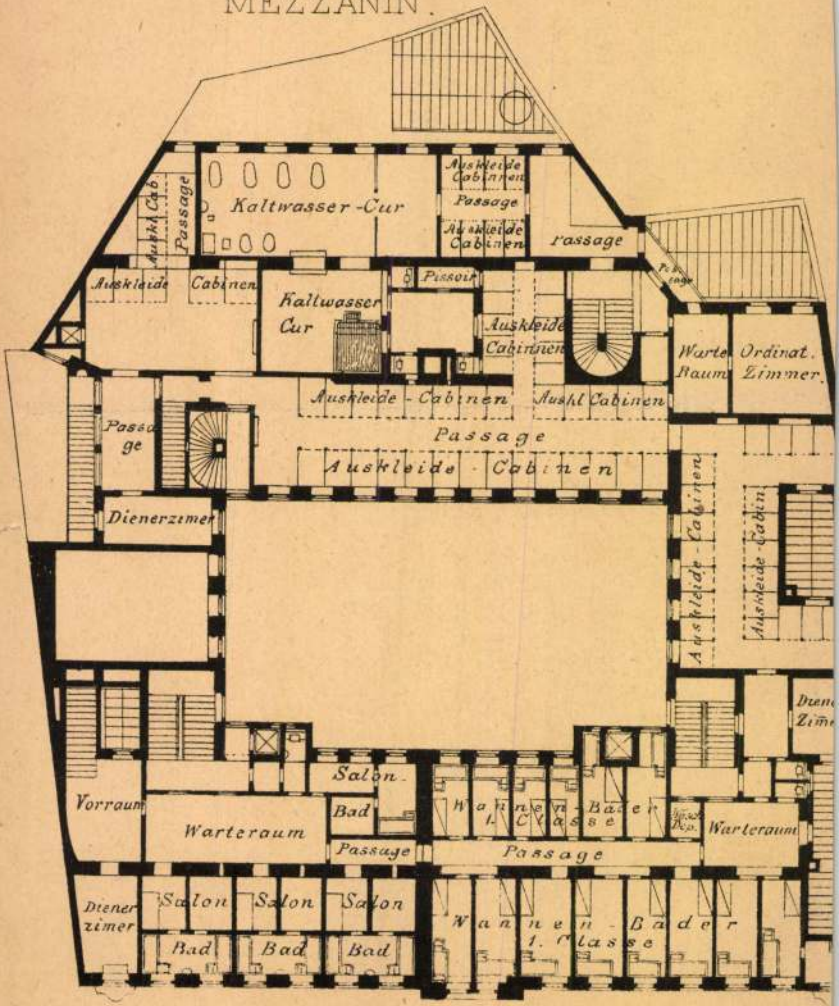
Kaltwasser-Cur
Auskleide Cabinen
Passage
Auskleide Cabinen
Passage
Auskleide Cabinen
Passage
Auskleide Cabinen
Kaltwasser Cur
Passoir
Auskleide Cabinen
Warte Raum
Ordinat. Zimmer
Auskleide - Cabinen
Auskl Cabinen
Passage
Passage
Auskleide - Cabinen
Dienerzimer
Auskleide - Cabinen
Auskleide - Cabinen
Salon
Vorraum
Warteraum
Bad
Wannen - Bäder I. Classe
Warteraum
Passage
Passage
Diener zimer
Salon
Salon
Salon
Wannen - Bäder I. Classe
Bad
Bad
Bad

Tóth János

TÓTH JÁNOS SZOMBATHELYI FAMETSZETEI. A magyar művészetben elhanyagolt fametszet-ábrázolás módot akarja ismét elevenné tenni az a tíz képből álló album, ami most jelent meg Szombathelyen Tóth János alkotótehetségével. A képek kellemesen egyesítik a régi fametszethagyományokat újszerűen tussrajzra árnyalt motivumokkal és így régies hatásuk időszerűvé változik. A művész illusztráló képességei grafikai téren is nagy jövőt biztosítanak számára.

Művészet

1937. 7 sz. 68 l

EN DER SCHWEIZ.

Fig. 4

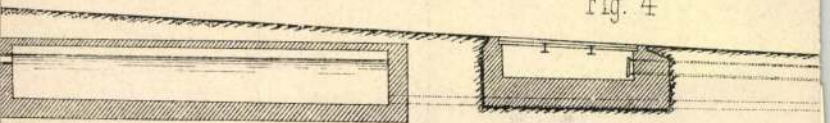

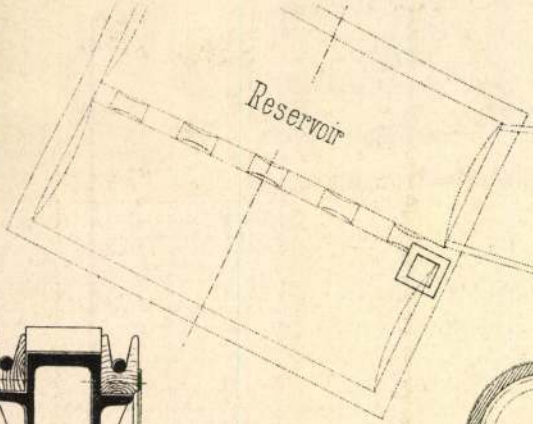

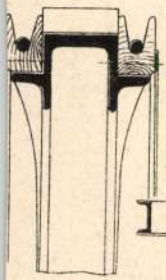

Fig. 19.

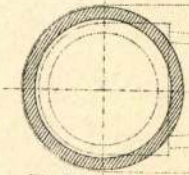

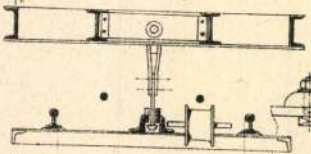

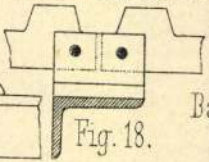

Fig. 18.

Bürgenstock

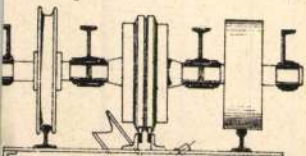

Stadt

Fig. 6. Lugano

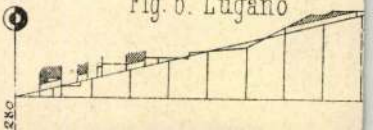

Tóth János
Szombathely

Elek Artur:
Az ujabb magyar
grafikai művészet.
Magyar Művészet.
1937.

226 l.

< Tóth János >

< > Vasifeld, Szombathely, 1937.
22 fametszet
ismertetve.

MAGYAR MUVESZET

1937, 200 l.

...nay, Marta: Die Schätze des Christlichen Museums in Esztergom. A Mügyüjtő, V — 1931, 8 l.

—

...ztergom Vármegye. Rp. l. n. 176 l.

—

...rösy László: Esztergom. Esztergom 1887, 239 l.

<Tóth János>

Szombathely

<—> Szombathely város-
esztétikai problémái.
Vasi Szemle. 1934.
248–258. l.

<—> Városrendezés vá-
lunk és külföldön.
Városkultura. 1934. 30–32. l.

2041. MAGYAR PERZSA. 148×100=1.48 m² . . 55.—
2042. MAGYAR PERZSA. 248×139=3.44 m² . . 128.—

1997. MOSSUL. 103×160 = 1.64 m² . . . . . 180.—
1998. MAGYAR PERZSA. 205×102 = 2.09 m² . . 78.—
1999. BELUDZSISZTÁN. 152×104 = 1.58 m² . . . 220.—
2000. MAGYAR PERZSA. 104×196 = 2.04 m² . . 77.—
2001. SIRASZ. 139×90 = 1.25 m² . . . . . 200.—
2002. MAGYAR PERZSA. 192×122 = 2.34 m² . . 81.—
2003. ANATOL IMASZŐNYEG. 137×95 = 1.27 m² . 190.—
2004. MAGYAR PERZSA. 155×86 = 1.33 m² . . 46.—
2005. AFGÁN. 158×128 = 2.02 m² . . . . . 270.—
2006. MAGYAR PERZSA. 233×138 = 3.22 m² . . 111.—
2007. MACHAL. 250×315 = 7.87 m² . . . . . 580.—
2008. MAGYAR PERZSA. 199×125 = 2.49 m² . . 86.—
2009. KIRMAN, XIX. SZ. 195×125 = 2.43 m² . . 380.—
2010. MAGYAR PERZSA. 236×145 = 3.42 m² . . 112.—
2011. BELUDZSISZTÁN. 78×145 = 1.08 m² . . . 160.—
2012. MAGYAR PERZSA. 198×104 = 2.06 m² . . 69.—
2013. SIRVÁN, XIX. SZ. 105×165 = 1.73 m² . . . 190.—
2014. MAGYAR PERZSA. 189×94 = 1.78 m² . . . 62.—
2015. ANATOL IMASZŐNYEG. 157×105 = 1.64 m² . 220.—
2016. MAGYAR PERZSA. 204×110 = 2.24 m² . . 74.—
2017. AFGÁN. 220×110 = 2.42 m² . . . . . 260.—
2018. MAGYAR PERZSA. 200×116 = 2.32 m² . . 78.—
2019. BELUDZSISZTÁN. 140×90 = 1.26 m² . . . 130.—
2020. MAGYAR PERZSA. 174×114 = 1.98 m² . . 65.—

		Kikiáltási ár pengőben
1330.	SZAPOLYAI JÁNOS (1526—40.) magyar király arany forintja	32.—
1331.	ZSEBÓRA. Tizennyolckarátos arany, zománcozott számlapján harangra ütő alakokkal és ismétlőszerkezettel. XIX. század eleje . . .	250.—
1332.	EREREKLYETARTÓ-KERESZT. Ezüst filigrán, belsejében feszület, fából faragva	15.—
1333.	KARPEREC. Fém, gránátokkal. (Hibás.) . .	20.—

HASZNÁLT HIBÁS
ezüst és arany tárgyak
javítása és átalakítása.
Evőeszközökből monogram
kivét.

VÉTEL
ELADÁS
CSERE

Tillemann Sebestyén
Sweici óra, arany, ezüst ékszer lerakata
V, Vilmos császár-út 12 (Gr. Tisza István-u. sarok)
Telefon: 1-806-16.

		Kikiáltási ár pengőben
1311.	GYÜMÖLCSÁLLVÁNY. Ezüst talp, csiszolt üvegtállal	22.—
1312.	KAROS GYERTYATARTÓ. Ezüst, alakos díszítéssel. Egy pár. 4900 gr	500.—
1313.	RIZSPOR- ÉS ILLATSZERTARTÓ. Ezüst, zománcozott díszítéssel	8.—
1314.	GYÖNGYSOR. Brilliánsokkal, ékített arany csattal	350.—
1315.	FEDELES CUKORTARTÓ. Ezüst, 205 gr . .	25.—
1316.	KOSÁR. Ezüst üveghetéttel, 305 gr	36.—

Tóth János

vód
z

Pálfy-Budinszky Endre dr.
A városépítés tér esztendeje. Tér és Forma
1938. 116. l.

porcellán nyelekkel. 12 kés, 12 villa és 1 adagoló kés.) Tokban . . . . . 35.—

1155. GYÜMÖLCSÁLLVÁNY. Ezüst, domború és áttört díszítéssel, csiszolt üvegtállal, 1120 gramm . 80.—

Tóth János

a pályázaton az alábbi helyen repr. Tervvel vett részt, díjat nem nyert.

Tér és Forma 1930. 440. l.

(G. T.: Az Erzsébet-ut torkolatának épitészi kiképzésére hirdetett terv-pályázat, képpel.)

1. **Bodor-Gerlóczy:** NYITOTT KÖNYV, sok színes képpel, félbőrkötésben.
2. **Kosztolányi Dezső:** ALAKOK, Molnár C. Pál rajzaival, díszes vászonkötésben.
3. **Vörösmarty:** CSONGOR ÉS TÜNDE, centenárium díszkiadás, Kádár Livia rajzaival, művészi vászonkötésben
4. **Czakó-Györgyi:** A MAGYAROS IZLÉS. A magyar népművészet, háziipar és iparművészet formakincsének ismertetése 95 színes és 590 fekete képpel. Művészi egészvászonkötés, albumalakban.

1930-BAN KIADÁSRA KERÜLT ILLETMÉNYKÖTETEK A SZÖVETSÉG UJABB ERŐS FEJLŐDÉSÉRŐL TESZNEK TANUBIZONYSÁGOT.

KÉRJEN RÉSZLETES ISMERTETŐT!

< Tóth János >

< > Így épít a vasi nép

Szombathely 1938.

112 l. 170 kép.

ismertetése

Bierbauer Virgil:

Tér és Forma

1938. 231. l.

Tóth János

okl. építészmérnök

szül. Zalaegerszeg 1899.

1941-ben műszaki doktori címet nyert.

József nádor 1940/41

172. l.

hallgató;

200 pengős tanulmányi segélyben részesültek: Daday Hunor, Fejér Sarolta, Hegedűs Gyula, Keresztes László, Szebenyi Emil mezőgazdasági szakos hallgatók, Kölcséri Imre állatorvos-hallgató;

180 pengős tanulmányi segélyben részesült: Kováts Jenő állatorvos-hallgató;

160 pengős tanulmányi segélyben részesültek: Bazsika Gyula, v. Bugyáki Lajos, Erdős János állatorvos-hallagtók;

140 pengős tanulmányi segélyben részesültek: Soós Endre, Váraby Iván állatorvos-hallagtók;

100 pengős tanulmányi segélyben részesültek: v. Bánki Erik, Jezerniczky Zsuzsanna, Mártha Zsuzsanna mezőgazdasági szakos hallgatók, Béres József, Hegedüs Géza, Kerékgyártó István, Simontsits József, Szabó-Tibor, Szepesvári Tibor, Szilágyi István állatorvos-hallgatók;

80 pengős tanulmányi segélyben részesültek: Bogár László, Bóné László, Gálosi István és Wajda Kornél állatorvos-hallgatók.

e) *A közgazdaságtudományi karon.*

280 pengős tanulmányi segélyben részesültek: Bereznay Róbert, a közgazdasági és kereskedelmi osztály, Repa Imre, a közigazgatási osztály, Cser Irén, Csergő Ida, Csicskár Rozália, Havas Gabriella, Jankó Margit és Zsigmond Adél, a gazdasági szaktanárképző intézet hallgatója;

Tóth János

építész.

Irod

Komor János: Hogyan építünk — és hogyan kellene építeni a Balaton partján? Tér és Forma. 1931. 64. l. (Tervrajzokkal)

(1338-tól 1597-ig.)

Tóth János

építész

balatoni villaterv

Repr.

Antal Balaton

25. l.

liteni (lehetőleg a századot is,
melyben készült).

Rábaszentmiklós, te

Kehely, 1615.

A É 1915 14. 1.

Annak feltüntetésére, ho
ról, nincs szükség, igy a munka m

3./ Ki kell irni mi
valamennyit külön lapocskán, -- a
Nem kell feldolgozni : az általán
lényegeset nem mond az illető tár

Tóth János

grafikus és író.
Szombathelyen.
Apostolok útján c.
versciklusát illusztrálta.
E műve ismertetve
Magyar Művészet

1936. 126. l.

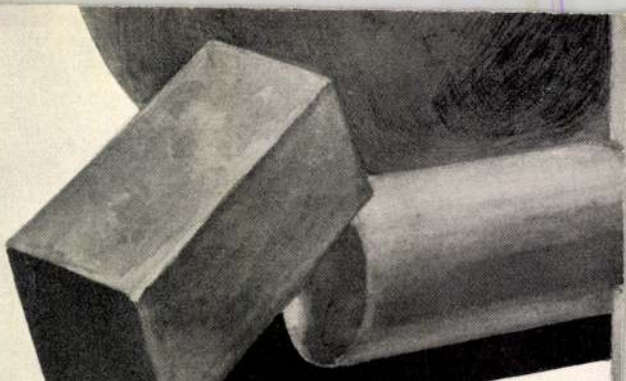

ACÉLGOLY
ÖRLŐTEST
TERMÉSZETES KEMÉNYSÉGŰ AJ
MAGASSZILÁRDSÁGÚ GOLYÓACÉL, CH

AJAX ACÉL

BUDA

Tóth János

mányos közlemény lesz. Örvendetes volna, ha a magunk ipara is tudomást venne erről s a maga kereskedelmi célkitűzéseit szakemberek munkájával támasztaná alá.

Tóth János: Szombathely városesztétikai problémái. Különlenyomat a Vasi Szemle I. évfolyamából. 1934. 10 old.

Tóth János lelkes dolgozata a műszaki vezetése alatt álló város esztétikai alakulásáról. Célja, úgy tetszik az, hogy Szombathely lakosságának figyelmét felhívja azokra az esztétikai problémákra, amelyek megoldattak, megvalósultak s amelyeket a közelebbi vagy távolabbi jövőben még meg lehet, vagy meg kell oldani. A kis írás tehát segítséget, megértést kér a mérnöki hivatal rögös munkájához. S ebben a tekintetben ügyes és ötletes sakkhúzásnak lehet nevezni. Minden sorából a gondjaira bízott város meleg szeretete sugárzik felénk. De még jobban örülnénk, ha azt hihetnők, hogy ez a kis füzet csak a legelső része egy városanalízisnek, amely nemcsak az esztétikai problémákat fogja felölelni, hanem igen is kiterjeszkedik ennek az eleven életorganizmusnak nagy, vitális kérdéseire is s így nemcsak ebben a részletkérdésben, hanem a nagy egészben fog zsinórmértékül szolgálni. Biztosra vesszük, hogy a szerző ezt az alapvető munkát is el tudná készíteni, reméljük, meg is fogja tenni: egyrészt, hogy a maga számára a problémakomplexumot egészében tisztázza, másrészt, hogy a gyakorlati megoldásoknál megfelelően előkészített közvéleményre támaszkodhassék majd. B.

Tér és Forma 1934. 278. l.

Déznai Viktor dr.: Szomszéd városok. Megjelent a Városok Lapja 1934 augusztus 1-i számában.

Temesváron élő és küzködő, elgondolkodó magyarnak írása ez, Magyarország városainak távolsági geográfiájáról. Nagy odaadással feldolgozott és rendkívül érdekes eredményekhez vezető dolgozat, melynek első meg-

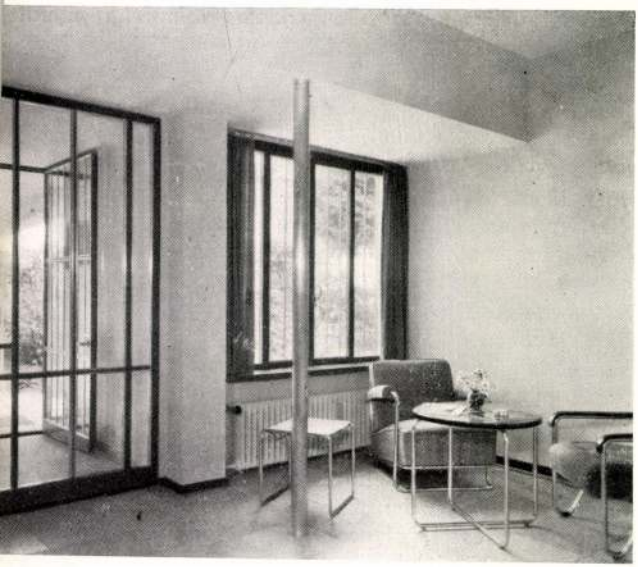

Tóth János

szombathelyi építész

Tér és Forma

1935. 5. sz.

TÓTH JÁNOS: Szombathely városépítésének jövője. I. rész. Különlenyomat a Vasi Szemle 1935 január 1 számából. 27 oldal, 10 képpel. Tóth János lelkes és munkás tagja a magyar építészek azon csoportjának, amelyik kötelességének tartja azt, hogy városaink jövőjét a mainál egészségesebb alapra állítsa, s amennyiben lehet, a mult hibáit, mulasztásait, melyek nagyobbára nemtörődömségből és hozzá nem értésből erednek — jóvátegye. E helyen ismertettük Tóth János „Szombathely városesztétikai problémái" című tanulmányát s már akkor kifejeztük azt, hogy várjuk tőle városának gyakorlati, forgalmi, egészségügyi és gazdasági problémáit felölelő dolgozatát. Ezt adja e tartalmában olyan értékes füzet. Az előadottak sokoldalúsága, tartalmi gazdagsága, szellemének korszerűsége, előadásának lelkessége kedvessé teszi számunkra e munkát. Kimerítő ismertetésébe ezúttal nem bocsátkozhatunk, de melegen ajánljuk mindenkinek, akinek dolga van valamelyik városunk gondozásával, hogy ezt a tanulságos füzetet szerezze meg. Tóth János írásából képet nyer arról, hogy minő feladatokat kell megoldania a legtöbb városunknak.

KOZMAPORT

asztalos- és lakatosipari vállalat

Ifj. Kozma Mihály
okl. gépészmérnök
szabadalmazott
tömörbetétes vetődés
és horpadásmentes
sperholc
ajtói és tolóablakai.

•

BUDAPEST, X
KELEMEN-U. 23
TELEFON: 48-9-50

IX., Tüzoltó-utca

A Pacsay és Erdős

KLI
fémbe
BU
VI., Aradi-

RA

A sok né
közül ez
lenő újsá
nak. Muta
kiadóhivat
előfizeté
(Budapes

Tóth János dr.

okl. építésznernek

Az Afrikakutató Magyar László emlékmüve. Szombathelyen. Terverte fenti. Az allegorikus szobrot Rumi Rajki István készítette.

Repr.

Magyar Építőművészet

1943. 216. l.

vezető helyeken is. Így a budai pol-
Ghudio Baldi, itt él a Medici család
Matter Tinghi, Bouonacorso Pitti a
:nricus de Aiacoviaclun Florenzie-nek,
os-templomban őrizte meg. Felirata
e ac iuris civilis doctor" volt. Az itt
amelyet a Paradiso degli Alberti című
lt. E szerint Nagy Lajos alatt egész
firenzeit szívesen fogadott udvarában.
k, ide irányuló firenzei követségek, s
Salutati levelei — melyről azt mondta,
rcos — bizonyítják és illusztrálják azt
Nagy Lajos korában fennállott.
Signoria Nagy Lajosban joggal látta
lét és a király trónralépésétől kezdve
ak meghiúsítására. Az állandó össze-
:nzív kapcsolatot teremtettek Velence
: szemtanúi, különösen Velence részé-
ai fogásokkal, tárgyalásokkal próbálták
nekkor a velencei udvari kultúra egész
li udvari élet központja az egyeduralol-
olt, mint a nép ura, de a Doge-palota

(Tóth Tamás dr.)

cikke

( ) Szombathely város fejlődésének rövid története.
Magyar Építőművészet
.. 1943. 198 — 201.
(Helyszínrajzokkal.)

niába is várnok a király portrészérű hu

.ajosról a Képes Krónika alapján, mely
udvarát bemutassa a francia királyi csa-
ı házasságot létrehozó küldöttségek tagjai
k van például Jan van Eyck portugáliai
ó Fülöp részére egyik portugál hercegnő
z volt a feladata, hogy a szó helyett tollal
dő félről. Természetes tehát, hogy amikor
iniált kódexet küld leánya vőlegényének,
ja fel a művész, akkor a miniátor a lehető-

ıeglehetősen rongált, éppen a király arca
ıg, architektonikus kiképzésű trónon ül,
aknál szélesen kivágott, térden alul érő,
arca erősen megkopott, de így is kivehetni
y szigort kölcsönöz szakálltalan arcának.
pes Krónika három más helyen is, de ezek
elésekre. Ilyen a Nagy Lajos születését
mely Erzsébet anyakirálynőt gyermekeivel

Tóth János

Kombathelyi épitész

évad

Tér és Forma

1939. 11. sz. 205. l.

<Tóth János>

építész-
cikke

< > A magyar városok
városesztétikai kérdései.
Tér és Forma. 1938.
8-9. sz.

pénzbeszedőnk újra meg fogja
nár – akár sikerül az, akár
ármestere 237.068/1941–XII.
számlabehajtási díjat fogunk
ülön elismervényen igazolja.
kal, hogy június hónapban két
lisi és a helyszínen elszá-
bbi számlán azonban átalány-

bejelentést és felszólalást
rodánkban intézünk el.
omásulvételét és azt, hogy
gatni szíveskedjék.

Tisztelettel

BUDAPEST SZÉKESFŐVÁROS
ELEKTROMOS MŰVEI

zinyomdája — 20934

Tóth János

építész Szombathely

cvód

B. A. Építészek —

népi építészet.

Tér és Forma

1936. 1. 7. 5. l.

< Tóth János >
építész
cikke

< > Szombathely fejlődése és korszerű építkezései. Tér és Forma 1933. 2. sz.

Tóth János, építéj

1941

Tóth János: Falusi épületek fejlődése a nyugati vegeken. (Folytatás.) (Német kivonattal.) *Dunántúli Szemle* VIII. évf. p. 73—85. 14 ábra, p. 273—277. 15—16. ábra, p. 306—313. 17—19. ábra.

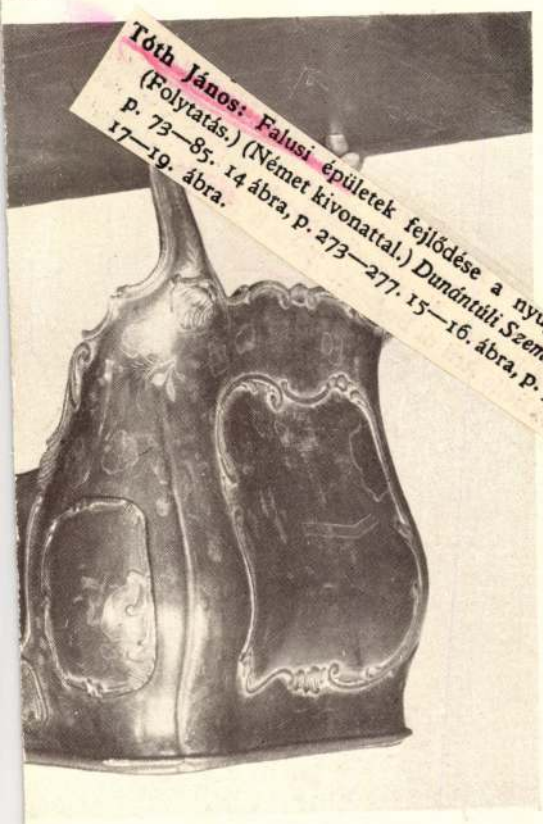

2588.

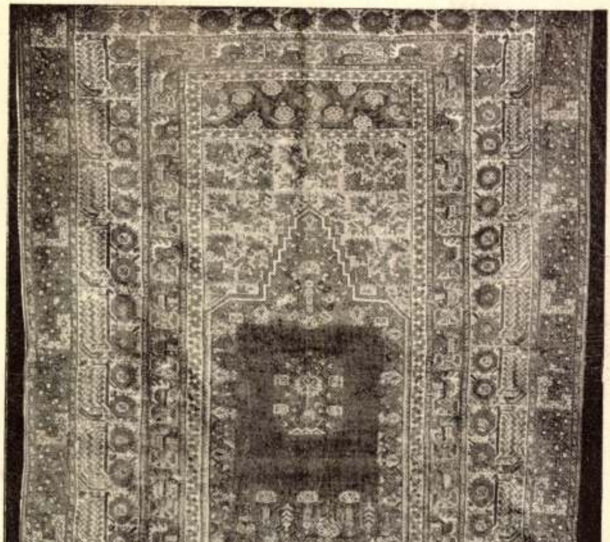

2602.

< Tóth János dr >

< > Falusi épületek fejlődése a nyugati végeken. Dunántúli Szemle 1941. 5-ik 6. f.

Tóth János
épitész

Saját szombathelyi
háza, repr.

Tóth János: Szombathely
fejlődése és korszerű
épitkezései. Tér és Forma
1933. 44. l. képekkel
és alaprajzokkal.

Kertészlak a városi
mintakertészetben.
Tervezte fenti
Repr.
U.o. 46. l.

ÉTELEK.

észpénzben és koronaértékben azonnal

alékot fizet. Az árverésen tett minden
koronán felül 20 koronával, 1000 ko-
00 koronával magasabbnak kell lennie

a tárgyat az árverés vezetősége nem

, amelyben az árverés idején vannak.
ntetbe, minthogy a tárgyak kiállitása
erülő tárgyakra vonatkozólag a kata-
n vállalunk felelősséget.
nennek át. A vevő kivánságára elvál-
ő végéig, amikor átveendők, gondosan
kért bármiképpen is szavatolnánk.

M.D.K.

Tóth Jakab, ács

neve 1761-66 körök fordul elő az adóró egri iparosok körök.

Heves megye műemlékei I. irta Voit Pál,
Magyarország műemléki topográfiája VII.köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó, 413. old.

TÓTH Jakab egri ács. Az 1761-66 közötti adó-összeírások említik az iparosok között.

A Hevesmegyei Topográfia adatgyüjtéséből. Voit.

TÓTH JÁNOS FAMETSZETEI. A Szombathelyen élő fiatal művész, aki egyúttal költő is, „Apostolok útján" című saját verskötetét illusztrálta fametszetekkel. A költemények bensőségéhez kitűnően simul a metszetek gyengéd hangulata. Technikában azonban meglehetős egyenetlenség mutatkozik. Tóth János ebben a kötetben még nem teljesen ura annak a sajátos eljárásnak, amely a fametszetet az egyéb grafikától megkülönbözteti. Minduntalan az az érzésünk támad, hogy a művész nem fában gondolkodik, hanem tollrajzot ültet át. Helyenkint azonban — főképpen 18-lapos lametszet-mappájában, amelynek legtöbb lapja sikerültebb a versillusztrációknál — ösztönösen rátapint a fametszet velejére s a legegyszerűbb eszközökkel teljességgel művészi hatást ér el. *(Festő arcképe, Régi Kőszeg.)*

o. á. i.

Magyar Művészet
1936. 126 l.

OLASZORSZÁG BARÁTAINAK MAGYAR
FEDERAZIONE UNIVERSITARIA E GIOVA
SZÖVETSÉGI TANÁCS
BUDAPEST, VIII., SZ

Tóth János

épitészmérnök város- és falnesztétikai feinszépfelvételei és Magyar népi épitőmüvészet Vasmegyében.

104 db feinszépfelvétel-

Kiállitva a Szombathelyi Ünnepi Hét keretében.

1934. szept. 1–10.

Katalogus Wälder Gyula csomagjában.

Koll. kiállitása (épitészi müvéiből) u. ott. L.

a katalogus 28. lapján.

28 PENGŐ

BOLTI ÁR HELYETT

16 PENGŐÉRT

kaphatja meg a kiállitáson dr. Kogutowicz Károly egyetemi tanár DUNÁNTUL ÉS KISALFÖLD IRÁSBAN ÉS KÉPBEN cimü pompás müvét.

A felnőtt ebből ismerheti meg a Dunántul gyönyörü tájait, a serdült ifjuságnak hasznos hazafias olvasmány. A fenti kedvezményt megkapja akkor is, ha a könyvet közvetlenül a Földrajzi Intézettől (Szeged) rendeli meg. A rendeléssel jogot szerez arra is, hogy a közeljövőben megjelenő II. kötetet is hasonló áron kaphassa meg.

Kérjen részletfizetési kedvezményt.

Egyetemi Földrajzi Intézet
Szeged, Zerge ucca 19. sz.

ABLAKA GYÖRGY, SZEGED, KÁLVÁRIA-U.

Tóth János

A jáki templom környékének rendezésére kiírt tervpályázaton I-ső megvétel.

Kiállítva a szombathelyi építészeti kiállításon 1934 szept. 1–10 –

28 PENGŐ

BOLTI ÁR HELYETT

16 PENGŐÉRT

kaphatja meg a kiállitáson dr. Kogutowicz Károly egyetemi tanár DUNÁNTUL ÉS KISALFÖLD IRÁSBAN ÉS KÉPBEN cimü pompás müvét.

A felnőtt ebből ismerheti meg a Dunántul gyönyörü tájait, a serdült ifjuságnak hasznos hazafias olvasmány. A fenti kedvezményt megkapja akkor is, ha a könyvet közvetlenül a Földrajzi Intézettől (Szeged) rendeli meg. A rendeléssel jogot szerez arra is, hogy a közeljövőben megjelenő II. kötetet is hasonló áron kaphassa meg.

Kérjen részletfizetési kedvezményt.

Egyetemi Földrajzi Intézet
Szeged, Zerge ucca 19. sz.

ABLAKA GYÖRGY, SZEGED, KÁLVÁRIA-U.

Tóth János:

Ig épit a vasi nép...
c. könyvének (Szombathely 1938.)
Ism. Soproni Szemle
1938. 335 l.

Magdolna

Fa, tempera, egyenként 29·5×20 cm.
Az Ipolyi gyüjteményből.
Őszi kiállítás, 1930., Ipolyi, 74. sz. (Magdolna.)

SOLIMENA, FRANCESCO (nápolyi festő, 1657—1747) KÖVETŐJE

Krisztus lábmosása

Fára húzott vászon, olaj, 32×56 cm.

SPINELLO ARETINO (arrezói festő, 1347—1411 körül)

Szent Pál lefejeztetése

Fa, tempera, 33×39 cm.
A kölni Ramboux éa az Ipolyi gyüjteményből. Predellarészlet. További töredékek (Szt Péter prédikál, Sz Pált vértanúsága helyére vezetik) a sienai képtárban, 117—118. szám. — Ramboux, 146. szám. (Ismeretlen.) — Lepold—Homor 97. l. — Gerevich PA, 227. l. — Őszi kiállítás, 1930., Ipolyi 22. szám. — Gerevich IPGY, 95. l. — Lepold—Lippay 55. l.

TURCHI, ALESSANDRO (római festő, 1681—1748)

Pieta

Fa, olaj, 18·5×14 cm.
Simor prímás vette a bécsi cs. k. műcsarnok árverésén.
Beszédes Kálmán: Az esztergomi érseki képtár. Esztergom, II., 1875., 43. szám. —

< Tóth János >

cikke

< > A Matyó nép
építészete
Technika

1944. 247 l

Szentiványi Gyula

(lakik: Budapesten, I., ker. Mészáros utcza 62. sz. a.)

alperes ellen

10 kor. fill. —

és jár. erejéig.

1905. P. X. 1052/2 számhoz.

II. példány.

Tóth János

7. Tombathely, Épitész

l.

Thirfelsödmaitul

264. l.

Tóth János

városi főmérnök

l.

Fehér Szombathely

160 l. 162. l.

MOB Kvt.

2039

Tóth János dr

az alabbi Kormány-
biztosság keszthelyi
körzeti kirendeltsé-
geinek vezetője

Borbíró Virgil dr

az Orsz. Építésügyi
Kormánybiztosság
körzeti kirendeltsé-
geinek tevékenysége

Tér és Forma

1947, 2.4. 39. l.

NYOMTATVÁNY.

Nagyméltóságú
Méltóságos
Nagyságos

MEGHÍVÓ

A

MŰEMLÉKEK ORSZÁGOS BIZOTTSÁGÁNAK

19 ..... évi ..... hó ..... n ..... napján

.....

délelőtt / délután ..... órakor megtartandó végrehajtó-bizottsági / rendes / albizottsági ülésére.

Tárgy: .....

Elnök megbízásából:

.....

Hornyánszky V. R.-T. Budapest.

MŰEMLÉKEK
ORSZÁGOS BIZOTTSÁGA

NEMZETI SZALON
MŰVÉSZETI EGYESÜLET

NYOMTATVÁNY

3 f
bélyeg

Nagyméltóságú
Méltóságos
Nagyságos

úrnak
úrnőnek

Budapest

41.947. — K. M. E. Ny.

MEGHÍVÓ

A

MAGYAR MŰEMLÉKI KIÁLLÍTÁS

MEGNYITÁSÁRA 1942. NOVEMBER HÓ 25-ÉN, SZERDÁN D. U. 6 ÓRÁRA
A NEMZETI SZALON V. ERZSÉBET-TÉRI HELYISÉGEIBE.

GRÓF ZICHY JÁNOS
A NEMZETI SZALON ELNÖKE

GEREVICH TIBOR
A MŰEMLÉKEK ORSZ. BIZOTTSÁGÁNAK
ELNÖKE

HUBAY CEBRIAN ANDOR
A NEMZETI SZALON IGAZGATÓJA

A KIÁLLÍTÁS DECEMBER 8-ÁN, KEDDEN ZÁRUL. MEGTEKINTHETŐ NAPONTA
10-TŐL 4-IG.

Tóth János dr. tech.

könyve

A keleti és a nyugati szerelvény építészeti kapcsolatai.

Nyp. 1943.

-képpel.

Különnyomat a

Technika 1942. évi

9. és 10. számaiból

Doszkár János és Ferenc

Háztatarozási, építési és átalakitási

vállalata

Budapest.

Iroda:
IV. Veres Pálné-u. 40.
Telefon 117-04

Telep:
IX. Márton-u. 3/B.
Telefon József 8-53.

Tóth János

Kombathely város képviselőtestülete fentit műszaki tanácsnokka választotta

MMÉEKözl
1942. 103. l.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

< Tóth János >

szombathelyi építész

könyve

< 7 Így épít a vasi nép...

Szombathely 1938. Vasi Szemle Könyvei. 118. sz.

E mű összes rajzait, fametszeteit fenti készítette

Többesztendős kutató munka eredménye ez a könyv, mely Vasmegye településeit s a vasi templomok és házak fejlődését mutatja be.

A könyvet Tombor Ilonának ajándékoztam

Tóth János dr

a Fittler-érmet
nyerte

MMÉLKözl
1942. 152. l.

Ex Libris
Anonymous

Tóth János dr X

épitész. műszaki tanácsos

a Tájegységek népi

építészeti elemei c.

tárgykörből a Horthy

Miklós tud. egyetemen

egyetemi magántanárrá

képesítették.

MMÉEKözl

1942. 206. l.

X Szombathely

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

Tóth János

épitész

l.

Építészet

1943.45. l.

Rothermere-utca 12. III. 2.

T. EUROPA RT.

Az Önök terjesztésében lévő kiadványokból részemre az alanti példányszámot kérem küldeni:

~~Gallisban~~ *Postán* *(nem kívánt rész törlendő!)*

Magyar Nemzet		Film, Szinház, Irodalom	Független Magyaror.	Képes Sport	Rejtv. Ujság	Sztár			
köznap	vasárnap								
		3							

Kelt Pécs

ifj. Stadler Ferenc
aláírás.

Tóth János

építész

a Szombathelyi női
felső keresk. iskola terv.
II. díj.

MAGYAR·EPITOMUVESZET
1927. 5-6. sz. 201.
(Szombathely.)

MAGYAR-BRITOMUVESZET

< Tóth János >
könyve

< > Alkalmazhatók-e
a dunántuli magyar
népies építészet elemei
a balatonmenti nyaralók
korszerű megtervezésének
Különlenyomat a
Vasi Szemle IV. évf.
1—2. számából

KIRÁLYI EGYETEMI MAGYAR NYOMDA

31 nap **DECEMBER** 50. hét

7 Vasárnap	Ambrus *Ambrus*
8 Hétfő	Szepl. fog. *Mária*
9 Kedd	Furier Péter *Natália*
10 Szerda	Melkiades *Judit*
11 Csütörtök	Damáz *Árpád*
12 Péntek	Otilia *Gabriella*
13 Szombat	Luca *Luca*

Budapest Székesfővárosi I. kerületi K

Kelet			Mértékegység
év	hó	nap	

Hagyma

	Ár	P	f
et l. sz.	@ 12·20	26.840	-
Imrétől, Oroshára 1			
. ellen franko hben	1180		
10.620 -			
. szálb. 483·20		11.103	20
. besz. ár 12·33 P.			
Tsától, Inokó, biró-			
szla sz. 9.750 -	@ 9·75		
ei 142·30			
9.892·30			

<Tóth János>

wód

Bierbauer Virgil

dr. Igy ejút a vasi nép. Irta < >.

Rombathely 1938.

Könyvism.

MMÉE Kvt

1938. 376. P.

VASÁRNAP **16** Kat. Fehér vasi Prot. Lambert	Ó görög 3. Husvétv
HÉTFŐ **17** Kat. Anicét p. Prot. Anicét	4. Husvét H.
KEDD **18** Kat. Apollonius Prot. Ilma	5. Husvét k.
SZERDA **19**	

< Tóth János dr >

könyve

< S A magyar falu
építőművészete.
Szombathely 1945
4-r. kétházabos
Hövegi

1. HÉT **JANUÁR** 31 NAP

Boldog Ujévet

1946

KEDD

1

Kat. Újév
Prot. Újév

SZERDA

Tóth János

az alábbi ülésen Szombathely városától tartott előadást

MMÉKözl

1939. 120. l. (A műi- és középitési szakosztályok 1939 febr. 6-iki ülésének jegyzőkönyve)

kodva, nem intézkedett, hogy rendőrök, csendőrök és katonák

nákkal, darabontokkal sanyargatták, terrorizálták a népet, darabontkorszaknak neveztek el.

A képviselők ellenállásához egymásután csatlakoztak a városi és megyei törvényhatóságok is. Mindenütt kimondották, hogy nem ismerik el törvényesnek a Fejérváry-kormány intézkedéseit és a darabont-kormánynak nem engedelmeskednek.

Az ellenállásra a Fejérváry-kormány azzal felelt, hogy állásukból elmozditotta az utjában álló megválasztott tisztviselőket és helyüket erőszakkal a saját embereivel töltötte be.

Ez sem használt azonban, mert a megyebizottságok mindenütt kimondották, hogy amig az alkotmányellenes uralom tart, a megyei tisztviselők nem szedhetnek adót a néptől, és a már beszedett adókat pedig nem adják át a kormánynak.

Az elmozditott tisztviselők segélyezésére mindenfelé jóléti bizottságok alakultak és a polgárság nagy lelkesedéssel karolta fel országszerte a kenyértelenné vált embereket.

A hazafias érzésü megyei tisztikar azt is kimondotta, hogy nem készíti el az ujonc-lajstomokat sem, hogy ezáltal megakadályozzák a sorozást.

A darabont-kormány elsősorban a főispánokat cserélte ki.

TÓTH JÁNOS

DIH 24.0.

művész (mint mondjuk Leonardo volt): inkább azt mondhatnánk, hogy művészi problémáinak személytelen racionalitása, tisztasága olyan forrásból ered, amely a kultúrtörténetben a tudományt és a filozófiát táplálta, s tárgyai -ez már művészetének érzéki, látható vonása - olyan ideális objektumok, mint a tudomány objektumai: lefoszlik róluk minden esetlegesség, egy olyan szféra részének tűnnek, amelyhez a természettörvények (az anyag törvényei) és a logika (a racionalitás törvényei) tartoznak, azaz egy történelem és kultúra feletti egyetemesség jellemzi őket.

A tárgyak esetében nem játszik különösebb szerepet az a tény, hogy némelyikük használati tárgy: El-Hassan Rózától idegen a pop vérbő humora és az olyasfajta szatirikus véna, amely a mindennapokat figurázza ki. A tárgyak nála inkább anyagok és formák: ideális fizikai jellemzők, tulajdonságok és törvényszerűségek - ezt az idealitást talán azzal foglalhatom össze a leginkább, hogy nincs nevük, úgy, ahogy az egyedinek, a mulandónak, a történetinek van: az ideális tárgyak megjelölésére elég a fogalom vagy -műalkotások esetében- a sorozatcím, amely az egyedi tárgyat egy átfogó koncepció alá rendeli. Az egyedítő, esetleges részletek azonban mégis, óhatatlanul és kiküszöbölhetetlenül jelen vannak a tárgyakban, és humorral oldják fel a fogalmi szigort: mint a fiatal Lukács írta, a tiszta fogalmiság mindig beleütközik az élet esetleges, érzéki kis tényeibe, s ez iróniával köríti, arra kényszeríti, hogy mindig szembesüljön a „valódi" életnek ezzel az esetlegességével, sőt esendőségével. Ha a tárgyiság és a fogalmiság ellentéte az első feszültségforrás El-Hassan Róza művében, ez a második, egyébként nem kevésbé elvont, de sokkal játékosabb feszültség: az időtlen törvény

A jövedelmi és vagyoni helyzet alapján biztosított kedvezmények

25. §

Hatályon kívül helyezve.

V. Fejezet

A lakások eladásával kapcsolatos eljárási kérdések

26. §

Hatályon kívül helyezve.

HARMADIK RÉSZ

Vegyes és átmeneti rendelkezések

VI. Fejezet

Vegyes rendelkezések

A lakások elidegenítése versenyeztetés útján

27. §

Hatályon kívül helyezve.

28. §

Hatályon kívül helyezve.

29. §

Hatályon kívül helyezve.

Az adásvételi szerződés megkötése

30. §

(1) Az adásvételi szerződést úgy kell megkötni, hogy az alkalmas legyen a tulajdonosváltozás ingatlan-nyilvántartásban való átvezetésére.

(2) Az adásvételi szerződésben rögzíteni kell a vételárra, a vételár megfizetésére és a vételárból adott kedvezményre vonatkozó, e rendeletben meghatározott feltételeket, valamint a vevővel a vételár megfizetéséről - e rendelet keretei között létrejött megállapodást.

(3) **Hatályon kívül helyezve.**

(4) A szerződésben a vételárhátralék összegének erejéig jelzálogjogot és ennek biztosítására elidegenítési és terhelési tilalmat kell az Önkormányzat javára az ingatlan-nyilvántartásba bejegyezni. **A vevő az Önkormányzattól megvásárolt lakását akkor idegenítheti el, ha a vételárat teljes egészében kiegyenlítette és a jelzálogjog, valamint az elidegenítési és terhelési tilalom törlési engedélyt az Önkormányzat nevében eljáró szerv a részére kiadta.**

A vételár megfizetésének módja

31. §

(1) A lakás vételárát készpénzzel, illetve az arra jogosult kárpótlási jeggyel teljesítheti.

(2) **Üres lakás esetén a vételárat készpénzben kell teljesíteni.**

(3) A lakás megvásárlására, illetve a vételár hátralékának kiegyenlítésére a házastárs és az egyenesági rokonok saját jogon szerzett kárpótlási jegye is felhasználható.

(4) A lakásban lakó volt tulajdonos, illetve kárpótlásra jogosult leszármazója a saját jogon szerzett kárpótlási jegyével a vételárat (vételárhátralékot) kiegyenlítheti, ha a lakást közeli hozzátartozója vásárolja meg.

(5) **Hatályon kívül helyezve.**

(6) Vásárolt kárpótlási jegy fizetőeszközként nem fogadható el.

A kamat

32. §

(1) A vételárhátralék után - ha e rendelet más szabályt nem tartalmaz - évi öt százalék kamatot kell fizetni.

(2) Ha a kötelezett tartozása a havi részlet kétszeresét meghaladja, a hátralék után az (1) bekezdésben meghatározott kamaton felül évi 20% késedelmi kamatot kell fizetni.

A helyiségek elidegenítésre való kijelölése

33. §

Hatályon kívül helyezve.

VII. Fejezet

A rendelet hatálybalépésekor fennálló jogviszonyokra vonatkozó szabályok

34. §

(1) A rendelet nem érinti a hatályba lépése előtt kézbesített lakásvásárlási ajánlatokat, ha ezen időpontig az Önkormányzat oldalán az ajánlati kötöttség határideje még nem telt el.

(2) Azokra a szerződésekre, amelyeket a rendelet hatálybalépésekor az Önkormányzat oldalán fennálló ajánlati kötöttség alapján kell megkötni, a vásárlásra vonatkozó ajánlat megtételekor alkalmazott rendelkezéseket kell irányadónak tekinteni.

(3) A rendelet nem érinti a hatályba lépése előtt, illetve az (1) - (2) bekezdés alapján kötött szerződések feltételeit. Ezekre a szerződésekre továbbra is azokat a jogszabályokat kell alkalmazni, amelyek alapján a szerződések létrejöttek.

(4) Az (1) - (3) bekezdést megfelelően kell alkalmazni akkor is, ha a rendelet hatályba lépése előtt létrejött előszerződés alapján kell adásvételi szerződést kötni.

35. §

Hatályon kívül helyezve.

Hatálybalépés

36. §

Ez a rendelet kihirdetésének napján lép hatályba.

Budapest, 1994. április 8.

dr. Kis Margit s. k. jegyző — ***dr. Vigh Béla s. k.*** polgármester

Záradék: a 12/1994. (IV.8.) Kt. sz. rendelet kihirdetésének napja 1994. április 8., a 10/1995. (V. 23.) Kt. sz. rendelet 1995. május 23-án lépett hatályba.

A 18/1997. (VI.16.) Kt. sz. rendelet számú rendelet hatályba lépésének napja: 1997. június 16., rendelkezéseit dőlt betű jelöli.

A 10/1999. (VI. 25.) Kt. sz. rendelet hatályba lépésének napja: 1999. június 25., rendelkezéseit vastag betű jelöli.

A 23/2000. (XII. 20.) Kt. sz. rendelet hatályba lépésének napja: 2000. december 20., rendelkezéseit vastag dőlt betű jelöli.

Hiteles: ***dr. Winkler Zsuzsanna***
mb. jegyző

Pályázat szociális célú közhasznú szervezeteknek

A Fővárosi Közgyűlés Szociális és Lakásügyi Bizottság pályázatának célja a fővárosi illetékességű szociális célú közhasznú civil szervezetek fejlesztésének és működésének támogatása. A négy példányban benyújtott pályázatoknak tartalmazniuk kell a megvalósítás és a finanszírozás pontos ütemtervét. A Fővárosi Önkormányzat ennek megfelelő részletes szerződést köt a támogatásban részesülőkkel. A pályázat benyújtásának feltétele a korábbi támogatásokról az esedékes szakmai és pénzügyi beszámoló eljuttatása a bizottsághoz. Azok a szervezetek is pályázhatnak, amelyek 2001. január 1- ig kérték a bíróságon szervezetük közhasznúságának nyilvántartásba vételét, de az erről szóló végzést még nem kapták kézhez.

A pályázatokra rendelkezésre álló teljes összeg 15 millió Ft. Egy-egy pályázat támogatására előreláthatóan, átlagosan 300-500 ezer Ft-ot tudnak fordítani.

A pályázati adatlap a Főpolgármesteri Hivatal Ügyfélszolgálati Irodáján (Bp. V. Károly krt. 28.) hétfőtől-csütörtökig 8 - 16.30 óráig vehető át.

A pályázatok beérkezésének határideje 2001. augusztus 31. (Az ezen a napon postára adott pályázatokat határidőben benyújtottnak tekintik.)

A cím: Főpolgármesteri Hivatal, 1052. Bp. Városház u. 9-11.

Az elbírálás határideje október 30.

(DeákPress)

RÉGIEKRE EMLÉKEZVE

Szent Gellért püspök

Nagyon messze megyünk vissza az időben, majd egy évezredet. Emlékezzünk meg a keresztény Magyarország első vértanújáról, Szent Gellért püspökről, aki itt szenvedett vértanúhalált a Kelen-hegyen, melyet aztán róla neveztek el Gellért-hegynek.

Messziről jött hazánkba Gellért, bölcsőjét a velencei lagúnák közt ringatták. Születésének idejét a források egy része 977-re, más része 980-ra teszi. Szülei előkelő velencei patríciusok voltak, a Lagredo családból származott. A keresztségben a Giorgio (György) nevet kapta, a Gellért nevet csak később, szerzetesi névként vette fel. Zsenge gyermekkorától a velencei bencés monostorban nevelkedett. 1007-től 1012-ig Bolognában tanult. Szülővárosába visszatérve a monostor apátjává választották. Az apáti tisztet nem sokáig töltötte be, a Szentföldre készült. Ez a kor a keresztes hadjáratok ideje, Gellért édesapja is szentföldi keresztesként halt meg. A két Gellért-legenda beszéli el - különbözőképpen - hogyan szállt hajóra Gellért társaival, hogyan került viharba és kellett útját megszakítania Dalmáciában. A két Gellért-legenda valóságtartalma egyébként vitatott. Az úgynevezett kis legenda keletkezett korábban, 1100 körül, ez a hitelesebb. A nagy legenda későbbi, Nagy Lajos idejében keletkezett, hosszabb és részletesebb, jobban kiszínezett, de kevésbé hiteles.

Gellért tehát Szent István királyunk rábeszélésére a Szentföld helyett Magyarországot választotta, itt maradt. A rábeszélésben szerepe volt Gellért rendtársának, Rasinának, a pannonhalmi bencés apátnak is. Szent István Gellértre bízta fiának, Imre hercegnek a nevelését, amit Gellért igen lelkiismeretesen látott el. Ekkoriban a pécsváradi apátságban élt és jó barátságban volt a később szentté avatott Mór püspökkel. Feladatának teljesítése után Bakonybélbe vonult vissza 1023-tól 1030-ig élt itt. Remeteként élt néhány szerzetestársával, elvonulva a világtól, a Bakony erdejében. A monostor csak később épült fel. Gellért elmélkedett, imádkozott és írt. Szentírás magyarázatok, prédikációk, teológiai írások kerültek ki a keze alól, de sajnos elkallódtak. egyetlen műve maradt az utókorra, a tüzes kemencébe zárt három héber ifjú történetének magyarázata latin nyelven. 1030-ban bízta meg őt Szent István király a marosvári (csanádi) püspökség megszervezésével. Gellért itt püspöki székesegyházat építtetett, Mária monostort alapított és megszervezte az egyházmegyét, valamint iskolát állított és gondoskodott a fiatal papok oktatásáról. Igen népszerű volt, köztiszteletnek és szeretetnek örvendett egyházmegyéjében.

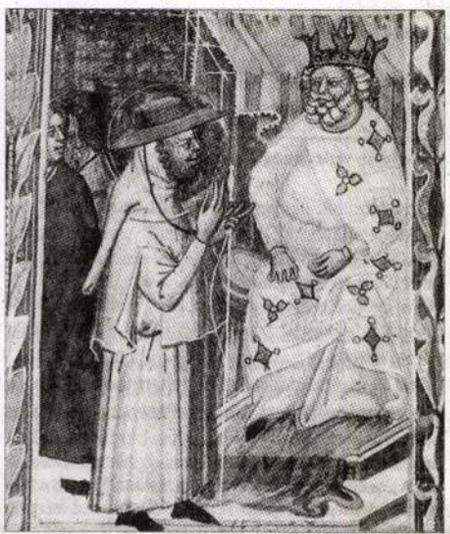

Szent István rábeszéli a zarándokútra induló Gellértet, hogy maradjon Magyarországon

István király halála után visszavonultan élt, Aba Sámuelt nem szerette, nyíltan szembefordult a politikájával. A Vata-féle pogánylázadás Székesfehérváron érte őt, épp Budára igyekezett három püspöktársával. 1046 szeptember 24-én érkeztek Buda határába, itt Kelenföldnél kőzáport zúdítottak kocsijukra, majd a Kelen-hegyről egy kordén a mélybe taszították Gellértet. Három püspöktársa közül kettőt szintén megöltek, a négy főpap közül csak egynek sikerült életben maradnia.

Gellértet először a mai Belvárosi templom helyén álló Boldogasszony-templomba temették el, később testét elvitték Csanádra, itt helyezték végső nyugalomra. Sírja tiszteletben tartott zarándokhely volt fél évezreden át, egész a török időkig, akkor semmisült meg. 1083-ban szentté avatták, István királlyal és Imre herceggel együtt került a szentek sorába.

Szép, monumentális szobra, Jankovich György alkotása, 1904 óta felemelt kereszttel őrködik Budapest felett.

dr. Reisinger Frigyesné

VÁRNEGYEDI SÉTÁK

Kék oszlopok

A rendszeres sétáló előbb veszi észre a változásokat környezetében. A munkálkodásokból sejti a majdani történéseket. Amikor az Ostrom utcában elkezdődött a járdaszegélyek felszedése, láthatóvá vált: itt szabályozott parkolási rendszer fog életbe lépni. Az eléggé széles utca lehetőséget ad a járdára való állással a jobb parkolásra.

A rohanó élet szükségszerűvé teszi a gépkocsik napi használatát. Növekvő számuk miatt azonban a gondok is nőnek.

Ha figyelemmel kísérjük az I. kerület életét, s benne a Várnegyed forgalmát: szüntelen mozgást tapasztalunk.

Több ponton áradó folyamként zúdulnak a kerületbe a különböző gyártmányú acélcsodák. Több tonnás teherautók, billencsek, betonkeverők mellett elegáns autók hivalkodnak minőségi kényelemmel és biztonsággal.

Az elmúlt fél évi gyorsjelentésből tudtuk meg: újra több autót vásároltunk, mint tavaly. Ez lassúbb közlekedést és nagyobb megterhelést jelent kerületünkben is. Hogyan fogunk a szűkített járdákon közlekedni, sétálni?

A Várnegyedben jellegzetes, rövid utcák vannak. A köves, aszfaltos utcákon sok az elmélázó gyalogos, a szemlélődő ember. Évente egy országnyi nép látogat el ide a világ minden tájáról és ámul el a Világörökség nem mindennapi látványán. Ezért is fontos, hogy rend legyen a közlekedésben.

Kérdés, hogy a most felállított kék oszlopok tudnak-e enyhíteni a gondokon? Ki tudja, miként oldódik meg a közlekedés gordiuszi csomója?

Lényeg, hogy a Világörökség értékeire, a Budavár minden rögére vigyáznunk kell! Ez mindannyiunk felelőssége.

Szántai Sándor

A szépség íze

B. Tóth János kiállítása a Magyar Borok Házában

Az elmúlt hónapokban sokszor jártunk kíváncsian a helyszínen: nagy építkezés, készülődés folyt a Szentháromság tér 6. számú ház Hilton felőli oldalán. Örültünk, amikor meghívót kaptunk az immár pompásan elkészült épületrészbe B. Tóth János kiállításának megnyitójára, a Dionysos Klubba.

A festőművésznek nem volt ismeretlen ez a hely, mert a Magyar Kultúra Házában már volt önálló kiállítása.

A június 26-i megnyitón ízelítőt kaphattunk régi és új műveiből, képein nyomon követhettük ahogy elindult a távoli, misztikus világból a mába.

Ahogy V. Angyal Mária művészettörténész foglalta össze megnyitó beszédében: B. Tóth János festészetét sokáig a miszticizmus jellemezte, majd egyre emberközelibbé vált, a barnák és a zöldek után megjelentek képein a vörös és rózsaszín színek árnyalatai. A legjobban tájképein látszik a változás, ezek közül talán A sejtelmes Mátyás templomot, valamint a Budai Vár utcáiról készült festményeket emelném ki.

A szép környezetben különleges élmény volt Jónás József előadóművész, a Budapesti Pedagógus Színház tagjának előadásában meghallgatni József Attila "Eszmélet" című versét, amely értő választás alapján, remek hangulati kiegészítője volt a festőművész munkáinak.

A Magyar Borok Házának igazgatója szerint a borok és a képzőművészet világa közel áll egymáshoz: mindkettőt sokat kell kóstolni. A bor élő anyag, egyedi és jellegzetes, amelyet illatolni, kortyolni kell, valamint beszélni róla, nemcsak lehörpinteni.

Ugyanez mondható el B. Tóth János festményeiről is: a kiállítás után a fantasztikus borok kóstolója mellett gyönyörködjünk, élvezzük, fizelgessük a látványt, a szépséget, melyet a képek nyújtanak.

Örvendetes, hogy a Domus Vinorum Hungarorum ilyen példaértékűen tud együttműködni a képzőművészetekkel. Reméljük, hogy B. Tóth János kiállítása és a borok íze másokat is megörvendeztet ebben a meleg nyárban!

S. E.

< Tóth János dr >

építészm. cikke

< > A keleti és a nyugati szétvelység építészeti kapcsolatai.

Technika 1942.

337 — 345. l. 403 — 415. l. Szamos kapjel és minszaki rajzokkal

Budapest
Singer és Wolfner
c. n.

< Tóth János >
építési cikke

( ) A Prometheus
könyvkiadó vállalat
első éve Szeged kultu-
rális életében –
Vasi Szemle
1935. 272–273. l.

Darmstadt
A. Degottárter
1885.

Provinz Rheinhessen. Kreis Worms, von
Ernst Wörner. 1.–304. ll., 22 képes tábla —— u.o., 1887

A. Provinz Starkenburg. Kreis Erbach, von
Dr. Georg Schaefer. 1.–276. ll., 20 képes tábla,
1 térkép —— u.o., 1891.

Provinz Oberhessen. Kreis Friedberg, von
Dr. Rudolf Adamy. 1.–309. ll., 19
képes tábla —— u.o., 1895.

< Tóth János >

építész

címlete

< > A Sághegy kin-

csei.

Dunántuli Szemle

1942. 92 – 100. l.

képekkel és mű-

vészi rajzokkal

Kreis Hagen-Stadt. 1.-26. ll., I.-III. + 1.-6. képes tábla.
u.o., 1910

Kreis Hagen-Land. 1.-82. ll., I.-III. + 1.-30. képes tábla
u.o., 1910

Kreis Witten-Stadt. 1.-18. ll., I.-III. + 1.-4. képes tábla
u.o., 1910.

Kreis Altena. 1.-106. ll., I.-III. + 1.-44. képes tábla
u.o., 1911

Kreis Lippstadt. 1.-153. ll., I.-III. + 1.-109. képes tábla
u.o., 1912.

Kreis Soest. 1.-144. ll., I.-III. + 1.-84. képes tábla
u.o., 1913.

(Tóth János)
cikke építés

( ) Falusi épületek
fejlődése a nyu-
gati végeken I.
Dunántúli Szemle
1940. 256 – 249. l.
képekkel és műszaki
rajzokkal.

vegyes

f. 50

8r

Balics

Lajos dr.

A római katholikus egyház
története Magyarországban.

A Szent-István társulattól
Párkányi-díjjal jutalmazott
pályamunka.

I. Szent István kezél kormáztatásától Szent László

< Tóth János >

szombathelyi épüszer
ezkke

< > Falusi épületek
fejlődése a nyugati
végeken. III. Szőlő-
hegyi pincék.
Dunántuli Szemle

1941: 73 —
képekkel és műszaki
rajzokkal

vegyes

f. 71.

Aschbach,

Joseph

Über Trajans steinerne Donaubrücke

(Besonders abgedruckt aus dem August-Hefte des III. Jahrgangs der Mittheilungen der k. k. Central-Commission zur Erforschung und Erhaltung der Baudenkmale)

1.—24. ll., 1 képes,

Tóth János

épitész

l. Magy. Mucuitékes

III 225. l

A

különféle rend

(1884 elót

átrett

mutárgyal

< Tóth János >

építészmérnök cikke

< > Kőszegvidéki szőlőhegyi-pincek

Technika 1940.

221 – 228. l.

képekkel és umszaki rajzokkal

Müv.

2.52

1 köt. 8-ad r.

HENSZLMANN

Imre dr.

Párhuzam az ó és ujkor müvészeti néz tek és n velések közt, különös tekintettel a müvészeti fejlődésre Magyarországban.

Tóth János dr

Hombathelyi mér-
nökök az önzces-
kürösben való rész-
vétel miatt 1947.
aug. 28-án 4
évi fegyházra
itéltek.

az ugyanezen a
napon megjelent
laportól.

uzeum főigazgatója tisztelettel
vegtetőjének helyreállítása al-
d.e. 11 órakor tartandó

p á l y á r e .

oztus hó 8.-án.

(Tóth János) cikke
épület

Pálfy-Budinszky
Endre és Hegedüs Vik-
tor: Szeged város-
építési problémái.
Szeged 1934. c.
könyveink ism.
fontos. Vasi
Szemle 1935.
113—114. l.

< Tóth János >
építész cikke

< > Szombathely városépítészetének
múltja és jövője
Vasi Szemle
1935. 52 – 77. l.
képekkel és térképekkel

geprüft.

Hessen

Kunstdenkmäler im Großherzogthum ——

s. Kunstdenkmäler allg.

< Tóth János >

épitész cikke

<> Az új magyar
épitészet utja -
Vasi Szemle
1939. 150 — 161.
képekkel és mu-
szaki rajzokkal

gepüft.

XCIV.

2 Bll. Folio.

Elsässische und Lothringische Kunstdenkmäler.

(Monuments d'Art de l'Alsace et de Lorraine)

I. Elsässische Kunstdenkmäler, in Gemeinschaft mit Professor Dr. J. Leitschuh und Museumdirektor Dr. Ad. Seyboth herausgegeben von Dr. S. Haussmann.

(Monuments d'art de l'Alsace, publiés par S. Haussmann etc.)

120 Tafeln — 120 planches.

II. Lothringische Kunstdenkmäler, in Gemeinschaft mit Stadtbaurat M. Weber und Archivdirektor Dr. Carl S. Wolfram herausgegeben von Dr. S. Haussmann.

Tóth János

festő

Műcs. kiáll, 1937 tól

Pipics 121. 6.

il eut un sursaut pénible. Au lieu du chatouillement de ses [illegible]
se rendit compte tout à coup de la pénible réalité dont les contours se détachèrent lumineusement sur le fond obscur de la pièce.

Il faisait noir et lui était couché. Donc, il avait manqué sa tâche, celle de descendre après la chasse dans la vallée pour y ramasser les lièvres oubliés!

Il remua sa jambe malade. Elle ne faisait plus mal, mais en échange elle était enflée comme une patte d'éléphant. Ce n'était pas avec une telle jambe qu'on pouvait aller se promener.

— Bon Dieu charitable, bon Dieu de miséricorde, tu m'as abandonné!

Sa grande peine fit venir les larmes aux yeux du pauvre Gazsi. Joignant les mains, il s'agenouilla sur son grabat et implora la providence:

— Mon Père tout-puissant, aide ton enfant! Fais un miracle, comme notre Sauveur en a fait pour tant de malheureux.

*

Mais qu'est-ce donc? Tout à coup, Gazsi entend un bruit tout à fait étrange dans un coin de la cuisine d'été. Qu'est-ce que cela peut bien être? . . . Est-ce qu'un rat se serait introduit chez lui? . . . En tout cas, il y a dans le coin un être vivant, cela est sûr et certain . . . Plus grand qu'un rat, paraît-il . . . Serait-ce un chat vagabond? . . .

— Oust! — crie Gazsi dans l'obscurité et il donne un grand coup dans le mur de planches crasseux de la cuisine pour chasser le matou par où il est entré.

Sur ce bruit agressif, Civet, tapi dans son coin, fut pris d'une panique nouvelle

— Eh bien, qu'il entre.
Il donna la main à Mikó et le renvoya aussitôt.
François Mikó partit l'âme plus forte, plus hongroise que jamais.

Tóth János zalai festő

* Sur la Trilogie « Transylvanie » de Sigismond Móricz voir l'article de Désiré Keresztury (*NRH* juin 1935).

Műcs. kiáll. 1938 tól
Pipics 121.1

d'y rétablir de nouveau les nôtres . . . Bien des nuits je reste éveillé si je songe à nos chers frères hongrois, et je me demande s'il peut plaire à Dieu que nous les laissions sous le sabre et le fouet, dans l'espoir que, par leur sang et leurs souffrances, nous garderons notre droit à des temps meilleurs . . . Ou bien faut-il les faire rentrer chez nous pour fortifier ce nid sacré et pour soutenir ensemble tous les assauts, tout comme au siège d'un château fort ou le peuple de la ville se retire dans le fort intérieur ? . . .

Le sommeil de François Mikó n'était jamais troublé par de telles pensées, cependant il comprit peu à peu le grand chagrin obstiné de son prince.

— Je ne peux pas abandonner comme des marécages sans valeur aucune cette immense plaine hongroise labourée depuis sept siècles par la sueur et le sang hongrois et qui souffre seulement depuis Mohács d'un mal qu'on ne peut même nommer . . . L'eau s'y étend partout, peu à peu . . . Jusqu'à Debrecen, déjà, il nous est impossible de marcher, à cause des marais et des eaux pleines de roseaux, et vers là-bas, vers Szeged ou Szabadka, c'est encore plus difficile . . . Je ne peux pas, je ne peux pas, car il y a encore des Hongrois, là-haut, dans

Tóth János, Zalai

Rombatthelyi festő

nem azonos Tóth

János rombatthelyi

építésszel.

Lásd

Zalai Tóth János

festő

Tóth János, Zalay

Szombathely
Kálvária u. 46.

lásd

Győrdunántúli tárl
1944.

Tóth János Cs, Lilai
Testő Szombathely

Kisl

Szeged 1913 [illegible] 1913

Tóth János épitén

Tér és Forma, 1931

IV. évf. 41-66. o.
Komor János: Hogyan épitünk és hogyan kellene épiteni a Balaton partján.

Tóth János építén

Tér és Forma, 1930. III. évf.

434-440. l. G.T.: Az Ernétet-ut torkolatának építéneti kiképzésére hirdetett teropályázat.

Tóth János v.mérnök

Kertészlak, Szombathely

Tér és Forma, 1933 VI.35

Tóth János

Szombathely építkezése

Tér és Forma, 1933 VI.35

Toth János épitész

Szombathely

Tér és Forma, 1936 IX. 32

Toth János aranymives

Debrecen, 1600

Tört. Tár, 1897, 553

Tóth János, ötvös, 1598–1600.,
Debrecen.

Tört. Tár
1887., 594–607.

Révész: Debreceni ötvöcéh
rendszabályai.

Tóth János

építész Szombathely

koll. kiállítása a szombathelyi mérnöki kiállításon 1934 szept 1-10

a katalogusban 78 l.

lásd
Wälder Gyulyárnál

W. 1. doboz

1949. okt. 18.

I.

Kirándultunk a pilisi hegyekbe.

(Iskolai dolgozat.)

Kedves jó Édesanyám!

Örömmel kapom meg Édesanyám hosszú l
veléd. Most van a szüret, és úgy sokszor l
zongondolok. Milyen a termés?

Héttőn tettünk egy hangulatos, szép kirá

Vasárnapi Ujság X.
1863. IX.27.- 344 l. Zakariás

A huszti vár alaprajza. Fametszet. T.Tóth János rajza után.

< Tóth János >

építési cikke

( ) Így épít a vasi nép. Vasi Szemle 1939. 222—235. l. képekkel és műmelléklettel.

Bd. II. Nordostdeutschland.

I.–VIII. + 1. – 499. ll., 1 térkép. n.o. 1906.

Bd. III. Süddeutschland

I.–VIII. + 1. – 621. ll., 1 térkép —— n.o., 1908

Bd. IV. Südwestdeutschland.

I.–VI. + 1. – 482. ll., 1 térkép —— n.o., 1911.

Bd. V. Nordwestdeutschland

I.–VIII. + 1. – 542. ll., 1 térkép — n.o., 1912

(Tóth János)

épitész cikke

<> Így épít a vasi nép.

Vasi Remle

1939. 47 –

népekkel és mű-
szaki rajzokkal

J. 55.
8°

Brandenburg

Die Kunstdenkmäler der Provinz ——

Herausgegeben vom Brandenburgischen Provinzialverbande

Band I. Teil 1. Westprignitz.

I. – XVI. + 1. – 369. ll., 1. – 49. Képes tábla. Berlin
Vossische Buchhandlung
1909

Band I. Heft 2. Ostprignitz.

I. – LI + 1. – 312. l., 1. – 49. képes tábla — u. o., 1907.

Tóth János

szombathelyi városi
főmérnök

terverte az alábbi
emlékmű épitészeti
részét. Leleplezték
1938. szept. 18.

Pavel Ágoston dr

Ötömösi Magyar
László emlékműve.
Vasi Szemle 1939.
111. l.

Gyűjt.

Dézsi

Lajos

Magyar történeti ekstrajok

l. ott

TÓTH János festő

1936-ban szervezett 1. Dunántuli Képzőművészeti Kiállitás (Szombathely) aktiv szervezője

KUNTÁR Lajos: Ötven éve "fogadta fiává" Derkovits Gyulát szülővárosa. In. Életünk, 1986/6.p. 556-557.p.

Építészek — népi építészet

Mint örvendetes jelenséget kell elkönyvelnünk azt, hogy újabban építészeink egész sora komoly érdeklődéssel, odaadó kutató munkával fordul a magyar népi építészet felé, hogy azt lényegi mivoltában megismerje és tanulmányainak közreadásával nemcsak az építészi kar, hanem az egész magyarság szellemi kincsei közé iktassa. Ez a kutató munka, melynek élén ott találjuk Tóth János építészt és baráti körét Szombathelyen, Tóth Kálmánt és Antal Dezsőt Budapesten, minden figyelmet megérdemel s reméljük, hogy az eredmények nem fognak ez építészek fényképalbumaiban maradni, nem fognak csak közvetlen környezetük tájékoztatására szolgálni, hanem mielőbb szerény és igénytelen formájú, egy-egy tájra szorítkozó, igen olcsó (1—1.50 P áru) füzetekben fognak megjelenni, hogy azokat minél többen megszerezhessék, úgy városiak, mint falusiak: tanítók, jegyzők, lelkészek, hogy ezek e kiadványok segítségével a népben újra felkeltsék a maga őseredeti tősgyökeres építészete iránti érdeklődését, annak megbecsülését.

Akkor, amikor kifejezést adunk ez új mozgalom feletti örömünknek, nem hallgathatjuk el egyes kívánságainkat sem, amelyek e tanulmányok terén bennünk élnek. Vonatkoznak e kívánságaink a tanulmányok lefolytatásának, feldolgozásának módjára. Mindenekelőtt, úgyebár természetes, hogy e gyűjtő munka nem lehet kuriózumok keresése, nem szorítkozhatik a legjelesebb, a legfeltűnőbb példák gyűjtögetésére, hanem, amint az eddig előttünk ismeretessé vált sorozatokban is történt, minél több típust kell összegyűjteni s a sok típusnak minél több egyedét. A legszerényebb épp oly fontos, mint a legformásabb, amely talán leginkább nyeri meg az építész szívét! Kívánatos lenne, hogy a felvett — fénykép vagy rajzban felvett — házak mindenféle adatai, főméretei stb. feljegyeztessenek, s azonkívül a község vázlatos helyszínrajzában is feltüntessék a ház helyét — mert nem mindegy, hogy a ház faluvégi, avagy a falu szívében áll-e, ez maga a

Erős Imre úr fürdőszobája az Atrium palotában. Tervezte Kaesz Gyula kivitelezte: ifj. WEISZ GYULA

ÜVEGHÁZ *V, Vadász-utca 29 Telefonsz.: 10-1-14*

RILOGA

SZENES

A Névtelen-utcai villa fémfüggöny-tartóit RILOGA-SZENES szállította

Gyár: VI., Lehel-utca 23. Telefon: 91-8-16

Neue Villen

140 kisebb és nagyobb egy- és kétcsaládos lakóház 326 ábrával, 304 alaprajzzal mintakertekkel, 122 oldalon kartonfedélben P 12.

25% engedménnyel!

Kapható a Vállakozók Lapja könyvosztályában

Budapest, VI., Teréz-körút 56 Telefon: 12-0-69

Tér és Forma 1936. 1. sz.

11.467/1935. sz.

Tervpályázati hirdetés

A FŐVÁROSI KÖZMUNKÁK TANÁCSA

a Horthy Miklós-híd budai hídfőjének rendezésére és beépítési módjának megoldására azon területen, amelyet a Duna, továbbá a Bertalan-, Stoczek-utcák és a holt-dunamedence már feltöltött részén a helyszínrajzon eredményvonal határol, nyilvános tervpályázatot hirdet.

A tervpályázat névaláírásos és azon résztvehet minden magyar honos építész és mérnök, aki a Mérnöki Kamara tagja, vagy aki a kir. József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetemen, illetőleg a Királyi József Műegyetemen oklevelet szerzett.

A pályázatra vonatkozó hirdetés, tervezési programm és helyszínrajz a Fővárosi Közmunkák Tanácsa segédhivatalában (I., Döbrentei-tér 4. sz. I. em.) hétköznapokon 9—2 órák között, 10 P lefizetése ellenében átvehetők. A pályázaton tényleg résztvevő pályázók részére a pályaterv benyújtása után a 10 P visszatéríttetik.

A pályamunkák kiállítása (keretezés, üvegezés, stb. mellőzésével) a lehető legegyszerűbb legyen, azonban a lapokat keménypapírra kell ragasztani; minden lapot, illetve darabot névaláírással ellátva, összecsomagolva és lepecsételve, **„Tervpályázat a Horthy Miklós-híd budai hídfőjének rendezésére"** felírattal **legkésőbb 1936. évi március hó 31-én déli 12 óráig elismervény ellenében** a Fővárosi Közmunkák Tanácsa segédhivatalában kell benyújtani. Postán küldött terveknél a postai feladási bélyegzőre vonatkozik a határidő.

Az elkésett, a nem kívánt rajzot tartalmazó, vagy hiányos pályaműveket a bírálóbizottság a bírálatból kizárja.

A bírálóbizottság elnöke a Fővárosi Közmunkák Tanácsának elnöke, tagjai a Közmunkák Tanácsa részéről a tanács alelnöke úgyis, mint az elnök helyettese, a mérnöki osztály főnöke, valamint a tanács mérnöki és szépészeti bizottságának hét tagja;

a tanács által meghívott öt szakértő,

a Magyar Mérnök- és Építész-Egylet egy kiküldöttje,

a Magyar Mérnökök és Építészek Nemzeti Szövetsége egy kiküldöttje,

az Országos Irodalmi és Művészeti Tanács egy kiküldöttje.

A kitűzött pályadíjak a következők:

I.	díj	3000 P
II.	„	2000 P
III.	„	1000 P
és két megvétel	à . .	500 P,

amennyiben a bírálóbizottság erre érdemes terveket hoz javaslatba.

A bírálóbizottság, amelynek határozata végérvényes, a beérkezett pályaművek elbírálását azonnal megkezdi és a lehető legrövidebb idő alatt befejezi s az eredményt a döntés után azonnal kihirdeti.

A tanács a pályaműveket a bírálat befejezésével a bírálati jegyzőkönyv másolatával együtt a Magyar Mérnök- és Építész-Egylet helyiségében (IV., Reáltanoda-utca 13. sz.) 10 napig nyilvánosan kiállítja. A nem díjazott vagy meg nem vett pályaterveket a pályázók a tanács segédhivatalában 30 napon belül igazolvány ellenében átvehetik. Ezen az időponton túl a tanács a tervek megőrzésére nem vállalkozik.

A díjazott és megvett tervek a Fővárosi Közmunkák Tanácsa tulajdonába mennek át és a tanács részben, vagy egészben felhasználhatja, anélkül, hogy azok felhasználására magát kötelezné. Ebből kifolyólag a pályázók sem a Tanáccsal, sem annak közegeivel szemben kártalanítási igényt nem támaszthatnak.

Jelen pályázattal járó kötelezettségén túl a tanács a pályázókkal szemben semmiféle kötelezettséget nem vállal.

Pályatervek beadásával a pályázó e hirdetés pontjait magára nézve mindenben kötelezőnek ismeri el.

Egyéb, fel nem sorolt vonatkozásban e pályázatra nézve a m. kir. kereskedelemügyi miniszter 79.049/1908. sz. alatt kiadott tervpályázata érvényes.

Budapest, 1935 november 25.

A FŐVÁROSI KÖZMUNKÁK TANÁCSA.

ház keletkezési idejének indikálásában nagy segítséggel lehet. Feltételezzük, hogy az eddigi felvételező munkánál az érdemes gyűjtők ilyen óvatossággal jártak el. A publikálás esetén ezek a vázrajzok legalább részben ugyancsak bemutatandók volnának, mert a falvak telepedési formái is igen nagy érdeklődésre tarthatnak számot.

Az eddigiekben csak a tisztára tárgyi gyűjtésre vonatkozó megjegyzéseinket tettük meg. Bizonyos, hogy amikor gyűjtőink több száz házat felvettek, szoros érintkezésbe kerültek e házak lakóival, nem egyszer azok építtetőivel, építőivel, s bizonyára elbeszélgettek a házról, annak építéséről, meg, hogy miképpen is lakják ezeket a házakat. Úgy véljük, hogy ezek az adatok nemcsak érdekesek és vonzók, hanem a népi ház megismerése szempontjából igen fontosak. Mert ha a mérnök, az építővállalkozó, a spekuláns számára a ház nem más mint „vagyontárgyul szolgáló műszaki létesítmény" — addig az építész bizonyára más szemmel lát egy házat, abban egy emberi alkotást fog érzékelni, valamit, amibe legteljesebb mértékben belecsurgott az élet. S a falusi, paraszti ház bizony különösen ilyen! Nem szabad a tárgyi gyűjtéssel megelégedni, a vizsgált háznak szellemét is meg kell ismerni és épp az ilyen ismeretek társulva az építésznek saját tudásával, művészi formaismeretével, feltételezhető művészettudományi ismereteivel adják meg a gyűjtött kép- és rajzanyagot majdan kísérő, magyarázó szöveghez a szükséges anyagot. Mert bevalljuk őszintén, hogy ilyesfajta egykor divatos magyarázatok, mint: „a magyar otthont jellemzi a gazdagság, a kitűnő formaérzék, a színek és anyagok változatos keveredése . . . általános jellemvonás a falu építészetében a nyíltság, derűsség . . . a bejárat kiképzése vendégszeretetet fejez ki . . ." bennünket már nem elégítenek ki. Az analizisnek, a formamagyarázatnak mélyebbre kell nyúlnia, mélyebbre kell szántania — ha azt akarjuk, hogy tényleg mondjon valamit. Ilyes kifogásaink semmivel sem kívánják csökkenteni az eddigi munka értékét — csak épp mivel annak tárgya szívünkhöz igen közel áll, a feldolgozásban többet, mélyebbrehatóbbat várunk, kívánunk! B. A.

Tóth János

Szombathely. 12 fa-
metszet. — Vasi
föld. 10. fametszet.
Mundrettő 1937

lárd oko.

Magyar Ex libris

1936. II. évf. 4. sz.

72. l.

A VALLÁS- ÉS KÖZOKTATÁSÜGYI M. KI

1920 évi 1553. számv. sz.

XIII. ügyosztály.

A válaszban a megkeresés számának és évének pontos feljegyzése kéretik.

Müemlékek Orsz

A budavári főegyház é
jus hó 13-án, november hó 5-én, d
február hó 3-án, február hó 8-án
(és december hó 23-án)
julius hó 23-án tartott üléseir

Tóth János

festő Szombathely

Berzsenyi 1933. dec. Kiáll

Titokratos folyó,
olajf.

41425 szám.

9

217-320

Derceny

Tóth János

Szombathelyi mérnök

Hannos műve felsorolva

hajd

Szabados M. Rajmunda O.P. — Vágó Lajos:

Savaria — Szombathely bibliografiája.

Szombathely, 1948

91.92.l.

„MINERVA", JAHRBUCH

WALTER DE GRUYTE

BERLIN / DATUM D

SEHR GEEHR

In dem Jahrbuch der gelehrte
Jahrzehnten als das zuverlässig
schlagewerk in allen Kulturlä
noch die Angaben über Ihr Inst

November

Tóth János

Alkotása szerepelt a vasi képzőművészek tav.tárlatán.

P.H.932.III.25.

Дата 14.08

Tóth János
építész, ny. városi
főmérnök
Szombathely

MMÉE Évk
1940.149.l.

Klein József
BUDAPEST, IX., Ranolder-u

pesti VII. ker. István-uti külső áll. főgimnázium belső berendezésének és az ezzel kapcsolatos telekrendezési munkálatoknak biztosítására a vallás- és közoktatásügyi ministerium XI. ügyosztályában julius 31-én árlejtést tartottak. Ajánlatot tettek:

a butor berendezésre: Kovács Zsigmond 50.495 k. 65 fill, Thék Endre r. t. 52,461 k. 12 fill., Magyar butoripar r. t. (Bernstein K. H. és fia) 70.029 k. 35 fillérrel;

a tornaterem berendezésére: Kopernitzky Pál 7276 kor. (szabálytalan ajánlat), Lopos Gyula 7417 kor. 50 fillérrel (szabálytalan ajánlat);

a feliratok és jelzőtáblákra: Gratzl és Rieger 658 kor. 05 fill. Bokor és Klein 735 kor., Steiner Ármin és Ferenc 900 k., Budapesti zománc müipar vállalat 639 kor 34 fillérrel;

a világító testekre: Szalai és Deutsch 6750 kor. 15 fill., Stern Henrik 7090 kor.

Tóth János, Zalai

festő

Kombathely

l.

Zalai Tóth János

alatt

MKSz 1947

Aronos Tóth János

kombathelyi épi-

tészet és grafi-

kusnal ???

Tagsága felfüggesz-

ve. (Az összeesküvők pörének egyik vád-

lottja.)

Tóth János
hegedűkészítő

Hegedű, viola, cselló és alkatrészei. Kunttiszta hangversenyhúrok

TÓTH JÁNOS

művészhegedű építőnél

(azelőtt Komáromy és Tóth) Budapest IV., Kossuth Lajos-utca 10. sz.

Művészi javítások, csere, vétel.

Részletfizetésre is. Prospektus díjtalan

Magyar Ujság

1927. április 17

13	14		15		16		17
mi nény- sön	folyó évi téritmény		mult évi téritmény		Kifizetendő összeg		Az átvételt elismerő aláírása
f	P	f	P	f	P	f	
					705,81	Cr	
					582,28	Cr	
					215,90	Cr	

Tóth János

nyomdász

l.

Kertész nyomtatott

281. l.

WALDMÜLLER, FERDINAND GEORG
(osztrák festő, 1793—1865)

Anyai boldogság (160. kép)

Fa, olaj, 45×52 cm.
Jelezve lent jobbra: Waldmüller, 1885.
Simor prímás vásárolta

Beszédes Kálmán: Az esztergomi érseki képtár. Esztergom, II., 1875., 44. szám. — Maszlaghy: Az esztergomi érseki képtár. Új Magyar Sion, VII., 1876., 112. l. — Földváry István: Az esztergomi érseki képtár. Fővárosi Lapok, XIII., 1876., 760. l. — —ó: Az esztergomi Hercegprímási képtár. Magyar Korona, III., 1879., 21. szám. — Z.: Az esztergomi érseki képtár leírása. Új Magyar Sion, XVI., 1885., 845. l. — Maszlaghy II., 270. szám. — Gerevich: Az Újság 1916. júl. 20., 4. l. — Gerevich: A prímás

ANGOL LENGYEL

BROWN, ADAM (angol festő, 1750—1827)

Tanulmányfő

Tanulmányfő

Fa, olaj, egyenként 27×19 cm.
Mindkettő jelezve lent balra: Brown fecit.

Z.: Az esztergomi érseki képtár leírása. Új Magyar Sion, XVI., 1885., 850. l. — Masz-

Tóth János főkalauz

Kazalrakók, of.

Rákosrendezői guritó, of.

5. Nemzetk. vasutas képzőművv. kiáll. Műcs. 196o. jul.

Tóth János

kombathelyi építész és

Vass Béla ity

nincs cél

az alábbi tarop.

I. díj -

Vállalkozók Lapja

1931. febr. 5.

(A debreceni hősök temetőjében felállításra kerülő emlékmű pályázatának eredménye és tanulságai.)

K

Viselet:

A határ őr.

Egész alakban, állv
van ábrázolva. ~~Fogja~~ F
hegyes vidéken hátul j
karban fogja. Az égbol

~~a~~ alól jobbra: Heraus

Könyvnat,

51

Sz. N.
100-0

MDK

Tóth János és ifj. Vass Béla

Debrecen város hősök mauzóleumára irt pályázat

I. díját nyerte

Magyar Iparmüvészet 1931. 28.1.

MDK

Tóth János és Vass Béla ifj.

szombathelyi épitészek

Debrecen város Hősök emléke tervének pályázatán
I. dij.

MMÉEKözl. 1931. 74 l.

MDK

Tóth János és Vass Béla ifj.

Debrecen város Hősök mauzólaumára irt pályázaton

I. dijat kapta

Magyar Iparmüvészet 1931. 28.1.

Tóth János MDK

Tavasz, tempera

Műcsarnok 1937.IV. Nemzeti Képzőm. Kiáll.

Tóth János

Kisplasztikus

1886-87

Élmunk 1930

89. l.

M E G H

S e r é n y i R i c

a Kormányzó Ur Öfőméltóságának ajár

kuruc vitézt ábrázoló életnagyságu

tás céljaira.

A Kormányzó Ur Öfőmélt

való felállitásához hozzájárult.

vaslatba hozta a Szentgyorgy u., Pa

képződő háromszögletü járdaszigete

A hely megfelelő volt

MDK

Tóth János

Vasi népi- épités és müvészeti emlékei; fenti gyüjtése

MMÉKözl. 1934. jul. 22.

Tóth Jánosné
/herendi/
himzésekkel, cápkékkel

szerepelt a Jankovics Lajos kulturális szemle pályázati kiállitáson a veszprémi Bakonyi Muzeumban szeptember végén.

Koncz István: A művészet "hinterlandja".

Napló, 1963. okt. 6.

M.D.K.

Tóth Jánosné

szövetkezeti tisztviselő

1949-ben a Tokaji Dolgozók Képzőművész Iskolájának hallgatója volt.

Képzőművészeti élet a felszabadulás után 417.l.

A MŰVÉSZETTÖRTÉNETI DOK. KÖZPONT FORRÁSKIADVÁNYAI II.

Bp. 1965.

Tóth János

MDK

Badacsonyi fények, tempera

Műcsarnok 1934 téli kiállitás

Tóth János

MDK

Családi ház távlati képe, vizf.

Hétvégi ház távlati képe, vizf.

Műcsarnok 1934 Téli kiállitás

MDK

Tóth János szombathelyi épitész és Vass Béla ifj.

A debreceni hősi emlékmü pályázat, I.dij

Vállalkozók Lapja, 1931. febr. 5.

MDK

Tóth János

fametszetek

T.J: Vasi Föld; Szombathely.
Magyar Művészet 1937. 2oo l.

Tóth János

Farkas

1804. Bánffyhunyadon

Zentelkén és Hunyadon a Bánfi(!) udvarokban s fogadókban a kemencék körül való reparatiókat tartozik végbe vinni.

Szabó Kalotaszeg

191. l.

Tóth János

szobrát

— **Új porcelánszobrokat** készítenek a Herendi Porcelángyár iparművészei. Hanzéli Jenő »Hajdutánc«, Tóth János »Csikós« szobrának és Garányi József székely csűrdöngölő táncot ábrázoló figurájának gyártását kezdték meg. Az új herendi porcelánszobrok rövidesen forgalomba kerülnek.

Magyar Nemzet

1954. jún. 1.

K.

pedig kedvelt művészei kerültek szóba, nagy melegség járta át hangját . . .“

Ezt a kitűnő jellemzést, melyet Bodéról adott bizvást vissza lehet olvasni az ő fejére. De egy dologban élesen különbözött Bodetól, aki bizony meglehetősen elfogult volt a 19. század második felétől kialakult művészettel szemben. Petrovics azonban szívvel-lélekkel benne élt a képzőművészet újjáalakulásában, a régi és az új művészetet egyaránt lelkesen tudta élvezni. Tanuskodik erről különben ez a kötet is, mert egyforma megértést tanusít egy Pieter de Hooch, vagy egy Ferenczy Károly művészetének méltatásában. Ami pedig a magyar művészet értékelését illeti, szinte végérvényű megállapításokhoz segít éppen újabbkori művészeinkre vonatkozóan. Az a kép, amit Paálról, Szinyeiről, Székelyről, Madarászról, vagy bárki másról is, néha csak néhány odavetett megjegyzéssel kirajzol, szinte kényszerű igazságként hat.

Izlésének egyetemes érvényességéhez ismereteinek univerzalitása járul. Nincsen a képzőművészetnek kora, vagy vonatkozása, melyben nem ugyanazzal az otthonossággal mozogna, inkább rejtegetve, mint nyíltan kínálgatva tudását. *Farkas Zoltán*

*

TOLNAY, CHARLES DE: *Pierre Bruegel l'ancien.* 4°, 107 lap, szöveg és képkötet 201 illusztrációval. Brüsszel. — A művészettörténet egyik legvonzóbb titka az a tündérkert, mellyel Bruegel ajándékozta meg az emberiséget. Csupa látszólagos ellentmondásból áll: jómódú mester ecsetjéből fakad s a népi élet félelmes ismeretéről tanuskodik, olyféléről, mit korának humanizmusa, szenvelgő pásztoridilljeivel, soha el nem ért. A parasztlázadások századában néphez húz, megelőzi a korát s ugyanakkor a középkorba esik vissza, mikor képeit szörnyekkel és démonokkal, idejemúlt gótikus formákkal népesíti be, máskor tájköltészetének nemességét a combray-i napokat idéző Proust is megirigyelhetné. Elmúlt formákat idéz és mégis messze előre mutat, küldetése a jövőbe nyúlik, stílusa viszont a multba ereszti gyökereit.

Tolnay könyve, rövid szövegével és gyönyörű képanyagával korántsem sablónos „képeskönyv“, nem fáradt és elmélkedni képtelen kultúrények ebédutáni lapoznivalója. Leszáll az alapokhoz, előlről kezdi a feltárás munkáját. Nyilvánvaló, hogy a sokat csúfolt szellemtörténet nélkül a művész sokrétűségét soha meg nem lehetett volna közelíteni, titkait megoldani. Talán parasztcsaládból származott, humanizmusa e késői szakban — 1520—1530 körül született — nem zárja ki annak lehetőségét. Pályája olaszországi úttal kezdődött. Tolnay helyesen mutat rá, hogy bár képszerkezetei északiasak, az olasz művészet sokkal erősebben hatott rá, mint eddig hitték. A nápolyi kikötő mozgalmas életét ecsetjére is vette, fontosabb, hogy kompozíciós problémáit, egyes alakjainak megfogalmazását Tintoretto és főképp Michelangelo képei haláláig ihlették. Szellemtörténeti meggondolások vezették Tolnayt Bruegel baráti körének bemutatásához, melyben helyet foglalt a bolognai Scipio Fabius geografus, a Rómában élő Giulio Clovio, kinek arcvonásait Greco tette halhatatlanná, az antwerpeni Nicolaes Henrik, a Schola Charitatis alapítója, sőt maga Ortelius is, minden idők egyik legnagyobb földrajztudósa. A Schola tulajdonképpen titkos társaság volt, mely a fanatikus vallásosság ellenszeréül a büszke sztoicizmust hirdette. Ime, a szellemi tevékenység minő messze eső síkjain válik érthetővé Bruegel fanyar előkelősége, mely sohasem vegyül a tömegbe s épp ezért szinte érthetetlen, miképp ismerhette meg oly mélyrehatóan azt.

Azaz egyszer belevegyült, ha nem szellemileg, legalább testileg részt vett abban a kiábrándító és értelmetlen farsangban, mely neki az életet jelentette s ez véletlenül Budapesten figyelhető meg. A Szépművészeti Múzeumban letétként függő Ker. Szent János prédikációján. Az előtérben, középütt sovány sápadt úr fordít hátat a prédikátornak, tenyérből jósoltat s fáradt szemeit idegesen hordozza meg a tömegen. *Tolnay*nak köszönjük, hogy ez az egyetlen önarcképe, melyet más kézből való ábrázolások hitelesítenek, ismeretessé vált.

Olaszországból az Alpokon át tért haza, a háborgó tengert a hegyek organikus életének ábrázolása váltotta fel. 1556-ig nem festett alakos képet. De a heroikus témák után leszállt a részletekbe, amit támogatott az is, hogy egyre erősbödött a reakció a spanyol uralommal szemben s ennek az ellenérzésnek folyományaképpen a mezei élet némi érdeklődést kezdett kelteni. Elődje, Aertsen a parasztot a mesealakok heroikus köntösébe öltöztette. Bruegel irtózott a mitológiától, műveinek szerves és mozgalmas élete a „földi táplálékok“-ból fakad, melyeket hol irónikusan, hol bölcs szenvtelenséggel, hol mély humorral vett ecsetjére. Mindent meg akart ismerni, ami embert és természetet jelentett: van adat rá, hogy igen kényes tárgyú rajzai voltak, melyeket halála előtt elégetett, hogy feleségének ne legyenek kellemetlenségei miattuk.

A népi élet és a természet ábrázolásai rendesen ciklusokba tömörültek, így a legismertebbek is: A téli vadászok (Bécs), Borús nap (Bécs,

fákat gallyazó parasztokkal), Szénahordás (Raudnitz), Aratás (New-York) és a páratlan hangulati erejű Csordahajtás (Bécs) összetartoznak. Tolnay kimutatja, hogy a hat képből álló sorozat mindegyik tagja két hónap eseményeit sűrítette, sajnos az április—május hiányzik. A leíróelemek és dekoratív motívumok realizmusa a legmagasabb esztétikai fokon egyesült. A parasztnépek értelmét a brüsszeli Icarus bukása (1555) világítja meg: mitológiai téma, azaz annak egyenes megcsúfolása. A szántó paraszt fel se néz a zuhanó Icarusra, mint a flamand közmondás mondja: Halott emberért egy eke sem áll meg. A klasszikus rege elbukik, mint a szárnyas ifjú, elitatódik az ember és természet összetartozásának meleg humuszában. Mikor Bruegel 1562-ben Antwerpenből Brüsszelbe költözött, talán az udvari művészet hatása alatt, apró alakjait nagyobbra növelte, így született meg két legnépszerűbb falusi kompozíciója, a Parasztlakodalom és a Parasztok tánca. (Mindkettő Bécsben.)

Ez az érem egyik oldala. A másikat homály burkolja. Bruegel tárgyköreiben és formarendszerében egyaránt érthetetlen jelenségek észlelhetők, az előbbi művekkel párhuzamosan. Szörnyetegek és démonok jelennek meg, fertelmes lények nyüzsgenek a képeken, egyenes folytatói a középkori pokol-ábrázolásoknak, melyek fantasztikumban és borzadályban Dantenál is messze tovább mentek. Ezek a képek Hieronymus Bosch erős hatását mutatják (Tolnay csak önként adódó megegyezésekre gondol) annál is inkább, — ami csak bonyolítja a rejtélyt — mert formarendszerük teljesen gótikus jellegű. Tolnay Erazmusra gondol, kinek Laus stultitiae-ja az őrületet dícséri, vagy Rabelais-re, az antik irodalom ünnepélyességének burleszkformákba öltöztetőjére; archaizáló kísértet-játéknál valóban többről van itt szó, de talán az analógiák nem fejtik meg a titkot. Ezek, a hol irtózatos, hol tragikomikus szörnyek, furcsa régieskedő formák, elkeseredett szilaj részletezések talán mást is jelentenek: álomvilágba menekülést, az intellektus fáradtságát, az emlékezés dédelgetését, a középkor monumentális rendszereinek közeli elmúlta feletti bánatot.

A titok titok maradt. Bruegel kezével illette a középkor zárt kapuját, „kompozíciójának egyen súlya, figuráinak monumentalítása és térelgondolása már a renaissance mesteréé. Az egység csodálatos meglátása viszont a barokk eljövetelét hirdeti, a természetnek a lég vibrálásában való feloldása pedig a 17. század nagy tájfestőit idézi" — írja a szerző. Emlékeztessünk arra, hogy Szőnyi István Zebegényi temetése nehezen képzelhető el nélküle? S hogy az új tárgyiasságnak mennyi köze van hozzá? Mint a jól köszörült gyémánt, mindenféle fényt sugároz. Tolnay könyve — melynek itt néhány szép gondolatát szedtük kalászba — beható analíziseivel, nemes és tiszta konstrukciójával, emelkedett szempontjaival nemcsak a hazai műtörténetírás büszkesége, hanem az európai Bruegel-irodalom mindeddig legjelentékenyebb alkotása. *Genthon István*

*

TÓTH JÁNOS: VASI FÖLD; SZOMBATHELY. 22 fametszet. Szombathely város k. a. Ha legutóbb azt láttuk, hogy Tóth technikai felkészültsége nem tudott teljesen megbirkózni azokkal a benyomásokkal, amelyeket kifejezni akart, mostani metszeteiről szívesen állapítjuk meg, hogy rajtuk technika, forma és tartalom teljesen egyértékűek. Művészünk nyilvánvalóan sokat gyakorolta magát a fametszésben s így sikerült olyan biztonságra szert tennie, melynek révén nyelve modern, anélkül, hogy meghamisítaná a fametszés alapjában változtathatatlan módját. Ami Tóth két új sorozatában leginkább megkapja az embert, az a fejlődött technikai kiviteltől eltekintve, témaválasztásának rendkívül kellemes festőisége és bensősége. A művész őszintén szereti szülőföldjét, ismeri minden táját s Szombathelynek minden zeg-zugát. De nem csupán a táji szépségek érzékeltetésére szorítkozik, hanem előszeretettel hangsúlyozza azt a szépség-többletet, amit az emberi munka és művelődés fűz hozzájuk. Csak helyeselni tudjuk, hogy ezeknek a szép metszeteknek a kiadására Szombathely városa vállalkozott, mert ezzel nemcsak nagyon tehetséges fiát ösztönözte dícséretreméltó módon, hanem egyúttal művészi propaganda-lehetőséget teremtett magának a városnak is. (o. á. i.)

Főszerkesztő (1925—1935): Dr. Majovszky Pál
Felelős szerkesztő: Dr. Oltványi-Ártinger Imre
Főmunkatárs: Dr. Lázár Béla
Felelős kiadó: Török Sándor
Magyar Művészet. 1937. 6. szám. Szerkesztőség: VII., Erzsébet-körút 7. I.

Nyomatott a Lorilleux Ch. és Tsa gyár festékével

Az Athenaeum r.-t. mély- és könyvnyomása

MAGYAR MUVESZET
1937

M.D.K.

Tóth Tamás, szombathelyi építész

ifj. Vass Bélával közös tervre első díjat nyert a debreceni lőtér, temetőjében felállítandó emlékmű pályázatán

Vállalkozók Lapja. Bp. 1931. LII. évf.

febr. 8. sz. 5. old.

MDK

Tóth János - ifj.Vass Béla épitészek

a debreceni hősi meuzóleum tervpályázata

I.dij

Épitő Ipar-Épitő Müvészet, 1931.II.15. 23 l.

ygyár, 1883/, s elsősorban a belga
élete iránt. Szobrászi rajzossággal
kiszinezett festményei mellett 1885-
tőkorszaka első szobrának, a Kohómun-
A szénbányák és iparvidék

MDK

Tóth János szobrász

a sárvári hősi emlék terve

Képzőművészet 1934. 7o l.

MDK

Tóth János épitész mérnök

MM és ÉE kiáll. Szombathely, 1934. kat. szept.

MDK

Tóth János főkalauz

Tokaji szobám, of.

Parkban, of.

Ujfehértói táj, of.

5. Nemzetk. vasutas képzőműv. kiáll. Műcs. 1960. jul.

Both Tamás

festőművész

Balatoni akvarellpályázaton képével szerepel.

Magyarság
1935.XI.17.

Tóth János

* (Tóth János fametszetei.) Tóth János építész és festőművész, Szombathely város főmérnöke mappában tette közzé fametszeteit, pihenő óráinak meghitt, artisztikus termését. Láthatjuk, mint vonatkozik el a művész jobban és jobban a valószerű természetszemlélettől, hogy hozzásimuljon éles fény- és árnyékellentéteket hangsúlyozó, sommázó technikájához és, hogy mint emelkedik föl a valószerű ábrázolástól a látományok expresszív világáig. A firenzei Ponte Vecchiot ábrázoló lapja a legértékesebb.

B.H. 936 II/25.

BH. 936. II. 25.

M.D.K.

Toth János, kovácsmester

1770-ben dolgozott Miskolcon.

Bodgál Ferenc: A miskolci kovács-kerékgyártó céh. 299.o.

A Herman Ottó Múz. Évkönyve. V. Miskolc, 1965

Tóth János, Zalai

festő

l.

Zalai Tóth János

alatt is.

Tóth János
festő
Kecskemét
Bem u. 1.

MKSz 1947

Dr. Tóth János

részt vett a Szentendrei Szabadtéri Néprajzi Muzeum tervpályázatán 1967.

Magyar Építőművészet 1968. 5.sz. 12-17.l.

dr. Tóth János
építészmérnök

volt Szombathely városi főmérnök. Szende László kerjut a bírált könyv igazságtalanul megrágalmazza.

Szende László = Szubjektív érvényesülés egy szubjektív városmonográfiához. (Katolyi Antal – Szentlélekhy Tihamér = Szombathely Bp. 1967.

Magyar Építőművészet 1968. 5. a. 62. l.

Tóth János

Szombathely városi főmérnök

A Hausmann féle szombathelyi városkára
épületét 1925-ben átterveste.

Szende László: Szubjektiv észrevételek egy szubjektiv
városmonográfiához. /Károlyi Antal-Szentléleky Tihamér:
Szombathely. Bp.1967.

Magyar Építőművészet 1968.5.n.62.l.

Grafikus, kirakatrendező és dekoratőr... Tóth Jánosné munka közben, amint éppen egy tavaszias, átmeneti kiskosztümöt készül a babán bemutatni

21 bolt és 35 kirakat

Zichyújfalu vegyesboltját nemrégiben fekereste egy fiatal emberpár, a 22 éves Tóth Jánosné grafikus és dekoratőri minőségben, 26 éves férje. Idegenkedve néztek rájuk. — Ide reklám? Ide kirakat? — Ugyan kérem... Ez a helység eldugott, kis pusztából lett, valami. — A lakosságnak nem hiányzik...

A Tóth házaspár együtt 48 éves, így tehát nem is tudhatta, hogy mi volt hajdan Zichyújfalu története. — Ma része egy gazdag szövetkezetnek. A kiterjedt körzet székhelye Seregélyes. — A többit nem kell magyarázni. Ahol asszony az elnök, ott a rend és a csinosítás mindennapos ellenőrzés alatt áll. — Zichyújfalun is lett kirakat. Sokan megnézték már készülőben. Kíváncsian: mi is lesz?

— S aztán?

— Tóthné válaszol: — Sikerünk volt. Hamarosan megtetszett és mind többen jöttek nézelődni; s akik betértek, vásároltak. Valaki tréfált: — Így boltabb a bolt... Ez is elismerés volt.

A Tóth házaspár azóta sok kirakatot rendezett, de Zichyújfalut nem felejti.— Nagyon jók és kedvesek voltak akkor hozzánk. Hova is megyünk legközelebb? — nevet férjére az ifjú asszony. — Lepsény?... Polgárdi? — Nem is tudom... Magyarázatul egy nagyon gyűrött papíron gyorsan összeírja: 21 boltot kell bejárnunk. Ez több község. Mi Fehérváron lakunk, onnét indulunk. Ahol több a kirakat, ott több időt kell töltenünk. Hogy hány kirakat? Harmincöt... A férjem 11 éve, én 4 éve csinálom. Áron Nagy Lajos Munkácsy-díjas festő tanított a rajzra s ecsettel bánni. Herendet akartam választani. Porcelánfestőnek készültem és ez lett belőle... Nem is bánom. Sokat járunk, jövünk, megyünk, tanulunk. — János tanfolyam-előadó s én is nagyon igyekszem. Ha valahová elutazunk, mindig kedvvel dolgozunk, s ez mindkettőnknek nagyon jó és úgy gondolom, a mi korunkban nagyon szép.

B. Á.

Selyemkendő és színes, csíkos pulóver a kirakatban...

A márciusi kirakatok kedvelt motívumai — egyelőre csak rajzpapíron. — Ez esetben Pribék György, a seregélyesi ruházati bolt vezetője is jelen van a tervezésnél

...és ugyanaz a selyemkendő és színes, csíkos pulóver már „alakon"

HÍREK

ELKÉSZÜLT Veszprém megyében, Keszthelyen a MÉK új, 80 vagonos zöldség-gyümölcs tárolója. A 13 millió forintos költséggel épített nagyraktárból Keszthelytől Kővágóörsig a Balaton-parti községekbe szállítanak friss zöldség-gyümölcsöt az üdülőszezonban. A téli hónapokban az ajkai iparvidék és Tapolca üzletei is kapnak árut az új keszthelyi raktárból.

*

AZ ÖTÖDIK *ifjúsági méhészeti szakkör alakult meg Csongrád megyében. Az általános iskolákban alakult szakköröknek általában 20—25 tagja van. A fogyasztási szövetkezetek a szakköröknek anyagi támogatást adnak, legutóbb a mindszentiek kaptak 2500 forintot méhcsaládok vásárlására.*

*

JÁSZKISÉREN rendezték meg a Szolnok megyei szövetkezeti tánczenekarok és táncdalénekesek találkozóját. A zsüri a mezőtúri fmsz tánczenekarát, a kengyeli fmsz tánczenekarát, Kuna Magdolna, Bozi Mária és Nádházy Sándor táncdalénekeseket javasolta az Egerben megrendezésre kerülő Országos fmsz-i Amatőr Tánczenekarok Fesztiváljára.

*

A TÍZEZER *lakosú Vámosgyörkön 600 gázfogyasztó van. A helyi fmsz nemrégiben gázcsere-telepet nyitott. Az építési költség 121 ezer forint volt, ebből 13 500 forint társadalmi munkát vállaltak a körzet lakói. Társadalmi munkában végezték el például az alapozást, részt vettek a munkában a helyi Kossuth tsz dolgozói is.*

BÉKÉS megye 20 takarékszövetkezete a múlt év végén 107 millió forint betétállománnyal rendelkezett, 12 millióval többel, mint az előző évben. 1967-ben 67 millió forint kölcsönt adtak a takarékszövetkezetek — a háztáji gazdaságok fejlesztésére közel 200 esetben folyósítottak összesen 10 millió forint kölcsönt.

*

HUSZONHÉT *Zala megyei szövetkezet versenyében érte el a pacsai fmsz a „kiváló" címet. Múlt évi munkájuk után 1 millió 400 ezer forintnyi gazdálkodási eredményt várnak. Várhatóan 24 napos nyereségrészesedést fizetnek ki.*

*

NEGYVEN bizományossal dolgozik a jánoshalmai könyvesbolt. A múlt év utolsó negyedében forgalmuk 407 ezer forint volt. Borotán a bizományos nyolc hónap alatt 12 ezer forint értékű könyvet adott el. A könyvesbolt a hanglemezek árusításával is szép forgalmat ér el.

*

A SZŐREGI *virágot és dísznövényt termelő és értékesítő szakszövetkezet több mint 20 ezer rózsatövet szállított tőkés országokba. Szőregről szállítottak például 17 ezer rózsatövet Olaszországba parkok és terek díszítésére.*

*

EGYEDÜLÁLLÓ eredményt ért el Somogy megyében a forgalom növelésében Torma István, a háromfai iparcikk bolt vezetője. Forgalmát egy év alatt megkétszerezte: 2 300 000 forintról 5 426 000 forintra emelte. Igaz, ha kellett, az egész országot bejárta áruért.

36 tagú népi együttest alakított nemrégiben Kisterenyén az Általános Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezet. Képünkön már a Rádióban is szerepelt 5 tagú citera-zenekar

Közös tanácskozást tartottak a budapesti állami és szövetkezeti kereskedelemben dolgozó fiatalok a Gundel-étteremben. A konzultatív találkozót a KISZ Budapesti Bizottsága, a Belkereskedelmi Minisztérium, a SZÖVOSZ, valamint a KPVDSZ Budapesti Bizottsága együttesen rendezte

Falusi fiatalok szavalóversenye

A Veszprém megyei KISZ Bizottság és a MESZÖV, immár harmadszor, az idén is megrendezte a falusi fiatalok szavalóversenyét, amelyet ezúttal a pápai Jókai művelődési házban tartottak. A döntőben 26 fiatal versenyzett az első hat díjért. A tét azonban nagyobb volt, mint az előkelő díjak, hiszen az első hat helyezettnek jut majd a megtiszteltetés, hogy képviselje a megye fiataljait a március 3-i területi döntőn, Szekszárdon. S aki ott is továbbjut, az majd részt vehet az április elején Kőszegen tartandó országos szavalóversenyen.

A versenyzőknek nem hivatásuk a versmondás. Így a vetélkedést némi lámpaláz tette még izgalmasabbá. Végülis a zsűri eldöntötte a versenyt. Az első helyezett ismét a hévizi Pap Katalin lett, aki tavaly már országos versenyen is szerepelt. Az idén József Attila: Eszmélet című költeményének előadásával győzött. Staub László városlődi versenyző a második és Peresztegi Mária hévizi szavaló a harmadik lett. Eminisen: Ó jössz-e már? című versével szép sikert aratott Vinglman Zsuzsa, aki negyedik lett. Másodszori meghallgatás után dőlt el az ötödik és hatodik hely sorsa, amelyet Nagy Margitnak és Németh Istvánnak ítéltek oda. Könyvjutalmat kapott a többi húsz versenyző, hiszen győztesnek számítanak ők is, mert jól szolgálják a megye ifjúsági, kulturális életét.

A debreceni HAJNAL Lakáss területeit nagy szeretettel go lakásszövetkezeti tagok gyer brigád. A lakásszövetkezet kl kásszövetkezeti elnök beszéli r az ifjúsági

GYŐR-SOPRO

Új vas-műszaki bolt nyílt összköltséggel. Mintegy 2 mi széles választékával várják a mint a Petőfi szocialista bri munkahelyén évi 11 millió f százalékkal túlteljesíti annak olcsóbb lett.

*

A lövői Takarékszövetkeze gadja tagjait, akik január ele tek el betétkönyvbe, valamir nyeltek áruvásárlásra. Televí vásárlásához 20 db hitellevel

*

A téti szövetkezet háromna a tsz zárszámadás megtörtént és vas-műszaki cikkekből össz értek el.

*

Halásziban a nemrég nyílt szóban január folyamán 120 k

*

Csornán az „Erzsébet" eszp kívánják emelni forgalmukat, val, belül a hosszú betekintő vetlenül, de kívülről is nagy kiállítást rendeztek. Egy déle tékű sütemény–eladás volt.

A MESZÖV igazgatósága továbbá a Fertőd és Vidéke kesítő Szövetkezetek idegenf felkészülés érdekében megfel

Szépül Győr-Sopron megye

A múlt év folyamán adtál „Erzsébet" eszpresszót, a *győ* a *ravazdi* és a *jobaházai* fa forgalom tekintetében is jel 110 százalékra teljesítette for A saját termelés értéke 1966- volt. E jó eredményeket a há javulásán kívül segítette mé propaganda anyagok célszerí

Az idén nyílt meg az *újk* resszó, melynek vadászterme vendéglő átalakítása most va déglő-eszpresszó átadására áp vő törekvései még biztatóbbal helyen *(Beled, Kisfalud, Szárf ron, Öttevény, Likócs* és *Győ* déglő-eszpresszó. Ha az év vég ipari létesítmények átadása m több nyelvű, színes, képes ideg

A börcsi kel

A megye naposcsibe ellátási Vidéke Általános Fogyasztás amikor 650 000 forint beruh Börcsön baromfikeltető állom réig 500 000 darab naposcsibét kezet tagságának, valamint a nek és termelőszövetkezeteine nére 250 ezer forint nyeresé üzem dolgozói jó munkájuké prémiumot kaptak. A keltető vin elmondta, hogy 14 géppen Február 7-ig nyolcszor raktal den alkalommal 23 ezer darat

Február 8-án 11 500 darab Lébény, továbbá Gönyű körze számára. A jövőben a győri óvári járás fogyasztási szöv poscsibét.

TÓTH JÁNOS

Festőművész. 1934-ben Kecskeméten él.

Gaál Imre: A kecskeméti Művésztelep
múltjáról.

Petőfi Népe, 1970. okt. 18.

Tóth János

hegedűkészítő

Budapest

l.

Harc. 1944. I. évf. 28. sz.

Tóth János

Tóth János művészhegedű-építő,
IV. Kossuth Lajos-u. 8. 389-199

Bptávb 1940 szept.

Türgyürük, Relta X. 141.

Tóth János

művészhegedűépítő

Elektr. arch.

Hefelflex 1083. l.

T. 4447.

s szolgáló.

ynak kezeit a széles karimájú és bok-
gja. A háttér hegyes vidék balra ház-

Szolgáló-
llett.
e Magd

a rl. 25.4 : 19 cm.

.

NYOMTATVÁNY

Tóth János
hegedűkészítő
laid
Ki-Kicsoda?
851. l.

úrnak

Budapest

AZ ORSZÁGOS MAGYAR RÉGÉSZETI
ÉS MŰVÉSZETTÖRTÉNETI TÁRSULAT
és
A MAGYAR-OLASZ TÁRSASÁG

tisztelettel meghívja

L. VAN PUYVELDE

a belga művészeti múzeumok igazgatójának,
liègei egyetemi tanárnak

folyó hó 28-án (csütörtökön) délután $^1/_2$6 órakor
a Magyar Tudományos Akadémia előadótermében

Rubens et l'influence italienne

címmel tartandó előadására.

(Vetített képekkel)

GEREVICH TIBOR
az Orsz. Magy. Régészeti és
Művészettört. Társulat elnöke

FABINYI TIHAMÉR
a Magyar-Olasz Társaság
elnöke

Tóth János

cikkei: Népi építészeti útijegyzetek, Jugoszlávia.
-Magyar Műemlékvédelem 1961-1962. - Bp. 1966,
Akadémiai Kiadó. - 183-199.

A népi műemléki és faluképi együttesek
védelme Vas megyében. - Vasi Szemle, 1966.
20. évf. 1. sz. 91-103.

Az 1966. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája /Művtört.Ért. 1969. 3.sz. 243-284.l./
252. l.

Tóth János

cikke. A magyarországi népi műemléki kutatás, védelem és a szabadtéri néprajzi múzeumok. — Műemlékvédelem, 1967. 11. évf. 1. sz. 7-13. l.

Az 1967. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája /Művtört. Ért. 1970. 1. sz. 68-107. l./

78. l.

Tóth János

Magyar László:
W/agner/ L/ászló/: Gyógyszerkutató Intézet, Budapest. /Wagner László, Magyar János, Vörösmarty Kálmán, Tóth János építész/ - Magyar Építőművészet, 1966. 15.évf. 2.sz. 20-25. l.

Az 1966. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája /Művtört. Ért. 1969.3.sz. 243-283.l./ 250. l.

Tóth János

ötvös, Debrecen 1598-1600

Ötvös János néven
is szerepel.

Boldisár Kálman:

Az 1599. évi papi tized-
jegyzék. Debreceni Képes
Kalendáriom. 1910.

l.

Zoltötv Debr. 10 l.

BEKETFALVA (Csallóköz)

Mórocz-kastély.

Csallóközi úti-képek. VV 1858,
100 l.

Tóth János
Ötvös 1598.

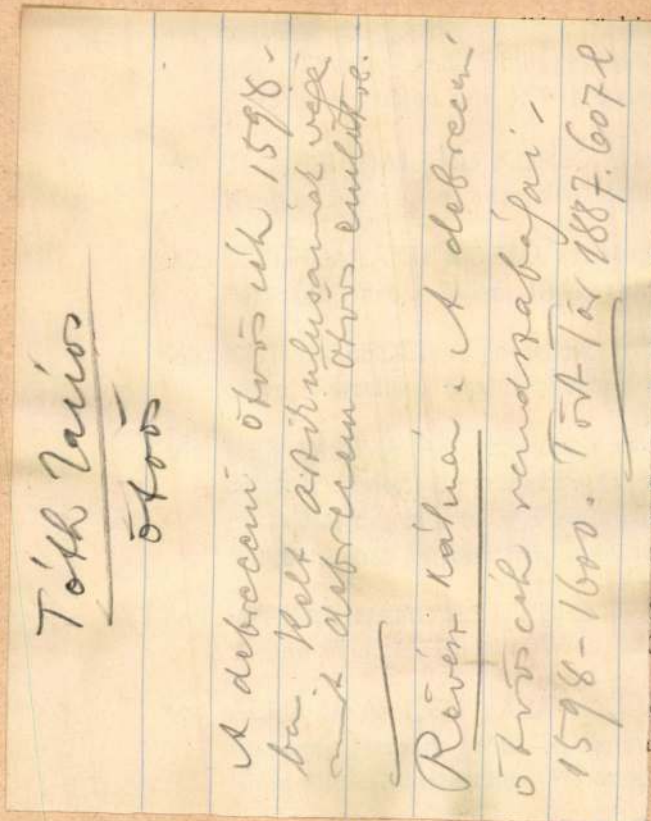

667. EGYSZEMÉLYES KÁVÉSKÉSZL
tálca, két kanna, cukortartó és csés
zellan, mit vergoldetem, farbigen F

rocska, fa tövében ülve, bárannyal és kutyával. Meissen,
rzellangruppe, sitzend, mit Lamm und Hund. Meissen,

ete-arany szinre festve, Grassi mintáju. Bécs, 1775 k. —
d goldig bemalt. Modell Grassi. Wien, um 1775.

s vadászjelenetekkel. Német, rokokóstilus. — Ovale Dose,
utsch, Rokokostil.

s tengerparti tájképekkel és virágokkal. Német, XIX. sz.
Küstenlandschaften und Blumen. Deutsch, XIX. Jh.

l és jelenettel. Német, XIX. sz. — Dose, Porzellan, mit
, XIX. Jh.

eremmel. Cseh, 1850 k. — Obstschüssel, Porzellan, mit

kék peremmel. Cseh, 1850 k. — Zwei Obstschüsseln, Por-
1850.

kettős kagylóidomu tállal. Cseh, 1850. — Zwei Obst-
iger Doppelschüssel. Böhmisch, 1850.

kettős kagylóidomu tállal, zöld peremmel. Cseh, 1850 k.
muschelförmiger Doppelschüssel, grüngerändert. Böh-

Tóth Ichos. Debrecen 1598 - 1600
l. meg ötvös Ichos
Boldinár K. Debr. Képes Kalend. 1910.
Zolt ötv. Debr. 10. l.
Révész K. Tört Tár. 1887. 607. l.
a Debr. cék 1598. es artikulusának végén

M.D.K.

Tóth János kerámikus

herendi szobra :

Hosszúszőrű német
vizsla, játszó 210 mm fehér és ámes

Szarvasbőgés 315 x 279 " " " "

É.M. Árjegyzék. Herendi porcelán szobrok és dombormüvek. Bp. 1959. 37. old és 39. old.

M.D.K.

Tóth János, épitész /Szombathely/

a Kongresszus Végrehajtó bizottságának vidéki tagja

XVI. Congrès International des Architectes Budapest 1930. Compte-rendu. Bp. 1931. 18.old.

M.D.K

Tóth János
festő

Méltatás.

(kiállításáról)

B. Baranyi Judit: A képzőművészeti és díszítőművészeti körök
Művészet, 1960. november — 37 lap

MDK

Tóth János festőm.

Vitorlás a Balatonon, paszt.

Vidéki centrumok. Képzőművészet, 1929.25.sz.
238 l.
Szombathely

MDK

Genthon: A magy.festőműv.tört. A Szépműv. Könyve, Bp.1940.

Tóth János, [festő] M 04

„felsővezeték - javítók" c.
festménye „merén s érdekes".
[autodidakta]

P. J.: Vasutas = képzőművének kiállítása 8. l

NÉPSZABADSÁG, bp. 1961. júl. 18.

MDK

Hanzéli Jenö, Tóth János, Garányi József
iparművészek.

uj porc. szobrokat készitenek a Herendi Porcelán-
gyár iparművészei. Hanzéli Jenö "Hajdutánc",
Tóth János "Csikós" szobrának
és Garányi József: székely csürdöngölö táncot
ábrázoló figurájának gyártását kezdték meg.

Uj porcelánszobrok. - Magyar Nemzet. 1954. jun.1.

VASI ÉLETRAJZI BIBLIOGRÁFIÁK
XXXVII.

TÓTH JÁNOS

BERZSENYI DÁNIEL MEGYEI KÖNYVTÁR
SZOMBATHELY
1999.

VASI ÉLETRAJZI BIBLIOGRÁFIÁK
XXXVII.

TÓTH JÁNOS

BERZSENYI DÁNIEL MEGYEI KÖNYVTÁR
SZOMBATHELY
1999.

Összeállította:

Dr. KÖBÖLKUTI KATALIN
NAGYVÁRADI NÓRA

Lektorálta:

BALOGH Péter

Az anyaggyűjtés lezárva: 1999. október 31.

A bibliográfia megjelenését támogatta:
Rumi Rajki Műpártoló Kör, Szombathely
Vas Megyei Építész Kamara

ISBN 963 7621 69 5
ISSN 0139 - 4452

Készült a Berzsenyi Dániel Megyei Könyvtár rotaüzemében,
250 példányban. F.k.: Pallósiné Toldi Márta. Gy.sz.: 29/1999.

Heckenast János: Tóth János

BEVEZETÉS

A "Vasi életrajzi bibliográfiák" 37. füzete ***Tóth János*** építész, városi főmérnök életét, tevékenységét mutatja be, összegezve sokoldalú alkotói munkásságát. Szerkezetileg két nagy fejezetre tagolódik. Az első egység Tóth János műveit tárja fel: tanulmányait, képzőművészeti alkotásait és költeményeit.

A bibliográfia második részében a Tóth Jánosról szóló írásokat, tanulmányokat, publicisztikát soroljuk fel, bemutatva életútjának gazdag állomásait.

A bibliográfiai adatok mindkét fejezetben időrendben követik egymást. Egy-egy tétel tartalmazza a műre vonatkozó írásokat: a tanulmányok címei után megadjuk a forrás azonosító adatait, periodikum esetében az évet, füzetszámot, valamint az oldalszámot.

A kötetet rövidítésjegyzék, névmutató és földrajzi mutató egészíti ki.

Tóth János születésének 100. évfordulója alkalmából szeretnénk életművére újból ráirányítani a figyelmet, hiszen kutatási eredményei, megállapításai napjainkig sem veszítettek érvényességükből.

Dr. TÓTH JÁNOS

Dr. tech. Tóth János, okleveles építészmérnök, Szombathely város főmérnöke és műszaki tanácsnoka a magyar népi építészet jeles kutatója, egyetemi magántanár azonos Zalai Tóth János festőművésszel, költővel, közéletben aktív humanistával. 1899. december 12-én született Zalaegerszegen. A szelíd dombokkal, nyáron napsütötte, télen szélfújta lejtőkkel tagolt zalai táj, a Balaton mediterrán ragyogása, ősszel tarkán tündöklő szőlők és gyümölcsösök, az itt élő emberek és kiegyensúlyozott gyermekkora egész életében ihletői voltak, és kijelölték hazája és népe szeretetének, hivatása gyakorlásának koordinátáit.

Keszthelyen járt a premontreiek gimnáziumába, és ott érettségizett. Építészmérnöki oklevelét a budapesti József Nádor Műegyetemen szerezte. 1922-ben került Szombathelyre városi mérnöki beosztásba. Megigézték Hefele Menyhért alkotásai, főként a székesegyház fenséges belső tere.
Ebben az évben került lebonyolításra Szombathely városrendezési tervpályázata. Több pályamű, az I. díjas is, Wälder Gyula és Warga László közös terve nagy feladatokat jelölt ki a város számára: a körutak, az új utcanyítások és számos középület helyét. Ezeket a város akkori főmérnöke, Niessner Aladár talán túlságosan mechanikusan vette figyelembe a város 1923-ban készített szabályozási tervénél.

Az 1920. június 4-én aláírt trianoni békeszerződés éreztette hatását. Bár 1922. szeptember 18-án Magyarországot felvették a Népszövetségbe, a meghúzott új ország- és vámhatárok elszakították Szombathelyt tágabb gazdasági környezetétől, és pangó, csendes évek következtek.
A város mérnöki irodájának erőfeszítései, hogy a fejlődést a frissen készült szabályozási terv keretei között tartsák, hiábavalónak bizonyultak, megindult a város szétterülése a

peremek felé, 7 helyen parcelláztak. Közművesítetlen telepek jöttek létre.

1924-ben minden megtakarított pénzét 4 hetes római tanulmányútra fordította, a Római Magyar Intézetben lakhatott, főleg F. Borromini és C. Rainaldi munkásságát tanulmányozta. Polgármesterétől még további két hét hosszabbítást kért és kapott, fizetett szabadság formájában. Az örök városban még több ízben megfordult fiatal évei során.

1925. május 4-én döntött a közgyűlés az 1879-ben felépült városháza - vele egy épületben lévő és 1907 óta nem működő színházzal és emeletráépítéssel történő - bővítéséről és átalakításáról. A tervek készítése főként Tóth Jánosra hárult. 1926. november 11-én avatták fel a kétemeletessé, timpanonossá alakított megújult városházát, mely kedvezően korrigálta Szombathely reprezentatív műemléki terét. Tervei szerint készült el a város Március 15. téri bérháza és a leánygimnázium második emelettel történő bővítése is.

1923-ban Vas megye kezelésébe került a Fehér Kereszt Egyesület Gyermekkórháza. Ennek átalakításával és a körülötte lévő területre további épületeket emelve írtak ki pályázatot az 1000 ágyas új kórház megépítésére, melynek előkészítésében szintén részt vett. A Jakabffy Zoltán tervezte kórházat 1929-ben adták át rendeltetésének.

1932-ben egyik Oladban végződő sétája során talált rá Hende István csonkakontyos, vakolathímes házára. Ennek szépsége lenyűgözte, és további életére elkötelezte a népi építészet szolgálatára. Az élmény faluról falura űzte, abban a reményben, hogy több hasonló szépségű házat talál. Hivatali munkatársa, a korán elhunyt Porpáczy József motorkerékpárjának hátsó ülésén utazva Vas megye negyven községében fordult meg, fényképeket, rajzokat, felméréseket készítve. További falujárásra serkentették tapasztalatai. Látta, hogy az eklektikus parasztházakat készítő népi mesterek kihaltak, az új népi mesterek már a városi építészetet, a homlokzatok diszítésében a

szecessziót közvetítették a falu felé, ahol a múlt századi paraszti építészeti remeklések erőteljes fogyatkozását is érzékelhette. Falukutatásának tapasztalatairól a Magyar Mérnök és Építész Egylet 1934. évi szombathelyi nagygyűlésén számolt be, dokumentumait pedig száznál több nagyított fényképen mutatta be. Itt került kapcsolatba Kogutowicz Károly földrajzprofesszorral, akinek szerepe volt abban, hogy 1942-től egyetemi magántanárként a Szegedi Tudományegyetemen előadásokat tartott a tájegységek népi építészetéről.
A kiállításon hívták fel a figyelmét a festetett oromzatú házakra, és itt találkozott Antal Dezső építésszel is, akivel néhány év múlva parasztszekéren barangolták be az Őrséget.

Vas megye után Göcsejt látogatta meg kerékpáron "portyázgatva" Bödei Jánossal, a fiatal néprajzossal.

1933-ban indította el dr. Pável Ágoston a Vasi Szemle elnevezésű negyedévenként megjelenő folyóiratát, mely nem határozta meg magát fejlécén, ma tudományos és kulturális folyóiratként jelenik meg. Tóth János szerkesztőbizottsági tagja és egyik legszorgalmasabb szerzője volt a Szemlének.

1933-ban Gyöngyös-Szőllőst közigazgatásilag Szombathelyhez csatolták.
1934-ben írta első nagyobb tanulmányát *Szombathely városesztétikai problémái* címmel a Vasi Szemle számára. Ezt 1935-ben további két részben közölt tanulmánya követte: *Szombathely városépítésének jövője*. Ezek nagy figyelmet keltettek, mert részletekbe menően bírálta a város rendezési tervét.
A korszerű magyar építőművészet útja címmel a Városkultúra c. folyóirat oldalain értekezett, szintén 1934-ben.
1937-ben a Vasi Szemle két részben közölte gondolatait: *Alkalmazhatók-e a Dunántúl népi építészetének elemei a balatonmenti települések korszerű tervezésében*, a Tér és formában pedig *Őrségi parasztházak* címmel jelent meg írása.

Így épít a vasi nép című könyve 1938-ban jelent meg 163 képpel, 12 oldalon. Ezt a Kokusai-Kyokai japán építészeti folyóirat is ismertette.
Műszaki doktori értekezését *Falusi épületek fejlődése a Nyugati végeken* címmel 1940-ben közölte a Vasi Szemle folytatásokban.

A trianoni békediktátum nem csak a gazdasági, de a szellemi életnek sem használt. A kialakuló süket csendet néhány kiváló értelmiségi törte meg, mindenek előtt dr. Pável Ágoston, aki a múzeum és az általa alapított Vasi Szemle körül olyan humanista értelmiségieket és művészeket tömörített, akiknek hazájuk szeretete és a hagyományos európai értékek tisztelete és ápolása egyaránt fontos volt.

Tóth János a kortársak közül az elsők között ismerte fel Derkovits Gyula és Egry József jelentőségét, és értékelte művészetének megfelelően Rumi Rajki Istvánt, akinek szombathelyi megtelepedése és munkássága érdekében állandó erőfeszítéseket tett. Amikor Rajki családjával Budapestre kényszerült költözni a Szombathelyen feladatok hiányában végzetesre forduló megélhetési nehézségei miatt, továbbra is rendszeresen leveleztek; Rajki több alkalommal kinnlevőségeinek behajtására kérte fel.

1927-ben Tóth János egyik alapító tagja volt a "Szent Márton Művészcéhnek" amely ugyan laza szervezet volt, mégis előadások tartásával, kiállítási lehetőségek megteremtésével - rendszeressé váltak a tavaszi és őszi tárlatok - megmozgatták a művészeti élet állóvizét. Tóth János a rendszeres kiállítók közé tartozott. Kezdetben grafikával foglalkozott, a népi építészetet bemutató írásait nem csak saját fényképeivel, de fametszeteivel is illusztrálta. Vízfestményein tájakat ábrázolt, finom színhatásokkal, összefogott formákkal. Egry József festészetével megismerkedve követni kezdte a fényeket, reflexet kitüntetően kezelő festészetét és vegyes technikáját. Pasztell, kréta, tempera anyagokat használt. Egry tanítványának vallotta magát, de soha meg sem kísérelte utánozni a balatoni

ragyogások mesterét, mindössze merített alkotásaiból. Legjobb képeinél sajátos egyéni vizuális világot hozott létre. Festészete csúcspontját a 30-as években érte el. Késői akvarelljeinek többsége a jól festő műkedvelők szintjét mutatták.

1935-ben a Szombathelyi Szépítő Egyesület pályázatot hirdetett 50 éves fennállásának jubileuma alkalmából kilátótorony létesítésére az oladi dombon. A kilátótorony Tóth János I. díjas terve szerint épült fel. Az új városi strandfürdő terveit is ő készítette. A városházán a Nagy-Szombathely tervein dolgoztak, az 1923-as szabályozási tervet is felülvizsgálták. Mindezeket 1940-től dr. tech. Tóth János városi főmérnök, műszaki tanácsnok irányította. E városfejlesztési koncepcióknak is szerepe volt abban, hogy az országgyűlés Szombathelyt 1942-ben a törvényhatósági jogú városok sorába emelte.

Szinte állandóan foglalkoztatta a népi építészet emlékanyaga, sajátosságainak kutatása és feltárása, sorsának alakulása, mentése, falumúzeumok, tájházak létrehozása, a hazai építészet magyar jellegének megteremthetősége. Mindezek során kérdése: "...szabad-e a magyar építésznek másképpen építeni, mint magyarul?" A válasza: "...hamis minden építészeti alkotás, amely magyar földön más nép nyelvén beszél. Magyar nyelven beszél a magyar paraszti építészet..." "E népi építészet mindenütt őszinte, egységes és alázatos". "A magyar építőművésznek nincs szüksége semmi másra, mint magyar sugallatra és tehetségre, hogy európai értékű magyar épületet alkosson. Az idézetek *Az új magyar építészet útja* című, az 1938-as Vasi Szemle 150-161. oldalán megjelent írásából valók. Ugyanitt javasolta az Őrségnek, Göcsejnek, Rábaköznek néprajzi múzeumot létrehozni Szombathelyen, Zalaegerszegen, Sopronban, "scansenek" formájában. Bár írásban foglalkozott a kor hazai építészetébe beleágyazható "paraszti építészeti" sajátosságokkal, egységes ajánlást nem tudott adni, de nem is adhatott, hiszen a magyar nép építészetének első számú sajátosságaként állapította meg: "A magyar nép egyéniségének megfelelően épületei erősebben különböznek egymástól, mint más népekéi. Teljes azonosságot a magyar földön alig lehet

találni. Minden néprajzi egységnek megvan a jellegzetessége építészetében is, de még egy ilyen néprajzi egység területén sem lehet két teljesen egyforma épületre találni sem külső megjelenésében, sem alaprajzában."

Az új magyar építészet megjavításán azóta is fáradozók jó néhány zsákutcát elkerülhettek volna, ha nem felejtkeznek meg az előbbi megállapításáról.
Évtizedes gyűjtő, kutató munkájának összegezése volt az 1944 szeptemberében az utolsó pillanatban megjelent műve *A magyar falu építőművészete*. Igaz, a kötés, a papír anyaga gyenge, amolyan háborús, de tartalma valóságos kincstára a magyar népi építészetnek. Értékét sajnálatosan növelte a múló idő, hiszen a dokumentált anyag nagy része azóta elpusztult.

A II. világháború végén Szombathely nagy része romokban hevert. Az általa átfogalmazott városházát is tönkrebombázták. A hivatalában őrzött dokumentumai, az első tanulmányának kézirata – Hefele Menyhértről írta – számos tervpályázatának dokumentuma és az utolsó Szombathely-tervei üszkös romok alatt enyésztek el.

A háborús pusztítást követő munkák egyik fő irányítója lett, 1945. július 5-én a Balaton körüli körzet újjáépítési kormánybiztosává nevezték ki, majd megbízták a tó környéke fejlesztési koncepciójának kidolgozásával.
1947-ben már elkezdődött egy bizalmatlanság keltési, leváltási hullám. 1947-ben menesztették állásából, 1948-ban összeesküvés vádjával az ÁVH elhurcolta, és kegyetlen vallatást követően összeesküvési koncepciós pert indítottak ellene. Nagy lelkierővel ellenállt a kínzásoknak, és így csak kisebb vádakban marasztalták el.

Budapestre költözve folytathatta megkezdett Balaton környéki terveit. 1947-49 között Keszthely, Zalaegerszeg, Jánoshalma, 1949-52 között Komárom, Szőny, Almásfüzitő településekre készített rendezési terveket. Meggyőződésévé lett, hogy a Balaton védelmében, egyidejűleg turisztikai, gazdasági

lehetőségeinek környezettel harmonizáló kibontakoztatása érdekében az önálló "Balaton megye" mielőbbi létrehozása szükséges. Különösen a partszakaszokért és a jellegzetes tájrészletekért aggódott. Sajnos nem ok nélkül. Gondolatai süket fülekre találtak. Építészete legsikeresebb alkotásának a Balatonalmádi számára készített strandfürdő terveit tartotta.

1949-től a tervező irodai munka – Budapesten, majd Győrben – foglalta le minden idejét. 1957-ben került az Építésügyi Minisztérium Műemléki Osztályára, ahol 8 esztendeig dolgozott végre olyan munkakörben, mely valódi életeleme volt. "A népi műemléki kutatómunka megszervezése volt a feladatom, amit kibővítettem a falumúzeumi mozgalom megindításával. Szerencsés voltam: főnökeim jóváhagyásával folyhatott ez a munka, amelyhez igazán az utolsó esztendőben fogtunk hozzá"– írta önéletrajzi vallomásában.

Nagy átfogó műveit jelentette meg ezután a Műszaki Könyvkiadó, szép kiállításban. 1961-ben *Népi építészetünk hagyományai*, 1965-ben a *Göcsej népi építészete*, 1971-ben az *Őrségek népi építészete* hagyta el a nyomdát. Közben aktívan részt vett a Zalai és Vasi falumúzeumok létrehozásában. Nyugdíjba vonulása újra lehetővé tette számára, hogy fessen és utazzon. Legnagyobb élménye Görögország bejárása volt.

A hetvenes éveit taposó fáradhatatlan tudós amatőr filmet készített Szigligeten; Mendele Ferenccel és Gillyén Nándorral bejárta a Felső-Tiszavidék falvait, hogy velük közösen írott *Felső-Tiszavidék népi építészete* című könyve is megjelenhessen 1975 telének elején.

1972. október 24-én ő volt a vezetője a Műszaki Könyvkiadó ankétjának, a VASITERV könyvtárában, amelyet a Műszaki Hetek alkalmából szerveztek. 1972-ben előadást tartott a Savaria Nyári Egyetemen.
Tudományos munkásságában kezdettől fogva foglalkoztatta a kérdés: a magyar építészet történetében vannak-e

körülhatárolható nemzeti jellemzők, és ha vannak, melyek voltak az időlegesek és a napjainkig továbbélők?

A Magyar Tudományos Akadémia Felolvasó-termében 1973. június 25-én került sor a *Göcsej és az Őrségek településeinek, építészetének és építészete jövőjének vizsgálata* című doktori értekezése nyilvános vitájára. Opponensei (Gunda Béla, Pogány Frigyes, Dercsényi Dezső) biztatására fogott hozzá utolsó, máig is kiadatlan művének megírásához, mely "A magyar építészet nemzeti sajátosságai" címet viselte.
1978-ban adta le a kedvező lektori véleményekkel ellátott kéziratát a Corvina Kiadóhoz.

1977-ben aktív résztvevője volt az ICOMOS Magyar Bizottsága által megszervezett "Falusi műemléki együttesek védelme" elnevezésű nemzetközi konferencia Vas megyei és szombathelyi rendezvényeinek. Életében az utolsó publikációja annak a Vasi Szemlének az 1978. évi 1. számában jelent meg, amelyiknek kerek 40 éven át volt munkatársa.

Eredményeinek elérésében segítették egyéniségének csodálnivaló jó tulajdonságai, szerénysége, céltudatossága és helyes értékítélete. Mindig a lényeg, a téma, a dolgok mélye érdekelte, soha a felszín, a talmi csillogás. A műveknek élt, és nem az érte járó elismerésnek.

Más, átlag emberségű egyéniség a sorozatos mellőzések, a nagyvonalú elfelejtések miatt a keserűségekből olyan hatalmas, energiákat bénító, a lelket csordulásig kitöltő szomorúság kolosszust épített volna bensejében, mely az alkotó akaratot halálosan megbetegítheti, az ő lelkében még e kór csírái sem voltak képesek befészkelni. 70 éves korában Ybl-díj helyett a Magyar Építőművészek Szövetsége (MÉSZ) frissen alakult Szombathelyi Csoportjától kapott üdvözlő táviratot. 75. születésnapjáról annyira elfelejtkeztek, hogy még a Magyar Építőművészet c. folyóirat is csak késve méltatta kiemelkedő jelentőségét, hogy az elmaradt hivatalos elismerést valahogy pótolják. A MÉSZ 1977 decemberében saját megalakulásának

30. évfordulójára emlékezve ünnepséget tartott a Magyar Nemzeti Múzeum dísztermében. Ebből az alkalomból nyújtották át számára a Munka Érdemrend bronz fokozatát. Csendes örömmel vette át a kitüntetést, helyette kiváló kortárs kollégája, Kisléghy Nagy István dühöngött, "buta vicc ez, olyant hallottam már, hogy bronzot bearanyoztak, de hogy aranyat bronzzal vonjanak be, ilyet még nem."

Dr. Tóth János 1978. szeptember 28-án hunyt el, csendesen és váratlanul, október 10-én temették el Budapesten a Farkasréti temetőben.

Dokumentumgyűjteménye, kéziratai a Szentendre Néprajzi Múzeumhoz kerültek gondozásra, megőrzésre. Ideje lenne feltárni, közkinccsé tenni ennek legjavát.
Ha valaki a kezébe veszi az *Új Magyar Építőművészet* 1999. évi különszámát, melyet a Gyorsjelentés Kiadó az utolsó pillanatban jelentetett meg a frankfurti könyvvásárra *Magyar Építészet 1989-1999. Architektur in Ungarn* címmel magyar és német nyelven, megállapíthatja, hogy Tóth János 1938-ban papírra vetett sorait akár ma is írhatta volna: "A magyar építőművészetben az elmúlt évszázad a tévelygések százada, s az elmúlt két évtized a zűrzavarok kora volt".
Ő még abban a hitben hunyta le örökre szemeit, hogy a népi építészetből merítve lesz képes megtermékenyítődni és alakulni "az új magyar építészet útja".
Nem így alakult. Építészeink mentségére legyen mondva az önpusztító, értékeit tékozló, globalizálódó világunk sorsa sem. Könyveit lapozgatva, olvasva, tisztességének, gyermeki tisztaságának és bizakodásának érzékelése azonban talán most is vigaszt nyújthat számunkra.

Heckenast János

1. TÓTH János munkái

1.1 Tanulmányai, cikkei, könyvismertetései

1. Rajki István. = V, 1930. dec. 14. 4. p.
   A Rajki István által készített Szent Imre szoborról.

2. Építőművészet és a képzőművészetek. = A városépítés időszerű kérdései. 1. könyv: A városi mérnökök tanulmányúti beszámolója a berlini építésügyi kiállításról. A városépítésügyi törvényalkotás. Szerk. Berzenczey Domokos. Szeged, Kiad a Magyar Vidéki Városok Kulturális Szövetsége, Városi Mérnökök Országos Szövetsége. 1931.

3. Szombathely képzőművészeti szépségei. = V, 1932. ápr. 10. 3. p., ápr. 12. 3. p.
   Ua. = Városkultúra, 1932. 12. sz. 1-4. p.

4. Szombathely városesztétikai problémái. = V, 1932. dec. 8. 4. p., dec. 11. 3. p., dec. 17. 2. p., dec. 20. 6. p.
   Ua. = Városkultúra, 1933. 13-14. p. 250-254. p.
   VSz, 1934. 3. sz. 248-258. p.
   A fenti témában előadást tartott:
   1932. dec. 7. 4. p., dec. 8. 5. p.
   Hír, 1932. dec. 8. 3. p., dec. 10. 3. p.

5. Szombathely fejlődése és korszerű építkezései. = Tér és forma, 1933. 2. sz. 35-46. p.

6. Rajki István gyűjteményes szoborkiállítása. = V, 1934. szept. 12. 3. p.
   Az Ünnepi Héten megrendezett kiállítás ismertetése.

7. Gáyer Gyula lelki arcképe. = Irott Kő, 1934. 2. sz. 89-92. p.
   Nekrológ.

8. A korszerű magyar építőművészet útja. = Városkultúra, 1934. 10-11. sz. 174-176. p.

9. Szeged városépítési problémái. Szerk. dr. Pálfy-Budinszky Endre, Hergár Viktor. Kiadta a Magyar Mérnök és Építész Egylet Szegedi Osztálya és az Alföld-Kutató Bizottság. Szeged, 1934. 220 o. = VSz, 1935. 1-2. sz. 113-114. p.
Könyvismertetés.

10. Szombathely város építésének múltja és jövője. = VSz, 1935. 1-2. sz. 52-77. p.
Ua. Klny.: Szhely., Martineum ny. 1935.

11. A Prometheus Könyvkiadó Vállalat szerepe Szeged kulturális életében. = VSz, 1935. 4. sz. 272-273. p.

12. Simon József gyűjteményes képkiállítása. = Hír, 1936. ápr. 10. 3. p.

13. Őrségi parasztházak. = Tér és forma, 1937. 11. füz. 347-350. p.

14. Alkalmazhatók-e a dunántúli magyar népies építészet elemei a balatonmenti nyaralók korszerű megtervezésénél? = VSz, 1937. 1-2. sz. 33-48. p.
Ua. Klny.: Szhely., Martineum ny. 1937. 16. p.
A Balaton Intéző Bizottság pályázatán első díjat nyert. = V, 1936. máj. 17. 6. p.

15. T. J. - LOMOSCHITZ Károly: Séta a városban! = Szombathely története, leírása, statisztikája, cím- és névtára 1937. Szerk. Szepesházi Róbert. Szhely., Vasvármegye ny. 1937. 10-16. p.

16. Mária próféta. = Irott Kő, 1936. 3. sz. 215. p.
Berczeli Anzelm Károly: Mária próféta c. regényének ismertetése.

T Ó T H J Á N O S:

ÍGY ÉPÍT A VASI NÉP...

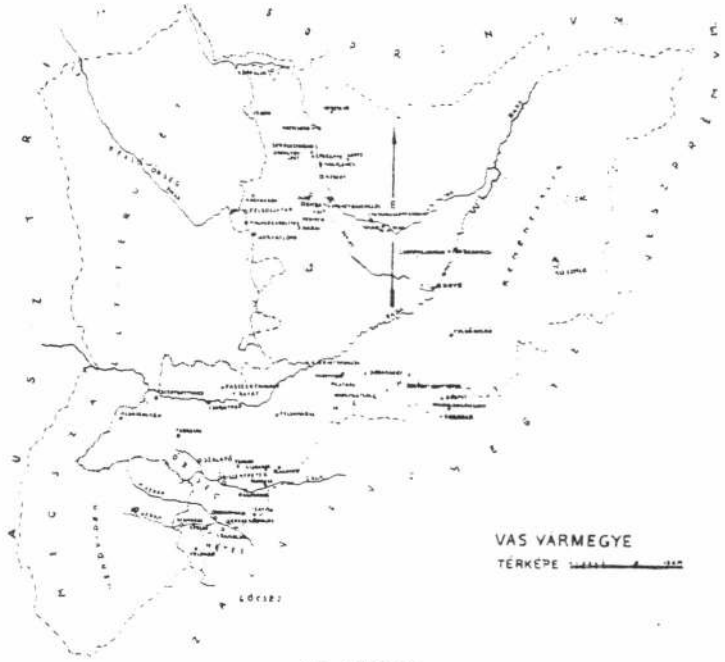

— 170 KÉPPEL. —

A VASI SZEMLE KIADÁSA.
SZOMBATHELY. 1938.

17. Első dunántúli képzőművészeti kiállítás. Derkovits Emlékkiállítás Szombathelyen. = Magyar Művészet, 1936. 4. sz. 121. p.
Hozzászólások:
- SZELÉNYI Lajos: Adalékok az első szombathelyi Derkovits-kiállításhoz. = Művészettörténeti Értesítő, 1967. 2. sz. 130-131. p.
- Derkovits Gyuláné levele dr. Tóth János főmérnökhöz. (1936. febr. 15.) = VSz, 1974. 3. sz. 432. p.

18. A képzőművészet-politika új útjai. = Irott Kő, 1936. 1. sz. 69-71. p.

19. Rumi-Rajki István gyűjteményes kiállítása Budapesten. = V, 1937. jún. 18. 3. p.
A kiállítás kritikáinak összefoglalása a pesti hírlapok alapján.

20. Igy épít a vasi nép. = VSz, 1938. 1-2. sz. 56-71. p., 3. sz. 113-133. p., 4. sz. 193-208. p., 5-6. sz. 276-291. p., 1939. 1-2. sz. 47-69. p., 4. sz. 222-235. p.
Ua. Klny.: Szhely., Martineum ny. 1938. 112. p.
Ism.
- VARGHA László = A Néprajzi Múzeum - Országos Magyar Történeti Néprajzi Tára Értesítője, 1938. 2-4. sz. 327-330. p.
- VISKI Károly. = VSz, 1938. 5-6. sz. 362-363. p.
- FÜLÖP István. = Somogy, 1975. 1. sz. 103-118. p.
- Vasi notesz. = V, 1938. máj. 29. 4. p.
Híradás a könyv várható megjelenéséről.
- Vasi notesz.. = V, 1938. dec. 11. 3. p.
A kötetet ismerteti egy japán folyóirat.
- Tóth János főmérnök sikere. = Hír, 1938. dec. 13. 3. p.
A kötet japán visszhangjáról. C. Kurata a Kokusai-Kyokai c. tudományos folyóiratban ismertette, s közölte az illusztrációkat is.

- A Magyar Mérnök és Építész Egylet szombathelyi csoportjának választmánya. = V, 1938. dec. 14. 6. p.
A választmány írásbeli üdvözlete abból az alkalomból, hogy kötetével egy japán folyóirat is foglalkozott.

21. Az új magyar építészet útja. = VSz, 1939. 3. sz. 150-161. p.
Ua. Klny.: Szhely., Martineum ny. 1939.

22. A magyar városok városesztétikai kérdései. = Tér és forma, 1939. 9-10. sz. 278. p., 305-306. p.

23. Egy szép falu építéstörténete. = VSz, 1939. 5-6. sz. 275-293. p.
Ua. Klny.: Szhely., Martineum ny. 1939.
[Perint építészeti fejlődése, jellegzetes épületei.]

24. Vasi notesz. = V, 1939. okt. 12. 6. p.
Ua. = ÚjSvm, 1939. okt. 13. 2. p.
Beszámolója a Kultúregyesület Szent Márton képzőművészeti szakosztálya által rendezett soproni Foto-Club nemzetközi fényképkiállításáról.

25. Kőszegvidéki szőlőhegyi-pincék. = Technika, 1940. 8. sz.
Ua. Klny.: Bp., Élet, 1940. 8 p.

26. Falusi épületek fejlődése a nyugati végeken. = DSz, 1940. 5-6. sz. 236-249. p., 1941. 1-2. sz. 73-85. p., 6. sz. 306-313. p.
Ua. Klny.: Szhely, Martineum ny. 1940. 42 p.

27. Vargha László: A tilalmasi tanyák építkezése. Adatok a nagykunsági népi építkezéshez. Bp., 1940. Kir. M. Egyetemi Nyomda kiadása. - 66 oldal, 24 képpel, 1 általános helyszínrajzzal és 7 db nagyméretű helyszíni felmérés alapján készült rajzzal. = VSz, 1941. 7-8. sz. 420-421. p.
Könyvismertetés.

28. Az alföldi magyarság háza. = Délvidéki Szemle, 1942. 3. sz. 133-141. p.

29. A keleti és a nyugati székelység építészeti kapcsolatai. = Technika, 1942. 9-10. sz. 337-345. p., 403-415. p.
Ua. Klny.: Bp., Élet, 1943. 24 p.
Ism.
VAJKAI Aurél. = Ethn, 1943. 1. sz. 88-91. p.
Válasza. = Ethn, 1943. 2. sz. 205-207. p.
Vajkai Aurél: Felelet Tóth János válaszára. = Ethn, 2. sz. 1943. 207. p.
Vasi notesz. Tóth János dr., Szombathely város műszaki tanácsnoka tollából a "Technika" című műszaki folyóirat októberi számában nagyobb tanulmány fog napvilágot látni. = V, 1942. szept. 18. 6. p.
A tanulmány rövid ismertetése.

30. A korszerű falfestés mestere. = Irott Kő, 1942. 4. sz. 9. p.
A szombathelyi papnevelő intézet új épületrészében készített falfestményeket Kontuly Béla.

31. A Sághegy pincéi. = DSz, 1942. 3-4. sz. 92-100. p.
Ua. Klny.: Szhely., Martineum ny.1942.
Ld. 363. tételt!

32. Szeged városfejlesztési terve. Összeállította: Pálfy-Budinszky Endre. Szeged, 1942. = Délvidéki Szemle, 1942. 9. sz. 399. p.
Könyvismertetés.

33. Városszépítés Szombathelyen. = V, 1943. dec. 25. 6. p.

34. Szombathely város fejlődésének rövid története. [i.e.34-1936.] = Magyar Építőművészet, 1943. szept. 198-202. p.

35. Szombathely testi és lelki arcképe. = V, 1943. ápr. 25. 4. p.
A város külső esztétikai és művelődési értékeiről.

36. Rumi Rajki István művészete. = Magyar Építőművészet, 1943. 216-217. p.
Ua. = VSz, 1943. 5-6. sz. 164-188. p.
Hozzászólás:
KISMARTONI GIAY Frigyes. = VSz, 1943. 7-8. sz. 322-323. p.

37. Paulovics István: I. Savaria - Szombathely topográfiája. II. Lapidarium Savariense. = Irott Kő, 1943. 7. sz. 12. p.
Könyvismertetés.

38. Az eszményi magyar város. = Irott Kő, 1943. 6. sz. 19-20. p.
Folytatása: V, 1943. szept. 5. 24., 26. p.

39. A matyó nép építészete. = Technika, 1944. 6. sz. 247-257. p.
Ua. Klny.: Bp., Élet, 1944. 11 p.

40. A magyar falu építőművészete. Szhely., [Kiad. a szerző], Martineum ny., 1945. V, 66 p.

41. Néhány adat a szegedkörnyéki magyar házról. = Az Alföldi Tudományos Intézet évkönyve. 1944-1947. Szerk. Bartucz Lajos. Szeged, 1946-1950. 40-54. p.

42. A Balatonkörnyék egységes rendezése és fejlesztése. = Tér és forma, 1946. 1-3. sz. 14-18. p.

43. Nagykanizsa műemléki és városképi vizsgálata. Bp., Városép. Terv. Váll., 1952. 64 p.
Kézirat, Zala Megyei Levéltár.

44. Adatok a magyar népi építészet múltjából. [1953-1955.] 48 p.
Kézirat, Néprajzi Múzeum 4401. sz.

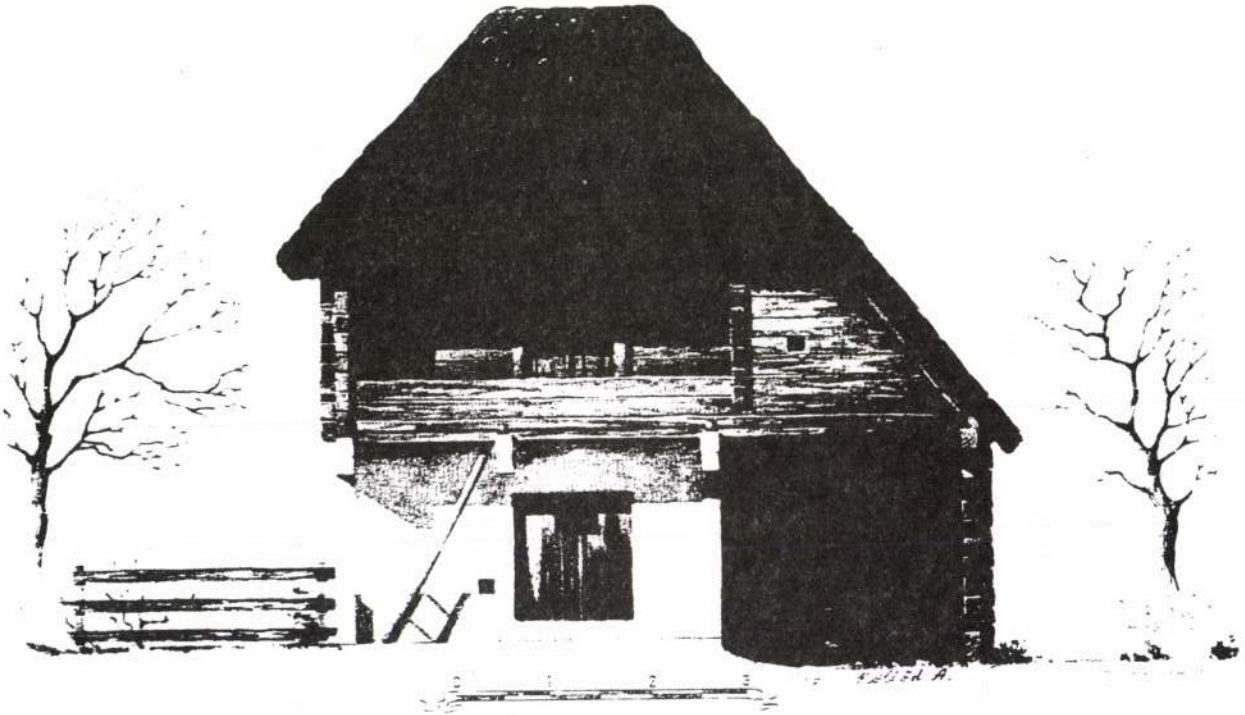

VI. Szalafő. Pityerszer 131. sz. emeletes kaste. T. J. felmerese. Kollod Andras rajza

45. A magyar faluépítés esztétikai kérdései. = Magyar Építőművészet, 1954. 7-9. sz. 205-210. p.

46. Gősfa 64. sz. [Vas megye]. Faragott és színezett faorom. Dr. T. J. felmérése, Köllöd András rajza. = Magyar Építőművészet, 1954. 7-9. sz.

47. Adatok Prekmurje (Mura mellék) építészetéről. = Magyar Építőművészet, 1957. 5-6. sz. 162-167. p.

48. A magyarországi népi műemlékek védelme. = Építésügyi Szemle, 1958. 12. sz. 351-354. p.

49. Szigliget védelme. = Műemlékvédelem, 1958. 4. sz. 201-204. p.

50. Gondozzuk a vasi föld népi műemlékeit. = VSz, 1958. 1. sz. 146-147. p.
A szerkesztőség véleménye a felhíváshoz. = VSz, 1958. 1. sz. 147-148. p.
Hozzászólások:
- CSABA József. = VSz, 1958. 2. sz. 161-162. p.
- NÓGRÁDI Géza. = VSz, 1958. 2. sz. 163. p.

51. DERCSÉNYI Dezső - AGGHÁZY Mária - BÁN Attila: Pest megye műemlékei. I-II. Bp. Akad. K., 1958. 688 p., 2 mell., 704 ábra, 602 p., 5 mell., 666 ábra. = Magyar Építőművészet, 1959. 1-2. sz. 77. p.
Könyvismertetés.

52. Az 1958. évi műemlékkutatás mérlege. = Építésügyi Szemle, 1959. 3. sz. 76-79. p.
Képekkel.

53. A magyar skanzen és a göcseji szabadtéri múzeum. = A Göcseji Múzeum jubileumi emlékkönyve. 1950-1960. Szerk. Szentmihályi Imre. Zalaegerszeg, Zala Megye Tanácsa VB Művelődési Osztálya, 1960. 289-302. p.
Ua. Klny.: Zalaegerszeg, Veszprém m. ny.

54. T. J. - CSEH István: Népi és ipari műemlékek védelme. 2. r. = Magyar Műemlékvédelem. 1949-1959. (Szerk. Dercsényi Dezső, Entz Géza, stb.) Bp., Akad. K., 1960. 133-143. p.

55. Vajkai Aurél: Szentgál, egy bakonyi falu néprajza. = Művészettörténeti Értesítő, 1960. 2. sz. 147-148. p.
Könyvismertetés.

56. Népi építészetünk hagyományai. Bp., Műszaki K., 1961. 238 p., 368 kép.
Ism.:
- BÁRDOSI János. = VSz, 1961. 3. sz. 118-120. p.
- CSEH István. = Építési és Közlekedéstudományi Közlemények, 1962. 1. sz. 183-185. p.
- FILEP Antal. = Acta Ethnographica, 1962. 2. köt. 459. p.
- KATHY Imre. = Magyar Építőművészet, 1962. 2. sz. 63. p.
- POZSONYI Zoltán. = Építésügyi Szemle, 1962. 1. sz. hátsó borítólap
- KÓS Károly. = Műemlékvédelem, 1963. 2. sz. 115-117. p.

57. Ipari műemlékeink védelme. = Építésügyi Szemle, 1961. 6. sz. 169-174. p.

58. Népi építőmesterek nyomában. 1., 2., 3. = Műemlékvédelem, 1962. 2. sz. 112-113. p., 3. sz. 166-169. p., 4. sz. 240-243. p.

59. Népi építészetünk hagyományai és a korszerű magyar falu. = Műemlékvédelem, 1963. 3. sz. 161-169. p.

60. A Vas megyei szabadtéri múzeum. = VSz, 1963. 1. sz. 81-82. p.

61. Népi műemlékek vizsgálata. = Magyar műemlékvédelem 1959-1960. (Szerk. Dercsényi Dezső, Gálga József, Entz Géza.) Bp. Akad. K., 1964. 207-214. p.

62. Műemlékek. = Orosháza története és néprajza. (szerk. Nagy Gyula. Orosháza, Kiad. Orosháza Város Tanácsa VB.) 1965. 2. köt. 62-79. p.
Orosháza műemlékei.

63. Az utolsó magyarországi hajómalom. = Műemlékvédelem, 1965. 4. sz. 212-216. p.

64. Göcsej népi építészete. Bp., Műszaki K., 1965. 155 p. 6 t.
Ism.:
- BÁRDOSI János. = VSz, 1966. 4. sz. 636-638. p.
- GAZDA Anikó. = Műemlékvédelem, 1965. 253-254. p.
- MENDELE Ferenc. = Magyar Építőművészet, 1965. 5. sz. 64. p.

65. BÁRDOSI János - BARABÁS Jenő - T. J.: A Vas megyei Falumúzeum programterve. 1966-67.
Ld. 276., 280. tételt!
Kézirat, Savaria Múzeum. NK 732

66. A népi műemléki és faluképi együttesek védelme Vas megyében. = VSz, 1966. 1. sz. 91-103. p.

67. Népi építészeti útijegyzetek. Jugoszlávia. = Magyar műemlékvédelem 1961-1962. (Szerk. Dercsényi Dezső, Entz Géza stb.) Bp., Akad. K., 1966. 183-199. p.

68. A magyarországi népi műemléki kutatás, védelem és a szabadtéri néprajzi múzeumok. = Műemlékvédelem, 1967. 1. sz. 7-13. p.

69. Egry József halála. = Művészet, 1969. 4. sz. 14-15. p.
Képekkel.

70. A Duna-part és a belváros rendezése. Méltó a Duna monumentalitásához. = MNemz, 1969. okt. 15. 8. p.

71. Bulgária. (Tanulmányúti beszámoló). = Műemlékvédelem, 1970. 1. sz. 46-49. p.

72. Az Őrségek népi építészete. Bp. Műszaki K., 1971. 154 p., 6 t.
Ua. 2. kiad. 1975.
Ism.:
- DÁM László. = Ethn, 1972. 4. sz. 613-614. p.
- GERŐ László = Műemlékvédelem, 1972. 4. sz. 240. p.
- HAJNÓCZI Gábor. = Művészet, 1976. 8. sz. 42. p.
- a. gy. = MNemz., 1972. márc. 1. 7. p.
- SCHMIDT Leopold. = Österreichische Zeitschrift für Volkskunde. 1972. 3-4. sz. 225-226. p.
- KATHY Imre. = Építés- Építészettudomány, 1972. 1-2. sz. 299-302. p.

73. Egy elfelejtett magyar szobrász. = Művészet, 1971. 6. sz. 18-19. p.
Rumi Rajki Istvánról.

74. Árad a Zala. Bp. 1971. 162 lev.
Önéletrajza.
Kézirat, BDMK Hf. 1509

75. Balatoni mozaik. = Életünk, 1971. 4. sz. 337-340. p.

76. Népi építészeti falukutatásaink az 1958-1971. években. = Ethn, 1972. 4. sz. 579-584. p.

77. Göcsej és az Őrségek településeinek, építészetének és építészeti jövőjének vizsgálata. Doktori értekezés tézisei. Bp., 1973. 21 p.
Ld. 346. tételt!

78. A falukép. = Mezőkövesd város monográfiája. Szerk. Sárközi Zoltán, Sándor István. Mezőkövesd. Kiad. a Városi Tanács. 1975. 253-267. p.
Ism.:
ANTALFFY Gyula. = MNemz, 1977. jan. 18. 6. p.

79. SCHMIDL Ferenc. 1902-1977. = Magyar Építőművészet, 1978. 3. sz. 68. p.
Nekrológ.

80. GILYÉN Nándor - MENDELE Ferenc - T. J.: A Felső-Tiszavidék népi építészete. Bp. Műszaki K., 1975. 215 p.
Ua. 2. jav. kiad. 1981. 203 p.
Ism.:
- BARABÁS Jenő. = Ethn, 1976. 313-315. p.
- HAJNÓCZI Gábor. = Ars Hungarica, 1976. 337. p.
- GERŐ László. = Műemlékvédelem, 1976. 2. sz. 129. p.
- Népszava, 1976. márc. 14. 6. p.

81. A Balaton környék védelme. = MNemz., 1975. nov. 28. 7. p.

82. A táj és az építész. /Szigliget környékének védelme./ = Honismeret, 1976. 4. sz. 46-51. p.

83. A műemlékek nyomában. /Egy kutató építész beszámolója./ = VSz, 1978. 1. sz. 61-81. p.

1.2 PUBLIKÁLT KÉPZŐMŰVÉSZETI ALKOTÁSAI

84. Igavonók. = Irott Kő, 1936. 1. sz. 43. p.
Fametszet

85. Kőszeg romantikája. = Irott Kő, 1936. 2. sz. 85. p.
Fametszet

86. Régi Szombathely. = Irott Kő, 1936. 2. sz. 95. p.
Fametszet

87. Vezúv. = Irott Kő, 1936. 4. sz. számozatlan oldal.
Linoleum-metszet

88. A titokzatos folyó partján. = Irott Kő, 1936. 4. sz. számozatlan oldal.
Fametszet

89. Reggeli fény. = Irott Kő, 1936. 4. sz. számozatlan oldal.
Olajfestmény

90. Vasi föld. T. J. 10 eredeti fametszete. Szhely., Martineum ny. 1937. 10 fol.
Ism.:
- Irott Kő, 1936. 1. sz. 152. p.
- OLTVÁNYI Artinger Imre. = Irott Kő, 1937. 3. sz. 191. p.
- RADNÓTI KOVÁCS Árpád. = VSz, 1937. 4. sz. 278. p.

91. Szombathely. A székesegyház tavasz reggelén. = Irott Kő, 1937. 4. sz. 204. p.
Fametszet

92. Szombathely. A székesegyház belseje. = Irott Kő, 1937. 4. sz. 213. p.
Fametszet

93. Szombathely. A ferences-zárda kapuja. = Irott Kő, 1937. 4. sz. 244. p.
Fametszet

94. Szombathelyi székesegyház belseje. = Irott Kő, 1944. 1. sz. számozatlan oldal
Fametszet

95. Balatoni táj. = Irott Kő, 1944. 1. sz. számozatlan oldal.
Fametszet

1.3 KÖLTEMÉNYEI

96. "Édesanyám" = Hír, 1936. febr. 9. 3. p.

97. Szívem a nap... = V, 1930. jan. 1. 15. p.

98. Apostolok útján. Versek. T. J. eredeti fametszeteivel. Szhely., Martineum ny. 1936. 55 p.
Ism.:
- CSORBA Tibor. = VSz, 1936. 3. sz. 220-221. p.
- HETYEI József. = Irott Kő, 1936. 2. sz. 145-146. p.
- PÁLMA László. = V, 1936. márc. 22. 9. p.
- Hír, 1936. febr. 9. 3. p.

99. Magyar vagy? = Irott Kő, 1936. 1. sz. 264. p.

APOSTOLOK ÚTJÁN

TÓTH JÁNOS VERSEI

SZOMBATHELY 1936

2. TÓTH JÁNOSRÓL MEGJELENT ÍRÁSOK

2.1 KIÁLLÍTÁSOK (CSOPORTOS ÉS ÖNÁLLÓ)

1923.

100. Műkiállítás a Kultúrházban. = V, márc. 25. 2. p.

1925.

101. A kultúrház művészi kiállítása. = V, jan. 13. 6. p.
Január 14-én lesz a megnyitó.

102. Világhírű művészek képei a Kultúrházban. Amikor a művészek hazajönnek. = Hír, jan. 15. 2. p.

103. A Kultúrház művész kiállításának megnyitása. = V, jan. 15. 4. p.
A megnyitó eseményei.

1926.

104. Ma nyílik meg a képzőművészeti és iparművészeti kiállítás. = V, nov. 26. 4. p.

105. A Kultúregyesület képzőművészeti szakosztályának házi kiállítása. = V, dec. 18. 3. p.

106. A szombathelyi képzőművészeti kiállítás katalógusa 1926. [Kiad.] Vasvármegye és Szombathely városi Kultúregyesület Képzőműv. Szakosztálya, [Szhely.] 1926. 18 lev.

Kiállított képei: 18 p.:
- Alkony a Balaton partján (pasztell)
- Vázlat a Golgotához (pasztell)
- Hullámverés Capriban (pasztell)
- Színházban (pasztell)
- A Vezúv este (pasztell)
- Heverő akt (pasztell)
- Virradatkor (kilátás ablakomból) (pasztell)

1929.

107. A Dunántúli Őszi Tárlat megnyitása. = V, okt. 15. 4. p.
A Kultúrpalotában, a kaposvári Berzsenyi Társaság rendezésében.

1930.

108. Megnyílt az egyházművészeti kiállítás. = V, ápr. 1. 2. p.
Díjnyertes templomtervei és templomrajzai is részt vettek a VII. magyar egyházművészeti kiállításon Szombathelyen a Kultúrpalotában.

109. Építőművészeti kiállítás Szombathelyen. A nemzetközi építőkongresszus anyaga a kiállításon. Előadássorozat a Kultúrházban. = Hír, nov. 9. 3. p.
1930. november 16-22. között volt látható a "Korunk építészete" c. kiállítás a Kultúrház nagytermében.

110. Az építész kiállítás. = V, nov. 13. 6. p.
A kiállítás megnyitása nov. 16-án lesz a Mérnökegylet és a Kultúregyesület szervezésében; november 22-én vetített képes előadás keretében szól az épület helyéről a térben és a városépítés elveiről.

111. A szombathelyi építészkiállítás. = V, nov. 16. 7. p.
A kiállítás megrendezésében nagy szerepet vállalt.

112. A magyar mérnökök és építészek kiállítása. Sajtóbemutató. = Hír, nov. 16. 4. p.

113. Megnyílt az építészkiállítás. = V, nov. 18. 3. p.
Kiállított munkái: a szegedi fogadalmi templomhoz készült tervei és Columbus emlékműve.

114. Megnyitották az építészeti kiállítást. A polgármester megnyitó beszéde és Bierbauer Virgil dr. előadása. = Hír, nov. 18. 3. p.

115. Ma zárul az építészeti kiállítás. = V, nov. 22. 5. p.
Vetítettképes előadásáról.

116. Ma nyílik meg a Kultúregyesület nagy képzőművészeti s iparművészeti kiállítása. = Hír, nov. 26. 3. p.
A Kultúregyesület Képzőművészeti Szakosztályának kiállítása 1930. nov. 26-tól dec. 6-ig látható a Kultúrházban.

117. K. J.: Séta a képzőművészeti kiállításon. = Hír, nov. 30. 2. p.

118. Sz.: Séták a tárlaton. Sorok a mi művészeinkről. = Hír, dec. 4. 2. p.
Többek között 3 képéről (Munka, Hegyalja reggel, 1 anonim)

119. A Kultúregyesület Képzőművészeti Szakosztályának... = Hír, dec. 4. 3. p.
Rövid hír a kiállítás bezárásáról.

120. Két vasi művész kiállítása. = V, dec. 11. 5. p.
Andor Bélával gyűjteményes kiállítása nyílik a Kultúrpalotában dec. 14-én, amely dec. 21-ig tart nyitva.

121. Tóth János és Andor Béla kiállítása. = V, dec. 14. 5. p.
A kiállítás bemutatása.

122. Andor Béla és Tóth János kiállításának megnyitása. = V, dec. 16. 4. p.
Újváry Ede, Szombathely polgármestere nyitotta meg a kiállítást.

123. K. J.: Egy újabb kiállítás. Andor Béla és Tóth János festményei. = Hír, dec. 17. 2. p.

124. Bezárult az Andor-Tóth kiállítás. = V, dec. 23.

1932.

125. Szombathelyi képzőművészek tavaszi tárlata. = V, márc. 22. 2. p.
ifj. Vass Béla, T. J. és Andor Béla mérnökök kiállítása építészeti terveikből; ill. ehhez kapcsolódó képkiállításról.

126. Ma nyílik a vasi művészek tárlata. = V, márc. 24. 2. p.

127. Megnyílt a vasi képzőművészek kiállítása. = V, márc. 25. 3. p.

128. -gór
Séta a szombathelyi tárlaton. A vasmegyei képzőművészek sikeres bemutatkozása. = Hír, márc. 27. 4. p.

129. Képtárlat - egy vásárlással. Ma zárul a vasi képzőművészek kiállítása. = Hír, ápr. 2. 2. p.

1933.

130. A Kultúregyesület téli tárlata. = Hír, dec. 8. 2. p.
A dec. 10 és 22 közötti kiállításról.

131. A vasi képzőművészek kiállítása. = V, dec. 12. 5. p.

132. A vasi képzőművészek kiállításának megnyitása. = Hír, dec. 12. 2. p.

133. A Kultúregyesület szépművészeti szakosztályának és Csébi Pogány Istvánnak kollektív kiállítása. = Hír, dec. 13. 2. p.

1934.

134. Festészeti és szobrászati kiállítás a püspöki iskolában. = Hír, szept. 2. 2. p.
Az Ünnepi Hét keretében megrendezendő kiállításról.

135. Egyetemi tanárok értékes gyűjteményei az Ünnepi Hét kiállításán. Mérnökök és építészek kiállítása valamint nagygyűlése. = Hír, szept. 9. 1. p.
A rendezvény programjának ismertetése; a "Dunántúl az országrendezés tükrében" c. előadásáról.

136. A szombathelyi építészek munkái a mérnök-kiállításon. = V, szept. 16. 4. p.

137. Építészeti és mérnöki kiállítás. = V, szept. 19. 4. p.
A magyar falu népi építőművészetéről készített fotókkal szerepelt.

138. A kiállítások bezárták kapuikat. = Hír, szept. 21. 3. p.
Hiradás az időközben a Kovács Szállóba költözött kiállítás bezárásáról.

1936.

139. Képzőművészeti kiállítás. = Hír, jan. 25. 3. p.
Jan. 6-án lesz az "Első Dunántúli Képzőművészeti Kiállítás" megnyitója.

140. A dunántúli képzőművészek reprezentatív kiállítása a Kultúrházban. = Nym, jan. 27. 2. p.

141. Megnyitották a dunántúli művészek reprezentatív kiállítását a Kultúrházban. = Hír, jan. 28. 2. p.
A Szent Márton Céh reprezentatív kiállításának megnyitója.

142. Megnyílt a Szent Márton Céh dunántúli képzőművészeti kiállítása. = V, jan. 28. 4. p.

143. A Szent Márton-céh kiállítása. = Hír, okt. 6. 3. p.
Okt. 1-én az idény első gyűjteményes kiállítása nyílt meg.

144. A Szent Márton-céh téli tárlata. = Hír, nov. 28. 3. p.
Nov. 29-én nyílik meg a kiállítás.

145. A Szent Márton Céh téli tárlata. = V, nov. 29. 6. p.

146. Pingvin: A Szentmárton Céh kiállítása. = Hír, nov. 29. 3. p.
Többek között temperaképeiről is.

147. Megnyílt a Szentmárton-Céh kiállítása. = Nym, nov. 30. 2. p.

1937.

148. Tóth János balatoni képkiállítása a Kultúrházban. = Hír, dec. 8. 3. p.

149. Megnyílott Tóth főmérnök képkiállítása. = V, dec. 10. 6. p.

150. FÁBIÁN Gyula: Tóth János gyűjteményes kiállítása. = V, dec. 11. 3. p.

151. Kéklő Balaton.... Tóth János gyűjteményes kiállítása. = Nym, dec. 13. 3. p.
80 alkotását állította ki.

1938.

152. A Szent Márton Céh téli tárlata. = V, dec. 8. 4. p.

153. Bucsu a kiállítástól... = Hír, dec. 14. 2. p.
Dec. 14-én zárult.

1939.

154. RADNAI Rezső: A Szent Márton céh karácsonyi tárlata. = V, dec. 8. 6. p.
Dec. 8-án nyílt meg a kiállítás.

155. A főispán megnyitotta a Szent Márton Céh téli tárlatát. = V, dec. 10. 3. p.
A céh elnökeként díjakat adott át a kiállító művészeknek.

156. Szép erkölcsi, de gyenge anyagi siker - ez a szombathelyi képkiállítás eddigi mérlege -. Holnap tárlatvezetést rendeznek a kiállító művészek. = Hír, dec. 16. 5-6. p.

1940.

157. Vasi notesz. = V, jan. 24. 5. p.
A Kultúregyesület Szent Márton képzőművészeti szakosztálya által 1939. decemberében megrendezett tárlat kiállított képei közül a Kultuszminisztérium megvásárolta többek között "A tenger reggel" című képét.

158. Vasi notesz. = V, márc. 10. 2. p.
Rumi Rajky Istvánnal együtt közös kiállításon vesz részt Sopronban márc. 23-ápr. 3-ig.

159. Szombathelyi művészek kiállítása Sopronban. = Hír, márc. 16. 4. p.
Április végén fog megnyílni.

160. Vasárnap két kitűnő képzőművésszel ismerkedik meg Sopron. = SHírlap, márc. 21. 5. p.

161. A Soproni Képzőművészeti Kör tagjainak figyelmébe! = ÚjSvm, márc. 22. 2. p.
Felhívás a kiállítás megnyitójának látogatására.

162. Rajki István és Zalai Tóth János kiállítását Stornó Miksa nyitja meg. = ÚjSvm, márc. 22. 2. p.

163. A festőtermi kiállítást Storno Miksa nyitja meg. = SHírlap, márc. 22. 5. p.

164. SZENTIMREY Lajos: Országraszóló vasi szobrok és képek tárlata. = ÚjSvm, márc. 27. 3. p.

165. Rumi Rajki István szobrászművész (Budapest) és Zalai Tóth János festőművész (Szombathely) gyűjteményes kiállításának katalógusa. Sopron, Festőterem. Sopron, 1940. Rábaközi ny. 4 p.

166. MENDE C.: Két szombathelyi képzőművész kiállítása a Festőteremben. = SHírlap, márc. 24. 15-16. p.

167. -kner-
Rumi Rajki István. = SHírlap, márc. 31. 8. p.

168. Ősi magyar erő Rumi Rajki István szobraiban, a magyar napfény Zalai Tóth János festményeiben. = SHírlap, márc. 31. 7. p.
A kiállítás méltatása.

169. Wälder Gyula ünnepélyesen megnyitotta a Szent Márton Céh kiállítását. = V, dec. 24. 4. p.
A tárlatot rendezte; a Szépművészeti Múzeum megvásárolta Tengeröböl Raguzánál c. képét.

1941.

170. Ma délután 6 órakor lesz a Kultúregyesület képkiállításának ünnepélyes megnyitása. = V, dec. 13. 5. p.
A tárlatot szervezi és rendezi.

171. A főispán ünnepélyesen nyitotta meg a Szent Márton Céh tárlatát. = V, dec. 14. 9. p.

1943.

172. Szent Márton céh ülése. = V, jan. 31. 11. p.
A megrendezendő kiállításról tanácskoztak az elnök vezetésével.

173. RADNAI Rezső: A Szent Márton Céh jubileumi kiállítása. = Irott Kő, 5. sz. 14-15. p.
A város 1900 éves fennállása alkalmából.

174. A Szent Márton céh jubileumi kiállítása. = V, ápr. 23. 5. p.

175. FÁBIÁN Gyula: A Szent Márton Céh karácsonyi vására. = V, dec. 12. 5. p.
Temperákat állított ki.

176. NÉMETH László, Sz.: A vidéki képzőművészet sorsa. Gondolatok a Szent Márton Céh karácsonyi tárlata kapcsán. = Irott Kő, 12. sz. 10-11. p.

1946.

177. A dolgozók kultúrigényének bizonyítéka a Szociáldemokrata Párt kultúrhetének nagysikerű tárlata és színibemutatója. = ÚjV, okt. 8. 2. p.

178. A képkiállításról. = ÚjV, okt. 11. 2. p.

1955.

179. VÁKÁR Tibor: Zalai Tóth János kiállítása. = Magyar Építőművészet, 1-2. sz. 62. p.
Képekkel.
Budapesten a Magyar Építőművészek Szövetségének rendezésében.

1981.

180. DEGRÉ Alajos: Zalai Tóth János emlékkiállítás Budapesten. = ZHírlap, márc. 8. 8. p.
Az Építők Műszaki Klubjában.

2.2 ÉPÍTÉSZMÉRNÖKI MUNKÁSSÁGA

2.21 A VÁROSHÁZA ÁTÉPÍTÉSE

181. Átépítik a szombathelyi városházát. A pénzügyi bizottság elvben hozzájárult az átalakításhoz. Kedden rendkívüli közgyűlés lesz. = V, 1923. nov. 18. 3. p.

182. A képviselőtestület elvben hozzájárult a városháza átépítéséhez. Rendkívüli közgyűlés a városházán. = V, 1923. nov. 21. 3. p.

183. A városháza építésének ügye. Dr. Újváry és Niessner tanácsosok Budapestre utaztak. = V, 1923. nov. 23. 2. p.
A városháza átépítésének anyagi fedezete ügyében.

184. Lehetővé vált a városháza átépítése. Dr. Újváry Ede nyilatkozata budapesti útjáról. = V, 1923. dec. 1. 2. p.
Elkészült a terv is.

185. A szombathelyi városháza átalakításának tervei. = V, 1925. ápr. 10. 3. p.
A mérnöki hivatal tervrajzainak részletes ismertetése.

VASI FÖLD

TÓTH JÁNOS 10 EREDETI FAMETSZETE. 1937.

186. Tanácsülés a városházán. = V, 1925. ápr. 30. 3. p.
A városháza átalakításának ügye is.

187. Szombathely hétfőn rendkívüli közgyűlést tart. = V, 1925. máj. 3. 3. p.
A gyűlés tárgya a városháza átalakítása.
Ugyanerről: Hír, 1925. máj. 3. 1.p.

188. Versenytárgyalási hirdetmény Szombathelyen. = V, 1925. máj. 6. 6. p.
A városháza átalakítási munkálataira kiírt hirdetmény szövege, 8 pontban.
Ugyanerről: Hír, 1926. máj. 6. 2. p.

189. Még ebben a hónapban megkezdik a városháza átalakítását. = V, 1925. máj. 7. 3. p.

190. Hétfőn megkezdik a városháza átalakítását. = V, 1925. máj. 21. 3. p.

191. Tanácsülés Szombathelyen. = V, 1925. máj. 28. 3. p.
Az átalakítás költségei.

192. Az új szombathelyi városháza központi fűtése. = V, 1925. júl. 12. 2. p.
Ugyanerről: Hír, 1925. júl. 12. 5. p.

193. A szombathelyi városháza átalakítása. = V, 1925. aug. 1. 4. p.
A munka menetéről; a hivatalok elhelyezéséről.

194. Ma kezdik meg a városháza tetőemelését. = V, 1925. aug. 11. 3. p.
Ugyanerről: Hír, 1925. aug. 11. 3. p.

195. Hétfőn emelik fel a városháza tetejének másik részét. = V, 1925. aug. 22. 2. p.

196. A jövő hét közepén kihurcolkodnak a városháza emeletéről. = V, 1925. szept. 20. 3. p.

197. A szombathelyi városháza átalakítása már rohamosan halad a befejezés felé. = V, 1925. okt. 8. 3. p.

198. Kényelmes, tágas és modern elrendezésű lesz az új szombathelyi városháza. = V, 1926. ápr. 24. 3. p.
Az épület és az építkezés bemutatása.

199. Tanácsülés a szombathelyi városházán. = V, 1926. júl. 29. 3. p.
Megtörtént a városháza átadása.

200. Kiosztotta az építkezési kölcsönt a pénzügyi és építésügyi bizottság. Megint vitát okozott a városháza építésének ügye. = V, 1926. aug. 26. 3. p.
Vita az építkezés költségei körül.

201. A városi hivatalok áthurcolkodása az újjáépített városházára. = V, 1926. szept. 4. 3. p.

202. Folyik az elhelyezés az átalakított városházán. = V, 1926. okt. 15. 4. p.
Ugyanerről: Hír, 1926. okt. 15. 2. p.

203. November 11-én lesz a szombathelyi új városháza felavatása. = V, 1926. okt. 22. 3. p.
Ugyanerről: Hír, 1926. okt. 23. 2.p.

204. Szombathely mai ünnepségeinek részletes programja. = V, 1926. nov. 11. 3. p.
Az ünnepség keretében avatják fel a városházát is.

205. A békét és a polgári összetartást hirdette Szombathely Márton-napi kettős ünnepe. Az új városháza felavatása. Vass miniszter átvette díszpolgári oklevelét. Fontos politikai megnyilatkozások. = V, 1926. nov. 12. 1-6. p.
Ugyanerről: Hír, 1926. nov. 12. 1.p.

2.22 BÉRHÁZAK, VÁROSMAJOR

206. Kiírják a szombathelyi építkezésekre a pályázatokat. = V, 1926. ápr. 11. 4. p.
Többek között az új városmajor és a városi bérpalota építésére.

207. Kiadták a szombathelyi városmajor munkálatait. = V, 1926. máj. 9. 4. p.

208. Kiadták a munkákat az új szombathelyi kétemeletes bérház építésére. Szombathely város pénzügyi bizottságának ülése. = V, 1926. júl. 17. 3. p.

209. Szombathely új bérpalotájának bokrétaünnepélye. = V, 1926. nov. 7. 5. p.

210. Háromemeletes bérpalota épül a szombathelyi oktogonon. = Nym, 1936. okt. 12. 2. p.

211. Elkészült az új háromemeletes bérház. = Nym, 1937. júl. 26. 3. p.

2.23 TŰZOLTÓ EMLÉKMŰ

212. 1000 vasi tűzoltó emlékműve Szombathelyen. Tervpályázat felhívás. = Hír, 1933. aug. 10. 1. p.

213. A hősi halált halt vasi tűzoltók emlékműve. = Hír, 1933. nov. 23. 3. p.
A helyszín kijelöléséről.

214. A vasi tűzoltók a szombathelyi ünnepi héten. = V, 1934. márc. 18. 10. p.
A szeptember 2-án és 3-án megrendezésre kerülő ünnepi héten avatják fel a világháborúban hősi halált halt Vas megyei tűzoltók emlékművét, melyet Rumi Rajki Istvánnal terveztek.

215. Szeptember 2-án leplezik le a hősi halált halt vasi tűzoltók emlékoszlopát. Még nem tudják, hol helyezik el az emlékművet? = V, 1934. jún. 27. 2. p.
A program ismertetése.

216. Kedden döntenek a tűzoltóemlékmű elhelyezése fölött. = V, 1934. júl. 8. 8. p.

217. A Széna-térre kerül a tűzoltóemlékmű és az új tűzoltószerház. Az építőbizottság ülése. = V, 1934. júl. 11. 2. p.
Előterjesztette az elhelyezés ügyét.

218. Holnap már felállítják a tűzoltó emlékművet. = Hír, 1934. júl. 11. 2. p.

219. Megkezdték a tűzoltó emlékmű felállításának munkálatait. = Hír, 1934. aug. 3. 2. p.

220. A tűzoltó-emlékmű leleplező ünnepség és tűzoltó közgyűlés. = Hír, 1934. aug. 5. 2. p.
Előzetes program.

221. A tűzoltó hősi emlékmű felavató ünnepségének részletes programja. Vasmegye összes tűzoltói és a szomszéd vármegyék tűzoltó küldöttségei a szombathelyi avató ünnepen. = Hír, 1934. aug. 26. 6. p.

222. Elkészült a tűzoltó-emlékmű, amelynek felavatása szeptember 2-án lesz fényes külsőségek között. = Hír, 1934. aug. 30. 3. p.

223. Holnap leplezik le a hősi halott tűzoltók emlékoszlopát. = V, 1934. szept. 1. 6. p.

224. Felavatták a vasi tűzoltók hősi emlékművét. = V, 1934. szept. 4. 4. p.

225. A hősihalált halt tűzoltók emlékművének felavatása. = Hír, 1934. szept. 4. 3. p.

2.24 MAGYAR LÁSZLÓ EMLÉKMŰ

226. Emlékmű Magyar Lászlónak, a Szombathelyen született világhírű Afrika-kutatónak. = Nym, 1937. júl. 5. 3. p.

227. Szombathely új szoborművel gazdagodott. = V, 1938. jún. 23. 4. p.

228. Szeptemberben avatják fel Magyar László Afrikakutató emlékművét. = V, 1938. júl. 1. 6. p.

229. A Magyar László emlékmű felavatása. = Hír, 1938. aug. 4. 2. p.
A szobor felavatása szept. 25-én lesz a szombathelyi Ünnepi Hét keretében.

230. Vasárnap teszik le az új polgári iskola alapkövét, és leplezik le a Magyar László emlékművét. Szily Kálmán dr. kultuszállamtitkár az ünnepségeken. = V, 1938. szept. 15. 3. p.

231. Felavatták Magyar László, az első magyar Afrika-kutató emlékművét. = Nym, 1938. szept. 19. 4. p.

232. Ünnepélyes keretek között felavatták Magyar László emlékművét. = V, 1938. szept. 20. 4. p.
Szombathelyen a Horthy Miklós-téren, (ma Károlyi Gáspár tér).

233. Az Afrikakutató Magyar László emlékműve. Tervező: Tóth János. A szobrot készítette Rumi Rajki István. = Magyar Építőművészet, 1943. szept. 21. 6. p.
Fotó

2.25 OLADI KILÁTÓTORONY

234. Kilátótorony Szombathelyen. = V, 1935. ápr. 21. 8. p.
A Szombathelyi Szépítő Egyesület megalapításának 50. évfordulójára kilátótornyot építtet Oladon.

235. A Szépítő Egyesület kilátó tornya. = V, 1935. jún. 27. 5. p.
A torony megépítésére kiírt pályázat nyertese.

236. A Szombathelyi Szépítő Egyesület kilátótornya. = V, 1935. okt. 6. 8. p.
Az építési engedély megadásának helyszíni szemléjét tartották.

237. Épül a kilátótorony. = V, 1935. okt. 13. 6. p.
Az építkezés menetéről.

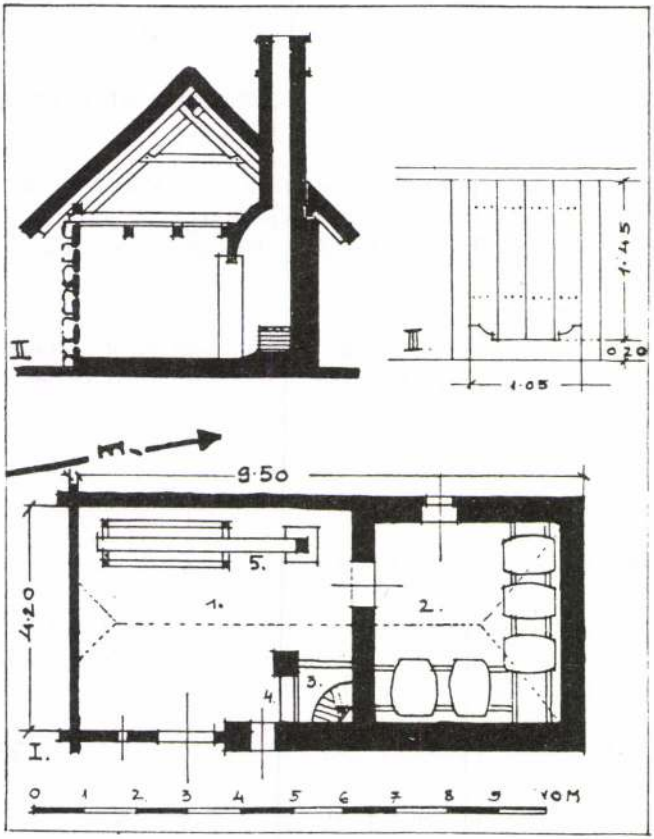

10. ábra. **Szőlőhegyi pince.** (Helyszíni felmérés alapján.)
Weinbergkeller und Feuerstellen.

Pince Pongrácz István pogányi (Vas m.) szőlőhegyében. Boronafal, a tűzhely körül tömés, a pince kőfallal. I. Alaprajz. 1. présház, 2. pince, 3. tűzhely, 4. pad, 5. prés 1807-ből. II. metszet a tűzhelyen át. III. a bejárati ajtó részletrajza. A pallókat kovácsolt vasszögek erősítik a hevederekhez.

238. A Szombathelyi Szépítő Egyesület kilátótornya. = Nym, 1936. ápr. 14. 4. p.
Az oladi kilátó építéséről, melynek felavatására máj. 10-én kerül sor.

239. A Szombathelyi Szépítő Egyesület. = V, 1936. ápr. 19. 7. p.
Elkészül határidőre a kilátó, május 10-re.

240. Május 10-én avatják fel az oladi dombon lévő kilátótornyot. A szombathelyi Szépítő Egyesület közgyűlése. = Nym, 1936. ápr. 27. 2. p.
Elkészült a kilátó.

241. A Szépítő Egyesület kilátótornyát május 10-én avatják fel az oladi dombon. = V, 1936. ápr. 28. 4-5. p.

242. Május 10-én avatják fel az oladi kilátót. = Hír, 1936. ápr. 29. 4. p.

243. Elmarad a kilátótorony felavató ünnepsége. = V, 1936. máj. 9. 5. p.
Az esőzések miatt.

244. Elmarad a kilátótorony felavatása? = Hír, 1936. máj. 9. 1. p.
Az esőzések /felázott talaj/ miatt elmarad az oladi kilátó felavatása.

245. Szombathely méltó marad a "Nyugat Királynője" elnevezéshez. A Szépítő Egyesület 52-ik közgyűlése. = Nym, 1937. máj. 24. 3. p.
Az egyesület felépíttette az oladi kilátótornyot.

2.26 VELEMI GYERMEKNYARALÓ

246. Tovább húzódik a velemi gyermeknyaraló felépítése. = V, 1934. aug. 18. 4. p.

247. Velemben épül fel a gyermeknyaraló. = V, 1934. aug. 24. 4. p.

248. Gyermekjátszóteret kap a vasúton túli városrész és az Eisinger telep. A velemi gyermeknyaraló az építőbizottság előtt. = V, 1935. márc. 29. 2. p.

249. Folynak az új közvágóhíd előmunkálatai. = V, 1935. márc. 30. 3. p.
A városi pénzügyi bizottság ülésén döntöttek, megveszik a velemi nyaraló telkét.

250. Elkészültek a velemi gyermeknyaraló tervei. = V, 1938. máj. 14. 6. p.

251. A héten megkezdik a velemi gyermeknyaraló építését. Kiadták a munkákat. = V, 1939. ápr. 9. 10. p.

252. Bokrétaünnepség a velemi gyermeknyaraltatónál. = V, 1939. júl. 2. 5. p.
Elismerés az épület tervezéséért.

253. Készül a velemi gyermeknyaraló berendezése. = V, 1940. ápr. 12. 6. p.

254. Ünnepélyesen felavatták a város legújabb szociális intézményét: a velemi gyermeküdülőt. = Hír, 1940. júl. 1. 3. p.

255. A társadalom összefogásának eredménye a velemi üdülő. A velemi gyermeküdülő felavatási ünnepe. = V, 1940. júl. 2. 5. p.

256. Hogyan lett Velem közkedvelt nyaralóhely? Látogatás Szombathely velemi gyermeküdülőjében, amelyet jelentősen kibővítenek. = V, 1943. szept. 5. 42. p.

2.27 SZÍNHÁZ

257. Nem lesz színiszezon Szombathelyen, ezzel szemben elkészült az új szombathelyi színház terve. = Nym, 1937. márc. 30. 5. p.
Tervének ismertetése.

2.3 VÁROSRENDEZÉSI TEVÉKENYSÉG

258. Nem veszi fel Szombathely a Speyer-kölcsönt. = V, 1926. okt. 16. 4. p.
Elkészítette a városhoz magánépítkezésekre beadott kérelmet, s ő terjesztette elő a műszaki véleményt a kölcsön kiutalása érdekében.

259. Helyi közügyek. Építési csoportot terveznek a mérnöki hivatal keretében. = V, 1927. szept. 17. 2. p.
Előterjesztette a második mozi építési programját.

260. A szombathelyi fürdőügy tanulmányozása céljából Tóth főmérnök Budapestre utazik. Még a tél folyamán el akarják intézni a tervet. = Dunántúli Estilap, 1928. nov. 17. 2. p.

261. Elkészült az új közkórház főépülete is. A városi építésügyi bizottság tegnap tartotta meg a felülvizsgálatot. = Dunántúli Estilap, 1928. dec. 1. 1. p.
A városi építésügyi bizottság részéről jelent meg a szemlén.

262. Vármegyei, városi és községi közügyek. Pénzügyi, közigazgatásügyi és építésügyi együttműködés. Rendkívüli adókedvezménnyel mozdítják elő az építkezést. = V, 1929. jan. 26. 3. p.
A kivételes kedvezmények kiterjesztését kérte az Eisinger-telepre, amit elutasítottak.

263. Építőmesteri állás szervezését javasolja a városi főmérnök. A városi építésügyi bizottság ülése. = V, 1929. febr. 10. 2. p.
Javaslatának ismertetése.

264. Szombathelyi építészmérnök sikere. = V, 1929. szept. 29. 6. p.
Győr városrendezési pályázatán harmadik díjat nyert.

265. Vármegyei, városi és községi közügyek. = V, 1930. jún. 19. 4. p.
Az építőbizottság ülésén Szombathely város főmérnöke szerint a városban legalább ötven életveszélyes épület van, azonban nincs jogalap, hogy a tatarozást elrendeljék.

266. Szombathelyi építészek sikere. = V, 1931. jan. 22. 2. p.
Ifj. Vass Béla és Tóth János nyerték Debrecen városának pályázatát, melyet egy hősi emlékcsarnok építésére tűztek ki.
Ua. = Hír, 1931. jan. 23. 3. p.

267. Legfeljebb hatvan ház épül a tavasszal Szombathelyen. = V, 1931. márc. 31. 3. p.
Tájékoztatása szerint.

268. Szombathely nagyszabású közmunkaprogramja az idei építőszezonban. A pangó magánépítkezést a város közmunkákkal ellensúlyozza. Tóth János városi főmérnök nyilatkozata. = Nym, 1935. ápr. 8. 4. p.

269. A jövő Szombathely képe. Elkészült a részletes városrendészeti terv Szombathely belső területéről. = V, 1936. jún. 4. 4-5. p.
Ismerteti a tervet.

270. Városszabályozási terv. = Hír, 1936. nov. 21. 3. p.
A városi pártközi értekezleten a városszabályozási terv - melynek munkálataiban ő is részt vett - mellett szólalt fel.

271. Kevés építkezés lesz a tavasszal. = V, 1937. ápr. 24. 3. p.
Nyilatkozata a szombathelyi építkezésekről.

272. A pausálé mellett döntött a közvágóhíd bizottság. Tóth főmérnöknek 500 pengő ellenőrzési díjat szavaztak meg. = Hír, 1937. nov. 28. 1. p.
Megbízták az építkezés ellenőrzésével.

273. A városrendezési terv az építőbizottság előtt. = V, 1943. jún. 16. 6. p.

2.4 FALUMÚZEUMOK

274. HÁRI Sándor: A Göcseji Falumúzeumban. = ZHírlap, 1967. szept. 24. 4. p.

275. HÁRI Sándor: Az első magyar skanzen. = Múzeumi Magazin, 1968. 1. sz. 44. p.
A Göcseji Falumúzeum létrehozásának ötlete T. J.-től származik.

276. BÁRDOSI János: A Vasi Múzeumfalu. - Das Museumdorf Vas. Szhely., Savaria Múzeum, Vas megyei Idegenforgalmi Hivatal, 1975. 66 p.
3., 4. p.: A múzeumfalu programját Bárdosi Jánossal együtt dolgozták ki.
Ld. 65. tételt!

277. SZELESTEY László: A kezdeményezés érdem és kötelezettség. Tíz éve nyílt meg Zalaegerszegen a Göcseji Falumúzeum. = ZHírlap, 1978. aug. 27. 7. p.
Ő dolgozta ki a leendő falumúzeum programját.

278. Népi kultúránk őrzője a Falumúzeum. = ZHírlap, 1983. aug. 23. 10. p.
Szerepe a falumúzeum létrejöttében.

279. "Tizenöt éve annak, hogy 1968-ban az országban elsőként falumúzeumot alapítottak Zalaegerszegen..." = ZHírlap, 1983. okt. 29. 12. p.
Képes hír emléktáblájának avatásáról.

280. BIRÓ Friderika: Regionális múzeumok. = Szabadtéri néprajzi múzeumok Magyarországon. Szerk. Kurucz Albert, Balassa M. Iván, Kecskés Péter. Bp., Corvina, 1987. 106-107. p.
A Vasi Múzeumfalu épületkiválasztásában, tervezés-koncepciójának elkészítésében részt vett.
Ld. 65. tételt!

281. 25 éves a Falumúzeum. = ZHírlap, 1993. aug. 21. 1., 3. p.

2.5 KÖZÉLETI TEVÉKENYSÉGE

282. Dürer-emlékünnepély Szombathelyen. = V, 1928. ápr. 18. 4. p.
Vetítettképes előadást fog tartani.

283. A Kultúregyesület Dürer emlékünnepe. = V, 1928. máj. 9. 4. p., máj. 10. 4. p., máj. 11. 3., 4. p., máj. 12. 4., 5. p., máj. 13. 6., 7. p.

284. A Kultúregyesület Dürer-emékünnepe. = Dunántúli Estilap, 1928. máj. 10. 3. p., máj. 13. 3. p., máj. 15. 3. p.

285. A Kultúregyesület holnapi Dürer-emlékünnepe. = Hír, 1928. máj. 13. 5. p.
Máj. 14-i Dürer-emlékünnepen ünnepi beszédet tart Dürer helyéről a festőművészek és grafikusok nagyjai között.

286. A Kultúregyesület Dürer-emlékünnepélye. = V, 1928. máj. 15. 2. p.
A megtartott rendezvényről.

287. Szépen sikerült a Dürer-est a Kulturházban. = Hír, 1928. máj. 15. 2. p.
Betegsége miatt Pável Ágoston dr. mondta el a beszédet.

288. Jelentés a Kultúregyesület múlt évi működéséről. Krisztin Ernő dr. főtitkár beszámolója. (Folytatás.) = Hír, 1928. jan. 6. 2. p.
Dürer előadásáról is.

289. Nehéz dolog a képzőművészet. Studium egy rossz studiumról. = V, 1932. jan. 1. 5. p.
A Kultúregyesület képzőművészeti szakosztályának tagjai továbbképzésen vesznek részt.

290. A mérnöki hivatal és Geist Henrik sajtópere. Ezer pengő pénzbüntetésre ítélték Geist Henriket. A törvényszék előtt nem sikerült a bizonyítás. = V, 1932. febr. 5. 4. p.
Geist Henrik kétségbe vonta a mérnöki hivatal szakértelmét; Biczy Elemér műszaki tanácsos, Niessner Aladár műszaki tanácsnok és T.J. főmérnök sajtópert indított emiatt.
Ld. 322. tételt!

291. A Kultúregyesület képzőművészeinek liceális előadásai. = V, 1932. márc. 30. 4. p.
Szombathely képzőművészeti emlékei címmel Szombathely város alakulásáról, Szent Domonkos és a ferencesek templomáról emlékezett meg.

292. A képzőművészek új tisztikara. = V, 1932. máj. 1. 9. p.
A Kultúregyesület képzőművészeti szakosztályából kilépett.

293. Új egyesületbe tömörülnek a Kultúregyesületből kivált képzőművészek. = V, 1934. jún. 14. 4. p.
A kilépett tagok közt van.

294. Szombathely külsőleg is felkészült az Ünnepi Hétre. Középületeket, üzleteket és magánházakat tataroztattak a város minden részén. = Hír, 1934. szept. 2. 5. p.
Interjú a munkálatokról.

295. A mérnökkongresszus második napja. = V, 1934. szept. 4. 4. p.
A kongresszuson előadó Bierbauer Virgil dr. fontosnak tartotta a megindult népi építészeti kutatásokat, többek között méltatta munkásságát is.

296. Szakadó esőben és szélben folyt le az Ünnepi Hét második napja. A mérnökkongresszus második napja. = V, 1934. szept. 4. 4. p.
Előadásáról.

Epilógus:

Ma megszállott a munka láza,
Vedd kisfiad öledbe, ajkad
Az altatódalt dudorássza...

A festés vágyától kínzottan
Várok reád. A napsugárból
Tüzes, égő színeket loptam...

A színek rólatok dalolnak...
Szép, szent az élet. Megőrizlek
Magamnak s késő utódoknak...

E kicsi élet: fiad, látod
Lelkembe mélyen belevéste
Minden parányi arcvonásod...

A szemed mélyén sötét árnyak
Remegnek: félted kisfiúnkat.
— Őrző angyal vagy! Látom szárnyad...

A tested ívben fölégörbed:
Óvod testeddel... imádsággal
Egyetlen, apró gyermekünket...

...A festés vágya rabulejtett,
Megrészegít a szín s a forma
És mindent, mindent elfelejtek...

A tiszta vágy ezerszer áldott!
— A régi álmom testet öltött:
Jöjj, Édes, nézd hűséges másod...

297. A mérnökgyűlés gazdag előadássorozata. = Hír, 1934. szept. 4. 2. p.
Szept. 2-i nagysikerű előadásáról, valamint véleményéről a műegyetem városrendezési tanszékének visszaállításáról.

298. A mérnök kiállítás építőipari kiállítóinak díjazása. = V, 1934. szept. 13. 4. p.
A bíráló zsűri tagja volt.
Ld. 134-138. tételeket.

299. A mérnökkiállítás. = V, 1934. szept. 15. 5. p.
A kiállítás rendezéséért az Ünnepi Hét Ezüst plakettjét kapta.
Ld. 134-138. tételeket!

300. Tóth János főmérnök előadása. = Hír, 1935. márc. 30. 3. p.
Március 28-án a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségének székházában a korszerű házépítésről tartott előadást.

301. A Kultúregyesület válsága. Hogyan lehetne talpraállítani és életképessé tenni a vegetáló Kultúregyesületet? = V, 1935. ápr. 18. 3. p.
Javaslatai.

302. Vétót emelt saját maga ellen a Kultúregyesület elnöki tanácsa. Új tisztikart kap a zeneszakosztály, honorálták a képzőművészek kívánságait. = V, 1935. máj. 18. 4. p.
Rauscher Miksa elnöki tanácstag helyébe választották meg.

303. Ujjászervezik a Kultúregyesület elnöki tanácsát és zeneszakosztályát. = Hír, 1935. máj. 19. 2. p.

304. A Kultúregyesület tisztújító közgyűlése. = V, 1935. jún. 5. 4. p.
Az igazgatóválasztmány tagja lett.

305. A zenei és az irodalmi szakosztály a jövőben közös estélyeket rendez. = V, 1936. szept. 15. 2. p.
Vita a Vasi Szemle segélyügye körül, védelmébe vette Pável Ágostont.

306. A Szent Márton-szoborpályázatnál három művészt szűkebbkörű pályázatra hívott fel a bíráló bizottság. =V, 1937. nov. 14. 6. p.
A bírálóbizottság tagja.

307. Rajky István a Szent Márton szobor pályázat győztese. Kalotay Otto a II., Fülöp Elemér a III. díjat nyerte. = Nym, 1938. jan. 24. 3. p.
Tagja a szoborbizottságnak.

308. Szombathely mérnöki kamarát kap. A Magyar Mérnök és Építész Egylet szombathelyi osztályának közgyűlése. = V, 1938. máj. 1. 5. p.
Az Egylet választmányi tagja.

309. Vasi notesz. =V, 1938. jún. 26. 4. p.
A Szent Márton Céh elnökeként összeállította az évad programját, nyári utazási terveiről.

310. Új ember került a Kultúregyesület több fontos posztjára. Kászonyi László lett a főtitkár, Polgár István dr. az irodalmi szakosztály elnöke. Jövőre lesz 40 éves az egyesület. = V, 1938. júl. 9. 5. p.
A Szép- és iparművészeti szakosztály elnökének választották.
Ugyanerről. = Hír, 1938. júl. 10. 2. p.

311. Az új magyar építészet útja. = V, 1939. jan. 6. 5. p.
A fenti címmel tartott előadást a mérnökszövetség szombathelyi csoportjának előadóestjén a Sabaria nagytermében.

312. A Kultúregyesület irodalmi matinéja. = V, 1939. febr. 12. 3. p.
Verseivel fog szerepelni.
Ugyanerről: Hír, 1939. febr. 12. 2. p., febr. 14. 2. p., V, 1939. febr. 14. 3. p.

313. Vasi notesz. A Magyar Mérnök és Építészegylet felkérésére hétfőn délután... = V, 1939. febr. 9. 4. p.
Budapesten az Egyesület székházában Szombathely építészetéről tartott előadást.
Ugyanerről. = Hír, 1939. febr. 18. 2. p.

314. Áttelepítik és olvasóteremmel bővítik ki a kulturkönyvtárat. A Mikos-féle házban lesz a könyvtár. 10.000 pengőt kapott a város az épület tatarozására. = V, 1939. máj. 2. 5. p.
A múzeum iparművészeti tárának vezetését veszi át.

315. Tóth főmérnök értékes falurendezési tanulmánya a rádióban. = Hír, 1939. júl. 21. 2. p.
Júl. 19-én a rádió Budapest I. hullámhosszán idén már második alkalommal hangzott el tanulmánya. A mostani címe: "Falurendezés, falueszétika".

316. A MOVE közgyűlése. = Hír, 1940. jan. 24. 2. p.
Megválasztották a Magyar Országos Véderő Egyesület új tisztikarát, választmányi tag lett.

317. Zalai Tóth János előadása falusi építészetünk fejlődéséről. = ÚjSvm, 1940. ápr. 12. 4. p.

318. Tanulmányozni kell a rábaközi nép építészetét - mondotta Zalai Tóth János szombathelyi főmérnök soproni előadása során. = SHÍrlap, 1940. ápr. 13. 5. p.

319. Vasi notesz. = V, 1940. ápr. 14. 4. p.
Soproni előadásáról.

320. Ma délután érkeznek meg a mérnök-gyűlés fővárosi vendégei. = V, 1940. máj. 11. 6. p.
Szombathelyen tartotta meg a Hungária Magyar Technikus Bajtársi Egyesület Concordia nevet viselő csoportja 15 éves jubiláris plenáris ülését. Az ülésen a szombathelyi csoport nevében tartott beszédet.

321. Impozáns keretek között folyt le a mérnökök jubiláris közgyűlése. = V, 1940. máj. 11. 3. p.
A népi építészet jelentőségéről tartott beszédet.

322. Ötéves fegyelmi eljárás után megszületett az ítélet a városi mérnöki hivatal fegyelmi ügyében. Névery tanácsnokot és Tóth főmérnököt rosszallással sújtották, vitéz Biczyt felmentették. = V, 1940. júl. 13. 4-5. p.
A mérnöki hivatal nem ellenőrizte a magánépítkezések rendjét.
Ld. 290. tételt!

323. A Múzeum vezetése független lesz a Kultúregyesülettől. Módosították a Kultúregyesület alapszabályait a rendkívüli közgyűlésen. = V, 1940. okt. 8. 4. p.
A múzeum iparművészeti-szertár vezetőjévé hívták meg.

324. Vasi notesz. = V, 1941. márc. 2. 4. p.
Beszámoló arról, hogy építészeti-néprajzi kutatásokkal foglalkozik.

325. Vasi notesz. = V, 1941. júl. 23. 2-3. p.
A Vendvidéken végez gyűjtéseket.

326. Vasi notesz. = V, 1941. aug. 27. 5. p.
Erdélyben tanulmányozza a népi építészet sajátosságát.

327. Gazdag műsort állított össze az elkövetkező idényre a Kultúregyesület szépművészeti és közművelődési szakosztálya. = V, 1941. szept. 25. 3. p.
A szépművészeti szakosztály elnökeként ismertette a szakosztály feladatait, elképzeléseit.

328. A Kultúregyesület Múzeumának képtárát vasi vonatkozású festményekkel népesítik be. A Szépművészeti Múzeum anyagából minden évben rendeznek Szombathelyen kiállítást. = V, 1941. okt. 23. 4. p.
Terveiről.

329. Az 1900 éves város a rádióban. Az egész ország figyelme Szombathely felé fordult a tegnapi "Rádiónap" alkalmával. = V, 1943. jún. 10. 3. p.
A Paragvári utcán levő tüzérlaktanya építészeti stílusáról beszélt a rádióban.

330. Vasi notesz. Tóth János dr. városi műszaki tanácsnok, múzeumi őr fáradozásának eredményeképpen értékes szoborral gyarapodott a Szombathelyi Múzeum iparművészeti osztálya. = V, 1943. okt. 3. 3. p.
A szobor Vastag György szobrászművész alkotása, a herendi porcelángyárban készült.

331. BÁRDOSI NÉMETH János: Ceruzasorok Egry Józsefről. = Jelenkor, 1964. 7. sz. 664-666. p.
Bárdosi Németh János, Tóth János és Egry József baráti kapcsolatáról.

332. Szerdán véget értek a Vas megyei Műszaki Hetek. Jobb alapokkal a jövőbe. = VN, 1972. okt. 26. 1. p.
A VASITERV meghívottjaként író-olvasó találkozón vett részt október 24-én.

2.6 POLITIKAI ÜTKÖZTETÉSÉRŐL

333. A "Magyar Közösség" szombathelyi vezetői. Újabb részletek az összeesküvők szombathelyi kapcsolatairól és a "Magyar Közösség" céljáról. = SzVm, 1947. jún. 26. 1., 2. p.
Többek között neve is szerepel az összeesküvők között.

334. Az "ötletes" Gaál főmérnök, meg Tóth tanácsnok, aki előlépett. Még néhány jellemző adat a "Magyar Közösség" szombathelyi vezetőiről. = SzVm, 1947. febr. 2. 5. p.
Reakciós szelleméről.

335. Fegyelmi eljárás dr. Tóth János és Gaál László ellen. = ÚjV, 1947. febr. 12. 2. p.
Összeesküvésben való részvétel miatt őrizetbe vették.

336. Tóth János dr. volt városi műszaki tanácsnokot átadták a népügyészségnek. 24 minisztériumi tisztviselő az összeesküvés újabb csoportjában. = V, 1947. márc. 7. 3. p.
Köztársaságellenes összeesküvés vádjával.

337. A szombathelyi összeesküvők a népügyészségen. = SzVm, 1947. márc. 11. 1. p.
A korábbi híradások egy másik, azonos nevű mérnökről szóltak. Tóth János szombathelyi mérnököt most adták át a népügyészségnek.

338. Őrizetbe vették és átadták a népügyészségnek az összeesküvés dunántúli vezetőit. Magyar közösségi tagavatás a székesfehérvári püspöki palotában. Röpcédulaterjesztés, titkos összejövetelek, uszítás a beszolgáltatás ellen. = Szabad Nép, 1947. márc. 11. 1-2. p.

A letartóztatottak között van: vád ellene, hogy 1937 óta tagja a Magyar Közösségnek, egyik alapítója a Keresztény Nemzeti Ligának, az MK egyik fedőszervének, tevékenyen részt vett a Döbrössy-féle közokiratha-misításban.

339. Az összeesküvő műszaki tanácsos visszaéléseire is fény derült a városháza bontási munkálatainál. = SzVm, 1947. márc. 15. 5. p.
Visszaéléseiről a városháza bontási munkáinál.

340. Bővítik az Emberbaráti kórházat és ezt az alkalmat a reakció bővítésére szeretné felhasználni Tóth János volt városi főmérnök. = Vm, 1948. júl. 13. 3. p.

3. ÉRTÉKELÉSEK, INTERJÚK, MÉLTATÁSOK

341. FEHÉR Károly: Szombathely 1777-1927. Jubiláris emlékalbum. Szhely., Pannónia Sajtóvállalat rt. 1927. 272, LXXII p.
162. p.: Képzőművészeti tevékenységéről.

342. TÓTH János. = Vasmegyei fejek. Szerk. és kiad. Halász Imre. Szhely., Tóth Alajos ny. 1930. 398 p.
69. p.: Életrajzi adatai; fénykép.

343. MARÉK Antal: Dunántúli lírikusok. = VSz, 1938. 4. sz. 245-255. p.
Költészetéről: 254-255. p.

344. KÖRNYEI Elek: A népi építészet szolgálatában. Találkozás Göcsej és Őrség tudós kutatójával. = MNemz, 1973. aug. 8. 5. p.
A műszaki tudományok doktora címet nyerte el; munkásságának ismertetése.

345. BUNI Géza: Építőművészeink is ihletést kapnak. Beszélgetés dr. Tóth Jánossal. = ZHírlap, 1973. okt. 7. 7. p.

346. A Tudományos Minősítő Bizottság hírei. Új doktorok és kandidátusok. = Magyar Tudomány, 1974. 3. sz. 182-184. p.
182. p.: A műszaki (építészeti) tudományok doktorává nyilvánították.
Ld. 77. tételt!

347. G[ILYÉN] N[ándor]: Dr. Tóth János 75 éves. = Magyar Építőművészet, 1975. 1. sz. 63. p.

348. DEGRÉ Alajos: Tóth János emlékére. = ZHírlap, 1978. okt. 15. 8. p.
Nekrológ.

349. Zalai Tóth János. = Új Tükör, 1978. 42. sz. 43. p.
Nekrológ.

350. HECKENAST János: Emlékezés Tóth Jánosra. = VN, 1978. okt. 18. 5. p.

351. BIRÓ Friderika: Tóth János (1900-1978.) = Életünk, 1979. 7. sz. 562-564. p.
Ua. = Ház és ember. Szerk. Kecskés Péter, Szentendre, NPI, 1980. 175-176. p.

352. MENDELE Ferenc: Búcsú dr. Tóth Jánostól. 1899-1978. = Műemlékvédelem, 1979. 1. sz. 79. p.
Nekrológ.

353. NAGY Elemér: Tóth János 1899-1978. = Magyar Építőművészet, 1979. 1. sz. 56. p.
Nekrológ.

354. Kós Károly vallomásai. Levelek Zalai Tóth Jánoshoz, Kolozsvár, 1974. XI. 10., 1975. I. 1., 1975. VIII. 1. = Új Tükör, 1980. jún. 27. 21. p.
Hozzászólások:
- SZEKÉR Ernő. = Uo., 1980. febr. 17. 45. p.
- BÁRDOSI NÉMETH János. = Uo., 1980. ápr. 20. 45. p.

355. Tóth János. = Magyar néprajzi lexikon. Főszerk. Ortutay Gyula. Bp., Akad. Kiadó.
5. köt. Sz-Zs. 1982. 327. p.

356. BÁRDOSI János: Dr. Tóth Jánosra emlékezünk. = Savaria. A Vas megyei múzeumok értesítője. 13-14. köt. Szerk. Bándi Gábor. Szhely., Vas m. Múz. Ig., 1983. 295-303. p.

357. GONDA György: Tóth János emlékezete. = VSz., 1993. 3. sz. 453-456. p.
Elhangzott Őriszentpéteren 1993. június 4-én.

358. HECKENAST János: Magyarul építeni (1., 2.) Emlékezés a főmunkatársra. = VN, 1993. szept. 17. 7. p., szept. 18. 7. p.

359. NÉMETH József: Nevezetes zalaiak. Kiállítás Zalaegerszegen a Göcseji Múzeumban 1993. szeptember-október. Kiad. a Göcseji Múzeum, Zalaegerszeg, 1993. 68p.
54. p. Életrajz.

360. NÉMETHY Mária: Emléktáblát állítanak Szombathely egykori főmérnökének. Gazdagították a várost. = VN, 1993. okt. 21. 1. p.
Emléktáblát állított a Szombathelyi Szépítő Egyesület október 20-án, a Kálvária utca 44. szám alatt, volt lakóházán.

361. Tóth János. = Zalai életrajzi lexikon. Szerk. Gyimesi Endre. Zalaegerszeg, kiad. a Zala Megyei Önkormányzati Közgyűlés, 1994. 293-294. p.
Ua. 2. jav., bőv. kiad. 1997. 196. p.

362. Tóth János. = Magyar életrajzi lexikon. Főszerk. Kenyeres Ágnes. 4. köt. Bp., Akad. K., 1994. 910. p.

363. DALA József: Sághegyi pincék - képeken. = Új Kemenesalja, 1998. szept. 24. 13. p.
A Sághegyen lévő pincékkel foglalkozó írásáról is.
Ld. 31. tételt!

364. NÉMETH József: Emlékezés Tóth Jánosra, a népi építészet kutatójára. = Honismeret, 1999. 3. sz. 109-110. p.
Szombathelyi működéséről is, fényképével.

365. CSÁK Zsófia: Szombathely város díszpolgári oklevele 1926-ból. "Díszpolgára vagyok ennek a városnak - apródja akarok lenni ennek a királynőnek" - Vass József dr. = VHHK, 1999. 2. sz. 66-80. p.
A városháza átépítéséről, tervezői munkájáról, az átalakítást megörökítő emléktábla szövegének közlése: "Átalakította és a volt színházi résszel, meg a második emelettel kibővítette a város közönségének 1926. évben, Kiskos István polgármestersége idején Niessner Aladár műszaki tanácsnok és Tóth János főmérnök tervei szerint."
Ld. 182-205. tételeket!

RÖVIDÍTÉSEK JEGYZÉKE

Akad. K.	= Akadémiai Kiadó
BDMK	= Berzsenyi Dániel Megyei Könyvtár
Bp.	= Budapest
bőv.	= bővített
Dsz	= Dunántúli Szemle
Ethn	= Ethnográfia
fol.	= folio
ism.	= ismertetés, ismertette
jav.	= javított
Képzőműv. Szakosztály	= Képzőművészeti Szakosztály
kiad.	= kiadta, kiadó
Kir.M.Egyetemi Nyomda	= Királyi Magyar Egyetemi Nyomda
klny.	= különlenyomat
köt.	= kötet
ld.	= lásd
lev.	= levél
mell.	= melléklet
MNemz	= Magyar Nemzet
ny.	= nyomda
Nym	= Nyugatmagyarország
p.	= pagina
r.	= rész
SHírlap	= Soproni Hírlap
sz.	= szám
szerk.	= szerkesztő, szerkesztette
Szhely	= Szombathely
SzVm	= Szabad Vasmegye
t.	= tábla

ua.	= ugyanaz
Új Svm	= Új Sopronvármegye
ÚjV	= Új Vasvármegye
V	= Vasvármegye
Városép.Terv.Váll.	= Városépítési Tervező Vállalat
Vas m. Múz. Ig	= Vas megyei Múzeumok Igazgatósága
VB.	= Végrehajtó Bizottság
VHHK	= Vasi Honismereti és Helytörténeti Közlemények
Vm	= Vasmegye
VN	= Vas Népe
Vsz	= Vasi Szemle
ZHírlap	= Zalai Hírlap

NÉVMUTATÓ

AGGHÁZY Mária 51
ANDOR Béla 120-125
ANTALFFY Gyula 78

BALASSA M. Iván 280
BÁN Attila 51
BÁNDI Gábor 356
BARABÁS Jenő 65, 80
BÁRDOSI János 56, 64, 65, 276, 356
BÁRDOSI NÉMETH János 331, 354
BARTUCZ Lajos 41
BERCZELI ANZELM Károly 16
BERZENCZEY Domokos 2
BICZY Elemér 290
BIERBAUER Virgil 114, 295
BIRÓ Friderika 280, 351
BUNI Géza 345

CSABA József 50
CSÁK Zsófia 365
CSÉBI POGÁNY István 133
CSEH István 54, 56
CSORBA Tibor 98

DALA József 363
DÁM László 72
DEGRÉ Alajos 180, 348
DERCSÉNY Dezső 51, 54, 61, 67
DERKOVITS Gyula 17
DERKOVITS Gyuláné 17
DÜRER, Albrecht 282-288

EGRY József 69, 331
ENTZ Géza 54, 61, 67

FÁBIÁN Gyula 150, 175
FEHÉR Károly 341
FILEP Antal 56
FÜLÖP Elemér 307
FÜLÖP István 20

G. L. ld. GERŐ László
GAÁL László 334, 335
GÁLGA József 61
GÁYER Gyula 7
GAZDA Anikó 64
GEIST Henrik 290, 322
GERŐ László 72, 80
GILYÉN Nándor 80, 347
GONDA György 357
GYIMESI Endre 361

HAJNÓCZI Gábor 72, 80
HALÁSZ Imre 342
HÁRI Sándor 274, 275
HECKENAST János 350, 358
HERGÁR Viktor 9
HETYEI József 98

KALOTAY Ottó 307
KÁSZONYI László 310
KATHY Imre 56, 72
KECSKÉS Péter 280, 351
KENYERES Ágnes 362
KISKOS István 365
KISMARTONI GIAY Frigyes 36
KONTULY Béla 30
KÓS Károly 56, 354
KÖLLÖD András 46
KÖRNYEI Elek 344

KRISZTIN Ernő 288
KURATA C. 20
KURUCZ Albert 280

LOMOSCHITZ Károly 15

MAGYAR László 226-233
MARÉK Antal 343
MENDE C. 166
MENDELE Ferenc 64, 80, 352

NAGY Elemér 353
NAGY Gyula 62
NÉMETH József 359, 364
NÉMETH László, Sz. 176
NÉMETHY Mária 360
NÉVERY Aladár 183, 290, 322, 365
NIESSNER Aladár ld. NÉVERY Aladár
NÓGRÁDI Géza 50

OLTVÁNYI ARTINGER Imre 90
ORTUTAY Gyula 354

PÁLFY-BUDINSZKY Endre 9, 32
PÁLMA László 98
PAULOVICS István 37
PÁVEL Ágoston 287, 305
PINGVIN 146
POLGÁR István 310
POZSONYI Zoltán 56

RADNAI Rezső 154, 173
RADNÓTI KOVÁCS Árpád 90
RAJKI István ld. RUMI RAJKI István
RAUSCHER Miksa 302
RUMI RAJKI István 1, 6, 19, 36, 73, 158, 162, 165, 167, 168, 214, 233, 307

SÁNDOR István 78
SÁRKÖZI Zoltán 78
SCHMIDL Ferenc 79
SCHMIDT, Leopold 72
SIMON József 12
STORNO Miksa 162, 163
SZEKÉR Ernő 354
SZELÉNYI Lajos 17
SZELESTEY László 277
SZENTIMREY Lajos 164
SZENTMIHÁLYI Imre 53
SZEPESHÁZI Róbert 15
SZILY Kálmán 230

ÚJVÁRY Ede 122, 183, 184

VAJKAI Aurél 29, 55
VÁKÁR Tibor 179
VARGHA László 20, 27
VASS Béla 125, 266
VASS József 205, 365
VASTAG György 330
VISKI Károly 20
WÄLDER Gyula 169

FÖLDRAJZI MUTATÓ

Alföld 28

Balaton 14, 42, 75, 81
Budapest, Belváros 70
Bulgária 71

Debrecen 266

Erdély 326

Felső-Tiszavidék 80

Göcsej 53, 64, 77, 274-275, 277-279
Gősfa 46
Győr 264

Jugoszlávia 67

Kőszegvidék 25

Mezőkövesd 78

Nagykanizsa 43
Nagykúnság 27

Olad 234-245
Orosháza 62

Őrség 13, 72, 77

Perint 23
Prekmurje 47

Sághegy 31, 363
Sopron 158-168, 317-319

Szeged 9, 11, 32, 41, 113
Szentgál 55
Szigliget 49, 82
Szombathely 3-5, 10, 15, 33-35, 268, 269

Tilalmas 27

Velem 246-256
Vendvidék 325

TARTALOMJEGYZÉK

Bevezetés		5
Heckenast János: Tóth János		6
1.	Tóth János munkái	15
1.1	Tanulmányai, cikkei, könyvismertetései	15
1.2	Publikált képzőművészeti alkotásai	28
1.3	Költeményei	29
2.	Tóth Jánosról megjelent írások	31
2.1	Kiállítások (csoportos és önálló)	31
2.2	Építészmérnöki munkássága	40
2.21	A szombathelyi városháza átépítése	40
2.22	Bérházak, városmajor	44
2.23	Tűzoltó emlékmű	44
2.24	Magyar László emlékmű	46
2.25	Oladi kilátótorony	47
2.26	Velemi gyermeknyaraló	50
2.27	Színház	51
2.3	Városrendezési tevékenység	51
2.4	Falumúzeumok	53
2.5	Közéleti tevékenysége	54
2.6	Politikai ütköztetéséről	63
3.	Értékelések, interjúk	64
Rövidítésjegyzék		68
Névmutató		70
Földrajzi mutató		74

Illusztrációk a 17., 22., 30., 41., 48. és 57. oldalon találhatók.

MDK

Tóth János

festőművésznek kiállítása lesz a kecskeméti művelődési ház művészklubjában.

--:Képzőművészeti bemutatók.
Petőfi Népe. 1963.okt. 23

MDK

Tóth János

A Jáki templom c. műve. Repr.

Művészet, 1937. 7.sz. 64.l.

van köröskörül, majd megkondulnak a harangok a város felett, fekete varjak és hófehér sirályok keringenek a tornyok körül. A tenger messze, csodás mély kékjén világítanak a fel-felbukkanó ezüst-fehér csíkok, majd lebukik a nap a távoli horizonton, aranyvörös színt öntve a csillogó hullámokra. Bódító virágillatba burkolva szunnyad Wisby, hogy rövid idő múlva ismét teljesen ébren legyen.

Gotland szépsége azonban Wisby látogatásával még nincsen kimerítve. Kényelmes vonatokon és szerteágazó autóutakon a legszebb kirándulásokat tehetjük. Legalább 90 középkori templom fekszik elszórtan a sziget bensejében. Ezek között a XII. századi cisztercita kolostor-templom Romában, francia mintára épült. Általában egy rendszer szerint épültek, igen sok közülük most is használatban van. Ezek román alapon, gót formákat mutatnak, belül többnyire fehérre meszelve. Mindegyik gazdag kincseket rejteget: színes üvegablakokat, román keresztelő medencéket és szobrokat, belföldi évszázados szobrásziskolák termékeit, nagyszerű gazdag kapuzatokat. Tipikus a szentély és hosszhajó közti gerendán álló feszület mandorlával. A tudományos kutatások és ásatások nyomán (gazdag sírleletek, fegyverek és ékszerek) bebizonyították, hogy itt már 4000 évvel ezelőtt emberek éltek. Igen sokat nélkülözött és harcolt a sziget lakossága mindaddig, amíg a Hanza idejében virágzásának tetőfokát el nem érte.

Wisbyből könnyen eljuthatunk a szép Snäckgardsbadenba. Mesés a fürdőt környező tájkép. Meredek, réteges sziklák emelkednek ki a tengerből. Pompás kanyargó sétautakat találsz a parton, a hűs erdőségekben és végig a homokos strandon. Sós tengeri szellő vegyül itt kábító fenyőillattal. A modern szállodában élénk fürdőélet, tánc, zene járja. A 37 tornyú Wisbyből csillogó szárnyú sirályok jönnek vendégségbe ebbe az életvidám, nevető világba, hogy aztán ismét visszaszálljanak a közelben levő nyugodalmasabb, régmúltat visszaálmodó középkorba...

Felkérjük lapunk barátait, hogy az előfizetési díjakat a január 1.-iki számhoz csatolt postabefizetési lapon beküldeni szíveskedjenek.

KRÓNIKA

A közmunka tanács építésügyi szabályzat anketjének folytatólagos ülésén *Majorossy* Gyula a Mérnökegylet álláspontjaként a *traktus mélységek maximálását* kérte, *Fáy* Aladár az Egészségügyi Tanács képviseletében azt követelte, hogy *a lakás nagysága a bentlakók számához* viszonyuljon, minden személyre minimum 15 m^3 légtartalom és legalább 5 m^2 alapterület jusson. *Rainer* Károly a legkisebb lakás számára javasolt 35 m^2 területet 20—25 m^2-re óhajtja lszállítani, viszont a beköltözők számát korlátozni kell. *Harrer* Ferenc szerint *lakásinspektió* volna hivatva a közönséget lakás kultúrára szoktatni. *Kotsis* Iván dr. szerint *új lakásrendszerek* vannak most már kialakulóban. Igy egy nappali és több háló kamra a családok részére, a garzonlakás, a lakókonyhás szobalakás, melyek nagyságát előre megkötni nem szabad. *Schmitterer* Jenő szerint úgy kell a szabályzatot megalkotni, hogy az az építési kedvet, a tőkét, vissza ne riassza. *Münich* Aladár szerint más szabályzat kell a városon belül, hol a régihez kell alkalmazkodni és kívül a szabad területeken, ahol teljesen modern beépítések lehetségesek. K. *Császár* Ferenc szerint szakszerűen indokolt tervek és beadványok alapján az előírt beépítési módtól és helyiségméretektől is az engedélyező hatóság eltekinthet. *Jakab* Dezső a jövő építése emeletráépítés és nagylakások parcellázása lesz. Erre kell a figyelmet fordítani. Villanegyedekben az emeletenkint való max. 2 lakás előírás törlendő. Viszont a fatető helyett építettvasbeton tető kihasználása nagyobbítandó. *Wälder* Gyula több szabadságot kér. A jó lakás helyes elrendezéssel, jó szellőzéssel és világítással bírjon, csak a mélység fixírozandó. Dr. *Forbáth* Imre szerint egyes telkek körülépítése ellen van, viszont telektömbök létesítendők. *Warga* szerint sok, nagy udvarméreteket kell előírni, hogy az oldalszárnyak létesítése lehetetlen legyen. *Az utcára néző udvar a városképet károsan befolyásolja.* A beugrás még tűrhető, ha nem nagyobb, mint az utcára néző udvar szélessége. Ezt a szélességet az utca méretéhez kell viszonyítani, és nem az udvarához. *Rainer* Károly szóvá teszi a mély villa telkeket, ahol a lakástól csak bizonyos távolságra engedélyezné a 3.00 m szomszédtóli távot. *Sós* Aladár egyforma pincemélységeket sürget. *Majorossy* és *Harrer* azt kívánja, hogy a 600 és 300 öles teleknél nagyobb telekre se lehessen nagyobbat építeni, mint a 600 ill. 300 ölesre. *Warga* a hegyvidék részére szabadon álló épitést kíván. Ugyanitt a magasságok korlátozása fontos. *Majorossy* a *járdaszintnél mélyebb fekvésű udvarok* engedélyezését nemcsak megengedné, de még előnyösnek is tartja szellőzés, világítás és kihasználás szempontjából, csakis a csatorna szabná meg az udvarszín mélységét. *Rakovszky* Iván összefoglalta az előadottakat, melyeket az új szabályzatban fel fog használni.

Tavasszal felépitik a debreceni hősök mauzoleumát. Debrecen város országos pályázatot hirdetett a debreceni hősök temetőjében közel százezer pengő költséggel felépítendő Hősök Mauzoleumának megtervezésére. Az első díjat ifj. *Vass* Béla és *Tóth* János szombathelyi tervező mérnöknek, a második díjat *Lechner* Jenő budapesti műegyetemi tanárnak, a harmadik díjat pedig *Mirgay* László debreceni mérnöknek ítélte oda.

A kecskeméti vágóhíd tervpályázatánál első díj és harmadik díj: Hárs György, Králik László és Farkas Sándor közös terve, második díj: Tóbiás László terve. Megveszik Bereczk Sándor és Sárkány István tervét.

A Magyar Mérnök- és Épitész Egylet 1930/31. évi kispályázata. Tervezendő egy *zárt sorban épitendő előkertes családi lakóház.* A telek szélessége 7.50 méter, mélysége 35 méter. A szomszéd telkeken épített épületek tűzfalai az uccavonaltól 5 méternyire kezdődnek és 15 méternyire végződnek. Uccai oldal nyugat, kerti oldal kelet. A telek vízszintes. A családi házban elhelyezendő helyiségek a következők: előszoba, nappali és ebédlőszoba, konyha, kamra, cselédszoba, fürdőszoba, három hálószoba, 1 két ággyal, 2 egy-egy ággyal, tornác, pince, mosókonyha, szárítóhelyiség vagy padlás, központi fűtés. A hátsó kertbe akár a földszinten, akár az alagsorban átjáróról kell gondoskodni. Készítendő: minden emeletsor alaprajza 1:50 léptékben, a helyiségekbe a butorok is betervezendők, 1 metszet 2 homlokzat 1:50 léptékben, 1 helyszinrajz 1:200 léptékben kerttervvel együtt.

A pályatervek jeligével ellátva, jeligés levél kiséretében, zárt, lepecsételt csomagban pályaterv felirattal *április hó 15-én este 6 óráig* az Egylethez nyujtandók be.

A Városi Mérnökök Orsz. Szöv. melynek egy csoportját a székesfővárosi mérnöki képesítésü tisztviselők alkotják, igen érdekes memorandumot bocsájtott közre, mely a székesfőváros műszaki közigazgatásának reformjával foglalkozik. A memorandum azt kívánja, hogy a főváros műszaki igazgatása egy, az általános közigazgatásba szervesen beleilleszkedő, a *műszaki alpolgármester* központi vezetése és irányítása alatt álló ügyosztály-csoport keretébe illesztessék. Ez a csoport öt műszaki ügyosztályra tagozódna, nevezetesen: 1. a magasépítési;

2. az útépítési és vizépítési; 3. a városrendezési és magánépítési; 4. a közlekedési és 5. az üzemi s gépészeti ügyosztályokra. A székesfőváros minden műszaki ügye és problémája ez ügyosztályok egyikébe tartozna s ugyancsak sürgősen megalkotandó műszaki igazgatási szabályrendeletben lefektetendő irányelvek szerint nyerne elintézést.

Csonka Pál előadása a mérnökegyletben tudományos előadás volt, melyet megtarthatott volna a művelt világ bármely tudományos intézetében, oly nívós, érdekfeszítő és alapos felkészültségről tanuskodó volt. Valóban *Csonka* Pál ma a tudományos statika terén első helyen áll, amit fenti előadása fényesen bebizonyított. A *héjboltozat*, a modern vasbetonépítés legfrissebb vívmánya statikai meggondolások alapján fejlődött ki és ma már Németországban hatalmasabbnál hatalmasabb csarnokok épülnek szinte számba sem vehető támaszokkal. Előadó tudományos alapon világította meg az új építőrendszert a zsúfolásig megtelt terem hallgatóinak óvációja közben.

Dr. Viola Rezső székesfővárosi műsz. tanácsos a Mérnökegyletben „a városépítési tapasztalatok és műszaki igazgatás a külföldi nagyvárosokban" címmel tartott rendkívül tartalmas és értékes előadást. Előadó bejárta Európa legnagyobb világvárosait Berlint, Londont, Párist és Bécset és a technikus szemüvegén át vizsgálta a fejlődés ütemét és mikéntjét és igen fontos tapasztalatokhoz jutott Budapest szempontjából. *Berlin* specialitása az építési adminisztráció terén, a rendészeti felügyelet. Mintegy 700 mérnök áll e cél szolgálatában. (Mennyi ifjú mérnök találhatna e téren nálunk is alkalmazást! Szerk.) *London* műszaki adminisztrációja tökéletes, mely ott decentralizált. A kiépített autóalkalmas főútak bonyolítják le a forgalmat a kitűnő rendőrség közreműködésével; az építkezés a forgalmat nem zavarja. Az összes városszabályozási tervek úgy itt, mint az összes angol városokban rendelkezésre állanak. *Páris* műszaki adminisztrációja centrális, jól megszervezett hatósági ellenőrzéssel. *Bécs* adminisztrációja is elsőrangú, ahol polgármesteri hatáskörű műszaki ember irányítja a nagyszerű fejlődést. A nagylátókörű előadást *Jakabffy* Zoltán szakosztályi elnök méltatta és köszönte meg a hallgatóság nevében.

Az Országos Építőmesteri Kongresszuson elfogadott javaslatok A) Farkas Elek indítványára a Mérnöki Rendtartásra vonatkozólag kimondták:

1. A nagygyülés követeli, hogy a *Mérnöki Rendtartásról szóló 1923. évi XVII. t.-c. vétessék revizió alá* olyan értelemben, hogy a Mérnöki Kamarának tagja csak a tervezéssel, illetőleg mérnöki szellemi munkával hivatásszerüen és önállóan foglalkozó vagyis a szabad pályán működő mérnök lehessen.

2. Expressis verbis kimondandó, hogy köztisztviselők, valamint bármely ipart üzők semmi körülmények között sem vehetők fel a Kamara tagjai közé. A jelenleg tagsági joggal rendelkező ilyen mérnökök tagsági joga megszüntetendő.

3. Követeli a nagygyülés, hogy a a kamarának a mérnöki cím adományozására vonatkozó jogát szüntessék meg és ez továbbra is a Müegyetem részére tartassék fenn.

4. A nagygyülés kívánsága, hogy a Mérnöki Kamara minden olyan tevékenységtől eltiltassék, amelyel át akar csapni az ipar területére és veszélyeztetni akarja az ipar nyugalmát.

B) Fridrich .F Géza indítványára az építőipari törvénytervezetre vonatkozólag kimondták, hogy

1. A magyarországi építőmesterek országos nagygyülése megállapítja, hogy az építőipari törvénytervezettel kapcsolatban egyoldalról a Mérnöki Kamara, másoldalról a kőművesmesteri érdekeltség részéről a munkaköröket nem a tényleges képesítés tartalmának megfelelően akarják rendezni. Ezzel szemben az építőmesterek országos nagygyülése arra az álláspontra helyezkedik, hogy az építőiparosok munkaköre a képesítésüknek megfelelő keretek között állapítassék meg.

2. *Az építőmester képesítését a nagygyülés műegyetemi színvonalra kívánja emelni.*

3. Éppen ezért tiltakozik a nagygyülés az ellen, hogy a kulturmérnökök különbözeti vizsga nélkül az építőmesteri jogok, erdész, bányász, kohász, gépész és vegyészmérnökök pedig ugyancsak vizsga letétele nélkül a kőművesmesteri jogok birtokába léphessenek.

4. Kívánja a naggyülés, hogy a vizsgázott kőművesmesterek hatáskörét vizsgájuknak megfelelően az egyszerű szerkezetű földszintes házak és gazdasági épületekre határoltassék a jelenleg érvényben levő rendeletnek megfelelően mégis azzal a különbséggel, hogy a képesítésüket meghaladó emeletes házakkal kapcsolatos föld-, kőműves- és elhelyezőmunka vállalása és önálló végzése részükre még építőmester felügyelete alatt se engedtessék meg.

5. Állást foglal a nagygyülés az építőiparral kapcsolatos bármiféle munkafenntartási eszme ellen és kívánja, hogy az építőiparosok hatásköre minden részletében, valamint egyéb függő kérdések magában az *építőipari törvényben* szabályoztassanak.

6. Tiltakozik a nagygyülés az építési vállalkozói iparnak további fenntartása és *a részvénytársaságoknak magasépítés terén való működése* ellen.

7. Állást foglal az iparosság azon kívánsága és a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamarának azon előterjesztése ellen, hogy az ipartörvény 45. §-ában lefektetett általános érvényű munkaegyesítési elv kizárólag csak az építőmesterek rovására megsértessék, akkor, amikor képesítéssel nem bíró egyének gyári keretek között mindenféle kézművesipart szabadon üzhetnek, az építőmester pedig tanulmányai folyamán az építkezésekkel kapcsolatos összes iparosmunkákra nézve is képesítést nyer.

8. Tiltakozik továbbá a nagygyülés a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamarának azon törekvése ellen, hogy az *építőmesterek az ipartestületi tagsági kötelezettség alól kivétessenek.* — Ellenkezőleg határozottan kívánja, hogy az ország összes építőmesterei a Budapesti Építőmesterek Ipartestületébe való belépésre köteleztessenek. Egyidejüleg az iprtestület az építőmesteri szakmába vágó gyakorlat terén országos nyilvántartási, ellenőrzési és országos szakképviseleti joggal ruháztassék fel.

9. Kívánja a nagygyülés, hogy az építőmesteri vizsgálóbizottság az ügyvédi vizsgálóbizottságokhoz hasonlóan felerészben gyakorló építőmesterekből, egynegyedrészben építésztanárokból és egynegyedrészben a minisztérium által kiküldött biztosokból legyen összeállítva, s kívánja, hogy a vizsgálóbizottság úgy a Felsőépítőiparisколától, mint a Műegyetemtől teljesen függetleníttessék.

10. A felelősség kérdésében a nagygyülés a mai állapot fenntartását kívánja, amely mellett a tervezésért a tervező építész, a kivitelezésért pedig a végrehajtó iparost illesse felelősség és állástfoglal azon törekvés ellen, amely a tervező és kivitelező közé az ellenőrző hivatalos tényezőkön kívül még egy ellenőrző magánközeget kíván beiktatni a művezető mérnök személyében, mert az *újabb közeg beiktatása a már amúgy is költséges építkezés további megdrágítását eredményezi.*

Végül megbízza az országos nagygyülés a Budapesti Építőmesterek Ipartestületét, hogy a nagygyülés által fentiekben elfogadott elvek érvényre juttatása érdekében az *illetékes minisztériumoknál eljárjon.*

C) *Pintér* Oszkár javaslatát az új adómentességi törvényről elfogadták:

1. Haladéktalanul tétessenek meg a pénzügyi és műszaki előkészületek azon célból, hogy az állami, államvasúti és városi építkezések kora tavasszal megindíthatók legyenek, *de oly mértékben, hogy az építőiparosság azokból tényleg megfelelő foglalkoztatást nyerjen.*

2. Az országos nagygyülés megállapítja, hogy a családiház építkezésekre nyujtott kölcsön 10.67 százalékos törlesztéses kamatterhe olyan súlyos, hogy ily kölcsön a lakásépítő tevékenységnek komoly mértékben való előmozdítására nem alkal-

< Tóth János >
építész cikke

< > Alkalmazhatók-e a dunántúli magyar népi építészet elemei a balatonmenti nyaralók korszerű megtervezésében? Vasi Szemle 1937. 33—48. l. képekkel.

Tóth János
építész

rvd

Radnóti Kováts
Árpád: Tóth János
fametszetei.

Vasi Szemle
1937. 278. l.

1150 —

2400 —
~~240~~

441.64
~~451.64~~

71 —
27.73
~~1.62~~

Tóth János

ötvös, Debrecen

1537—

l.

Zoltán Debr. 38 l

m. kir. vallás- és közoktatásügyi minisztertől.

9/1940. szám.

A Műemlékek Orsz. Bizottsága tek. Elnökségének,

Hivatalból
zolgálati ügyben
j átalányozva.

Budapest,
IX. Hőgyes Endre-u.10.

Tóth Jakab

karsai származásu
könivesmester
1767. dec. nyert
polgárjogot Karsán

l.

Arch. Ért. 1916

214. l.

TÓTH J.

keramikus /Herend, 1960/

kócsagok /Herendi/ /Képpel/

Iparművészeti Muzeum Évkönyve, V. 1962. 43 l

Dr. Tóth J.

MDK

MÁV mérnök

A II. Világháboru alatt lerombolt hidak ujjáépitésén dolgozott.

78.o.

Dr. Mihailich Győző: A XIX. és XX. századbeli magyar hidépités története. Bp. 1960.

M. D. K.

TÓTH János épitész

Az 1959. évi Mezőgazdasági Kiállitás épitési pavillonja

Ernődy Attila épitész munkatársa.

Belsőépitész: Bajnay László

Repr.

Magyar Épitőművészet 1961. 6.sz. 28-29.l.

MDK

Tóth János, festö
Szombathely.

Titokzatos folyó. Olajf.

Turul-szálló. Kaposvár.- Berzsenyi Irodalmi és müvészeti Társaság dunántuli téli tárlata. 1933. dec. Kat.

Tóth János MDK

1931/32. a kecskeméti művésztelepen dolgozott

Képzőm. Főisk. Évk. 1931/32. 106.o.

Tóth János MDK

tervező mérnök

Tavasszal felépitik a debreceni hősök mauzoleumát
Épitő Ipar - Épitő Müvészet 1931. febr. 15. 23.o.

MDK

Tóth János

Gyenesdiás, temp.

Csatári dombok, "

Magyar Képirók kiáll. N.Szal. 1937. okt.

MDK

Tóth János

Balatoni alkonyat, temp.

Kilátás ablakomból, "

Magyar Képirók kiáll. N.Szal. 1937. okt.

351 -

szoló	R
zahegy	R
plő	R
véső	R

Tóth János NDK

épitész

A Kamara uj tagjai.

Magyar Mérnök és Épitész Egylet Közlönye 1925.
87.o.

MDK

Tóth János, ip.müv.

/Herend. Porc. müvészet./

Kutya.

OMIP.Társ. Dp. -müvészet az iparban. 1943. Uveg- és Fémkiáll. Kat. 2o.l.

Tóth János

Vargha László-Cseh István-Tóth János: Népi és ipari műemlékek védelme. Magyar Műemlékvédelem 1949-1959. - Bp, 1960. Akadémiai Kiadó

Irodalom tizenöt év műemlékvédelméhez Nógrád megyében /1954-1969/- Összeáll. Faller László
Műemlékvédelem, 1969. 4. sz, a hátsó borító belső oldalán.

dr. Tóth János

kezdeményezte Hollókő egységes műemléki védelmének megtervezését, ill. megvalósítását.

Műemlékvédelem, 1969. 4. sz., p. 206-207.

TÓTH János épitész M.Đ.K.

a Dunai Vasmü Hengermüvek üzemvezetőségi épületénél Wágner László munkatársa.

Épttésvezető: Sipiczky Ferenc, Kiss Miklós /1956-60/ repr.

Magyar Épitőmüvészet 1962/3. 27-29.l.

MDK

Tóth János főmérnök

Az épitőművészet és a képzőművészetekről is a Városépitésügyi Törvényalkotás c.könyvben.

Dr.F.G.: A városépités időszerü kérdései

Épitő Ipar - Épitő Művészet 1932 14.1.

TÓTH JÁNOS
keramikus XX. század

Iparművészeti Muzeum Évkönyve V. évf. 1962.
48. lap

Tóth Zoltán, festő

MOL

Tóth Zoltán festő. Művei értékei a Kiállítási magyar anyagának.

Péter Imre: Vasutas képzőművének nemzetközi kiállítása a Műcsarnokban

Népszabadság. Bp. 1960. aug. 5. 9. l

MDK

Tóth János dr.,Szalai. Szombathely.

Kilátás a Badacsonyról, vf.

Piccola Venezia, vf.

Szigligeti szőlők között, vf.

Szegedi Képzőműv. Egyes. kiáll. Hungária-szálló.
1943. okt.
8 l.

Debrecen /Hajdu/

Vöröshadsereg utja 9. Ház, eg
lyel, végig attikával, ezem k
müves rátét. Romantikus,

Debrecen V és MV. Bp. 1951, 1

MDK

Tóth János

A titokzatos folyó partján, vf.

M.Akv. és Paszt.festők Egyes. 11. kiáll. N.Szal.

1925. febr. 19 l.

MDK

Tóth János, VI.o.tan.

Cibakháza ,áll. ált. iskola.

16. Mi szeretnék lenni?.

Magy. Ifj. Képzöm. Kiáll. /VIT/ Gyermekrajzok.
Föv. Képtár. 1949 aug.16. -szept. 10. Kat.

M.D.K.

Tóth Fáros, kerámikus

herendi szobrai:

Toldi a bírával 230×450 mm porc.
" " " 175×300 " " "

É.M. Árjegyzék. Herendi porcelán szobrok és dombormüvek. Bp. 1959. 21.old.

M.D.K.

Tóth János, kerámikus

Herendi szobra:

Hortobáppi csikós 250x230 mm

É.M. Árjegyzék. Herendi porcelán szobrok és domborművek. Bp. 1959. 20.old.

Tóth János
faredas 1815

l.

Mihalik Miklósbott
51 l.

Tót Zankó

ötvös inas.

Mestere Krompholcz Matjás Kassai Hegödött 1679. márc. 6. Apja Tót Mészáros János.

Mihalik József. Kassaváros ötvösseinek története. Bpest 1900. 323 l.

Polgári Tanács

ülése

XVIII. 27.

Toth János (Hans Thott)

Otvös Kassa XVI 2

Svéd

Moszo 13 l

Jelentem, hogy .....

távolmaradását.

Tudomásul vette:

.....

az osztályfőnök aláírása.

Engedély

.....

a műhelyfőnök vag
aláírá

8. sorsz. Műhelyi minta. —

Tóth (Csiszár) János

győri polgár
1617-ben háza volt a
győri Szt. Miksa-utcában,
a Szt. Mátyás-utcában, a
bástyasoron, melyet a káptalantól vett.
Sz. Erzsébet utcai házat
1617 előtt eladta Szabó Miklós
győri polgárnak

Vill Győr

141. l. 144. l.

158. l. 160. l. 161, 162. l.

Tóth János

1925 febr. – M Akv Pf Egy kiáll. Nemzeti Szalonban

A titokzatos folyó partján (Firenze) vigf.

Horvát Árpád II. 61

Érkezett 1905 nov. 27.

1046/1905 sz. (Bpest 1905 nov. 22. 4601 sz. a.)

A v. és k. o. minisztér utasítása a póttartalékosok vehivá-
tása ovnaükoró plakátok kiragasztása ügyében. (Trattár-
ba. XI. 27.)

Tóth Tamás

1930/31 – 1931/32 I.
K. T.

Ferképzőmfoiskővk

141. l.

Tóth János

ácsm. 1842

l.

Balogh Katalin

142. l.

Római zsoldos Katonaság V. 248.

Tóth János
debreceni ács
7826. Kaba
Bal Hel 132. l
45. l.

Tóth János

Tóth János művészi lámpaernyőkészitő, Stilus csillárkeresk., IV. Kossuth Lajos-u. 1. 188-269

Bptávb 1940 szept.

Bibliothek der Universität Wien
Zeitschriftenlesesaal
Fachbereich 1 130-141

Tóth János

vézmetsző?

„Mc. Tóth János 1837"

Veszprém képe.

Rómer Flóris hagy. XIV. cs.

HELYSZÁM: Kirlapszekrény
SZAK: Filológia.
DOSKAR FERENC KÖNYVTÁRA
LÁSZLÓ FÉLE PAPÍRGYÁR TEK
TÖRV. VÉDVE

Tóth

T. 10. *János*, festő és rézmetsző a XIX. sz. első felében Szekszárdon. 1837-ből ismeretes tőle Veszprém város rézmetszetű képe, 1838. kifestette a bácsi templomot s ugyanakkor lerajzolta a bácsi vár romjait.

K. f. II. 545 l

		Kikiáltási ár pengőben
1356.	ELEFÁNT. Ébenfa. India	16
1357.	VÁZA. Sokszínű porcellán. Kína. 2 drb. (Egyik repedt) . .	50
1358.	ISMERETLEN KÍNAI FESTŐ. Előkelő kínai nő és férfi. Rizspapírra festett vízfestmény. Kína. (Hibás)	15
1359.	HAMUTÁLACSKA. Bronz, rekeszzománcdísszel. Japán	3

Tóth János

szegszárdi festész.

Midőn 1838-ban a bácsi szent-
egyházat festette, lerajzolta a ba-
csi vár rég omladványait is.
Nevét ez alkalomból rá is írta
egyik első emeleti (del-nyugatra eső)
ablakra falára s innen mentette
meg az, egyeszettől az alábbi
mű szerzője.

Balogh György A bácsi r. K.
plébánia szár éves emléke
Esztergom 1867. 17. l.
(Külön nyomat a Magyar Sion-
ból)

Tóth Tários

festő

bird

K Rima 1882. 10 l.

..... nevü munkás igazolta

a müvezető aláírása.

élyezem:

vagy helyettesének
láírása.

— Endrényi Imre, Szeged.

<Tóth János> cikk
épitész

( ) Szombathely város-
esztétikai problémái.
Vasi Szemle 1934.
248-258 l.

< Tóth János >

épitész ukk

( ) Így épit a vasi nép.

Vasi Hemle

1938 56 és kv. ll.

Képekkel és szerző fametszetéivel

113 és kv. ll. 133. l. ig.

Képekkel és szerző fametszetéivel.

193 — 208. l. képekkel és műszaki rajzokkal

276 — 291. l. képekkel és műszaki rajzokkal és szerző fametszetéivel

Tóth János

Említve

Péter Imre: A vasutas képzőmű-vészek országos kiállítása
Népművelés, Bp. 1970. sept.
45. l.

Dr. Tóth János

résztvett a Szentendrei Szabadtéri Néprajzi Muzeum meghivásos tervpályázatának I. ütemén.

Vargha László: Szentendrei Szabadtéri Néprajzi Muzeum tervpályázata, 1967. - Magyar Építőművészet, 1968. 5.sz. 12-17. l.

dr. Tóth János

szombathelyi építészi működését (városi főmérnök, műnaki tanácsos) említi:

Szende László: Szubjektiv észrevételek egyszubjektiv városmonográfiához. Magyar Építőművészet, 1968.5.sz. 61-62. 1.

Tóth János, építész, grafikus M.D.K.

nevét az első szombathelyi Derkovits-kiállítással kapcsolatban említi a szerző, kicsudve mint a Szent Mihály-cék elnökének a kiállítás és főleg Derkovits művei körüli lelkes, agitáló, szervező munkájának érdemeit és közölve idevágó vázainak és levélváltásainak részleteit. Ezen a kiállításon saját műveivel is szerepelt. [Személyes ismeretségem révén közölhetem, h. sokoldalú érdeklődésén és tevékenységén-számos néprajzi vonatkozású cikke, könyve, egy verses kötetén-kívül, az 50-es évek elején akvarelljeiből és rajzaiból önálló kiállítása volt a Nemzeti Szalonban. Bué.]

Szelényi Lajos: Adalékok az első szombathelyi Derkovits-kiállításhoz

Müvészettörténeti Értesitő, Bp.1967.XVI.évf.2.sz.

130-131.old.

Tóth János MDK

Tokaji szobám, olf.

Parkban, olf.

Ujfehértói táj, olf.

Mücsarnok 1960. Képző- és Diszitőművészeti körök kiáll.

Tóth János

Temperaképekkel vezetel a Magyar Képírók Társasága kiállításán a Nemzeti Szalonban

Lyság 1937 X. 30

Tóth János

Szerepel a magyar Képírók

kiállításán a Nemzeti

Szalonban

Nemzeti Ujság 1937 X. 31

Tóth János MDK

Kazalrakók, olf.

Rákosrendezői gurító, olf.

Műcsarnok 1960. Vasutasok V. Nemzetk. Képzőm. Kiáll.

Tóth János főkalauz MDK

Tokaji szobám, olf.

Parkban, olf.

Ujfehértói táj, olf.

Mücsarnok 196o.Vasutasok V. Nemzetk.Képzőm. Kiáll.

Tóth János MDK

Kazalrakók, olf.

Rákosrendezői gurító, olf.

Műcsarnok 1960. Képző- és Iparművészeti körök kiáll.

M.D.K.

Tóth János

cipészsegéd

1949-ben a Tokaji Dolgozók Képzőművész Iskolájának hallgatója volt.

Képzőművészeti élet a felszabadulás után 417.l.

A MŰVÉSZETTÖRTÉNETI DOK. KÖZPONT FORRÁSKIADVÁNYAI II

Bp. 1965.

M.D.K.

Tóth / ?/ János, csapóm.

A veszprémi csapókék ifjú társaág cserépkorsója. Feliratból:"...Tóth / ?/ János Uraknak Bejáró Mesterségiben... Kovats Istvan készitette 1827-ben. L.40.kéj Veszprémi Bakony Múz.Lsz.C-24.Függelék: 52. 196 .o.

Nagybákay Péter: Veszprémi és Veszprém megyei céhkorsók. 139.o.

A Veszprém Megyei Múzeumok Közleményei.4.1965.Veszprém Kiadja a Veszprém Megyei Múzeumok Igazgatósága, Veszpré

Tóth János
szobrász

M.D.Y

„Kohán György"
(repr.)

A belső címlapon
Művészet, 1968. július –

Tóth János

Realistikus szobrait porcelánba öntötték 1953–56 évelben.

Molnár Lajló, Herendi porcelánszobrok, Vesprém

13 l

Tóth János

festőművész

Téli Kiállitás - Műcsarnokban - képével szerepel.

Esti Kurir
1934.1.14.

Tóth János

festőművész

Téli tájlat - Műcsarnokban - Művével szerepel.

Nemzeti Ujság
1934.I.13.

MDK.

V.T.th János

Kiállitási hir

Vas Népe 1966 dec.2.

Tóth János

festőművész

Esterházy Móric gróf a Balatont legjellegzetesebben ábrázoló akvarell-festményre 500 pengős pályadíjat tűzött ki s a pályázat lebonyolítására a Balatoni Társaságot kérte fel. A kitűzött díjért pályaművét beküldötte.-

Ujság
1935.VI.16.

Tóth János

Szombathelyi egyházművészeti kiállításon neve szerepelt.

PH. 930.IV.k.

en								
Le a bevételt... ...								
Kifizetendő összeg								

30. sorsz. Könyv. minta. — Pallas nyomda, Buda

tály :

A fizetés $\frac{\text{készpénzben}}{\text{cheque kibocsátásával}}$ megtörtént

19 ..... cheque száma .....

A főpénztár:

.....

TÓTH János lakatos. Egerben 1827-ben a belvárosban, majd ugyanekkor a külvárosban irnak össze egy Tóth Jánosnevü lakatost. Ugyanezzel a névvel találkozunk 1837-45 között a városi adókönyvekben.

A Hevesmegyei Topográfia adatgyüjtéséből. Voit.

Tóth János

rajztanár Nagykőrös

és Halas

[Művészi Ipar]

1891. II. f

	Korona
575—576. JAPÁNKÉP, két darab	—
577. KANNA, fedővel, biedermeier Schlaggenwald	—
578 JUHÁSZ: Gabelsberger-plakett	—
579. BERÁN: Ebers-plakett . . .	—
580. PATZÓ: Schlosser-plakett .	—
581. JAUNER: Erdőgazdasági plakett	—
582—600. BAYROS Ferenc marquis: Eredeti aquarellek, rajzok és exlibrisek	—
601. AKVARELL, Szent-Borbálát ábrázolja	45
602. VÁZA, keleti.	40
603. SZOBOR, vaddisznót ábrázol .	110
604. KANNA, zöld levéldisszel . .	25
605. KANNA, Bécs, rózsadisszel .	45
606. DOBOZ, fayence	20
607—608. KANNA, Klösterle, két darab, darabja	40
609. DOBOZ, Potschappel	40
610. KANNA, Bécs	45
611. PORCELLÁNDOBOZ . . .	25
612. CSÉSZE, Bécs	65
613. KANNA	70
614—616. ÜVEGTÁRGYAK, da-	

Tóth János

rajztanár

Mezőtúr 1874-76

f.

Faragó Bálint:

A mezőtúri ref. egyház

története 1530-1917-ig.

Mezőtúr, é. n. 232. l.

, arczélben és sima karimájú
va. Arcza és bajusza leberet-
ajtott gallérú köntöst visel.
G R · VNGARIE · ET · BOHEMI«.
s Csehország összehajló czí-

cm. — Lelt. sz. 975. — Vétetett
K-án (392–905). — Kifizettetett
oltatott 1905 május 15-én (508–
áhagyta az 1905 november 30-iki
5–905).

Tóth János

1871/72

Ferképzőintézeti könyvtár
141. l.

< Tóth János >

rajzbanár ?

művei

1/ A középkori román
építészet Magyarorszá-
gon

2/ A középkori csúcs-
íves építészet Magyar-
országon

3/ A népiskolai rajz-
tanítás módszerta-
na.

Könyomatban
jelentek meg.

Mihalik Jozsef: Kassa város ötvösségének

tört. III. 74, 75.

< Tóth János >

nombathelyi épitész
citske

( ) Falusi épületek
fejlődése a nyugati
végeken. V. Szaba-
donálló gazdasasági
épületek fejlődése.
(Az alcímek elha-
gyandók!)

Dunántuli Szemle

1941. 273 — 277. l.

műszaki rajzokkal
306 — 313. l. képekkel
és műszaki rajzokkal

1.– 23.11.

Méaux
J. Carro
1865

dr. TÓTH János/

Szombathely városi főmérnöke volt

Brenner János:Szombathgely város sópitéstörténete a XX. század második felétől az első világháboruig. Bp., 1959. /az Épités- és közlekedéstud. közlemányekből./

/188

Tóth János
feinghépén

M.D.Y.

Tóth János feinghépette az „Ellopták a vitaminomat" és az „Elegiáját"

szkózoltán: A feinhép és a képzőművészet
Művészet, 1968. október - 14 lap.

M.D.K.

Tóth János, lakatos

Egerben az 1827-évi általános iparos összeírás alkalmával a Külvárosban lakik. 1837-45. közötti városi adókönyvekben előfordul egy hasonló nevű lakatos.

Heves megye müemlékei I. irta Voit Pál,
Magyarország müemléki topográfiája VII.köt.
Szerk.: Dercsényi Dezsö.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó, 413. old.

M.D.K.

Tóth János, asztalos m.

Veszprémi mester. Remekrajz: kétajtós szekrény. 1803.
Fekete repr. 273.kép.253.o.

Batári Ferenc: XIX. századi veszprémi asztalosok.
1963

M.D.K.

Fóth János ,asztalos m.

Veszprémi mester.1808.IV.2.remekrajz:kétajtós szekrény,tusrajz.Bakonyi Múz.Veszprém.273.kép.253.o.
1828 fél évet segéd nélkül dolgozik.1829-30-ban portio tartozása 2.34.Ft.1831-32-ben 1.16 Ft.1832-33 ban 2.30.Ft.

Batári Ferenc:XIX.századi veszprémi asztalosok.
254.o.

A Veszprém Megyei Múzeumok Közleményei.I.Veszprém.
1963

TÓTH János egri ácslegény. Egerben 1752-ben Wildinger Illés ácsmester segédjeként szerepel, majd 1761-ben az egri adóösszeirásban találkozunk hasonló nevü áccsal.

A Hevesmegyei Topográfia adatgyüjtéséből. Voit.

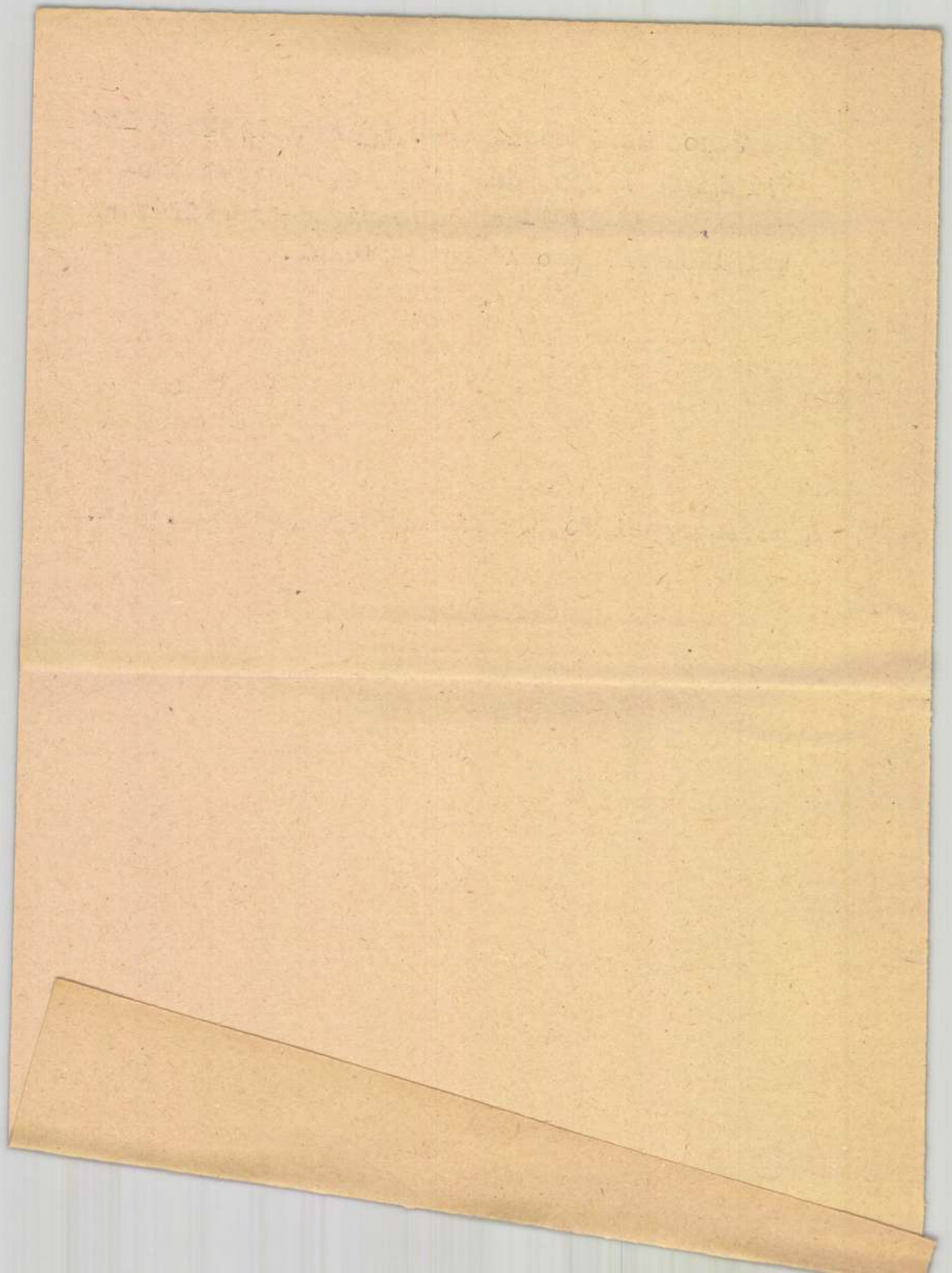

M.D.K.

Tóth János, ácslegény

Egerben 1752-ben Wildin-
ger Illés ácsmester segédjeként
szerepel, majd 1761-ben egy hasonló
nevű ácsol vesznek lajstromba az
egri adóösszeírásban.

Heves megye műemlékei I. irta Voit Pál,
Magyarország műemléki topográfiája VII.köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó, 413. old.

TÓTH JÁNOS
építész Pápán 1956-57

Gerő László- Sedlmayr János: Pápa, 1959. 78. 1

MDK.

Tóth János

Festményét dijazták

Ganz Mávag 1965 ápr.2. lap -

Tóth János

herendi faragó MK

szerepelt a Jankovics Lajos kulturális szemle pályázati kiállitásán a veszprémi Bakonyi Muzeumban szeptember végén..

Koncz István: A művészet "hinterlandja".
Napló . 1963. okt. 6.

Tóth János épitész M.D.K.

Szekszárd ,Állami G azdaság üzemiei és központjának tervezésénél Callmeyer Ferenc épitész munkatársa Virág Józseffel.

tervezés éve:1960.

repr.

Magyar Épitőmüvészet 1963/3. 50-53.l.

Tóth Johann

Schlossermeister az 1786-ban épült győrújvárosi plébánia-templomon dolgozott. A templom már nem létezik.

Stenggör 38. l.

1770-ben Szegedről jott Györre s Érte felvételét, a győri magyar kovács-cehbe

u. o. 40. l.

1193	250	1245	1500	1298	200
1194	75	1246	2500	1299	200
1195	600	1247	2750	1300	200
1196	750	1248	250	1301	200
1197	100	1249	1750	1302	200
1198	75	1250	6000	1303	100
1199	300	1251	3000	1304	100
1200	200	1252	1500	1305	3250
1201	500	1253	1000	1306	500
1202	750	1254	1500	1307	500
1203	165	1255	4000	1308	2000
1204	2300	1256	2500	1309	500
1205	1900	1257	3000	1310	500
1206	3200	1258	1000	1311	500
1207	5150	1259	750	1312	250
1208	825	1260	1500	1313	750
1208a	1550	1261	2000	1314	1000
1209	1750	1262	1250	1315	1000
1210	1050	1263	2500	1316	4000
1211	650	1264	1500	1317	1250
1212	500	1265	1500	1318	3000
1213	2600	1266	500	1319	4000
1214	275	1267	750	1320	150
1215	600	1268	750	1321	250
1216	410	1269	3500	1322	1500
1217	410	1270	600	1323	3000
1218	250	1271	500	1324	2500
1219	500	1272	750	1325	1500
1220	500	1273	50	1326	2000

M.D.K.

Tóth Tamás, építész

terve megvétel-
ben részesült Pécs
városszabályozási
pályázatán.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1928. XLIX. évf.
ápr. 4. sz. 7 old.

MDK

Toth János

Akvarellel szerepelt a Műcsarnok 1934.évi téli tárlatán.

(m.v.): A Műcsarnok téli tárlata.

Nemzeti Ujság, 1934.Jan.13. 11.lap

MDK

Tóth János

Az 1930-31-es tanévben a kecskeméti művésztelepen dolgozott.

Képzőm.Főisk.Evk.1930-31. 69.l.

Tóth János épitész M.D.K.
IPARTERV

Gyógyszerkutató Intézet Bp. repr.

Társtervező: Wágner László, Magyar János.
Vörösmarty Kálmán

Magyar Epitőművészet 1966/2. 21-25.l.

Tóth János főkalauz

Tokaji nobani, olaj, 50 x 60 cm
Parkban " " " "
ujfehértói táj " 50 x 70.
Kazalrakók, " " " "
Rároszenderői gurító, olaj,
80 x 100 cm

Vasutasok 5. Nemzetközi Képzműv. Králl Bp. 1960.
Kat. nesk. Korács János

28.

Toth János

festő, részt vett a kiállításon, nevét korábbi kiállításokon jegyeztük meg

Péter Imre: Kiállítások művelődési házakban
A vasutas képzőművészek országos kiállítása

Népművelés 1970/9 45 old.

Tóth János

Banner Zoltán: "Csillagfaragók" c. könyvéről azonos cimmel ir Szepesi Attila, s ismerteti a könyvben foglalt müvészek neveit és egy-egy munkáját, idézve az irót: "megcsodálhatjuk Tóth János: "Sirkő egy motoros emlékére" c. domboritását."

Élet és Irodalom, Bp. 1972. aug. 26.
XVI. évf. 35. sz. lo. lap.

Tóth Ildikó

Mivei a Herendi Porcelángyár mintáiként

említve

Művészettörténeti Értesítő 1973/1 52.old

dr. Tóth János

és dr. Barabás Jenő tanulmánytervet
képített a Vasi falumuzeummal kapcsolatban.

Deresényi Dezső, Entz Géza, Hlavassy Pál,

Merényi Ferenc: Magyar műemlékvédelem
1969-70. Budapest 1972

4140

Tóth János

teroei alapjón állitották helyre a XIX sz.-i palaegerszegi parasztházakat.

Merényi F.: L'ultimo quatro di Secolo della Tutela dei Monumenti in Ungheria. Acta Historiae Artium, Bp. 1972. 1-2 sz.

641

Tóth János rajztanár,

Leninvárosban, a Derkovits Gyula Művelődési Központ képzőművész köre grouppe-kiállítása nov. második felében megnyílt, melyen alkotása szerepel.

Északmagyarország, 1973. dec. 4.

dr.TÓTH JÁNOS, müépitész

1935-ben,mint a szombathelyi mérnöki hivatal alkalmazot
ja, az 1923-as rossz rendezési tervet módositja-A külter
jes terjeszkedést meg kell előzni.-Az utcaterületeket
ingyenesen kell leadni,- Ott lehet utcát nyitni,ahol a la
kók vállalják a közmüvesitést.-Ezekre a város kölcsönt ad.
A város tartalékalapot létesit a belváros rendezésére.
28.old

KRUKENAST JÁNOS: Szombathely város rendezési terve
1.old

VASI SZEMLE, Helyismereti Évkönyv, XIX.évf. 1965
1.szám Szombathely, 1965

Tóth János

a szekszárdi szőlészeti üzem
építészeként emlétve

Magyar építészet 1945-70
219. old.

TÓTH JÁNOS, épitész

Szombathelyen a város hivatalos szervei egyre terebélyesedtek, ezért az 1925-26-ban végrehajtott bővítés során nem csak emeletet épitettek reá, de a szimház helyiségeit is hivatalokká épitet ék át Tóth János épitész tervei szerint. 45.old

HECKENAST JANOS: Előtanulmanyok az új Szombathelyi Varoshaza tervezéséhez 43.old

VASI SZEMLE, XXIV.évf. 1970, 1.szam, Szombathely

TÓTH JÁNOS, épitész

Szombathelyen 1936-ban elkészitette a belváros új szabályozási tervét-még a város rendezési törvény életbeléptetése előtt.. 333.old

HECKENAST JÁNOS: Szombathely város zöldterületei és zöldövezeti terve 321.old

VASI SZEMLE, XXII.évf. 3.szám, Szombathely

TÓTH JÁNOS, főmérnök,épitész

Szombathelyen 1934-ben a Szombathelyi Szépitő Egyesület 50.évfordulója emlékére felépitették az oladi dombon a kilátótornyot,melyet Tóth János tervezett. 332.old

HECKENAST JÁNOS: Szombathely város zöldterületei és zöldövezeti terve 321.old

VASI SZEMLE, XXII.évf. 3.szám, 1968. Szo,bathely

TÓTH JÁNOS, csizmadia

Márton Lajos abonyi birtokos elszámolásai.
1846-ban- -Az új taxások nevét, foglalkozását feljegyzi de bérüket nem. Itt szerepel Tóth János csizmadia is.
125.old.

BALOGH SÁNDOR: Egy abonyi köznemes gazdálkodása a reformkorban 107.old

STUDIA COMITATENSIA. Tanulmányok Pest Megye Múzeumaiból, 2.szám. Szentendre, 1973

dr. TÓTH JÁNOS, épitész

Szombathelyen 1930-ban befejezték a Ø Faludi Reálgimnázium épitését. Az előtte lévő Szabadságteret parkositották és később északi részén elhelyezték Magyar László utazó emlékművét, Rumi Rajki István szobrász és dr. Tóth János épitész közös alkotását. 332.old

Szombathely

HECKENAST JÁNOS: ~~Szombathely~~ város zöldterületei és zöldövezeti terve 321.old

VASI SZEMLE, XXII. évf, 3.szám, 1968. Szombathely

TÓTH JÁNOS, csutorásmester

A csutorások a fát nem vehették kereskedőtől. ezt büntették. "Anno 1815-dik die 23 dik July. Az ché...gyülést tartván...végeztetett, hogy ha valamely mester társunk kereskedőtől venne fát...elsőben megtaksáltatik négy forin pénzt fizet, ha pedig másodszor megtapasztaltatik 8 forin büntetése légyen. Akkor volt ord. cehm. Csertán Péter. Vitze Vetsei János, not: Tóth János". 252. old. 77. jegyz

BARTÓCZ JÓZSEF: A veszprémi csutorások 241. old

A Veszprém Megyei Muzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

TÓTH JÁNOS /Babai/, csutorásmester

A veszprémi csutorás mesterek névsora 1722-1891

123.-Tóth János/Babai/: Első adat 1792
Utolsó adat 1838
Remekel/beáll/ 1792
Vice-céhmester 1824
Bejáró mester 1823

Remekelt, meghalt, vicecéhmester 1827-ben is
260.old

BARTÓCZ JÓZSEF: A veszprémi csutorasok 241.old

A Veszprém Megyei Muzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

TÓTH JÁNOS, csutorásmester

A veszprémi csutorás mesterek névsora 1722-1891

124.-Tóth János: Első adat 1815
Utolsó adat 1881
Vice-céhmester 1863
Céhmester 1834
Notárius, jegyző 1817

Céhmester 1836.1842.-Vice-céhmester 1864.Not.még 7 éven át. 260.old.

BARTÓCZ JÓZSEF: A veszprémi csutorasok 241.old

A Veszprém Megyei Muzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

/Babai/TÓTH JÁNOS, csutorásmester

666. ----

A veszprémi csutorás mesterek névsora 1722-1891

123.-/Babai/Tóth János.-Első adat 1792

Utolsó adat 1838

Remekel/beáll/ 1792

Vice-céhmester 1824

Bejáró mester 1823

Remekelt, meghalt, Vice-céhmester 1827-ben is. 260.old

BARTÓCZ JÓZSEF: A veszprémi csutorások 241.old

A Veszprém Megyei Múzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

TÓTH JÁNOS, fafaragó

Iskolás korában tantárgy volt a kézimunka. Famunkákat és agyagmunkákat végeztek. Készítettek fából ásót, sütőlapátot, kis kazettát, mekynek oldalait fafiával vontak be. Famunkái mindig jól sikerültek. Ő Tóth József fafaragó népi iparművésznek volt az édesapja. 362.old

TÓTH TERÉZ: Tóth József fafaragó-egy bakonyi pásztor-élete és művészete 359.old

A Veszprém Megyei Muzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

TÓTH JÁNOS,fafaragó

Tóth józsef idősebb fia tehetségesen farag.Mintái formásak,tetszetősek.Faragása érett és kifinomult.Édesapám Tóth József,fafaragó népművész így mondja:-Jancinak ügyes keze van".-Irja Tóth József leánya Teréz. 373.old

TÓTH TERÉZ: Tóth József fafaragó-egy bakonyi pásztor-élete és művészete 359.old

A veszprém megyei muzeumok közleményei ,10. 1971
Veszprém, 1971

TÓTH JÁNOS, faragó

Tóth József, fafaragó, népművész fia. Kidolgozása igen hasonlit apjához. Virágmintáiban igen nagy a hasonlóság. A figurális diszitésü munkáknál könnyebb a megkülönböztetés. Az ő emberalakjai eltérnek a népi ábrazolástól. A képzőművészeti gimnáziumban eltöltött évek hatására ember alakjai képzőművészeti jelleget öltöttek. 373.old

TÓTH TERÉZ: Tóth József fafaragó-egy bakonyi pásztor-élete és müvészete 359.old

A Veszprém Megyei Muzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

TÓTH JÁNOS, fafaragó

Tóth József, fafaragó népmüvész fia. Gyerekkorában farago
A család faragványai között van egy doboz, amelyet 14 éve
korában ő készitett. Oldala virágos, teteje figurális diszü.
Apjához hasonlóan maga késziti el a kifaragandó tárgyakat is. Ő most 30 éves, szeret faragni, de többnyire csak diszdobozokat készit. Még fejlődhet. Remélhetőleg méltó folytatója lesz atyjának. 374.old

TÓTH TERÉZ: Tóth József fafaragó-egy bakonyi pásztorélete és müvészete 359.old

A Veszprém Megyei Muzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

Tóth János
leninvárosi rajztanár alkotásai
emlitésre méltók a Derkovits Gyula
Művelődési Központ képzőművész
körének kiállitásán.

A mester és tanítványai

Észak-Magyarország 1973/283 4old.

TÓTH JÁNOS, építészmérnök

A Vasi Szemle 1939.májusi számában Tóth vetette fel elő
ször a "Vasi Skanzen"gondolatát Szombathely egyik park
jában/a mai termálfürdő helyén/kivanta elhelyezni az ór
ségi,hegyhati,kemenesaljai,vendvidéki legszebb házakat
Ezeket a túlzsúfolt múzeum néprajzi anyagából ugy akar
ta berendezni,hogy minden tárgy a maga helyén,eredeti
funkciójában legyen. 46.old

BARDOSI JÁNOS: A Vasi múzeumfalu megnyitása 45.old

VASI SZEMLE, XXVIII.évf. 1974. 1.sz. Szombathely

TÓTH JÁNOS, fazekasmester

Vas megyében a vásározó fazekasok edényekkre több mázat kentek, engóbozták, díszitették azokat. Igy magasabb árat értek el a vásárokon. -Ilyen vásáozó fazekas volt Tóth János is Magyarszombatfán. 20.old

CZUCH DEZSŐ: Fazekasműhelyektől a Magyarszombatfai Keramiagyarig I. 12.old

VASI SZEMLE, Helyismereti Évkönyv, 1959. II. köt. Szombathely, 1959

TÓTH JÁNOS, fazekasmester

Vas megyében a vásározó fazekasok az edényekre több mázat kentek, engobozták, díszitették azokat. Igy nagyobb árat értek el a vásárokon. -Ilyen vásározó fazekas volt Tóth János is Velemérről. 19.old

CZUGH DEZSŐ: Fazekasmühelyektől a Magyarszombatfai Kerámiagyárig I. 12.old

VASI SZEMLE, Helyismereti évkönyv, 1959. II.köt. Szombathely, 1959

TÓTH JÁNOS, grafikus

Az Irott Kő, irodalmi és művészeti folyóirat belső diszi
téseit a helybeli/Szombathelyi/ grafikusok, főleg Tóth
János fametszetei diszitik. 112.o.a.

TUSKÉS TIBOR: Az "Irott kő" /1936-37/ 108.old

VASI SZEMLE, Helyismereti Évkönyv. 1963. II.köt.
Szombathely, 1963

Tóth János

nevét említik a Közmunkatanács 1945 utáni tevékenységében részt vevők között Granasztói Pál.

Még egyszer a Közmunkatanácsról.
Budapest, 1971. 5.sz. 10-12. l.

Tóth János

beszámolója a bulgáriai tanulmányútjáról

Műemlékvédelem . 1970. 1.sz. 46-49. 1.

Tóth János

Wagner László, Magyar János és Vojtovszky Kálmán tervezték a gyógyszerkutató intézet laboratóriumát.

Mezényi Ferenc: A magyar építészet 1867-1967. Budapest 1970.

1401

Tóth János
szobrán

A herendi porcelángyárban dolgozik.

dr. Sikota Győző: Herendi porcelán 86.
Műszaki Kiadó - 1970.

Tóth János

„Kanalasgímek" – porcelán 1957

/Herendi Múz./ Repr.

dr. Sikota Győző: Herendi porcelán 100
Műszaki kiad. 1970.

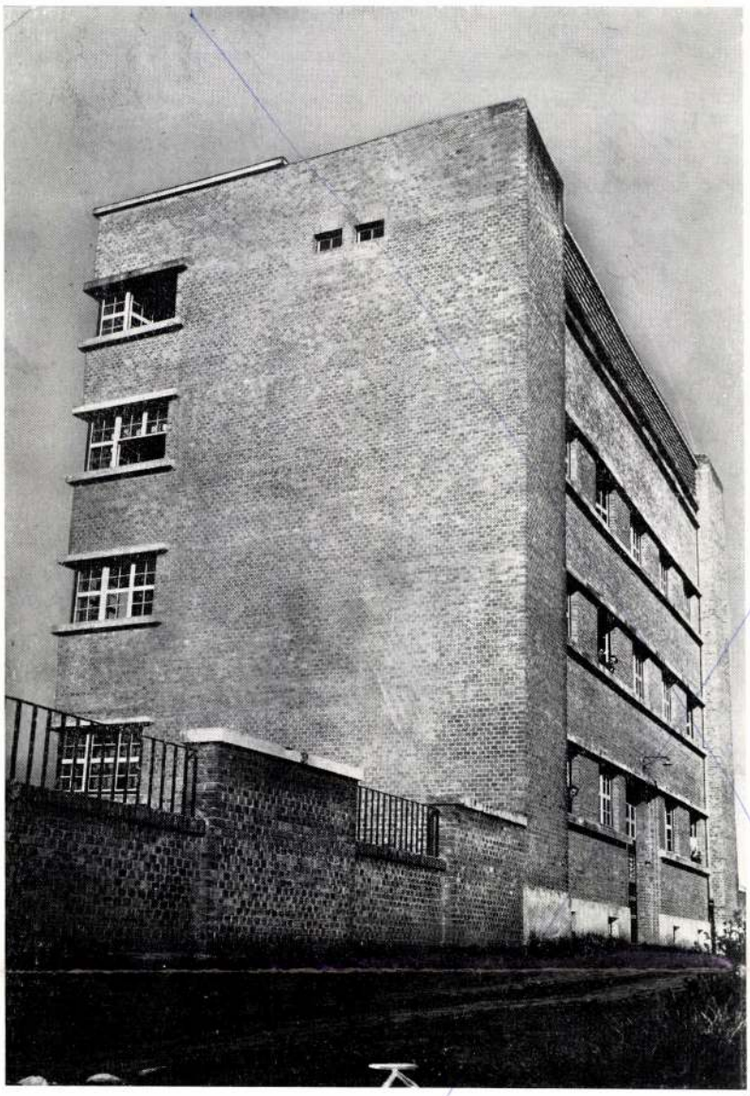

1

2

3

4

TÓTH JÁNOS

Magyar Építőművészet 1979/1

MÉSZ

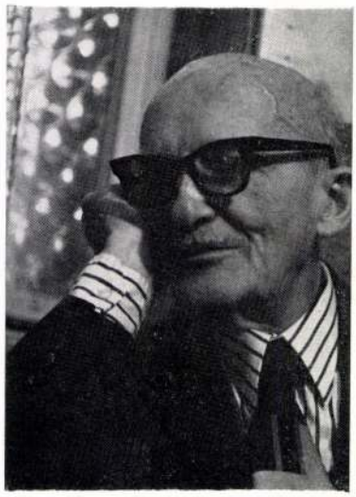

Dr. Tóth János
1899—1978

Szalafő, Pityerszer

Az arckép ifj. Nádasy László felvétele

Az utóbbi években már ritkábban találkoztunk vele, akkor is csak egy-egy kézszorításra. Ilyenkor mindig bizakodóan nézett ránk; mintha a jövőbe tekintett volna. Villogó szemüvege mögött szüntelen mosolygó szeméből annak a dunántúli tájnak, s annak a dunántúli népnek a derűje sugárzott, melyből elindult, melynek építészetéért szentelte egész életét és munkásságát.

Ha Nyugat-Magyarország felé indulunk, s elhagyjuk Veszprémet, majd elmarad mellettünk a szőlőskertek borította Somlóhegy, a Marcalon túl az út egyszerre kanyargósabbá válik. Ívelő nyárfasorok, kúszált üstökű fűzfák vezetnek. A távolban hosszú fehér falú majorsági épületek villannak fel, itt-ott magastetős, oromzatos házsorok hívogatnak. A falvakban rend, tisztaság, tágasság, nyugalom. Öblös tornácok, magas homlokzatok, a kerítések mögött délceg fenyők, fényes bukszusok.

Távolabb finom ívelésű dombhátak mint a Kemenes, sárgálló lapály hátterében sötéten kékellő tető: a Ság. *Vasi táj*. Ha délre fordulunk a lankák egyre sűrűbben váltják egymást, a dombok jobban összebújnak. Szinte ölelni lehetne itt a tájat. Több falu, több erdő, halom-völgy áll egyszerre előttünk, mint a quattrocento képek varázslatos hátterein. *Zalában vagyunk.*

Ennek a két meseszép tájnak távoli zugában találjuk Tóth János szeretett vidékeit: Göcsejt és Őrséget.

Húsz évvel ezelőtt itt az Őrségben, Szalafőn ismertem meg kissé közelebbről dr. Tóth Jánost: *János bácsit*. Kis, fehérfalú házak hunyorogtak ránk a dombhátakról. mellettünk a pázsitos udvarban fonott saroglyás szekér ácsorgott, a deszkafalú hatalmas pajta előtt talicska, gereben. Az épületek boronafából róva. Fent a dombon, nagy, kerített ház előtt álltunk, gyümölcsfák között, ragyogó délelőtti napsütésben. János bácsi lelkesedett. Az egyetlen még megmaradt emeletes fából rótt raktárházat a kástut magyarázta. Izgatottan lépett a nyitott színbe, fürgén mászta meg a meredek falépcsőt, mely a kamrába vezetett fel, simogatta a boronagerendákat, ütögette a sarokcsapolásokat. Beszélt régi, már elpusztult faragott részletekről, színesre festett göcseji faoromzatokról, az építő vasi nép szerkesztőkészségéről, harmónia érzékéről. Valami akkor átcsapott ránk is az ő lelkesedéséből, magyarságszeretetéből, magyar építészetet kereséséből, akarásából, ahogy ott, azon a különös helyen előttünk megnyilatkozott. De jó volt ott! Milyen boldogan, bizakodó lélekkel ereszkedtünk le a hétköznapokba onnan Pityereszerből. Előttünk bársonyos pázsitok nyíltak, pallókból ácsolt kútkávák, íves kerítések kanyargó rudazatai vezettek.

* * *

Tóth János 1899. december 12-én született Zalaegerszegen. Még kisgyermek, amikor szüleivel Keszthelyre költözik. Itt végzi alsófokú iskoláit, s a premontreiek gimnáziumában érettségizik a kitűnő diák. Ez a patináját máig őrző kisváros volt fiatalságának formálója, környezete. 1917-ben iratkozik be a budapesti József Nádor Műegyetemre és 1921-ben mint diplomás építészmérnök visszamegy Keszthelyre a Gazdasági Akadémiára, Grofits mellé. De csak egy év telik el, új feladat hívja; Szombathelyre kerül, ahol fiatalon városi főmérnök majd tanácsnok lesz, kerek negyedszázadon át. Feldolgozta városépítészeti problémáit, gondozta utcáit, tereit. Innen indult el 1924-ben első olaszországi tanulmányútjára városi ösztöndíjjal. Rómába a barokk építészet vonzotta, mely iránt a Hefele Menyhért alkotta székesegyház és tere keltette fel érdeklődését. Innen Szombathelyről indult el egy barátjával motorkerékpáron számtalan népi építészeti gyűjtőútjára: első ízben 1932-ben. Eleinte éppen az olaszországi emlékek hatására, a nagyobb igényű házakat, homlokzatmegoldásokat csodálja meg, majd fokozatosan az egyes tájegységek felé fordul figyelme, s a szerkesztést, az alaprajzszervezést teszi vizsgálat tárgyává.

Városépítészeti tanulmányaira és népi építészeti gyűjtőmunkásságára korán felfigyelnek. 1936-ban Kogutovitz professzor szegedi tanszékén egyetemi magántanári címet kap. 1940-ben megszerzi a műszaki doktori címet. Egymás után jelennek meg publikációi, könyvei. Sokak által ismert volt akkoriban az „Így épít a vasi nép" c. kötete a Vasi Szemle kiadásában, 1938-ban. Nemzetközi visszhangja is volt: Le Corbusier meleg sorokkal üdvözölte.

„Falusi épületek fejlődése a Nyugati Végeken" c. doktori értekezése 1940-ben, a „Sághegy pincéi" 1942-ben jelenik meg.

A második világháború után Budapestre költözik családjával. feleségével és három gyermekével. Először a fővárosban is városépítészeti munkákban vesz részt. 1949-től az Ipartervben, majd a Lakótervben dolgozik néhány évig, végül az Építésügyi Minisztériumba kerül, ahol a Városrendezési Főosztályon a népi műemlékek ügyét immár hivatalosan is kézbe vehette. Minisztériumi működése során — majd 1966. évi nyugalomba vonulása után is — fáradhatatlanul dolgozik szakterületén. Utazik, gyűjt, ismertet és harcol egyes népi építészeti emlékek megmentéséért és helyreállításáért. Jelentős része volt a zalaegerszegi Göcseji Falumúzeum létrehozásában, egyes épületeinek rekonstruálásában.

1961-ben jelenik meg „Népi építészetünk hagyományai" c. műve, 1965-ben pedig „Göcsej népi építészete" c. könyve. Régi vágya teljesült, amikor 1971-ben napvilágot látott „Az Őrségek építészete" c. munkája. Ez a kötete második kiadásban 1975-ben került ki a sajtó alól. Megszerezte a tudományok doktora címet is.

Bár a toll, a ceruza immár kiesett kezéből, s nem kattintgatja már hűséges fényképezőgépét sem, a Corvina kiadónál még megjelenés előtt áll az *építészet nemzeti jellegéről szóló*, nagy érdeklődéssel várt kötete.

Nem ismert fáradságot, s élénk szelleme az építészeten túl más területekre is elvezette. Tevékeny volt a képzőművészetben, mint inspiráló és mint alkotó is. Rajzai, akvarelljei, pasztellképei a szeretett dunántúli tájakat mutatják be, hangulatairól vallanak.

Művészi lelkületű és indulatú egyénisége az ösztönével megragadott és tudásával magáévá tett igazságokhoz következetesen ragaszkodott éppúgy, mint azokhoz a szellemi értékekhez is, melyek nevelték, formálták. Íróasztalán egy csaknem életnagyságú fényképről Arany János bölcs megbékélt tekintete biztatta őt. S ha már kedves vidékeit többször megidéztük, tudhatjuk, hogy ott állt mögötte Berzsenyi Dániel költészete is. Nélküle üres lenne a vasi táj szellemi horizontja. Talán éppen tőle tanulta látni, szeretni a tájat, a magyar értékeket. Bizonnyal tőle kapott erőt az igazságtalanságok elviselésére, hogy ő is tudott menni tovább — végig — rendeltetése pályafutásain.

Nagy Elemér

Tóth János
ipanművén

A gyár ismert állatplasztikusa Tóth János. Erőtől duzzadó állatfigurái egyedutálló ak

Nékám Lajosné: A herendi porcelángyár.
Művészet, 1971.á prilis - 43.oldal.

Tóth János nyo

18

18 Mikakeresztcsonyta, Vas m., színes faormú ház (Tóth János nyomán) – a 17. ábrán látott „absztrakt" összefüggésrendszer itt itt figuraegyüttessé gazdagodik fel

Művészet, 1974. 3. 23. old.

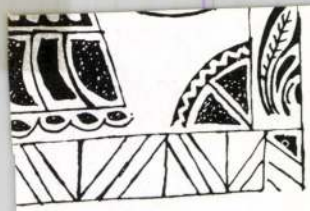

– s mint említettük, *a társ*
megjegyzésre érdemes c
(vö. Művészet 1976/1., 1
Ebben az esetben ti. min
kedésére vonatkozóan le
össze annyi szükségeltet
natának eredetijét az ado
jával (ábrarészletével), a
századnyi stb.) te

Könyvekről

Tóth János

Művelmet, 1976. 8. 42. old.

Népi építészet és hagyomány az Őrségben

(Tóth János: Az Őrségek népi építészete. Műszaki Könyvkiadó, Bp. 1975. második kiadás)

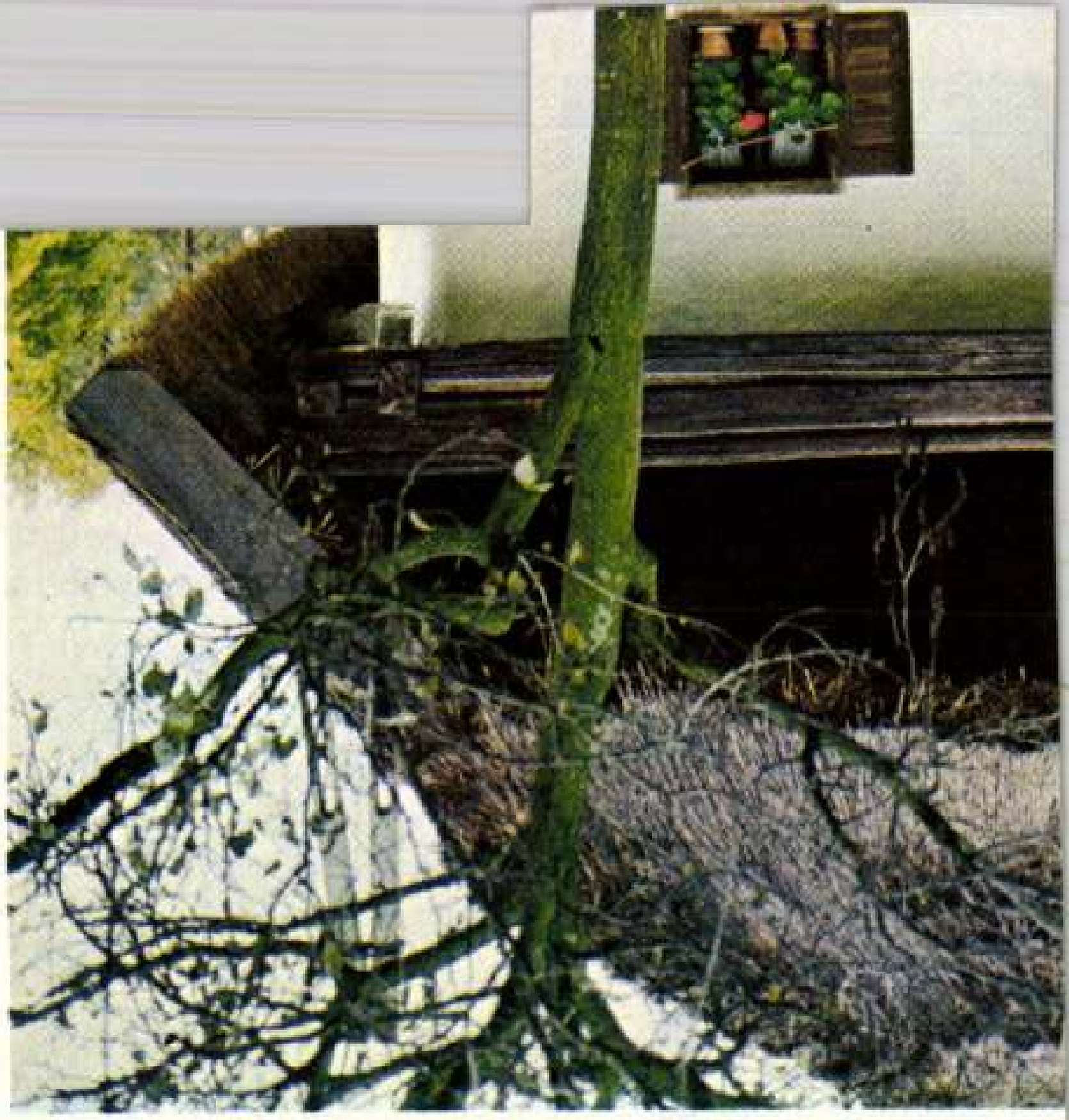

Tóth János

"Herend és tsai" cimmel Vadas József ir a herenci porcelángyár munkájáról és az edényeket festő és formáló müvészekről. A nagy dijat nyert Horváth László formatervezőművészen kivül megemliti Tóth János Hanzély Jenő, Cs, Illés Irén, Sz. Horváth Éva és Brand Ágoston művészeket.

Vadas József: "Herend és Tsai" c. cikkét lásd: Horváth László nevénél.

Élet és Irodalom, Bp. 1976. nov. 13.
XX. évf. 46. sz. 12. lap.

Tóth János
fiola

A kecskeméti Művéstelepen
dolgozott Tóth János.

Összegyüjtötte Sümegi György: Fejezetek a megye...
Művészet, 1975.junius - 43.oldal

Tóth János

Tóth János fényképezte Huszárik
3 filmjét

Menyhárt László: Az agy mozija, avagy.....
Müvészet, 1975.szeptember - 16.oldal

Tóth János

A grafikus asztalánál
rehle. 42×25

XVI. Szegedi Nyári Tárlat
1975. Jul – Aug.

Tóth Jánosné Kovács Sára, babakénítő

L.: Pócza Margit.

–: Meghezdődtek ... 4.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1975. aug. 19.

Tót János

1783-ban egy fazekas-céh jegyzőkönyv tanu-
sága szerint Tatán fazekas mester

Körmendi géza: A tatai fazekasság története, Komárom,
4.o. 1964.

1021

1973. X.20. 16.10. /421/ V. Televizió

Antenna

- Zala megyei müsorral indulunk ma utunkra , kedves hallgatóink, ami nemis csodálatos, mert hiszen Zala megyéről ma, a napilapok, a rádió, a telefizió, folytonosan tájékoztatja Önöket, meghivtuk Koplár Lajost, Zala megye tanácselnökhelyettesét, meghivtuk Tóth János építészt, és meghivtuk Ördög Ferenc nyelvészt, erre a beszélgetésre, Tóth János bácsinak is, és Ördög Ferencnek is, nyelvésznek is, egy-egy könyvét is bemutatom itt, a Tóth Jánostól : Göcsej népi épitészete cimü könyvet, és mellette, ugyancsak Tóth Jánostól, Az Orségek népi épitészete cimü nagyon szép kiállitásu könyvet, azzal a bosszusággal mutatom, hogy akik idejekorán meg nem vásároltuk, már hozzá nem jutunk, immár, mert hiszen rég elkelt, és nem kapható. Ördög Ferencnek Személyinév vizsgálatok Göcsej, és Hetés területén cimü nyelvészeti munkája most jelent meg a közelmultban. Zala megye. Hadd mutassam meg Önöknek a térképen, hogy hol is van Zala megye, . Nem mintha ezt nem illenék mindenkinek tudni, hanem mert mindenkinek szabad volt elfelejteni. Hát hogyha Budapestről, ami most a jobb sarokban látszik, elindulnak, BAlaton mellett végighaladnak, ott találják Magyarország délnyugati csücskében, ezt a háromszög alaku nagy területet, amely Zala megye mai képe, valamikor valamicskével nagyobb volt, és ez kissé fájdalma is a megyének, mert olyan intézményeit vosztette el, amelyeket nem könnyü utólag pótolni, majd hallanak arról hogy milyen hősi erőfeszitéssel megy azonban ezeknek a pótlása. Aki nem a térképen, hanem valóságban Zala megyében, és Göcsejben gyalogszerrel, vagy gépkocsival kirándul, az nagyon jól ismeri ennek a tájnak a báját, a szépségét. A jó időben legalább is, az ég kék szinének, különösen megnyerő voltát, azokat a zöld lankákat, amelyek a dunántuli dombos vidéken, sehol annyira mint itt , nem érvezetesek, magam sokszor jártam arra, és nagyon szeretek arra járni, kissé elhagyatott vidék, az ember érzi azt, hogy akik itt élnek, azok nagyon sokáig, elég nyomoruságos körülmények között éltek. Régen, már a rómaiak idejében éltek, jártak itt, római időkből fennmaradt olyan út, amely még ma is megvan, Zalán keresztül vezető út, bizony kiváló minőségü útépitők müködtek akkoriban. A későbbi időben jellemezte Zalát, az a sok kis település, az a kis falvak szerteszóródottsága, ami ma is a legnagyobb problémája a zalai jelennek, és jövőnek. Hogyan tudja ezeket valahogyan a civilizáció, és a kultura áramába bevonni, és benntartani. A körök időkben, apró kis várak helyezkedtek el a hegeken, hát bizony kicsike várak voltak ezek, a hegyek vidékének a várai alig-alig alkalmasak arra, hogy néhány főnyi őrségükkel, helyt álljanak a törökök hatalmas támadásai ellen, de emlékük még ma is megvan, és a falvacskák ugy szóródnak el, hogy egyik házcsoportból, itt át lehet kiáltani a követ-

kezőbe, amiből aztán ujabb falu lett, hogy egymást fenyegető veszély esetén figyelmeztetni tudják. Hát kulturálisan is hadd emlitsek valamit, talán a multjából, s ez egy régi kódex. Milyen kódex ez János bátyám. Hogy hivják ezt a szép kódexet ?

- Hahóti.

- Ez a Hahóti kódex, amelyik sajnos, már nem Zalában, van, hanem ugy tudom, hogy Zágrábban őrzik, mert valamikor a zágrábi püspökséghez tartozott, Zala megye területe. No, enynyit ugy előrevetünk, ennek a megyének a multjáról, akkor még van itt arról is, hogy kik kerültek ide, honnan került ide az a lakosság, amelyik hát a mai értelemben vett Zala megyét, tehát most már nem az ókori, középkori és az újkori Zala megyét, benépesitette ? Nyelvileg, és és hogy mondjam településileg, honnan valósiak, ezek a zalaiak ?

- Ez ugyan , mondjuk elsősorban történelmi kérdés, de nyilvánvaló dolog, a történész segitségére sietnek a nyelvészek is. Hisz sok nyelvi adatot föl tud használni a település kutató történész, arra vonatkozóan hogy megállapitja kik lakják most, kik lakták ezt a vidéket. Tudjuk azt, hogy a Honfoglalás után, Zala megyét, a horkák, hát foglalták el, itt telepedtek meg, Tál gazdának volt a fia Bél Bulcsu, a Mikes Krónikában olvashatjuk azt, hogy Bulcsu volt az úr, egészen Balaton-felvidéken, és itt Zalában, na már most a honfoglaló magyarok, csak a XX. század derekán épitették itt ki a gyepüket, addig védtelenül hagyták Magyarország nyugati, és délnyugati részét. A gyepürendszer kialakulása következtében, nyilván őröket telepitettek ide. A kérdés az, hogy ezek az őrök, milyen faju népek ? Nem egységes a tudomány véleménye, arról van szó, hogy kétségtelen tény, hogy török faju népek kerültek ide a Zalának is a nyugati részébe. Erről árulkodnak a helynevek, illetve erről árukodnak a személynevek. Csapószeg, Tubolyszeg, Ustánszeg. Mindez törökmyelvü nép volt. Csapó azt jelenti, hogy feltüz. Tuboly ugyancsak azt, hogy feltüz. Becsvölgye, BEcsszeg azt jelenti Becs a törökben, hogy van. Na már most a helynév ugy alakult ki, hogy a, birtokos személynevét kapta, és hozzátették a -szeg végződést, illetőleg-szer végződést. Ezek a szegek, láncszerüen helyezkednek el Zalában, és nagyon jól látható, a becsvölgyi térképen, hogy a különböző szerek, egy-két km-re feküsznek egymástól. A szer, az előfordul udil korban az udulban és az osztyákban is. Azt jelenti, hogy nagy család. Nálunk nem a családot jelöli, hanem a családnak a településhelyét. Nálunk a családot, a had jelentette. Ez is arról árulkodik, hogy a magyar faluk ősi települése a szer, és a szeg volt, a falu mellett, mert az utca, meg az udvar, az

későbbi jövevényszó, az szláv jövevényszó, az egyikben az utca az 1337-ben fordul elő először, az udvar pedig 1097-ben.

- Szerek természetesen, és szegek az ország másik részén is vannak. Vannak a palócok vidékén például. Megtalálható szög formában. Aztán Erdélyben, a székelyek között, ott is előfordul, ami arra mutat, hogy részben hogy dombos vidék, hegyes vidék az is , részben pedig az, hogy határőr vidék volt mindenképpen . Az országban.

- Hát köszönöm szépen, van is nekünk egy filmünk, amit ott készitettünk, ezen a vidéken, és amelyek jól láthatók ezek a szegek, és jól láthatók azok a települések, hát ime, itt jellegzetes ez a táj, ez a lankás, csöndes, szép, és nyugalmas, amelyen az elkerülő falvak valahogy hát előbb voltak házközösségek, még utca nélkül, mig aztán lassan-lassan utca, s tempóm került hozzájuk, és megőriztek valamit ebből a régi szétszórtságból, amelyből lassan állt össze az egység.

- A Szentgyörgy - völgy szegeit látjuk most . Kisszeget, Vörösszeget, Domjánszeget, Tiporszegot, Asszonyfát. Ezek a szegek, voltaképpen falurészek. És az itt lakó családoktól kapták a nevüket, . Hasonló települési formát látunk az Őrségben, és ez nyilvánvaló dolog, hiszen az Őrség neve mutatja azt, hogy határőrvidék volt. Csodálatos zalai táj, amiről Bíró Lehedek István beszélt, bevezetőjében, itt jól érzékelteti a két kamorát, a lankás völgyeket, és a dombokat,

- És a megbúvó tanyákat.

- És a megbúvó tanyákat. Igen.

- És hát most lássuk, hogy ezekben a kis megbúvó házakban, szerekben, szegekben, hogyan éltek az emberek?

- Ezeket a szereket, erdőirtásokra telepitették. Kivágták a fákat és azt építette meg a szernek a megalapitója, saját maga, az őrházát. Ebben az őrházban, egyetlen egy helyiség volt, a lakókonyha, abban éltek, abban folyt le a családnak, az egész élete. Ez az épület aztán tovább fejlődött, amelyről két kitünő tudós, Vándor Ferenc, és / szabghiba. Ź a könyvét feltétlenül ki kell emelni, mert az első néprajzi monografia, amely teljes életét mutatja be az akkori a régi településnek. Természetesen nem a legrégebbinek, hanem annak, amelyik még az ember emlékezetében élt. Ez a lakókonyha, lassu fejlődésen ment körösztül, először is kapott egy szobát,de akkor még mindig füstös volt maga a könyha, és csak a szoba volt füstmentes, és ké-

sőbb, a kéménynek a bevezetésével, illetőleg a szabadkéménnyel a füst, félig-meddig eltünt, de teljesen csak a kéménynek a végső bevezetésével.

- A szerzés további lépésében, előszoba is kialakult, amelyből jobbról balról, és szembe kerültek a három helyiségnek, a szobának, konyhának, és a kamrának is az ajtai, és ezt egy tiszta szobává, a kamra később tisztaszobává fejlődött, és igy lassan kialakult a parasztház, göcseji ház, amely, amelynek a fejlődését sajnos a század eleji épitkezések, teljesen elfelejtették, és olyan irányban fejlődött, amelyik nem volt egyáltalán a falu fejlődésnek az egészséges útja.

- Hát engedd meg, hogy közbevágok, János bátyám, ez teljesen igy van a néprajzos szemszögéből nézve, itt egy nagyon szép néprajzi fejlődést szakitott meg, a civilizáció. De az egészség, az élés, az életmódok szempontjából, vagyis abból a szempontból,hogy ezekben a helyiségekben, amelyek elmondtál, füsttel, vagy füst nélkül ebben lakni, ebben élni kell, hát azok ismerték ezeket, a kis házacskákat, s ahogy zövidesen is meglátjuk ggy filmen, az az, hogy az embernek bármily szomoru a vesztesége, a müvészettörténetnek, hog elveszett, azért az emberek lakása szempontjából nem közömbös. Ez még, amit itt látunk, itt, ahol a szép kúria szerü épületek, majdnem modern épületek vannak, ez még istenes. De már amikor ezerk a szalmatetős, kiss é viskószerü épületek vannak, hát bizony ebben élni nem tudom, hogy olyan nagyon jó, volt, de bár,

- Esztétikailag, nagyon jelentősek.

- Esztétilailag jeletősek.

- Különösen, hogy a falusi mester, a késóreneszansz motivumokat használta fel az épitészetben. Ahogy épitette a harang lábát, nemesnépi haranglábat, amelyik a legszebb göcseji harangláb egész Dunántulon a legszebb. Aztán, ahogy kiépültek a szőlőhegyeknek a pincéi, fából épült valamenynyi. Ugynevezett borlan fából, amelynek majd látunk egy részletes példáját. Nagyitott példáját is. eg akarunk menteni, magunk menteni egy épületegységet, Nagypáliban amelyet a gazdája sajnos nem tud fönntartani, mert már túlságosan öreg, de a megyei tanács VB-nek a leghatározottabb szándéka, hogy ezt helyszinen menti meg. A helyszini megmentésnek, vannak nehézségei. De ezt a nehézséget át kell hidalni, és az Országos Müemlékfelügyelőség komoly támogatást biztosit azoknak a tulajdonosoknak,

akik meg akarják menteni a házukat. Itt látható már egy ház, sajnos már eltünt, amelynek a megmentését, a tetőszerkezetnek a konzerválását elkezdte aMüemlékvédelmi Felügyelőség, de itt látható egy másik épület, amelyst a tulajdonosa elhagyott , és tassan teljes pusztulásnak indult. Eső beesik, és tönkreteszi az épületet.

- Irtó nagy kár, hogyigy tönkremennek ezek az épületek, és ezért van az, hogy most muzeálisan próbáljuk megmenteni ugye, és itt ez már a göcseji táj müve itt,

- Ez már a göcseji Falumúzeum .

- Falumúzeum.

- Amelynek itt egy nagyon kedves motivumát mutatjuk be, a méhest, és tovább folytatólagosan a göcseji melléképületeket, a lakóépületnek a melléképületeit. Itt a falunak a szociális épületét, a kovácsmühelyt mutatjuk be, amelynek nagyon szép a tetőkiaakitása, és szerencsére meg tudtuk menteni ezen a területen a malmot is, a maga eredeti állapotában , és rendbehoztuk. Itt látható az utolsó lakókohány ház, amelyben az élet bizony elég sanyaru volt. Egészen miniatür kis ablakokon, nemis ablakokon, hanem kis eltolható, falapokkal elzárt nyiláson körösztül kapta az éltető levegőt. Természetesen meglehetősen veszélyes is volt ez az épitási mód, és még veszélyesebb volt,

- Mármint az egészségre.

- Az egészségre. Még veszélyesebb volt a keritett ház, amelyet kizárólag a szarvasmarhaexport biztositására épitett ki a nyugat-magyarországi nép, különösen Göcsej, és Örség, ahol a felépült házaknak az udvarán, a trágyaterületen, trágya részen vészelte át a téli időket a szarvasmarha marha állomány. Ez az ugynevezett, speciális ganaj épület, amelynek az egyes gerendáit, a népi mesterek baltával ácsolták ki, és épitették össze, nagyon szép formailag az itteni sokszögü fajta tipusa, és a legszebb emléke, a sajnos rekonstruált emeletes Van még egy másik , ez a sokszögü fajta, sokszögü pálinkafőző, és nagyon szép a textulája, ennek a kapunak, ennek a fajta kapunak, és a barna épületekből kialakitott udvarokat, egyes részét, sorra bemutatjuk itt, a FAlumúzeumban, hogy lássa a nagyközönség is, hogy milyen ennek a kisfalunak az elhelyezkedése, és az épületek hogyan kapcsolódnak egymáshoz.

Itt van ez a bizonyos sokszögüpálinkafőző, amelyik egyetlen egypéldánya, ennek a sokszögü pálinkafőzőnek. Az egyes udvartelepeknek, udvarházaknak az épületet is sorba bemutatjuk, ez itt a Kavássy H.z, ez az első volt, amit megmentettünk. Itt látható, egy tündérien szép kis harangtorony, haragláb, amelyik a templomot helyettesitette, és egy másik kicsi, és annak egy részlete, nagyon szép a texturája, a fazsindely fedésnek, ami a tetőn látható, és nagyon szerencsés, és ezek voltak azok a , azok a keresztek, amelyeknek a Mária alakját, a legjobb mesteremberek faragták ki, és maga a korkusz is nagyon szép, különösen a fej megmintázása. Nem tudjuk hogy ki volt az a mester aki ezt megalkotta, de az emlékét megőrzi maga a Falumúzeum.

- Lehet, hogy Stájerországból jöttek át mesteremberek.

- Feltehető és valószinü, hogy kineveltek egy kis magyargárdát is, mert igy volt általában az épitészet terén, kitünő nagyar épitő falusi mesterek vették a kezőkbe aztán az épitkezéseknek a sorsát, ez a csöreji kis harangláb, amelyik legegyszerübb volt,

Ahogyan JÁnos bátyám itt elmondja, és megmutatta ezt a multat, nagyon találóan utal arra, hogy megpróbálják in szitu, vagyis a maga helyén megőrizni ezeket a házakat, és müemlékeket, ez azonban nggy nehézségbe ütközik, mert az ott lakók azok érthető módon, egyátalában nem mázeumban akarnak lakni, azok vagy a lakásukat akarják lakni, vagy elhagyják, elhanyagolják, elpusztulni engedik. Ezért világszerte tulajdonképpen ez a helyzet , a Skanzen, a Falumúzeum, a Szabadtéri Múzeum ezért alakul ki, hogy összegyüjteni, egy hellyé tenni, egy helyre vinni azokat a régi házakat, amelyek már kimennek a forgalomból. A Skanzen maga svédországi kezdeményezés, és azok, akik látták a svéd skanzeneket, azok kell, hogy felismerjék azt a nagy hasonlóságot, amely az ottani házak, és az itteniek között, az épitkezés mód, a lakásmód, és az egészségtelenség között, nézzék meg ezt a nyomoruságot, ezen a képen, amit itt látnak. Nos, aki ismeri a svéd Skanzeneket, az tudja, hogy 30-50 évvel ezelőtt, ugyanilyen nyomoruságos putrikban laktak a svéd parasztok is, 50-60 - 80 esztendeje, én még láttam olyan skanzent amelyben, 25-30 éve még, kis müködő üzlet volt, még ma is müdödik, persze most már csak kulturérdekességből, sőt ott még annyira vétenek az egészség, a higiéne szabálya ellen, hogy bent a sötét házon belül, az ágyat is fából, mintegy ládás faragják körül. Hát nézzék meg, itt nálunk ezeket az egyébként oly gyönyörü pontyos házakat, ezekben élni a mai higiénes igényekkel, már nem lehet. Ls ezért kellett létrehozni ezt, mint múzeumot,

amely múzeum őrzi, egy külfő formájában szép, de egészség szempontjából férgesnek mondható, károsnak mondható korszaknak az emlékét.

- A Müemléki FElügyelőség is, hát ezeket a régi házakat át tudja ugy alakitani, hogy abban az élet egészen kellemes, egészen jó, a müemléki jellegnek a teljes fenntartásával. Ez történt Hollókőn is, ez történt Szabolcs-Szatmárban is ritkán, szóval a helyzet az, hogy nem reménytelen az in szitu megmentése sem ezeknek. A probléma inkább ott van, hogy a falunak kellene olyan tipusterveket, produkálni a legjobb épitőművészeink által, amelyek a régi faluból azt, ami megmenthető, ami átvehető hagyomány anyag, azt beépitsék ezekbe a legjobb épitőművészeink, ezekbe a tipustervekbe, és hogyha ezek felépülnek az egyes falvakban, akkor a parasztságunk elhiszi, ha megtapinthatja, hogy tulajdonképpen a hagyományos alapon sokkal szebb, és jobb épületet lehet csinálni. Amelyik teljesen korszerü.

- Helyes, magyarán mondva tehát a mai épitkezés fölhasználhatná azokat a népi elemeket, azokat a hagyományos elemeket, amelyek sajnos veszendőbe mennek, muzeális értékké válnak csupán. A pszichológiai szomoru valóság azonban az, hogy a lakosságnak ez már nem kell . Mindenki sokkal szivesebben költözik be azokba a modern házakba, amelyek nyomokban sem őrzik immár ezeket a nagyon szép hagyományokat. Hát messze vezetne ennek a tárgyalása, de közel vezet bennünket a kérdéshez az, hogy nos hát hogyan élnek, hogyan laknak, milyen körülmények közt, milyen településházózatban élnek ma az emberek , Zala megyében.

- Zala ma is aprótelepüléses megye, 270 ezer lakója, mintegy 250 településen, és 630 ugynevezett külterületi lakott helyen él.

- Szeretném ha megismételnéd ezeket a számokat, mert csak ugy elhangzott, pedig oly súlyosak.

- 270 ezer lakos, 250 településen, és 630 ugynevezett lakott területen él. A községeink jó részének lakosságszáma, 200 alatt van, de általában a lakosság száma a községeknek, 800 fő alatt marad. A fejlesztés tehát a legsúlyosabb gondunk. Ekkora tömegü községet, a korszerü életmód feltételeivel ellátni, rendkivül nehéz. Egyrészt a gazdasági, pénzügyi eszközök elaprózottsága miatt, másrészt azért sem mert a községek nagyságrendje, ne m éri el az egészségügyi, kulturális intézmények müködtetését. Egyszerüen létszám szempontjából sem.

- Mert hiszen 200 ember számára, külön iskolát, külön óvodát, külön kórházat, külön rendelőt, de még csak külön orvost tartani is,

- nem lehet, és rendkivül gazdaságtalan lenne. Nyilvánvaló, hogy a településhálózat fejlesztési tervünket, ezek a körülmények motiválták, a terv elkészitését, amelyben 58 községet jelöltünk ki, szerepkörre történő fejlesztésre. Ennek a lényege az, hogy ezek a központi községek kapják a fejlesztések nagyobb hányadát, ezek kapják az egészségügyi intézményeket , ezek kapják az oktatási, közmüvelődési intézményeket, és mindazokat a beruházásokat, kereskedelmi egységeket, is, amelyek a szomszéd községek lakossági igényeinek a kielégitését is tudják biztositani . Eddig is sokat tettünk ezen a területen, a körzetesités terén.

- Szóval itt a központ, az a szószoros értelmében vett központot jelenti, hogy a közmüvek ott vannak ebben a pontban, és innen egy olyan 20 -25 km-es körzetben kisugározva, ami falu, ami település, ami szer, és szeg, oda éppen változik, az gyüjjön erre a központba, ott iskolázzék, ott talál kórházat magának, ott vannak az ipari központok, a könyvtárak, stb.

- Ugy van, a gondjaink tehát utazgatás terén, jelentkeznek, meg kell oldanni a közlekedést, ezek között a községek között, jelentkeznek bentlakásos diákotthonok létesitésében, a gyereke utatztatásában, és felnőttek utaztatásában. A településhálózat fejlesztésnek, a központi községeken túl, a két város szerepek jelentős tényezője.

- Mármint melyik két város ?

- A megye északi részén, Egerszeg. A megye déli részén Kanizsa jelent nagyobb centrumot, vonzóerőt.Természetes az is, hogy a megye ipartelepitése is, éppen a megye keskeny volta miatt, a két póluson keletkezett, történt, az ipartelepités. Az ipartelepités, a lakosság növekedésére is kihatott a két városban, hiszen jól mutatják a fejlődés adatai, hogy az utóbbi 10 -15 évben, Kanizsa lakossága megduplázódott, Egerszeg lakossága, a felszabadulás óta, megháromszorozódott.

- VAgyis mennyi ?

-Vagyis mindkét város súlyban, és nagyságban közelebb áll egymáshoz, azonos nagyságuak, olyan 43-45 ezer közötti lakosságszámmal rendelkeznek. A településhálózat szempontjából, nagyonfontos, hogy a távolságokat, lecsökkentsük, és a központokat elérhetővé tegyük, mert a lakos-

ság kulturált életviszonyainak megteremtése, a városközelség, vagy a centrumközelség függvénye. Ezért egy harmadik telepet, települést fejlesztünk, iparositunk gyorsan, ez Lenti. A megye dél-nyugati részén fekvő nagyközség ma. Ennek a , a gyors fejlődése, iparositása következtében, rövid időn eljutunk odáig, hogy a megye minden községe, 25 km-en belül városközponthoz, vagy városias központhoz jut. Ez pedig az életviszonyok a munkahely, a szabadidőeltöltés, és nagyon sok szempontból érdekes, fontos tényező.

Igen, és hogyha jól értem, akkor mégsem jelenti a falusi életformának a megszünését. T hát egy olyan fajta urbanizálódás, hogy a falu kiürül, és beköltözik a városba, hanem legalábbis céljában, egy olyan civilizálás, hogy a falu a helyén marad ugyan, de a központi intézményeket, a közvetlen közelben megtalálja.

- Ugy van. A kisközségeinkben, ugyan csökken a lakosság szám, de ugynevezett elnép telenedéssel, a következő időszakban nem számolunk. Ugyanakkor, ha az , ha a városiasodás, az urbanizálódás , szélesebb értelmezése szempontjából, ez a városhoz kapcsoltság, a kismértékü regionális szerep, nagyon fontos, jelentős tényező.

= Zala megye egyik, Zala megye iparának egyik legismertebb, legalábbis a köztudat szerint legfontosabbik része, az olajbányászata. Hogy állunk ma Zalának az olajtermelésével ?

- Természetes,hogy jelentős voltaz olaj, hiszen az utóbbi évekig, az ország olajtermelésének döntő hányada, erről az olajmezőről került ki. Ma is nagyon jelentős az olajbányászat, hisz még mindig 8.. ezer ember dolgozik az olajipar területén, és a másodlagos kitermelés, az új technológiák segitségével, minden valószinüség szerint érdemes lesz távábbfolytatni, gazdaságosabb lesz a termelés, hiszen a földbe, és egyáltalán a kiépitett eszközrendszere, olcsóbbá teszi a kitermelést.

- Ha szabad itt megjegyeznem azt, hogy jártam én magam is ilyen olajtermelő helyen, nem tudom helyes-e bányának nevezni, és meglepett valami, amiről itt még nem ejtettünk szót, pedik Zalával kapcsolatban érdemes, a virágok hallatlan gazdagsága. Olyan szinponpás virágot kevés helyen látni az országban, mint ezen a területen, ahol az olajat bányásszák. V'n ennek valami, hát persze ezt geológustól kellene kérdeznem, botanikustól kellene kérdeznem, de hát őt nem hivtuk meg ide, van ennek valami oka, hogy olyan csodálatosan gazdag a virágkulturája Zalának ?

- Hát nyilván, hogy a vegetáció fejlődéséhez, földrajzi, ég-

hajlati adottságok szükségesek, de a gazdag viz, másrészt, a környezet ápolására való törekvés. Hát ahol bányászat van, ott , a környezetre általában sokat adtunk, és itt nagyon érdekes dologként emliteném meg az olajkutatásnak, az ugynevezett járulékos következményeit, a megye rengeteg hőforrással rendelkezik. Ezen a képen láthatunk, láthatjuk Zalakaros gyógyfürdőjét, amit eddig a magye, saját erejéből fejlesztett idáig. Az olaj kutatás hozta fel szinre, ezt a hőforrást is, eddig 117 kutat vizsgáltuk meg, hasznositásukra, beruházási eszközök hiányában, csak részben került sor. Nagyon szép növényzetét, parkját látjuk itt a gyógyfürdőnek, ez pedig a most épülő fedett rész makettje.

- Tehát ez a jövő, amit ezen a maketten látunk, vagy ez már jelen, ez már meg is épült ?

- Hát nem épült meg, az alapozása megtörtént, folyamatosan épül, pénzügyileg, nem egészen lefedezett a jó beruházás.

- A járulékos szót, senki sérelmesnek ne tartsa, azért járulékos, hogyha jól értem, az a zalakarosi önmagában kitűnően egépült intézmény, mert az olajtermelésnek, mintegy járuléka. az, hogy hopp, hővizet találtam. Na most ennek az egész olajbányászatnak, egészen biztosan, városfejlesztő jelentősége is van. A városok, éppen az emlitett két nagy város különösen hát hogyan, hogyan alakult, és fejlődött, az olajbányászat jóvoltából ?

- Hát igen, hát sajnos nem beszélhetünk nagyvárosokról, hiszen a 45 ezer lelkes város nem nagy .

- Noda a 200-300 lelkes falvakhoz viszonyitva,

- Hát azokhoz viszonyitva, igen. Az olaj, három nagy külső bázison, kezdett épitkezni, Gellénházán és Bázakerettyén, és ezek mellett, még Lovászi volt jelentős központja. De ugyanakkor kutatóintézményeivel, és ha az olajban dolgozók, az olajbányászatban dolgzó értelmiségiekkel, a városfejlődést is, a kommunális fejlesztést is, nagymértékben segitette.

- Ha szabad itt közbevetnem , az emlitettek közül, csak Gellénházát ismerem személyesen, ahol a kulturális érdeklődésnek, olyan megragadó példáját észleltem, mint kevés helyen az országban. Hát ezt csak ugy közbevetem, hogy egy ilyen, viszonylag kicsiny bánya, nemis tudom, hogy városnak nevezhető-e, ?

- 800 lelkes város.

- Igen, város.

- Ellátottság szempontjából város.

- És most valamit a nagyobb városokról.

- Hát az olaj révén, de az iparfejlesztés révén,

- Nézzük a filmet,

- Nagykanizsa régi városközpontjában vagyunk, itt láthatjuk a Centrál Szálló mellett, az olajkutatás központját, ez a városrész müemléképületekkel, és új épületekkel, együttes képet alkot, ez a város agronómiai kara, oktatási épületével, és kollégiumával. Ez már, ez a kép már Egerszegre kalauzol bennünket, a város első magasabb lakóháza, a képek a növényzet, és a virágos Egerszegről akarnak izelitőt adni, ez az épület az első magas háza a városnak, ezek pedig a most épülő OTP házak, az Ifjuság Park szegélyén. Ez pedig a város új tévétornyából készült Egerszeg látképe.

- Kárkép. Ahogy igy elnézi az embef ezeket a nagy, modern, és önmagukban szép házakat, itt látja a jövőjét ennek. Ugye ?

- Igen. Elkészültek Egerszeg belváros rekonstrukciós tervei, ezek a a tervek, eléggé nagy felületen érintik a városközpontot, területük elő van készitve, 90 %-ban a régi ódón épületek lebontása megtörtént.

- És azoknak a helyében modern felhőkarcolók kerülnek ?

- Nem, nem. A maketten láthattuk, hogy mindenek előtt, közepmagas házak épitése, amit a városkép megenged, szerepel a terveinkben.

- Amiről az imént, Tóth Janos bácsival beszélgettünk, tehát az épitésszel, és a müvészi érzéknek a képviselőjével, azt vajon ezek a tervek érvényesitik, vagyis azt, hogy az áj városközpont, az necsak egy éppen olyan város legyen, mint 100 ezer más, hanem őrizzen meg valamit ezekből a zalai hagyományokból, és esztétikumból ?

- Igen, igyekszünk alkalmazkodni épitészeti hagyományainkhoz, bár helyenként rendkivül komoly gondot, problémát okoz. Olyan állapotban vannak helyenként müemléképületeink, hogy megmentésük hallatlan nagy anyagi eszközt igényel,

- Igen, de nem a müemléki épületekről beszélek most,

az ujonnan fölépülő, a maketten látható ma itt elkészülő épületekről, hogy vajon ezek pontosan olyanok lesznek, mint amik éppen ugy lehetnek Csepelen, és éppen ugy lehetnek Chichagóban, és éppen ugy lehetnek Torinóban, vagy pedig őriznek-e valami göcseji, valami zalai hagyományt ?

- En azt hiszem, hogy mindenek előtt a környezetbe való illeszkedéssel, a régi városképbe illeszkedéssel őrizhetik ezt. A korszerü modern épületek egyébként nem, de szabad legyen segitségül kérnem János bácsit, ebben a kérdésben.

- Nagyon szivesen. Zalaegerszegnek olyan kitünő épitészgárdája van, hogy az a meggyőződésem, hogy azok veszik kezükbe aminthogy nekik kell a kezükbe venni ezt a problémát, meg a problémának a megoldását, akkor fog sikerülni olyan épület kialakitása, amelyiknél nem egyforma lesz minden ház, hanem minden háznak lesz speciális karaktere, és ez a karakter, bizonyos göcseji hagyományokat is őriz.

- Hát lehet hogy lesz, de eddig semminek a nyoma sincsen.

- De kell, hogy legyen.

- Eddig nyoma sincsen, se Nagykanizsán, se Nagylengyelben, se Zalaegerszegen.

- Ez a szivfájdalmunk is.

- Igen.

- Terveink, makettjeink vannak, ezeket bemutattuk, foglalkozunk ilyen gondolatokkal.

- Hát köszönettel veszem, és ez az utolsó pillanat-ban kirobbanó kis vita mutatja, hogy akinek szive odahúz, annak az esztétikai érzéke, a szépérzéke is odahúz. Adná a sors, hogy ez a megalakuló új Zala őrizne meg valamit a szép hagyományokból. A viszont látásra.

1021

1984.VI.6. Televizió 2 18.50 S.Gyné

Tót János, a Jász Múzeum igazgatója

Mi van itt születőben?

- Az ujnak születésekor mindig hasznos visszapillantani a régire is. Ami ... pl. a francia szinből származik, eredetileg sisakdiszt jelentett. A történelem folyamán aztán e szó tartalma, jelentése is megváltozott. Már réges régen azt értjük alatta, hogy valamely közösség megkülönböztetésére használatos szines jelvény. Akár csak ezek a régi jász cimerek is. A Jászság Szolnok megyéhez tartozik és az Alpok észak-nyugati részének tájegysége. 17 településén több, mint 100.000 ember él. Központja, ugy is mondhatnánk, fővárosa, Jászberény, egymaga 33.000 lakost számlál. A város a Zagyva folyó két partján fekszik és első pillantásra amolyan csendes, kisvárosi hangulatot áraszt. Ez azonban csak látszat. Ez a város a Jászság szellemi, kulturális központja. Nagyon sokminden történt itt, ami kihat a környező településekre. Mielőtt szólnánk az itt élő emberek mai életéről, uj dolgairól, emlékezzünk röviden a multjukra, annál is inkább, mivel a jászok multja fölöttébb gazdag még akkor is, ha nincs külön jász-sors, jász-cél. Vannak viszont olyan emlékeik, sajátosságaik, melyek csakis az övék.

- A Jász Muzeumban Tót János igazgatót faggatjuk efelől.

- A jászokról, pontosabban a jászok eredetéről sokan és sokfélét állitottak. Kik voltak hát valójában a jászok és honnan telepedtek be a mostani helyükre? A jászok iráni eredetüek, az alánok egyik ágát alkotják és szoros rokonságban vannak az oszétekkel. Időszámitásunk előtti évszázadokban megtaláljuk a jászok őseit Kang Kü birodalom nomád népei között, az ászi néptörzseket. Ők fokozatosan huzódnak különféle nyomás elől, egyre Nyugatabbra, aztán közvetlenül tatárjárás előtt a Kaukázusba találjuk őket és 1239-ben, IV.Béla uralkodása idején, a kunokkal együtt, azokkal szoros szövetségben, hiszen korábban is velük éltek már együtt, telepednek be a mai történeti Jászság területére. Ez a mai Jászság voltaképpen a jász előnevü településeket foglalja magába, kisebb szórványaik ugyan eljutottak Dunántul különböző helyc és egy részük a Balkán vidékére, hiszen korábban is önállóan, függetlenül is kisebb szórványok jutottak már ezekre a vidékekre. Ez a tömbszerü betelepedés azonban, amiat emlitettük, 1239 körül történt.

- A jászok, a Jászság szimbóluma, tulajdonképpen ma is Lehel kürtje. Legenda és valóság hogy függ össze ebben az esetben?

- Nehéz különválasztani a legendát és a kürtöt önmagát, hiszen annyit tudunk a kürtről, egyrészt a Jászberénybe kerülésének körülményei ismeretlenek, de annyit tudunk, hogy 1642-ben már itt találjuk. Lehel vezérnek külön fejlődési vonal abban az időszakban örökit meg eseményeket, amikor a magyarság a honfoglalást követő években még nem letelepedett életmódot folytat, hanem kalandozik Nyugatra, Dél-Nyugatra, Itália földjére, Németföldre, más helyekre és voltaképpen egy olyanfajta esemény az, ami a kürthöz

kapcsolódik, ami a magyarságot talán éppen egy fordulatra biztatja, rádöbbenti arra, hogy itt Európa szivében fennmaradni csakis ugy lehetséges, ha beilleszkedünk. 955-ben Augsburgnál a magyar csapatok vereséget szenvednek, valóság, Lehel vezér személye, a körülötte lévő más vezéreké is, történeti valóság a csatavesztés ténye és tulajdonképpen ezt az eseményt örökiti meg középkori krónikánk számos részletben. A magyar nép ajkán tovább szineződik, tovább bővül ez a monda és a Jászságban ujabb elemekkel gyarapodik. Voltaképpen ehhez a kürthöz, amit itt a Jászberényi Muzeum féltve őrzött kincsként tart, ehhez a kürthöz a XVII.sz., XVIII.sz. tájékán kapcsolódik, korábban jászkürt néven tisztelték ezt a jeles ereklyét és a Jászság fölfedezte akkor is, bár nem tudtak mindent róla, ma sem tudunk, ma is titkok forrása még ez a csodálatos tárgy, mégis érezték, hogy valami komoly érték van a birtokukban és szimbólumként használták községek pecsétnyomóiban, községek, települések cimereiben és hát ma is tulajdonképpen a korszerü gyártmányokon is föltünik a kürt sziluettje, képe és ma is a Jászság egyik jeles szimbólumaként tartják számon. A muzeumlátogatók gyakorta kérdezik, valóban ez volt-e Lehel vezér kürtje? A tárgy és a jeles nemzeti ereklye szempontjából talán nem is ez a legfontosabb kérdés, mintegy 1000 év távlatából vajon ki tudna arra választ adni, hogy éppen ez a kürt volt-e az? De ki tudná megmondani, hogy nem ez a kürt volt az. Nem jártunk messze az igazságtól egyik esetben sem. Nem romboltunk illuziókat és nem sértettük a tudományos kutatások eddigi eredményeit sem.

- A Muzeumban Lehel kürtjén kivül nagyon sok még a látnivaló. Ami a multat illeti, a kiállitott tárgyak és irásos emlékek legtöbbje arra utal, hogy a jászok nem voltak sem jobbágyok, sem nemesek, hanem szabademberek, akik megváltották magukat az uralkodóktól pénzzel, hadkötelezettséggel, vagy ami éppen dukált. Gazdálkodtak a maguk erejéből, mely erőt a rátartiságon kivül már akkor is a közös szellem, az összefogás táplálta. A jászság egy másik, az Ókorból való, de egyedül álló értékét a jászszentandrási templom freskója őrzi. Az 1900-as évek után fellendült templomfestészetnek ez az európahires kuriózuma Aba Novák Vilmos nevéhez füződik, aki kora legnagyobb jászsági festője volt. A tehetséges és bátor mester bibliai jeleneteket ábrázolt a templom falán, de a pokolba bajuszosan, csupaszon, cvikkerestől, csokornyakkendőstől belefestette a község előljáróinak a képmásait is, miután volt velük baja éppen elég. Természetesen magát is odapingálta utolsónak, amint éppen megmosolyogja tettét.

- S ha már a müvészeteknél tartunk, szóljunk röviden Alattyán szülöttjéről és a ma is itt élő Gecse Árpád idős festőművészről is, akinek egész élete és életmüve a jászemberek összetartását, hagyománytiszteletét példázza. Gecse Árpád bárhol is járt, tanult a világban, Budapesten, Bécsben, Rómában és másutt, bárhol állitották ki és csodálták képeit, mindig visszatért a Jászság kellős közepére, Alattyánba, ahonnan elindult, mert ahogy maga is állitja, az ösztönző, életadó, örök és mégis mindig uj táj a benne és a vele élő jászemberek érdekeltek és érdekelnek ma is

TÓTH János

Oltványi 1991

FAMETSZETES KÖNYVEK

Szegedi Kis Kalendárium 1936

A Szegedi Fiatalok Művészeti Kollégiuma az idén hetedízben adta ki kis kalendáriumát. Az illusztrációk ez alkalommal is *Buday György* sikerült munkái, s az apró fametszetek egyike-másika a termékeny művész legjobb grafikai lapjaival vetekszik. A kis kalendáriumban közölt népi dalokat *Kner Imréné*[1] gyűjtötte Gyomán és környékén.

Esztergomi Kis Kalendárium 1936

Szívesen látjuk, hogy a művészien kiállított kis kalendáriumok kedves ötletét Esztergomban is felkarolták. Az ízléses könyvecskében *Marczell Árpád* és *Várnay Dezső* tömören foglalták össze Esztergom történetét, és ügyesen emelték ki a város nevezetességeit, *Dex Ferenc*[2] pedig igen tehetséges fametszetekkel járult a kalendárium értékéhez. A megnyerő külső Buzárovits G. nyomdájának fejlettségét dicséri.

Tóth János[3] fametszetei

A Szombathelyen élő fiatal művész, aki egyúttal költő is, *Apostolok útján* című saját verskötetét illusztrálta fametszetekkel. A költemények bensőségéhez kitűnően simul a metszetek gyengéd hangulata. Technikában azonban meglehetős egyenetlenség mutatkozik. Tóth János ebben a kötetben még nem teljesen ura annak a sajátos eljárásnak, amely a fametszetet az egyéb grafikától megkülönbözteti. Mindenuntalan az az érzésünk támad, hogy a művész nem fában gondolkodik, hanem tollrajzot ültet át. Helyenkint azonban — főképpen 18 lapos fametszet mappájában, amelynek legtöbb lapja sikerültebb a versillusztrációknál — ösztönösen rátapint a fametszet velejére s a legegyszerűbb eszközökkel teljességgel művészi hatást ér el. (*Festő arcképe*, *Régi Kőszeg*)

Fametszetes könyvek
Szegedi kis kalendárium 1936., Esztergomi kis kalendárium 1936., Tóth János fametszetei
Magyar Művészet, 1936. XII. évf. 4. sz. 126. lap
Aláírás: o.á.i.

1 Kner Imréné, sz. Kulka Etelka – a nyomdász-tipográfus Kner Imre felesége. Szépen énekelt, a népi dalok gyűjtése mellett – gyomai házuk díszítésére, férjével együtt – népművészeti tárgyakat is gyűjtött.
2 Dex Ferenc (Deéd Ferenc) (1901–?) festő, grafikus és restaurátor.
3 Tóth János (1899–1978) festő és grafikus, építész, építészeti szakíró.

- Mi kénytelenek voltunk ezt a miliőt, hogy ugy mondjam, megteremteni és nekem meggyőződésem, ha mindezeket a lépéseket a vállalat vezetése nem határozza el, melyet lelkesen támogat a munkáskollektivánk és hozzá tenném, a városi, megyei párt és társadalmi szervek vezetése is, akkor ma nem tartana ott a Hütőgépgyár, ahol tart.

Tóth János ; festő

L: Mátis K.

Goór J: Művész Telep — 75-89.

Forrás, Kecskemét, 1980. marc. XII/3

Tóth János, fazekas

Könyvtár 1 kerámiáról

Tóth János: Kerámia B/II.

Jászkunság, Szolnok, 1982. június XXVIII/2

- A Jászságban igen sok az ügyeskezü népmüvész. A fafaragktól kezdve a himzőasszonyokig megtalálhatjuk ezen a környéken a népmüvészetek megannyi ágát, kedvelőjét. Mi ezuttal mégis a jászkiséri Háziipari Szövetkezetbe látogattunk el, ahol ujabban a szőnyegszövés hódit. Ebben a kis üzemben gépi és kézi munkával, csodálatosan szép szőnyegek készülnek. Az u.n. perzsa és torontáli szőnyegek szövésénél pl. még ma is ugyanazt a technológiát alkalmazzák, ha szabad itt ezt a kifejezést használni, mint a XVIII.sz.-ban. Ezeknek a termékeknek igen nagy piacuk van belföldön, külföldön egyaránt. Nem csoda, hiszen valóban remek, igen szép mintázatu szőnyegek kerülnek ki az itt dolgozó asszonyok keze alól. Ime.

- És most még valamit, a jászsági érdekességek köréből. Kevés olyan tájegység van az országban, ahol ilyen hagyománya, ujabban divatja volna a kutyatartásnak és tenyésztésnek. A hagyományos pulitól kezdve a házőrző kuvaszon keresztül a szép formáju dogig, több fajtával foglalkoznak az ebtenyésztők, akik külön egyesületet is létrehoztak. Hogy mindez mennyire függ össze a jászmulttal, a régen szabadon pásztorkodó jászokkal, itt és most ne firtassuk. Egy

biztos. Nagyon sok kutyaszerető ember él ezen a vidéken, ahol nincs, vagy csak elvétve akad kutya-emberháboru. Számos kutyakiállitást és versenyt rendeztek már Jászberényben és a kutyaiskolájuk is nemzetközi hirü.

- S ha már szóltunk a kutyákról, szóljunk a hasznosságukról is. Kevesen hinnék, hogy pl. a Hütőgépgyár kapuit éjszakánként ilyen őrkutyák védik a hivatlan látogatóktól. Egy-egy álmos éjjeli őrnél nyilván megbizhatóbbak. A Hütőgépgyár. A Jászságban barangolni és nem szólni a hires Hütőgépgyárról, szinte illetlenség volna. Az országos, sőt Európa-hirü nagyüzemben a gyár és a környezet kapcsolatáról Csillik Sándor gazdasági igazgatóval beszélgettünk.

- Mennyiben változtatta meg a környezetet a Hütőgépgyár?

- Igen jelentősen. Tulajdonképpen a felszabadulás előtt itt Jászberényben iparról nem lehetett beszélni. Munkásságról sem. A Hütőgépgyár ide telepitésével, ennek a nagy létesitménynek az ide telepitésével indult meg tulajdonképpen Jászberény iparosodása és ha abból a szempontból nézzük, hogy alapvetően milyen hatással volt a város arculatára, akkor először talán a társadalom arculatát, nak alakulását kell figyelembe venni. Miután emlitettem, hogy nem volt munkásosztály, munkásság, ennek a létesitménynek az ide telepitésével nagyszabásu átképzések, dolgozóknak a toborzása indult meg, aminek kapcsán szakmunkásokat neveltünk ebbe a gyárba, olyan dolgozókat, akik képesek voltak elérni azokat az eredményeket, amelyekkel ma a Hütőgépgyár büszkélkedhet. Ezzel együtt talán azt is megfogalmazhatjuk, hogy ma ennek a városnak több egyetemet, főiskolát végzett, vagy szakközépiskolát végzett dolgozója van, mint talán a megyének volt a felszabadulás előtt. Ez egy óriási jelentőségü dolog. Tul ezen, a városnak az arculatához is, megváltoztatásához is jelentős mértékben járult hozzá a gyár, hiszen a telepités időszakának pillanatától kezdve nagyszabásu lakásépitési programot valósitottunk meg következetesen, napjainkig, ezen tulmenően igen jelentősek azok a fejlesztéseink, amelyek szociális létesitményeket illeti, igy óvodai, bölcsődei férőhelyek biztositása a dolgozóink számára, kulturális intézményeket illetően létrehivtunk egy munkás ifjusági házat, ahol igen jelentős munka folyik, közmüvelődési munka.

- Itt szándékosan szakitjuk meg a beszélgetés fonalát. Annál is inkább, mert ezt a gyárat az u.n. szociális, vagy egyéb tevékenysége miatt nem egyszer érte megjegyzés, hol nyiltan, hol burkoltan. Hiszen ugymond', nem csak lakótelepet hozott létre, de korszerü fedett uszodát, jégpályát és ne adj Isten, még egy kis kulturparkkal egybe kapcsolt állatkert megterentése fölött is bábáskodott. Arról már, ugy tünik, a birálók közül sokan megfeledkeztek, hogy a gyár mindezt nem egymaga hozta létre, hanem széles társadalmi összefogással. Hivó szavára más üzemek, állami gazdaságok, termelőszövetkezetek is társultak a kezdeményezéshez. A magunk részéről mindehhez csak annyit tennék hozzá, bár ha más tájegységeken is követnék példájukat, legalábbis szándékukat.

ÖTH János

Oltványi 1991 75. p.

Tóth János: Vasi föld
(Szombathely, 22 fametszet. Szombathely város kiadása)

Magyar Művészet, 1937/6. sz. 200. lap
Aláírás: (o.á.i.)

TÓTH JÁNOS: VASI FÖLD

Ha legutóbb azt láttuk, hogy Tóth technikai felkészületsége nem tudott teljesen megbirkózni azokkal a benyomásokkal, amelyeket kifejezni akart, mostani metszeteiről szívesen állapítjuk meg, hogy rajtuk technika, forma és tartalom teljesen egyértékűek. Művészünk nyilvánvalóan sokat gyakorolta magát a fametszésben s így sikerült olyan biztonságra szert tennie, melynek révén nyelve modern, anélkül, hogy meghamisítaná a fametszés alapjában változtathatatlan módját. Ami Tóth két új sorozatában leginkább megkapja az embert, az a fejlődött technikai kiviteltől eltekintve, témaválasztásának rendkívül kellemes festőisége és bensősége. A művész őszintén szereti szülőföldjét, ismeri minden táját, s Szombathelynek minden zegzugát. De nem csupán a táji szépségek érzékeltetésére szorítkozik, hanem előszeretettel hangsúlyozza azt a szépségtöbbletet, amit az emberi munka és művelődés fűz hozzájuk. Csak helyeselni tudjuk, hogy ezeknek a szép metszeteknek a kiadására Szombathely városa vállalkozott, mert ezzel nemcsak nagyon tehetséges fiát ösztönözte dícséretre méltó módon, hanem egyúttal művészi propagandalehetőséget teremtett magának a városnak is.

TÓTH János építész (Debrecen)

Lövöpetri ref.t. tervezője 1907/1908

VÁRADY József: Tiszántúl református templomai. I-II.köt. Debrecen [Sajószentpéter] : Borsodi Református Egyházmegye, 1991 716 - 717., ill.

TÓTH János (Zalai) grafikus, néprajzkutató

62,75,208

Oltványi 1991

állitásulban, s az általuk ké
kerül körözésre. A jegyzék ne
jellegü.

Az igényeket kérjük a tételsz
kumok esetében az egyes évfol
KARIKÁZÁSÁVAL, valamint a meg
LÉSÉVEL jelölni.

Az igényeket a rendelkezésre
zés sorrendjében elégitjük ki
KÉRÜNK.

Igénylési határidő: 1991 -11-

TÓTH János (Zalai) építész, grafikus

Szj 1990 31,89,

Művészet és tudo

Uj Magyarország
XII.4.

— egy fedél al

Régi hagyományt újít föl a Magyar Tudományos Akadémia Kosáry Domokos elnök és a magyar írótársadalom neves képviselőinek kezdeményezésére: megalakul a Művészeti Akadémia.

Régi hagyomány, mert például *Illyés Gyula*, *Tamási Áron*, *Márai Sándor* is akadémikusok voltak 1949 őszéig, míg meg nem szüntették az írók tagságát — tudhattuk meg a tegnapi sajtótájékoztatón, amelyen *Kosáry Domokos* elnökön, *Újfalussy József* alelnökön, *Láng István* főtitkáron kívül részt vett a szervezőbizottság három tagja, *Szabó Magda*, *Cseres Tibor* és *Domokos Mátyás* is. (Egyébként a kezdeményezők további névsora sem akármilyen: *Csoóri Sándor*, *Hubay Miklós*, *Konrád György*, *Mándy Iván*, *Mészöly Miklós*, az időközben elhunyt *Nemes Nagy Ágnes* és *Vas István*.)

Kosáry Domokos jelenünk egyik fontos feladatát a gondolkodásmód átalakítás
szerepe leh
Akadémián
mény lesz,
működni.
hogy az MT
művészetel
szonöt tag,
de ez nem
gok fölvét
jelzőhöz ta
rehabilitálr
távolról ser
viselni a s
leg! Az író
jesült ezze
emelte ki
tudósokkal
munkálkod

A társm
eddig már
nemművész
gító szánd

VÉGET ÉRT AZ MTA KONGRESSZ

Együtt az egy
és az akad

Nincs ellentét az egyetemek és az akadémia között. Ha időnként ilyen hangok hallat- fokoz
rendjé
nek n

TÓTH János festő, néprajzkutató

BÁRDOSI János: Dr.Tóth Jánosra emlékezünk. = Savaria 13/14 1979/1980 (1984) 295 - 303.p. ill.

Tóth J. szakirodalmi munkái és a róla cit megemlékezés

-

A Nyugatban megjelent
tainak maradandó értéket bi
ségein kivül az az ösztönös
müvészetünk korszerü jelens
az a töretlen magatartás, m
sem téritettek el az igazsá
nok s Farkas Zoltán csak ak
tánérzéssel, őszintetlenség
dal bátoritotta mindig a fi
ket. Igy magától értetődött
klikkek lélektelen képgyárt
kor uj törekvéseit legreáli
lelkesedett.

A TEVAN KIADÓ

tisztelettel meghívja Önt
a II. Kelet- és Közép-Európai
Kulturális Találkozó, az **Oriens '95**
rendezvénysorozat keretén belül

Cs. Tóth János

MŰVÉSZETI METSZETEK

című kötetének bemutatójára

1995. április 7-én 11 órakor

a **CORVIN KÖNYVESBOLTBA**
(Békéscsaba, Andrássy út 14.
Fortuna Üzletház)

A könyvet bemutatja

Kántor Zsolt
költő

Vendég

Csik István
festőművész

A találkozót dedikálás követi

Ebből az alkalomból
a kötet 50 %-os kedvezménnyel
vásárolható meg!

B. Tóth János

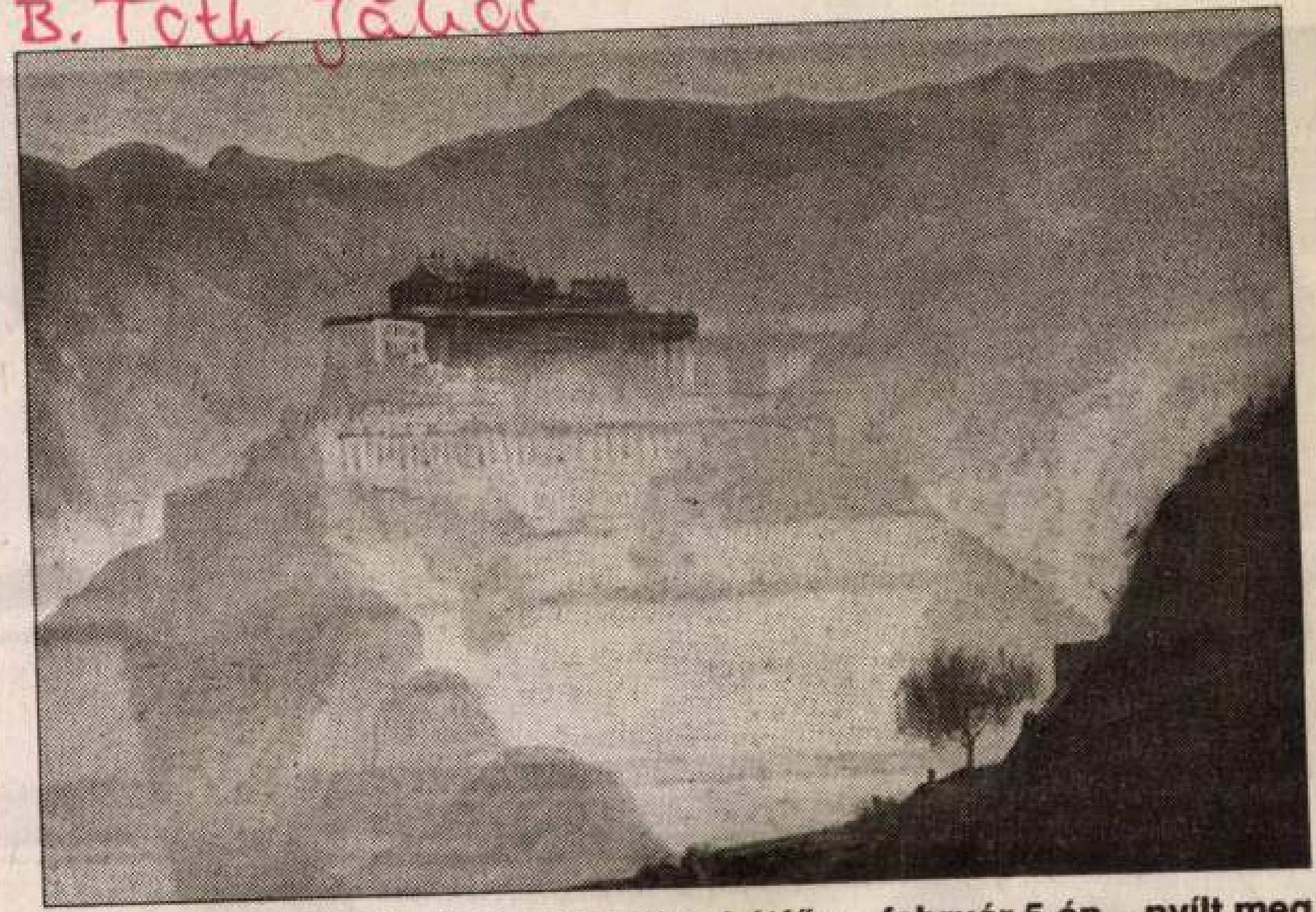

B. Tóth János festőművész kiállítása hétfőn – február 5-én – nyílt meg Debrecenben, a Kenézy-galériában (Bartók B. u. 2–26.). A tárlat február 18-ig tekinthető meg

Fotó: Iklódy János

1996. II. 6 Hl-B-i napló

V. Tóth László
Vas Népe

V. Tóth a ViktoriArt-ban

● Kozma Gábor

Még nem igazán ismert a szombathelyi ViktoriArt Galéria a művészetpártoló közönség előtt. Pedig az otthont adó Vállalkozói Központban, a Petőfi utcai udvari épületben rangos kiállítások követik egymást.

Legutóbb a 66. születésnapjához közelítő festőművész, V. Tóth László kiállítását nyitotta meg a központ ügyvezető igazgatója, Bierer Gábor. Ő is és még sokan mások megcsodálhatták a mester különös színekben pompázó, vagy éppen erős hangulati elemeket rejtő festményeit. A szombathelyi születésű V. Tóth László saját bevallása szerint a legtöbbet főiskolai tanáraitól, Fényi Gézától és Hincz Gyulától tanulta. Hosszas felsorolást igényelne, hol is állított ki az elmúlt években, évtizedekben. A ViktoriArtban még ma és holnap délelőtt kilenctől délután ötig látható tárlata egy kis keresztmetszetet ad gazdag munkásságából.

A kiállított képek sorában találjuk a hangulatos Fények című munkát. Ugyancsak érzékletes, helyenként drámai tónusokat rejtő a Gesztenyés-sorozata. Mintha az elmúlást éreznénk ki a hajlott fákban, a borongós barnákban, a felolvadó, élénkebb színekben... Nemesen egyszerű a Hát akt. Olyan, amilyet szívesen és hosszasan nézeget az ember (mert mi is a művészet lényege: kellemet nyújtani, kikapcsolni és szépséget sugározni). V. Tóth László igazi ereje a tájképekben van. Sajátos stílusa elemi erővel jeleníti meg a szeretett vasi földet, falvakat, dombhátakat, kis patakok meredélyeit. A Bozsoki táj című festmény a maga színhatásával az „ott vagyok" érzetét kelti a nézőben. De hasonlót mondhatunk a Paraszt enterieur-ről is; a mester mediterráni valóság-kockát ragadott meg úgy, hogy szinte tapintható tárgyi világa. A festőművész realista, nem enged a pillanatnyi divatnak, és ez meg is hozta gyümölcsét. A letisztult, helyenként balladisztikus tájképek a klasszikus és örökérvényű festészet vonulatához tartoznak. Mintha erre rímelne az Útszéli fák is: a barnászöld lombkoronán áttör a valószínűtlenül kék ég, bizakodásunk ege.

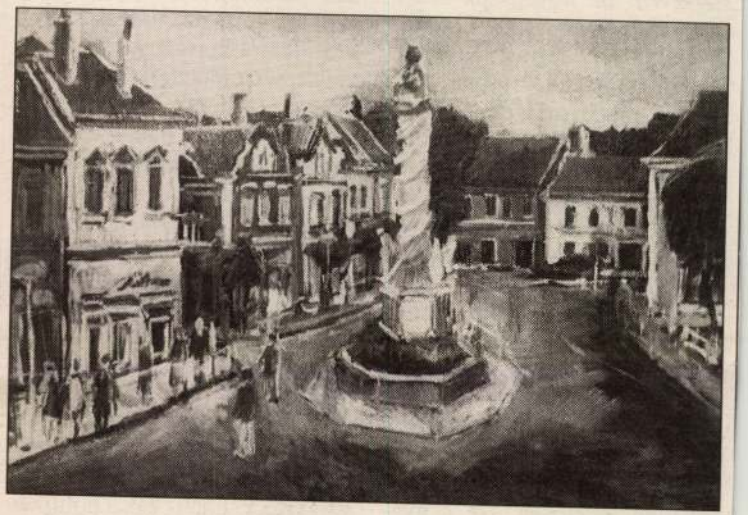

Fotó: Horváth Csaba

közép...?

színtérről az ugyancsak erőre kapó szélsőjobboldalt. E kettős feladatnak kéne most megfelelnie az önmagukat jobbközépként meghatározó erőknek (nem csak pártoknak), hogy megfelelő programmal valódi piacgazdaságot, jóléti államot építsenek. Mint ahogy tették a német kereszténydemokraták, vagy az angol toryk.

De nálunk egyre kuszább a kép, egyre zavarosabb az aréna. Sajnálatos, de egyetlen mai, a jobbközéphez közel álló párt sem alkalmas a polgári értékek maradéktalan képviseletére. Maradna tehát a szövetség, mint egyetlen lehetőség. De a gyakorlat azt mutatja, hogy semmiféle szövetség sem létezhet addig, amíg a „végveszély", esetünkben az adott párt, pártok parlamenti küszöbnyaldosása be nem következik. A szövetségek tehát nem elvi, ideológiai alapon, hanem napi érdekek, pillanatnyi (személyi) pragmatizmusok alapján köttetnek. Ezért aztán nem is tartósak, a választók számára nem hitelesek.

A nagy kérdés a harmadik szabad választások előtt nem az lesz, hogy az MDF, a Fidesz, vagy a keresztények, a kisgazdák pártként mire viszik. Hanem az, hogy mit tudnak szembeállítani a kormányzást jól kitanult, szociáldemokrata jelszavakkal fellépő balközéppel szemben. Amely balközép mostani koalíciós formájában egyre látványosabban betonozza be magát a gazdaságba, a politikába, a kultúrába. Ez a bebetonozás legalább akkora veszély friss magyar demokráciánkra, mint a jobbközép-jellegű pártok egyre szánalmasabb belső csatája, kisszerű, személyi-hatalmi vitái. Végsősoron a kormányzati esély elszalajtása. Igaz lenne az az állítás, mely szerint nem a választó, csupán csak a politikai elit osztja le a lapokat a jogállamiság díszletei között? Remélhetőleg nem. De ha a jelenlegi, csúfos kudarcokat megélő koalíció 1998 után is hatalmon marad, vagy a szélsőségek törnek előre — az meglehetősen szomorú jövőképet vetíthet elénk. Olyat, amelyben esetleg nem lesz se polgár, se (jobb)közép...

Kozma Gábor

A szerző lapunk rovatvezetője

ntos szó

Magyarország legjobb kiállítási programját realizálja.

❁

Századunk végére a tudomá-

„Annak ellenére, hogy nem értek egyet azzal, amit ön mond,
mindent el fogok követni azért, hogy elmondhassa."

Voltaire

Liberálisan a drogokkal, a dohányzással szemben...

Biztos módszer a nemzet kipusztulásához!

Az Observer Budapest Médiafigyelő Kft. jóvoltából elolvashattam a Vas Népe Krónika rovatában február 19-én Timár Virgil tollából megjelent „Beszélgetés dr. Veér Andrással, a mentálhigiéné miniszteri biztosával" alcímű írást.

Az elmaradhatatlan fotográfiával közölt nyilatkozatok mélységesen felháborítottak. Nem első bizonyítékai annak, hogy *a miniszteri biztos igazából vakvágányra viszi a magyar egészségvédelmet.* Országos lapokban demagóg szóvirágokkal hirdeti a pozitívnak látszó elképzelést, a teendőket, *amelyeket vár(na!) a társadalom!* Most talán azt gondolta, hogy távolabb a fővárostól szabadjára engedheti korlátlan liberalizmusát. Ezek után már nem mondhatja, hogy valamennyire is bántja a nemzet gyors fogyatkozása!

vel tilos volt a fedélzeten a dohányzás — nagyon nehezen bírták ki cigarettázó kollégáim."

Dicséretes, gyönyörű dolog, hogy Amerikában a társadalom jogos önvédelme érvényesül a széles körű dohányzási tilalmak terén, nyilvánvalóan rászólnak a tilalmak megszegőire! Ezt a pozitív példát a Biztos úr itt pedig elmarasztalásnak szánta. Sajnáltatja cigarettázó kollégáit, mert szenvedtek a hosszú úton levegőrontás hiányában! Az a döbbenetes, hogy olyan „kollégákat" utaztatnak közpénzeken — gyaníthatóan nem saját pénzükön utaztak —, akiknek eszük ágában sincs egészségvédelemből pozitív példát mutatni, sőt, ezáltal lejáratják az országot.

További *„korszakos"* állásfoglalás: „Magyarországon van egy csoport, amelyik azért küzd, hogy a nemdohányzók érdekeit

Cs. TÓTH JÁNOS Művészeti író
ÉLET ÉS IRODALOM 1995 szept. 8

pe szinte töretlen, az állandó felívelés stádiumában van. Tizenhét éves falusi gyerekként kerül, 1900-ban, a bécsi Képzőművészeti Akadémiára, s attól fogva — hatalmas kitartást és szorgalmat példázó — munkássága a nemzetközi hódítás jegyében zajlik. London, Párizs, Madrid, Prága, Budapest és számos amerikai nagyváros adózik tehetségének.

A michelangelói egyéniség kétségkívül külön korszakot jelöl a délszláv művészet fejlődésében. Hogy napjainkban kevésbé van jelen a művészeti köztudatban, annak fő oka talán az, hogy egy alapjában véve modern korban kevésbé mutatkozott korszerűnek; túlságosan emberközpontú volt, ha ezt hátránynak lehet venni. Egy kis nép fiaként nem tudott megszabadulni a hazafiasság komplexusától, elementáris erejű tiszta formáinak tartalmi hátterét pedig képtelen volt megtisztítani a nemzeti heroizmussal átitatott jelképektől.

„... életműve attól egyetemes, hogy egy nép vágyait és törekvéseit fejezte ki, s közvetítette a világ kultúrközönsége felé", szögezi le Bundev-Todorov Ilona.

(Gondolat Kiadó, Budapest, 168 oldal, 880 Ft)

Cs. Tóth János: Művészeti metszetek

A szerző a Békés megyei képzőművészeti élet kiváló ismerője. Tíz esztendős műkritikusi tevékenységének keresztmetszete elsősorban az e tájon született, illetve itt munkálkodó alkotók törekvéseire reflektál, de foglalkozik mindazokkal, akik valami oknál fogva kötődnek a délalföld kulturális-művészeti vonzköréhez.

Terjedelmileg mértéktartó, mondanivaló tekintetében azonban annál beszédesebb szövegei egy korszerű gondolkodású művészeti író arcélét rajzolják ki, aki kerüli a vidékiességre jellemző korlátozott értékrendszerek buktatóit. Az országos viszonylatban is értékálló nevek mellé olyanokat is felsorakoztat, akik még nem váltak kellően elfogadottá, de művészetük hitelesen képviseli egy adott szellemi közeg pozitív sajátosságait.

„...amikor az első képzőművészeti kiállítás okán tollat ragadtam, olyan szavakkal minősítettem, amelyek a bemutatásra koncentráltak. Azaz magamban elvégeztem a reménytelenül kilátástalan alkotók és művek rostálását", jegyzi meg Cs. Tóth, jelezve, hogy a helyi teljesítményeket is kizárólag egyetemes mércék alapján értékelte.

Az olvasók szélesebb táborához is szóló írásai Schéner Mihály opusát domborítják ki a legalaposabban — vele hosszabb interjú is készült —, mellette pedig Tóth Ernő, Aknay János, Szurcsik József, Lonovics László és mások munkássága kerül napirendre. Az egyéni teljesítményeken túl Cs. Tóth számbaveszi a régió képzőművészeti életének közösségi megmozdulásait is, úgymint a Vásárhelyi Őszi Tárlatokat, az Alföldi Tárlatokat és a Békéscsabai Grafikai Biennálé rendezvényeit.

(Orpheus-Tevan, Békéscsaba, 216 oldal, 248 Ft)

BUDA BÉLA DR.:

Freud — itt, nálun
nanjainkban

,yháza/, — és itt talán érde-
zólni arról, hogy az eredeti
ás, az Ampelos könyvek kiadá-
„keleti végeken", Debrecen-
lent meg —, stb.). Ugyan a hi-
s Magyarország igazában a há-
előtt sem fogadta be a pszicho-
zist (előbb az egyetemek és
rális intézmények kozervativiz-
majd később az erősödő anti-
izmus miatt, hiszen sokan
udománynak" próbálták be-
és maga Freud is, mint ta-
i többsége a főbb művek-
étségtelenül kifejezte és vál-
sidó identitást), de Freud
a magyar polgári kultúrát

pánszexualizmus
újrafogalmazódta
zúzták, kiadásra
tett. Talán a gon
lenléte miatt nálu
lom hangereje n
másutt. Lukács Gy
tet szentelt a pszi
mazásának *Az ész*
művében, egy son
lent meg (Pálócz
sok).

1956 hozott n
1957-ben kezdőd
bizonyos mozgás
Szalai Sándor k
megjelent *A min*

TOTH, Jean (Tóth János)

SERES Attila: Magyar festő Bretagne-ban. = Népszabadság, 1993. julius 29. 9. ill.

ÁSI KÖRKÉP

képeire emlékeztető
en kinéz a képből.
rusztikus akt áll, ke-
t. A festő feje fölött
kednek el. A kép ele-
ül illeszkednek egy-
szkok szerepe, jelen-
n. A kiállításon még
ül az álarc motívuma,
sésebben, a *Maszkok*
pen. Művészileg job-
az *Önarckép édes-*
943) és a *Kucsmás*
4) is, itt meggyőzően
, nyakas, csavaros ész-
népkaraktert a művén.
méretű, harmonikus
nerképet is láthattunk:
artján (1959), *Zsögö-*

rednek zavaróan a *Hol volt, hol nem volt* című művön is. Rendkívül érdekes viszont a *Forrás* 1929-ből, ahol az egyszínű foltokból, kevés, redukált elemből kialakított nőalakok, fejükön korsóval, a római iskola klaszszicizálására emlékeztetnek. A kisebb képek közül a *Medvetáncoltatót* (1947), a *Zsögödi vásárt* (1941) és a *Kolozsvári utcát* (1935) emelem ki. Valószínűleg korai kép a *Zsuzsika* című találó portré.

A Tanácsteremben Zsögödi Nagy 1956 novemberében Budapesten készített portréit és más grafikáit lehetett látni. A forradalom és a népi írók melletti elkötelezettségre való műveket eddig nem mutatták be nyilvánosan. Németh László, Tamási Áron, Féja Géza, Illyés Gyula és Sinka Ist-

B. Tóth János festő
97. III. 8. Kelet-Ma.

TÁRLAT

B. Tóth János képei

Jakkaraván viharban

A vajai Vay Ádám Múzeum és Baráti Köre rendszeresen hozzásegíti a képzőművészet barátait újabb és újabb esztétikai élményekhez. A közelmúltban megnyílt tárlaton B. Tóth János festőművész olajképeit, akvarelljeit tették közszemlére a kastélymúzeum galériájában. A jelenleg Hajdnánáson élő és munkálkodó alkotó a bemutatóra közel félszáz munkáját hozta el. A műveket nézve, a befogadásra kész érdeklődő sokféle stílussal, változatos tematikával szembesül. Néha a markáns realizmus, esetenként a naiv festőket idéző ábrázolásmód, máskor impresszionista könnyedségek tűnnek meghatározónak. A nyíregyházi tanárképzőn rajz szakos diplomát szerzett, jelenleg „szabadúszó" művész kedvelt témái a kanyargó folyópartok, a zúzmarás fák, a pusztai síkok, vagy éppen az égbe nyúló hegycsúcsok. Kompozícióiban hatalmas tér- és időbeli távolságokat fog át; ezért nem meglepő, hogy az őszi Holt-Tisza szomszédságában a kínai nagy fal, vagy éppen a viharba került jakkaraván látványa fogadja a nézőt.

Parasztporta

Őszi Holt-Tisza csónakkal

Gubbasztó sárkányfenyő a felhők fölött *Elek Emil reprodukciói*

PROGRAMOK

Fővárosi tavasz

Ismét tavaszi fesztivál. Március 14-én a Zeneakadémián a Budapesti Fesztiválzenekar programjával megkezdődik az idei Budapesti Tavaszi Fesztivál. A bő két hét során március 31-ig a komolyzene, a táncművészet, a képző- és fotóművészet, a színház számos rangos programot nyújt az érdeklődőknek. A fesztivál két kiemelkedő eseménye: a Wiener Sangerknaben március 22-i és a londoni Royal Philharmonic Orchestra március 30-i koncertje. S még zárásként is jut egy csemege: március 31-én a Gustav Mahler Ifjúsági Zenekar lép fel a Budapest Kongresszusi Központban.

❐❐❐

Bluesfesztivál. Március 8-án már a hatodik Budapesti Rhythm and Blues Fesztiválra kerül sor a Budapesti Műszaki Egyetemen. Szombat délután a Horváth Tibor Project kezd, majd az M-bargo következik. A Traffics és a Pécsi Magasfiúk Dalárdája után a Felkai Blues Brothers gitárpárbaját hallhatják az érdeklődők, mely Tátrai Tiborral és Szűcs Antal Gáborral kiegészülve nem mindennapi attrakciónak ígérkezik. Fellép még Török Ádám és a RABB, a Tűzkerék Revival Band, a Deák Bill Blues Band, a Tengs-Lengs, a STexas és a Cik-Cakk Company.

❐❐❐

Képciklusok. Március 13-án a Szépművészeti Múzeumban nyitják Rune Milds német festőnő Képciklusok című kiállítását. A kölni művésznőt az alapvető kérdések foglalkoztatják. A világban meglévő rend, amelyet számok és jelrendszerek, zenei és szférikus harmóniák segítségével jelenít meg, a keletkezés és elmúlás, az élet és halál kozmikus témái kötik le figyelmét.

❐❐❐

Tapolcsányi Éva, a Népszava fotóriportere „Maffia-háború" című képe kapta az Escher Károly díjat, s lett ezáltal az év hírfotója. Ezt is, és a legjobb tavalyi sajtófotókat láthatják az érdeklődők azon a kiállításon, amelyet március 13-án nyitnak meg a Néprajzi Múzeumban. Ezzel egy időben ugyanott kiállítják a „World Press Photo" nemzetközi sajtófotóanyagát is

❐❐❐

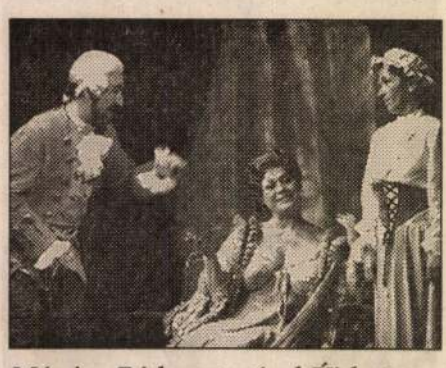

Március 7-i bemutatóval Új betanulásban mutatja be a Magyar Állami Operaház Richard Strauss: A rózsalovag című vígoperáját. A darab belekerült a Budapesti Tavaszi Fesztivál programjába is, március 14-én adják elő az Erkel Színházban. Felvételünkön Bokor Jutta (Octavian) és Szüle Tamás (Ochs báró) látható

TÓTH János épitész (1899-1978)

1925-ban tervei szerint bővitik a Városházát

SZILÁGYI István: Szombathely.
Szombathely, Savaria Tours, 1994
12.

B TÓTH JÁNOS

tt lány

sef Színházban

pontot tudjak tenni valaminek a végére. Kérdéseket teszek fel, amelyekre én sem tudom a választ. Ezért van az, hogy a darabjaimban sokszor hagyok nyitott kérdéseket. Magánemberként sem szeretem a pontokat: úgy érzem, ha az ember felelősen gondolkozik, akkor azt látja, hogy kérdőjelek, vesszők, pontosvesszők vannak az életben. Ráadásul ott van az az ellentmondás is, hogy a tudás csak elbizonytalanít.

– Nemzetközi hírnevet kivívott művészként négy évvel ezelőtt azt mondta, sokszor alig elfogadható kompromisszumokat kell kötnie. Történt-e változás?

– Végre eljutottam odáig, hogy saját társulatom van – hat állandó táncossal, titkárral, irodával – amelyet a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma támogat. Annak ellenére, hogy ezért a támogatásért minden évben pályáznunk kell, nagy dolog, hogy ennek köszönhetően saját próbateremhez jutottunk, hiszen a Katona csak befogadja a produkcióimat, egyébként minden lehetséges pénzforrást nekem kell felhajtanom. Mindemellett óriási felelősség, hogy a művek készítése és a tudás átadása mellett ma már lényegében a „gyerekeim", vagyis a táncosaim családjairól is gondoskodnom kell, mondhatni, családokat tartok fenn.

– Nyíltan vállalja, hogy a saját belső ritmusait követve hoz létre műveket, önmagából merítve, sokszor a dramaturgia szabályait áthágva. Az ilyen magányos műfajhoz találhat-e az ember igazi, állandó társakat?

– Sokszor megkérdik tőlem, mennyire hagyom a táncosaimat improvizálni. A válasz az, hogy nem nagyon. Nem vagyok olyan alkotó, aki innen-onnan összeszedegetett dolgokat dob bele a művébe. Nálam elsőrendű az állandó keresés. Ma már azért nem vagyok egyedül, hiszen olyan fantasztikus táncosaim vannak, mint amilyen *Vati* Tamás és *Magusin* Anna is, akikkel szinte együtt lélegzem. Emellett kialakult egy állandó alkotói stáb is – a fénytől kezdve a sminken át a díszletig és a jelmezig –, van kikre építenem. Nélkülük az ötleteimmel semmit sem tudnék kezdeni. Mindennek ellenére, ha otthon a kis stúdiómban elkezdek dolgozni, és teljesen önmagamra vagyok hagyva, úgy érzem, amit én csinálok, valóban nagyon magányos műfaj.

Horeczky Krisztina

NAPLÓ

TILTAKOZNAK a diákok, a szülők és a pedagógusok a székesfehérvári Ybl Miklós Általános Iskola tervezett bezárása ellen. A tiltakozók csütörtökön a városháza előtt tüntettek, és petíciót adtak át a közgyűlésnek. Ugyancsak intézményük tervezett megszüntetése ellen tüntetett csütörtökön Szolnokon a Konstantin Általános Iskola szülői munkaközössége és diákönkormányzata.

A HALLGATÓK munkáiból nyit meg kiállítást a Magyar Iparművészeti Főiskola és a prágai művészeti akadémia ma délután négy órakor a Tölgyfa Galériában (Budapest II., Henger u. 2.).

KORNISS PÉTER Volt egyszer egy színház című fotókiállítása ma este fél hétkor nyílik meg a veszprémi Petőfi Színházban (Óváry Ferenc u. 2.).

KASSÁK LAJOS munkái 75 év után ismét láthatók Bukarestben. Az első egyéni Kassák-kiállítás csütörtökön nyílt meg az ottani Nemzeti Színházban. A tárlat teljes képet ad Kassák életművéről.

B. TÓTH JÁNOS festményeiből nyílik meg ma délután hat órakor május 7-ig megtekinthető kiállítás Budapesten, a Karda Galériában (XIII., Radnóti u. 15/B).

A ZONGORÁS TRIÓ: Szentpéteri Gabriella (zongora), Modrián József (hegedű), Rádió Ildikó (cselló) ad hangversenyt ma este hat órakor a Bartók Emlékházban (Budapest II., Csalán u. 29.) Chopin és Bartók műveiből.

NÉMETH LÁSZLÓRA emlékeznek 98. születésnapján az Evangéliumi Színházban április 24-én, szombaton délután három

TELEVÍZIÓ

MTV

6.00–9.00 Szabadság tér 9.00 Bor és hatalom 9.35 Kincsestár 11.00 Gyerekszoba 11.30 A szerelem jogán 12.00 Déli harangszó, híradó 12.15 A. K. T. 12.25 Lezáratlan akták 12.35 A nyakék románca 13.30 A pampák királya 14.20 Zöldpont-hétvége 14.35 Natura magazin 15.00 Életmódkalauz 15.30 Pillangósziget 16.00 Körzeti magazinok 17.00 Évgyűrük 17.30 Téka 17.45 Körzeti híradók 17.55 50 éves a NATO 19.30 Híradó 20.00 Szegény Dániel 22.20 Hírek 22.25 Aktuális 22.55 Szökés 0.50 Képújság

MTV

6.00–9.00 Szabadság tér 9.00 Tudóra 10.00 Tanoda 11.00 Tanoda plusz 12.00 Déli harangszó, Szomszédok 12.35 Híradó 12.50 A. K. T. 13.00 Lezáratlan akták 13.05 Tévémagiszter-repríz 14.05 Kovács Apollónia nótafelvételeiből 14.30 Délutáni mozi: Bor és hatalom 15.50 Néprajzi értékeink 16.00 Kincsestár 17.30 Repeta 19.00 Dharma és Greg, avagy kettőn áll a vásár 19.30 Mesetár 20.00 Híradó, sporthírek 20.30 Magyarország 2000 21.00 Magyar Ház 21.30 Férfi röplabdabajnoki döntő 22.15 Európa mozija: Az ígéret 0.05 Napbúcsúztató

DUNA TV

9.00-ig Virradóra 9.00 Reggeli muzsika 9.10 Váltó 9.40 Játéktér 10.10 Impressziók 10.20 Mozidélelőtt: Ki van a tojásban 11.40 Esti kérdés 11.55 Vers 12.00 Déli harangszó, lapozó 12.20 Amiről a kövek mesélnek 12.40 Minoritates Mundi 13.20 Balfácánok 13.30 A francia sanzon története 14.25 A kifosztott Angkor 15.25 Pop-sa-rock 15.55 Frankie 16.20 Miénk a tér 17.25 Mese: Nils Holgersson csodálatos utazása a vadludakkal 18.00 Híradó 18.20 Összkép 18.55 A sziget 19.40 Az Esztramos kincsei 20.05 Hej, hej, helyesírás 20.10 Középeurópai magazin 20.40 Esti kérdés 21.00 Híradó 21.25 Sportpercek 21.40 Tűzvirágok 23.20 Híradó 23.40 Vers 23.45 Az éjszaka filmje: Stella

tv2

5.50 Jó reggelt, Magyarország! 9.00 bi 10.45 A tudás titkai 11.10 Kukac 11.35 Mindent tudni akarok 11.40 Közvetlen ajánlat 12.30 Kedves nővérkék 13.00 A papa egy csoda 14.45 Gazdagok és szépek 15.15 Kakuk 15.45 Sunset Beach 16.30 Marimar 16.55 Új sorozat: 7-es csatorna 17.25 Kassandra 18.10 100 millió 18.35 Plusz 19.00 Tények 19.30 Szerencsekerék 19.55 Dáridó 22.15 Jó estét, Magyarország! 22.45 Életben maradtak 23.15 Szeszélyes éjszakák: Rivális 0.45 Playboyshow

RTL KLUB

6.05 Lili, a virággangyal 6.30 Reggeli 9.00 Receptklub 9.10 Esmeralda 10.00 Megveszem ezt a nőt 10.50 Az első csók 11.15 Bibliai kalandok 11.45 Barátok közt 12.10 Renegade – A fejvadász, utána: Meri vagy nem meri 13.00 Hírek 13.10 Élettér 13.20 Receptklub 13.30 Bugs – A cég hullámhosszán 14.20 Klipklub 14.45 Rajzfilmklub 16.05 Lassie: Tinker 16.30 Az első csók, utána: Meri vagy nem meri 17.05 Renegade – A fejvadász, utána: Meri vagy nem meri 17.55 Esmeralda 18.45 Híradó 19.05 Fókusz 19.30 Barátok közt 20.00 Gyilkos szerelem 21.40 Híradó, időjárás 21.55 Életveszélyben – Hétköznapi hősök 22.55 RTL Night klub: A majoretta halála 0.30 Vágyak háza 1.00 Beavis és Butthead 1.25 Fókusz, időjárás 1.45 Divatklip

TV3

5.50 Nap-kelte 9.05 Santa Barbara 10.00 Dinasztia 10.55 Utazás Gasztronómiában 11.50 VH1 16.00 Eleven 16.40 Űrháború: 2063 17.35 Beverly Hills 90210 18.30 Hír 3 19.00 Egy rém rendes család 19.30 Egy rém rendes család 20.00 Walker, a texasi kopó 20.50 Nagymenők 23.30 MASH 24.00 Hír 3 0.30 Santa Barbara 1.20 VH1

SZÍVTV

17.00 Csengetett Mylord? 17.30 Blende-magazin 18.00 Egy hátizsákra való kaland 18.30 A divat arénájában 19.30 Egy hátizsákra való kaland 20.00 Celeste 21.00 Útvesztő '91 22.30 Csengetett Mylord?

MSAT

6.30 Nickelodeon 8.00 Szippancsok – [illegible]rodalom –

11.00 Musi
rodalom 1
hód 16.00
kerge váro
Hír-M 2
21.45 Fels
M 24.00 R

BUDAPEST BP TELEVÍZIÓ

tek délutá
Sanzonpód
ték 19.3(
21.00 Be
22.00 Cit
férfi 0.00
reklám 0.1

Hungaro

Albacomp
fi bajnoki
második m
ja 17.55 A
Irókéz férf
harmadik
26. forduló
remlabdar
vaszkupa f
1/2 10 21.
előzetes
22.30 Hor
Westel 9(
niszverse
Sportvált

EUROSP

Tenisz
Super '
FEI Díju
gimotor
20.00 (
magazin
nyílt ver
Ökölvívá
ros-vb –
rém spor
sportmag
bike VK

Fekete D
Szenes Iv
legjobb s
Filmmúze
– Felnőnel
és lánya

B. TÓTH JÁNOS

✔ **Tárlat.** B. Tóth János festőművész kiállítását ma délután fél ötkor nyitják meg Nyíregyházán, a Skoda-szalonban. (KM)

Kelet - Magyarország 1998. 05. 27.

B. Tóth János 96. VIII. 16

KULTÚRA

+ lajos - B.-i Napló

Tájképek tokaji kiállítása

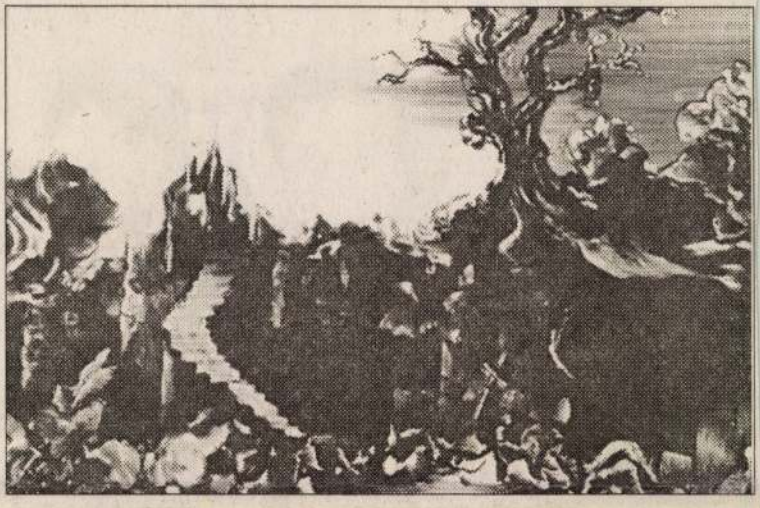

Szőnyi Sándor: Út

Fotó: Horváth Katalin reprodukciója

Tokaj (HBN) – B. Tóth János hajdúnánási és Szőnyi Sándor debreceni festőművészek közös kiállítását rendezik meg Tokajban augusztus 18-tól. A vendégeket ifj. Dévald István köszönti, a tárlatot vasárnap 17 órakor Vitéz Ferenc költő, újságíró nyitja meg a Tokaji Galériában. A megnyitón a város vegyes kórusa ad műsort, vezényel Pásztor Istvánné karvezető.

A tárlat szeptember 5-ig látogatható.

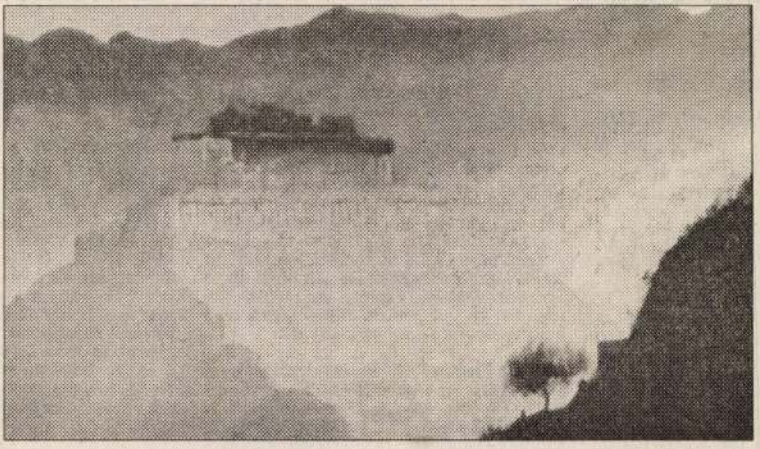

B. Tóth János: Ellentétek

Fotó: Napló-reprodukció

Évadzáró a Gyulai Várszínházban

INNEN–ONNAN

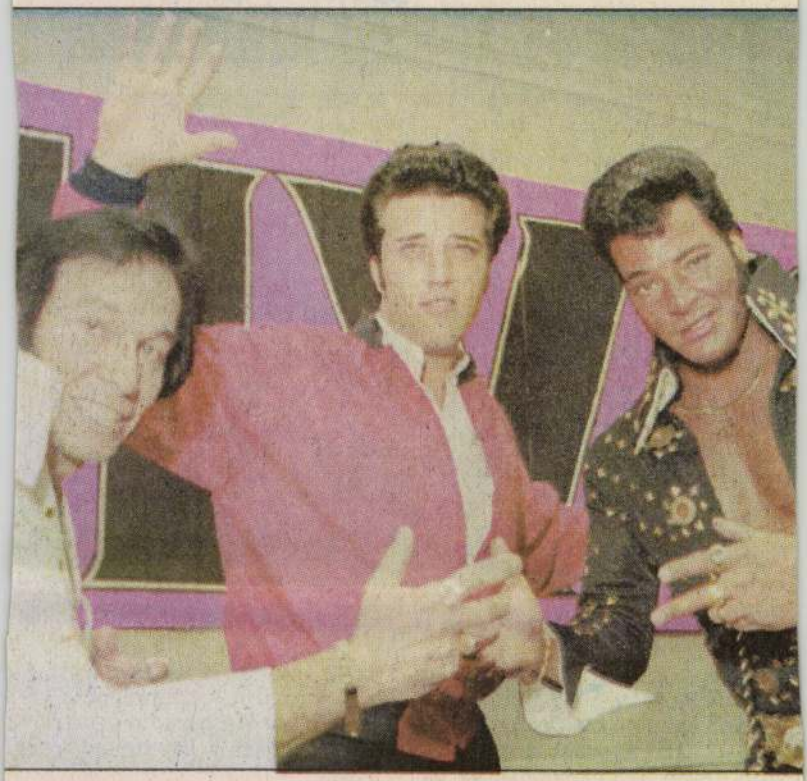

ásos évi emlékhéten ismét sok „Elvis Presley" jött össze a sztár egykor

OR

űsorismertetés. 22.05
si Andreával. 22.20 Ju-
rggyel. 22.45 Jukebox.
rekből. 23.30 Kiadói já-
l. Amerikai akciófilm.
pújság. *A számítógépes*
8-944-es telefonszámon
al kapcsolatos észrevéte-
–12 óráig tehetik meg a
mon.

–7.30 Napszemle. 9.45
Tv. *Sugárzott adás* 15.00
Tv. 18.10 Amigó. Szá-
Közérzet. Témája: A
ron – A bombariadók-
ncéves a debreceni vi-
ıs étterem ételajánlata.
A kék madár. Portré-
20.15 Farmex Expo '96.
filmdráma. 21.50 Gyü-
ncia filmszatíra. 23.20
eTv. 23.45 Képújság.

DL-stúdió műsora.) 12.00 Műsorzárás. *Telefon: 06 (54) 401-710.*

CITY és UNIVERSUM RÁDIÓ a 92,3 MHz-en és kábelhálózaton a 100,8 MHz-en: 0.00– Egy éj az Universumban. Zenés műsor. 5.00 Útravaló. Információs magazin. 5.30 Napló-lapszemle. 6.50 Útinform. 7.10 Útinform. 7.35 Ügyeleti hírek. 8.00 Délelőtti sáv, benne: játékok, érdekességek, nyeremények. 8.30 Kultúrképperc. 10.15 Jegyzet. 10.30 Lakossági hirdetések. 11.50 Gazdasági hírek. 12.00–13.00 Slowmotion. 15.35 Útinform. 16.35 Útinform. 17.30 Napló-lapszemle. 17.35 Ügyeleti hírek. 18.10 Sportösszefoglaló. 19.45 Esti mese. 20.00 Élő, telefonos kívánságműsor. 21.00–24.00 A zene hullámhosszán. *Telefonszám: 430-530.*

CÍVIS, a Magyar Rádió zenés magazinműsora a 103,5 MHz-en: 16.00–19.00 Születésnapi sorsolás – Útinform – A nap slágere – Milli-dili. A Hajdútej Rt. játéka – A nap érdekessége – Moziturmix – Lapelőzetesek. Szerkesztő-műsorvezető: Oláh Andrea. *Telefonszám: 419-650.*

HAJDÚSÁGI RÁDIÓ FM 72,4 MHz-en, kábelhálózaton: 101,5 MHz-en (6.00–24.00 óráig): 6.00 8.00 Vidám ébr[illegible] Magazinmű[illegible]ségi magazinja. 9.00–10.0[illegible] nészekkel beszélget Jenei Kuckó művésztanya zené Műsorvezető: Szentgyörgy *315-771.*

TANDEM RÁDIÓ a 94,7 104,5 MHz-en: 0.00–6.00 nés műsor magnósoknak. bogó. 6.15 Névnapköszö 6.40 Ügyeleti hírek. 6.45 N Kalendárium. 7.15 Névnap hírek. 7.40 Napló-lapszem 8.45 Időjárás. 9.00 Műsorza dés. 13.30–13.35 A Deutsc gyar nyelvű műsora. 14.00 Benne: A DL-stúdió műsor ságainkból. 18.00–22.00 Est dióbörze. 20.00 Nosztalgi nos kívánságműsor.) 22.0 ren. Zenés műsor magnós *401-710.*

KOSSUTH, *középhullámo* krónika. 4.40 Határok né 8.10 Műsorszemle. 8.28 A Napközben. 11.05 Cigány [illegible] 12.00 Déli

Fotó: Kovács Zsolt

B. TÓTH FADOS - festő

MINDENFÉLE

● B. TÓTH JÁNOS festőművész kiállítását nyitotta meg Sebestyén Miklós tanár tegnap – július 25-én – Hajdúszoboszlón, a Mátyás Galériában (Mátyás király sétány 17.). A tárlat augusztus 8-ig várja az érdeklődőket.

B. Tóth János egyik hortobágyi ihletésű festménye Napló-reprodukció

● ÁSVÁNYBÖRZE, SZÍNHÁZ. Először rendezik meg augusztus 3-án és 4-én a nemzetközi ásványbörzét Kőszegen a Jurisics-vár lovagtermében. A kiállítók Európa öt országa-

Hajdú-Bihari Napló
1996. 07. 29.

sfehérvár, Orhalmi út 7–9.
(63-as szekszárdi út) Telefon: (06-22) 340-990

Nyitva: hétköznap: 8–18 óráig,
szombat: 8–14 óráig

HOLLAN
szőnyeg
Paks, Nyárfa út 2.
Tel.:
(06-75) 310-269

95-ös árak 1996-ban a
Gulyás-tüzépen
orotherm falazó és födémrendszer
minden eleme egyszerre
LEÉRTÉKELVE.
A szaktanácsadás ingyenes.
Házhoz szállítás Debrecen területén.
ssv Kft., Debrecen,
ospércsi út 37. Tel.: 06 (52) 419-999

t.
és,
).
kon!

Akciós bútorvásárt tartunk
Debrecenben, a vasútállomáson
július 22–28-ig, nyitva: 6.00–20.00 óráig.
VASÁRNAP IS NYITVA TARTUNK:
6.00–15.00 óráig.
ÓRIÁSI ÁRENGEDMÉNNYEL

franciaágyak	26 900 Ft-tól,
4 elemes konyhabútor	26 900 Ft-tól,
hálószobabútor	36 900 Ft-tól,
3-2-1 személyes ülő-fekvő garnitúrák	79 900 Ft-tól

B. Tóth János

Saját bensőnkben van a festmények eredetije

VITÉZ FERENC

Páros kiállítást – mégis két önálló tárlatot, sajátos, markáns művészi arcélekkel – rendeztek a Tokaji Galériában két hajdúbihari, a debreceni Szőnyi Sándor és a hajdúnánási B. Tóth János festőművész képeiből.

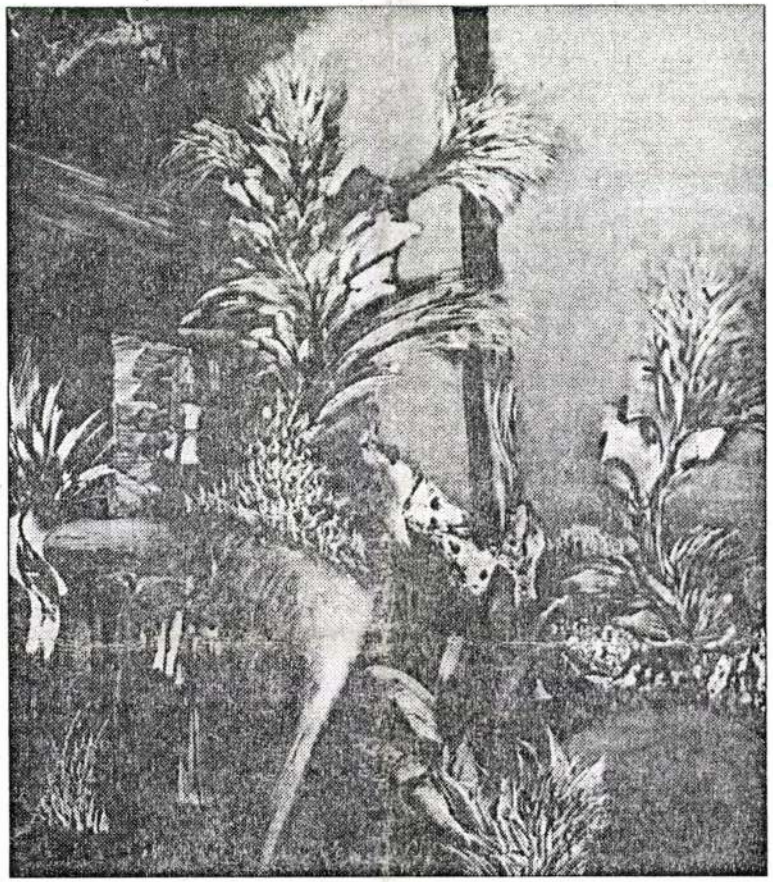

Szőnyi Sándor: Hortobágyi növények Fotó: Napló-reprodukció

Mert közös bennük mindenekelőtt a tájképekben is kifejeződő természetszeretet, a hit abban, hogy a sugárzott harmónia által mi is erősebbé válhatunk. Közös az utazás, ám mindketten mást értenek ez alatt. B. Tóth a fizikai térben, földrajzi távolságokat megtéve utazik, s a tapasztalt, látott élményekből épít fel egyre szélesebb világot nyugattól Távol-Keletig, természetszabta üzeneteket közvetítve. Szőnyi utazása inkább belül történik, a lélekben. Ő is valóságos elemekből építkezik, ám ezek öntörvényű egymás mellé helyezésével olyan tájakat hoz létre, amit ő maga teremtett. A kívül látott és a lélek valóságában élt élmények sűrűsödnek olyan tájjá, mint amilyen az emberi benső. Érdekes tehát a kettősség: míg B. Tóth János tájképei kívülről hatnak befogadói képzeletünkre, addig Szőnyi Sándor festményeinek „eredetijét" saját bensőnkben véljük felfedezni.

Némely Szőnyi-kép első pillantásra kietlen, hideg, pusztuló vagy pusztulásra szánt tájat ábrázol, ám felfedezzük, hogy mindenütt ki tud csírázni az élet. E sor ellenpólusát pedig azonnal megteremtik a mesei univerzumot ábrázoló festmények, vagy alakos ábrázolásain a szimbolikus jelentéstartalmak. Gyakran alkalmazza a lépcsőt és az utat, úgy is mint motívumot s mint kompozíciós rendezőelvet. Az alkotások iránya mindig a fenti szférák felé mutat, ami egyben arra a veszélyre is figyelmeztet: minél fentebbre jutunk, annál nagyobb mélységnek nézünk alá, minél nagyobb a pozitív hatás, úgy nő az ellenerő is. Szőnyi a biztos talajt keresi, s ezt az életigenlő hitben találja meg. Ez a hit megmaradni tudássá nő, ami pedig bölccsé is teszi az embert. Ezt üzeni például két királya, mely azt a folyamatot ábrázolja: hogyan építheti és őrizheti a ránc, az arc és a tekintet a jellemet. Alakjai pompába öltözöttek, de nem a királyi dísz miatt lesznek méltóságosak, hanem maga az emberi méltóság teremti rájuk a királyi pompát.

Szőnyi Sándor fa-emberei is tudják a fenti igazságokat. A fák, a gyökerek emberi alakokat formáznak, s egyfajta metamorfikus táncot lejtenek, sajátos ritmust, erőt is adva a kompozíciónak. Mintegy párbeszédet folytatnak egymással, kibékítve a hideg és a meleg, a fény és az árnyék, a sötét és a világos ellentéteit. S a lemenő napot sem a félelem, a hit feladása miatt ábrázolja az alkotó, hanem mert az alkony alkalmas az emlékezésre és múltidézésre. S nem véletlenül helyezte középpontba az Ősi fészket. Itt fészkel múltunk, sanyarú és sokat próbált sorsunk, de menedéke ez jövendőnknek is.

B. Tóth János festészetében egyszerre van jelen az olaj és az akvarell technikája. Míg az olaj alkalmasabb a részletező, az epikus elbeszélésmódra, addig az akvarell gyors kifejező gesztusokat igényel, a pillanatot, illetve a táj és az ember viszonyának pillanatnyi állapotát rögzíti. Sok esetben a majdani olajkép vázlatai is lehetnének, ám ugyanúgy teljes értékűek maradnak, sőt, ereje, energiája által összpontosítottabb és drámaibb lehet ez a fajta kifejezés. B. Tóth Tokajba is elvitt egy-egy darabot a kínai élmények nyomán készülő akvarellsorozatából, felkeltve érdeklődésünket a teljes anyag iránt. Mert kétségtelen, hogy ez a technika képviseli nála a nagyobb erőt, a több izgalmat a kifejezésben.

Ennek az erőnek a nyomai azonban a kiállítás más darabjaiban is megmutatkoztak, s elsősorban ott, ahol nem a direkt táji élményt akarta közvetíteni, hanem metaforikus vagy szimbolikus kifejezésre törekedett. Ilyenek a vöröses-sárgás tónusú képei vagy vízpartjai, erdőrészletei. Míg az ég, a messzi horizont hosszú futást engednek a tekintetnek, addig a víz és az erdő bensőségesebb, intimebb távolságot teremt, az impresszionisztikus indíttatásból zaklatottabb, expresszív világot létrehozva.

'96. VIII. 2½.

Hajdú-Bihari Napló

Bartók

Tóth Jenő dr

Jehérgyarmati

festő

lásd

Boromisza Tibor

csomagjában a XX.

sebzett újságcikket

övlemezek Szalacskáról ... ... 27—28
48. Római ezűstgyürü Szalacskáról ... 28
49—50. Ezüst római karpereczek Szalacskáról 29
51. Cserépbögre a szalacskai telepről 29
52—53. Római domborműves bronzlapok Szalacskáról... 29
54. Római bronzcsésze Szalacskáról... 30
55. Római bronz üsttartó-kapocs Szalacskáról 30
56. Ébresztő óra betét-lemeze (modern) 30
57. Ecce Homo. Olajfestmény a Felsőm. Rákóczi-múzeumban, Dürer Albert monogrammjával... 31
58. XVIII. századi himzett nyeregtakaró

sítő jele 83
118—119. A lőcsei ötvösczéh hitelesítő jelei 83
120. A nagybányai ötvösczéh hitelesítő jele 84
121—124. A nagyszebeni ötvösczéh hitelesítő jelei 84
125—141. A pesti ötvösczéh hitelesítő jelei 84
142. Pesti ötvösmester jegyének kiegészítő része... 84
143—147. A pozsonyi ötvösczéh hitelesítő jelei 84
148. A rozsnyói ötvösczéh hitelesítő jele 85
149—154. A selmecbányai ötvösczéh hitelesítő jelei 86
155. A temesvári ötvösczéh hitelesítő jele 86
156. Az ujvidéki ötvösczéh hitelesítő jele 86
157. A zólyomi ötvösczéh hitelesítő jele 86
158 - 164. Bécs város különböző korbeli hitelesítő jelei 86
165. A bécsi cs. kir. fémjelző-hivatal 1790-ik évi jelző bélyege 87

Tóth Bartók Jenő

fest.

I. Horthy Miklós út 144

1927. Független Művészek

Kiáll. Nemzeti Salon

2061-909228

861. Keretek.

2 darab természetes szinű tölgyfakeret, simára dolgozva, belül pedig aranyléczczel ellátva.
Méretei a belső világitásnak 68.5:54 cm., a teljes méretnek 74:60 cm.
Becsértéke per 15 K.....30 K

Szállitotta Fleischer Salamon

Régi leltári száma: 222.

Tóth Bartók Jenő

Műsorok
1925-26. évi füzet - 390
1928. tavaszi füzet - 361.
Horthy Miklós út 174

Empire-kori legjegyök a sümegi

Múzeumban VI. 151.

Tóth Bartók Jenő

1920. szept.

ki 11. Nemzeti szalonban

Tabán, vszf. 1200.—

1921. szept. n. o.

Müterembe, olaff. 3000.—

Nyár, olaff. 6000.—

Zsolna k. n. V. 120.

Tóth Barnabás Jenő

festő

Független Művészek
Társaságától 1929
kitüntető elismerés.

224

...ával a rajztömbre ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ vázlatokon 1905.

. + Budapesten 1883. augusztus 19-én.

tő.

hol balról és jobbról egy-egy keret-
y köti le figyelmünket, ~~[illegible]~~
bbra fordult, ~~[illegible]~~ a térdein fek-
tép ki, ~~[illegible]~~ összegyürt. Mö-
ládára térdel, baljával a székre tá-
obbról az asztalon tájkép, pohár, lám-
Apolló nyert elhelyezést. Az elő-
setköteggel és több vázlat hever a
yokra helyezett képek közül az egyiket részben
ik lefelé repülő angyalt ábrázol ke-
n ~~[illegible]~~ pedig Madonna szobor áll. Jelzése a-

ándéka 1905 május 18-án (426-905).

— 905

Tóth Imre

1901/2 — 1903/4

Ferkèpzomfoiskèvk
141. l.

Tóth Jenő festő

Muz. és Kvt. Ert.
X. 128.

Tóth János

Ex Libris
Sir Thomas Phillipps
Bart.

Tóth Jenő

Művészeti lexikon 785. l.

OKTÓBER

13

Tóth

T. 11. *Jenő*, festő, * 1882, † Budapest 1923. Budapesten végezte tanulmányait, innen Indiába ment, ahol nagyszámú képet festett, de miután ott ősmagyar nyomokra vélt bukkanni, abbahagyta a festést és filológiai tanulmányoknak szentelte egész életét.

E-G II. 545 l.

Tóth Jenő
festő
U. 1955

1908-ban Bombay-
ban ett.
Ruhákat és ékszereket
csalt ki tőle egy
Sterk Nándor nevű
szélhámos álfestő.

Az Est. 1916. márc.
31. (Egy álfestő
szélhámos kodása
Bombaytól Mün-
chenig.)

ritásokból kizárta.

tást nyert ugyanis, hogy a nevezett

á n D e z s ő és birtoktársai

an 1934. évben elvégzett átalakitási,

során az adóhatóságokhoz házadóked-

yujtott végszámlájában valótlan adato-

tek. Elnökséget tudomás és megfelelő

item.

, 1939. évi május hó 2-án.

niszter rendeletéből:

miniszteri tanácsos.

gatek. Elnökségének,

B u d a p e s t.

Tóth Jenő

rövidebb idejig Székely Bertalan mesterishokai növendéke volt.

Székely Bertalan válogatott művészeti írásai. (Vál. és bev.: Maksay Tanló.) Bp. 1962. Képző műv. Alap Kiadóv. – 214 l., 32 t. (A művészettörténet forrásai) – 201. l.

Tóth Jenő

épitész

Nagymartonból, 1861-
ben 23 éves.

lásd

Fleischer Bécs

91. l.

~~Máta h. s. F. 91.~~

1905. október 20.

A csongrádmegyei tört. és rég. társulat elnökségének: egyéves az alap-szabály-tervezet elkészültéig az alapszabályok módosításának függő-ben tartása kéretik. (378/1905.)

< Tóth Jenő >

(Kalkutta) építész? –

< > India és a magyar építőművészet. Építő Ipar 1913. 545–548. l. Képekkel –

Ha kell, lásd!

vizsgálata nyomán fokról-fokra valószínűbb
hogy a budapesti Antifonale-ban Giovanni
egy fiatalkori alkotására bukkant.

Giovanni di Paolo a sienai Quattrocento e
kedvesebb és egyben legmaradibb mestere v
veit nagyszámmal őrzik Európa és Amerika m
és magángyüjteményei.[2] Minden külső hatá
kony mester volt, akinek alkotásait nagy előd
társai, Duccio, Gentile da Fabriano, Beato
Sassetta ihlették. De e mellett mindenkor
eredetiségét, játékos, kedves báj, meleg líra i
ecsetjét. Életéről keveset tudunk, 1403 körül
1423-ban már festőként említik, de csak 142
a festők céhébe, hol 1441-ben rektor. 1482
meg, de hogy mintegy 60 évi működése ala
kívül hol, merre járt Itália földjén, arról
adataink. Nagy táblaképek és kicsiny képec
lett kódexeket is díszített. 1450-ben a sienai
della Scala számára miniált néhány éneke
de ezek ismeretlenek. Fennmaradt azonban
Antifonaleja, amelyet a leccetai ágostonrend
számára díszített. A sienai Városi Könyvtár
ezt a kódexet (G. I. 8.), először Milanes
díszítésével részletesebben Adolfo Venturi ta
ismertet meg bennünket, míg a miniatúrá
tájképeivel Luigi Dami foglalkozott.[3] A sien
nale mellett Giovanni di Paolonak más min
felismerték. Így neki tulajdonítják —
meggyőzően — az oxfordi Thompson-gyüjt
lévő Dante-kódexet. Az ő művének tekinti

Hasonló bőkezűséggel van végrehajtva az épület csatornázása és vízellátása, amit ugyancsak számokkal illusztrálandó, megemlítem, hogy 14.000 *fm.* csővezeték, a kellő számú kényelmi helyek mellett, 100 kiöntő és 350 mosdóasztal szereltetett fel.

A tisztviselők kényelmére orvosi vizsgáló és rendelő szoba, a padlássoron pedig kényelmes étkező helyiségek vannak.

Feljegyzésre érdemes, hogy a munka gyors lebonyolítására a villamos világítás és telefonberendezéshez 120 *km* drót van az épület keretein belül lefektetve, mely vezetékhez kb. 3000 lámpás 350 házitelefon és 180 állami telefonállomás van kapcsolva s hogy ugyanabból a célból egy 46 állomásból álló csőposta-berendezés 5500 *fm* sárgarézcső elhelyezésével rendeztetett be.

E felsorolt üzemekhez, hozzáadva még öt személyszállító lift, egy teherlift, azután egy felhúzót pénzszekrények bármely emeletre való szállítására, 25 villamos motor 300 lóerő teljesítménynyel, szolgál.

Mindezekből látható, hogy az épület már a berendezések minéműsége és mennyisége folytán is a lehető *legmodernebb a szó igazi értelmében*, s ugyancsak következtethető, hogy csak laikus észjárással lehet a sokat hangoztatott építészeti formák alkalmazásából egy építmény modernségére következtetni, amikor éppen e berendezések célirányos és szép elrendezésétől függ első sorban egy modern épületnek hasznavehetősége.

Látható ebből az is, hogy a modern építésznek nem lehet az a feladata, hogy csupán kedvtelésből új formák kitalálásán törje magát, s hogy ez ambitiójának a kielégítése kedvéért a célszerűségtől egy hajszálnyit sem szabad eltérnie, mert korunk fokozódó követelései egy komoly rendeltetésű műben, amilyen egy ház, minden olyan kitérést meg nem engednek, melynek még a divatnál is csekélyebb, s a kor kulturtörténelmében legfölebb epizódszerű jelentősége van.

Az épület rendeltetését illetőleg megjegyzem, hogy abban a kereskedelmi érdekeknek kötelességszerű respektálása mellett a Dorottya-utcában létesített boltokon kívül csupán a Magyar Általános Hitelbank s annak húsz affiliált vállalata van elhelyezve.

E cégek hivatalhelyiségein kívül a nagy építményben még csupán egy házgondnoki lakás és hat szolgalakás kapott helyet.

Az épület belső kiképzésében minden hivalkodást és térpazarlást kikerülni törekedtem, de igenis azon voltam, hogy nemes anyagok felhasználásával s jó munkával a magyar építői part s iparművészetet diadalra vezessem.

Az építtető Magyar Általános Hitelbank nekem és munkatársaimnak erre alkalmat adott, amit hálásan megköszönök; művész és iparos munkatársaim majdnem kivétel nélkül odaadó munkássággal rótták le hálájukat s most már csak legközelebb álló munkatársaimnak, *Haaber* Károly építésznek, ki az építkezés vezetésével volt megbízva, akarok a nyilvánosság előtt köszönetet mondani, s végül *Maróti* Géza szobrásznak, ki a külső és belső szobrászati díszt nagy művészi tökélylyel létesítette, s *Faragó* Odön tanárnak, ki az igazgatósági s egyéb szobák gyönyörű interieurjeit s az összes bútorzatot tervezte s fegyelmezett művészi érzékkel alkalmazkodott épületem stylusához, — akarok hálás köszönetet mondani, amiután nyugodt önérzettel bocsátom épületemet mindenki bírálatára és rendeltetése útjára.

A Hitelbank építkezésében ezek az iparosok vettek részt:
Knuth Károly: fűtés.
Biehn János: szigetelés.
Dr. Lipták és Társa r.-t. építőmester: beton és vas.
Arnheim S. J.: kasszák.
Wertheim F. és Társa: tresor és safe-deposit.
Seenger Béla: kőhomlokzat, belső márvány.
Müller Ernő: kőhomlokzat.
Neuschlosz Ödön és Marcel: ácsmunka, iroda- bútor.
Hauswirth Ödön: mázoló.
Justus Sándor és fia: faredőny, ablakredőny.
Ganz-féle villamossági r.-t.: villanyvil., telefonvezeték.
Michl Alajos: épületasztalos, szobaberendezés.
Bründl János: vízvezeték, csatornázás.
Eternit-művek: (Hatschek Lajos) tetőhéjazat.
Maróti Géza: külső-belső szobrász munka.
Steiner Ármin és Ferenc: bronzportálék.
Klopfer Jakab: üveges.
Haas és Somogyi: üvegtetők a pénztárteremben.
Otis Elevátor társaság: liftek.
Melocco Péter: folyosó-, padló- és falburkolat.
Pesti Kőszénbánya s téglagyár társulat: falburkolat.
Elsinger M. I.: linoleum.
Wippler és Társa: linoleum-padlók.
Egyesült parkett-gyárak r.-t.
Schmidt Miksa: mennyezetvakolás és festés.
Reitzer Ferenc és fia: mázoló.
Jungfer Gyula: lakatos.
Thék Endre: épületasztalos és berendezés.
Horváth Lukács: asztalos.
Detoma Alfonz: műmárvány.
Magyar fém- és lámpaárúgyár r. -t.: lámpások és bronzok.
Paschka és Társa: vasredőny.
Villeroy és Boch: falburkolat és mozaik-padló.
Hajts Jakab: bútorasztalos.
Krammer Henrik: bútorasztalos.
Gelb M. és fia: bútorasztalos.
Lingel Károly és fia: bútorasztalos.
Héber Antal: bútorasztalos.
Steinbach Gábor: bútorasztalos.
Mattusiak Mihály: bútorasztalos.
Vass Béla: bútorasztalos.
Műasztalosok Szövetkezete: (bútor).
Horváth Károly: bútorasztalos.
Fischof I. Jenő: bútorasztalos.
Polgár Alajos: bútorasztalos.
Mundus egyesült magyar hajlított fabútorgyár r.-t.
Kis József: bútorasztalos.
Wachtler Antal: bútorasztalos.
Farkas és Társa: bútorasztalos.
Hahn és Preys: tapéta.
Telefonhírmondó: villamos órák.

Alpár Ignác.

India és a magyar építőművészet.

India építészete nem részesült még abban a figyelemben, amilyent megérdemel. Kevesen tudják, hogy az európai domok ősapja Indiában van. Az ide vonatkozó építészeti emlékek eredete jóval a Krisztus előtti századokba nyúlik vissza. Maga a renaissance is Indiába vezethető vissza, amint a bizánci stylus onnét vette motivumait. (Strigovszky dr., a bécsi egyetem kiváló professzora egyébként ugyanezt fejtegette a Turáni Társaság legutóbbi ülésén.) Nem tekintve azt, hogy a számokat a bramánoktól vették át az arabok, a görögök az orvostudományt, gyógyszerészetet, a hangjegyeket jóval ezer évvel Kr. e. az indiai Panini találta fel; az orgona ősapja a *Shupta-gantika* latinban *septem* és *canto-cantare*, magyarban hetest és éneklést jelent, mert az első orgonának hét billentyűje volt. Az újabbkori kulturmozgalmak egyébként erősen gravitálnak Ázsia, illetőleg India felé, amint Nietzsche, Schopenhauer stb. is Indiából vették az anyagot. E hatalmas, művészetben is csodás, kulturemlékekben gazdag földrész mindenkor kifogyhatatlan forrása volt az új világnézeteknek, bölcsészetnek, formáknak, színeknek; minden évszázad megteremt Indiában egy-egy új vallást, új miszteriumokat és alkotásokat, új nyelvkeverékeket; különösen *építészeti irányban* India remekei a legnagyobb érdeklődésünkre és tanulmányozásunkra tarthat számot.

Oly monumentális dolgokat, minők pl. a piramisok, Ázsia vagy India nem mutat fel. Kivételt képeznek a nagymogulok (turáni származású mongol fejedelmek) építkezései Delhi közelében, mint a száz méter magas Kutab-Minar (Minaret).

A brámánok egészen a buddhaizmus fölléptéig nem építkeztek. Buddha királyfi (Sakya-Muni) idejében épülnek a viharasok (zárdák), sztupák (templomok) és sziklatemplomok. A brámán építkezés Kr. u. körülbelül 1100-ig folytatódott. Ez a brámán építészet legkiválóbb korszaka.

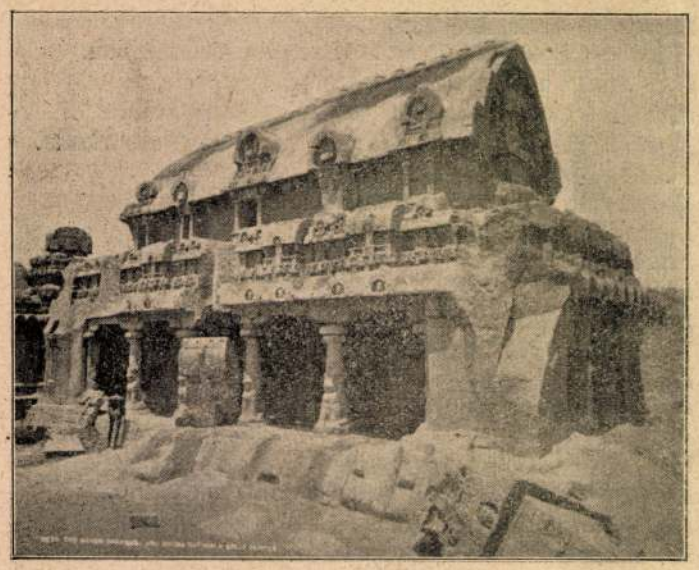

1. ábra. A hét pagoda egyike.

A mi szempontunkból különösen a buddhista vallású népek jönnek első sorban számításba, amennyiben ezek mind turáni származásúak.

Nagy Sándor görög hadai bevonulásával keletkezett a *görög-indiai stylus*. Érezteti hatását az indiai művészetben a kinai műveltség és más befolyások; így annyi különböző irányú stylus válik ki, melyek rendszerbe foglalása a műtörténész szempontjából óriás munkát fog igényelni.

A buddhista népek közül a velünk rokon *ős-tamulok* építészete (Dél-India) a *bár*-népek, vagy *vár kúnok* (bár: kerítést jelent), *bud-parasztok* építkezései tarthatnak számot érdeklődésünkre ezek között a szandsi-i sztupa, barhuti sztupa, gandaházi műemlékek különösképpen.

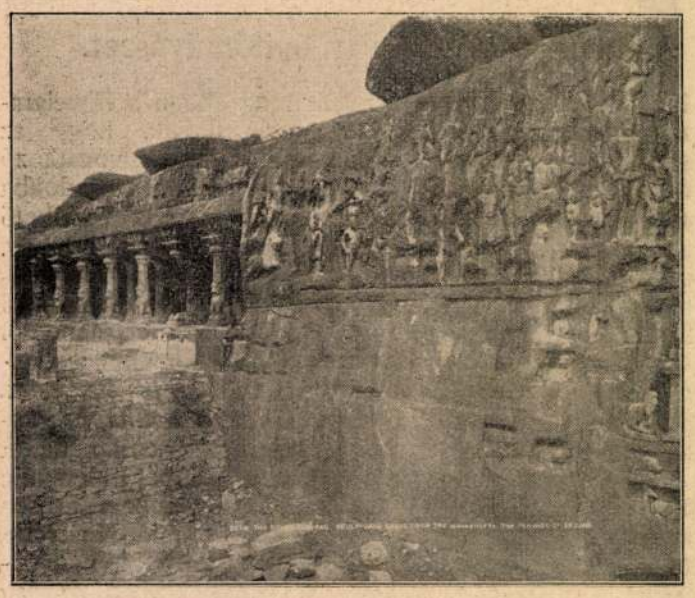

2. ábra. A hét pagoda egyike. A Maha barátok eposzból. (Ardsuna büntetése.)

A *katiavári* tartományban oly különös stylusra bukkanhatunk, mely erősen emlékeztet a mi székely kapuinkra.

A nagymogulok építkezése: 1500 körüli időből a Tats-Mahál, az agrai, delhi-i mauzoleumok és sok kisebb-nagyobb műemlék kerülték el a kutatók figyelmét. Magyar szempontból India említett és többi részeinek óriás a jelentősége. Itt rájövünk pl. arra, hogy a magyar ornamentika karakterisztikus tulipán-alakja, mit szerintem tulipánnak tévesen nevezünk, sohsem volt az, hanem buddhista jelvény, a *tri-ratni* vagy stilizált pávatoll, de lehet lótusz is. A *kétszemű szív-alak* eredete szintén India, hasonlóképpen

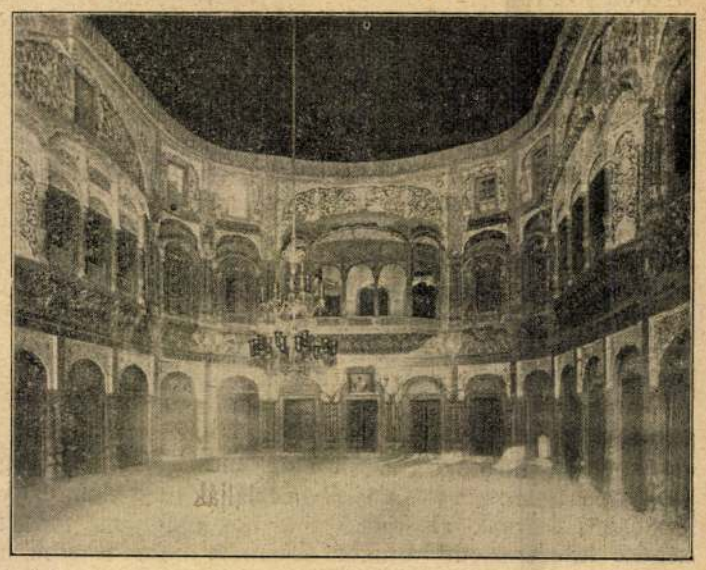

3. ábra. A kasmiri maharadsa Durbar-terme.

a stilizált rózsa, szegfű, páva és pávaszem stilizált tolla. Asóka király tehén-szobrán Kr. e. 120 év előtti időből ott láthatjuk a pávát és a két halat. Nagyon fontos motivum a magyar griff eredete; Indiában látjuk ezt oroszlán-karmokkal és sascsőrrel, mint nálunk. A magyar sárkány

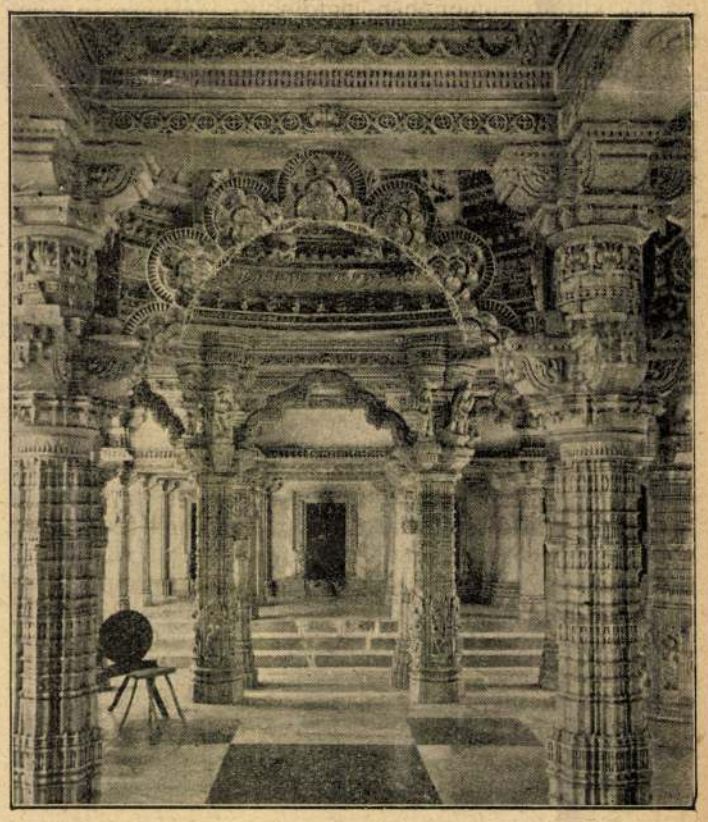

4. ábra Dilvara-templom Mont abu.

megegyezik a kinaival s az első szkiták, a *taksák* hozták magukkal ugyanazokban a formákban, mint azt a bezdédi honfoglaláskori sírokban lévő magyar sárkányokon látjuk. (Bezdédi honfoglaláskori tarsolylemezek.)

Az indiai építészet rendszerbe foglalása vagy tanulmányozása a turáni nemzetekből származó építészek kutatá-

sára vár s akik ezirányban fáradozni fognak, nemcsak új inspiratiot, új lelkesedést merítenek, de mérhetetlenül gazdag dokumentum forrását találják ama tiszta meggyőződésnek, hogy a mi vajudó nemzeti építészetünk az indiai építészetből fakadt *Tóth Jenő* (Kalkutta.)

A lipcsei nemzetközi épitő kiállitás.

(Folytatás.)

A vasbetonszerkezetek minden téren hódítanak. Hadi célokra és hajóhidakhoz a pontonokat is már vasbetonból készítik. A nyári fürdőket tutaj helyett üres vasbetonhengerekre fektetik.

E csoportban voltak kiállítva dr. *Zielinski* Szilárd vasbetonszerkezetei az elevátorhoz, és egyéb jeles tervrajzai, amelyek a szakférfiak figyelmét magukra vonták.

Láthatók voltak a Veneziában a régi Campanile alól eltávolított néhány száz éves cédruspilóták részben megkövült és részben tengeri állatoktól elrongált darabjai. Olaszországban azt tapasztalták, hogy pici kagylók és úgynevezett fúrórákok a betont is elrongálják. A tenger vizének a betonra való hatásában találják meg táplálékukat, létfentartási feltételüket és elősegítik a beton bomlását. Tehát ezentúl a betonépítményeket és vasbetoncölöpöket is praeparálni kell e kis állatok pusztítása ellenében.

A nagyszabású vízművek között feltűntek a *Leitzach*-művek Felső-Bajorországban, továbbá egész sora a völgyzáró gátaknak, vízvezetékeknek: Frankfurt, Hamburg, Nauheim, Wiesbaden vízvezetékei. Mannheim és Posen vastalanító berendezései.

5. ábra. Maiszori kőtehén (Siva Isten tiszteletére).

Hamburgban statisztikát vezetnek arról, hogy amióta egészséges ivóvizet szolgáltatnak, az alkoholtartalmú italok fogyasztása és a halandóság évenkint állandóan és mily arányban csökken.

A szennyvíztisztítás terén a düsseldorfi kiállítás óta újabb rendszerek és lényegesebb újítások nem voltak láthatók. Az ott bemutatott rendszereket az Építő Ipar 1913-ik évi folyamában ismertettem. Essen városban folynak a további kísérletek, amelyeket nagy figyelemmel követnek egész Németország városának szakférfiai.

Németországban több építő iparos szövetkezet van, amelyek nagyobb építkezésekre és egész új városrészek építésére vállalkoznak. Ezek közül néhányan bemutatták működésüket tervrajzokban és modellekkel. Németország *munkásvédelmi és biztosítási intézményei* itt is mint Düsseldorfban részletesen és terjedelmes statisztikai adatokkal voltak bemutatva. Munkásvédelmi célból az épületállásozások több modellje is ki volt állítva. Németországban nagy gondot fordítanak és szigorúan ügyelnek arra, hogy az állásozás a szilárdság és biztosság legmesszebb menő követelményeinek megfeleljen.

Az amerikaiak is sok szép dolgot mutattak be. A *Panama*-csatorna modelljein részletesen föl voltak tüntetve a nagy földomlások és nehézségek, amikkel ezen az óriás mérnöki művön megküzdeni kellett, és amelyek azt az aggályt keltik, hogy az építés befejezését még esetleg évekig feltartóztatják.

Amerikai arányú kötélpálya az, amely Peru államban a tengertől rövid távolságon a Cordillerák hegyeire 3600 *m* magasságra emelkedik és óránkint 45 *t* ércet szállítanak rajta közvetetlenül a hajókba.

VIII. csoport: Vasúti építmények 3000 m^2 területen voltak bemutatva. A legújabb nagyméretű vasúti hidak, viaductok, felvételi épületek, víztornyok, átrakodó berendezések, mozdonyszinek. Langerfeld állomáson (Elberfeld mellett) négy félkörben épített mozdonyszin összesen 100 mozdonyra. Továbbá a különböző legújabb felépítményi szerkezetek, váltók, villamos biztosító és állító készülékek, automatikus blockjelző berendezések; közúti vasúti berendezések és szerkezetek.

6. ábra. Szancsii sztupa-részlet.

Nagy, 16 m^2 területű modellen van feltüntetve, hogy Cöln város területén és környékén a keresztül-kasul épült vasutakat miként helyezték át és építették azokat újra egész állomásokkal együtt, mert a régi állapotban már nem volt lehetséges a folyton növekedő forgalmat lebonyolítani.

A königsberg-allensteini vasútvonalon Mehlsach mellett a Walsch folyó fölötti híd kicserélése szintén modellben volt bemutatva. A hídnak 3, egyenkint 42·6 *m* nyílása van. A pillérek magassága 28 *m*. A Gollnow J. és fia stettini vállalkozó cég az előre elkészített szilárd állásokon egy-egy nyílás régi szerkezetét éjnek idején 25 perc alatt taszít-

tatta félre és az új 125 *t* súlyú szerkezetet 35 perc alatt tolták a helyére.

Láthatók voltak a Simplon-alagút különböző tervei, amelyek az idők során készültek. Az alagutat 32 évig tervezték, amíg megvalósították.

Az amerikaiak kiállításában láthatók voltak a Hudson folyam alatt épített alagút és a világ legnagyobb hídjai, ezek között a *Quebec-híd*, amelynek szerkezete beszakadt. Nagy képeken részletesen be volt mutatva a régi szerkezete, valamint az újraépítés után, nemkülönben az összeroskadt híd és a beomlás oka. A hídszerkezetben 25%-kal több vasanyagot építettek be, mint ahogy tervezték. A méretek számításának alapjául ennyivel kevesebb önsúlyt vettek fel. A 25% túlterhelés, valamint a keresztkötések szerkezetének hiányai együttesen okozták az alkotó részek szétszakadását.

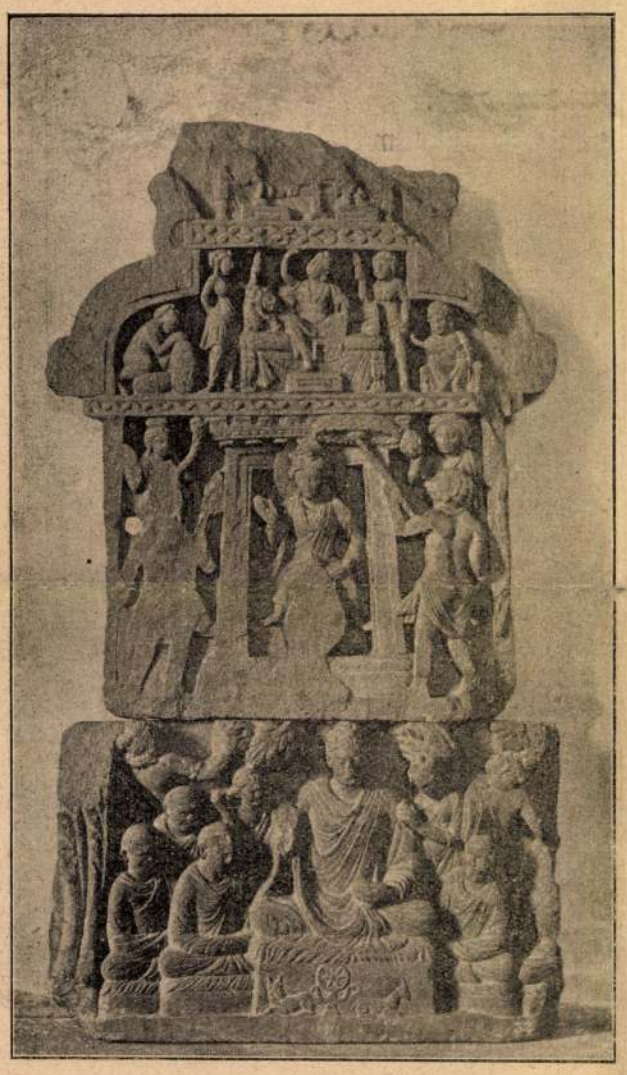

7. ábra. Indo-bactriai emlék. Budhista faragványok.

Láthatók voltak továbbá forgó, toló, billenő hídszerkezetek. Ilyen 124 *m* nyílású híd egyik billenő szárnya 62 *m* hosszú. Az eddig épített legnagyobb támközű vasbetonhíd ívnyílása 90 *m*. Az ív közepe az állások elbontása után 27 *cm*-rel szállott le, de a híd anyaga tökéletesen ép és rugalmas maradt.

(Folyt. köv.) *Bodányi Ödön.*

A berlini földalatti vasút Spree-alagútja.

Londonban a Themse-alagutak csőrendszerben épültek, mint a Seine-alagutak Párisban és néhány északamerikai alagut, de a Spree alatt elhúzódó új alagút teljesen nyiltan, szárazon; Berlinnek egy régebbi Spree-alagútja a treptowi is csőrendszerű. A nálunk is jól ismert berlini Siemens és Halske cég tervezetei szerint megalkotott berlinvárosi földfeletti magas és földalatti hálózatú villamos vasutak szakadatlan tovafejlesztésének egyik legujabb alkotása, mondhatni vívmánya az új Spree-alagút. 1891. év óta, tehát közel egy negyedszázadon át fáradozott a Siemens és Halske cég azon, hogy erre az alagútra az engedelmet a hatóságoktól megszerezze.

A berlini földalatti villamos vasutak vezető mérnökének dr. *Lauter* Vilmosnak és társának *Rudloff*-nak nevéhez fűződik közvetetlenül az alagút megalkotásának főérdeme. A treptowi csőrendszerű alagutat még 1899-ben adták át a forgalomnak. A 13 év alatt, ami azóta letelt, Berlin forgalma is nagyot növekedett; legfőként pedig a villamos vasútvonalak zöme terjedt át a Spree túlsó, északi oldalára, anélkül, hogy a délivel a treptowi alagúton kívül megfelelő összeköttetés létesült volna, mígnem az új Spree-alagút segített a bajokon.

Az új Spree-alagút nyilt rendszerben való megépítésének nagy előnye abban nyilvánult, hogy azt közvetetlenül

8. ábra. Csaturbaji templom (IX. század).

a Spree feneke alatt tudták megépíteni, az útvonal lejtője tehát nem oly meredek és hosszú mint a treptowi csőrendszerű alagútban, minélfogva az építés költségei is csekélyebbek.

A megépítéskor mindamellett tömérdek természeti akadály leküzdésével kellett számolni. Az alagút helyén, az építkezések fölött a Spreemeder vastag kavicsréteget alkot. Maga a vízmeder mélysége 3·5 *m*. Az alagutat a felgyülemlő talajvizek lesülyesztésével kellett megfelelően vízmentesíteni. A meder alját 0·8—1 *m*-nyi vastag üledékes réteg alkotja, efölött a víz 3·5 *m*, a nyomás tehát csekély. A Spree folyó az alagút fölött 110 *m* széles. Ily módon lehetővé vált az építkezést két felől, déli és északi szakaszában egymás után végrehajtani. Elsőbben is a déli rész megépítését kezdték el.

Az alagút tulajdonképpeni munkálatai 1910. év tavaszán

Tóth Jenő

városi fő Elstőr

Ilmező vásárhely

Élete

Csikvári Csongrád

Szemelyi adatter

588. hasáb

MOB példány 3722. sz

MDK

Tóth Jenő

építész

Magyar Építőművészet, 1911. 12. sz. 30. l.

Tóth Jenő, rajztanár, képzőművész

Megnyílt a nyíregyházi képzőművész stúdió 12. rajztanári alkotótelepének bemutatója, a Nyíregyházi Galériában. Szerepel Tóth Jenő /Nyírpilis/ műve

Bátori tükröződnek.

Kelet-Magyarország, 1983. febr. 4.

Tóth Ferenc

Kiállítása a X. ker. Művelődési Házban

Népszabadság, 1984. VIII. 24.

Tóth Joachim

J.K.: Áruház, Szekszárd, T.Gy.: Belső berendezés. - Építészek: Jurcsik Károly, Varga Levente, statikus Tóth Joachim, belsőépitész Tóth György. /ismertetés, képekkel/.

Magy.Ép.szöv. 1972. 5.sz. 5o-54.1.

fotógaléria

VÁCI MIHÁLY VÁROSI MŰVELŐDÉSI KÖZPONT ÉS GYERMEKCENTRUM
4400 • NYÍREGYHÁZA • SZABADSÁG TÉR 9. • T(42)411-822 • F(42)411-821

Támogatta a Nemzeti Kulturális Alap .....

Megnyitja **Bán András** műkritikus ..... 1998. november 5-én 18 órakor

Peremvidék .....

Á. Tóth József fotográfus

kiállítása .....

..... a nyíregyházi VMK-fotógalériában

Á. TÓTH JÓZSEF

Tóth József Füles

Lássátok feleim...

Reklámfotók 1962-1970

Könyvbemutató: Füles mester képeskönyve

Megnyitó és könyvbemutató: 2002. december 3-án 18-órakor.
Megtekinthető: 2003. január 31-ig keddtől péntekig 14-18 óráig.
Opening Reception on 3 December 2002, 6 pm.
On View till 31 January 2002, Tuesday-Friday 2-6 pm

Támogatók: NKA, NKÖM, Soros Alapítvány, Fővárosi Közgyűlés, Belváros-Lipótváros, C³

Vintage Galéria 1053 Budapest, Magyar utca 26.
tel/fax: (36 1) 3370584 **www.vintage.hu**

TÓTH JÓZSEF FÜLES

TÓTH JÓZSEF

Meghívjuk önt a Fészek Művészklub Galériájába a következő kiállítások megnyitójára.

1992. VII. 7. 19 óra

HERITESZ GÁBOR
szobrász

Megnyitja:
Kozák Csaba

1992. VII. 21. 19 óra

KLICSU LAJOS
szobrász
és
NEMES FERENC
festő

Megnyitja:
Lóska Lajos
művészettörténész

1992. VIII. 11. 19 óra

HTÓTH TAMÁS
festő
és
TÓTH JÓZSEF
szobrász

Megnyitja:
Frank János
művészettörténész

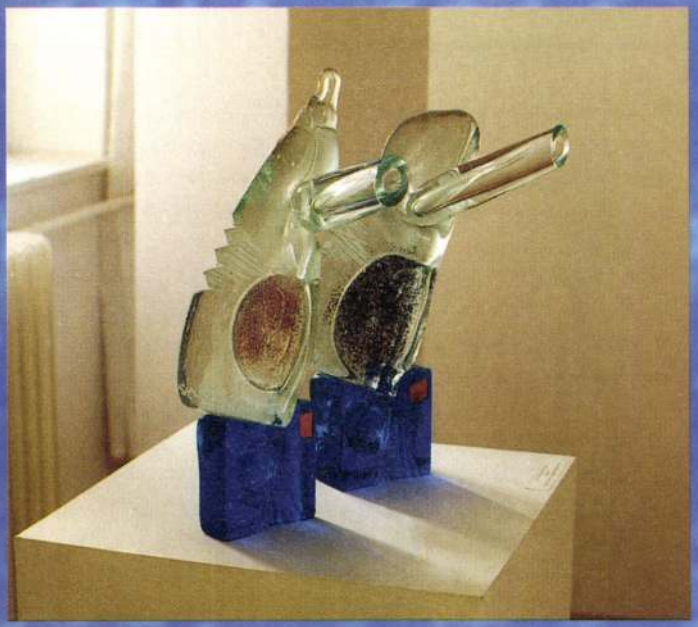

május 8–30.
Tóth József festőművész

június 5–július 4.
Síkplasztikák · Magyar Festők Társasága

július 11–augusztus 8.
Körjárat · Horvath Bugnariu Ion metszet sorozata

augusztus 16–szeptember 19.
VIII. Nemzetközi Üvegszimpózium

szeptember 25–október 24.
Kortárs magyar művészet
Válogatás Vass László magángyűjteményéből

november 6–28.
XIX. Barátság Hídja Nemzetközi Fotópályázat

december 4–31.
Gera Katalin szobrászművész

H-7400 Kaposvár, Fő u. 12.

Telefon/Phone: 82/314-915

Nyitva:
hétfőtől péntekig 9.00 – 17.00,
szombaton 9.00 – 12.00

Open:
Mondays to Fridays 9 a.m. – 5 p.m.,
Saturdays 9 a.m. – 12 a.m.

VASZARY KÉPTÁR

1996. január 22-től várja látogatóit a Vaszary Képtár, amelyet Kaposvár Megyei Jogú Város Közgyűlése az 1990-ben tatarozás miatt bezárt Somogyi Képtár jogutódjaként hozott létre, ugyanabban az épületben, az ún. Anker-házban, de annak nyugati szárnyában kialakítva. Az emeleti kiállítótér 80 m2-es galériáján Juan Gyenes kaposvári származású világhírű fotóművész állandó kiállítása látható, és négy helyiségből álló mintegy 175 négyzetméternyi terület áll rendelkezésre időszaki regionális, országos és nemzetközi tárlatok, életmű-kiállítások rendezésére. A képtár szakmai tevékenységében meghatározó az a szándék, hogy megőrizze és tovább folytassa azokat a hagyományokat, amelyek a hajdani Somogyi Képtár tevékenységében jelen voltak, és felkaroljon olyan, tartalmában és formájában is új kezdeményezéseket, amelyek az utóbbi években városunkban meggyökeresedtek. A kortárs képző-, ipar- és fotóművészet megismertetésére vállalkozva mindenekelőtt bemutatkozási lehetőséget kíván nyújtani a Kaposváron és Somogyban élő és alkotó vagy korábban ide kötődő képzőművészeknek, de szeretné hozzáférhetővé tenni a képzőművészet hazai és nemzetközi értékeit is a kaposvári érdeklődők és a városba látogatók számára.

A cél a sokszínű képzőművészet, az eltérő művészi törekvések megmutatása. A jó nevű, ismert művészek mellett a képtár igyekszik nyilvánosságot teremteni olyan fiatal alkotóknak, művészcsoportoknak és irányzatoknak, akik a kortárs művészet nem mindig populáris, de izgalmasnak ítélt vonulataihoz tartozva, eredetiségükkel tűnnek ki.

A Vaszary Képtár nemcsak egy kiállítóhely, de a művészeti élet fontos színtere kíván lenni, állandó kapcsolatot tartva a különböző alkotóközösségekkel, művészeti egyesületekkel; helyet adva alkotóműhelyeknek és társművészeti rendezvényeknek is.

Vaszary Gallery welcomes its visitors from 22 January 1996. The Representative Body of the City of Kaposvár declared the gallery the legal successor of Somogyi Gallery which was closed in 1990 because of reconstruction. It operates in the same building, in the western wing of the so-called Anker-house.

In the 80 m2 exhibition hall upstairs are on view the permanent exhibition of Juan Gyenes photo artist who is known all the world. The 175 m2 exhibition hall can accomodate regional, national exhibitions as well as life-work exhibitions.

Ih the professional activity of the gallery it is a firm intention to keep and continue the traditions that used to exist in the activity of Somogyi Gallery and to support initiatives new, both in form and content, having become rooted in our city in the recent years.

Undertaking the task to acquaint contemporary fine-, applied- and photo arts, the gallery aspires to give a chance to the artists who live and work in Kaposvár and Somogy county or who used to have links concerning this area to introduce. It would also like to make the national and international values of fine arts accessible to the citizens and visitors of Kaposvár.

The aim is to show multi-coloured fine arts, various artistic aspirations.

Besides famous and well-known artistic the gallery endeavours to give publicity to young artists, artistie groups and trends who are remarkable for their genuiness, belonging to exciting artistic trends, which are however not always considered popular.

Vaszary Gallery is not only a place of exhibition, but it also wishes to become an important scene of artistic life keeping permarent links with various creative communities, artistic organisations, thus giving place to workshops and events of attendant art.

TÓTH József M.D.K.
~~RÉFY Imre~~ építész

Lásd

Jánossy - Zajovics - Réfy - Tóth közös
terpályázatuk (magvető tervo) Repr.

Miskolczy László: Előregyártott parcelház
terpályázata
Magyar Építőművészet 1956. (V.) 4. sz. 118. l.

NASY Istvánn Jestö

M.D.K.

Tóth József, épitéz

tervéz 300 K-ért max. vettér a Temesvári Bank és Kereskedelmi Rt. szek. házának pályázatán

Vállalkozók Lapja, Bp. 1913. XXXIV. évf.

ápr. 16. sz. 13. old.

MDK

Tóth József

"B" telepitési csoport. III.dij: "Magyar Jövő; szerzője Tóth József.

R.Nászay Miklós: A Földmiv.min.telepitési tervp.

Épitőmunka, 1933. 2.sz. 28.lap

MDK

Tóth József, festő-
MÁVAG.

2e5. Hidmunkások.

Magy. Ifj. Képzöm. Kiáll. /VIT/
Föv. Képtár. 1949 aug. 16.-szept.lo. Kat.

Tóth József, Aklipuszta
Kis doboz, fafaragás
Pásztorbot, "
Tükrös, "

Ernst muzeum. I. iparművészeti kiállitás. 1952.
19 1.

aranyozott diszitésekkel.
két-két rézsüsen állitott
hordja. A hátlapot volutá
egy-egy vázával. Nagyméret
kákkal diszitett, ajtaja

Mellékoltára szintén
Kétoldalt egy-egy csavart
zetü oszlop áll, felette
szobrokkal diszitett négys
lélek képével. Az oltárkép
sal. A XVIII. század első
1877-ben átfestették.

Szószékre a feljárás
nü, aranyozott diszitésekk
aranyozott dombormüve, a
szes hangvetőjén copf disz
1827-ben vették 15o forint
részén öt ajtó, alsó részé
jén rácsos motivumu attika

Irodalom: Borovszky: Heves

TÓTH József

Lyiták – Zsákonyi: Fafaragó népművészek

Művelt Nép 1955 II ért 38 n. nept 18. 5 l.

R. Tóth József, népművész

A szentgáli faparagó a Népművészet Mestere kitüntetést kapta.

–: Kiváló-népművészek kitüntetése

8. l.

NÉPSZABADSÁG, bp. 1962. aug. 19. [Vidéki]

MDK

Tóth József

Kiállitási kritika

Napló/Veszprém/ 1968 juli.12.

Tóth József

két karikaturájól közli az alanti cikk szerzője: „Composition, by József Tóth."

Jelnélküli cikk: „Caricature exhibition in Budapest"

Daily News, Budapest, 1968. I. 4

61

Tóth József

Aug. 20-án nyerte el
a népmüvészet mestere cimet.

A népművészeti pályázat I. diját /650 frt / Id. Nagy István. A két második diját /500-500 frt/ Ifj. Nagy István és Tóth József nyerték.

--: A Jankovics Lajos kulturális szemle
- alkotásra ösztönös.

NAPLO/Veszprém/ 1962. okt. 18.

mdk

Tóth József cehmester

volt 1881ben a hódmezővásárhelyi cserepesek cehmestere, ez kitünik Maksa Mihály által kéjitett mihók (kancsó)-ból melynek fenekére van "karcolva: készítette M.M a gölöncsér ifjuság számára (midőn" Tóth József volt a cehmeste)

Kresz Mária: Évszamos hódmezővásárhelyi cserépedények

Néprajzi Muzeum Évkönyve 1954, 139. l

R. Tóth József
fafaragó

M.D.K.

Augusztus 20. alkalmából
a „Népművészet Mestere" címet
kapta

___: Kitüntetések
Művészet, 1962. október — 48 lap

mdk

R. Tóth József népi iparművész, faragó

A Népművészet mestere kitüntető címet, oklevelet, jelvényt és a velejáró 3000 Ft pénzjutalmat kapta.

/. Kitüntetőnk
Népművelés 1962, 9. sz belső címlap

mdk

R. Tóth József faragó népi ipárművész

49 éves

Szentgálon született Veszprém megjében.
17 éves kora óta farag. Munkáin érződik
a bakonyi erdő ihlete. Tsz pásztor

Írták: Dömötör S., Martin Gy., Rossa E., V. Varga M.
A „Népművészet Mesterei" körött. Melléklet
Népművelés 1962 10. sz 3. l

TÓTH József faragó M.D.K.

né pmüvészet mestere kitüntetést kapott

/ h.i.ß Kiváló népmüvészeket tüntettek ki

Magyar Nemzet 1962. augusztus 19. 13 .l.

Tóth József MNK

szentgáli faragó

résztvett a pályázaton és kiállitáson.

Alkotmányunk ünnepén a Népmövészet Mestere cimet kapta főleg állatszobraiért.

Dr.Vajkai Aurél: A Jankovics Lajos Kulturális Szemle pályázatára beérkezett művek kiállitása a Bakonyi Muzeumban.

NAPLO/Veszprém/ 1962. szept. 1. 2. 1.

M.D.K.

Tóth József

Nagy aranyéremmel kitüntetett müasztalos mester által tervezett és készitett hálószoba butorról felvett fényképet hozza a lap.

Szinházi Élet. Bp. 1929. juni 30.-juli 6. XIX. évf. 27. sz. 76. lap.

M.D.K.

Tóth József,asztalos m.

Veszprémi mester.Küngös.1828.II.28,nősül. +1868. XI.5 60 éves korában.

Batári Ferenc:XIX.századi veszprémi asztalosok. 254.o.

A Veszprém Megyei Múzeumok Közleményei.I.Veszprém. 1963

R. Tóth József, népművész, fafaragó

MDG

A szentgáli fafaragó a „Népművészet mestere" címet kapta.

– : Kitüntettek nyolc népművészt 12-l.

ESTI HIRLAP, Bp. 1962. aug. 18.

MDK

Tóth József, Tószag

használati- és diszkerámia

Szolnok m.i népsó-, népműv. tav. tárlata
1960. máj. Damjanich Mus.

R Tóth József

szentpáli faragó

"A népművészet mestere"

címet nyerte el.

MDK

K.I. : A népművészet mestereinek találkozója. Szövetkezeti Hírlap. 1962 aug. 30.

Tóth József

debreceni szur-
szabó segéd
kitűnő virágozó
volt.

Györffyszűr

141. l.

Tóth József

szürszabó Debrecen

XIX. sz vége

Grörffy szür

137. l.

Tóth József
szücszabó

l.
Görffyszúr
154. l.
többször

~~13.~~ 40K

Póth József gerencsér

Fáhon farkas (1934.)

Fábián Gyula: A jáki gerencsérek, Szombathely 1934. 46. lap

46

Tőth József

asztalosmester

Uj Magyar Otthon Kiállitás, 1940. katalogusa
36 lap

MDK

Tóth József
vás. 1931-ben

Győri Képző- és Iparművészeti Egyesület vásárlásai. /Levélbeli közlés, Győr, 1943.XI.15./

MDK

Tóth József
vás. 1936-ban

Győri Képző- és Iparművészeti Egyesület vásárlásai.
/levélbeli közl. Gy.1943.XI.15./

Tóth József

Gy.P.F: Ujból munkában a M.Betlehemesek Rendje.
Nemz. Ujs. 1945. ápr. 4. lo 1.

M.D.

Tóth József
népművész

Festett holjai, cigarettásdolozai
szerepelnek a tárlatok

Ónody György: Mohácsi korsók, schlósi maiásédenyek...
Dunaújvárosi Napló, 1958. jun. 25 - 2 lap

MDK

Tóth József

Budapest közlekedési különlegességei	karikatúra	50x60
Hétvége a Balatonon	"	50x40

VI.Magyar Képzőművészeti Kiállitás.Műcsarnok.
1955.Kat. 37.1.

VI. Magyar Képzőművészeti Kiállítás katalógusok.
1955. Kat. 37.

Tóth József
grafikus

M.D.K

Illusztráció

—: Irány a Balaton
Nők Lapja, 1964. aug. 8. — 25 lap

Tóth József
grafikus

M.D.K

Jelusztráció

—: Kártyatnükhök

Nők Lapja, 1964. okt 31 - 24 lap

Tóth József

karikatúrista, részt vett az entergomi művelődési házban márc. 31-én nyitó karikatúra kiállításon.

(kertén): Ifjú karikatúristák Entergomban
Pest megyei Hírlap, 1968. márc. 26. 4. o.

Tóth József

MDK

Budapest közlekedési különlegességei, karikatura

Hétvége a Balatonon, karikatura

Műcsarnok 1955 VI. Magy. Képzőm. Kiáll.

Tóth József MDK

Rosszul értelmezett tizperces mozgalom,karikatura

Mücsarnok 1952/53 III. Magy. Képzőm. Kiáll.

Tóth József MDK

Ahogy a társadalmi fejlődést nem ismerők az ősembert elképzelik, karikatura

Mücsarnok 1953-54 IV. Magy. Képzőm. Kiáll.

Tóth József
grafitus

M.D.Y

Illusztráció

–: Ágyak

Nők Lapja, 1965. augusztus 21 – 26 lap

Tóth József
grafikus

M.D.K.

Illusztráció,

— : Nemzetközi szemle boktól

Nők Lapja, 1964. dec. 19 - 26 lap

TÓTH JÓZSEF

Rosszul értelmezett tizperces mozgalom. Karikatura 50x60.

III.Magyar Képzőművészeti Kiáll.kat. Műcsarnok 1952.dec-1953.márc.

Tóth József, Karikaturista MDK

Gúnyrajz.

Repr.

—: Ódes anyanyelvünk 3.

ESTI HIRLAP, bp. 1961. jún. 30.

MDK.

Tóth József grafikus

"Budapest közlekedési különlegességei" /karikatura
"Hétvége a Balatonon" /karikatura/

VI. Magyar Képzőművészeti Kiállítás
Műcsarnok, 1955. 57.1.

MDK.

Tóth József grafikus

"Rosszul értelmezett tizperces mozgalom"

/karikatura/

III.Magyar Képzőművészeti Kiállitás
1952.dec.-1953.márc. 15.1.

MDK

Tóth József (karikatúra-rajzoló)

rajza: Ha majd robot-titkárnők lesznek — repr.

Ország-világ humora.
Ország-Világ, Bp. 1960. 29. sz. (22. l.)

Tóth József.

A Sárisápi Dalgárok képzőművészeti kiállításán női tanulmányfejjel szerepelt. (emlitve.)

Sárisápi Dalgárok, 1957. Jún. 20.

MDK

Tóth József festő, Szeged

Dél-alföldi képzőm. kiáll. szegedi Móra F.
Muz. 1961. jul.

Tóth József

MDK

"Magvetők"

szerepelt a Szeged városi és Csongrád megyei rajztanárok kiállitásán.

Juhász Antal: Kiállitások.

Pedagógusok Lapja. 1962. nov. 20.

VIDK

Tóth József rajzfondr

A szegedi főiskola gyakorló iskolá-
jának tanára. Szerepel a Móra
Ferenc Múzeumban rendezett ki-
állításon.

Pedagógiai főiskolát végzett rajztaná-
rok retrospektív kiállítása.

Szalay, Szeged, 1960. július. 10-i.

MDK

Tóth József festő

Szerepelt a Dél-alföldi Képző-
művészek kiállításán, Szegeden.

Szelesi Zoltán: Dél-alföldi Kép-
zőművészek kiállítása Szegeden.

Tiszatáj, Szeged 1961. szeptember.
9. l.

Tóth József, graf. MDK

Ahogy a társadalmi fejlödést nem ismerök az ösembert elképzelik. Karikatura.

Mücs.-IV.M.Képzm.Kiáll. 1954.jan.-febr. Kat. 17.l.

mdk

Toth József Szombathely.

Kiállítás a „Képzőművészeti Főiskolán
Műtermi részlet" Gyermekmunkák 1. díj
" reprodukció a 25. l-on

Népművelés 1958. 9. sz 25. l

MDK

Tóth József, grafikus

Tanulmány. Tollrajz.

Epcsti Műv.Képtár. -Képzőművv.Ip.műv. és Foto Riáll.
1940.jan.3.-22. Kat.

Tóth József

Szerepel a karikatúrakiállításon
a Műcsarnokban

Élet és Irodalom 1967 XI. 30

Tóth József

karikatúráit mutatják be a Művészmokkon 1968. jan. 28-ig rendezett kiállításon.

Jelzett cikk: „Caricature exhibition in Budapest"

Daily News, 1968. I. 4. Budapest

6 p

Tóth József

Részt vett a csongrád megyei rajztanárok kiállításán, amelyet a szegedi Móra Ferenc Muzeum kupolatermében rendeztek meg mintegy 50 müből.

Rajztanítás 1962. V.sz. 30.l.

MDK.

Tóth József

Fotókiállitási hiradás

Magyar Nemzet 1966 nov.lo.

Tóth József

budapesti építész

Leipnik Manó. A Temesvári Bank uj palotája. Temesvári Hirlap. 1913. Máj. 10

U. 594.

Tero megvétel

Steinberg'sche
G.m.b.H. Celle

Tóth József
építész

lásd

Építőmunka
1933. 2. 4. 28. l.

~~a budai Hentri nyboi mestere~~.

Tóth József

1872-75-ben a hódmezővásárhelyi gerencsér céh céhmestere.

Kisshmvtálas 187. l.

Tóth József ifj, mo-
nostori
fafaragó
l.
Gábor Lajos
Kalocsavidéki
40 l.

1501. Németalföldi festő.
A XVII. századból.
Házi eszközök.

A kamara belsejében, jobb
három abrongcsal megerősditett ká
darab fából készült és a melynek a
rább kosarak és ketreczek kötik l
falon vizmérő és cserépkorsó lóg.
re, mellette egy férfi vág fát,
le és a felemelt kezeiben lévő sze
piros kabát, kék nadrág és czipő.
rab és két répa hever. Szemközt

Fa, méretei 23.8: 33.1 cm
A Nemzeti Muzeumból. (Fr
1897: XII. 2-án a 3787 sz. átirat
Az átvételről tett jelent
a 8742 sz. leirat. (85/98.)

904: IV. 30.

Tóth József

marosvásárhelyi
fazekas

l.

Ezredevés kiáll

XIII csop. 19. l.

Tóth Sándor, mürenmi szolga X. 150

Toth József festő

R. Szombat.

Marvos i kőmszek neve l
lakhelye O M K T évkönyve 1865/6
240–45 l.

Toth Loisef

Aradon, mit az „Sz. H." írja, azt István koronája biztokának térképén dolgozik. Aradi tanár.

Új magyar térkép.
Vas. Nyo 1860. 411 l

TÓTH József (1940)
256. AIDS, 1990
offset, 86x58 cm
j.j.i. Tóth József – Offset és Játékkártya Nyomda Budapest
ltsz.: xy 90.156

A változás jelei : Plakátok 1988-1990. : Magyar Nemzeti Galéria,1990.nov.14.-dec.31. A kat. szerk. Bakos Katalin. Bp., MNG, 1990 24.

Tóth József

Heritesz Gábor és Tóth József kiállítása a pécsi Ifjúsági Házban megnyílt.

— : Kiállítások.

Művészet, 1979. február – 47. lap.

Tóth József, fafaragó

Tolnában 1975-ben először a paksi Vas György, a bonyhádi Tóth József fafaragók és Decsi Kiss János festő mérte el az ösztöndíjat.

Marafkó László: KISZ-ösztöndíjasok Tolnában.

Magyar Ifjúság, 1976. júl. 9.

Tóth József

Kiosztották „az év legjobb plakátjai" címet szerdán a Fészek Klubban.
A kereskedelmi plakátok közül a művész plakátját ítélték legjobbnak.

Magyar Nemzet, 1975. apr. 4.

Tóth József

Tizenkét év óta minden évben rúvódíjat kapnak a különböző témájú legjobb plakátok alkotói. Idén a kereskedelmi plakátok csoportjában „Tehéntúró" c. műve kapott díjat. / említve /

Bajár Iván: Plakátok, tanulságok.
Magyar Hírlap, 1945. máj. 14.

Tóth József

amatőr képzőművészeti kiállítás nyílt meg felszabadulásunk 30. évfordulója tiszteletére, a megyei művelődési központban. Különdíjat jelentő megbízást kapott Kovács Ferenc és Tóth József.

Tolnamegyei Népújság, 1975. március 23.

Tóth József

a kereskedelmi plakátok csoportjában Tehénturo
c. alkotásával nyert dijat.

Magyar Hirlap 1975 132/6
Bojár:Plakátok,tanúlságok

Tóth József

dec 2o.

FIATAL AMATŐR KEPZŐMŰVÉSZ HÁZASPÁR tárlata nyílt meg szombat délután a bonyhádi Vörösmarty járási Művelődési Központban. Havasi Edit textíliáit, faliszőnyegeit és Tóth József szobrait mutatják be szülőfalujukban.

Magyar Hirlap 1975/331/13

Táth József, szobrász

Havasi Edit textiltervező férje. Közös kiállításuk volt Bonyhádon.

vfé: a KISZ képzőművészeti ösztöndíjasai.

Tolna Megyei Népújság, 1977. márc. 3.

Tóth József és Havasi Edit

A két müvész kiállitását december 28.-ig lehet megtekinteni a bonyhádi Járási Müvelődési Központban, -közli a lap kulturális eseményeket tudósitó rovata.

Élet és Irodalom, Bp. 1975. dec. 27.
XIX. évf. 52. sz. 2. lap.

TÓTH JÓZSEF,fazekasmester

Hódmezővásárhelyen 1871-ben ő volt a fazekas céhmester.Maksa Mihály egy Mihókján szerepelt a neve. 115.o

KRESZ MÁRIA: Maksa Mihály,tálas,/1851-1908/ 115.old

A MÓRA FERENC MUZEUM ÉVKÖNYVE, 1964-65, 1. Szeged, 1966

Tóth József, amatőr szobrász

Tóth József alkotásai már egy más alkotói gondolatkör bizonyítékai. A bonyhádi fiatalember, aki gyártmányfejlesztőként dolgozik, szobrok mellett (s. kép) mechanikus kompozíciókat mutat be a kiállításokon, ezekkel vitákat keltve.

—vfé—

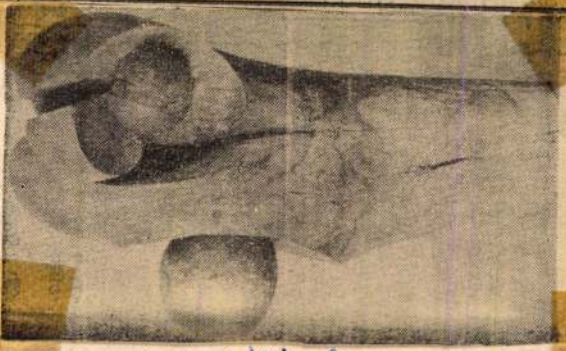

Tóth József szobra.

—vfé—: Kisz-ösztöndíjjal

Tolna Megyei Népújság, 1976. márc. 25.

Tóth József

Debütáns fotó-pályázaton díjat nyert.

Magyar Hírlap, 1930. jan. 20. 8. l.

Tóth József

1

„Autoportré" c. szobrának (gipsz)
fotója a képmellékletben szerepel

Kutika 1971 szeptember

Tóth József

„Csavargó" c. szobrának (dőfa)
fotója a képmellékletben szerepel

Kritika 1971 szeptember

Tóth József

3

„Autoportré" (gipsz) c. szobrával fotója a képmellékletben szerepel

Kritika 1971 szeptember

Tóth József

4

„Női tozzó" c. sobrával fotója
a képmellékletben szerepel

Kutíka 1971 september

5

Pótlu József

„Halász" a szobrával fotója
a képmellékletben szerepel

Kritika 1971 szeptember

Tóth József

6

„Bolróc" c. sobrával glatója
(diófa)

a képmelléklatban szerepel

Kritika 1971 szeptember

Tóth József

H.L.: Országos Tervhivatal Székháza, Bp.V.Arany János utca. - Építész: Hóka László, statikus: nagy József, belsőépítészek: Csabaffi Ágoston, Domokos Géza. Ismertetés, képekkel /foto: Tóth József/

Magyar Építőművészet, 1971. 4.sz.

36-38.l.

Tóth József

az alábbi fotopályázaton II. díjat nyert

Kathy Imre: Műemlék és szabadidő. Építészeti fotopályázat, 1971. - Magyar Építőművészet, 1972.3.sz. 58-63.l.

ifj.TÓTH JÓZSEF,faragó

---

id.Tóth József,fafaragó népmüvész kisebbik fia.Ő az általános iskola elvégzése után egy évig juhász volt.Ez alatt az idő alatt ő is megpróbálkozott a faragással.Az a pár darab,amit akkor készitett,mutatja,hogy van hozzá érzéke Ám egy év után letette a juhaszbotot,mert nem akarta a juhászok életét élni.A bottal,azonban a kés is kikerült a kezéből-irja Nővére Teréz. 374.old

TÓTH TERÉZ: Tóth József fafaragó-egy bakonyi pásztor-élete és müvészete 359.old

A Veszprém Megyei Muzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

TÓTH JÓZSEF, csutorásmester

A veszprémi csutorás mesterek névsora 1722-1891
125.-Tóth József: Első adat 1860
260.old

BARTÓCZ JÓZSEF: A veszprémi csutorások 241.old

A Veszprém Megyei Múzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

TÓTH JÓZSEF, fafaragó, népi iparművész

14.sz.kép.-Dobozdiszitő motivumok:
1.-keskeny oldal diszitése
2.-Hosszanti oldal diszitése
3.-Tükrösfedél figurális diszitése
4.-tükrösfedél virégmintával
Fekete repr. 368.old

TÓTH TERÉZ: Tóth József fafaragó-egy bakonyi pásztor-élete és művészete 359.old

A Veszprém Megyei Muzeumok Közleményei, .10. 1971
Veszprém,,1971.

TÓTH JÓZSEF, fafaragó, népi iparművész

1955. aug. 8-án, balesete volt. Egy fiatal bika felöklelte, sokáig viaskodott vele. Két bordája eltört. Sokáig kórházban volt, majd otthon feküdt. 361. old

TÓTH TERÉZ: Tóth József fafaragó-egy bakonyi pásztor élete és művészete 359. old

A Veszprém Megyei Muzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971.

TÓTH JÓZSEF,fafaragó,népi iparművész

26-kép.- Édesapám a szentgáli tsz-nek faragott falitáblával. Fekete repr. 373.old

TÓTH TERÉZ: Tóth József fafaragó-egy bakonyi pásztor-élete és művészete 359.old

A Veszprém Megyei Muzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971.

TÓTH JÓZSEF, fafaragó, népi iparművész

---

vad

Most sima körtefából faragja poharait. Ezen nincs erezet, minta, farag reá olyant, amilyent a képzelete teremtett. A vadkörtefa alkalmas erre. Jó a színeződése, jókötésű, ne. nem pattanik könnyen, sürü szálu, birja az aprólékos farag. gást, szépen kidolgozható. "Fejszével, baltával kiöregüli az ember a megfelelő darabot, amiből körülbelül kigyün eg pohár". 366.old

TÓTH TERÉZ: Tóth József fafaragó-egy bakonyi pásztor-élete és művészete 359.old

A Veszprém Megyei Muzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

TÓTH JÓZSEF, fafaragó, népi iparművész

A kiscipőnek nincs szabványmérete, szemmértékre készül 2.5-3 cm magasak, kb. 10 cm. hosszuak. Kevés fa alkalmas rá. A környéken találhatók közül csak a kecskerágót használja. Gyönyörü halványsárga fája sima és nem tul kemény. A fa kiválasztásánál döntő, hogy kiadja-e a kivant nagyságu tárgyat és elbirja-e a finom, aprólékos munkát. Fontos, hogy száraz legyen és repedésmentes. 366. old

TÓTH TERÉZ: Tóth József fafaragó-egy bakonyi pásztor élete és művészete 359. old

A Veszprém Megyei Muzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

TÓTH JÓZSEF, fafaragó, népi iparművész

Ivócsanak. A fa oldalán, főleg az éger v. cseresznyefáén gyakoriak a kiforrások, sömörök. Ez nem hasad, mert csupa forradás az egész. Ebből készitik a pásztorok az ivókupát. Erre nem is szoktak faragni, mert igen érdekes volt az ere zete, s ez volt maga a minta. De ilyen nem mindig van. Ő is ilyen égerfából tövéről vágott kiforrásból faragta az első poharat. 366.old

TÓTH TERÉZ: Tóth József fafaragó-egy bakonyi paszt élete és művészete 359.old

A Veszprém Megyei Muzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

TÓTH JÓZSEF, fafaragó, népi iparművész

Ha kész a kiszedés, következik a minták finomitása. A rovátkolás, csipkézés, erezés, mélyités, ami már a minta végső formáját adja meg. A kifaragott mintát meg kell tisztitani a ceruzanyomoktól, s a minták mellett megmaradt kis szálkáktól. Ezt simitófával kell végigdörzsölni, a szennyeződéseket pedig finom dörzspapirral lehet lecsiszolni.

365. old

TÓTH TERÉZ: Tóth József fafaragó-egy bakonyi pásztor élete és művészete 359. old

A Veszprém Megyei Muzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

TÓTH JÓZSEF, fafaragó népi iparművész

Amikor a vázlatos rajz kész, éles késsel körülvágja a mintát a ceruzavonalak mentén. A körülvágást a finomítás követi. Ezt az alap kiszedésével kell kezdeni, ez adja meg a mintának a kidomborodását. Gondot kell fordítani arra, hogy a mintából le ne pattanjon egy kis darab. Ezért csak a legélesebb késsel és vésővel kell dolgozni.
365. old

TÓTH TERÉZ: Tóth József fafaragó-egy bakonyi pásztor-élete és művészete 359. old

A Veszprém Megyei Múzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

TÓTH JÓZSEF,fafaragó,népi iparművész

Először el kell döntenie,hogy milyen minta kerüljön a tárgyra.A minta kiválasztásánál mindig figyelembe veszi a tárgy alakját,faragási felületét.Kisebb helyre inkább virágos,nagyobb területre pedig sok kiszedéses figurális faragás kerül.Több évtizedes tapasztalatával ezt így látja jónak. 365.old

TÓTH TERÉZ: Tóth József fafaragó-egy bakonyi pásztor-élete és művészete 359.old

A Veszprém Megyei Muzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

TÓTH JÓZSEF, fafaragó, népi iparművész

Hogy mit fog ráfaragni, azt még előre nem tudja. Kirajzolás nélkül mintát nem farag. Először azon a részen kezd rajzolgatni, ahol a minta ered. Ez főleg a virágos faragásnál van így. Azután szinte magától jönnek a minták. Teljesen pontosean sohasem rajzolja ki, csak vázlatosan.
365. old

TÓTH TERÉZ: Tóth József fafaragó-egy bakonyi pásztor-élete és művészete 359. old

A Veszprém Megyei Muzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

TÓTH JÓZSEF,fafaragó,népi iparművész

A mintát egy kerettel veszi körül,ezt a minta megrajzolá
sa előtt meg kell adni.Ceruzával,vagy kaarcolóval keret
tez.Doboztetőnél előnyösebb a jelkarc,mivel csak egyenes
vonalakat kell húzni.Az oval tükrosnél azonban csak a ce
ruza használható,mert ezzel tudja legjobban követni a tü
tükrös alakvonalát. 365.old

TÓTH TERÉZ: Tóth József fafaragó-egy bakonyi pásztor
élete és művészete 359.old

A Veszprém Megyei Muzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

TÓTH JÓZSEF, fafaragó, népi iparművész

Ivócsanak. A fület kell először kialakitani, ez a legkényesebb munka. Először csak nagyjából, csak később lesz teljesen kidolgozva. A pohár kupáját először belülről alakitjuk Homoru vésővel és kanálvájóval. Azután hozzáalakitjuk a kü külső falat, Elég vastagnak kell lennie, hogy elbirja a faragást. 367.old

TÓTH TERÉZ: Tóth József fafaragó-egy bakonyi pásztor. élete és művészete 359.old

A Veszprém Megyei Muzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

TÓTH JÓZSEF, faragó, népi iparművész

Kampósbot. Vágás után a botot legalább egy hétig állni hagyjuk, aztán megpörzsöljük, hogy a héja leperegjen. A fa nem mindig egyenes, fölmelegítve hajtogatással kell kiegyenesíteni. Hogy faragópépes legyen, még legalább félévet kell várni, ez kell a kiszáradáshoz. Különben a kampónál megreped. Igen fontos a türelem. 367. old

TÓTH TERÉZ: Tóth József fafaragó-egy bakonyi pásztor élete és művészete 355. old

A Veszprém Megyei Múzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

TÓTH JÓZSEF, fafaragó, népi iparművész

12.sz.kép.-Spanyolozott képráma és kefetartó.
Fekete repr. 367.old

TÓTH TERÉZ: Tóth József fafaragó-egy bakonyi pásztor-élete és művészete 359.old

A Veszprém Megyei Muzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

TÓTH JÓZSEF, fafaragó, népi iparművész

16.sz.kép.-Sziv alakból kinövő virágmotivum.
Fekete repr. 369.old

TÓTH TERÉZ: Tóth József fafaragó-egy bakonyi pásztor-élete és művészete 369.old

A Veszprém Megyei Muzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

TÓTH JÓZSEF, fafaragó, népi iparművész

15.sz.kép.-Szegélyminták.-Fekete repr. 369.old

TÓTH TERÉZ: Tóth József fafaragó-egy bakonyi pásztor-élete és művészete 359.old

A Veszprém Megyei Múzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

TÓTH JÓZSEF, fafaragó, népi iparművész

13.sz.kép.-Faragott fadoboz.-Fekete repr.- 368.old

TÓTH TERÉZ: Tóth József fafaragó-egy bakonyi pásztor-élete és művészete 368.old

A Veszprém Megyei Múzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

TÓTH JÓZSEF, fafaragó, népi ipramüvész

1.sz.-kép.-Édesapám, Tóth József pásztor. Fénykép. Fekete repr. 360.old

TÓTH TERÉZ: Tóth József fafaragó-egy bakonyi pásztor-élete és müvészete 359.old

A Veszprém Megyei Muzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

TÓTH JÓZSEF,fafaragó,népi iparművész

25.sz.kép.-Őzfej valódi aganccsal.-Fekete repr. 372.ol

TÓTH TERÉZ: Tóth József fafaragó-egy bakonyi pásztor-élete és művészete 359.old

A Veszprém Megyei Muzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

TÓTH JÓZSEF, fafaragó, népi iparművész

24.sz.kép.-Szilajbika.-Fekete repr. ~~ex~~ 372.old

TÓTH TEMÉSZ: Tóth József fafaragó-egy bakonyi pásztor-élete és művészete 359.old

A Veszprém Megyei Muzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

TÓTH JÓZSEF, fafaragó, népi iparművész

23.sz.kép.-Fali tábla.-Fekete repr. 372.old

TÓTH TEMÉZ: Tóth József fafaragó-egy bakonyi pásztor élete és művészete 359.old

A Veszprém Megyei Muzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

TÓTH JÓZSEF,fafaragó,népi iparművész

22.sz.kép.-Borotválkozó doboz fedele.-Fekete repr. 371.old

TÓTH TERÉZ: Tóth József fafaragó-egy bakonyi pásztor-élete és művészete 368.old

A Veszprém Megyei Múzeumok Közleményei, 10. 1971 Veszprém, 1971

TÓTH JÓZSEF,fafaragó,népi iparmüvész

11.sz.kép.-Spanyolozott papirvágókés.-Fekete repr.
2 367.old

TÓTH TERÉZ: Tóth József fafaragó-egy bakonyi pásztor-élete és müvészete 359.old

A Veszprém Megyei Muzeumok Közleményei, 10. 1971
, Veszprém, 1971

TÓTH JÓZSEF, fafaragó, népi iparművész

10.sz.kép.-Kampósbot és fokos.-Fekete repr. 367.old

TÓTH TERÉZ: Tóth József fafaragó-egy bakonyi pásztor-élete és művészete 359.old

A Veszprém Megyei Muzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

TÓTH JÓZSEF, fafaragó, népi iparművész

9.sz.kép.-Ivócsanak.- Fekete repr. 366lold

TÓTH TERÉZ: Tóth József fafaragó-egy bakonyi pásztor-élete és művészete 359.old

Veszprém Megyei Muzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

TÓTH JÓZSEF,fafaragó,népi iparművész

8.sz.kép.-Cipő alaku gyufatartó.-Fekete repr.-366.old

TÓTH TIHÁSZ: Tóth József fafaragó-egy bakonyi pásztor-élete és művészete 359.old

A Veszprém Megyei Muzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

TÓTH JÓZSEF, fafaragó, népi iparművész

7.sz.kép.-A minta domboritása.-Fekete repr. 365.old

TÓTH TIHÁMÉR: Tóth József fafaragó-egy bakonyi pásztor-élete és művészete 359.old

A Veszprém Megyei Múzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

TÓTH JÓZSEF, fafaragó, népi iparművész

Faragásaiból sok külföldre került, a megrendelők rokonaihoz. Munkáiból szép számmal láthatunk a Zirci Reguly Antal Muzeumban. Rengeteget faragot a HISZÖV-nek Budapesten, s természetesen lakásunkat is díszítik faragások-irta leánya Teréz. 373.old

TÓTH TERÉZ: Tóth József fafaragó-egy bakonyi pásztor-élete és művészete 359.old

A Veszprémi// Megyei Muzeumok Közleményei, 10. 1971. Veszprém, 1971

TÓTH JÓZSEF, fafaragó, népi iparművész

Leánya Teréz írja: Édesapám tudja legjobban, hogy faragni csak késsel a kézben tanul meg az ember. Ezért nem szólt reám, amikor elvettem egy-egy igen éles faragókést. Csak ennyit mondott: "Aztán a kezedre vigyázz leányom!". Nálam mégis más volt a helyzet, mint a fiuknál. 374.old

TÓTH TERÉZ: Tóth József fafaragó-egy bakonyi pásztor-élete és művészete 359.old

A Veszprém/ Megyei Muzeumok Közleményei, 10. 1971. Veszprém, 1971

TÓTH JÓZSEF,fafaragó,népi iparművész

Szentgálra költöztek,Ott is az állattenyésztésben dolgoz
xxik.zott 12 évig.Csak tavaly óta juhász,de télen visszam
megy ujra a tehenészetbe,Nyolc unokája van.Három gyermek
már családos,csak Teréz,aki életrajzat irja van még otth
hon és tanul. 362.old

TÓTH TERÉZ:Tóth József fafaragó-egy bakonyi pásztor-
élete és művészete 359.old

A Veszprém/ Megyei Muzeumok Közleményei. 10. 1971.
Veszprém, 1971

TÓTH JÓZSEF, fafaragó. néni inarművész

1962. augusztus 20-án faragómunkája legszebb elismeréseül megkapta a Népművészet Mestere címet. A kitüntetést az Országházban Ilku Pál nyujtotta át. -Ő elmult 55 éves, még van egy kis ideje a nyugdijkorhatárig. -Nyugdijas korában sokat akar faragni, sokkal többet, mint eddig. 362. old

TÓTH TEKLA: Tóth József fafaragó - egy bakonyi pásztor-élete és művészete 359. old

A Veszprém/ Megyei Muzeumok Közleményei, 10. 1971. Veszprém, 1971

TÓTH JÓZSEF,faragó,népi iparművész

1953-ban kiváló állattenyésztő munkájáért kitüntetést k
kapott,s mint kiváló tzs.taggot még 300 forint jutalomba
is részesitették.Ezután minden télen egy-két hetes állat
tenyésztési továbbképzésre ment hol Balatonfüredre,hol
Alsóörsre. 361.old

TÓTH TIBÉR:Tóth József fafaragó-egy bakonyi pásztor-
élete és művészete 309.old

A Veszprém/ Megyei Múzeumok Közleményei, 10. 1971.
Veszprém, 1971

TÓTH JÓZSEF,fafaragó népiiparművész

Spanyolozás: Nagyon kell vigyázni,hogy hogy tul tuzes ne legyen az olvasztó szerszám,mert megégeti a spanyolviaszt,amely ennek hatására elveszti szinét./Fekete égett réteg keletkezik/Majd az egész felületet lesiszolja.A fényezésnél is vigyázni kell,a viasz egyes szereknél veszti a szinéből,ezért Édesapám csak paraffinolajjal dörzsöli be,irja leánya Teréz. 368.old

TÓTH TERÉZ: Tóth József fafaragó-egy bakonyi pásztor-élete és művészete 359.old

A Veszprém Megyei Muzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

TÓTH JÓZSEF,fafaragó,népi iparművész

Teréz leánya irja:Éde apám faragott tárgyain két szembetünő vonást figyelhetünk meg. Bizonyos tárgyak virágmintás,mások figurális faragással készülnek.Ezt befolyásolja a kifaragandó tárgy.Vannak olyanok,melyekre csak virágos minta kerül,de olyanok is,melyekre csak figurális. Leggyakoribb mégis a két féle diszités összekapcsolása. 368.old

TÓTH TERÉZ: Tóth József fafaragó-egy bakonyi pásztor élete és művészete 359.old

A Veszprém Megyei Muzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

TÓTH JÓZSEF, fafaragó, népi iparművész

Az ábrázolt témák középpontjában áll a környezet, z az élményanyag, amely születése óta lelkébe vésődött; a Bakony erdeinek állat és növényvilága, az öregektől hallott balladák, népmesék. Miközben e témákat biztos kézzel faba kanyaritja, nem is gondol rá, hogy éppen egy-egy szimbólum kerekedett ki a kése alól, -mondja leánya Teréz.
369.old

TÓTH TERÉZ: Tóth József fafaragó-egy bakonyi pásztor. élete és művészete 359.old

A Veszprém Megyei Muzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

TÓTH JÓZSEF,fafaragó,népi iparművész

"Nemcsak azért kerül az előszobafogas,v.bottartó tetejét díszitő faragvány középpontjába ágas,leveles fa,mivel"dísz összes ez a tölgyfa,s ez a fa közepén megosztja a faragást. Azonkivül ezzel megkötni is lehet". Valójában őseink sok ezer éves világképét őrző világfa kerül faragásaira éppúgy mint az égigérő fáról szóló mesénkbe,v.akár rábakozi himzéseinkbe"./Barsi E.Napló,1967.jul.2./ 369.old

TÓTH TERÉZ: Tóth József fafaragó-egy bakonyi pásztor-élete és művészete 369.old

A Veszprém Megyei Muzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

TÓTH JÓZSEF, faragó, népi iparművész

Kampósbot. A pásztorok ünnepi botja somfából készül. Hegyvidéken a meredek hegyoldalakon található, de sokszor nehéz megfelelőt találni. A kampó a gyökérzetből alakuk ki, így jól meg kell vizsgálni a bokrok alját a keresésnél. A botot mikor érdemes levágni? "Vagy nagyon korán tavasszal, amikor a fa még nincs lében, vagy ősszel, mikor a nedvkeringés már megszünt, érett a fa". 367.old

TÓTH TEKLA: Tóth József faragó-egy bakonyi pásztor-élete és művészete 369.old

A Veszprém Megyei Múzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

TÓTH JÓZSEF,fafaragó,népi iparművész

Ivóc anak.A régi pásztorok saját szükségletükre készitet
ték az ivókupákat,amelyet a fülénél fogva akasztottak fö
föl a tarisznya szijához.Ne kelljen kalappal meriteni a
pásztornak a forrásból. 366.old

TÓTH TERÉZ: Tóth József fafaragó-egy bakonyi pásztor-
élete és művészete 359.old

A Veszprém Megyei Muzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

TÓTH JÓZSEF, fafaragó népi iparművész

Teréz leánya irta a spanyolozásról: "Édesapám tulajdonképen nem szeret spanyolozni, s csak nagy ritkán fordul elő, hogy mégis készít valamit ilyen eljárással. Ő a dombo ritott faragást többre értékeli." 368.old

TÓTH TERÉZ: Tóth József fafaragó-egy bakonyi pásztor-élete és művészete 359.old

A Veszprém Megyei Muzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

TÓTH JÓZSEF, fafaragó, népi iparmuvész

Leánya, teréz irja:" Apám egy régi pásztorcsalád utolsó pásztorsarja. Vérében van a pásztorkxxxx élet. S ha ifjukorában próbálkozott is massal, azért a szive mindig visszahuzta az állatok mellé." 370.old

TÓTH TERÉZ: Tóth József fafaragó-egy bakonyi pásztor-élete és muvészete 359.old

A Veszprém Megyei Muzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

TÓTH JÓZSEF,fafaragó,népi iparművész

Egy tükrös a Zirci Muz-ban.A képen a disznók után lépked hetykén a pipázó kanász,bal kezében fokos,joggjaban a pipa.Ruhája a kanászok ősi viselete,a bőgatya./19.kép 370-old

TÓTH TAMÁS: Tóth József fafaragó-egy bakonyi pásztor élete és művészete 359.old

A Veszprém Megyei Muzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

TÓTH JÓZSEF, fafaragó, népi iparművész

A zirci Reguly Antal Tájmuzeumban található borotválkozó doboz fedelére faragott minta azt a hatást kelti, mintha az Este van már, késő este... kezdetű dalunkhoz illusztrációul készült volna. /20. kép./. 370. old

TÓTH TAMÁS: Tóth József fafaragó-egy bakonyi pásztor élete és művészete 359. old

A Veszprém Megyei Múzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

TÓTH JÓZSEF, fafaragó, népi iparművész

Nincs faragásai között két egyforma, bár díszítményei között sok a kialakult, állandó forma, ezek elhelyezését mindi másképen valósítja meg. Természetes ösztöne nem tűri a sablonosat. A természet sem, ahogy nincs két egyforma fa vagy patak, úgy az ő természetet tükröző faragásaban is csak hasonlóság lehet, de azonosság nem. Irja leánya Teréz. 372.old

TÓTH TERÉZ: Tóth József fafaragó-egy bakonyi pásztor-élete és művészete 359.old

A Veszprém Megyei Muzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

TÓTH JÓZSEF, fafaragó, népi iparművész

Számunkra, akik a faragásban nőttünk fel, természetesnek tünik a faragás ténye. Nem ujdonság, nem érdekesség. Gyönyörködünk a kész, kifaragott darabokban, de nem ugy, mint a szakértők vagy művészetért rajongók. Nem kérdezzük miért azt faragta rá, és miért ugy. Tudomásul vesszük, azt amit l látunk és azért tetszik, mert szép--irta leánya Teréz.
373.old

TÓTH TERÉZ: Tóth József fafaragó-egy bakonyi pásztor-élete és művészete 359.old

A Veszprém Megyei Muzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

TÓTH JÓZSEF, fafaragó, néni iparművész

1945-ben bevonult. Két évig volt oroszországban. Ott is fa
faragott. 1947-ben jött haza. 1948-49-ben cselédeskedett
az apátságnál. Felesége dolgozott a földön. 1950-ben be-
lépett a termelőszövetkezetbe 10 hold birtokával. Az álla
tenyésztésben dolgozott. 1951-ben került kapcsolatba a
Népművészettel. 1951-ben az első találkozó Győrben volt.
361.old

TÓTH TERÉZ: Tóth József fafaragó-egy bakonyi pásztor-
élete és művészete 359.old

A Veszprém Megyei Múzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

TÓTH JÓZSEF, fafaragó, népi iparművész

Kampósbot. A kampót két oldalán kell megfürészelni, gyalulni és kikaparni. A fejforma kialakitása a kampó végétől függ. A bot szárát felőlről kell kirajzolni. Mikor egy részt ki van rajzoova, kifaragja, betekeri ujsagpapirral és folyttatja lefelé. Ha kész belakkozza. Ezt szép napos időben kell kell végezni, mert gyönyörü fénye lesz tőle a fanak. 3567.o

TÓTH TERÉZ: Tóth József fafaragó-egy bakonyi pásztor-élete és művészete 359.old

A Veszprém Megyei Muzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

TÓTH JÓZSEF,fafaragó,népi iparművész

Spanyolozás:Rárajzolja a fára a mintát,majd kivágja, amit spanyolviasszal ki akar tölteni.Ezt pontosan végzi, mert a viasz a kés nyomán keletkezett üreg alakját veszi fel,ez kizárja az utólagos javitgatások lehetőségét.Majd megtüzesitett késsel,vagy rézavókanál nyelével beleolvasztja,beledörzsöli a viaszt a mintába. 368.old

TÓTH TERÉZ: Tóth József fafaragó-egy bakonyi pasztor-élete és művészete 359.old

A Veszprém Megyei Muzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

TÓTH JÓZSEF,fafaragó,népi iparművész

Spanyolozás:Teréz leánya írja:A spanyolviasznak vegyszerektől való elszínződését ő is tapasztalta.Mikor a kész darabot kristálypolitúrral kezdte fényesíteni,meglepődve vette észre,hogy a viasz feloldódik,a dörzsöléstől szétkenődik a fán,s a többszínű viaszból egy furcsa színkeverék kerekedik ki. 368.old

TÓTH TERÉZ: Tóth József fafaragó-egy bakonyi pásztor-élete és művészete 355.old

A Veszprém Megyei Muzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

TÓTH JÓZSEF, fafaragó, népi iparművész

Teréz leánya irja: A virágminta akkor mutatós, ha a formák szinte egymást érik, vagyis ha az egyik vonal adja a másikat. Ennek faragása egyszerűbb, kevesebb ideig tart a kivágás és a kiszedés is sokkal rövidebb időt igényel. Ez eredményezi az e fajta faragás gazdaságosságát, amire gyakran szükség is van. 368.old

TÓTH TERÉZ: Tóth József fafaragó-egy bakonyi pásztor-élete és művészete 368.old

A Veszprém Megyei Múzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

TÓTH JÓZSEF,fafaragó,népi iparművész

Teréz lánya irja:Nézzünk egy nagy dobozt,magas oldalakk
kal.E nagy felületre legcélszerűbb sok kiszedéses mintát
tervezni,mert a figurák ugy mutatnak a legjobban,ha jól
kidomborodnak a háttérből.Ezt pedig csak kiszedéssel
lehet csak elérni.Másik oka a virágos minta sajátossága
ból ered..Itt ellenkező a helyzet. 368.old

TÓTH TERÉZ: Tóth József fafaragó-egy bakonyi pásztor
élete és művészete 33o.old

A Veszprém Megyei Múzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

TÓTH JÓZSEF, fafaragó, népi iparművész

Leánya Teréz írja: Többször hallottam édesanyámtól, ha faragtam: "Te leány vagy, neked nem áll jól a faragás, Inkább csinálj valami mást!". Így lemaradtam a fiúk mögött. Mostanában azonban több darabot is faragtam, melyekre Édesapám biztatóan ennyit mondott: "Nem is rossz ez leányom, valamikor én is így kezdtem." 374.old

TÓTH TERÉZ: Tóth József fafaragó-egy bakonyi pásztor-élete és művészete 359.old

A Veszprém Megyei Muzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

TÓTH JÓZSEF, fafaragó népi iparművész

1913. november 15-én született Szentgálon. Középső gyerek volt, a másik kettő meghalt. Apja, az első világháborúban 1915-ben halt meg. Kivették az iskolából és Borgyás gyerek lett.. 1928-ban Aklióból Tündérbe költöztek.., majd Zircra kerültek. 13 éves volt ekkor, és kanászbojtár lett 361. old

TÓTH TERÉZ: Tóth József fafaragó-egy bakonyi pásztor-élete és művészete 359. old

A Veszprém Megyei Múzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

TÓTH JÓZSEF, fafaragó, népi iparművész

1936-ban bevonult, de betegsége miatt elbocsátották. 1938-ban megnősült. Szintén szentgáli leányt vett el, de Zircen ismerkedtek meg. Pénzeskuton született első gyerme ke János. 1940-ben Kató leánya született. 1942-ben Marika, 1944-ben született József nevü fia. 1948-ban Teréz leánya született. 361.old

TÓTH TERÉZ: Tóth József fafaragó-egy bakonyi pásztor-élete és művészete 359.old

A Veszprém Megyei Múzeumok Közleményei, 10. kötet Veszprém, 1971

tóth józsef

TÓTH JÓZSEF, fafaragó, népi iparművész

Delelés alatt tud igazán dolgozni a tarisznyában hordott faragáson. Tarisznyájának van egy olyan rekesze, ahol a szerszámait hordja. A faragást legtöbbször delel és után sem rakja el, mert mener közben is vannak olyan helyek, ahol hosszabb ideig legelésznek az állatok, s ez alatt is lehet dolgozni. 362.old

TÓTH TERÉZ: Tóth József fafaragó-egy bakonyi pásztor élete és művészete 359.old

A Veszprém Megyei Múzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

TÓTH JÓZSEF, fafaragó, népi iparművész

A szentgáli Hunyadi Termelőszövetkezetnek faragott falitáblán a régi és a mostani aratás összehasonlítását ábrázolja. 26.kép.-Édesapám a szentgálitsz-nek faragott falitáblával. 373.old

TÓTH TERÉZ: Tóth József fafaragó-egy bakonyi pásztor-élete és művészete 369.old

A Veszprém Megyei Muzeumok Közleményei ,10. 1971
Veszprém, 1971

TÓTH JÓZSEF, fafaragó, népi iparművész

Édesapám ősei pásztorok voltak-irja leánya Teréz-. Arra azonban elbeszélései, visszaemlékezései alapján sem találtam példát, hogy családunkban lett volna valaki, aki hasonlóan művelte volna a faragást. 375.old

TÓTH TERÉZ: Tóth József fafaragó-egy bakonyi pásztor-élete és művészete 359.old

A Veszprém megyei Múzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

TÓTH JÓZSEF, fafaragó, népi iparművész

Barsi Ernőnek, a győri Tanitóképző Intézet tanárának az előszobafogason kivül még egy bottartót, karikásostört és egy képrámát, mást legutóbb pedig egy kampósbotot faragott. 373.old

TÓTH ZSOLT: Tóth József fafaragó-egy banonyi pásztor élete és művészete 389.old

A veszprém megyei muzeumok közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

TÓTH JÓZSEF, fafaragó, népi iparmüvész

Barsi Ernő, a győri Tanitóképző Intézet tanára rendelt egy előszobafogast, amely olyan szépen sikerült, hogy utána még kettőt faragott. Egyiket nővéremnek, másikat Paukó Józsefné óvónőnek. 373.old

TÓTH TERÉZ: Tóth József fafaragó-egy bakonyi pásztor-élete és müvészete 359.old

A veszprém megyei Muzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

TÓTH JÓZSEF, fafaragó, népi iparművész

Édesapám sokszor botjára támaszkodva is farag-irja leány Teréz-Leülni nem lehet, de van amit állva is el lehet végezni. Deleléskor tud igazán dolgozni. 362.old

TÓTH TERÉZ: Tóth József fafaragó-egy bakonyi pásztor-élete és művészete 359.old

A Veszprém Megyei Muzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

TÓTH JÓZSEF,fafaragó,népi iparművész

Emberalakjai és állatfigurái nemcsak a dobozokon,tükrösökön jelennek meg.Ha jó fát talál,megmintázza őket szoborként.Irja leánya Teréz. 372.old

TÓTH TERÉZ: Tóth József fafaragó-egy bakonyi pásztor-élete és művészete 359.old

A Veszprém Megyei Muzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

TÓTH JÓZSEF, fafaragó, népi iparművész

1936-ban Heindrich Henrik mérnök kérésére faragott egy sétabotot, amelyet a mérnök rokonának küldött Svájcba. Iria leánya Teréz édesapjáról. 372.old

TÓTH TERÉZ: Tóth József fafaragó-egy bakonyi pásztor élete és művészete 359.old

A Veszprém Megyei Muzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

TÓTH JÓZSEF, fafaragó, népi iparművész

Békefi Antal szombathelyi zenetanárnak három darab könyv boritót készitett. Szintén neki készült egy nagyon szép nagyméretü varródoboz és egy sétabot. 373.old

TÓTH TERÉZ: Tóth József fafaragó-egy bakonyi pasztor-élete és művészete 359.old

A Veszprém Megyei Muzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

TÓTH JÓZSEF, fafaragó, népi iparművész

1941-ben Horváth Józsefnek, a budapesti főposta postames-
terének faragott egy karmesteri pálcát.-Irja leánya Teré
373.old

TÓTH TERÉZ: Tóth József fafaragó-egy bakonyi pasztor-
élete és művészete 359.old

A Veszprém Megyei Muzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

TÓTH JÓZSEF, fafaragó, népi iparművész

Spanyolozás: Tóth József mondja: "kétféle piros spanyolv viaszom volt, amit még Zircen a postán vettem. Azok finomak De a többi, amit a népművészetnél kaptam, az nem jó, mert szemcsés." Tehát a spanyolozás minősége a viasz minőségétől is függ. 368.old

TÓTH TERÉZ: Tóth József fafaragó-egy bakonyi pásztor-élete és művészete 359.old

A Veszprém Megyei Muzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

TÓTH JÓZSEF, fafaragó, népi iparművész

Teréz neánya irja: Az a helyzet a tükrös készitésénél is mint a dobozná1. Van olyan, melynek mindkét oldala azonos jellegü faragással, készül: csak virággal, vagy csak figurá lissal. S van olyan, amelyen mindegyik diszités megtalálható, egyik fele virágos, a másik figuralis. 369. old

TÓTH TERÉZ: Tóth József fafaragó-egy bakonyi pasztor-élete és müvészete 359. old

A Veszprém Megyei Muzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

TOTH JÓZSEF,fafaragó,népi iparművész

"A levélnek sokkal mélyebb jelentése is van.Ősi lélekszi
szimbólum.Ezért nő meg a levél Tóth faragásain is,mert
az több közönséges levélnél.Egyenrangu társa az embernek
melyet jelképez"/Barsi E.cikkéből.Napló.1967.jul.2/
369.old

TÓTH TERÉZ: Tóth József fafaragó-egy bakonyi pásztor-
élete és művészete 359.old

A Veszprém Megyei Muzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

TÓTH JÓZSEF, fafaragó, népi iparművész

Vannak apán egyéniségének oly tulajdonságai is, amelyek ö sszefüggenek ugyan a pásztorélettel, de nem mondhatók éppen jó tulajdonságoknak. Sok volt a költözködés ifjabb korában. Csak családi összefogással értük el, hogy végeszakadt a költözködéseknek. Itra leánya Teréz. 370.old

TÓTH TERÉZ: Tóth József fafaragó-egy bakonyi pásztor-élete és művészete 359.old

A Veszprém Megyei Múzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

TÓTH JÓZSEF,fafaragó,népi iparművész

Egy régi pásztorszokás,vonás tisztán él benne:sok-sok éneket tud,mert éneklő környezetben nőtt fel.Több dalról tuja még azt is,hogy kitől tanulta.Sokat tanult a nagymamától,aki nemcsak olvasni szeretett nagyon,de énekelni is. Irja Teréz leánya. 370.old

TÓTH TERÉZ: Tóth József fafaragó-egy bakonyi pásztor élete és művészete 359.old

A Veszprém Megyei Múzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

TÓTH JÓZSEF, fafaragó, népi iparművész

A facipő nek valamikor komoly rendeltetése volt, a gyufadoboz megjelenése előtt. A cipő belsejében tartották jó szárazon a gyufaszálakat a pásztorok s a tetőszerkezet recézett lapján gyujtották meg. Ma már csak disz.
366.old

TÓTH TERÉZ: Tóth József fafaragó-egy bakonyi pásztor-élete és művészete 359.old

A Veszprém Megyei Muzeumok közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

TÓTH JÓZSEF?Fafaragó,népi iparművész

A kivágott fára felrajzolja a cipő talpat és a felső ré
részén kijelöli a cipő belsejét.Kalapács nélkül,nomorito
tott,kézi vésővel dolgozik.a belső vésésen.A külsőt késse
sel alakitja.A tetőrendszer részabasa és összeillesztése i
is szemmértékkel történik. 366.old

TÓTH TERÉZ: Tóth József fafaragó-egy bakonyi pásztor-
élete és művészete 359.old

A Veszprém Megyei Muzeumok közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

TÓTH JÓZSEF,fafaragó,népi iparművész

Ivócsanak.A kupa faragás után visszatérhetünk a fülhöz. Kifinomitjuk,csak a pikkelyezés v.a szőrök bevágása marad hátra pl.a kigyó v mókus esetében.Majd a kupára rajzoljuk a mintát.A poharat nem lakkozzák be,mert elkészülte után fel szokták szentelni. 567.old

TÓTH TERÉZ: Tóth József fafaragó-egy bakonyi pásztor élete és művészete 559.old

A Veszprém Megyei Muzeumok közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

TÓTH JÓZSEF, fafaragó, népi iparművész

Spanvolozás. Tóth Teréz irja apjáról: Apja mondta: "Gyerekkoromban volt otthon egy nagyon szép kis tükrösünk. Spanyolozott volt és karcolt. Én ezt et elvesztettem. Nagyonn s szép volt és Farkas öregapámtól kérdeztem, hogy készül, és ő mondta, hogy kell ezetet csinálni". 367. old

TÓTH TIBÉR: Tóth József fafaragó-egy bakonyi pásztor-élete és művészete 359. old

A Veszprém Megyei Múzeumok közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

TÓTH JÓZSEF,fafaragó,népi iparművész

Tóth Teréz írja édesapjáról:---A spanyolozás egészen más természetü dolog,mint a domboritott faragás,hoszen ennél a stilusnál a szinezés mellett elsősorban a domborusag hiánya a legszembetünőbb.-Édesapám a spanyolozáshoz kemén fát használ,mert ez állij a kést. 367.old

TÓTH TERÉZ: Tóth József fafaragó-egy bakonyi pásztor élete és művészete 369.old

A Veszprém Megyei Múzeumok közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

TÓTH JÓZSEF,fafaragó,népi iparművész

Amikor 1951-ben keresték a fafaragókat,őt is felkereste egy Hajdu Sándor nevü ember Aklipusztán.Az első találkozó Győrben volt ez év novemberében.Próbafaragást kellett beküldeni.Szipkát küldött és megfelelt.Először néhány dobozt küldtek kifaragásra,majd mást is.Sokat és változatosat faragott.A Népmüvészet Mestere cimet kapta.Már sok magakészitette szerszáma van. 363.old

TÓTH TERÉZ: Tóth József fafaragó-egy bakonyi pásztor-élete és müvészete 359.old

A Veszprém Megyei Muzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

TÓTH JÓZSEF FAFARAGÓ NÉPI IPARMŰVÉSZ

A család apai ága Szentgálról, anyai ága Nagypiritról származik. Mindkét ág pásztorivadék. Anyai nag apja: Farkas Mihály 1859-ben született Nagypiriten. Anyai nagyanyja Horváth Mária 1863-ban született Noszlopon. 359.old

TÓTH TERÉZ: Tóth József fafaragó-egy bakonyi pásztor élete és művészete 359.old

A Veszprém Megyei Múzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

TÓTH JÓZSEF, fafaragó, népi iparművész

Tóth Teréz irja munkájában atyjáról: Atyja Tóth József Szentgálon született, él és dolgozik. Pásztor, faragó népi iparművész. Vele és az ő életével, művészetével foglalkozom munkámban. 359.old.

TÓTH TERÉZ: Tóth József fafaragó-egy bakonyi pásztor-élete és művészete 359.old

A Veszprém Megyei Múzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

TÓTH JÓZAEF,fafaragó,népi iparművész

Teréz leánya irja:Oly doboz esetében,ahol a tető elég helyet biztosit a figurális faragashoz,de az oldalak keskenyek,keveredett a két minta.Ily esetben az oldalak virágosak lettek,a tető pedig figurális.-Ugyancsak keskeny felületen/pl.a doboz oldalán/igen jó összhatást mutat a két minta ötvözése 369.old

TÓTH TERÉZ: Tóth József fafaragó-egy bakonyi pásztor-élete és művészete 369.old

A Veszprém Megyei Muzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

TÓTH JÓZSEF,fafaragó,népi iparművész

A tárgy sem teljes,amig a mita köré keret nem kerül.A szegélyek jellemzői közé tartoznak a következők:Szögletes alakzatokon szimetriát mutató minta,amely a hosszabbik oldal közepén virágból indul ki.Kerek alakzatokon pedig körbefutó szegélyt alkalmaz.Irta róla Teréz leánya. 369.old

TÓTH TERÉZ: Tóth József fafaragó-egy bakonyi pásztor-élete és művészete 359.old

A Veszprém Megyei Muzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

TÓTH JÓZSEF,fafaragó,népi iparművész

Munkája ősi törvényektől van meghatározva.Ezért nő ki sokszor szivből a virágbokor és nem ládából,vagy vázából. Hiszen Kádár Kata balladánk meghalt szerelmeseinek a szivéből is"kápolna virág"hő,hogy a halálon diadalmaskodva végül mégis összekapcsolódjanak./Barsi Ernő:Kincsek a Bakonyban c.cikke.Napló, 1967.jul.2./ 369.old

TÓTH TERÉZ: Tóth József fafaragó-egy bakonyi pásztor élete és művészete 359.old

A Veszprém Megyei Muzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

TÓTH JÓZSEF, fafaragó, népi iparművész

Minden ugy és oly sorrendben kerül a fára" mikor hogy jön kedve az embernek". De aki értő szemmel nézi, látja, hogy ez a kedv évszázadokon át létrejött ősi törvényektől van meghatározva. Azoktól a törvényektől, melyek nyelvünket, dalainkat, szokásainkat, kifejezőeszközeinket sajátosan magyarrá formálták. 369.old

TÓTH TERÉZ: Tóth József fafaragó-egy bakonyi pásztor élete és művészete 359.old

A Veszprém Megyei Muzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

TÓTH JÓZSER, fafaragó, népi iparművész

Bakonyi erdei témái, a balladák, stb. ösztönösen kerülnek i
ily formában a faragott fára, jelentésük, eredetük felől
jóformán semmit sem tud, nem is kutatja, csak így csinálja.
Mintha másként nem is lehetne faragni. Természetes dolog
számára, hogy tulipán, virágláda, szív, fa, virág meg ember
mindig legyen a faragáson. 369.old

TÓTH TERÉZ: Tóth József fafaragó-egy bakonyi pásztor-
élete és művészete 359.old

A Veszprém Megyei Múzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

TÓTH JÓZSEF, fafaragó népi iparművész

---

21. sz. kép.-Cigaretta doboz fedele.-Fekete repr. 371.old

TÓTH TERÉZ: Tóth József fafaragó-egy bakonyi pásztor-élete és művészete 359.old

A Veszprém Megyei Muzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

TÓTH JÓZSEF, fafaragó népi iparművész

20.sz.kén.-Borotválkozó doboz fedele.-Fekete repr. 371.old

TÓTH TERÉZ: Tóth József fafaragó-egy bakonyi pásztor élete és művészete 369.old

A Veszprém Megyei Muzeumok Közleményei, 10. 1971 Veszprém, 1971

TÓTH JÓZSEF, fafaragó népi iparművész

19.sz.kép.- Kerek tükrös fedele.-Fekete repr. 371.old

TÓTH TERÉZ: Tóth József fafaragó-egy bakonyi pásztor-élete és művészete 369.old

A Veszprém Megyei Múzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

TÓTH JÓZSEF,fafaragó,népi iparművész

18.sz.kép.-A Szedry báró című ballada ábrázolása doboz fedélen.-Fekete repr. 370.old

TÓTH TERÉZ: Tóth József fafaragó-egy bakonyi pásztor élete és művészete 369.old

A Veszprém Megyei Múzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

TÓTH JÓZSEF,fafaragó,népi iparművész

17.sz.kép.-Részlet egy fából faragott könyvboritóról. Fekete repr. 370.old

TÓTH TERÉZ: Tóth József fafaragó-egy bakonyi pásztor-élete és művészete 309.old

A Veszprém Megyei Múzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

TÓTH JÓZSEF,fafaragó,népi iparművész

Egy tükrös a Zirci Reguly Altal Tajmuzeumban,a disznait legeltető kanásszal.Zsinte ugyanazt a képet latjuk a tükrös fedelén,amelyet a Hej,kanaszok,kanaszok!kezdetü népdalunk sorai idéznek elénk-Hej kanászok!kanaszok!De szenynyes a gatyátok.-Talán nincsen babátok!Ki fehéritsen ratok?-/19.kép./. ≠ 370.old

TÓTH TERÉZ: Tóth József fafaragó-egy bakonyi pásztor-élete és müvészete 359.old

A Veszprém Megyei Muzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

TÓTH JÓZSEF, fafaragó, népi iparművész

Sajnos bármily sokat faragott is Édesapám-írja leánya Teréz-nagyon kevés azon munkáinak száma, amelyek rendelkezésemre állanak eredeti ben, fénykép vagy akár lenyomat alakjában. "Ez leszükiti a kutatás területét. Arra késztet, hoyg az eladásra kerülő fafaragásokat is mindenképen megörökitsük valamilyen formaban. 370.old

TÓTH TERÉZ: Tóth József fafaragó-egy bakonyi pásztor élete és művészete 359.old

A Veszprém Megyei Múzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

TÓTH JÓZSEF,fafaragó,népi iparmüvész

Az emberre erős hatást gyakorol az a környezet,amelyben született,amelyben él.Müvészi alkotásokon jól megfigyelhetők e hatások.Nagymama sokat meséét egyetlen életben maradt fiának-apámnak-irja Tóth leána Teréz-Mesélő környezet volt az övé.Sokszor hallottunk tőle egy-egy történetet,hogy"ezt még öregapámtól vagy öreganyámtól hallottam.
371.old

TÓTH TERÉZ: Tóth József fafaragó-egy bakonyi paszt élete és müvészete 359.old

A Veszprém Megyei Muzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

TÓTH JÓZSEF?fafaragó,népi iparművész

Legtöbb pásztor,főleg juhász,kifaragja botjának kampóját,vagy ostorának nyelét.Édesapám anyai nagybátyja,Farkas Antal,szintén juhász.Nála is láttam faragott kampós juhászbotot.Édesapám túllépett ezen a szakaszon.Ő szerszámai nagyrészét is faragással látja el.Sőt sok faragott használtat is készit-irta leánya Teréz. 373.old

TÓTH TERÉZ: Tóth József fafaragó-egy bakonyi pásztor élete és művészete 369.old

A Veszprém Megyei Múzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

TÓTH JÓZSEF?FAFARAGÓ?NÉPI IPARMŰVÉSZ

Mennyivel más érzés a faragást nézni és megcsodálni,mint faragni!Érdekes kézben tartani egy darab sima fát,amelyen az ember kipróbálhatja,hogy mit tudna késével.Ezt az érzést ugyszókván valamennyien ismerjük már.Valamennyien megtettük az első késhuzást.Természetesen eltérő sikerrel-irja leánya Teréz. 373.old

TÓTH TERÉZ: Tóth József fafaragó-egy bakonyi pásztor élete és művészete 359.old

A Veszprém Megyei Múzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

TÓTH JÓZSEF,fafaragó,népi iparművész

EGYSZER EGY MAGÁT FARAGÓNAK NEVEZŐ EMBER KRITIKUS SZEMMEL bírálta Tóth faragásait.Kifogásolta a levelek és az ember arányát.-A vadász mellett akkora fa levele,mint maga a vadász.Nem vette volna észre az aránytalanságot? De igen,mégsem tudná másként faragni.-Írta leánya Teréz. 369.old

TÓTH TERÉZ: Tóth József fafaragó-egy bakonyi pásztor-élete és művészete 359.old

A Veszprém Megyei Muzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

TÓTH JÓZSEF, fafaragó, népi iparművész

Az a tény, hogy egy családban valaki mesterségének utolsó folytatója, sok mindent meghatároz. Sok olyan tulajdonsággal rendelkezik Édesapám, amelyet valószínűleg őseitől örökölt, s amelyek a szakma szempontjából feltétlenül hasznosak/Pl. az állatok szeretete, lelkiismeretes gondozása/.
Irta leánya Teréz. 370.old

TÓTH TERÉZ: Tóth József fafaragó-egy bakonyi pásztor-élete és művészete 359.old

A Veszprém Megyei Muzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

TÓTH JÓZSEF, fafaragó, népi iparművész

Az életforma korszerűsödésével az ő életében is oly igények alakultak ki, melyekről apja, nagyapja idejében hallani sem lehetett. Nem tudná elképzelni az életét esténként régi pásztorszokás szerint istállóban v. akolban nyugovóra térve, sőt a rádióról és a televíziótól sem szívesen válna meg. Itta Leánya Teréz. 370. old

TÓTH TERÉZ: Tóth József fafaragó-egy bakonyi pásztor-élete és művészete 359. old

A Veszprém Megyei Muzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

TÓTH JÓZSEF,fafaragó,népi iparművész

Egyik dobozán Szedri a báró balladájának néhány mozzanatát ábrázolta."A leány virágszakajtó mozdulatával tulajdonképen a párválasztást jeképezi,akár csak a Gerencséri utca c.népdalunk.A sarokban levő várral történelmünk emlékét teszioda mementóként a szerelmi jelenetet ábrazoló doboz sarkába."/18.kép//Barsi E.Napló,1967.jul.2/ 370.old

TÓTH TERÉZ: Tóth József fafaragó-egy bakonyi pásztor élete és művészete 359.old

A Veszprém Megyei Muzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

TÓTH JÓZSEF,fafaragó,népi iparművész

Bojtár korában az öreg pásztoroktól nemcsak a sakma kilö
lönféle fogásait sajátította el,de dalaik közül is sokat
átvettek egymástól kaptak kedves dalaikat.Ezért van egy-
egy dalnak tájegységenként más-más változata,s ez indo-
kolja az ő dalaiban mutatkozó szöveg- és dallami eltéréseket is.Irja leánya Teréz. 370.old

TÓTH TERÉZ: Tóth József fafaragó-egy bakonyi pásztor-
élete és művészete 359.old

A Veszprém Megyei Múzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

TÓTH JÓZSEF, fafaragó, népi iparművész

1945-ben bevonult katonának. Győrben a laktanyában sakkfigurákat faragott a tiszteknek. Kint az Uralban is faragott szipkát, cigarettadóznit, pipát és sakkfigurát. Egyre jobban kifinomult a fargása. Saját maga jött rá, hogy mit hogyan cé célszerű csinálni., 363.old

TÓTH TERÉZ: Tóth József fafaragó-egy bakonyi pásztor-élete és művészete 369.old

A Veszprém Megyei Muzeumok közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

TÓTH JÓZSEF,fafaragó,népi iparm üvész

őrzés közben volt ideje faragni.Oly dolgokat faragott, melyek faragáshoz való előkészitése kevés időt igényelt. Pl.kampósbot,szipka,ostornyél.Dobozt eleinte nem igen készitett,mert nem volt még gyakorlata,anyaga és szerszáma. 363.old

TÓTH TERÉZ: Tóth József fafaragó-egy bakonyi pásztor-élete és művészete 369.old

A Veszprém Megyei Muzeumok közleményei, 10. 1971
Veszprém,,1971

TÓTH JÓZSEF, fafaragó, népi iparművész

---

12 éves kanászbujtár volt, mikor faragni kezdett. Először cigarettaszipkát csinált, a munkatársak kapták. Majd botokkal próbálkozott "Gyöngék voltak még. Az első elfogadhatóbotot egy Torma nevezetűnek faragtam egy kölyökkutyáért. Mondta Tóth. 362.old

TÓTH TERÉZ: Tóth József fafaragó-egy bakonyi pásztor élete és művészete 366.old

A Veszprém Megyei Muzeumok közleményei, 10. 1971
Veszprém, ,1971

TÓTH JÓZSEF, fafaragó, népi iparművész

Kanászbojtár korában kezdett farigcsálni..1930 újévkor Takács János bácsi odakerült kanásznak az apátsághoz Zircre. Faragó ember volt. Ő magyarázta meg Tóthnak, hogyan kell faragni. Saját faragásain munka közben mutogatta a fogásokat. Tóth 12 éves volt akkor. 364.old

TÓTH TERÉZ: Tóth József fafaragó-egy bakonyi pásztor-élete és művészete 365.old

A Veszprém Megyei Múzeumok közleményei, 10. 1971
Veszprém, ,1971

TÓTH JÓZSEF,fafaragó,népi iparművész

VÉGÜL EGY KIS KEFÉRE VAN SZÜKSÉG?AMELLYEL ELTÁVOLTIJUK a csiszolásnál keletkezett port.A teljesen megtisztított tárgyat azután kristálypolitúrral vagy sellakkal fényezzük.Most már készen van a faragás. 366.old

TÓTH TERÉZ: Tóth József fafaragó-egy bakonyi pásztor-élete és művészete 365.old

A Veszprém Megyei Múzeumok közleményei, 10. 1971
Veszprém,,1971

TÓTH JÓZSEF, fafaragó, népi iparmüvész

Leána, Teréz irja: "Egy gyermekkori mesetéma jelenik meg azon a cigarettadoboztetőn, amelyen a róka birja hizelkedő beszédével a-sssssgélsts szóra a seregélyt, mi által annak szájából ~~ki~~xxxxxxxxxxxx kipottyan a szőlő. 371.old

<u>TÓTH TERÉZ:</u> Tóth József fafaragó-egy bakonyi kásztorélete és müvészete 359.old

A Veszprém Megyei Muzeumok Közleményei, 10. 1971
Vezprém, 1971

TÓTH JÓZSEF,fafaragó,népi iparművész

Leánya Teréz írja:-Aklipusztán nyaridőben a szabadban fejtek.Egy ilyen fejésk ábrázol egy borotválkozódoboz tetejе,amely még az ötvenes években készült.
372.old

TÓTH TERÉZ: Tóth József fafaragó-egy bakonyi kasztor élete és művészete 359.old

A Veszprém Megyei Muzeumok Közleményei, 10. 1971
Vezprém, 1971

TÓTH JÓZSEF, fafaragó, népi iparművész

Vadászok, betyárok, csikósok szintén kedvenc figurái közé tartoznak, hiszen munkájuk révén ők is az állatokkal kerülnek kapcsolatba. S az állat nem hiányozhat a figurális faragásokról!. Irja leánya Teréz. 372.old

TÓTH TERÉZ: Tóth József fafaragó-egy bakonyi kasztor-élete és művészete 359.old

A Veszprém Megyei Muzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

TÓTH JÓZSEF,fafaragó,népi iparmüvész

1936 után Marnitz Frigyes,budapesti hangszergyáros kereste fel Zircen tartózkodása alatt,s több doogot is rendelt:Karikásostort,sétabotot,képrámat.Majd 1940-ben ujból egy sétabotot.-Irja leánya Teréz. 372.old

TÓTH TERÉZ: Tóth József fafaragó-egy bakonyi kasztor élete és müvészete 359.old

A Veszprém Megyei Muzeumok Közleményei, 10. 1971
Vezprém, 1971

TÓTH JÓZSEF,fafaragó,népi iparművész

Gazdag alkotó fantáziája nyilvánul meg az ivócsanakok érdekes fülkiképzésében csakugy mint abban,hogy a faragott őz fejére valódi agancsot helyez..25.kép.-372.old

TÓTH FERÓZ: Tóth József fafaragó-egy bakonyi kisiparos élete és művészete 389.old

A Veszprém Megyei Múzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

TÓTH JÓZSEF,fafaragó,népi iparművész

Látott üvegben összerakott feszületet.Csodálkozozz,mi kor megmondták,hogy a szájan át."Ha ezt meg lehet csinalni,én is megcsinálom"mondta és meg is csinallta.Több ily ilyet csinált,de csak egy maradt belőle. 363.old

TÓTH TEKLA: Tóth József fafaragó-egy bakonyi pásztor-élet és művészete 359.old

A Veszprém Megyei Muzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

TÓTH JÓZSEF,fafaragó népi iparművész

Amig a kiszedési felület nincs kibökdve,szó sem lehet arról.hogy készen van a darab.A bökdés igen jó hátteret ad a mintának.A bökdő nem más,mint egy tompitott hegyü cipészár. 366.old

TÓTH TEREZ: Tóth József fafaragó-egy bakonyi pásztor-élet és művészete 359.old

A Veszprém Megyei Muzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

TÓTH JÓZSEF,fafaragó,népi iparművész

6.sz.kép.--DOBOZFEDÉL FARAGÁSA háttér kimélyitésénél,a"kiszedésnél"ugy forditja a tárgyat,hogy kezére álljon.
Fekete repr. 365.old

TÓTH TANÁR: Tóth József fafaragó-egy bakonyi paraszt élet és művészete 365.old

A Veszprém Megyei Múzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

TÓTH JÓZSEF, fafaragó, népi iparművész

A kifaragásra kerülő tárgyak többségét önmaga készíti el Kivétel a HISZÖV-nek faragott tárgyak, ezeket készen kapja, csak faragással kell ellátnia.. 365.old

TÓTH TERÉZ: Tóth József fafaragó-egy bakonyi paraszt-élet és művészete 369.old

A Veszprém Megyei Múzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

TÓTH JÓZSEF, faragó, népi iparművész

Leánya Teréz írja apjáról.-Sok faragásnak témáját a napi munka szolgáltatja. Volt ínasz, kanász, tehenész, s emlének nyoma maradt egy-egy dobozteton is. 371.old

TÓTH TERÉZ: Tóth József faragó-egy bakonyi pásztőrélet és művészete 369.old

A Veszprém Megyei Múzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

TÓTH JÓZSEF, fafaragó, népi iparművész

Egy Németországba került falitáblán a János vitéz képeit fedezhetjük fel. A bojtár subáján fekszik a patak partján, a lány a folyóban sulykolja a ruhákat. A bohtár nyája is ott legelészik, a kunyhóból meg a bánya leskelődik a fiatalokra. 371.old

TÓTH TERÉZ: Tóth József fafaragó-egy bakonyi pásztor élete és művészete 359.old

A Veszprém Megyei Muzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

TÓTH JÓZSEF, fafaragó, népi iparművész

A legtöbb állatfigurát egy fatáblára faragta/8 állat/mó[illegible]
[illegible]us/2/róka, vaddisznó, kutya, szarvas, őz, méhecske, tehén, birk[illegible]
ló, kakas, kigyó, galamb, béva és bagoly. Ezek a figurák oly m[illegible]
mozgalmas jelenetet idéznek elő, hogy láttára az ember a
Bakony rengetegében érzi magát. 372.old

TÓTH TEKLA: Tóth József fafaragó-egy bakonyi pásztor. élete és művészete 369.old

A Veszprém Megyei Muzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, ,1971

ТФН

TÓTH JÓZSEF, fafaragó, népi iparművész

Édesapám faragása kezdetén még nem gondolt arra-irja le lánya Teréz-hogy munkái pénzt jelentenek majd. Az első darabok még nem voltak szépek. A kezdeti szipkák után a harmincas években már kezdett kiformálódni a faragása. Sokszor keresték már azóta fel a megrendelők. 372.old

TÓTH TERÉZ: Tóth József fafaragó-egy bakonyi pásztor-élete és művészete 359.old

A Veszprém megyei Múzeumok közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

TÓTH JÓZSEF,fafaragó,népi iparművész

Sok faragására nem emlékszik,de arra,amit Marnitz Frigyes hangszergyárosnak készitett másodizben,1940 után jól emlékszik.Somfából volt,és a kiszedett hátteret diófapáccal festette be,s az egészet belakkozta.Igen mutatós volt.Irja leánya Teréz. 372.old

TÓTH TERÉZ: Tóth József fafaragó-egy bakonyi pásztor élete és művészete 369.old

A Veszprém Megyei Múzeumok közleményei, 10. 1971 Veszprém, ,1971

TÓTH JÓZSEF, fafragó, népi iparművész

"Egy teknyós cigány dolgozott a Fekete-érnél. Teknőket faragott...-Kedves uram adja nekem azt a botot! Adok érte eg egy teknőt meg egy medencét. De Édesapám nem adta. Most utólag így beszél erről: "Ha akkor odaadom, most lenne egy jó teknyónk a hust lesózni"-Irta leánya Teréz.- 373.old

TÓTH TERÉZ: Tóth József fafaragó-egy bakonyi pásztor. élete és művészete 369.old

A Veszprém Megyei Múzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

TÓTH JÓZSEF, festő

Jaksa István szombathelyi festőművész az ottani MAV. műhely "Haladás" képzőművészeti szakosztályának vezetője sok művész pályafutását indította el innen. Így pl. Tóth Józsefét is. 544.old

PALKÓ ISTVÁN: Vasi művészportrék, Jaksa István 542.old

VASI SZEMLE, XXIII.évf. 1969. 4.szám, Szombathely

Tóth József

Magyarország felszabadulásának harminchar-
madik évfordulója alkalmából 1978.-ban
Balázs Béla-díjjal jutalmazták:
Hemző Károly fotóművészt,
Tóth A. Pál díszlettervezőt és
Tóth József fotóművészt.

Élet és Irodalom, Bp. 1978. ápr. 8.
XXII. évf. 14. sz. 8. lap.

Tóth Józsefné Hlavasi Edit (Bonyhád)
a tolnai ösztöndíjat kapta az évben
a művész, aki falikép szövő.

Marafkó László: KISZ-ösztöndíjasok Tolnában.
Magyar Ifjúság, 1976. júl. 9.

Tóth József, [díszlettervező?]

Segítette Kazán Istvánt a játéktér megalkotásában. [L.: Kazán I.]

Pályi András: Pécsi színházi esték 720-723.

Jelenkor, Pécs, 1980. júl.-aug. XXIII/7-8.

95

Tóth József építész

Fájdalommal tudatjuk, hogy vállalatunk dolgozója, **Tóth József** okleveles építészmérnök, 1980. január 27-én 59 éves korában, váratlanul elhunyt. Temetése 1980. február 2-án de. 9 órakor lesz a Bernecebaráti köztemetőben (Nógrád m.). Építőipari Beruházási Vállalat és a gyászoló család. Távirati cím: özv. Tóth Józsefné, Bp., Rákóczi út 283. 1214.

– Halálozás

8

Népszabadság, Bp. 1980. febr. 1.

Tóth József,

A Nemzeti Galériában megnyitt a múlt év legszebb plakátjainak kiállítása. — A 3 fődíjon kívül 6 nívódíjat is kiosztottak. — A kereskedelmi kategóriában a Hungaroton plakátja lett az első: Tóth József romantikus fotója, a Lilaruhás hölgy fröld mezőben, felér gramofonnal. (emlitve).

Déli krónika.

1979. III. 9. Kossuth 12.00 (Gné).

Tóth József kiállítása

● KIÁLLÍTÁS. September 13-án, 15 órakor a rackevei népművészeti házban nyílik meg Tóth József fafaragványainak kiállítása.

– : o Kiállítás

-8-

Esti Hírlap, Bp. 1980. szept. 10

Tóth József, szobrászművész

Megnyílt a pécsi kisplasztikai biennálé. 1967 óta ez a hatodik országos szeregszemle. – Tóth József fakockája szerepel /említve/, melyekből Kiss György úgy építkezik, hogy művén keze nyomát is otthagyja. /említve/ és Kecskeméti Sándor az összeomló kockaépítmény egy pillanatát merevíti. /említve/.

Tandi Lajos: Jegyzetek a kisplasztikai biennáléról.

~~Dél~~ Dunántúli Napló, 1979. júl. 29.

Tóth József,

Heritesz Gábor és Tóth József,
Pécs/ Ifjusági Ház. Heritesz Gábor:
„Kocka", diófa, 10 cm. 1977. (repr.)

Művészet, 1979. febr. 47. old.

Tóth József, amatőr grafikus

Tatán, a megyei művelődési központban látható az amatőr képzőművészeti kiállítás. – Tóth József teljesítménye nagyon ingadozó, kiforratlan. Legsikeréltebb lapja a „Gyárudvar" c, melynek lavírozott felületi megoldása talán irányt szabhat további munkásságára. (említve).

Zámbó Kornél: Amatőr alkotók.
Dolgozók Lapja, 1982. febr. 25.

Tóth József, grafikus

L: Máté András

Vadas József: Plakátkeresőben 13.

Élet és Irodalom Bp. 1984 márc 16 · XXVIII/11

Tóth József

Tatabányai Városi Tanács
díja – fotó

Nógrád 1985. VIII. 16.

Tóth József

kollázsai

szinesitik az országos bemutatón szereplő
Zalai anyagot.

Magyar Hajnalra: „Tarka összkép némi
csalódással a megyei amatőr képzőmű veszet
tárlalán." ~~Ózd~~ Zalaegerszeg

Zalai Hírlap
1984. III. 7.

TÓTH József (fotó)

Maradjunk annyiban, hogy Tóth József elnyomhatatlan tehetségéből kifolyólag ebben az országban gazdasági kényszer nélkül is tud világ [illegible]-színvonalat produkálni —

SZÉKELY András: Tárlat Tatán és Tatabányán. = Fotóművészet, 1985/4. 49.p.

Tóth József, rajztanár

„Merengő" c. (repr.) 142. old.

Szövényi Zsolt: A főiskolai rajztanárok első kiállítása.
Szabolcs-Szatmári Szemle, 1984. 2. 135–143.–old.

Tóth József

festőművén

a kiállítás kapcsváron, a Kilián György Műv. Központban tekinthető meg.

Rippl Rónai József Stúdió

Kiállítás: 1988 aug 29 - sept 9.

TÓTH JÓZSEF,fazekas

Hódmezővásárhelyen dolgozott.Maksa Mihály vilt a mestere egy sajátságos csali-kancsónak,"mihók"-nak.Népr.Muz.Ltsz:50.04.156./XXV.tábla,17.ábra/.Felirat:"Késziette/Maksa Mihály/ezen Mihókot/a gölöncsér ifjuság számára/midőn Tóth Jo/zsef volt a/czéh mester". 139.old.

KRESZ MÁRIA: Évszámos hódmezővásárhelyi cserépedények a Néprajzi Muzeumban 127.old

NÉPRAJZI ÉRTESITŐ,Nemzeti Muzeum,Néprajzi Muzeum Évkönyve. XXXVI.1954. Bpest.1954

Tóth József, Jafaragó

„A Veszprém megyei múzeumok közleményei"

c. kötetben jelent meg Tóth Teréz tanulmánya: Tóth József Jafaragó, egy bakonyi pásztor élete és művészete" című tanulmány. Tóth Teréz tanítónő és néprajzkutató, lánya Tóth József pásztornak. Tanulmánya nakanai tekintetben példa mutatóan hiteles, hangvétele pedig lenyűgözően benzőséges.

Boldizsár Iván: Veszprémi barangoló 12.

Népszabadság, Bp. 1972. aug. 20.

Tátk József

az alábbi tervpályázaton megosztott III. dijat nyert 12. sz. ámú pályaterv egyik szerzője.

A Budapesti Televizió Adóállomás és Mikrohullámú Központ fejlesztésére kiirt tervpályázat, 197o.
Magyar Ép.müv. 1971.3.sz. 2-6.l.

Könyv

FILOZÓFIAI LIM-LOMOK

Tillmann J. A.: Szigetek és szemhatárok

„A későújkor kaotikumában a kulturális szervező- és rendezőelvek közös minimumának elemi szintjei is hiányoznak. A bomlás tarkaságában tág tere nyílik a fontolgatásnak, a sarlatánságnak és mindennemű zagyvaságnak." (Tillmann J. A.: Az elképesztés kultúrája)

1.

A *történetfilozófia* hagyományának megteremtője, Szent Ágoston, nagy művének, a *De civitate Dei*nek első fejezeteiben egy hatalmas – mind a szellemi világra, mind pedig a kézzelfogható mindenségre kiterjedő – rommező képét jeleníti meg a szemünk előtt. A Rómát cserbenhagyó istenek, a vandál pusztítás maradandó nyomai – egy hajdani hagyományösszegző mű víziói – alkalmasint egyfajta „posztmodern" szituáció őseként is felfogható okfejtések gyűjteménye, ahol a jövendő arculata bizalommal hozzáálmodható az örökkévalóság határvidékein honoló (angyali) rend nagy látomásához, a megváltott mindenség Isten városának mintájához idomuló képéhez. Szent Ágoston valóban korszakos művétől kezdődően az európai filozófia történetében a történetfilozófia – szemben az Aufklärung szülöttének számító kultúrfilozófiával – mindig is valóságos vagy vélt rommezőkön támadt, s a különféle megváltás-teóriák erőterében „kerekedett ki" a rom, a fragmentum, a torzó töredékes mindensége valamiféle preromantikus *egésszé*. S ugyanez az irányulás felfedezhető az európai filozófia hagyományának egészére vonatkozóan is; a legújabb idők szülötteként pedig úgy, mint valamiféle feltételes reflex: annak a „felismerésnek" a formájában, miszerint egyfajta „aión", a filozófia „világkorszaka" mintha végérvényesen véget ért volna!? – s valami gyökeresen új, nevezzük az egyszerűség kedvéért *posztmodern*nek, vette volna kezdetét... Az új aión, az új világkorszak pedig – s itt újfent a *De civitate Dei* Auerbach által „figuratívnak" nevezett logikájára utalok – nem az *egészében elmúlót* tünteti ki figyelmével, hanem újra és újra a rommezőket, legyenek bár azok – úgymond – egy filozófiai rendszer „romjai", vagy a visszafelé egységesnek látott tudás töredékei.

Ám a „posztmodern szituációt" jól megalapozó képzeletszülő fantázia igazi fölfedezése messze az imént fölvázolt horizonton túlra ível, oda, ahol már megpillanthatóvá válik az újonnan születő koravén, romok barázdálta arca... Ez az a pillanat, amikor hipermodern múltak és archaikus jövendők „fölismerik egymást"; de az igazat megvallva mi mást is tehetnének?, amikor egy és ugyanazon hódító ösztön, a filozófiába is betolakodó expanzív tudás szüleményei mindannyian. A hálás szülemény pedig – ha nem akar tékozló fiúként egy számára mindenképpen *idegen* világba vándorolni – nem hagyhatja cserben szellemi szülőhazáját, ahol a világra jött, fölcseperedett és nagyra nőtt...

2.

Tillmann J. A. érdemes esszékötetének „műfaja" – s az iménti bevezetőre azért volt óhatatlanul szükség, hogy mondandómat „megtámogassa"! – leginkább ilyesmi lehetne: *posztmodern történetfilozófia* (sic!); s ez a megjelölés – magyar nyelvterületen legalábbis – Tillmann J. A.-t kétségtelenül joggal illeti meg! Mert különben – minden teoretikus megfontolástól függetlenül – azon a dermesztően sivár *tájékon*, ahol a „későújkori ember" szigetei és szemhatárai húzódnak, mindannyian túlságosan is otthonosan mozgunk. Annál is inkább így van ez, mert a hagyományosnak nevezhető filozófiai önreflexióhoz szükséges *távlatok* hiánya miatt, a „töredékes távlatok" paradoxonába sűríthető élmény folytán nem tapasztalható meg a rommező „fölötti" ideális világ. Túl ezen, Tillmann egyik, Viriliótól örökölt axiomatikus sejtése (meg nem állhatom, hogy kimondjam: Lévinas Bergson-interpretációjához túlságosan is közel álló axiomatikus sejtése!) szerint a szemlélői horizont s vele a gondolkodás „expozíciós pillanatai", a (fény)sebesség uralma alá vettettek, s ekként *az egész* távlatai az idő zugaiban sejlenek föl csak.

Valóban, Tillman esszéi olvastán leginkább apró-cseprő rejtvények bogarászásához, holmi filozófiai lim-lomok közötti matatáshoz hasonlít a „későújkori ember" (s az ő „nomád életének fragmentalitása" – ld. a *Töredezett teljességben* című esszét) filozófiája; mintha a görögségtől átörökölt filozofáló reflex – vagyis *a* mindenre irányuló kíváncsiság – éppen csak az iménti határozott névelőt (*a* [minden]) feledte volna el, s a mindenről való gondolkodás *helyére* – tágas, zöldellő mezők – a szorgos gyűjtögető életmód dicséretét helyezte volna. Pompás perspektíva! S habár Tillmann (miután egyként hiányzik belőle az epikus költő és a zsurnaliszta) nem szól e gyűjtögető életmód önfelmagasztaló teoretikusairól – manapság már minden, önmagára valamit is adó kereskedőnek „filozófiája van" –, annyi mindenesetre nyilvánvaló, hogy a későújkori ember gyakorta alkalmazott attribútuma – „szellemi nomád" – minden szempontból helytálló észrevétel. (Itt azonban meg kell jegyeznem, hogy a „posztmodern történetfilozófia" titulus – magyar nyelvterületen – elsőül Határ Győző 1947-ben napvilágot látott bölcseleti horrorját, az archaikus jövendőben lakozó nomád hordák háborúságát megörökítő *Egregort* illeti meg.) A szellemi nomádok életmódjának dicsérete, illetve – odi et amo! – szomorú elmarasztalása (kinek-kinek ízléséhez mérten) tehát Tillmann írásainak gyűjteménye...

3.

A már szóba került *szemhatár* kifejezéshez kapcsolódva a recenzens Tillmann esszéinek átfogó, újmódi perspektíváját az embernek saját univerzumán belül elfoglalt helyéhez köti, egy leginkább kozmológiainak nevezhető szemléletmódhoz, amelynek félénk és félelmetes volta (még Pascal és Nietzsche után is) a „galaxisok peremvidékén" kifejezésben összpontosul. De ugyanitt kell megemlékezni a *fénysebesség* (ld. a Virilio-féle „dromológia" leírását *Az eltűnés sebessége* című esszében) metafizikai kategóriává emeléséről, valamint arról a központi állításról, miszerint manapság egy *kor* és egy *világ* együttes elmúlásával szembesülünk (?) – miként a *Római levél* szövegéből kiemelt mottó is tanúsítja: „ez a világ (értsd: „elvileg") elmúlik". Igen. S elmúlik a „világnak képe" is; a határok, „képkeretek" közé szorított filozófiai mindenség – „az elképesztés kultúrája" – jelenti Tillmann vizsgálódási körének másik átfogó területét.

A „galaxisok peremvidékén" meghatározás a(z európai) szellemi hódítás valóban globális méreteiből következő egység-jelleg meghosszabbítása lenne – az „elérhetetlenség birodalma" felé. Miután az ember az univerzum vagy multiverzum polgáraként csak a tér egy félreeső kis zugát képes „belakni", az új, gigantikus kozmológiai távlatok az ember döntően új, „metafizikai hazátlanságának" kozmikus dimenzióit is kijelölik. Tillmannál gyökeresen más, mint amilyennek a science fiction örök sége alapján megszokhattuk. „Tájai felől még a fény sem hoz hírt; történései egy felderíthetetlen, évmilliókkal előttünk zajló jövendőbe rejtőznek." Miként látható, a kozmikus távlatok megkettőzik az idő nyílának lehetséges irányulását, s nem a jövő, illetve az adott esetben parttalanul kiáramló múlt válik perdöntővé, hanem a futurum, illetve a praeteritum *perfectum* volta; ez utóbbi alapján vonhatóak le a későújkori nomád életének azon konzekvenciái, amelyek ellenében valóban nincs apelláta...

OTTLIK GÉZA
POSZTUMUSZ REGÉNYE
a SZER hullámhosszain

Az ISKOLA A HATÁRON folytatása, Ottlik Géza BUDA című regénye először a nyilvánosság előtt! Októbertől júniusig minden szerdán és pénteken 22 óra 40 és 22 óra 50 között hallható a Szabad Európa Rádióban, a 31, 41 és 49 méteres rövidhullámon (9695 kH, 7115 kH, 5985 kH).

4.

A képek, különös tekintettel pedig a mozgóképek uralma nemcsak a látás, hanem a látvány átstrukturálódását is maga után vonja. Az a *lát-határ,* amelyik a filozófia utáni ,,korszak'' vadonatújnak vélt tulajdonságait megpillantani engedi – sajátos, három dimenziós, térillúziókat keltő *pan-oráma* (azaz ,,együttes'' vagy ,,teljes látvány''), olyan kör-horizont tehát, amelynek egyik pontja sem tartható kitüntetett szemlélői pozíciónak. Akárhonnan is pillant körbe a szigetek lakója, illetve a szemhatár fürkészője, mindenütt csak töredezettséget lát, hajdan összefüggőnek tetsző dolgok maradékát. Mik ezek?

Mindenekelőtt ilyen az európai filozófiát hagyományosan uraló *metafizikainak* nevezett szemlélet, amelyet a szerző a kötet egyik legjobb írásában, a Heidegger–Tezuka dialógust ,,körbejáró'' *Kelet és Nyugat kapujában* című esszéjében érint elsősorban. Tillmann az *Unterwegs zur Sprache* című kötet egyik (egyébként általa fordított) írásához, Heideggernek az ötvenes évek elején a tokiói germanista Tezuka professzorral folytatott beszélgetéséhez fűz kommentárt. ,,A metafizikai gondolkodásban a világ eredendő egysége *meghasadtan* mutatkozik. E hasadás mentén húzódik a létezők és lét, az ideák és a valóság, a szellem és az anyag stb. szélsőséges dualitásának partvidéke'' – olvasható az említett szövegben. Az idézettek ugyan semmi revelatív közlendőt nem tartalmaznak, ám Heidegger és a japán tudós dialógusa alapján azért tűnnek döntő fontosságúnak, mert – miként Heidegger megjegyezte – a japán ,,teljesen metafizikátlanul'' mondott ki alapvető állításokat. Nem kétséges persze, hogy az említett esszének igazából csak a fordítás-szöveggel együtt mutatkozhat meg a valódi hatása, mégis, a későújkori nomádok filozófiai fragmentumainak szorgos lajstromozója azokban az írásaiban mutatja meg igazán élesre fent oroszlánkörmeit, ahol konkrét és kézzelfogható kérdéseket vizsgál, úgy, mint a Heidegger-dialógus értelmezésével kapcsolatban. (A kötet – számomra – legjobb tanulmánya, a Klaus Nomi-,,jelenséget'' felderítő, *Az újhullám rózsalovagja* című írás, ahol egy-egy Purcell-ária szövegrészleteinek avagy az elmúlt évtizedek zenei divatjelenségeinek számbavételekor nem, illetőleg nemcsak elmélet-foszlányoknak a szöveget kissé talán túlságosan is megterhelő metafora-áradatával szembesülhetünk, hanem konkrét körvonalai mutatkoznak egy, a maga végletes és aberrált stilizációja ellenére is ,,művészien belakott'' világnak.)

Visszatérve a Tezuka-dialógus alapján érintett kérdéskörhöz: Heidegger és a japán professzor beszélgetése két hagyományrendszer talapzatait mozgatja meg, s fölmutat egy valóban ,,metafizikátlan'' gondolkodásmódot; tágabb léptékkel pedig elevenen érinti azt a kérdéskört, amely az európai filozófia (illetve nyugodtan mondhatjuk: az európai szellem), valamint a szintén globális méretekben ható, s az európainak egyetlen valódi ,,vitapartnereként'' kezelhető délkelet-ázsiai világ manapság egyre inkább kiszélesedő konfrontációja testesít meg. Más kérdés persze, hogy amit a Heidegger-szöveg alapján Tillman a ,,találkozás drámájának'' nevez, az az említettem két

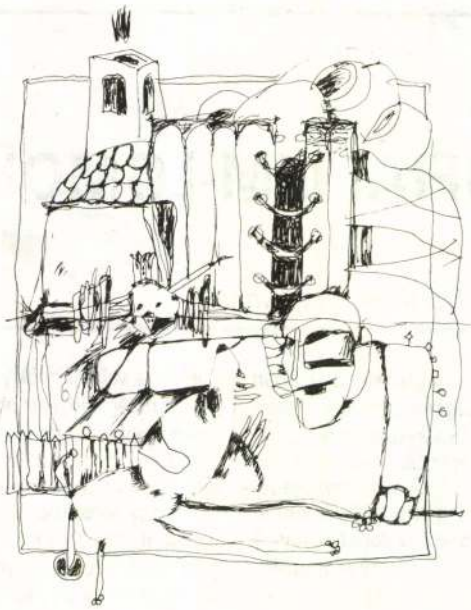

Tóth József rajza

,,világ'' érintkezését tekintve inkább tűnik szellemi hígrétegek találkozásának, a fölhígított szofizmák expanziójának; olyan expanziónak, amely a két szellemi világ valóban tragikus törésvonalát hivatott elfedni, s a hígrétegek iránti vallásos behódolás ténylegesen be is tölti ezt a nem éppen dicsőséges szerepet.

Mindaz, amit az imént említettem, s amit Tillmann ,,a mindent elborítással fenyegető nyelvi hordalékáradat'' szerves részének tekint, felolvadni, sőt felmagasztosulni látszik azon kérdéskör gravitációs erejénél fogva, amelyet Heidegger – egyebek között – a ,,nyelv hívásának'', a ,,voltak egybegyülekezésének'' nevez, s ahová a maga eksztatikus szintjén a beszélgetés el is jut, egyfajta ünnepi pillanat beteljesedéseképpen. Ám a *Szigetek és szemhatárok* nem az ,,ünnepi pillanatok'' varázsával foglalkozik elsősorban, ha a kép- és szóáradatával mindent elborító hétköznapi idő arculatát próbálja fölfedni – persze, nem éppen ,,metafizikátlanul'', hiszen Tillmann ,,posztmodern sejtései'' minduntalan a hagyományos európai filozófia fogalmaival és metaforáival fölvértezetten bukkannak föl előttünk...

5.

A romok, fragmentumok és torzók hiányos határolófelületeinek mentén föltárulkozó *törésvonalak* ténylegesen az idő arculatán megjelenő barázdált nyomok formájában szemlélhetők, s Tillmann ekként montírozza egymásra a legnagyobb távlatokat – a kozmológiai léptékkel mért időt, a történelem-aión végpontjául kijelölt csernobili ,,szarkofágot'', a régmúlt és a távoli jövő tükörképszerűen megpillantott szigeteit, s velük azt a megállapítást, miszerint ,,A jövő megszűnt a vágyálmok korlátlanul fosztogatható tartománya lenni''; valamint a mikroszkopikus méreteket, a fénysebesség közelítő erőterében örvénylő képeket, s ezzel együtt a *háború* metafizikájának Virilio fölvázolta dimenzióit. Ennek az időtlenül pergő filmnek találomra kimerevített képein – Tillmann szerint – a ,,jövő kiépítése'' voltaképpen halottkultusz formájában történik; egymásra talál, sőt szerepet cserél *arkhé*ológia és modern kozmológia. Ám a grandiózus távlatok dacára is, a föltárulkozó panoráma EGÉSZe valamiféle néma, vízalatti világhoz hasonlatos. Miként az egyik esszében olvasható: ,,mélytengeri nyomás alatt élünk''.

Ultima ratio elmondható: ahogy a találomra szerteszórt töredékes képek, jelek mindig fölfoghatóak úgy, mint egy nagyon távoli horizontról megpillantható collage részletei, akként a ,,posztmodern történetfilozófia'' hagyományának szintúgy egészként fölfogható ,,elmúló világa'' is egy, az iméntihez hasonló collage *rész*elemei gyanánt ,,ragasztható össze''. De mi történik akkor, ha megpróbálkozunk az előbbi eljárással? A képek majd minden esetben kór-képpé alakulnak át. A rommező ilyen kórképekkel telítődik; amúgy pedig megerősödik a szorongató gyanú: az újmódi ,,történetfilozófus'' kénytelen maga is tolakodó voyeurként tevékenykedni, bár – megnyugvásul véve – aligha a Tillmann alkalmazta kifejezés értelmében, azaz mint ,,nihilista halottkém''...

De ha már collage (,,összeragasztmány''), akkor egyetlen aprócska kérdést hadd engedjen meg magának a recenzens: mégis mi lehet ennek a dirib-darabra hulló, töredékes világnak a ,,ragasztója'', vagyis az összetartója? Ha Tillmann J. A. figyelemreméltó esszéit olvasom, akkor valamiféle gondosan rejtőzködő keresztény istenhitet vélek fölfedezni a szövegek mögöttesében. Avagy a Heidegger–Tezuka dilaógusról írottak közben idézett Bódd-hidhárma-megállapítást – a ,,szent igazság legmagasabb értelmére vonatkozóan'' mondottakat: ,,Nyílt messzeség – semmi szent'' – tekintsem mérvadónak? Avagy megint csak valami mást? A túlzott töprengés helyett egy, a II. háború után íródott Weöres-vers részlete jut eszembe: ,,Penészbe, hínárba merül a hulló cserepek tánca...'' *(Orpheus, Eurydiké, Hermés)*. Csak remélhető, hogy a Tillmann által fölvázolt metafizikai mindenség töredékességét kifejező rommezőn nem nagyívű teoretikus sejtések hevernek omlatagon (miként a kiinduló okfejtés esetében, Szent Ágoston olvastán), hanem a gondolkodás pusztaságában csupán a címben jelzett *filozófiai limlomok* rejtőznek szétszórva... *(Holnap)*

Rugási Gyula

VASZARY KÉPTÁR
7400 Kaposvár, Fő u. 12. Tel.: 82/314-915

A Vaszary Képtár
szeretettel meghívja Önt,
kedves családját és ismerőseit

Tóth József

festőművész

kiállításának megnyitójára
1998. május 8-án (pénteken) 17 órára.

A kiállítást megnyitja:
DR. GÉGER MELINDA
művészettörténész.

A kiállítás 1998. május 30-ig tekinthető meg
hétfőtől péntekig 9–17, szombaton 9–12 óráig

*

A képeslapon Tóth József: Festmény című műve

KTF.sz.: 53098.

TÓTH József

Énélény jelző c. műve

12. 38-39. f.

Új Tükör 1993

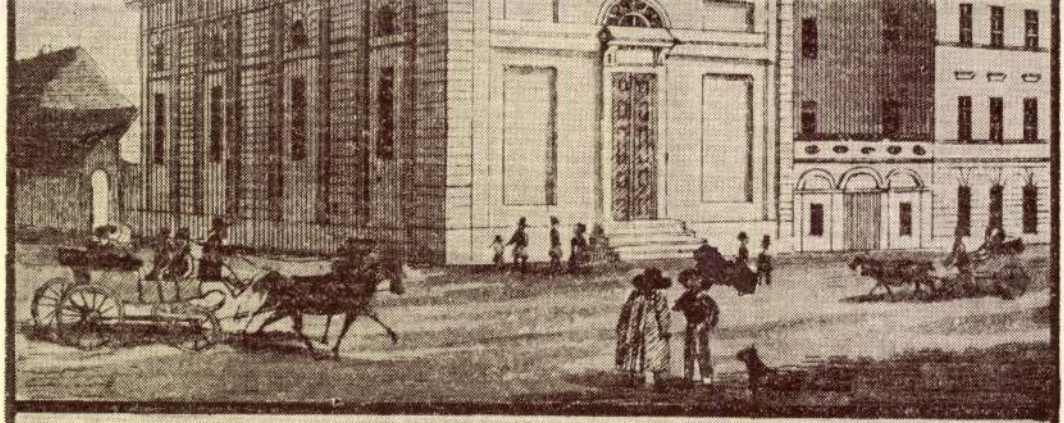

Az Evangélikusok temploma

Die Evangelische Kirche.

A CSABAI PROFI AMATŐR

Tóth József, a „fát faragó" művész

Az időjárás viszontagságai és a természetes erózió megtette a hatását, ezzel patinássá téve az öreg házat, mely születése óta szervesen illeszkedik a csabai főtér sugározta harmonikus képbe.

Ma itt él a „fát faragó" Tóth József, feleségével, Nellivel, és három gyermekével. A külvilág számára nyitott, ám a magánélet vonatkozásában annál szemérmesebb.

Keresem a fafaragóművészt, az amatőr profit, a profi amatőrt a hétköznapok emberében, de hiába. Minthogy nem találom a vénát sem, mozgatóját mindannak a csodának, amely a közel száz alkotás tucatot meghaladó rangos, közöttük nemzetközi tárlaton és kiállításon — legutóbb a Hotel Thermálban, ez év januárjában — ejtette rabul az odalátogató közönséget.

Az alkotások Jézus és tanítványaitól kezdve a Betlehemen és Ároktői madonnán át az oroszlános oltárig eredendően vallási témát dolgoznak fel.

Figyelve az egyes műveket, rövid időn belül láthatatlan kísérőt kap szemünk, segítve a részletek közötti eligazodásban, értelmet adva a látványnak, tükrözve az alkotó őszinte hitét és elkötelezettségét.

E hit miatt tárulhat ki lelkük — legyen az dió-, bükk-, kőris-, körte- vagy bármilyen egyéb fa — a művész számára, aki ezzel megteremti a túlélés lehetőségét, akár táblaplasztikában vagy szobor formájában.

Néhány méterre az utca zajától az arborétumszerű kert különös fái és buja növényzete — a szecsuáni mamutfenyőtől a brazil, foltoslevelű juharig —, fura építményei különös világot teremtenek, mely házigazdánknak az alkotóműhelyt jelenti.

Jellemzően a növények a „szomorú" jelzőt viselik, amely azt jelenti, hogy az ágak lefelé hajolnak. Tudatos választás ez, hiszen így érezheti ölelésüket, közelségüket, szeretetüket.

Itt szolgálja alázattal a hatalmas erőt, a földi természetet, melyben igyekszik megteremteni a maga álmodta világot, ahol fakad a forrás, húsz éve táplálva azt a képességet, amit talán maga sem hitt, pedig a sajátja.

Erzi a fában rejlő üzenetet, amely csak neki szól.

Rátalál a közös hangra, amely segíti kibontani az értéket úgy, hogy a láthatóság érdekében elveszi a felesleget.

A külvilág számára felhúzott falon nem sikerült átlépnem, ám ez a fal önmaga korlátja is egyben.

A fát faragó Tóth József művészete a hozzáértők és laikusok részéről elismerést vált ki, művei részévé váltak egyetemes kultúránknak, gazdagítva a magyar faszobrászok világát.

VIRÁG MIHÁLY

SZEGÉNYEK MENETE

Ha már mindenhonnan kiestem:
megkapaszkodom a kövekben.
Ha éhséget küld rám
valamiféle ember:
gyümölcsöt ejt elébem a faág.
Mert mást gondol az ember láttán
az emberről a faág,
mint faág láttán
az emberről az ember.

Ladányi Mihály

Környezetünkben fellelhető művei:
Református egyházi címer — csabai református templom;
Külső erkélyek — Erdős Renée-ház, Rhegy;
Komplett szószék és két centenáriumi dombormű —
csabai baptista imaház;
Óriási szószék — péceli baptista templom.

RÁKOS VIDÉK 1995 márc., 7. old

TERÍTÉKEN A KERÜLETI OKTATÁSÜGY GONDJAI

A kerület oktatási koncepciója került terítékre február 21-én a Dózsa Művelődési Házban rendezett tanácskozáson. A koncepció még nincs meg — ami többek szerint nem is baj —, annál több viszont a probléma napjaink oktatásügyében. A rendezvényt a Rákosmenti Iskolaszékek Szövetsége hívta össze. Elnöke, dr. Schiller György, bevezetőjében köszönetet mondott az önkormányzatnak azokért a széles hatáskörökért, amelyeket az iskolaszékek kaptak. Igaz, ezeket rövid bevezetőjében nem részletezte.

Dr. Piláth Károly, a képviselő-testület oktatási bizottságának elnöke az oktatási koncepcióról elmondta, hogy az a nemzeti alaptanterv függvénye, s mivel ez hiányzik, igazából a kerület sem tudta a magáét megalkotni. Talán március végére előterjeszthető lesz. A koncepció forrásaként három elemet említett: az előző önkormányzat értékelemzését, a négy párt választási szövetségének írásos anyagában az oktatásról írott fejezetet, valamint azt, hogy a kerületnek mennyi van a pénztárcájában.S ez utóbbi meglehetősen vékony: az oktatási szféra az idén várhatóan 1,24 milliárd forintot kap (véglegesen elfogadott költségvetés még nincs), a tavalyinál 60 millióval többet. A növekmény messze alatta marad az inflációnak.

Az óvodai állapotokról Szeverényi Andrásné, a pedagógiai kollégium szaktanácsadója, az általános iskolákéról Bella Tibor, a Hősök Terei Általános Iskola igazgatója, a középiskolákéról Balla László, a Balassi Bálint Gimnázium igazgatója számolt be. Nehezen indultak a hozzászólások, de utóbb annál szenvedélyesebbek voltak.

Néhány gondolat az elhangzottakból. Nehogy az önkormányzat másodszor is ugyanazt a hibát elkövesse, s oktatási intézményeket zárjon be. Néhány évvel ezelőtt a csökkenő gyereklétszámtól tartva több óvodát bezártak, a prognózis nem jött be, ennél fogva a kerület óvodái túlzsúfoltak. A jogszabályi előírás szerint 4536 négyzetméter területen 2267 gyermekkel lenne szabad foglalkozni, nálunk 2786 a gyereklétszám. A feltöltöttség tehát 140 százalékos. Van olyan óvoda, ahol a nevelői szobákba is gyermekeket költöztettek. Pedig a foglalkozások színvonalasak, tízenhárom helyen nyelvet tanítanak, s országos szinten is élen áll a Rákoscsaba utcai óvoda, ahol egészséges gyerekek mellett integráltan fogadnak sérült gyerekeket is.

Piláth Károly előadásából az derült ki, hogy az 1992/93-as tanév 8500 általános iskolásával szemben ma csak 7152 a szám. Sőt, az ő prognózisa szerint tovább csökken a létszám. Tálalása szerint a létesítmények több száz gyermekkel többre alkalmasak. A külterületeken 110-130 százalékos a telítettség, a lakótelepen a Kőrösi iskola kivételével, jóval száz alatt marad. Kisebb kerületi átrendezés kellene, hangsúlyozta. Többen ebből azt szűrték le, mintha fenyegetne a négy évvel korábbi példa megismétlése az általános iskolákban. Bella Tibor külön felhívta a figyelmet, nehogy úgy járjunk iskoláinkkal, mint annak idején az óvodákkal, s egy más jellegű adattal próbálta meg alátámasztani gondolatát: míg országosan egy pedagógusra 11,6 tanuló jut, a kerületben ez 15,8. S az ő számításai szerint az intézmények átlagos kihasználtsága meghaladja a 100 százalékot.

Továbbtanulhat-e még kerületi gimnáziumban a jó képességű, nyolcadikat végzett tanuló? A szülők körében pánikhangulat uralkodik ez ügyben, s ezért már negyediket, illetve hatodikat végzett gyermekeiket is megpróbálják nyolc- vagy hatosztályos gimnáziumba beiratni, az esetek többségében a kerületen kívül. Aggodalmuk jogos, mert Balla László elismerte, hogy a mostani tervek szerint a Balassiban két év múlva megszűnik a négyévfolyamos gimnázium. Bár hozzátette, ez nem szentírás.

A kerületnek mindenképpen új középiskolára van szüksége, hiszen a fővárosi átlagnál lényegesen rosszabb helyzetben van. Elhangzottak javaslatok hatosztályos gimnáziumra, 12 évfolyamos iskolára, de találóan jegyezte meg az egyik iskolaigazgató-helyettes, hogy ne csak gimnáziumban gondolkozzunk, sőt a lakosság összetétele sokkal jobban indokolna egy négyévfolyamos szakközépiskolát.

VARGA

Március 11-12-én és április 1-2-án 9-19 óráig

H. Tóth Judit, építő

L: Fülöp Armamára

L: Meskriskolák

17.

Magyar Építőművészet, Bp. 1983

83/5.

H. Tóth Judit, építész

L: Farkasdy Z

– Szövetségi kísér 6

Magyar

Építő művészet Bp. 1983. 83/3

M. Tóth Judit

Szeged

csendélet. alv., 33 x 40

Országos diák képzőművészeti [illegible]-
tár. Hódmezővásárhely. 1965
[illegible] László 14.

Tóth Judit
rajztanárjelöt

l. Ferk pzomfoisk vk

1939-41. 142. l.

43. VIII. [illegible]

Kálvinista hamle Tek. Lerk.

44.

Mustármag Tek. Lerk.

45. VIII. Gyulai Pál u. 9.

Protestáns hamle Tek. Lerk.

Lerk. Zsinka Ferenc

VIII. Nemzeti Museum

√ az épitőmüvészet történeti emlékei és általában a hazai müemlékügy √

F háromszinnyomású

√ folytatólagosan a Betétivről

Folytatás a betétiven

Tóth Judit

vajz tanár jelölt

Ferkèpzomfoiskèvk

1939-41. 149. l.

A miniszter rendeletéből:

miniszteri osztályfőnök.

B i z o t t s á g á n a k ,

B u d a p e s t .

MDK

Tóth Julia

Férfifej, festm. repr.

Mücs. Képzőm.Főisk. kiáll. 1937.

MDK

Tóth Julia

Férfifej, festm.repr.

Ferképzőmfőiskévk 1936/37. XI.1.

M. Tóth Judit és Fülöp Annamária
(Általános Épülettervező Vállalat)

Az 1452 MP Heves megyei Bíróság Oktatási Igazgatósága épületének magasszínvonalú építészeti kialakításáért ÉVM díjat kapott, 1982-ben.

Magyar Építőművészet 1982/4

Tóth Judit, [ ]

L: Ruttka Andrea

Torday Aliz: Az ipar és ők. 2

Esti Hírlap, Bp. 1981 ápr. 11.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

SOMOGYI NÉPLAP
Kaposvár

1021

NŐ HANGSZERREL

Tóth Judit

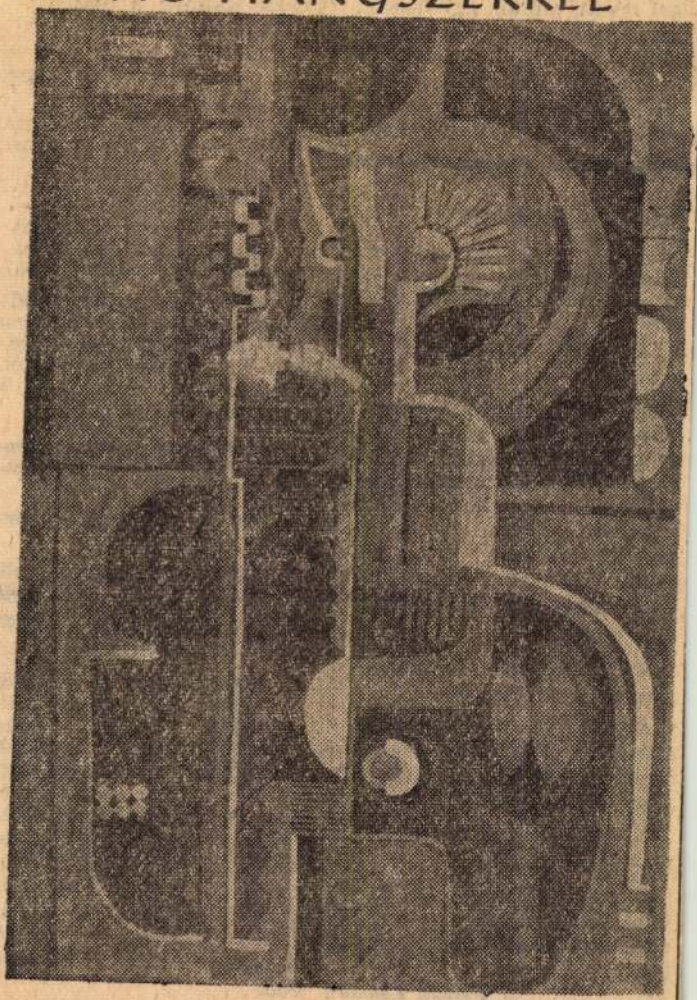

(Tóth Judit műve.)

föl kell
valami
get érze
fáradtsá
zett vo
eső, de
tott. H
majd v

A ház
így szólt
— Kéi
ritkán jön, hogy
az embernek várakozás közben!

Mit tehettem, kipipáltam a buszt is.

No, még hátra van a postaláda, gondoltam reménykedve, de egy fürge nő már beszélt is, természetesen a postaládáról, amely eddig éppen annak a háznak a falára volt erősítve, ahol ő lakott, és így közelről érintette, hogy most száz métert kell a levelekkel gyalogolnia.

KIPIPÁLTAM a cédulámon a postaládát is.

A mellettem ülő fiatalember ebben a pillanatban elővette cigarettatárcáját, rágyújtott és engem is megkínált.

— Gyújtson rá — mondta kedvesen.

— Köszönöm, nem kérek — válaszoltam bosszúsan —, már több mint másfél órája pipálok...

Palásti László

— Menjen le a hármas műhelybe — mondta, miközben írt. — Itt a cédula! Ezzel keresse föl Kántor művezetőt. Már beszéltem vele. Majd ő rendbeszedi magát.

Guzi Kálmán átvette a papírt, de nem mert belepillantani.

— És ott mi lesz? — kérdezte ügyetlenül.

— Mi lenne? Dolgozni kell. Na, induljon már! A titkárnő majd megmagyarázza, hogy merre kell menni...

A szavak megragadtak Guzi Kálmánban, aztán beléje hatoltak. Nem értette, hogy csak ennyi az egész, voltaképpen csak ezen a néhány szón múlt, hogy az élete ide, vagy oda. Boldog zavarában motyogott valamit, majd meg is hajtotta magát. A feje fölött, mintha látszott volna egy darab az ég kékjéből

L. Tóth Judit

Somorja 2004/5

milyen álternatívát nekünk"
ugyan okoskáim
semmilyet
már semmit
mindenkinek a jutalmát és kész

tombolnak szép csendesen a Négy Szelek
„esznek isznak házasodnak"
és megint Noén röhög mindenki

Képeslap

kiölti nyelvét
végighúzza rajta a bélyegeket
a képeslapra nyomja
jól elsimítgatja ízes tekintettel
öklével döngölgeti
írja alá mindenki – dalolja
babusgatja egy ideig
mosolyog a lapra
mintha az még most is
kicsiny gyermek volna

L. Tóth Judit: Akt vázával

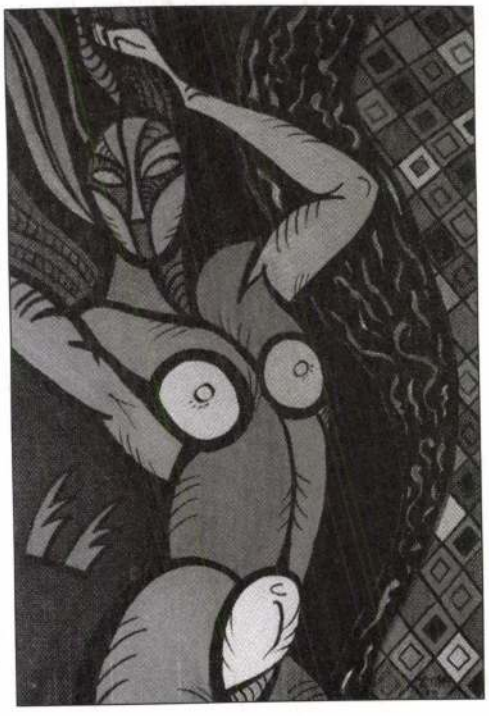

L. Tóth Judit: Akt fekete drapériával

BOHÁR ANDRÁS

Nemfenomenológia

L. Tóth Judit képeiről

Én reflektálok (önmagamra) a meghatározási alap alapján.
Ennek formájára nem érdemes rákérdezni,
mert a szabadság segítségével történik,
vagy nem tudunk számot adni a kiindulópontról.
De nekem meg kell értenem önmagam korlátozottságát,
amely magába foglalja azt a feladatot is,
hogy önmagamat korlátozzam; ez a fogalom a *reflexió* belső feltétele...
(Johann G. Fichte: Tudománytan nova methodo)

(nemfenonológiai előzetes) A címben jelzett fogalom első tagja a *nem*: a saját létezés tagadását és az aktív önazonosítást egyaránt magába foglalja. Az akaratát kifejtő és önmagát megkülönböztető *Én* tradíciója – a fichtei filozófia egyik kulcsfogalma, a *Nem-Én*-ként megkülönböztetett világra vonatkoztatva jelenik meg, s a radikális és szabad cselekvés lehetőségét vonzza. A tagadás jelenségének leírása, a korszituáció ellenében megjelenő valósága egyaránt döntő antropológiai mozzanatokat rejt magában.

De a *nem*, a női és férfi önazonosság gyakorlását – az emberi *nem*en belül – éppúgy magában foglalja, s azt a kihívást tudatosítja, hogy korántsem olyan magától értetődő a különböző *nem* fogalmaknak (biológiai, szexuális, társadalmi, kulturális) a jelentése, a kontextuális különbözőségekről már nem is beszélve.

L. Tóth Judit éppen az előző összefüggéseknek egyik markáns vonulatát érinti sajátosan organikus aktsorozatában. Azért sajátos, mert egyszerre van jelen a gondolkodó-érző test önmagára irányuló reflexivitása és az aktív Én nyitott narrativitása. Azaz egyszerre valóságos s ugyanakkor fiktív, lehetőségekkel telített a képi univerzum. Rendkívül plauzibilis, ahogy a test elfeledett metaforáját újraélesztő és totálisan kiterjesztő jelenkori kultúra ellenében megfogalmazódnak az egyes variációk. Az első pillanatra túlságosan is expresszív és túlfűtött munkák az ember lényegére koncentrálnak: egy olyan világot próbálnak meg elképzelni, láthatóvá és érzékelhetővé tenni, ahol nem szükségszerű az Én és Nem-Én konfliktusa, s ahol esély nyílik a Másikkal való találkozás élményére.

(színintenzitás és jelentés I.) A következőkben négy metszetben közelítünk a képekhez. A színintenzitás mozzanatait segítségül hívva: a zöld természetes keletkezés-potenciáljára, a sárga fény-transzcendenciájára, a vörös érosz kivetüléseire és a kék végtelent idéző megnyilatkozásaira figyelve érzéklettejük L. Tóth Judit munkáinak jellegzetes motívumait.

A *zöld* alak-fenomén a várakozás ígéretével tölti be a képi világot. Itt a természetes izzás és a környező világ hasonló applikációja a készenléti állapot első etapja. Majd ezt követi a teremtés és teremtődés öko-tobzódásának megjelenítése, s végül az alak-fenomén sárga megjelenése már egy másik létállapot felé irányítja tekintetünket.

L. Tóth Judit képi világa a *mindig változó* dinamika jegyében fogant átalakuláshoz kötődik. Éppen ezért a szín és expresszió kiemeléséhez magától értetődően társulnak a *fény* és *transzcendencia* vonatkozásrendszerét előhívó alkotások. A *sárga* és *vörös* intenzív kiterjesztésének egyik összetevője mindenképpen a fény és energia közvetlen jelenlétéről adnak hírt. Miként a napfény természetessége, úgy az alak *ön-átadó nyitottsága* is azt jelzi, hogy van valamilyen eleve adott késztettségünk a közvetlen kapcsolatlétesítésre.

S nem véletlenül említettük a szín és intenzitás kombinációk egybejátszását, mert a vörös háttér pillanatok alatt átalakul, és az alak lecsupaszított nőiségévé változik át. Azaz a sárga fény-transzcendenciája, lehetőségorgiája valóságos erosz-megnyilatkozásban, vörös jelenlét-transzparenciában mutatkozik meg. Most újfent utalhatunk a címben megfogalmazott nemfenomenológia fogalmára, amely ebben az esetben az emberi nem és a női nem, az ember lehetőségét és a női nem valóságát együttesen megjelenítő képi-nyelvi univerzumban ölt testet. Ami immáron egy differenciált és egyedi módon megkülönböztetett aktivitásban mutatkozik meg.

(színintenzitás és jelentés II.) Ám azt is érdemes hozzáillesztenünk az előzőekhez, hogy mindez egy specifikus egzisztenciális világ- és önértelmezés keretében válik láthatóvá. Az ébredés, az intenzív vágyakozás és az elcsendesedés egymást követő mozzanatai jól érzékeltetik azt a lehetőségszférát és nyitottságot, amit mind az alkotó, mind a befogadó kölcsönös kapcsolódási pontok eredőjeként tarthat számon.

Így érkezünk el a negyedik szín, a *kék* szimbolikus struktúrájának varázsához is. Itt tulajdonképpen a véghez, a végtelenhez való átminősítéseket kapjuk kézhez. Nem véletlen a kézhezkapás terminusa, mert az erosz közvetlensége, a fény narancsban-vörösben való előtörése egy újabb perspektívára hívhatja fel figyelmünket. Tudunk végességünkről, ám mégis a végnélküli felé irányulunk. S ez a paradoxitás és rejtély átütő módon hatja át L. Tóth Judit képeit. Nem tudjuk eldönteni, hogy lehetőség és valóság mikor és milyen arányban áll rendelkezésünkre. Miképpen az is nyitott kérdés, hogy a nem, az emberi, a férfi és a női mikor tud egymáshoz/egymásba kapcsolódva újabb esélyek után kutatni, s a tagadás *nem*je semmije miként járul hozzá mindehhez. L. Tóth Judit az egyik nézőpont koordinátáiról adott hiteles képeket, a többi már csak rajtunk múlik. Nemcsak lényegi leírásainak érvényességéhez, s hogy ez miként érintkezhet a másik nem (emberi/férfi/női) hasonló törekvéseivel.

ÚJJÁSZÜLETÉS
sorozat, farost, tempera, 130x108 cm

L. Toth '98.

ÚJJÁSZÜLETÉS
sorozat, farost, tempera, 107x134cm

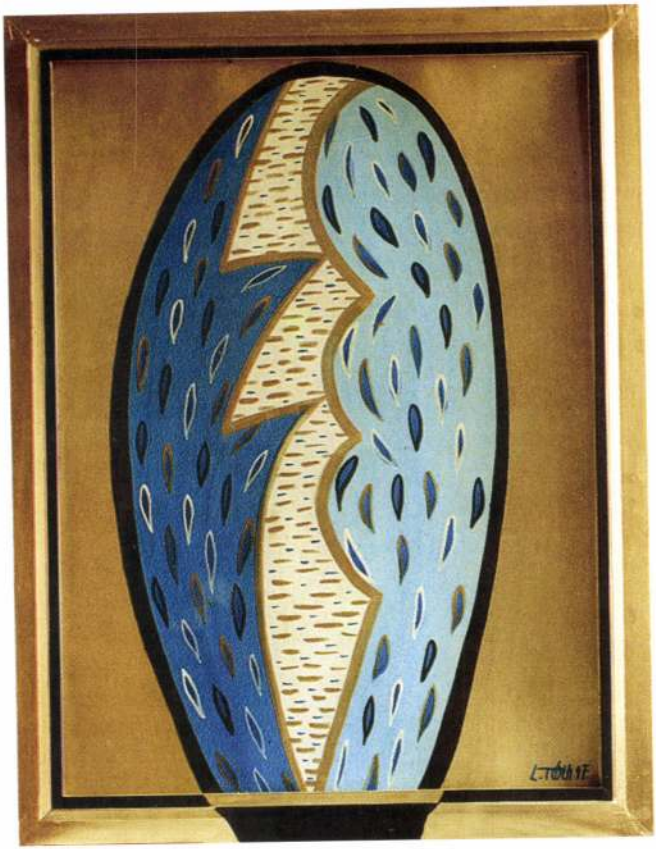

ÉLETKÉPÉLET
sorozat, farost, tempera, 80x60 cm

VALÓSÁGOS, HAZUGSÁG NÉLKÜL VALÓ,
BIZTOS ÉS TELJESSÉGGEL IGAZ!
HOGY AMI LENT VAN, UGYANOLYAN,
MINT AMI FENT VAN,
ÉS AMI FENT VAN, UGYANOLYAN,
MINT AMI LENT VAN
AZ EGYEDÜLÁLLÓ DOLOG
CSODÁJÁNAK VÉGHEZVITELÉRE.

ÉS AMINT MINDEN DOLOG
EGYBŐL LETT
AZ EGYEDÜLÁLLÓ
KÖZVETÍTÉSÉVEL:
ÚGY MINDEN DOLOG
EGY DOLOGBÓL
SZÜLETIK AZ
ALKALMAZKODÁS
ÁLTAL.

HERMÉSZ
TRISZME-
GISZTOSZ:

TABULA
SMARAGDINA

PUSZTULÁS
sorozat, farost, tempera, 100x60 cm

A Vaszary Képtár tisztelettel meghívja Önt
és kedves családját

L.Tóth Judit

festőművész, tanár

ÉLETKÉPÉLET

című kiállításának megnyitójára,
1998. február 23-án (hétfőn) 18 órára.

Köszöntőt mond *dr. Kolber István*
Somogy Megye Közgyűlésének elnöke.

A kiállítást megnyitja:
dr. Géger Melinda művészettörténész.

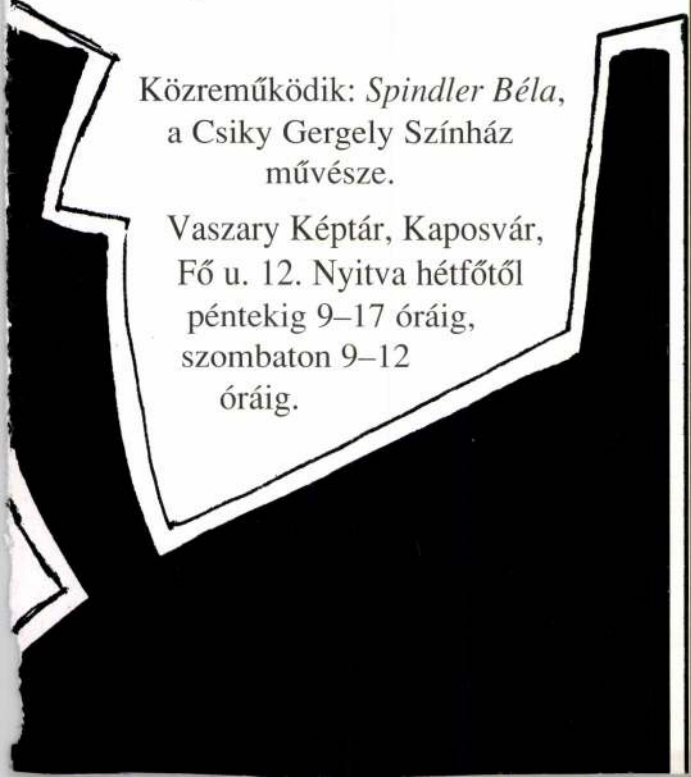

Közreműködik: *Spindler Béla*,
a Csiky Gergely Színház
művésze.

Vaszary Képtár, Kaposvár,
Fő u. 12. Nyitva hétfőtől
péntekig 9–17 óráig,
szombaton 9–12
óráig.

Tóth Julia MDK

Férfifej, repr.

Mücsarnok 1937 Képzőm. Főisk. Kiáll.

TÓTH JÚLIA

MÁRKUS EMÍLIA SÍREMLÉKE

A Mező Imre úti temetőben felavatták születésének 120. évfordulója alkalmából P. Márkus Emília, a Nemzeti Színház tiszteletbeli és örökös tagja, a Színművészeti Akadémia tiszteletbeli tanárának síremlékét, melyet Tóth Júlia szobrászművész alkotott.

39. 43.

lemi munkakörben
legkívánatosabb állapot). A reggeli kávé vagy az ebéd utáni kávé *általánosságban* nem mondható károsnak, ám minden ember saját maga *köteles* megállapítani, miből mennyit visel el. S ez nemcsak a koffeinre vonatkozik, hanem a szeszes italra, sőt a nemi életre és az egyéb em-

Tóth Júlia nohránmúvéri

„Kígyőölő" c. nohra Ajtay
(nahadtéri)

Magyar Nemzet
1984 11.07

TÓTH Julianna szobrász

Csokonai Vitéz Mihály

Hajdúböszörmény utikalauza. Szerk. Tarczy Péter. Hböszörmény, 1993 15.

M.D.K.

Tóth Julia
nobrán

Méltatás.

—: Kriszika

Tiszatay, 1969 szept. 9.

Tóth Júlia

Illusztrácioje a Tiszatáj-ba

Megjelent a Tiszatáj decemberi száma

Rákosnagyi Népnyiség, Rákoscsaba
1964. szept. 5.

Tóth Julia
grafikus

M.D.K

A Tiszatáj szeptemberi számá-
ban illusztrációi jelentek meg

-: Megjelent a Tiszatáj szeptemberi sáma
Csongrád Megyei Hirlap 1969 aug 31.

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

Tóth Julia

Pedagógusképzőművészek 1959-ben az Ernst Muzeumban rendezett kiállitásán részt vett.

Tanulószoba c. képével.

Maksay László: Pedagógus képzőművészek az Ernst Muzeumban

Rajztanitás 1959. IV.sz. 29-30. l.

R. Tóth Julia

Budapesti pedagógus - művész.
Részt vett a Szadáról Dunaujvárosba települt művésztelep Művelődési házban rendezett, 50 művet bemutató tárlatán.

Juhász Antal: A Székely Bertalan nyári művésztelep munkabemutatója
Rajztanitás: 1962. V. sz. 31.l.

Tóth Júlia
szolvász

„Kislány" repr.

Tiszatáj, Szeged 1969. IX. 878.

Tóth Julia

SZENTIVÁNYI LAJOS: ÖREG FÉRFI. TANÁR: BENKHARD Á.

Műcsarnok. Képsőm. Fürst. kiáll. 1937

TÓTH JULIA: FÉRFIFEJ. TANÁR: KANDÓ L.

RÁKOSSY ZOLTÁN: LEÁNYFEJ. TANÁR: KANDÓ L.

Ferképzőművészeti Főiskola 1936/37.

TÓTH JÚLIA: FÉRFIFEJ. TANÁR: KANDÓ L.

Tóth Julia, festö-növ. MDK

Férfifej. Repr.

Tanár: Kandó L.

Képzőm. Főisk. kiáll. -a. 1937.
Műcsarnok.

R.Tóth Julia

budapesti rajztanár

MDK

szerepelt a Székely Bertalan pedagógus műv észtelep kiállitásánDunaujvárosban.

Juhász Antal: A teremtő munka igézete.

Dunaujváros, 1962, aug. 14.

Tóth Julia II. é-
fest. mar

Ferk pzomfoisk vk
1935-36. 70. l-

24—73. Divald graf. müint.

Tóth Julia

III. éves Középisk. tanárjelt

Képzm.: Fórsk Évk

1936/37 Jul

Ferkèpzomfoiskèvk

1904 évfolyam,

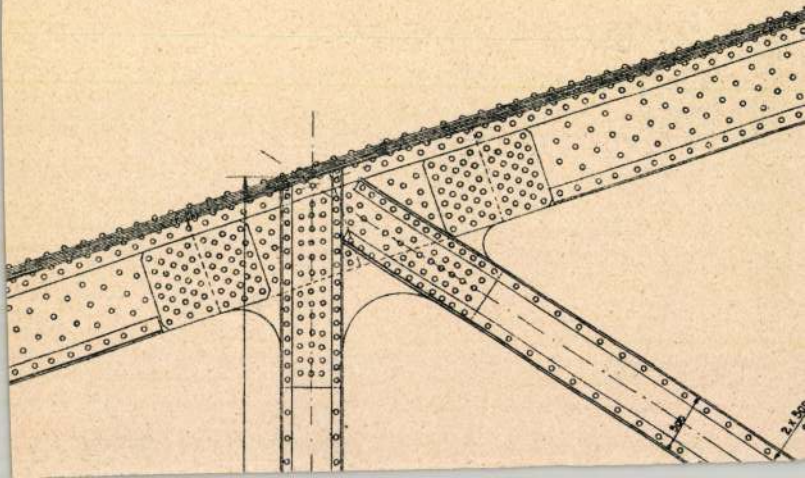

Tóth Julia

Festi fej c. vapra
Repr.

Képzőmű, Főisk.
Évk.
1936/37

EXPOSITIONS AMBULANTES D' ARTISTES HONGROIS

LF, KOSZTA JÓZSEF, KUNFFY LAJOS,
, VASZARY JÁNOS, VASS ELEMÉR.

estőművészek elhatározták, hogy
észeti kiállitásokat rendeznek
sztik és terjesztik a magyar mű-
értékes részét. Ezen cél további
elhatároztuk egyenkint kifestett,
zott, s mappába foglalt művészi
ocsájtását. A 9 műlap famentes
ket magába foglaló sorszámozott
galomba nem kerülnek. Egy mappa
O pengő.
jelentőségü kulturális eseményt
domására adni szerencsénk van,

Tóth Julianna

V. évf.

1938/39. 125 P tanul-
mányi segély

Ferkèpzomfoiskèvk 116. l.
1937/39

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

Tóth Julianna

1938/39. tanév végén
középiskolai rajztanári
oklevelet kapott.
Elfogadott művének
fő. értékelése:
Sandro Botticelli.
4-r.

Ferképzőmfoiskola
1937/39
183, 187. l.

Holahid and Roche: Courtyard of Hotel Aquila at Omaha... 166
Munger: Tuscane villa in Arlington Place 166
H. Whitehouse: Villa in Italian style in Oregon 166
W. Hubbel: Villa in Miami Beach, Florida. »Spanish peasant style« 167
H. Brokmann: Villa in English style in Portland 167

Zanzinger et Medary: Penn Athletic Club,
Holahid et Roche: Court de l'hôtel Aquil
Munger: Villa toscane à Arlington Place.....
H. Whitehouse: Villa italienne à Miami- »Spanish peasant style«.....
H. Brokman: Villa à Portland .....

Tóth Julia

Képrőm-forish. kiáll
1937
3 alakrajz
Tanár: Varga N. Lajos

a Balatonon 147
ndélet. 1922 150
ó nő. 1924 150
emonák. 1924 151
ampery. 1924 153
ysin. 1924 153
ris háztetői. 1925 154
ntenay aux Roses. 1925 154
nnis. 1925 155
gby field. 1925 155
kvő nő. 1924—25 156
arckép 156
ucassin et Nicolette«. Chantefable de Paul 157
Arc-en-ciel« de Georges Ribemont Des- 158
Les sept chansons« de Malipiero. Díszlet 158
es sept chansons« de Malipiero. Az őrült 159
Avenue 160
tész: A newyorki Shelton szálló felső 162
ay bejárata 162
y: Penn Athletic Club Philadelphia 163
Az Aquila Court szálló udvara. Omaha ... 166
villa Arlington Placeben 166
aszos villa Oregonban 166
Miami Beachban (Florida). »Spanish 167
olos villa Portlandben 167

Joseph Egry: Lichter auf dem Plattensee..... 147
Ladislaus Medgyes: Stilleben, 1922 150
Ladislaus Medgyes: Schlafendes Mädchen, 1924 150
Ladislaus Medgyes: Anemonen, 1923..... 151
Ladislaus Medgyes: Champery, 1924..... 153
Ladislaus Medgyes: Leysin, 1924 153
Ladislaus Medgyes: Die Dächer von Paris. 1925 154
Ladislaus Medgyes: Fontenay aux Roses, 1925..... 154
Ladislaus Medgyes: Tennis, 1925 155
Ladislaus Medgyes: Rugby field, 1925..... 155
Ladislaus Medgyes: Liegender Akt 1924—25 156
Ladislaus Medgyes: Selbstbildnis 156
Ladislaus Medgyes: »Aucassin et Nicolette«, Chantefable de Paul de Flem 157
Ladislaus Medgyes: »Arc-en-ciel« de George Ribemond Dessaignes. »Hallali« 158
Ladislaus Medgyes: »Les sept chansons« de Malipiero. Dekoration 158
Ladislaus Medgyes: »Les sept chansons« de Malipiero. Szene der wahnsinnigen Mutter 159
Die Michigan Avenue in Chicago 160
Broadway in New-York 162
Architekt A. L. Harmon: Obere Stockwerke des Shelton-Hotels in New-York 162
Zanzinger und Medary: Penn Athletic Club, Philadelphia ... 163
Holahid und Roche: Hof des Aquila-Court Hotels in Omaha 166
Munger: Toskanische Villa in Arlington Place 166
H. Whitehouse: Italienische Villa in Oregon 166
W. Hubbel: Villa in Miami Beach (Florida). »Spanish peasant style« 167
H. Brokman: Villa in Portland 167

Tóth Julia

Magyarság képes mell. - 1937. ápr. 4 -

ÁGI KIÁLLITÁSÁRÓL

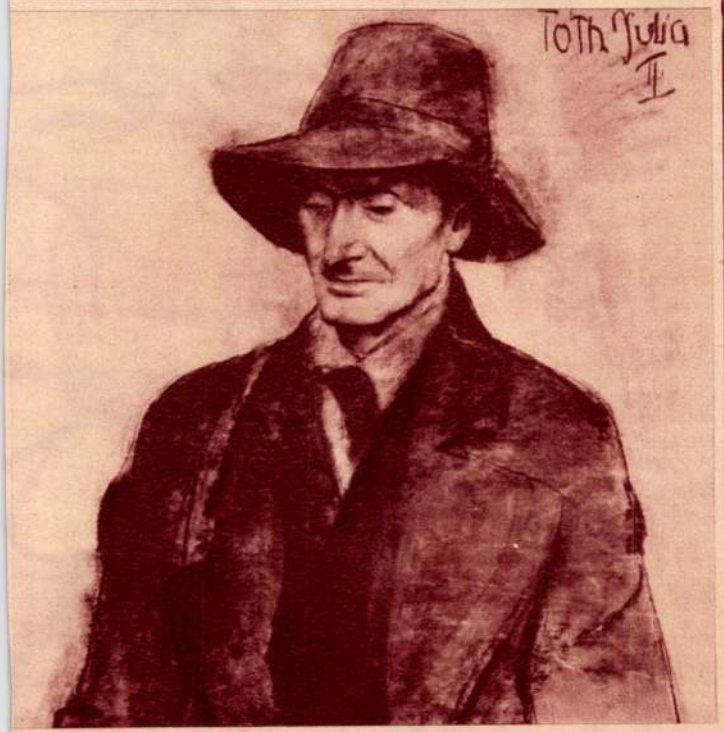

Tóth Julia: Szénrajz

1.
3.

Tóth Gulianna: „Arátás" [illegible]

60x80 cm, 1976.

Művészet, 1977
Máj. 14. ald.

Tóth Judit

A III. kaposvári tavaszi tárlaton munkásságát a zsüri a Népművelési Tanács háromezer forintos különdíjával jutalmazta.

H.B.: Megnyílt a III. kaposvári tavaszi tárlat.

Somogyi Néplap, Kaposvár, 1971. ápr. (?)

Tóth Júlia, 13 éves tanuló

Hajdúnánáson 1968. óta működik általános iskolai batik-szakkör, melynek tagja Tóth Júlia, ő már több egyéni díjat nyert batikjaival.

Vinkó József: Hajdúnánási batikalók.
Hajdú-Bihari Napló, 1996. márc. 11.

Tóth Júlia munkája

Tóth Júlia; Hajdú-Bihari Napló, 1976. nov. 11.

Kedvelt motívum az ökrösszekér (Fotó: Gáldi Éva)

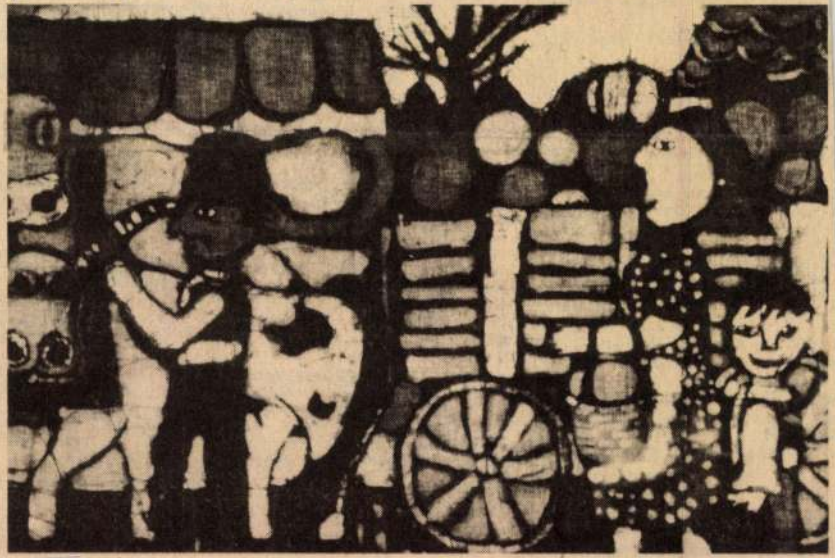

IZ-s fehér Zsiguli igényesnek eladó. Érdeklődni: Árpád tér 22., délután 13-tól 20-ig.

750-es Zastawa eladó. Diófa u. 15.

Jáwa 05-ös, 1978-ig érvényes műszaki vizsgával, ujszerű állapotban olcsón eladó. Szőllősi Imre, Tépe, Dózsa u. 23.

Keveset futott Trabant Special eladó. Érdeklődni: Kulacs u. 20. Konzervgyárnál.

Pannónia T—5 motorkerékpár utánfutóval együtt eladó. Zoltai u. 19. III. em. Farkas, 4 óra után.

4 éves Zsigulimat Trabantra cserélném. Ajánlatokat „Combi" jeligére a kiadóba kérem.

CB frsz. Trabant 500-as eladó. Hajdúnánás, Kölcsey u. 30.

FIAT 850-es és hobbiautó eladó. Tanácsköztársaság útja 59. fszt. 4.

Garanciás Simson Schwalbe motor sürgősen eladó. Bellegelő 1023. Köntösgáti

legyei Szolgáltató és Építőipari Vállalat Hajdúböszörményi Üzeme. Jelentkezés Hajdúböszörmény, Városkert u. 38. szám alatt.

Cukrászt mellékfoglalkozásban heti 3 alkalommal történő igénybevétel mellett alkalmazunk. (Nyugdíjas is lehet.) Jelentkezés Agrártudományi Egyetem munkaügyi osztály Debrecen, Böszörményi út 138.

Segédmunkást felvesz az OMKER szaküzlet Vörös Hadsereg útja 79. sz.

Fiatalkorú lányokat, géplakatosokat, kazánkezelőt, segéd- és betanított férfi munkásokat felveszünk. BIOGAL Gyógyszergyár Debrecen, Pallagi út 13.

16. életévüket betöltött lányokat orsózó betanulónak két műszakba felveszünk, valamint vizsgázott kazánfűtőt és lakatost. Jelentkezni lehet BFK. Debrecen, Nyugati utca 5—7. szám.

Géplakatos és villanyszerelő szakmunkásokat felvesz a Debreceni Á. G. Konzervgyárral szemben. Ügyintéző: Tóth András.

Faipari gépmunkást, férfi, női segédmunkást felvesz a Debreceni Kefegyár.

szakmunkásokat, segédmunkásokat felvesz a Mezőgazdasági Felszereléseket Gyártó Ipari Szövetkezet, Debrecen, Rigó u. 29.

Tehergépkocsi-vezetőt legalább 5 éves gyakorlattal, lakatost egyműszakba felveszünk. Műanyag Ipari Szövetkezet, Böszörményi út 57.

MAGYAR GÖRDÜLŐCSAPÁGY MŰVEK FELVÉTELRE KERES

LÉGKALAPÁCS-KEZELŐT

Jelentkezni lehet MGM DEBRECEN, Szabadság útja 113. Munkaerő-gazdálkodási csoportnál

tüzelésű kazánhoz fűtőt fe
Fogtechnikai Vállalat, György u. 25. sz.

Felveszünk kőműves, villrelő, festő-mázoló, épületavíz- gázszerelő szakmunképítőipari segédmunkásokat kosokat, — brigádokat is — ségügyi könyvvel rendelkezi kiosztót hajdúszoboszlói helyre. Jelentkezés Debrecetőipari Vállalat Darabos u.

Rekonstrukció alatt álló üzemünkbe előnyös feltételelett korszerű gépek kezelé éven felüli női dolgozókat szövő betanulónak felveszünvételre keresünk továbbá tben is jártas műszaki épületgépész technikusi véggel, esztergályos, lakatos, szerelő, csőszerelő, asztalobádogos, kőműves szakmukat, és 18 éven felüli női segédmunkásokat. Cím: PTdai Gyára, Munkaerő-gazdá B.-pest, XI., Hauszmann Al 20. Levélcím: 1502 Bp. Pf.: 4

Felveszünk asztalos, villanlő, lakatos szakmunkásoka bantartási munkára. Jelen Karbantartó Üzem, Debrecszörményi út 1. sz.

Hídépítő Vállalat építésvege aszódi munkahelyre a hatállyal felvesz fizikai dol

Tóth Júlia, szobrász

— **Czutor Béla**, a múlt század végének neves hódmezővásárhelyi cigányprímása emlékére a nevét viselő utcában hétfőn felavatták bronzból készült domborművét, Tóth Júlia képzőművészeti főiskolai hallgató alkotását.

— Hír

8.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1976. febr. 3.

Tóth Julianna

Megbízást kapott Tóth Julianna, hogy Hódmezővásárhelyen, a Béla cigány u-ban elhésztet Antot Béla emlektábláját.

--------:Köztéri munkák.

Művészet, 1976.január - 42.oldal.

Tóth Júlia (13 éves)

Hajdúnánáson az általános iskolában 1968 óta működik a batikszakkör, vezetője Madarászné Kathy Margit ipar-művész. Tanítványai közé tartozik Berencs Irén, Tóth Júlia, Szilágyi Piroska

Vinkó József: Nánási batikolók.

Magyar Hírlap, 1976. aug. 8.

Tóth Júlia, szobrász

A XXIII. Vásárhelyi Őszi Tárlaton szerepelnek a múvész múvei.

„Aratás" c. samott domborműve (említve).

Szabó Endre: Estőn szólva...

Csongrád Megyei Hírlap, 1976. okt. 24.

Tóth Julianna

Szántás (1970)

Pap Gábor: „Az iskolapadból az életbe..."
Művészet, 1977. május – 14. oldal.

Tóth Julianna

"Aratás"

Pap Gábor: „Az iskolapadból az életbe..."
Művelet, 1974. május – 14. oldal

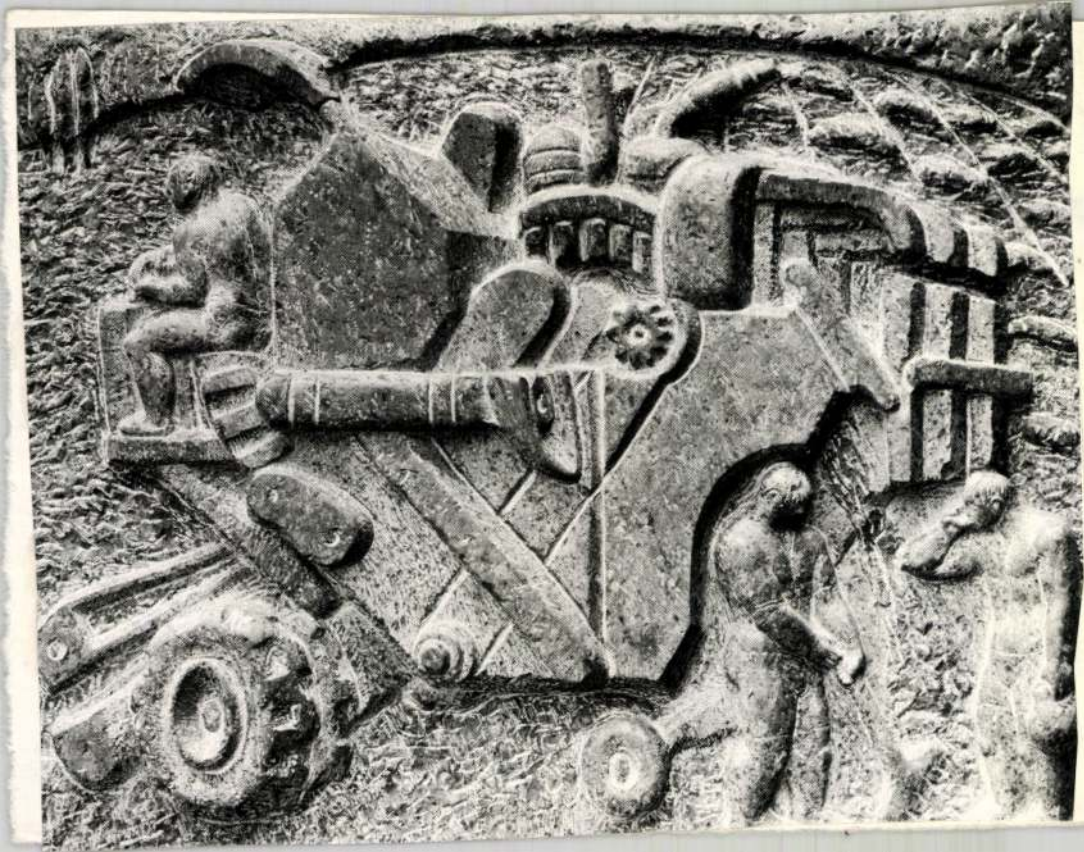

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068. 337-748, 340-726

PEST MEGYEI HÍRLAP

1971 NOV 28
Tóth Julianna
/1021

1971. NOVEMBER 28., VASÁRNAP

TÓTH JULIANNA: HÁBORÚ

TUDOMÁNY TECHNIKA

„Mindentudó" porszívó

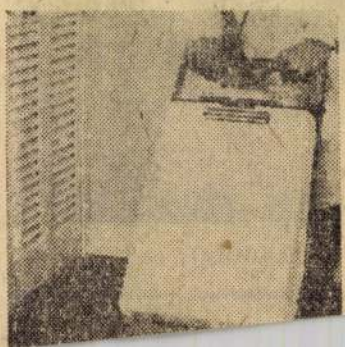

Videoka

A sajtó híradásaiból köztudott, hogy a lemezjátszót követő szalagos, majd kazettás magnó után az utolsó nehézségeket kell már csupán leküzdeniük a szakembereknek és tömeges méretekben elterjedhet a videokazetta. Az az eszköz, amely most már nemcsak hangot, de képet, mozgóképet és hangot is rögzít egyidejűleg.

Kevés szó esik ugyanakkor a videokazetta műszaki megoldásairól, bár kétségtelen, ebben a pillanatban úgy látszik, elsődlegesen nem is műszaki, hanem szabványosítási problémák vannak.

A Columbia Broadcasting System, a Sony, a Philips, a Decca, a Telefunken szakemberei és vezetői még élénken emlékeznek ugyanis arra, hogy a mikrobarázdás lemezek megjelenését követő években, amíg nem alakultak ki a szabványok, a „kapkodó", az elsőbbséget megszerezni

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

EGÉSZSÉGÜGYI DOLGOZÓ

1972 SEP 1-1

Tóth Júlia

Tóth Júlia grafikája

1021

ILLETÉKES"?

eményemmel szaporítani azoknak a yafób" megnyilatkozásoknak a gar- lmi szerveink, napi- és „szak"-lap- s házi magánbeszélgetéseink egyik éptek elő abból az alkalomból, hogy athatatlanul humán érdekeket szem i kívánja a fővárosi ebtartási ren- an sajátosságra kívánom felhívni az

MAGYAR HIRDETŐ
SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Tóth Júlia
Kisalföld

1973 MÁR 25

1071

SARJADÁS — Tóth Júlia rajzai — EMLÉKEZÉS

Nagyobb mennyiségű I. osztályú száraz lucerna eladó. Trackl Károly, Sopron, Újteleki u. 29.

408-as Moszkvics jó állapotban eladó. Érdeklődés, Győr, Tanácsköztársaság u. 41. félemelet, vagy 15-822-es telefon.

Trabant Combi 601-es eladó 47 000 forintért. Érdeklődés, 6—14 óra között a győri 14-720/134 telefonon.

NSU 600-as újszerű állapotban eladó. Győr, Gábor Á. u. 18/b.

CP-s Trabant eladó. Győrújbarát, Veres Péter u. 37. Szekeres.

alkatrészekkel eladó. Dénesfa, Fő u. 29.

Garázsnak is alkalmas faház eladó. Győr, Vörös Hadsereg u. 103/a.

Törzskönyves komondorok, 9 hónapos szukák, 6 éves anya rendkívül jutányos áron eladók. Főapátság, Pannonhalma.

Íróasztal, új rakodópolc éléskamrába, 3 részes könyves polc, függöny, ágyterítő, karnis, piros roló csillár olcsón eladó. Győr, Rákóczi F. u. 7. I. em. 2.

Diófa hálószobabútor igényesnek eladó. Érdeklődni lehet minden nap, Győr, Ménfőcsanak, Győzelem u. 35.

ipari tanulot

felvesz

Tripolszki István lakatosmester, Győr, Wesselényi u. 7.

INGATLAN

Mosonmagyaróváron, Tarcsai utcában 366 négyszögöl házhely eladó. Érdeklődés, Pintér Vilmosnál, 1092 Budapest, Kinizsi u. 37.

Érdeklődés minden nap.

Kétszobás családi ház eladó Győrszemere, Vendelsor 2 alatt. Érdeklődni lehet. Németh Lászlónénál, Győrszemere Koroncói u. 32.

Soproni, déli fekvésű, egyemeletes ház, háromszobás komfortos földszintje kerttel beköltözhetően eladó. Érdeklődés, Horváth, Torna u. 24. I.

E N
U H
zövet
aljat,
férfi
a N
N T R
ji fel
a S O
C E N
D I V A

LAKÁ

Dunaújv
György
szobás
lakásomat
ném has
re me
„Június"
Kiadóba.
nácsköztá

Hálás köszönetet mondunk mindazoknak, akik felejthetetlen halottunk,

MAROS PÁL

temetésén részt vettek, sírjára koszorút vagy virágot helyeztek és fájdalmunkat bármily módon enyhíteni igyekeztek.

A gyászoló család

Fájdalomtól megtörve tuda
nagyanyánk, feleségem, a

BÓKA M
Horvátl

türelemmel viselt szenved
Temetése 1973. március 2
órakor lesz Győrszemerén

Hétfői Hirek

Tóth Julianna, szobrász

1021

Éremkülönlegesség

Számos országban rendezik meg a Képzőművészek Nemzetközi Szervezete — az AIAP — kezdeményezésére *a képzőművészeti világhetet.* Ennek központi témája *az ember és művészeti környezete.* Szeptember *18-tól 26-ig* nálunk országszerte mintegy *300 kiállításra, előadásra, tanácskozásra kerül sor.* A *II. kerületi Tanács VB* művelődési központja *„Rákóczi-pályázat"* címmel rendez grafikákból és kisplasztikákból bemutatót a Képzőművészeti Főiskola hallgatóinak munkáiból. *Képünkön: a kiállítás egyik Rákóczi-érme,* Tóth Julianna bronz plakettje.

zetméteres raktárban tár
juk majd a nagyobb, súly
sabb háztartási és műsza
cikkeket, bútorokat.

Építését úgy végzik, hc
*előbb megépítik az épü
fém- és vasbetonvázát, majd
külön-külön emelik fel vala-
mennyi szintjét.* Ezzel az el-
járással zavarják majd leg-
kevésbé a Rákóczi út forgal-
mát. Az áruház *230 millióba*
kerül. **T. P.**

---

házban, a négy katonából ő volt az egyik, aki vállán vitte ki a halott *Hamletet*. Ezért a színházi produkcióért nem jutott nagy darab kenyér. A siker viszont frenetikus volt. *Tolnay Klári* a színfalak mögött már a premieren azt mondta: *„Láttátok? Hogyan vitte Galgóczy Hamletet? Igazi katonaember ő."*

— ...És tudod, ezután tényleg úgy vittem — mesélte Szekszárdon Imre. — Azon az őszön leszerződtettek, és kaptam a jobbnál jobb szerepeket. Alakítottam nyilas

rint kamatmentes kölcsönt, építsen új lakást a gyerek."

Pedig ez a furcsa, elképzelt bejelentés *nem járna messze az igazságtól.* Tessék elolvasni a Népszabadság múlt vasárnapi számában a hírt: „Az idén másodszor rendeztek kommunista műszakot a 13 ezres létszámú Ganz-MÁVAG-ban. Szombaton reggel 6 órától 12-ig több mint ötezren dolgoznak a nagyüzemben... A dolgozóknak járó több mint félmillió forint munkabért felajánlották a VIII. kerületi Tanács szociális létesítményeinek korszerűsítésére, új óvodák-bölcsődék megépítésére. Az összeg egy részéből a vállalati dolgozók 15 ezer forintos értékhatárig kamatmentes kölcsönt kaphatnak lakásépítés

Póth Julianna

Az 1976. évi műcsarnoki kiállításon a művésznő az „Anatás" rózsamaivány domborművel és a „Szántás", sámott hesekplasztikával szerepelt.

Papp Gábor: Az iskolapadból az életbe....

Müvészet, 1977. május- 14.oldal.

Tóth Julianna, szobrászművész.

„Aratás" (Vörösmárvány dombormű.

(repr.)

Aradi Nővi: Munkásábrázolás a mai képzőművészetben.

Csongrád Megyei Hírlap, 1948. máj. 21.

Póth Julianna

Póth Juliannaiak 3 műve szerepelt az 1976. évi műcsarnoki Stúdió-kiállításon.

Papgábor: Az iskolapadból az életbe..."
Művészet, 1977. május – 14. oldal.

Tóth Julianna

Két vörösmázványos
szobrával szerepelt a
tárlaton a művesznő.

Pandi Lajos: Szegedi nyári tárlat.
Tükör, 1977. aug 7. – 3 oldal.

Tóth Julianna,

„Szántás",
samott, 40 cm. 1976. (repr.)

Művészet, 1977. Máj. 15. old.

Tóth Julianna, szobrász,

A Műcsarnakban rendezett Stúdió '76 c. tárlaton szerepelnek a művész művei. A művész a főiskolából éppen csak most lépett ki. A vörösmárvány és samott művei a mesterségbeli tudás elsajátításáról tanúskodnak. (említve)

Molnár Zsolt: Stúdió '76.

~~Molnár~~ Magyar Ifjúság, 1977. jan. 14.

Tóth Julianna

Tapfa a 9. oldalon

Pestmegyei Hivlap 1971 március 14

Tóth Julianna

„Háboru" a Zipének
reprója a 8. oldalon

Pestmegyei Hírlap 1971 november 28

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1973 AUG 3
Csongrád m. Hírlap

Idth Julianna, I. éves szobrászövendék

1021

Kiállítási krónika

Fiatalok a múzeumban

Az elmúlt évek ...rla- éve 1972-ben felvételizett
tától eltérően a ...ömű- sikrel a főiskolán. Agyag-
vészeti Főiskola ...ndékei és amottmunkái figyelmet
közül nyári gyn. ...rkeztek ...ek. Mintegy öt darabja
szobrászszakok a vá- ...ét formakészséget árul el.
Vásárhelyrpot, Szabó ...II. éves Lantos György
egy húsznár és Ráto- ...i a szegedi Tömörk
rosban ...segéd irányi- ...űvészeti gimnázium
Iván ...gyomány, hogy ...ulója volt, a kiállít
nyi — a gyakorlat ...egszebb darabját
tára Tornyai János ...el. Márvány le
...n. Ezek a tárlatok ...mailag is, te
...sággal szolgálnak, ...értékes mu
...amellett, hogy a fia- ...II. éves,
talok első ízben szerepelhet- ...faragott
nek a nyilvánosság előtt, e ...hetsé
tárlatok betekintést nyújt
nak a főiskolán folyó o
tás eredményeibe, de
ezen — alkalom n
tehetségek felfede
Azok, akik 1954
lemmel kísérik
kat, tanús
hány, ma
ismert m
vészi
ven

...egemelt szőlőkordonok festőien szép látványa az

Tóth Julianna grafika

„Építők" mészkő, 60 cm

szerepelt az 1978-as Studió kiállításon
katalógus a könyvtárban

Tóth Julianna, szobrász

L.:Lóránt János

Tandi Lajos:Kiállitási mérleg 91-93.

Tiszatáj ,Szeged,1977.október XXXl1/1o.

TÓTH LÁSZLÓ

Magyar Iparművészet az
ezredfordulón 2003
183 l.

Tóth Julianna szobrászművész

Szoborparkot avattak fel, tegnap Hajdúböszörményben, a Hajdúsági Múzeum udvarán. Hét, mellszobor áll a szoborparkban, olyan szemelyek emlékét és, szellemét idézik, akiknek élet-műve, tevékenysége szorosan kapcsolódik a Hajdúság, történetéhez. – Tóth Julianna szobrászművész csokonait mintázta meg. /anlitve/.

Hajdú-Bihari Napló. 1984. júl. 7.

Tóth Julianna

Magyar Nemzet 1985. XI. 25.

TÓTH Julianna

Deme Tamás: Tóth Julianna. = Könyvtáros, 35, 1985, 4. 239. ill

Tóth Julianna, szobrász

A Szegedi Nyári Tárlaton szerepel a művész alkotása, két vörösmárvány műve: „Szántás" – „Aratás" c. domborműve. (említve)

Tandi Lajos: Szegedi Nyári Tárlat.
Tükör, Budapest, 1977. aug. 7.

Tóth Julianna, szobrász

A Szegedi Nyári Tárlaton szerepelnek a művész művei.

Láttuk, hallottuk...

1977. VIII. 21. 10.33 Petőfi-Vné-

Tóth Julianna

Megírtuk Tóth Juliannát, hogy a tapolcai Honvédségi Laktanya részére Dobó István mellszobrát készítse el.

— Kozári munkák.
Művészet, 1978. február - 45 lap.

Tóth Júlia

Megbízták a művésznőt, hogy az Ózdi Napközi otthonos óvoda játszó udvarára „Mesesárkány" játszóplasztikáját készítse el.

------:Köztéri munkák.
MŰVÉSZET, 1979. december - 47. lap.

Tóth Julia

A síremléknél a Magyar Színházművészeti Szövetség, Budapest Főváros Tanácsa, a Magyar Színházi Intézet, a Nemzeti Színház, valamint a Színház- és Filmművészeti Főiskola képviselői helyeztek el koszorút. Márkus Emília síremléke — amelyet a Fővárosi Tanács adományozott — *Tóth Júlia* szobrászművész alkotása.

Magyar Hirlap 1980/9/11/8

Tóth Júlia, 22 oldal

SÍREMLÉKAVATÓ ÜNNEPSÉGET tartottak szerdán P. Márkus Emília, a Nemzeti Színház tiszteletbeli és örökös tagja, a Színművészeti Akadémia tiszteletbeli tanára születésének 120. évfordulója alkalmából a Mező Imre úti temetőben levő sírjánál. Az 1949-ben elhunyt művésznőre Czenner Mihály színháztörténész emlékezett, majd a jelenlevők megkoszorúzták a síremléket, Tóth Júlia szobrászművész alkotását.

-: Hét

8

Népszabadság, Bp. 1980. szept. 11.

...a Júlia, holnap

SÍRKŐAVATÁS

„Szőke csoda"

„Szőke csodának" nevezték annak idején. *P. Márkus Emíliát,* a Nemzeti Színház tiszteleti és örökös tagját, a Színművészeti Akadémia tiszteleti tanárát. Születésének 120. évfordulója alkalmából, holnap 15 órakor avatják fel Budapest Főváros Tanácsa által felállított síremlékét a Mező Imre úti temetőben. A síremléket *Tóth Júlia* szobrászművész készítette. Az avatóünnepségen képviseltetí magát a Fővárosi Tanácson kívül a Magyar Színházművészeti Szövetség, a Magyar Színházi Intézet, a Nemzeti Színház és a Színház- és Filmművészeti Főiskola.

– „Szőke csoda"

Esti Hírlap

Bp. 1930 szept. 9.

2.

MAGYAR HIRLAP
BUDAPEST
Telefon: 3
197
CSGRA
Szorosabbra rántott kötelek
/1021

TÓTH JULIANNA: SZÁNTÁS

gát az, aki az indulás éveitől próbálja nyomonkísérni *Polner* Zoltán, költészetét, amikor *„Táncoltató"* címmel megjelent új kötetét lapozgatja. Jól tudja ugyanis, az irgalmatlanul hosszú kiadói-nyomdai átfutási idő miatt az adott gyűjteményben nem a költő munkálkodásának jelenéről, hanem legföljebb *közelmúltjáról* kaphatunk képet — amely ráadásul nem is egyértelmű.

A költő nem afféle csodagyerekként indult a pályán, fejlődése — életkorát, költői eszköztárának kiteljesedését tekintve — akár lassúnak is mondható. Formailag sokat tökéletesedett, csiszolódott ez a költészet az elmúlt másfél évtizedben: érzékletesebbek a képek, fegyelmezettebb, feszesebb a szerkezet, a korábbinál mind nagyobb szerep jut az úgynevezett kihagyásos technikának, a félig kimondásnak, a sejtetésnek. A költő kezd jobban takarékoskodni a jelzőkkel, szimbólumokkal, hasonlatokkal. Mind-

ez taga
válik
annak
kifejező
reputác

S mil
kétségte
fejlődés
arra is
figyelm
teljesed
azonos
költői
ambíció
nyomon kísérhetően Polner
még mindig az útkeresés időszakában van, s ez a mostani kötet jól példázza, hogy ez a tájékozódás továbbra is *több irányú* és a fogantatástlényeget tekintve költőileg számára *különböző eredménnyel birtokba vehető* területre terjed ki.

Szemmel láthatólag nagy akarással építgeti magábanköltészetében azt, ami egy elmúlóban-újjászületőben levő paraszti élethez kapcsolódik. Igyekszik történeti távlatot adni neki, tehát teljességében megragadni ezt a világot, amely költészetében nem mindig látszik annyira

k, mint a
teremtettek.
tűnik, ellené
ménynek, mi
evonhatatlan
umnak, a kö
okból *hiány*
lírai izzá
z eredeti
e.
dott, mi
tó és be
ggal gyűjti
népi hiedelemvi
lág még föllelhető maradé
kait, amelyek éppúgy ro
konságot tartanak az ősidő
magyar ember- és világképé
vel, mint a „népi, falusi ka
tolicizmus" átformált-átgyúr
elmiszticizált tételeivel. Ke
zenfekvő, ha ebből a hihe
tetlenül gazdag anyagból sc
mindent igyekszik költésze
tébe beemelni-átemelni.
mondókák, ráolvasások, né
imák legtöbbször minde
hozzáadás nélkül is tükrö
nek egyfajta játékos, néh
pedig már-már szürrealiszt
kus merészségű fordulatol
kal is élő költőiséget. Ugya
akkor érthető a költő óvato
sága is: amennyire ez eg
általán lehetséges, megpr

Fotó: Nyiri Gábor

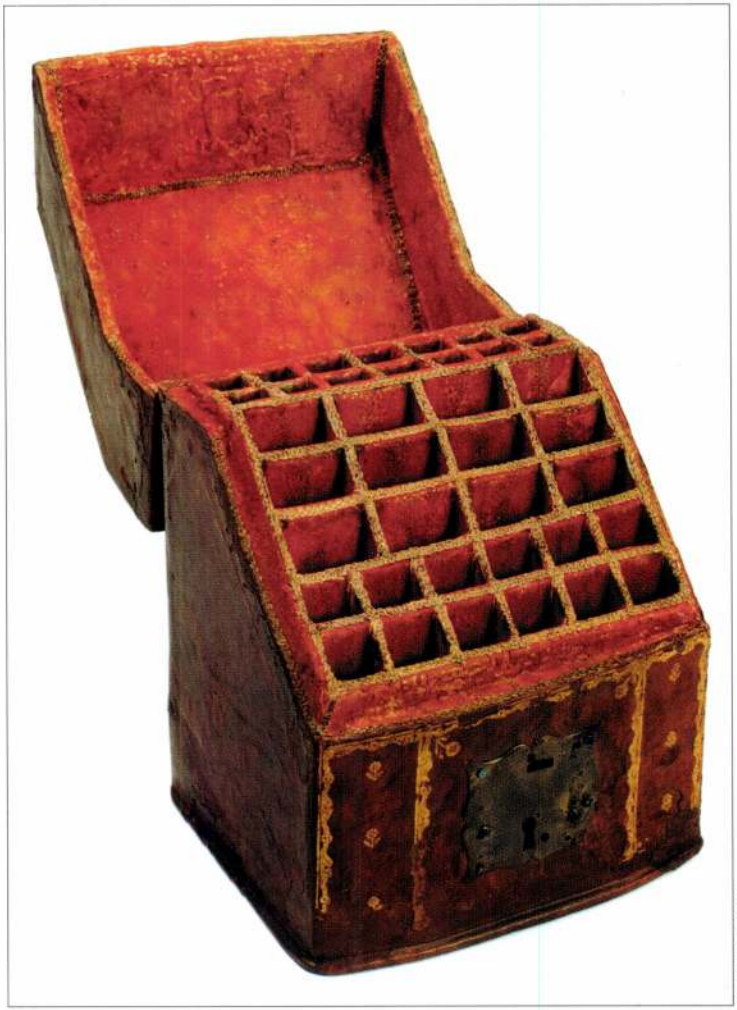

Fotó: Rosta József

Evőeszköztartó restaurálás előtt és után. Restaurátor: Szabó Erzsébet /
Case for cutlery before and after restoration, restored by Erzsébet Szabó

18. század, fa, bőr, réz, vas, papír, 24,5x17,5x14 cm (Magyar Nemzeti Múzeum, Budapest)

gyűjteménybe tartozó *díszszablya* torzulásainak helyreállítását, a lapjaira szétesett, 1537-ből származó *bizánci kötésű liturgikus könyv* hiányos lapjainak kézi papíröntéssel való kiegészítését és a tárgy egységének helyreállítását megőrizve a korábbi javításokat és a liturgikus használatra utaló nyomokat.

A tablók szemléltetik, hogy a restaurátori beavatkozáshoz elengedhetetlenek a műtárgy előállításakor alkalmazott technikák és anyagok megismerését, azok állapotának felmérését célzó természettudományos vizsgálatok, valamint a restaurálás komplexitását, a restaurátor és a természettudományos, valamint más szakemberek – régész, művészettörténész, néprajzkutató – együttműködésének szükségességét.

A kiállításhoz kapcsolódó katalógus magyar és angol nyelven közli a bemutatott tárgyak adatait és restaurálásuk rövid ismertetését.

(Megmentett műkincsek 2003. Diplomamunka-kiállítás. Magyar Nemzeti Múzeum, Budapest, 2003. június 27–július 27.)

KOVÁCS PETRONELLA
fa-bútor restaurátorművész

Angyalszárnyak suhogását hallom

Tóth Magdolna Sára kerámiaművészetéről

Az ember, mióta ember, mindig a repülés kísértésében él. Az európai kultúrkör meghatározó élménye a repülés vágya, gondoljunk csak az egykori természeti népek profán madármítoszaira, a görögök Daidalosz- és Ikarosz-legendájára, a keresztény tanítások közül Noé galambjára vagy az angyalszárnyak suhogására. De *Leonardo* repülő konstrukcióira, *Blériot* repülőgépére... Merthogy madárnak lenni, felemelkedni egyenlő a csodával, a földi törvények legyőzésével. És egyenlő egy újabb dimenzió megélésével, a magasság és mélység egyszerre tapasztalásával. És különös-e, ha egy ötvenéves művész visszatekintő kiállításának a *Szárnyak* címet adja?! Ez a szárnyalás már nem a veszélyt kereső Ikaroszé, hanem a megfontolt és érett Daidaloszé. Olyan művészé, aki tudatosan építette harminchat éven át művészetét, hogy most szárnyalhasson ismerve a mélyet és a távlatokat.

Tóth Magdolna Sára: Fej /
Magdolna Sára Tóth: Head
1983, korongolt kőedény, 18x14 cm

Fotó: Gyeviki János

Tóth Magdolna Sára keramikusművész otthont adó városában, Szegeden rendezte meg jubileumi kiállítását a Kass Galériában. Mint ahogy tudatosan építkező művész, nagyon tudatosan tervezte meg tárlatát is, utalva egy-egy régebbi egyéni kiállítására, korszakainak jelzéseivel. Érdemes és tanulságos végigtekinteni ezen az alkotópályán a szakma szemszögéből is, de a közönség reflexióinak villanásait felidézve is, vendégkönyvi bejegyzések részleteivel.

1980 tavaszán, amikor Tóth Magdolna megrendezte az első, bemutatkozó kiállítását Szegeden, a Gabonatermesztési Kutató Intézetben, már teljes vértezetben állt a közönség elé. Megnyitásra egykori tanárát, *H. Dinnyés Éva* keramikusművészt kérte fel. Akkor, ott egy nemzedéki stafétaváltásnak is tanúi lehettünk. Tóth Magdolna ugyanis már diákkorában tudatosan készült a művészpályára. A Kecskemét melletti nagyszülői tanyán már kisgyermekként formálta a meggyfa alatti kupac anyagából az állatfigurákat, edényeket. Aztán a szüleinek ajándékozott virágoknak maga készített vázákat, kaspókat, s mire a pályaválasztás ideje elérkezett, tudatosan jelentkezett a szegedi Tömörkény István Gimnázium és Művészeti Szakközépiskola keramikus szakára. Itt lett tanára (1967–71), pályájának haláláig kísérője Huszákné Dinnyés Éva. A Tömörkény művészeti képzésének alappillére mindig is a mesterség alapos megismertetése, a szakmai fogások elsajátíttatása volt. Aki keramikusnak szegődött, az eljegyezte magát a sárral, a tűzzel, a festékkel, azt is megtanulta, mi a korongozás, mi az építés, mi a karcolt motívum, melyik szín mire alkalmas, és hogyan kell jóban lenni a kemencével.

Fotó: Gyeviki János

Tóth Magdolna Sára: Tisza /
Magdolna Sára Tóth: Tisza River
1987, mázas samott, 4,5 m²

Fotó: Gyeviki János

Tóth Magdolna Sára: Sirályok / Magdolna Sára Tóth: Gulls
2001, csempekép, szitanyomat, 61x61 cm

Az Iparművészeti Főiskolán *Csekovszky Árpád* volt a mestere, aki az ipari formatervezés divatja idején is a kézművesség titkaira tanította (1974–79). Diplomamunkája egy virágtartó rendszer volt építészeti környezetek számára. Ebben egybeforrhatott a design és a kézművesség.

„[…] *haladva a kiállításon döbbenten érzékelhetjük abogyan az élet, a mosoly a tűzben fintorrá, szörnyű fintorrá válik. Ez a kiállítás segített megérteni azt ,hogy az embernek ezzel a maga alkotta tűzzel nem szabad játszani.* […] (*N. L., 1984* – részlet a kiállítás vendégkönyvéből.)

Tóth Magdolna második kiállítása a Szegedi Ifjúsági Házban 1984-ben a tudatosan építkező művészt és a szenvedélyes embert mutatta be. Tematikus tárlatot rendezett *Inkarnáció tűzben* címmel. Öklömnyi fejeket formált samottból, s ezeket jelzésszerűen behasította. A tűzben a vágásnyomok kinyíltak, eltorzultak, a fejek hol groteszk, hol félelmetesen drámai arcot öltöttek. Ez volt az a pillanat, amikor a művész kilépett a kerámia hagyományos használati és dísztárgyformáló kalodájából, s önálló plasztikai feladatokat oldott meg.

Tóth Magdolna fejei jellegzetes alkotói attitűdből születtek, utaltak azokra a szétrepesztő tendenciákra, melyek egyaránt fenyegetik testi és szellemi értékeinket.

„[…] *ami eszembe jutott, Andersen: A virágnak két kedvese van: a levegő meg a fény. De a fény az igazi kedves. Afelé fordul, tárulkozik, s ha a fény búcsút vesz tőle, becsukódik és elszunnyad a levegő ölelésében.* […] *(S. M., 1987)*

1987-ben *Virágtartó kerámiák* címmel a Ferencvárosi Pincegalériában újabb tematikus kiállítása volt, s visszatérés a hagyományos kerámiatárgyakhoz. Kísértett a diplomamunka élménye és kimeríthetetlen variációs lehetősége. Sok kisebb és nagyobb méretű, lakástérbe elhelyezhető váza, ikebana, tál sorakozott a tárlaton – letisztult formakultúrával, finom mázakkal, földszínekkel, természetes díszítéssel. Kőedények, samottok tenyérbe simuló formáikkal, termésekre emlékeztető plasztikáikkal, épített, logikusan összerakható virágtartó oszlopok jellemezték azt az időszakot.

„*A két év alatt, amíg tanítványod lehettem,* […] *nagyon sok mindenre tanítottál meg engem:*

Tóth Magdolna Sára: Forgó nap / Magdolna Sára Tóth: Rotating sun
1991, korongolt falitál, 39x9 cm

Fotó: Gyeviki János

a munka szeretetére, arra, hogy ha valamibe belefogok, azt csak teljes figyelemmel és igényesen érdemes tenni. Ezért a mai napig is szeretettel és hálával gondolok Rád [...] *Én a szakmához hűtlen lettem, de az a szellemi és esztétikai kincs, amire tanítottál, elevenen él bennem. (K-né G. I., 1994)*

Újabb tárlat *Tálak* címmel Szegeden a Móra Ferenc Múzeum Képtárában. A laikus azt hihetné, milyen unalmas lehet „csak" tálakból kiállítást rendezni. Tóth Magdolna azonban a tál körformáját, mélyedéseit, díszítéseit nem csupán tálként fogja föl. Számára a legtökéletesebb forma, a kör és a korongon alakítható formavariációk sokasága találkozott ezek szellemi-asszociációs képeivel, a Nappal és a forgással, az eszközökkel és a képpel, a használati és dísztárgy-funkcióval. Ezt vallotta egyik interjújában: *„Azt remélem, ebben ki tudom fejezni, amit az élet egészéről gondolok:* [...] *ahogy fordul a korong, gömbölyödik a forma – kerekedik az idő, növekszik a mag és a gyermek – fejlődik az Élet."* Tapasztalhatjuk, hogy mindennapjainkban dobozolódik a világ. Mindent dobozba zárunk, minden szögletes, minden mértanian precíz, minden flottul sorozatgyártott és uniformizált. Tóth Magdolna dombordíszes, karcolt, a fény-árnyék hatásokra is figyelő forgástesteinek ember-kéz és ember-szellem nyoma van. Üzen a Napról és virágról, növényről és az áldásról, ünnepről, a csendről. Ezek a tárgyak otthonná varázsolják a lakást, intimmé a terített asztalt, látványossá a falakat. Humanizálják környezetünket.

Talán már mondani sem kell, Tóth Magdolna következő kiállítása is tematikus, de ezúttal egy színre épít: *Kerámiák kékben.* Helyszíne a szegedi Bartók Művelődési Központ B Galériája. Azokat a tárgyait – használati és dísztárgyakat, kerámiaszobrokat, idolokat, többalakos térplasztikákat, madarakat állította ki, amelyek a kék szín bűvöletében születtek. Tudjuk, a kék a tisztaság színe, az ég és a tenger, a nefelejcs és a búzavirág, a távolság és a hűvösség színe. Magabiztosan és finom eleganciával használja ezt a nagyon kényes színt, s annyi variációt képes előállítani, hogy az igazi mestermunka. Béke és csöndes meditáció, gazdag tartalom és sokféle dallam jellemezte ezt a bemutatót.

„A sok szárny engem is légbe kapott, a kormorán megnyugtatott, az angyal pedig biztonságot adott. Mindenki keze valóban egy szárny, hisz mikor alkotunk, élettelen anyagnak adunk életet, s ehhez, ha másra nem is, de szárnyaló gondolatra szükség van." (F. A., 2003)

A legutóbbi kiállításán – Szegeden, a Kass Galériában 2003 áprilisában – ismét meglepte közönségét. *Szárnyak* című kollekcióját mutatta be. Mindent, amit a szárnyról mint jelképről, mindent, amit a szárnyalás örök vágyáról el lehet mondani, azt megkísérelte. Konkrét madarak éppúgy megjelentek szobrain és raszterként variálható és építhető csempe faliképein, mint ahogy az alapmotívum megannyi más asszociációs lehetősége. Ahogy a katalógusban *Nagy Imre* művészettörténész fogalmaz: *„A szárny* [...] *a levegő, a könnyedség, a földtől, az anyagtól való elszakadás képességének, a szárnyalásnak a szimbóluma. Jelenti egyúttal a transzcendenst, a nem e világit, idézi az istenséget és emberfeletti lényeket.* [...] *A levegő a föld és az ég közötti kapcsolat biztosítója. A fény, a szabadság, a színek és a kozmikus kapcsolatok jelképe. A széllel és a lehelettel való kapcsolat folytán az élet princípiuma, az éltető szellem szimbóluma."*

A kiállításlátogatót az anyag zárásaként várta egy szárnyakkal övezett kerek tükör, a valóság és igazság, önvizsgálat és transzcendencia szimbóluma. Mintegy zárómotívum: művész és műélvező kézfogása és közös hite.

Egy kínai bölcselet szerint *„abhoz, hogy madarat tudjak rajzolni, magamnak is madárrá kell válnom"*. A madárlétet kísérti az ember. A művész még többre vágyik. Angyalszárnyak suhogását hallom.

TANDI LAJOS
újságíró

Tóth Magdolna Sára: Szárnyas urna / Magdolna Sára Tóth: Winged urn
2003, samottos kőedény, 20x19 cm

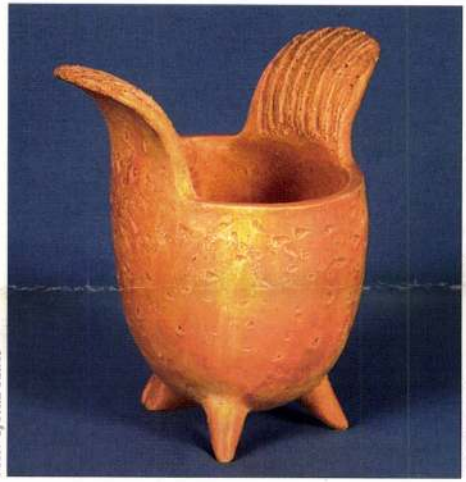

Fotó: Gyeviki János

Tóth Magdolna Sára: Szárnyas edény / Magdolna Sára Tóth: Winged vessel
2003, samottos kőedény, 21x17 cm

Fotó: Gyeviki János

Tóth Magdolna Sára: Szárnyas hasábedények / Magdolna Sára Tóth: Winged prismatic vessels
2003, samottos kőedény, 18x9 cm, 14,5x9 cm

Fotó: Gyeviki János

Tóth Magdolna Sára

A Szombathelyi Képtár tisztelettel meghívja Önt

V. TÓTH LÁSZLÓ

(1930 - 2001)
festőművész
emlékkiállításának megnyitójára

2006. október 5-én, csütörtökön 17 órakor

A kiállítást megnyitja:

MIHÁLY MÁRIA

A Szépművészeti Múzeum főigazgatóhelyettese

Közreműködik:

KAJZINGER ILDIKÓ

ének

SZOMBATHELYI KÉPTÁR
KUNSTHALLE SZOMBATHELY

H-9700 Szombathely, Rákóczi Ferenc u. 12. Pf. 71.
Tel.: (36) 94/508 800 Fax: 94/314 096
E-mail: keptar@int.szombathely.hu
www.szombathely.hu/keptar

Támogatók:
Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzata,
Vas Megyei Közgyűlés elnöke, AKE Hungária

A kiállítás megtekinthető: 2006. október 6 - november 5-ig

Dombos táj, 1978

V. TÓTH

A Szombathelyi Képtár tisztelettel meghívja Önt

V. TÓTH LÁSZLÓ

(1930 - 2001)
festőművész
emlékkiállításának megnyitójára

2006. október 5-én, csütörtökön 17 órakor

A kiállítást megnyitja:

MIHÁLY MÁRIA

A Szépművészeti Múzeum főigazgatóhelyettese

Közreműködik:

KAJZINGER ILDIKÓ

ének

SZOMBATHELYI KÉPTÁR
KUNSTHALLE SZOMBATHELY

H-9700 Szombathely, Rákóczi Ferenc u. 12. Pf. 71.
Tel.: (36) 94/508 800 Fax: 94/314 096
E-mail: keptar@int.szombathely.hu
www.szombathely.hu/keptar

Támogatók:
Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzata,
Vas Megyei Közgyűlés elnöke, AKE Hungária

A kiállítás megtekinthető: 2006. október 6 - november 5-ig

Dombos táj, 1978

V. TÓTH

TÓTH MAGDOLNA SÁRA

Magyar Ipartörténet
2003/3

60. old.

temenyt. Egyeseknél kifogásolta
gatott, egyeseknél ő maga beszé
gyermek fejénél, a Watteaunál é

Fel szeretném egyenkint hi
darabokra, hogy birálja meg az
pestre hozza az utja, nézze meg
széki Trux Lajos ny. /ugalmazott/
van (VIII. Üllői ut 16/6. IV. em

Azt a darabot, amely egy tá
fél férfitestet ábrázol, a művés
Valér Botticellinek mondotta. Ké
tanulmány Raffael Psiche házassá
ményétől eltérő a putto sapkája,
nő leple, fején a virágok elhely
putto lábának árnyéka, a halván

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726
1977 OKT 2 9

ÉLET ÉS IRODALOM

Tóth Jutka (11 éves)

1021

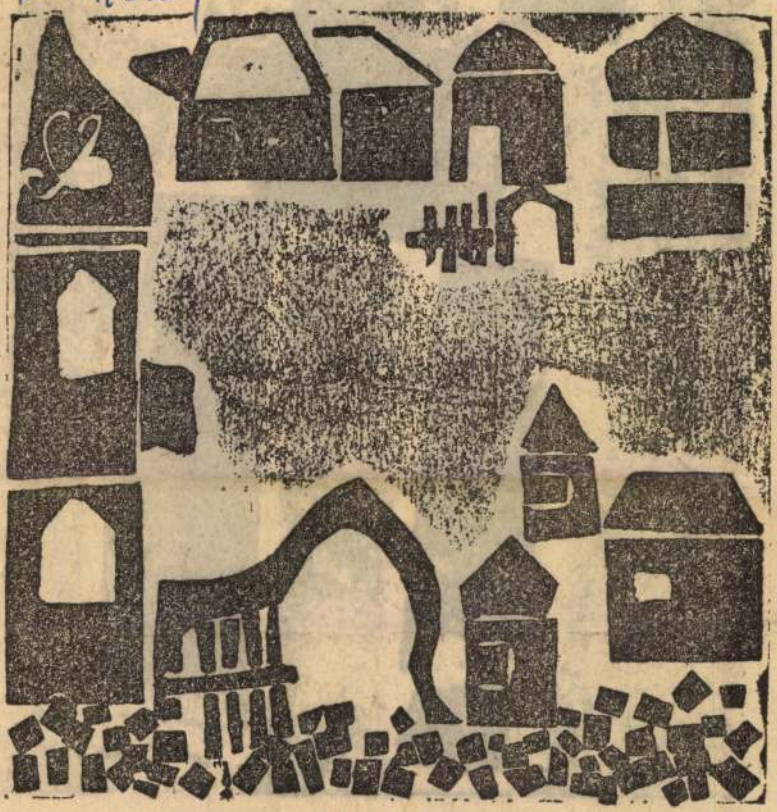

Tóth Jutka (11 éves): Zebegény

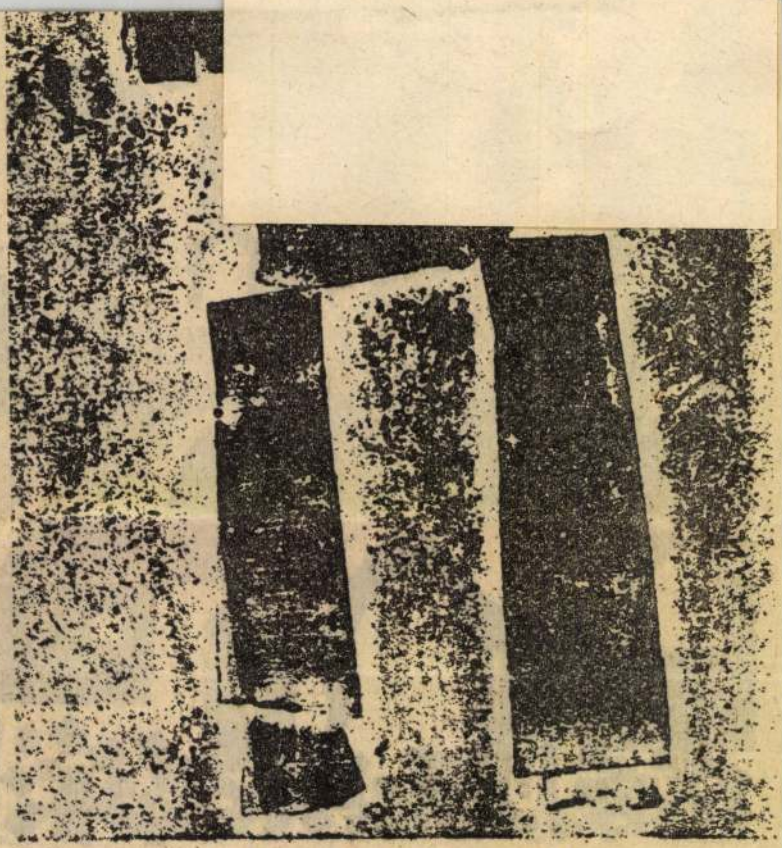

Gárdos Anikó (12 éves): Bohóc